

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

GRIMM MASALLARI

CİLT I

pinhan

GERMANY AND THE
SOUTH AFRICAN
AFRICAN

CILT I

GRIMM KARDEŞLER

GRIMM MASALLARI, Cilt 1

GRIMM KARDEŞLER olarak da bilinen Jacob Ludwig Grimm (1785-1863) ve Wilhelm Karl Grimm (1786-1859) Frankfurt yakınlarındaki Hanau şehrinde dünyaya geldiler. İki kardeş Marburg Üniversitesi'nde hukuk eğitimi gördükleri sırada romantikleri ve *Minnesang*'ları keşfeder. Üniversiteden başarıyla mezun olurlar ve beraber ailelerinin yaşadıkları Kassel'e dönerler. Bir süre sonra Jacob dönemin Vestfalya kralı Jérôme Napoleon'un özel kütüphanesinde çalışmaya başlar. Bu görev ona vaktinin çoğunu araştırmalarına ayırma fırsatı verir. Wilhelm ise 1809'da Berlin'e taşınır. Bu dönemde Goethe de dahil olmak üzere birçok önemli yazar ve sanatçıyla tanışır. 1830'da Göttingen Üniversitesi'nde görev yapan kardeşler 1841'de Berlin'e dönüp hayatlarının sonuna kadar da orada kalırlar. Wilhelm Grimm 1859'da, Jacob Grimm ise 1863'de hayata gözlerini yumar.

1806-1810 yılları arasında Alman halk masallarını ve hikâyelerini derleyip iki cilt halinde *Kinder und Hausmärchen* adıyla yayımlarlar. 1857'de bu eser günümüzde *Grimm Masalları* diye bilinen haliyle yeniden basılır. Wilhelm Grimm'in *Altdänische Heldenlieder* (1811), *Die deutschen Heldensage* (1829), *Rolandslied* (1838) ve *Altdeutsche Gespräche* (1851) adlı eserleri ile Jacob Grimm'in *Über den altdeutschen Meistergesang* (1811), *Deutsche Mythologie* (1835) ve *Geschichte der deutschen Sprache* (1848) adlı eserleri yine Alman halk edebiyatını ve geleneğini konu edinen önemli eserler arasında yer alır.

SAFFET GÜNERSEL 1930 yılında İstanbul'da doğdu. 1948 yılında Pertevniyal Lisesi'ni bitirdikten sonra İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni bitirerek doktor oldu. Askerliğinin ardından 1961'de Almanya'ya gitti. Orada 23 yıl kaldı. Bu arada Çocuk Hastalıkları Uzmanı oldu. 9 yıl Alman kliniklerinde 10 yıl da serbest çalıştıktan sonra 1984'te kesin dönüş yaptı. İlk çevirileri (Fransızcadan öyküler ve kısa roman) zamanının *Hafta* dergisinde ve *Son Saat* gazetesinde yayınlandı. Almanca'dan çevirilerine 1992'de başladı. Çevirilerinden bazıları şunlardır: *Egoist olma Sanatı*, J. Kirschner; *Korkusuz Yaşama Sanatı*, J. Kirschner; *Bitmeyecek Öykü*, M. Ende; *Demir Elli Şövalye* (Piyas), Goethe; *Gece Masalcısı*, Rafik Schami; *Arsen Lüpen*, Maurice Leblanc; *Sherlock Holmes Ölüm Döşeginde*, A. C. Doyle.

Grimm Kardeşler

Kinder-und Hausmärchen ©

Grimm Masalları, Cilt 1

© Pinhan Yayıncılık, 2011

© Türkçe çeviri:

Saffet Günersel, 2011

Yayın Yönetmeni: Mustafa Küpüşoğlu

Kapak Tasarım: Serdar Bal

Teknik Hazırlık: Zeliha Güler

Editör: Mustafa Küpüşoğlu

Birinci Basım: Eylül 2011

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır. Tanıtım amacıyla,
kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında gerek metin,
gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan
hiçbir yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

PİNHAN YAYINCILIK

Cihannüma Mah. Akdoğan Sk. No: 15/2 Beşiktaş 34353 İstanbul

Tel: (0212) 259 27 60 Faks: (0212) 259 27 61

www.pinhan yayincilik.com ~ info@pinhan yayincilik.com

Kataloglama Bilgisi

Grimm Kardeşler / *Grimm Masalları, Cilt 1*

1. Çocuk 2. Masal 3. Edebiyat

Pinhan Yayıncılık: 11

Çocuk Dizisi: 1

ISBN 978-605-87703-7-9 (1.c) Sertifika No: 20913

Baskı ve cilt: Yaylacık Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti. (0212 5678003)

Litros Yolu Fatih San. Sitesi No: 12/197-203 Topkapı-İstanbul

Sertifika No: 11931

GRIMM MASALLARI

Cilt 1

Grimm Kardeşler

Çeviren

Saffet Günersel

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ, 9

1 Binderili	13
2 Moruk	20
3 Fakirlik ve Alçakgönüllülük İnsanı Cennete Götürür	23
4 Külkedisi	25
5 Seyahat Meraklısı	35
6 Şakacı Birader	37
7 İki Kardeş	54
8 Yaşlı Annecik	62
9 Cennetteki Köylü Kızı	64
10 Mavi Işık	65
11 Çarıklı	71
12 Yalan Hikâye	78
13 Tuhaf Bir Çocuk	79
14 Masal Cücesi	80
15 Sıpa	86
16 Hizmetçi Zırvası	91
17 Küçük Çoban	92
18 Gençleşen Adamcık	94
19 Kuzu ile Balık	96
20 Serseriler Güruhu	99
21 Elsiz Kız	102
22 Brakel'li Kız	109
23 Beleş Ülkenin Masalı	110
24 Deniz Tavşanı	112
25 Bilmece	117
26 Şakıyan Tarla Kuşu	121

27 Cesur Terzi	129
28 Kefen Bezi.....	141
29 Orman Evi.....	143
30 Hayat Suyu	150
31 Parmak Çocuk.....	157
32 Başparmak.....	162
33 Dede ile Torun.....	170
34 Yaşlı Hildebrand	171
35 Yaşlı Sultan.....	175
36 Mezardaki Oğlan	178
37 Fakir Değirmenci ile Kedi	182
38 Fakir ile Zengin	187
39 Ayıpostlu	192
40 Köylü ile Şeytan.....	199
41 Gökten İnen Düven	201
42 Demir Hans.....	203
43 Demir Soba	215
44 Tembel Heinz.....	222
45 Frieder ile Katherlieschen	225
46 Kurbağa Kral ile Aslan Yürekli Heinrich	234
47 Tilki ile At	239
48 Tilki ile Komşusu	241
49 Tilki ve Kazlar	243
50 Tilki ile Kedi.....	244
51 Düzenbaz ve Ustası	246
52 Şişedeki Cin	249
53 Usta Avcı	255
54 Akıllı Hans.....	261
55 Sadaka	267
56 Azrail.....	269
57 Cam Tabut	274

58 Altın Anahtar	281
59 Altın Kuş	282
60 Mezar Başında	292
61 İyi Pazarlık	297
62 Horoz Tüneği	304
63 Tavşan ile Kirpi	306
64 Ormandaki Aziz Joseph	311
65 Vaftiz Baba	315
66 Köpek ile Serçe	318
67 Yahudinin Zoru	323
68 Genç Dev	329
69 Akıllı Seyis	338
70 Altın Dağın Kralı	339
71 Cesur Prens	347
72 Yabani Ot	354
73 Sevgili Roland	362
74 Usta Hırsız	368
75 Ay	379
76 Çivi	382
77 Zembil, Şapka ve Borazan	383
78 Haydut Damat	391
79 Dev ve Terzi	396
80 Terzi Cennette	399
81 Şarkı Söyleyen Kemik	402
82 Serçe ile Dört Yavrusu	405
83 Kumarbaz Hansel	409
84 Güçlü Hans	413
85 Muhallebi	421
86 Altın Saçlı Şeytan	422
87 Şeytan ve Ninesi	431
88 Sadık Uşak	436

89 Davulcu.....	446
90 Nankör Oğlan.....	458
91 Yırtıcı Kuş	459
92 Ardıç Ağacı	469
93 Kurt ile Tilki.....	481
94 Kurt ile İnsan.....	484
95 Kurt ile Yedi Oğlak	486
96 Harika Kemancı.....	490
97 Çalığışu	494
98 Çalığışu ve Ayı	498
99 Tanrı ile Şeytanın Hayvanları.....	501
100 Şeytanın Kardeşi.....	503
101 Yaşlı Dilenci	508
102 Ormandaki Yaşlı Kadın.....	509
103 Prens ile Prenses	513
104 İki Gezgin	524

ÖNSÖZ

Bugün dünya çapında bilinen bu masallar ilkin romantizm akımının önde gelen isimlerinden şair ve edebiyatçı Clemens Brentano'nun isteği üzerine Grimm Kardeşler tarafından derlenmeye başlanmıştır. Brentano'nun masalları bir türlü yayımlanması üzerine Kardeşler çalışmayı devralıp basmaya karar verirler. Kardeşler masalları hiçbir zaman sadece birer masal olarak görmezler; onlara göre bu masallar Alman halkının gelenek ve göreneklerinin temellendiği hakikati içeren tarihi belgelerdir ve Alman halkının kendi kültürünü ve kökenini keşfedebilmesi için son derece önemlidirler. Bu sebeple Kardeşler masalların aktarılmasıyla Alman geleneği ve kültürüne ışık tutmayı, tarihsel hafızayı canlı tutmayı hedeflemişlerdir. XIX. yüzyılın düşüncesine de uygun olarak törelerin ve yasaların tarihsel bilgi içerdiğini düşünmüş ve bu bilginin Alman halkının kendini tanıması ve anlamasına yardımcı olacağına inanmışlardır.

Grimm Kardeşler'in Alman halk masal ve hikâyelerini derleme yöntemleriyle ilgili çeşitli teoriler vardır. Genel kanı, Kardeşler'in sokaklarda dolaşıp karşılaştıkları köylülerle sohbet ettikleri ve kendilerine anlatılan hikâyeleri daha sonra not ettikleri yönündedir. Kardeşler'in evlerine hikâye anlatan kimseleri davet ettikleri de söylenir. Hikâye anlatanlar genellikle aristokrat ya da orta sınıfa mensup kadınlardan oluşmaktadır ve onlar da kendi hizmetçilerinden ya da yardımcılarından duymuş oldukları hikâyeleri birbirlerine anlatarak paylaşmaktadırlar. Yaygın olan bu iki görüş her ne kadar karşıtlık içerse de ortak bir soruna işaret eder: Hikâyeler hem sözden yazıya aktarılırken hem de not edilmiş ilk hallerinden yayıma hazırlanma aşamasında değiştirilmişlerdir. Gerçekten de Grimm Kardeşler'in metne ne kadar ve hangi gerekçeyle müdahale ettikleri büyük bir tartışma konusudur ve metinleri diledikleri gibi değiştirdikleriyle ilgili birçok

eleştiri yapılmıştır. Wilhelm'in 1807-1812 yılları arasında masalların ilk cildindeki birçok hikâyeye müdahale ettiği ve hikâyede yer alan bazı öğeleri değiştirdiği bilinmektedir. Bu hassasiyetin arkasında yatan fikir, büyüklere yönelik olan hikâyeleri çocuklara da anlatılabilir hale getirmektir. Kısacası eserin adının *Masallar* olması bizi yanıltmamalıdır; masallar başlangıçta çocuklara uyumadan önce anlatılmak üzere yazılmamıştır.

Hikâyeleri daha canlı, daha resimsel kılan sıfatların eklenmesi, kısa ve dolaysız diyalogların eski deyimlerle süslenmesi, cümlelere Hristiyanlığa özgü tabirlerin eklenmesi, hikâyelerin tarzının yumuşatılması, orta sınıf ahlakını bozacak erotik ve cinsel öğelerin çıkartılması, kadın ve erkek rollerinin mevcut ataerkil toplum normlarına uygun olacak şekilde düzenlenmesi yapılan değişikliklerden bazılarıdır. Ancak eserin baskıları karşılaştırıldığında değişikliklerin yalnızca edebi müdahalelerden ibaret olmadığı, hikâyelerin sayıca da farklılık gösterdiği görölmektedir. Nitekim 1812 ve 1815 yılları arasında eser 156 hikâyeden oluşurken bu sayı 1819'da 170'e ulaşır ve bu tarihten sonraki 5 baskıda 69 hikâye daha ortaya çıkar. 1857 yılındaki 7. baskıda ise 211 hikâye bulunmaktadır ki yayınevimiz bu son baskıya sadık kalmayı tercih etmiştir.

Alman edebiyatının en önemli eserlerinden biri olarak görölen *Masallar* yalnızca XIX. yüzyılda yankı uyandırmakla kalmamış, günümüze dek gerek içerik gerekse dil bakımından farklı çevrelerin çalışmalarına konu olmuşlardır. Halkbilimciler Grimm Kardeşler'in izinden giderek bu masalların eski Alman gelenek ve göreneklerinin anlatıldığı otantik dökümanlar olduklarını varsaydılar. Masalların hem sözel hem de edebi geleneği taşımalarından dolayı da ayrı bir özenle okunması gerektiğini ileri sürdüler. Bu sayede masal anlatmanın temelinde yatan sebepler ortaya çıkarılabilir ve Alman masallarına özgü olan özellikler farklı milletlerin sözel geleneği ile karşılaştırılabilir. Masalların masalsılığından çok barındırdıkları ahlaki öğelerle ilgilenen eğitimciler

ise masallardan çıkarılan derslere ve halka kazandırılmak istenen davranışlarla ilgilendiler. Masallarda yer alan rol modelleri, açıkça belirtilmiş uyarılar ve alınması gereken dersler dikkatle incelenerek korunması gereken ahlaki çizgi belirlenmiş ve çocuklara masal okuma alışkanlığı üzerinden bu ahlak aşılacak istenmiştir. Okunacak hikâyeler özenle seçilmiş ve şiddet ve vahşet dolu bölümler çıkarılmıştır. Bu elemelere örnek olarak Külkedisi'nin ablalarının ayaklarını kesme sahnesi, Hansel ve Gratel'in fırına verilmesi örnek olarak gösterilebilir. Eğitimcilerin çıkarmayı uygun gördükleri bu sahneler psikanalistler ise bambaşka bir gözle bakmış ve asıl inceleme konusu olarak bu bölümleri seçmişlerdir. Onlara göre şiddet ve vahşet tam da insan ruhunun sezgisel gelişimine dair ipuçları taşır ve gerek çocukların gerekse yetişkinlerin cinselliğine gönderme yapar. Çocukların fantezi kurma biçimleriyle masaldaki semboller arasında birebir bir ilişki olduğu ve bu ilişkinin ancak masalın kendi bağlamından koparılıp sembolik düzlemde incelenmesiyle ortaya çıkarılabileceğini savunurlar. Masalların daha çok bağlamıyla ilgilenen edebiyatçılar ise masallarda yer alan estetik öğelerin incelenmesi, rollerin tartışılması gibi yapısalcı ve göstergebilimsel çalışmalar yürütmüşlerdir. Masalların Alman halkının kültürel ve geleneksel öğelerini yansıttığı yönündeki düşünceye ciddiyetle yaklaşan sosyologlar ise dönemin sosyopolitik şartları üzerinden masalları incelemeye yönelerek XIX. yüzyıla farklı bir yerden ışık tutmaya çalışmışlardır.

Bugün hâlâ farklı görüşler ortaya konulmakta ve tartışılmakta olduğundan dolayı masalların tüm ele alınış biçimlerini burada sıralayamayacak olsak da masalların kendilerine özgü sembolik dünyaya ait bir dili olduğu ve bu dilin de okunabilmesi için önce incelenmesi gerektiği açıktır. “Bir varmış, bir yokmuş” varolmayan bir dünyaya değil, tam tersine varolan dünyaya açılan bir kapıdır ve bu kapıdan ancak bu dili okumayı öğrenerek geçilebilir.

Binderili

Bir zamanlar bir kralın altın saçlı bir karısı vardı. Kadın o kadar güzeldi ki, dünyada bir eşi daha yoktu. Derken günün birinde hastalandı ve öleceğini hissedince kralı çağırarak ona şöyle dedi: “Ben öldükten sonra tekrar evlenmek istersen, benim kadar güzel olmayan ve benim gibi altın saçları olmayan biriyle evlenme. Bu konuda bana söz ver.”

Kral söz verdikten sonra karısı hayata gözlerini yumdu. Kral uzun süre yas tuttu ve ikinci bir kadın almayı düşünmedi bile. Ama bir süre sonra vezirler, “Bu böyle gitmez. Kral yeniden evlenmeli ki, bir kraliçemiz olsun” diyerek kralı evlenmeye ikna ettiler. Bunun üzerine, ölen kraliçe kadar güzel bir gelin bulmak için ülkenin her yanına elçiler gönderildi. Ama böyle birini hiçbir yerde bulamadılar. Böylece elçiler elleri boş geri döndü.

Ama kralın bir kızı vardı; güzellikte annesinden bir eksiği yoktu. Üstelik onun da tıpkı annesi gibi altın saçları vardı. Buluş çağına girince kral onu şöyle bir süzdü ve ölen eşine ne kadar benzediğini görünce içinde ona karşı aşırı bir sevgi uyandı.

Vezirlerine, “Ben kızımınla evleneceğim. Kendisi ölen eşime çok benziyor. Yoksa ona benzeyen bir kadın bulamayacağım” dedi.

Vezirler bunu duyunca dehşete kapılarak, “Tanrı bir ba-

banın kızıyla evlenmesini yasaklamıştır; böyle bir günah işlenirse sonucu kötü olur, ülkemiz mahvolur” dediler.

Kız babasının bu kararını duyunca daha da çok dehşete kapıldı, ama onu bu niyetinden vazgeçireceğine dair umutluydu.

Babasına, “İsteğinizi yerine getirmeden önce üç tane elbise istiyorum; bir tanesi güneş gibi altından, öbürü ay gibi gümüşten olsun; üçüncüsü de yıldızlar kadar parlak olsun. Ayrıca bir de deri manto istiyorum; ama ülkenizdeki her hayvan kendi derisinden bir parçacık verecek” dedi. “Bunları yerine getirmek imkânsız. O zaman babam da bu niyetinden vazgeçer” diye düşündü.

Ama kral vazgeçmedi. Ülkesindeki en becerikli bakire kızlara üç tane elbise sipariş etti; birincisi altından, ikincisi gümüşten, üçüncüsü de yıldızdan dikilecekti. Daha sonra avcılarına ülkedeki tüm hayvanları yakalattırarak derilerinden birer parçacık aldırttı. Bunların dikilmesi çok büyük bir işçilik gerektirdi. Kral her şey bittikten sonra elbiseleri getirterek kızın önüne serdi ve “Yarın düğün olacak” dedi.

Kralın kızı, tüm umutlarının boşa çıktığını ve babasını ikna edemeyeceğini görünce kaçmaya karar verdi. Gece herkes uyurken kalktı ve yanına en çok değer verdiği üç şeyi aldı: altın bir yüzük, altın bir çıkırıkçık ve altın bir makara. Güneş, ay ve yıldızdan yapılma elbiselerini küçük bir zembile koydu, deri mantosunu giydi. Eline bir parça kurum alıp yüzünü siyaha boyadı. Sonra Tanrı’ya dua ederek saraydan ayrıldı. Bir ormana gelinceye dek bütün gece yürüdü. Yorulunca da bir ağacın kovuğunda yatıp uyudu.

Güneş doğduğunda o hâlâ uyuyordu; gün boyunca da

uyumaya devam etti. Bu arada kral ormanda ava çıkmıştı. Köpekleri prensesin sığındığı ağacın olduğu yere gelince etrafı kokladılar, çevrede dolaşarak havladılar. Kral avcılarına, “Oraya hangi vahşi hayvan sığınmış bakın bakalım” diye emir verdi. Avcılar bu emre uydu ve geri döndüklerinde, “O ağacın kovuğunda şimdiye kadar hiç görmediğimiz bir hayvan yatıyor; üzeri bin çeşit deriyle kaplı. Orada yatmış uyuyor” dediler.

“Onu canlı yakalayabilerseniz bağlayıp buraya getirin” dedi kral. Kız, avcılar ona dokunur dokunmaz feryadı basarak uyandı ve onlara “Ben annesi ve babası tarafından terk edilmiş fakir bir çocuğum. Acıyın bana n’olur, beni alıp götürmeyin” diye yalvardı. Bunun üzerine avcılar, “Binderili, sen mutfakta iyi iş görürsün. Bizimle gel, ocağın küllerini temizlersin” deyip onu arabaya bindirdiler ve kralın sarayına getirdiler. Onu orada merdiven altında, gün ışığı görmeyen bir ahıra attılar. “Kıllı yaratık, sen ancak burada kalıp uyuysun” dediler.

Daha sonra kız mutfakta çalıştı, odun ve su taşıdı, ocağı yaktı, tavukların tüyünü yoldu, sebzeleri temizledi, külleri süpürdü ve ne kadar pis iş varsa yaptı. Uzun bir süre böyle yokluk içinde yaşadı. Vah kralın güzel kızı, ne olacak senin halin böyle!

Derken sarayda bir şölen düzenlendi. Bunun üzerine kız aşçıya, “Ben de yukarı çıkıp bakayım mı? Kapının dışında durup bakarım, olur mu?” diye sordu. Aşçı “Olur. Hadi git bakalım. Ama yarım saat sonra buraya dönüp külleri temizleyeceksin” dedi.

Bunun üzerine kız yağ lambasını eline alarak ahıra gitti ve

deri mantosunu giydi. Ellerini ve yüzünü temizledi; öyle ki, tüm güzelliği yine meydana çıktı. Sonra torbasını açarak içinden güneş gibi ışıldayan elbisesini çıkarıp giydi. Ondan sonra da şölen yapılan salona gitti. Herkes ona yol verdi. Kimse onu tanımamıştı ve herkes onu bir kral kızı sandı. Kral onun yanına yanaşarak ellerini uzattı ve onunla dans etti. “Şimdiye kadar gözlerim böyle bir güzellik görmedi” diye geçirdi içinden. Dans bittiğinde kız onun önünde eğildi. Kral etrafına bakınadururken o ortadan kayboluverdi. Kimse nereye gittiğini bilemedi. Sarayın önündeki nöbetçileri çağırıp sordular, ama kimse genç kızı görmemişti.

Oysa o ahıra çekilerek hemen üstünü değiştirmiş, yüzünü ve ellerini siyaha boyamış, deri mantosunu saklayıp yeniden Binderili olmuştu. Mutfağa geçerek işe başladı. Külleri temizlerken aşçı ona, “Onu bırak, yarına kalsın. Bana kral için bir çorba pişir. Ben de biraz yukarı çıkıp bakmak istiyorum. Ama sakın çorbaya saçın düşmesin, yoksa sana yemek vermem” dedi.

Aşçı çekip gitti. Binderili krala bir çorba yaptı; sonunda ortaya nefis bir papara çıktı. Ardından hemen ahıra gitti, oradan altın yüzüğünü alarak onu çorba için hazırlanmış kâsenin içine koydu. Dans sona erdiğinde kral paparayı getirtti ve afiyetle yedi. Çorba o kadar hoşuna gitti ki, hiç bu kadar güzel bir çorba içmediğini söyledi. Kâsenin dibine geldiğinde altın bir yüzük gördü, ama oraya kimin koyduğunu anlayamadı. Bunun üzerine aşçıyı çağırma larını emretti. Bu emri duyan aşçı çok korktu ve Binderili’ye, “Herhalde çorbaya saçın düştü. Eğer öyleyse sağlam bir dayağı hak ettin demektir” dedi.

Kral, aşçı huzuruna varınca çorbayı kimin yaptığını sordu. “Ben yaptım” diye cevap verdi aşçı. Kral “Bu doğru değil, çünkü bu çorba her zamankinden çok farklı ve çok daha lezzetli” dedi. Bunun üzerine aşçı “Doğrusunu isterseniz bunu ben pişirmedim, Binderili yaptı” diye itiraf etti. Kral “Çabuk getirin onu bana” dedi.

Binderili geldiğinde kral “Kimsin sen?” diye sordu. “Ben artık annesi ve babası olmayan fakir biriyim” dedi kız. Kral yine sordu: “Benim sarayımda ne arıyorsun?” Kız cevap verdi: “Ben hiçbir işe yaramayan, kafasına çizme fırlatılacak kızın tekiyim.”

Kral yine sordu: “Çorbanın içindeki yüzüğü nereden buldun?” “Yüzükten haberim yok!” diye cevap verdi kız. Kral bir şey öğrenemeyince onu geri gönderdi.

Bir süre sonra yeni bir şölen düzenlendi. Binderili bu şöleni görmek için aşçıdan yine izin istedi. Aşçı “Tamam, ama yarım saat sonra dön ve krala o çok beğendiği çorbadan yap” dedi.

Kız hemen ahıra koştu, çarçabuk yıkandı, ay gümüşü elbisesini giydi. Sonra şölen salonuna çıktı, tıpkı bir kral kızı gibiydi. Kral ona yaklaştı, onu tekrar gördüğü için sevinmişti. Derken dans etmeye başladılar. Ama dans sona erdiğinde kız yine ortalıktan kayboluverdi. Kral onun nereye gittiğini fark etmedi bile.

Kızsa hemen ahıra dönerek tekrar Binderili kıyafetine büründü ve papara yapmak için mutfağa geçti. Aşçı yukarıdayken altın çıkırcığı çorbanın içine atıverdi. Daha sonra çorbayı kralın önüne getirdiler. Kral çorbayı içti ve geçen seferki gibi yine tadına doyamadı. Hemen aşçıyı çağırttı.

Aşçı tıpkı önceki seferde olduğu gibi çorbayı Binderili'nin pişirdiğini söylemek zorunda kaldı. Kızı yine kralın karşısına çıkardılar; ama kız yine kendisinin hiçbir işe yaramayan, kafasına çizme fırlatılası kızın teki olduğunu ve altın çakırıktan haberi olmadığını söyledi.

Kral üçüncü kez bir şölen düzenlediğinde aynı şeyler tekrarlandı. Aşçı bu kez, "Sen bir büyücüsün Binderili. Çorbanın içine her seferinde öyle bir şey atıyorsun ki, kralın hoşuna gidiyor ve çorbayı benimkinden daha güzel buluyor" dedi. Ancak kız o kadar yalvardı ki, aşçı bir süreliğine salona gitmesine razı oldu.

Kız yıldızlar kadar parlak elbisesini giydi ve öylece salona daldı. Kral yine onunla dans etti ve kendi kendine hiç bu kadar güzel bir kız görmediğini itiraf etti. Dans sırasında da hiç belli etmeden onun parmağına altın yüzüğü geçiriverdi ve dansı uzattıkça uzattı. Dans bittiğinde kızı ellerinden yakalamak istediye de kız kendini kurtararak hemen davetlilerin arasına karıştı ve onların gözü önünde kaybolup gitti. Tıknefes merdiven altındaki ahıra koştu, ama geç kaldığı için, yani yarım saatten fazla kaldığı için üstünü değiştirecek vakit bulamadı. Bu yüzden deri mantosunu üzerine çekiverdi. O telaşla elini yüzünü de tam olarak siyaha bulayamadı; bir parmağı beyaz kaldı.

Hemen mutfağa koşarak krala çorbasını yaptı ve aşçı yokken içine altın makarayı atıverdi. Kral o makarayı kâsenin dibinde bulunca Binderili'yi çağırttı; bu kez dans ederken yüzük taktığı kızın parmağındaki beyazlığı fark etti. Onun elini yakalayarak sımsıkı tuttu; kız kurtulup kaçmaya çalışırken deri mantosu üzerinden kayıverdi ve yıldız elbisesi pırıl

pırıl ortaya çıktı. Kral mantoyu çekip çıkardı. Bu kez o şahane altın saçlar meydana çıktı. Artık saklanacak bir şey kalmamıştı. Kızın yüzündeki kurumu ve külleri temizlediklerinde dünyanın hiçbir yerinde görülmeyecek kadar güzel bir yüz çıktı meydana.

Bunun üzerine kral, “Sen benim sevgili eşim olacaksın ve asla birbirimizden ayrılmayacağız” dedi. Bunun üzerine düğün yapıldı ve ikisi de ömürlerinin sonuna kadar mutlu yaşadı.

Moruk

Bir zamanlar bir kral kızı vardı. Kral camdan bir dağ inşa ettirdi ve kim bu dağı kayıp düşmeden aşarsa kızıyla evlenebileceğini ilan etti. Gönlünü kıza kaptırmış bir delikanlı vardı; kraldan kızını istetti. “Olur” dedi kral “şu dağı düşmeden aşabilirse kızım la evlenebilir.”

Bunun üzerine kız, delikanlıyla beraber yürümek istediğini ve düşecek olursa ona yardım edeceğini söyledi. Gerçekten de oğlanla birlikte yürüdü, ama yolun yarısına geldiklerinde ayağı kaydı; aynı anda buz dağı açıldı ve kız içine düştü-verdi. Damat onun nerede olduğunu göremedi, çünkü buz dağı hemen kapanıvermişti. Oğlan o kadar çok ağlayıp sızlandı ki! Kral da çok üzüldü ve dağı kırdırttı, böylece kızını çıkartabileceğini umdu. Ama içine düştüğü yeri bir türlü bulamadılar.

Bu arada kralın kızı çok derin bir uçurumdan düşerek koskoca bir mağaraya gelmişti. Orada karşısına çok uzun, aksakallı yaşlı bir adam çıktı. Kıza, hayatta kalmak isterse kendi karısı olup emredeceği her şeyi yapması gerektiğini söyledi; yoksa onu öldürecek ti. Kız kendine söylenenleri yaptı.

O sabah adam cebinden merdivenini çıkararak dağa dayadı. Ve tırmanarak dağdan dışarı çıktı. Sonra merdiveni yukarı, yani kendine çekti. Adamın yemeğini pişirmek, yatağını yapmak ve evi toplamak gibi işleri yapmak kıza düşmüş-

tü. Adam eve döndüğünde her defasında bir yığın altın ve gümüş getiriyordu.

Yıllarca onun yanında kalan kız zamanla çok yaşlandı. Adam onu ‘Koruk hanım’ diye çağırıyordu hep; o da adama ‘Moruk’ adını takmıştı. Adam bir keresinde dağdan çıktığında kadın onun yatağını yaptı ve bulaşığını yıkadı. Sonra tüm kapı ve pencereleri sımsıkı kapadı; sadece içeriye ışığın sızdığı sürgülü bir pencereyi açık bıraktı.

Moruk geri döndüğünde kapıya vurarak “Hanım, bana kapıyı aç!” diye seslendi. “Hayır, sana kapıyı açmam Moruk” dedi kadın. O zaman adam şöyle seslendi:

*Morukçuğun çıkageldi,
Yorgun argın.
Leğeni hazırla hanım,
Yoksa kalırım sana dargın.*

Kadın “Ben leğeni hazırladım” dedi. Adam:

*Morukçuğun çıkageldi,
Yorgun argın.
Nerdeyse düşüp kalacağım,
Yatağımı yap, uyuyacağım!*

diye yakındı.

“Yatağını yaptım bile” dedi kadın. Adam dayattı:

*Morukçuğun çıkageldi,
Yorgun argın.
Tartışmayı bırak da,
Kapıyı aç be kadın!*

Adam evin etrafında dolaştı, derken açık bir delik gördü. Kendi kendine “Bakalım şu kadın içerde ne yapıyor; neden kapıyı açmak istemiyor?” diye söylendi.

O delikten içeri bakmak istediye de uzun sakalı buna izin vermedi. Bunun üzerine önce sakalını delikten aşağı sarkıttı. Aynı anda Koruk hanım çıkageldi ve deliği bir bantla öyle kapadı ki, adamın sakalı içerde kaldı. Adam sızlanarak bağırmaya başladı; canı yanmıştı. Kendisini serbest bırakması için kadına yalvardı.

Kadın, dağa çıkacağı merdiveni vermedikçe ona yardım etmeyeceğini söyledi. Adam ister istemez merdivenin bulunduğu yeri söylemek zorunda kaldı. Bunun üzerine kadın, merdiveni çok uzun bir bez parçasıyla sürgülü pencereye sıkıştırdı. Sonra dağa dayayarak yukarı tırmandı ve yukarıya vardığında merdiveni yukarı çekti. Hemen babasının yanına vararak başına gelenleri anlattı.

Babası çok sevindi. Damat adayı da hâlâ yaşıyordu. Hep birlikte giderek dağı kazdılar, Moruk’u bütün altın ve gümüşleriyle buldular. Kral, Moruk’u öldürttü, altın ve gümüşlerini aldı. Kızı da bir zamanlarki damat adayıyla evlendi. Hepsi mutlu, zengin ve sağlıklı yaşadı.

Fakirlik ve Alçakgönüllülük İnsanı Cennete Götürür

Bir zamanlar bir kral oğlu vardı. Bir gün kırlara çıktı; düşünceli ve üzgündü. Gökyüzüne baktı; o kadar güzel ve maviydi ki, içini çekerek kendi kendine, “Yukarıda cennette insan kim bilir ne kadar rahattır!” diye düşündü.

Birden, oradan geçmekte olan yaşlı ve fakir bir adama rastladı. Onunla konuşmaya başladı ve “Ben nasıl cennete gidebilirim?” diye sordu ona. Adam cevap verdi: “Fakirlik ve alçakgönüllülükle. Benim yırtık pırtık elbisemi giy, yedi yıl boyunca dünyayı dolaş, dünyadaki sefaleti gör. Yanına para alma, karnın acıktığı zaman kendini acındırarak bir dilim ekmek iste, işte o zaman cennete yaklaşırsın.”

Bunun üzerine oğlan gösterişli ceketini çıkardı, onun yerine dilencinin elbisesini giyerek dünyayı dolaşmaya başladı ve çok büyük sefaletlere katlandı. Az yemekle yetindi, hemen hemen hiç konuşmadı. Sadece kendini cennete alması için Tanrı’ya yalvarıp durdu.

Yedi yıl sonra babasının sarayına geri döndü, ama kimse onu tanımadı. Hizmetçilerine, “Gidip anne ve babama benim geri döndüğümü söyleyin” dedi. Ama hizmetçiler ona inanmadı, gülüp geçerek onu olduğu yerde bıraktılar. Bu kez, “Gidip kardeşlerime haber verin, buraya gelsinler, onla-

rı bir daha görmek isterim” dedi. Bunu da yapmadılar. Yalnızca içlerinden biri gidip kralın öbür oğullarına haber verdi; ama kardeşleri de ona inanmayıp boş verdiler.

Bu kez oğlan annesine bir mektup yazarak içine düştüğü sefaleti tek tek anlattı, ancak onun oğlu olduğunu söylemedi. Kraliçe acıyarak ona merdiven altında bir yer gösterdi ve iki hizmetçiyle günlük yemeğini göndertti. Ancak hizmetçilerden biri kötü kalpliydi. “Bir dilenciye böyle güzel bir yemek verilir mi hiç!” diyerek, yemekleri ya kendi yedi ya da köpeklere yedirdi. Bir deri bir kemik kalmış zavallı oğlana da sudan başka bir şey vermedi.

Öbür hizmetçi daha vicdanlıydı ve oğlana ne yemek veriliyorsa onu götürdü. Bu yemek az olsa da, oğlan bir süre bununla idare etti. Tüm bu süre içinde hep sabırlı davrandı, ama gitgide güçten düştü. Sağlığı iyice bozulduğunda ise Kutsal Yemeğe katılmakla onurlandırıldı. Bu ayın sırasında şehirdeki tüm kilise çanları kendiliğinden çalmaya başladı. Kilisenin papazı ayinden sonra merdiven altında yatan zavallı adamın yanına vardı. Ama oğlan ölmüştü; bir elinde bir gül, öbür elinde bir zambak tutuyordu. Yanı başında da tüm öyküsünü yazdığı bir kâğıt duruyordu. Gömüldükten sonra mezarının bir ucunda gül, öbür ucunda da zambak açtı.

Külkedisi

engin bir adamın karısı hastalandı. Kadıncağız öleceğini anlayınca biricik kızını yanına çağırıp, “Bak çocuğum, sakın doğruluktan ve iyilikten sapma; o zaman Tanrı hep seninle olur. Ben de öbür dünyadayken seni hep izleyeceğim” dedikten sonra hayata gözlerini yumdu.

Genç kız her gün annesinin mezarına gidip ağlıyordu. Doğruluktan ve iyilikten hiç sapmadı. Kış geldiğinde mezarın üstüne beyaz bir tül gibi kar tabakası çöktü. İlkbahar güneşi bu karı erittiğinde genç kızın babası ikinci kez evlendi.

Yeni gelen hanım eve iki kızını da beraberinde getirdi. Bu kızlar görünüşte güzeldiler, ancak katı yürekliydiler. Bu yüzden üvey evlat için kötü günler başladı. “Bu aptal kız bizimle aynı çatıda mı kalacak yani! Ekmek yiyen onu hak etmeli! Aşçıyı çıkaralım, onun yerine bu baksın” diyerek onun güzel giysilerini aldılar ve yerine eski püskü bir önlükle bir çift takunya verdiler. “Bak hele, bizim prenses yerleri nasıl da süpürüyor!” diye gülüp alay ettikten sonra onu mutfağa taktılar. Genç kız orada erkenden kalkıp sabahtan akşama kadar su taşımak, ateş yakmak, yemek pişirmek ve çamaşır yıkamak gibi ağır işleri yapmak zorunda kalıyordu. Bu da yetmişmiş gibi, onu üzme için akla gelmedik şeyler yapıyordu iki kız kardeş. Onunla dalga geçiyor, ocağın külüne bezelye ve mercimek atıyor, sonra da oturup onları ayıklamasını istiyorlardı. Kızcağız akşamları yorgun argın, yatağa bile gideme-

den ocağın yanındaki küllerin üzerine uzanıveriyordu. Yani üstü başı hep kül içindeydi ve kirli görünüyordu. Bu yüzden ona Külkedisi adını taktılar.

Bir gün babaları pazar ayinine gitmek üzere yola çıkmadan önce üvey kızlarına, “Size ne getireyim?” diye sordu. Biri güzel giysiler, öbürü inci ve elmas istedi. Babası “Ya sen ne istersin Külkedisi?” diye sorduğunda genç kız, “Bana eve dönerken şapkana takılan ilk filizlenmiş dalı koparıp getir baba” dedi. Adam üvey kızlarına güzel giysilerle inci, elmas gibi takılar satın aldıktan sonra eve dönerken şapkasına filizlenmiş bir fındık dalı takıldı; dalı hemen kopararak koltuğuna sıkıştırdı. Eve vardığında üvey kızlarına istediklerini, kendi kızına da fındık dalını verdi.

Külkedisi ona teşekkür ederek hemen annesinin mezarına gitti ve fındık dalını oraya dikerek ağlamaya başladı. O

kadar çok ağladı ki, gözlerinden akan yaşlar fidanı suladı. Zamanla bu fidan büyüdü ve güzel bir ağaç oldu. Külkedisi günde üç kez oraya gidiyor, ağlıyor ve dua ediyordu. Ancak her seferinde ağaca beyaz bir kuş konuyordu ve genç kız ne zaman bir şey istese kuş onu aşağı atıveriyordu.

Derken, o ülkenin kralı üç gün sürecek bir düğün şenliği düzenledi. Şenliğe hiç evlenmemiş tüm güzel kızlar davet edildi; böylelikle prens kendisine bir eş seçecekti. Bunu duyunca üvey kardeşlerin yüreği hop etti, çünkü ikisi de davet edilmişti. Hemen Külkedisi'ni çağırarak "Saçlarımızı tara, pabuçlarımızı fırçala, kemerimizi bağla. Kralın sarayına davetliyiz!" diye emir yağdırdılar. Külkedisi söylenenleri yaptı, ama bir taraftan da ağladı, çünkü kendisi de dansa gitmeyi çok istiyordu. Bu yüzden üvey annesinden kendisine izin vermesini rica etti. Ama üvey annesi, "Külkedisi, üstün başın toz toprak içinde. Bu kıyafetle mi şenliğe katılacaksın? Ne elbisen var, ne ayakkabın! Bu yetmiyormuş gibi bir de dans etmek istiyorsun!" dedi. Kızın yalvarışı karşısında ise, "Bak, bir kazan mercimeği küllere döktüm. İki saat içinde onların iyilerini seçebilirsen bizimle gelirsin" diye ekledi.

Genç kız arka kapıdan bahçeye çıktı ve "Güvercinler, kumrular, sevgili kuşlar! Bana ayıklamada yardım edin!" diye seslendi:

İyileri kazana atın

Kötüleri kursağınıza katın.

Derken iki beyaz güvercin pencere pervazına tüneyiverdi. Ardından kumrular çıkageldi. Daha sonra da gökteki tüm kuşlar cıvıldaşarak kül yığınının başına geçti. Güvercinler ve

öteki kuşlar başlarını küle soktu, mercimekleri gagalayarak iyilerini kazana attı. Aradan bir saat kadar geçmişti ki, işleri bitti ve sonra hepsi uçup gitti. Genç kız kazanı üvey annesine götürdü; böylece düğüne gidebileceğini sanmıştı. Ama kadın, “Olmaz Külkedisi, senin giyecek elbisen yok. Üstündekilerle dans edemezsin, herkes sana güler” dedi. Kız ağlayınca, “Eğer iki kazan mercimeği bir saat içinde ayıklarsan bizimle gelebilirsin” diye ekledi ve “Bunu nasıl olsa yapamaz!” diye geçirdi içinden. İki kazan mercimeği küllerin içine boşalttı. Genç kız hemen arka kapıdan bahçeye çıkarak, “Güvercinler, kumrular, gökteki öbür kuşlar. Gelin bana ayıklamada yardım edin!” diye seslendi.

*İyileri kazana atın
Kötüleri kursağınıza katın.*

Hemen mutfak penceresine iki tane beyaz güvercin, ardından da iki kumru kondu. Sonra da gökteki öbür kuşlar cıvıldaşarak kül yığınının başına geçti. Güvercinler ve diğer kuşlar başlarını küle soktu ve gagalarıyla seçtikleri iyi mercimekleri kazana doldurdular. Yarım saat içinde işleri bitti ve sonra hepsi uçup gitti. Bunun üzerine genç kız kazanı üvey annesine götürdü; onlarla birlikte düğüne gidebileceğini sandı. Ama kadın, “Boşuna uğraşma! Sen gelmiyorsun; giyecek elbisen yok. Üstündekilerle dans edemezsin, sonra bizi utandırırın” dedi. Ve sırtını dönerek kibirli kızlarıyla birlikte çekip gitti.

Evde kimse kalmayınca Külkedisi annesinin fındık ağacının altındaki mezarına giderek şöyle seslendi:

*Ey ağaç, sallan silkelen,
Altınla gümüş olsun gelen!*

Bunun üzerine bir kuş ona altın ve gümüşten bir elbiseyle ipek ve gümüş işlemeli bir çift pabuç attı. Genç kız hemen bunları giyerek şenliğe gitti. Üvey kardeşleriyle üvey annesi bile onu tanımadı. Altın giysisi içinde öyle güzel görünüyordu ki, onu bir kralın kızı sandılar.

Prens Külkedisi'ne yaklaşarak elinden tuttu ve dans etmeye başladılar. Prens başka hiç kimseyle dans etmedi.

Gecenin geç saatlerine kadar dans etti genç kız. Sonra eve dönmek istedi. Prens ona, “Ben de geliyorum, seni eve bırakayım” dedi. Bu güzel kızın nereden geldiğini bilmek istiyordu, ama genç kız onun elinden kurtularak güvercin yuvasına

sıçrayıverdi. Prens kızın babası gelinceye kadar bekledi ve sonra ona, yabancı kızın güvercin yuvasına sıçradığını söyledi. Yaşlı adam, “Bu sakın Külkedisi olmasın?” diye düşündü. Bir balta getirterek güvercin yuvasını ikiye böldü, ama içinde kimse yoktu.

Eve geldiklerinde Külkedisi eski püskü önlüğüyle küllerin yanına uzanmıştı. Bacanın içinde solgun ışık veren bir gaz lambası yanıyordu. Aslında Külkedisi güvercin yuvasından atlayarak fındık ağacının olduğu yere koşmuştu. Bu arada güzel giysilerini üzerinden çıkararak mezarın üstüne sermiş, kuş da onları alıp gitmişti. Bu yüzden genç kız şimdi eski önlüğüyle mutfaktaydı.

Şenliğin ikinci gününde, üvey annesi ve kardeşleri evden çıkar çıkmaz Külkedisi annesinin mezarına giderek fındık ağacına seslendi:

Ey ağaç, sallan silkelen

Altınla gümüş olsun gelen!

Bu kez kuş bir öncekinden daha güzel bir elbise attı aşağıya. Genç kız bu giysiyle saraya geldiğinde herkes onun güzelliği karşısında şaşırıp kaldı.

Prens onu beklemişti; gelir gelmez elinden tuttu ve gece boyunca yalnızca onunla dans etti. Vakit geç olunca genç kız eve dönmek istedi. Prens onun peşinden gitti, çünkü hangi evde oturduğunu bilmek istiyordu. Ancak genç kız arka bahçeye fırladı. Orada çok güzel ve kocaman bir armut ağacı vardı, dalları nefis armutlarla doluydu. Genç kız tıpkı bir sincap gibi ağacın dalları arasına sıçradı. Prens onun nereye gittiğini anlayamadı. Yine de kızın babası gelinceye kadar

bekledi ve ona “Yabancı kız elimden kaçtı, galiba armut ağacına çıktı” dedi. Baba “Bu sakın Külkedisi olmasın?” diye aklından geçirdi ve bir balta getirterek ağacı kesip devirdi. Ama ağacın üzerinde kimse yoktu. Eve geldiklerinde Külkedisi mutfakta, küllerin üzerinde yatmaktaydı. Külkedisi ağacın öbür tarafından atlamış, kuş da ağaçta kalan güzel giysileri alıp gitmişti. Genç kız da eski önlüğünü tekrar giymişti.

Üçüncü gün ailesi evden çıkar çıkmaz Külkedisi yine anesinin mezarına giderek fındık ağacına seslendi:

*Ey ağaç, sallan silkelen,
Altınla gümüş olsun gelen!*

Kuş yine aşağıya bir elbise attı. Bu elbise diğerlerinden çok daha güzel ve görkemliydi; pabuçları ise saf altındandı. Külkedisi bu giysiyle düğüne geldiğinde kimse hayranlığını ifade edecek sözcük bulamadı. Prens bütün gece yalnızca onunla dans etti.

Vakit geç olunca Külkedisi eve gitmek istedi. Prens ona eşlik edecekti, ancak genç kız oradan o kadar çabuk ayrıldı ki, oğlan onu takip edemedi.

Ancak prens kurnazlık etmiş ve merdiven basamaklarına zift döktürmüştü. Bu yüzden kaçarken genç kızın sol ayağındaki pabuç zifte saplanıverdi. Prens onu alıp baktı; ufak, zarif ve altından yapılmış bir iskarpindi bu! Ertesi sabah kızların babasına giderek, “Kimin ayağı şu altın ayakkabıya uyar-sa o benim eşim olacak!” dedi. İki kız kardeş buna çok sevindi, çünkü ikisinin de ayakları güzeldi.

Büyük kız ayakkabıyı alarak annesiyle beraber giyinme odasına geçti ve denedi. Ama kocaman ayak başparmağı

ayakkabıya sığmadı; ayakkabı ona küçük gelmişti. Annesi bir bıçak uzatarak, “Kes onu! Evlenirsen nasılsa artık yaya yürümeyeceksin” dedi. Kız başparmağını keserek ayakkabıyı zar zor giydi; acısını içine atarak prene gitti. Prens de onu eş olarak alıp atına bindirdi, sonra oradan ayrıldılar. Tam mezarın önünden geçerken fındık ağacına tünemiş iki güvercin şöyle seslendi:

*Bak bir kere bak,
Pabuç çok ufak!
Ve kan içinde
Asıl gelin evinde.*

Prens kızın ayağına baktı ve kanadığını gördü. Atını döndürerek sahte gelini evine geri götürdü. Onun gerçek gelin olmadığını söyledi ve ayakkabıyı küçük kardeşin denemesini sitedi. Kız sevinç içinde giyinme odasına geçerek ayakkabıyı giydi, ama topuğu çok büyük olduğu için ayağı sığmadı. Annesi ona bir bıçak vererek, “Topuğundan biraz kes! Prensle evlenirsen, nasıl olsa ayağın bir daha yere basmayacak” dedi.

Kız topuğundan bir parça kestikten sonra ayakkabıyı zorla ayağına geçirdi. Dişlerini sıkarak duyduğu acıya katlandı ve bu şekilde prensin yanına vardı. Oğlan onu atına bindirerek oradan uzaklaştı. Tam mezarın önünden geçerken, fındık ağacına tünemiş iki güvercin şöyle seslendi:

*Bak bir kere bak,
Pabuç çok ufak!
Ve kan içinde.
Asıl gelin evinde.*

Prens eğilip kızın ayağına baktı; ayakkabı kan içindeydi ve beyaz çorabı kıpkırmızı kesilmişti. Hemen atını döndürerek sahte gelini evine geri götürdü. “Bu da asıl gelin değil! Başka kızınız yok mu?” diye sordu. “Yok” diye cevap verdi babaları. “Sadece ilk eşimden olma, kir pas içinde ufak bir kızım daha var, ama ondan gelin olmaz!”

Prens adama kızı getirmesini emretti, ama üvey anne, “Olmaaaz, üstü başı çok kirli. Kimsenin önüne çıkacak hali yok” diye cevap verdi. Ancak prens ısrar etti. Külkedisi’ni çağırdılar. Genç kız önce elini yüzünü yıkadı, sonra kalkıp gelerek kendisine altın ayakkabıyı uzatan prene yaklaştı. Bir tabureye oturarak ağır takunyasını çıkardı ve altın ayakkabıyı ayağına geçirdi; tıpatıp uydu! Ayağa kalktığı anda prens ona iyice baktı ve dans ettiği güzel kızı tanıyıverdi. “Asıl gelin bu!” diye haykırdı.

Üvey anneyle kızları dehşet içinde kaldılar, öfkeden yüzlerinin rengi attı.

Prens Külkedisi’ni atına bindirerek oradan uzaklaştı. Fındık ağacının önünden geçerlerken iki beyaz güvercin şöyle seslendi:

*Bak bir kere bak,
Pabuç ne büyük, ne ufak;
Ayağı da kanamıyor.
Asıl gelin bu işte!*

Bunları söyler söylemez her iki güvercin bulundukları yerden uçarak Külkedisi’nin omzuna kondular; biri sağına, öbürü soluna. Ve orada kaldılar.

Düğün günü gelip çattı. Kötü kız kardeşler prene yaltak-

lanarak şans dilediler. Gelinle damat kiliseye girerken büyük kız kardeş onların sağında, küçük kız kardeş solunda yer aldı. Tam o sırada güvercinler kızların birer gözünü gagalayarak kör etti. Kilise çıkışında bu kez büyük kız kardeş sol tarafta, küçük kız kardeş sağ tarafta yer aldı. Güvercinler onların diğer gözünü de gagalayarak kör etti. Böylece her iki kız da yaptıkları kötülüklerin ve söyledikleri yalanın cezasını ömür boyu çekmiş oldu.

Seyahat Meraklısı

Bir zamanlar fakir bir kadının tek bir oğlu vardı. Oğlanın aklı fikri seyahate çıkmaktaydı. Bir gün annesi ona, “Sen nasıl seyahat edersin? Sana verecek paramız yok ki?” dedi. Bunun üzerine oğlan “Ben başımın çaresine bakarım. Yolda sürekli olarak ‘az olsun, az olsun, az olsun!’ derim” diye cevap verdi.

Yola çıktı ve nereye gitse hep “Az olsun, az olsun, az olsun!” deyip durdu. Derken birkaç balıkçıyla karşılaştı. “Rastgele, ama az olsun, az olsun, az olsun!” dedi. “Sen ne diyorsun be adam? Az mı olsun?” diyen balıkçılar ağlarını çekip de çok az balık görünce oğlana temiz bir dayak attılar. Sonra da “Bunu hak ettin!” dediler. “Peki, ne diyecektim ki?” diye sordu oğlan. “Çok olsun, çok olsun, de!” diye yanıt aldı.

Bir süre yol aldıktan sonra bir darağacına yaklaştı. Bir suçluyu asmak üzereydiler. “Merhaba! Çok olsun, çok olsun!” dedi. “Sen ne diyorsun be adam, çok mu olsun? Dünyaya bu kadar suçlu yetmiyor mu ki, sen çok olsun diyorsun!” deyip ona güzel bir dayak attılar. “Peki, ne diyeyim?” diye sordu oğlan. “Tanrı günahlarını bağışlasın, de!”

Oğlan yine bir süre yol aldı. Derken bir hendeğe ulaştı. Leş temizleyicisi ölmüş bir atın derisini yüzmekteydi. Oğlan, “Merhaba! Tanrı günahlarını bağışlasın!” deyince adam yerinden fırlayıp satırının kabzasıyla onun kulak tozuna öyle bir vurdu ki!

“Sen ne diyorsun be salak herif!”

“Peki ne diyeyim?”

“Hendeği boyla pis hayvan, de!”

Oğlan bu kez “Hendeği boyla pis hayvan!” diye diye yoluna devam etti.

Derken içi yolcu dolu bir at arabasıyla karşılaştı.

“Merhaba. Hendeği boyla pis hayvan!” der demez araba hendeğe yuvarlanıverdi. Arabacı elindeki kamçıyla oğlana öyle bir girişti ki!

Zavalıcık annesinin evine döndü ve o günden sonra da bir daha seyahate çıkmadı.

Şakacı Birader

Bir zamanlar güçlü bir kralı olan bir ülkede savaş sona erince pek çok asker terhis oldu. Şakacı Birader de terhis oldu, ama ödül olarak bir parça tayın ekmeğiyle dört metelik aldı ve bununla yola çıktı. Bu sırada Aziz Petrus da dilenci kılığında yola düştü ve Şakacı Birader'le karşılaştığında ondan para dilendi.

“Zavallı dilenci, sana ne versem ki? Ben askerdim, şimdi terhis oldum; yanımda bir parça tayın ekmeğinden ve dört metelikten başka bir şey yok. Bunlar bitince ben de senin gibi dileneceğim. Ama yine de sana biraz vereyim” diyerek ekmeği dörde böldü Şakacı Birader. Bir parçasını ve bir meteliği Aziz Petrus'a verdi.

Aziz Petrus teşekkür ederek yoluna devam etti ve bu kez başka bir kıyafetle, ama yine dilenci olarak Şakacı Birader'in yoluna çıktı. Karşılaştıklarında ondan yine para istedi. Şakacı Birader geçen seferki sözlerini tekrarladi ve ona ekmeğinin ikinci dilimiyle ikinci meteliğini verdi. Aziz Petrus teşekkür ederek tekrar yola koyuldu.

Üçüncü kez kıyafet değiştirerek yine Şakacı Birader'in karşısına dikilip onunla konuştu. Şakacı Birader ona ekmeğin üçüncü dilimiyle üçüncü meteliğini verdi. Aziz Petrus teşekkür etti. Şakacı Birader yoluna devam etti, ama artık yanında son bir dilim ekmekle bir metelikten başka bir şey kalmamıştı. Bununla bir hana gitti; ekmeğini yedi ve bir me-

telik karşılığında da bira ısmarladı.

Daha sonra tekrar yola koyuldu. Aziz Petrus yine farklı bir kıyafetle onun karşısına çıkarak, “Merhaba arkadaş, bana bir parça ekmek ve bira içebilmem için bir metelik verir misin?” diye sordu.

“Bunu nereden bulayım ki?” diye cevap verdi Şakacı Birader ve ekledi: “Ben askerliğimi bitirdim; karşılığında bir tayan ekmeğiyle dört metelik aldım. Şimdiye kadar üç dilenciyle karşılaştım; her birine birer parça ekmekle birer metelik verdim. Son parça ekmeği kendim yedim ve son meteliğimle de bira içtim. Şimdi hiçbir şeyim kalmadı. Sende de bir şey kalmamışsa birlikte dilenmeye çıkabiliriz.”

“Olmaz. Buna gerek yok. Ben doktorluktan anlarım, o sayede ihtiyacım olan parayı fazlasıyla kazanabilirim” diye cevap verdi Aziz Petrus.

“Öyle mi? Ben bu işlerden anlamam; o zaman tek başıma dilenmem gerekecek” dedi Şakacı Birader.

“Sen benimle gel, ne kazanırsam yarısı senin olsun” dedi Aziz Petrus.

“Kabul” dedi Birader ve birlikte yola çıktılar. Derken bir çiftlik evine vardılar. İçerden yakınmalar ve bağrışmalar geliyordu. İçeri girdiler. Bir adam ölmek üzereydi ve karısı hüngür hüngür ağlıyordu. “Ağlayıp sızlanmayı bırak, ben onu iyileştiririm” dedi Aziz Petrus. Cebinden çıkardığı bir sabunla adamı iyileştirdi. Hasta ayağa kalktı; sağlığına kavuşmuştu.

Karı kocanın sevincine diyecek yoktu. “Sizi nasıl ödüllendirelim? Size ne verelim?” diye sordular. Ama Aziz Petrus hiçbir şey almak istemedi. Çiftçilerin tüm ısrarlarına rağmen

bir şey almadı. Şakacı Birader Aziz Petrus'a bir dirsek atarak, "Al bir şey yahu, buna ihtiyacımız var" dedi.

Sonunda çiftçi kadın bir kuzu getirerek Aziz Petrus'a bunu almasını söyledi, ama o reddetti. Bunun üzerine Şakacı Birader onu bir yana çekerek, "Al şunu be, aptallık etme, buna ihtiyacımız var" dedi.

Aziz Petrus da, “Tamam, kuzuyu alıyorum, ama onu taşımam; senin taşıman gerekecek” dedi. Şakacı Birader “Önemli değil, taşıırım” diye cevap verdi ve hayvanı sırtına aldı. Sonra oradan ayrılarak bir ormana daldılar. Orada kuzuyu taşımak Şakacı Birader’e zor geldi.

Karnı acıkmıştı, Aziz Petrus’a “Bak, burası güzel bir yer, şu kuzuyu pişirip yiyelim” dedi. “Olur” diye cevap verdi Aziz Petrus. “Ama ben yemek pişirmekten anlamam; sen pişireceksen al şu kazanı. Et pişinceye kadar ben şöyle bir tur atayım. Ben dönünceye kadar ve et tam pişmeden sakın yemeye kalkışma. Vaktinde dönerim.”

“Git sen. Ben iyi yemek yaparım” dedi Şakacı Birader.

Aziz Petrus gittikten sonra Şakacı Birader kuzuyu kesti, ocağı yaktı, eti kazanın içine koydu ve pişirdi. Ama kuzu bir türlü pişmedi. Aziz Petrus dönmeyince Şakacı Birader kuzuyu kazandan alıp kesti, “En iyi yeri burası!” diyerek yüreğini çıkarıp önce bir parçasını, sonra tamamını afiyetle yedi.

Nihayet Aziz Petrus çıkageldi ve “Kuzunun hepsini sen ye, bana sadece yüreği yeter” dedi.

Şakacı Birader eline bir bıçak ve çatal alıp çabuk çabuk kuzuyu kesmeye başladı, ama yüreğini sözüm ona bir türlü bulamadı. Sonunda “Yüreği yok bunun” dedi.

“O da ne demek oluyor?” diye sordu Aziz Petrus.

“Bilmiyorum” diye cevap verdi Şakacı Birader. “Ama bizim de deliler gibi kuzunun yüreğini arıyoruz; oysa onun yüreğinin olmadığı hiç aklımıza gelmedi!”

“Haydaa, bunu da yeni duydum; her hayvanın yüreği vardır, kuzunun niye olmasın ki?” dedi Aziz Petrus.

“Valla kardeş, kuzunun yüreği yok işte! Bir düşün senin de aklın yatacak. Gerçekten yüreği yok” diye cevap verdi Şakacı Birader.

“Yüreği yoksa başka et istemem ben, hepsini sen ye” dedi Aziz Petrus. “Yiyemediğimi sırt çantama koyarım” diye söylenen Şakacı Birader kuzunun yarısını yedikten sonra öbür yarısını çantasına attı.

Böylece yollarına devam ettiler. Derken Aziz Petrus yollarının üzerine büyük bir dere çıkarttı; bunun üzerinden geçmeleri gerekiyordu.

“Sen önden git!” dedi Aziz Petrus. “Hayır” diye cevap verdi Şakacı Birader. “Önce sen git, su çok derinse ben burada kalırım.” Bunun üzerine Aziz Petrus dereye girdi, su derinleşerek dizlerine kadar yükseldi. Bu kez Şakacı Birader aynı yerden yürüdü, ama su onun boğazına kadar yükseldi.

“Kardeş, yardım et bana” diye seslendi.

“Kuzunun yüreğini yediğini itiraf edecek misin şimdi?” diye sordu Aziz Petrus.

“Hayır” dedi Birader, “Onu ben yemedim.” Bu kez su gitgide artarak ağzına kadar yükseldi. “Yardım et bana, kardeş” diye bağırdı yine.

“Kuzunun yüreğini yediğini itiraf edecek misin?” diye sordu Aziz Petrus bir kez daha. “Hayır, yemedim” dedi Birader.

Yine de Aziz Petrus onun boğulmasına izin vermedi, suyun seviyesini indirtti ve onun karşı tarafa geçmesini sağladı. Daha sonra birlikte yola koyuldular.

Derken bir köy evine vardılar. Orada durmadan sızlanıp

yakınan biri olduğunu görünce içeri girdiler. Odada ölmek üzere olan bir hasta vardı. Karısı hüngür hüngür ağlıyordu.

“Ağlayıp sızlanmayı bırak! Ben kocanı iyileştiririm” diyen Aziz Petrus cebinden çıkardığı bir sabunla adamı iyileştirdi; adam sapasağlam ayağa kalktı.

Karı koca büyük bir sevinç içinde “Sizi nasıl ödüllendirebiliriz? Size ne verelim?” diye sordular.

Aziz Petrus bir şey istemedi; ev sahipleri ne kadar ısrar ettiyse de o reddetti.

Ama Şakacı Birader Aziz Petrus’a bir dirsek atarak, “Yahu bir şeyler alsana, ihtiyacımız var işte!” dedi.

Sonunda köylüyle karısı bir kuzu getirerek bunu almalarını söyledi. Aziz Petrus yine istemedi. Şakacı Birader, “Aptallık etme de al! İhtiyacımız var!” dedi.

Bunun üzerine Aziz Petrus, “Tamam alalım, ama ben taşımam. Madem bu kadar istiyorsun, o zaman sen taşı!” dedi. “Önemli değil, ben taşıyım” diyerek kuzuyu sırtladı Şakacı Birader.

Oradan ayrıldıktan sonra bir ormana vardılar. Kuzuyu taşımak Şakacı Birader’e zor geldi. Aynı zamanda karnı da acıkmıştı. “Bak şurada güzel bir yer var, orada kuzuyu pişirir yeriz” dedi Aziz Petrus’a.

“Öyle olsun” dedi Aziz Petrus. “Ama ben pişirmekten anlamam. Sen pişireceksen al sana bir kazan, ben yemek pişene kadar şöyle bir dolaşayım. Sakın ben gelmeden yemeğe başlama. Vaktinde yetişirim.”

Böyle diyerek dışarı çıktı. Şakacı Birader kuzuyu kesti, ocağı yaktı, eti kazana attı ve pişirdi. Kuzu çabuk pişti. Aziz

Petrus hâlâ geri dönmediği için kazandan aldığı eti keserek kuzunun yüreğini çıkardı ve onu yedi.

Sonunda Aziz Petrus geri döndü ve “Bütün kuzuyu sen yiyebilirsin, bana yalnız yüreğini ver” dedi.

Şakacı Birader eline bıçakla çatalı alarak sözüm ona kuzunun yüreğini aradı, ama bulamadı. “Yokmuş!” dedi.

“O da ne demek?”

“Bilmem?” diye cevap verdi Şakacı Birader. “Ama baksana, ikimiz de keçileri kaçırmışız; kuzunun yüreğini arıyoruz; kuzuların yüreği olmaz ki!”

“Her hayvanın bir yüreği vardır. Kuzunun niye olmasın?” dedi Aziz Petrus.

“Valla yok kardeş! Sen de düşün, bana hak vereceksin. Gerçekten yok!” diye cevap verdi Şakacı Birader.

“Hadi öyle olsun!” dedi Aziz Petrus. “O zaman başka et istemem, hepsini sen ye!”

“Yemediğimi zembilime atarım” diyen Şakacı Birader kuzuyu yedi, yiyemediğini de zembiline attı.

Böylece yola koyuldular. Derken Aziz Petrus bir dere yarattı; bunun üzerinden geçeceklerdi.

“Sen önce geç!” dedi Aziz Petrus.

“Hayır, önce sen geç!” dedi Şakacı Birader, “Su derinse ben batmamış olurum” diye aklından geçirdi.

Aziz Petrus dereye girdi; su dizlerine kadar geliyordu. Şakacı Birader de dereye girdi, ama su onun boğazına kadar yükseliverdi. “Kardeş, bana yardım et!” diye seslendi.

“Kuzunun yüreğini yediğini itiraf edecek misin?” diye sordu Aziz Petrus.

“Hayır, yemedim” diye cevap verdi Birader. Bu kez su daha da yükselerek ağzına kadar geldi. “Yardım et, kardeş!” diye seslendi.

Aziz Petrus bir kez daha sordu: “Kuzunun yüreğini yediğini itiraf edecek misin?”

“Hayır, yemedim” dedi Birader yine.

Aziz Petrus onun boğulmasını istemedi, suyu alçalttı ve sudan çıkmasına yardım etti.

Yine yola koyuldular. Derken yeni bir ülkeye vardılar ve duydukları ki, oraların prensesi ölümcül bir hastalığa yakalanarak yatağa düşmüş.

Şakacı Birader Aziz Petrus’a, “Hey kardeş, fırsat çıktı; şu kızı iyileştirirsek bir süre rahat ederiz” dedi. Aziz Petrus’un ağırdan aldığını görünce de “Hadi çabuk ol kardeş, zamanında yetişelim!” diye seslendi.

Ama Aziz Petrus çok ağır yürüyordu. Prensesin öldüğünü duyduklarında Şakacı Birader Aziz Petrus’u kolundan çekerek, “Ne nane yedik görüyor musun? Hep senin yüzünden oldu” dedi.

“Kapa çeneni!” diye cevap verdi Aziz Petrus. “Ben bir hastayı iyileştirmekten daha fazlasını da yaparım: ölüyü diriltirim!”

“O zaman yap bakalım! Krallığın yarısı elimize geçer!” dedi Şakacı Birader.

Saraya vardılar; herkes matem tutuyordu.

Aziz Petrus krala kızını diriltebileceğini söyledi. Onu hemen kızın yanına götürdüler.

“Bana bir kazan su getirin!” dedi Aziz Petrus. Getirdiler.

Herkesi odadan dışarı çıkarttı; sadece Şakacı Birader kaldı yanında.

Aziz Petrus, kızın kollarıyla bacaklarını keserek kazana attı ve kaynatmaya başladı. Etler kemiklerden ayrıldıktan sonra bembeyaz iskeleti alarak tüm kemikleri bir saç levha üzerine doğal şekliyle yerleştirdi. Tüm bunları yaptıktan sonra üç kez “Kutsal Üçleme” adına, ey ölü, ayağa kalk!” diye seslendi.

Üçüncü seslenişten sonra prenses sapasağlam ayağa kalktı; öyle güzeldi ki!

Kral sevinçten uçuyordu. Aziz Petrus’a, “Dile benden ne dilersen, krallığımın yarısını verebilirim sana!” dedi.

Ama Aziz Petrus “Hiçbir şey istemem” dedi.

Şakacı Birader ona bir dirsek atarak, “Aptallık etme! Sen bir şey istemiyorsan bırak da ben isteyeyim” dedi.

Ama Aziz Petrus buna da yanaşmadı. Kral hazinedarına emrederek Şakacı Birader’in zembilini altınla doldurttu.

Tekrar yola çıktılar. Derken bir ormana vardılar. Aziz Petrus, “Şimdi parayı paylaşalım” dedi.

“Olur, öyle yapalım” dedi Şakacı Birader. Bunun üzerine Aziz Petrus parayı üçe paylaştırdı. Şakacı Birader “Kim bilir yine aklından neler geçiyor? Biz iki kişiyiz, o üçe bölüyor” diye düşündü.

“Parayı üçe böldüm; biri sana, biri bana, biri de kuzunun yüreğini yiyene!” dedi Aziz Petrus.

“Onu ben yedim yahu!” diyen Şakacı Birader gülererek hemen o altını da zembiline attı.

* Tanrı, İsa ve Kutsal Ruh –çn.

“Nasıl olur, hani kuzunun yüreği yoktu?” dedi Petrus.

“Boş versene sen kardeş! Kuzunun yüreği elbette vardı, niye olmasın ki?”

“Tamam o zaman” dedi Aziz Petrus, “Para sende kalsın, ama artık ben seninle olamam, yoluma tek başıma devam edeceğim.”

“Nasıl istersen, hoşçakal!” diye cevap verdi Şakacı Birader.

Ve Aziz Petrus başka bir sokağa daldı. “İyi ki çekip gitti. Acayip bir azizdi” diye aklından geçirdi Şakacı Birader.

Artık çok parası vardı, ama bununla ne yapacağını bilemedi. Oraya buraya harcadı, ona buna verdi ve bir gün geldi ki, hiç parası kalmadı.

Derken yeni bir ülkeye geldi. Duydu ki kralın kızı ölmüş!

“Tamam!” dedi “Bu, işime yarayacak. Ben onu diriltirim ve karşılığında da para alırım.”

Kralın huzuruna çıkarak ona ölüyü diriltebileceğini söyledi. Kral terhis olmuş bir askerin ölülerini dirilttiğini duymuştu, ama bu adama pek güvenemediği için danışmanlarına sordu. Onlar da kız öldüğüne göre bir kere denemesini önerdi.

Neyse, Şakacı Birader bir kazan dolusu su getirtti, herkesi dışarı çıkarttıktan sonra ölünün kol ve bacaklarını keserek suya attı ve Aziz Petrus’tan nasıl görmüşse öyle yaptı. Ocağı ateşledi. Su kaynamaya başladı, etler ayrıldı, iskeleti alıp bir saç levha üzerine koydu, ama kemikleri nasıl dizeceğini bilemediği için hepsini ters sıraladı. Sonra onların başına geçerek “Kutsal Üçleme adına, ey ölü, ayağa kalk!” diye üç kez

seslendi, ama nafile!

“Hey kız, ayağa kalk! Ayağa kalk, yoksa karışmam haa!”

Bunu söyler söylemez Aziz Petrus, Şakacı Birader’in eski kıyafetinde, yani asker olarak pencereden içeri girdi ve “Be imansız adam, neler yapıyorsun sen? İskeleti gelişigüzel yerleştirirsen ölü nasıl dirilir?” dedi.

“Valla ben elimden geleni yaptım kardeş!” diye cevap verdi Birader.

“Bu kez sana yardım edeceğim, ama bir daha böyle bir şey yapmaya kalkışırsan çarpılırsın. Kraldan da hediye falan alma!”

Böyle söyleyen Aziz Petrus, iskeleti doğal haliyle yerleştirdikten sonra üç kez “Kutsal Üçleme adına, ey ölü, ayağa kalk!” diye seslendi.

Prenses ayağa kalktı, yine eskisi gibi sapasağlam ve güzeldi. Sonrasında Aziz Petrus geldiği gibi pencereden gizlice gitti.

Şakacı Birader olayın bu şekilde sonlanmasına çok sevindi, ama karşılığında para alamayacağı için öfkeliydi. “Onun aklından neler geçiyor, bilmek isterdim; bir eliyle verdiğini öbür eliyle alıyor. Akıl almaz bir şey!” diye söylendi.

Kral ona ne istediğini sordu. Aslında bir şey almamalıydı, ama bin dereden su getirerek zembilinin altınla doldurulmasını istedi. Ve sonra da oradan ayrıldı.

Dışarı çıktığında karşısında Aziz Petrus’u buldu. “Sen ne biçim adamsın be! Sana bir şey almanı yasaklamadım mı? Sense zembilini altınla doldurttun!” diye azarladı Aziz Petrus onu.

“Elimde değil” diye cevap verdi Şakacı Birader. “Zembilimi zorla doldurdular.”

“Bak sana söylüyorum, bir daha böyle bir şey yaparsan başın belaya girer!”

“Merak etme be kardeş. Artık altınım var, ne diye kemiklerle uğraşayım!”

“Tamam” dedi Aziz Petrus ve ekledi: “Bu para seni bir süre idare eder. Ama daha sonra yanlış yola sapmaman için zembiline ‘güç’ yüklüyorum; ne istersen o zembilin içinde var! Hoşçakal, beni artık görmeyeceksin!”

“Tanrı’nın dediği olur!” diyen Şakacı Birader, “İyi ki çekip gitti acayip adam, peşinden gidecek değilim” diye aklından geçirdi. Ama zembilindeki mucizevi gücü düşünmedi bile.

Şakacı Birader parasını yine har vurup harman savurdu. Cebinde dört metelikten daha fazla para kalmayınca bir hana geldi ve “Şu para da gitsin!” diye düşünerek üç metelik karşılığında şarap ve bir metelik ekmek ısmarladı. Orada yiyip içerken burnuna kızarmış kaz kokusu geldi. Çevresine bakındı; hancı ocağa iki tane kaz koymuştu. Aklına yoldaşının, ne istersen zembilinden isteyebilirsin sözleri geliverdi.

“Şunu kazla deneyelim bakalım!” diye söylendi. Ve kapının önüne çıkarak, “Ocaktaki iki kızarmış kazın zembilime girmesini istiyorum” dedi. Bunu der demez zembilinin içine baktı; kazların ikisi de oradaydı.

“Vay canına, artık güçlü biri oldum ben” diyerek çayırılığa gidip kazları çıkardı ve yemeye başladı. Tam yemeğin ortasında iken iki işçi çıkageldi ve henüz yenmemiş kaza gözlerini dikti. Şakacı Birader “Bir tanesi bana yetti” diye düşünerek adamlara seslendi: “Alın şunu, şerefime yiyin!”

Adamlar teşekkür ederek hana girdiler. Yarım şişe şarapla ekmek ısmarladıktan sonra yanlarında getirdikleri kazı yemeye koyuldular.

Hancının karısı bunu görünce kocasına “Şu iki herif kaz yiyor, bu bizim kazlardan biri olmasın! Git bak bakalım!” dedi. Hancı gidip baktı, ocak bomboştu.

“Sizi gidi hırsızlar sizi, kazları yersiniz ha! Kursağınızda kalsın! Ya ödersiniz ya da fena yaparım” dedi.

“Biz hırsız değiliz; dışarıda çayırılıkta, askerden yeni dönmüş bir adam verdi bunu bize” dedi iki adam.

“Bana numara yapmayın. O namuslu bir adam, ben çok dikkat ettim. Ama siz hırsızsiniz, ödeyin bakalım” diye yanıtladı hancı.

Adamlar ödemeyince hancı eline geçirdiği bir sopayla gü-

zel bir dayak attıktan sonra kapı dışarı etti onları.

Şakacı Birader yoluna devam etti. Derken bir yöreye vardı; burada görkemli bir şatoyla yakınında köhne bir han vardı. Hana giderek hancıdan geceleyecek bir yer istedi.

“Hiç yer yok, han soylu misafirlerle doldu” dedi hancı.

“Görkemli bir şato dururken niye herkes buraya geliyor, şaştım doğrusu” dedi Şakacı Birader.

“Bunun bir nedeni var. Şatoda yatan sabaha sağ çıkmıyor” dedi hancı.

“Başkaları bunu denediğine göre ben de denerim” dedi Şakacı Birader.

“Vazgeç bu işten, yoksa başın belaya girer!” dedi hancı.

“Sen bana anahtarı ver, yanıma da biraz yiyecek içecek koy!”

Hancı hem anahtarı hem de yiyecek içeceği verdi. Şakacı Birader bunlarla şatoya gitti. Orada güzel bir yemek yedi. Derken uykusu geldi; yatak olmadığı için yere uzandı ve çok geçmeden uyudu. Gece yarısı büyük bir gürültüyle uyandı. Kendine geldiği zaman karşısında dokuz tane çirkin şeytan gördü; hepsi odanın içinde dört dönüp dans ediyordu.

“İstedığınız kadar dans edin, ama kimse yanıma yanaşmasın!” dedi Şakacı Birader. Ama şeytanlar çemberi gitgide daraltarak çamurlu ayakkabılarıyla onun vücudunu, hatta yüzünü tekmelemeye başladılar.

Bu kez Şakacı Birader çok kızdı. “Ben şimdi size göstereyim!” diyerek eline geçirdiği bir iskemle bacağıyla onları dövmeye kalkıştı. Ama tek bir askere karşı dokuz şeytan biraz fazlaydı. Biri onun saçını çekerken öbürü dövmeye çalışı-

yor ve canını yakıyordu.

“Sizi gidi şeytanlar sizi! Yetti artık! Hadi bakayım, hepiniz zembilime girin” diye seslendi Şakacı Birader. Hooop, hepsi zembile giriverdi; ağzını sıkıca bağladıktan sonra onu bir köşeye attı. Birden ortalığı bir sessizlik kapladı. Şakacı Birader yatarak güneş doğana kadar güzel bir uyku çekti.

Ertesi gün hancıyla şatonun sahibi olan soylu kişi çıkageldi ve onun hatırını sordular. Kendisini sapasağlam ve dinç görünce şaşırarak sordular: “Sizi cin çarpmadı mı?”

“Yoo, ben dokuzunu da zembilime attım. Artık şatonuzda rahatça oturabilirsiniz. Kimse sizi tedirgin etmeyecek!” diye cevap verdi Şakacı Birader.

Soylu kişi onu yüklü bir parayla ödüllendirdi, ona teşekkür ettikten sonra yanında çalışmasını teklif etti; böylece ömür boyu rahat edebilirdi.

Bizimki “Hayır” diye cevap verdi. “Ben dolaşmadan durmam. Tekrar yola çıkmalıyım.”

Böylece Şakacı Birader yola çıktı ve bir demircinin yanına vardı. Zembilini sırtından indirerek örsün üzerine koydu ve demirciyle yardımcılarından onu iyice dövmelelerini rica etti. Adamlar ellerindeki balyozla ve tüm güçleriyle zembili dövdüler. Canhıraş çığlıklar yükseldi. Zembili açtılar; sekiz şeytan ölmüştü, ama bir kıvrıma saklanmış olan son şeytan oradan kaçiverdi ve cehenneme gitti.

Şakacı Birader ondan sonra uzun süre dünyada dolaştı; anlatacağı o kadar çok şey vardı ki!

Derken yaşlandı ve sonunu düşünmeye başladı. O yörede dini bütün olarak tanınan bir keşiş vardı. Onun yanına giderek, “Ben dolaşa dolaşa yorulдум, şimdi cennete gitmek

istiyorum” dedi.

“İki yol var: biri geniş ve rahat, ama cehenneme götürür; öbürü dar ve taşlık, o da cennete götürür.”

“Dar ve taşlık yoldan gidecek kadar enayi miyim ben!” diye düşünerek rahat yolu seçti Şakacı Birader. Derken koskocaman, siyah bir kapıya vardı; bu cehennemin kapısıydı! Kapıyı çaldı, nöbetçi kim gelmiş diye baktı. Şakacı Birader’i görünce çok şaştı, çünkü bu nöbetçi son anda zembilden kaçıp kurtulan dokuzuncu şeytandı.

Hemen kapıyı sürgüleyerek şeytanların başına koştı ve “Dışarıda zembilli bir herif var, içeri girmek istiyor. Sakın onu almayın yoksa bütün cehennemi zembilinin içine atar! Beni bir defasında o zembilin içinde dövdürdü” dedi.

Şakacı Birader’i çağırıp çekip gitmesini söylediler; yani içeri alınmadı.

“Beni almazlarsa ben de cennete giderim. Belki kendime orada yatacak bir yer bulurum” diyen Şakacı Birader cennetin kapısına gitti ve kapıyı çaldı. Bu kez nöbetçi Aziz Petrus’tu.

Şakacı Birader onu hemen tanıdı. “Burada eski bir arkadaş bulduk, işler tıklarında sayılır” diye geçirdi aklından.

Ama Aziz Petrus, “Sakın bana cennete girmek istediğini söyleme!” dedi.

“Bırak da gireyim kardeş. Başka nereye gideyim ki! Cehenneme gittim, almadılar. Yoksa buraya gelmezdim.”

“Olmaz, buraya giremezsin” dedi Aziz Petrus.

“Beni içeri almıyorsan, al zembilini geri. Senin yüzünü bile görmek istemiyorum!” diye cevap verdi Şakacı Birader.

“Ver bakayım” dedi Aziz Petrus.

Şakacı Birader demir parmaklıklar arasından zembili cennete uzattı. Aziz Petrus onu alarak sandalyesine astı.

Şakacı Birader tam o anda “Şimdi o zembilin içine girmek istiyorum!” deyince, hooop zembile giriverdi; yani Aziz Petrus ister istemez onu cennete aldı.

İki Kardeş

Ağabeyi, kız kardeşinin elini tutarak “Annemiz öldükten sonra iyi bir gün yaşamadık. Üvey annemiz bizi her gün dövüyor, ne zaman yanına varsak bizi tekme-liyor. Ekmek kırıntılarıyla yaşıyoruz; masanın altındaki köpek yavrusu bizden daha iyi yiyip içiyor, hiç değilse ara sıra ağzına bir lokma et giriyor. Tanrım, annemiz bunları görseydi! Gel buradan kaçıp gidelim de dünyayı görelim” dedi.

Az gittiler uz gittiler, dere tepe düz gittiler. Derken yağmur başladı. “Tanrı da bizimle birlikte ağlıyor!” dedi kız.

Akşam olunca koskoca bir ormana vardılar. Açlıktan, çektikleri acıdan ve uzun yoldan ötürü öylesine yorulmuşlardı ki, bir ağaç kovuğuna sığınarak uyuyakaldılar. Ertesi sabah uyandıklarında güneş tam tepedeydi ve ağacı iyice ısıtmıştı.

“Kardeşim, ben çok susadım. Bir pınar bulsak da su içsek. Dur bakayım, bir şırıltı duyuyorum” diyerek ayağa kalktı oğlan ve kardeşinin elinden tuttu.

Kötü kalpli üvey anne aslında bir cadıydı. Çocukların evden çıkıp gittiğini görünce onları tıpkı cadıların yaptığı gibi gizlice takip etti ve ormandaki tüm pınarları lanetledi.

Çocuklar taşların üzerinden coşkuyla akıp giden bir pınar bulunca oğlan su içmek istedi, ama kız kardeşi suyun sesini duydu. “Benim suyumu içen kaplan olur! Benim suyumu içen kaplan olur!” diyordu bu ses.

“N’olur ağabey, sakın içme yoksa vahşi bir hayvana dönüşürsün ve beni parçalarsın” dedi kız.

Oğlan çok susadığı halde içmedi ve “Bir başka pınara bakalız” dedi.

İkinci pınara vardıklarında kız yine suyun sesini duydu. “Benim suyum içen kurt olur! Benim suyum içen kurt olur!” diyordu ses.

“N’olur ağabey, bu sudan içme. Yoksa kurt olursun ve beni yersin” dedi kız.

Oğlan içmedi ve “Öbür pınara bakacağım, ama sen ne dersen de bu kez içeceğim, çünkü çok susadım” dedi.

Üçüncü pınara vardıklarında kız yine suyun sesini duydu. “Benim suyum içen ceylan olur! Benim suyum içen ceylan olur!” diyordu ses.

“N’olur ağabey, sakın içme yoksa ceylan olur benden kaçarsın” dedi kız.

Ama ağabeyi diz çökerek sudan içti ve suyun daha ilk damlasını içince ceylan olup çıktı.

Kız ağabeyinin bu haline bakıp ağlamaya başladı. Ceylan da ağlıyordu. Kız üzgün üzgün onun yanına oturdu. Sonra “Sen ağlama ceylanım, ben seni hiç yalnız bırakmayacağım!” diyerek altın gerdanlığını boynuna geçirdi. Sonra sazlardan bir ip yaptı. Bunu hayvana takarak yürümeye başladı. Birlikte ormanın derinliklerine daldılar. Uzun süre gittikten sonra ufak bir eve vardılar. Kız baktı, ev boştu. “Burada kalabiliriz” diye düşündü kız. Ceylana dökülmüş yapraklardan ve yosunlardan bir yatak yaptı. Her sabah dışarı çıkıp ağaç kökleri, yabaniçilek ve ceviz topladı. Ceylana da taze çimen getirdi; hayvan elinden kaparak yedi, neşesi yerine geldi ve kızla oynayıp sıçramaya başladı.

Akşam olunca kız yoruluyor, duasını ederek başını yastık yerine ceylanın sırtına koyup öylece uyuyakalıyordu. Hani ağabeyi insan kılığında olmuş olsaydı, şahane bir hayat sürerlerdi.

Bir süre bu vahşi orman içinde böyle yaşadılar. Derken bir gün kral ormanda ava çıktı. Her tarafta boru sesiyle köpek havlamaları ve neşeli bağrışmalar duyuldu. Ceylan bunu işitince içinden onlara katılmak geldi. Kıza “N’olur beni bı-

rak, daha fazla dayanamayacağım!” diye öyle yalvardı ki, sonunda kız razı oldu.

“Ama akşam olunca eve dön. Ben avcılar girmesin diye kapıyı iyice kapatacağım. Sen geldiğin zaman kapıyı çalarsın ve ‘Kız kardeşim, ben geldim, aç kapıyı’ dersin; böyle demezsen kapıyı açmam ha!” dedi.

Ceylan dışarı fırladı. Temiz havaya çıktığı için öyle rahat ve neşeliydi ki!

Kral ve avcıları bu güzel hayvanı görünce peşine düşerek yakalamak istedilerse de ona yetişemediler. Tam yakalayacakları sırada güzel hayvan çalılıklardan atlayarak kayboldu. Karanlık basınca küçük eve döndü, kapıyı çalarak “Kız kardeşim, ben geldim, aç kapıyı!” diye seslendi. Kapı açıldı, hayvan içeri daldı ve bütün gece yumuşak yatağında yattı uyudu.

Ertesi sabah av yeniden başladı. Yine boru seslerini ve avcıların bağrıışlarını duyan ceylanın içi içine sığmadı. “Kardeşim n’olur kapıyı aç, dışarı çıkacağım!” dedi.

Kız ona kapıyı açtı ve “Akşama gel, ne diyeceğini de unutma sakın” dedi.

Kral ve avcıları altın gerdanlıklı ceylanı görünce peşinden gittiler, ama hayvan onlardan daha çabuktu. Bu kovalama akşama kadar sürdü. Sonunda avcılar onu kıstırdı, bir tanesi ayağından yaraladı; ceylan topallamaya başladı ve yavaş koştu. Avcılardan biri onu gizlice eve kadar takip etti ve nasıl “Kız kardeşim, ben geldim, kapıyı aç” diye seslendiğine, kapının nasıl açılıp kapandığına tanık oldu. Hepsini aklında tuttu. Krala giderek olanları ve duyduklarını anlattı. Kral, “Yarın ava çıkılacak!” dedi.

Kız ceylanın yaralandığını görünce çok korktu. Yarasını temizledi, üzerine şifalı otlar koydu. “Şimdi git yatağına yat da iyileşesin” dedi. Ama yara o kadar hafifti ki, ceylan ertesi gün ayağa kalktı ve dışarıda avcılarının sesini duyunca “Artık dayanamayacağım, şu ava katılmalıyım; nasılsa beni yakalayamazlar” dedi.

“Ama seni öldürürler. O zaman dünyada her şeyden uzak bu ormanda yalnız kalırım. Seni dışarı bırakmam” diye ağlamaya başladı kız.

“O zaman ben de burada sıkıntıdan ölürüm” dedi ceylan. “Şu boru sesini işitince yerimde duramıyorum.”

Kız ne yapacağını bilemedi ve ister istemez kapıyı açtı. Ceylan sıçrayarak sevinç içinde ormana daldı. Kral onu görünce avcılarına, “Şunu bütün gün, gece yarısına kadar kovalayın, ama sakın canını yakmayın” diye emir verdi.

Güneş batır batmaz da avcıya, “Gel, şimdi bana şu ufak evi göster” dedi.

Eve vardıklarında kapıyı çaldılar. “Kız kardeşim, ben gelmişim, kapıyı aç” diye seslendi kral. Kapı açıldı, kral içeri girdi. Karşısında bir kız duruyordu; o güne kadar görmediği güzellikte bir kız.

Kız gelenin ceylan değil de başı taçlı bir adam olduğunu görünce çok korktu. Ama kral ona dostça yaklaşarak elini uzattı ve “Benimle saraya gelip eşim olmak ister misin?” diye sordu.

“Olur, ama ceylan da gelecek, onu bırakmam” dedi kız.

“Ömür boyu senin yanında kalabilir, hiçbir şeyi de eksik olmayacak” dedi kral.

Aynı anda ceylan içeri girdi, kız onun boynuna sazdan yapılmış ipi takarak evden dışarı çıkardı.

Kral genç kızı atına alarak saraya götürdü; orada görkemli bir düğün yapıldı. Kız da kraliçe olarak uzun süre mutlu bir hayat yaşadı. Ceylana hep iyi bakıldı, sarayın bahçesinde hep oynayıp durdu.

Ama çocukların ormana kaçmasına neden olan üvey anne, kızın vahşi hayvanlar tarafından parçalandığını, oğlanın da ceylan derisi kazanmak isteyen avcılar tarafından öldürüldüğünü sanıyordu. Onların hayatta olduklarını ve mutlu yaşadıklarını öğrendiği zaman kıskançlıktan içi içini yedi; huzuru kaçtı. Onların başına bela sarmaktan başka bir şey düşünemez oldu. Tek gözlü çirkin kızı da hep serzenişte bulunuyor ve “Keşke ben kraliçe olsaydım!” deyip duruyordu.

“Kapa çeneni şimdi. Zamanı gelince o da olacak” dedi annesi.

Derken o zaman gelip çattı. Kral ava çıkmışken kraliçe bir oğlan dünyaya getirdi. Üvey anne de oda hizmetçisi kıyafetine bürünerek kraliçenin odasına girdi. “Gelin, banyo hazır. Size iyi gelir, soğumadan acele edin” dedi loğusa kadına. Kendi kızı da oradaydı. İkisi birlikte halsiz kraliçeyi banyoya soktular, sonra kapıyı dışardan kilitleyerek oradan kaçtılar. Kraliçe boğulsun diye odadan çıkmadan önce bir de ateş yakmışlardı.

Tüm bunlardan sonra cadı, kendi kızının başına bir bone

geçirerek onu kraliçenin yatağına yatırdı. Yüzünü de kraliçenininkine benzetti, ama olmayan gözünün yerine yenisini koyamadı. Kral görmesin diye kızını gözünün olmadığı tarafa yatırdı.

Kral akşam olup da eve gelince, bir oğlunun dünyaya geldiğini öğrendi ve çok sevindi. Ne yapıyor diye hemen karısının yanına varmak istedi. Ama cadı hemen, “Sakin ha, perdeler kapalı kalsın, kraliçe henüz ışığa bakmamalı, dinlenmeye ihtiyacı var” diye seslendi.

Kral geri çekildi ve yatakta sahte kraliçenin yatmakta olduğunu fark etmedi.

Gece yarısı olup da herkes uykuya dalınca çocuk odasındaki beşiğin başında nöbet tutmakta olan dadı kapının açıldığını ve içeriye gerçek kraliçenin girdiğini gördü. Kraliçe çocuğu beşikten alarak emzirdi. Sonra onu biraz sallayarak tekrar yerine yatırdı ve yorganla üzerini örttü. Ama bir köşede yatmakta olan ceylanı da unutmadı; onun sırtını okşadı. Sonra hiç ses çıkarmadan geldiği gibi gitti.

Ertesi sabah dadı nöbetçilere gece saraya kimsenin gelip gelmediğini sordu. “Hayır, biz kimseyi görmedik” diye cevap verdi nöbetçiler.

Böylece geceler geçti ve kimse tek laf etmedi. Dadı kraliçeyi her seferinde gördü, ama kimseye bir şey söylemeye cesaret edemedi.

Zaman geçti ve bir gece kraliçe şöyle söylendi:

Çocuğum ne yapıyor?

Ceylanım ne yapıyor?

İki kez daha gelirim,

Bir daha da gelmem.

Dadı cevap vermedi ve kadın gittikten sonra kralın yanına vararak her şeyi anlattı.

“Aman Tanrım, demek böyle! Önümüzdeki gece nöbeti kendim tutacağım” dedi kral. Ve akşam olunca çocuğun odasına girdi. Gece yarısı kraliçe gelerek konuşmaya başladı:

Çocuğum ne yapıyor?

Ceylanım ne yapıyor?

Bir kez daha gelirim,

Bir daha da gelmem.

Her zaman yaptığı gibi gitmeden önce çocuğu temizledi ve emzirdi. Kral onunla konuşmaya cesaret edemedi, ama ertesi gece yine nöbete geçti. Kadın o gece de aynı şekilde,

Çocuğum ne yapıyor?

Ceylanım ne yapıyor?

Şimdi geldim ama

Bir daha gelmem.

diye söylendi. Bu defa kral dayanamadı, yanına vararak, “Sen benim sevgili karım olmalısın” dedi.

“Evet, ben senin karınım” diye cevap verdi kadın. Ve o anda Tanrı’nın inayetiyle canlanıverdi; taptaze, pembe tenli ve sapasağlam bir kadındı şimdi. Krala, cadı üvey annesinden ve onun kızından çektiklerini anlattı.

Kral her ikisini de mahkemeye sevk etti ve haklarında ölüm cezası çıktı. Kör kız ormana götürüldü, orada vahşi hayvanlar tarafından parçalandı. Cadıyı yaktılar. Cadı bağırarak bağırarak can verdi. Külleri etrafa savrulurken ceylan yine bir insana dönüştü. Ve o günden sonra iki kardeş ömürlerinin sonuna kadar mutlu yaşadılar.

Yaşlı Annecik

Bir zamanlar büyük bir şehirde yaşlı bir anne yaşıyordu. Akşamları tek başına odasında oturup önce kocasını, sonra iki küçük çocuğunu, tüm akrabalarını ve son olarak arkadaşını nasıl kaybettiğini, nasıl yapayalnız kaldığını düşünüyordu. Hele hele iki oğlunu kaybedişi ona çok dokunmuştu.

Öylece düşüncelere dalmışken sabah ayinine çağıran çan seslerini işitti. Bütün geceyi hep üzüntüyle geçirdiği için uyanık kalmıştı.

Derken mumları yaktı ve sonra kiliseye gitti. Oraya vardığında etraf aydınlıktı, ama bu her zaman olduğu gibi mumlardan değil de soluk bir ışıktan kaynaklanıyordu.

Kilise insan kaynıyordu, bütün yerler doluydu ve yaşlı anne her zamanki yerine oturmak istediğinde oranın da dolu olduğunu gördü. Bütün sıra tıklım tıklım doluydu.

Cemaate baktı; hepsi ölmüş akrabalarıydı. Hepsi eski giysilerini giymişti ve yüzleri solgundu. Konuşmuyorlar ve ilahi söylemiyorlardı, ama kiliseyi hafif bir uğultu ve yakınma doldurmuştu.

Derken yaşlı bir kadın yaşlı anneciğe yaklaşarak ona şöyle dedi: “Şu sunağa bak, orada çocuklarını göreceksin!”

Yaşlı annecik oraya bakınca iki çocuğunu gördü: biri ipe asılmıştı, diğeri bir tekerleğe çivilenmişti.

“Gördün mü, hayatta kalsaydılar sonları böyle olacaktı ve

Tanrı onları masum çocuklar olarak yanına alamayacaktı” dedi yaşlı kadın.

Yaşlı anne titreye titreye eve döndü ve diz çökerek bu sıkıntıları kendine göstermediği için Tanrı’ya dua etti.

Üç gün sonra da yatağında öldü.

Cennetteki Köylü Kızı

Bir gün dindar ve fakir bir köylü kızı öldü ve kendisini cennetin kapısında buldu. Aynı anda zengin bir bey de cennete girmek istedi.

Derken Aziz Petrus elinde bir anahtarla çıkageldi ve zengin beyi içeri aldı. Anlaşılan fakir kızı görmemişti; cennetin kapısını kapadı.

Köylü kızı, o zengin beyin nasıl coşkuyla cennete alındığını ve içerde nasıl şarkılar söylenip oynandığını duydu.

Sonunda etrafı bir sessizlik kapladı. Aziz Petrus geri dönerek cennetin kapısını açtı ve köylü kızı içeri aldı. Köylü kızı kendisi için de şarkılar söylenecek ve oyunlar oynanacak sandı. Ama içeri girdiğinde her taraf sessizdi.

Onu melekler karşılaşmış ve seve seve içeri almışlardı, ama kimse şarkı söylememişti. Bu yüzden kız Aziz Petrus'a, kendisinin neden zengin bey gibi şarkılarla karşılanmadığını sordu. Yani dünyada olduğu gibi cennette de bazı insanlar kayırılıyor muydu?

Bunun üzerine Aziz Petrus şöyle dedi: "Kesinlikle yok öyle bir şey. Sen de diğerleri gibi sevilerek karşılandın; sen de o zengin bey gibi cennetin nimetlerinden yararlanacaksın. Ama bak, senin gibi fakir köylüleri biz her gün cennete alıyoruz. Oysa o gördüğün zengin bey gibi insanlar ancak birkaç yüzyılda bir geliyorlar buraya."

Mavi Işıık

Bir zamanlar uzun yıllar kralın hizmetinde bulunmuş bir asker vardı. Ancak savaş sona erdiğinde aldığı yaralar yüzünden görev yapamaz oldu. Kral da ona, “Evine dön, sana ihtiyacım yok artık. Para falan da bekleme. Parayı ancak bana hizmet eden alır!” dedi.

Asker nasıl geçineceğini bilemiyordu. Böyle üzüntü içinde bütün gün dolaşıp dururken akşama doğru bir ormana daldı. Gece olunca bir ışık gördü; ona doğru yaklaşınca karşısına bir ev çıktı. Bu evde büyücü bir kadın oturmaktaydı.

Asker ona, “Bana yatacak bir yer göster; yiyip içecek bir şeyler ver. Yoksa susuzluktan öleceğim” dedi.

“Ohoo! Yolunu şaşıran askere kim ne verir ki! Ama isteğimi yaparsan ben de merhametli davranırım” dedi kadın.

Asker “Ne istiyorsun?” diye sordu.

“Yarın bahçemi kazmanı!”

Asker razı geldi ve ertesi gün tüm gücüyle çalıştı, ancak akşama kadar işini bitiremedi.

Büyücü kadın, “Bugün daha fazla çalışamayacağın anlaşıldı. Burada bir gece daha kalabilirsin, ama karşılığında yarın bir araba odun kesip onları kıyacaksın!” dedi. Asker bu iş için de bütün gün çalıştı.

Akşam olunca kadın bir gece daha kalmasını önerdi ve “Yarın daha az iş göreceksin! Evin arka tarafında kör bir kuyu var, benim büyülü ışığım onun içine düştü. Hep mavi ya-

nan, hiç sönmeyen bir ışıktır. Benim için çıkart onu” dedi.

Ertesi sabah büyücü kadın askeri kuyuya götürdü ve bir sepetle aşağı sarkıttı. Asker mavi ışığı buldu ve kendisini yukarı çekmesi için kadına işaret verdi. Kadın onu yukarı çekti, ama tam kuyunun ağzına gelmişken elini uzatarak mavi ışığı almak istedi. Onun kötü niyetini tahmin eden asker, “Olmaz! İki ayağım toprağa basmadan sana bu büyülü ışığı vermem!” dedi. Büyücü kadın fena halde kızarak onu birden kuyunun dibine sarkıtıp oradan uzaklaştı.

Zavallı asker yara almaksızın kuyunun ıslak zeminine düştü. Mavi ışık hâlâ yanıyordu. Ama bunun ona ne yararı olacaktı ki?

Ölümden kurtulamayacağını anladı. Bir süre üzgün üzgün düşündü. Sonra elini cebine attı, piposunu buldu; yarısına kadar tütün doluydu.

“Bu son keyfim olsun!” diyerek onu mavi ışıkla yaktı ve bir nefes çekip içmeye başladı. Dumanı kuyuya yayılırken birden karşısına simsiyah bir cüce çıktı ve “Ne emredersiniz efendim?” diye sordu.

“Ne emredebeyim ki?” diye karşılık verdi asker.

“Siz ne emrederseniz onu yaparım!” dedi cüce.

“Peki, önce beni kuyudan çıkar o zaman!” dedi asker.

Cüce onu elinden tuttu ve gizli bir tünelden yürüttü. Mavi ışığı yanına almayı da unutmadı.

Bu ışık ona büyücü kadının sakladığı hazinenin yerini gösterdi. Asker taşıyabildiği kadar çok altın aldı yanına. Yukarıya vardığında cüceye, “Şimdi git, büyücünün ellerini bağla ve onu mahkemeye çıkart” dedi.

Büyücü kadın müthiş bir çığlık atarak, bir yabankedisine binmiş olarak rüzgâr gibi önlerinden geçti. Sonra cüce çıkageldi ve “Hepsi oldu. Büyücü darağacını boyladı! Başka bir emriniz var mı efendim?” diye sordu.

“Şu anda yok. Gidebilirsin, ama şimdilik! Yani fazla uzaklaşma!” diye cevap verdi asker.

“Önemli değil, piponu mavi ışıkla yaktığın anda senin yanındayım!” diyen cüce gözden kayboldu.

Asker geldiği şehre geri döndü. En iyi hanlara gitti; en güzel giysileri ısmarladı. Hancıya görkemli bir oda hazırlamasını emretti. Giyinip odasına çıkınca cüceyi çağırdı. “Ben krala bunca yıl sadakatle hizmet ettim, ama o beni kovup aç bıraktı. Bu yüzden öç almak istiyorum” dedi.

“Ne yapayım peki?” diye sordu cüce.

“Bu gece kralın kızı uyuyunca onu uyandırmadan bana getir. Bundan böyle bana hizmetçilik yapsın!”

“Bu benim için kolay bir iş, ama senin için tehlikeli; duyulacak olursa başın belaya girer” dedi cüce.

Saat on ikiyi vurduğunda kapı açıldı ve cüce kucağında kralın kızıyla içeri girdi.

“Geldin demek?” diye seslendi asker ve sonra kıza dönerek, “Hadi hemen çalış! Al eline süpürgeyi ve odayı temizle” dedi. Kız işini bitirince asker onu yanına çağırdı. Ayaklarını uzatarak “Çizmelerimi çıkart!” dedi. Ve onları kızın suratına fırlattı; o da onları boyayıp parlattı. Yani adam ne emrettiyse kız hiç sesini çıkarmadan, gözleri yarı kapalı yaptı.

Sabah karanlığında ilk horoz sesi duyulurken cüce kızı yine saraya taşıdı. Kralın kızı ertesi sabah kalktığında babası-

nın yanına giderek acayip bir rüya gördüğünü anlattı.

“Beni sokaklar arasında çarçabuk taşıdılar ve bir askerin odasına getirdiler. Ona hizmetçilik yaparak en ağır işleri yaptım; odasını temizledim, çizmelerini çıkarıp cilaladım. Bu bir rüyaydı, ama sanki bunları gerçekten yapmış gibi çok yorgunum” dedi.

Kral şöyle karşılık verdi: “Bu bir rüya değil gerçek olabilir. Sana bir öneride bulunmak istiyorum: nohut dolduracağın cebine ufak bir delik aç. Seni tekrar alıp taşırlarsa, onları birer birer yere düşürürsün. Böylece sokakta izin kalmış olur.”

Ama kral bunları söylerken görünmez şekilde odada bulunan cüce her şeyi duydu.

O gece taşırlarken uyuyan kızın cebinden birkaç nohut düştü, ama kurnaz cüce daha önceden tüm sokaklara nohut serpmişti.

Böylece kralın kızı sabaha kadar hizmetçilik yapmak zorunda kaldı.

Kral ertesi gün iz aratmak üzere adamlarını gönderdi, ama bunun bir yararı olmadı. Çünkü fakir çocuklar tüm sokaklarda nohut toplamaktaydı. “Bu gece gökten nohut yağdı!” diyorlardı.

Kral “Başka bir şey düşünmeliyiz” dedi ve ekledi: “Yatağa yattığın zaman pabuçlarını ayağından çıkarma; kaçırıldığın yerden geri dönerken bir tekini odada bir yere sakla, ben onu bulurum.”

Cüce bunu duydu. O akşam asker ondan kızı getirmesini isteyince karşı çıktı, çünkü bu kurnazlığa karşı yapacağı bir şey yoktu. Ve de pabucu buldukları takdirde efendisinin ba-

şı belaya girebilirdi.

Ama asker ona, “Sen dediğimi yap!” dedi.

Sonuçta kız üçüncü gece de hizmetçi gibi çalıştı, ama geri götürülmeden önce pabucu yatağın altına sakladı.

Ertesi sabah kral tüm şehirde kızının pabucunu arattı ve pabuç askerin evinde bulundu. Asker kralın adamları tarafından tutuklanarak hapse atıldı. Bu arada iki kıymetli şeyini unutmuştu: mavi ışık ve altın paralarını. Cebinde sadece bir düka kalmıştı.

Hapishanenin penceresine zincirlenmişken arkadaşlarından birinin hapishanenin önünden geçtiğini gördü. Pencereye vurdu. Adam yaklaşıncaya, “Ne olur, hana git de orada unuttuğum çıkını getir bana! Karşılığında sana bir düka veririm” dedi.

Arkadaşı hemen hana koşarak istenileni alıp getirdi. Asker yalnız kalır kalmaz piposunu yakarak cüceyi çağırdı.

Cüce ona, “Korkma sakın. Seni götürecekleri yere git! Bırak ne yaparlarsa yapsınlar. Sadece mavi ışığı yanına al!” dedi.

Ertesi gün asker mahkemeye çıkarıldı ve kötü bir şey yapmadığı halde ölüme mahkûm edildi. Darağacına götürülürken son bir isteği olduğunu söyledi krala.

“Neymiş o?” diye sordu kral.

“Darağacına giderken bir pipo içsem!”

“İstersen üç tane iç!” dedi kral. “Ama hayatını bağışlayacağımı sanma sakın!”

O zaman asker cebinden piposunu çıkararak mavi ışıkla yaktı; halkalar şeklindeki dumanını havaya birkaç kez üfle-

yince cüce çıkageldi. Elinde bir sopa vardı. “Efendim ne emrediyor?” diye sordu.

“Şu sahte yargıçla mübaşirlerini döverek cezalandır, kralı da unutma! Çünkü bana kötü davrandı” dedi asker.

Cüce şimşek gibi bir oraya bir buraya sıçrayarak mübaşirlere öyle bir sopa çekti ki, kime dokunduysa yere düştü ve bir daha kıpırdamadı.

Kral korktu, hayatta kalabilmek için yalvardı. Hayatı karşılığında askere tüm krallığını verdi ve kızıyla evlenmesine razı oldu.

Çarıklı

Bir zamanlar çok zengin çiftçilerin yaşadığı bir köy vardı. Burada sadece tek bir kişi fakirdi ve herkes ona Çarıklı derdi. Tek bir inek satın alacak parası bile yoktu. Oysa karısı da, kendisi de bir inekleri olmasını o kadar çok istiyordu ki!

Bir keresinde adam “Bana bak, benim bir fikrim var” dedi. “Bizim yeğen marangoz ya! Bize odundan bir dana yontsun, onu kahverengiye boyasın, yani gerçek bir dana gibi olsun. Zamanla o büyür, inek olur.” Bu fikir kadının da hoşuna gitti. Marangoz yeğen onlara bir dana yonttu, boyadı ve sanki yem yiyormuşçasına başını öne sarkıttı.

Ertesi sabah Çarıklı inek sürüsü toplanırken sığirtmaca seslendi: “Heey, bana bak. Benim de bir danam var. Ama daha çok küçük, elde taşınması gerekiyor” dedi. Sığirtmac “Tamam” diyerek onu kolunda taşıdı ve çayırılığa bıraktı. Küçük dana hiç kıpırdamadan hep olduğu yerde kalarak otladı. Sığirtmac “Bak hele, nasıl da otluyor! Yakında dolaşmaya başlar” diye söylendi. Akşam olup da sürüyü köye götürürken dananın kulağına, “Sen burada kal, otlayabileceğin kadar otla, dört ayak üzerinde yürümeye başlarsın o zaman. Seni kolumda taşımaya hiç niyetim yok” diye fısıldadı.

Çarıklı kapısının önüne çıkarak danayı bekledi. Sığirtmac tüm köyü dolaştığı halde dana meydanda yoktu. Çarıklı ona sorduğunda sığirtmac şöyle dedi: “Hâlâ otluyor o; bir

türlü doymak bilmedi ve benimle gelmedi.”

“Olur mu öyle şey! Ben hayvanımı isterim” diye bağırdı Çarıklı. Birlikte çayırılığa gittiler, ama dana ortada yoktu, çünkü birisi danayı çalmıştı. Sığirtmac, “Herhalde yolunu şaşırdı” dedi, ama Çarıklı, “Ben yutmam!” diyerek bela okudu. Sığirtmac kaybolan dananın yerine bir inek vermek zorunda kaldı.

Sonunda Çarıklı’yla karısı çok istedikleri ineği elde etti. Ama yeterince yemleri yoktu ve bu yüzden hayvanı besleyemeyip kestiler. Etinden tuzlama yaptılar. Çarıklı şehre inerek hayvanın derisini satmak istedi. O parayla yeni bir dana alacaktı.

Yolda giderken bir değirmene rastladı. Orada kanadı kırık bir karga gördü; kuşa acıyarak onu inek derisine sardı. Ama hava o kadar soğuk ve rüzgârlıydı ki, yoluna devam edemeyerek değirmene döndü ve orada yatacak bir yer aradı. Değirmenci kadın evde yalnızdı. Çarıklı’ya “Şu samanların üstünde yat” dedi ve ona peynir ekmek verdi. Çarıklı samanların üzerine uzandı ve inek derisini de yanına koydu. Kadın, “Çok yorgun heralde, uyudu bile” diye düşündü.

Bu sırada rahip çıkageldi. Değirmenci kadın onu buyur ederek “Kocam yok, biz işimize bakalım!” dedi. Sofrayı kızarmış et, salata, pasta ve şarapla donattı.

Oturup yemeye koyulmuşken sokak kapısı vuruldu. Kadın, “Eyvah, kocam geldi!” diyerek hemen eti sobanın içine, şarabı yastığın altına, salatayı yatağın içine, pastayı yatağın altına, rahibi de kocasının elbise dolabına sakladı. Sonra kapıyı açarak kocasına, “Hele şükür, geldin! Öyle bir hava ki, sanki dünya batacak” dedi.

Değirmenci, saman üstünde yatan Çarıklı'yı görünce "Kim bu herif?" diye sordu. "Şey, zavallı adam o yağmur ve fırtınada buraya gelerek yatacak bir yer sordu. Ben de ona peynir ekmek verip samanların üstünde yatmasını söyledim" dedi karısı. Adam, "Neyse, zararı yok. Ama bana yiyecek bir şeyler hazırla" dedi. Kadın, "Peynir ekmekten başka bir şey yok" diye cevap verdi. "Olsun, ben razıyım, peynir ekmek olsun!" dedi adam.

Sonra Çarıklı'ya bakarak, "Gel sen de ye!" diye teklif etti. Çarıklı onun bir dediğini iki etmeden yerinden kalkarak yemeğe katıldı. Değirmenci karganın sarılı bulunduğu inek derisini göstererek "Ne o öyle?" diye sordu. Çarıklı, "Onun içinde bir falcı var" diye cevap verdi. "Benim falıma bakabilir mi?" diye sordu adam. Çarıklı, "Neden olmasın? Ama o sadece dört kehanette bulunur, beşinciye hep kendine saklar" dedi.

Değirmenci meraklandı. "Bir kehanette bulunsun baka-

lım!” dedi. Çarıklı kuşun kafasına bastırınca hayvan “Krr krr” diye ses çıkardı. Değirmenci, “Ne diyor?” diye sordu. Çarıklı “Birincisi, yastığın altında bir şişe şarap saklıymış” diye cevap verdi. “Hadi canım sen de!” diyen değirmenci yatağa giderek şarabı buldu.

“Ee, sonra?” diye sordu şaşkınlıkla. Çarıklı kuşu yine konuşturdu ve “İkincisi, kızarmış et sobanın içindeymiş!” dedi. “Hadi canım sen de!” diyen değirmenci sobanın kapağını açarak eti buldu.

Çarıklı kuşu yine konuşturdu ve “Üçüncüsü, salata yatağın içindeymiş” dedi. “Hadi canım sen de!” diyen değirmenci salatayı da buldu.

Çarıklı karganın kafasına bir kez daha bastırdı; hayvan guruldadı. Çarıklı, “Dördüncü olarak, pasta yatağın altındaymış” dedi. “Hadi canım sen de!” diyen değirmenci pastayı da buldu.

Sonra ikisi de masaya oturdu, ama değirmencinin karısı çok korktu ve tüm anahtarları alarak yatağa uzandı.

Değirmenci beşinci kehaneti de öğrenmek istedi, ama Çarıklı, “Önce şu dört şeyi yiyelim bakalım, çünkü beşincisi kötü bir şey!” dedi.

Oturup yemek yediler, sonra pazarlığa başladılar. Değirmenci Çarıklı’ya beşinci kehaneti söylediği takdirde üç yüz lira verecekti! Çarıklı karganın kafasına bir kez daha bastırınca hayvan yüksek sesle gıkladı. “Ne dedi?” diye sordu değirmenci. Çarıklı, “Elbise dolabında bir şeytan saklanıyormuş!” diye cevap verdi. Değirmenci, “Şeytan oradan çıkmalı” diyerek sokak kapısını kapadı.

Kadın anahtarı vermek zorunda kaldı. Çarıklı elbise dola-

bını açtı. Rahip dolabın içinden fırlayarak kaçabildiği kadar kaçtı. Değirmenci, “Ben kara şeytanı kendi gözlerimle gördüm. Demek doğruymuş” dedi.

Çarıklı ertesi sabah gün ağarmadan, üç yüz lirayı cebine attığı gibi oradan ayrıldı. Köyüne dönüp kendine güzel bir ev yaptı. Köylüler, “Çarıklı’ya altın yağmış olmalı; eve kovayla para taşıyor” diye konuştular aralarında. Sonra onu muhtarın karşısına çıkardılar; bu zenginliğin kaynağını sordular.

“İneğin derisini şehirde üç yüz liraya sattım” diye cevap verdi Çarıklı. Bunu duyanlar hemen evlerine koştu. İneklerini kesip derilerini soyduktan sonra onları çok para kazanmak için şehre götürdü. Muhtar, “Ama önce benim hizmetçim gitsin” dedi. Bu kız şehirdeki alıcıya gidince adam ona deri başına üç liradan fazla para vermedi. “Ne yapayım bu kadar deriyi!” diye söylendi.

Bu kez köylü kendilerini enayi yerine koyan Çarıklı’dan öç almak istedi ve onu sahtekârlıkla suçladı. Suçsuz Çarıklı oy birliğiyle ölüme mahkûm edildi. Buna göre delikli bir fıçıya konarak suya atılacaktı. Çarıklı’yı fıçıya koydular ve günah çıkartması için bir din adamı getirdiler. İkisini yalnız bıraktılar. Çarıklı din adamını hemen tanıdı; değirmenci kadınla kırıştıran rahipti bu. Ona, “Ben seni dolaptan kurtardım, sen de beni fıçıdan kurtar” dedi.

Tam o sırada sığırtmaç, koyun sürüsüyle oraya yaklaşıyordu. Çarıklı onun hep muhtar olmak istediğini bildiği için avazı çıktığı kadar “Hayır, yapmam; istemiyorum, yapmam bunu!” diye bağırdı.

Sığırtmaç, “Ne oldu? Neyi istemiyorsun?” diye sordu.

Çarıklı, “Bu fıçıya girersem beni muhtar yapacaklarmış; ama ben yapmam bunu” dedi.

“Muhtar olmak için başka bir şey gerekmiyorsa, ben hemen gireyim o fıçının içine!” dedi sığirtmaç. Çarıklı, “İçine girdin mi kendini muhtar say” diye yanıtladı.

Sığirtmaç sevinerek fıçının içine girdi. Çarıklı fıçının kapağını kapadıktan sonra sürüyü güderek oradan uzaklaştı.

Rahip çiftçilerin yanına vararak günah çıkarma işleminin bittiğini söyledi. Herkes toplanarak fıçıyı suya yuvarladı. Fıçı yuvarlanmaya başlayınca sığirtmaç, “Muhtar olmak istiyorum!” diye bağırmaya başladı. Onun Çarıklı olduğunu sanarak, “Olursun, ama önce suyun dibine bir bak bakalım!” diye dalga geçtiler ve fıçıyı suya ittiler.

Sonra herkes evine döndü. Köye vardıklarında Çarıklı da büyük bir keyifle sürüsünü gütmekteydi. Köylüler onu görünce şaşırarak “Nereden geliyorsun Çarıklı? Sudan mı çıktın?” diye sordular. “Elbette” diye cevap verdi Çarıklı. “Suya battım ya, ta dibine kadar gittim! Orada çok güzel bir çayırılık vardı, içinde hep kuzular otliyordu. Bu sürüyü oradan alıp getirdim.”

Köylüler, “Orada daha hayvan var mı?” diye sordu.

Çarıklı da, “Var ya! İstemediğiniz kadar!” diye cevap verdi.

Köylüler oradan hayvan toplamaya karar verdi; her biri bir sürü getirecekti. Bunu muhtara söylediklerinde Muhtar “Ama önce ben” dedi.

Hep birlikte su başına gittiler. Masmavi gökyüzünde kuzucukları andıran bulutlar vardı. Onların şekli suya yansıyınca herkes, “Suyun dibinde kuzu görüyorum” diye haykırdı. Muhtar öne çıkarak “Önce ben gidip bakacağım. İyiyse size seslenirim” diyerek suya atladı. Sonra onlara “Gelin!” diye seslenince tüm köylüler itişe kakışa suya daldı. Böylece o köy ortadan kalktı ve Çarıklı tek zengin adam oldu.

Yalan Hikâye

Size bir şey anlatacağım: Ben iki tane kızarmış ördeğin uçtuğunu gördüm. Öyle hızlı uçtular ki, karınları cennete, sırtları da cehenneme bakıyordu. Derken, bir demirci örsü ile bir değirmen taşı Ren nehrini ağır ağır yüzerek geçti. Bir kurbağa da paskalyada buz üzerine oturmuş bir saban yiyordu.

Derken üç herif çıkageldi. Tavşan yakalamak istediler, ama koltuk değnekleriyle yürüyorlardı. Biri sağır, öbürü kör, üçüncüsü ise dilsizdi; dördüncüsü ayağını bile kıpırdatamıyordu. Sonra ne oldu biliyor musunuz? Tarlada hopleyan tavşanı ilk önce kör gördü; sağır, felçliye seslendi, felçli de hayvanı boynundan yakaladı. Hep birlikte sahile doğru yelken açtılar ve büyük bir arazinin üstünden geçtiler. Derken yüksek bir dağın üzerinden uçtular, ama sonunda suda boğuldular.

Bir yengeç tavşanın peşine düştü. İneğin biri yüksek bir çatıya çıkmıştı. O yöredeki sinekler keçi kadar büyüktü.

Açın şu pencereyi de tüm bu pâlavlalar uçup gitsin!

Tuhaf Bir Çocuk

Bir zamanlar tuhaf bir çocuk vardı, annesinin sözünü hiç dinlemezdi. Bu yüzden Tanrı onu cezalandırdı ve hasta etti. Hiçbir hekim onu iyileştiremedi; sonunda ölüm döşeğine düştü. Mezara gömüldüğünde ve üzerine toprak atıldığında bir kolcağızı yerden havaya doğru uzandı. Onu yeniden gömüp üzerine toprak atılırsa da hiçbir yararı olmadı; kolu hep dışarıda kalıyordu.

Derken annesi mezara geldi ve bu kolu sopayla dövdü. Bunu yapar yapmaz kol toprak altına çekildi ve çocukcağız ebedi uykusuna kavuştu.

Masal Cücesi

Bir zamanlar bir kralın üç kızı vardı. Her gün sarayın bahçesinde gezinip duruyorlardı.

Kral ağaçlara çok meraklıydı, özellikle bir tanesini çok seviyordu: Elma ağacını! Ondan tek bir elma koparıp yiyen toprağın yüz kulaç altına girsin diye lanet okuyordu.

Derken sonbahar geldi çattı; ağaçtaki elmalar kan kırmızısı oldu. Üç kız kardeş her gün o ağacın altında durup rüzgârın bir elmayı yere düşürmesini bekledi, ama asla böyle bir şey olmadı. Ağaç elmayla o kadar doldu ki, dalları yere değmeye başladı.

En küçük kızın iştahı kabardı ve ablalarına, “Babamız bizi sever, bizi lanetlemez; galiba bunu sadece yabancılara yapıyor” diyerek ağaçtan olgun bir elma kopardı. Onların önünde hoplayıp zıplayarak, “Öyle lezzetli ki! Ben ömrümde böyle bir elma yemedim, siz de tadın!” dedi. Öbür kızlar da elmadan birer ısırık aldılar ve aynı anda üçü de toprağın dibini boyladı; arkalarından horoz bile ötmedi.

Öğle olunca kral kızlarını sofraya çağırdı, ama onlar ortalıkta yoktu. Sarayın her yanını ve bahçeyi aradı, ama onları bulamadı. Kral çok üzüldü ve bir duyuru yaptı: kim kızlarını geri getirirse içlerinden biriyle evlenmeye hak kazanacaktı!

Pek çok delikanlı araziye çıkarak onları aradı; hepsi de kızları bulmayı çok istiyordu, çünkü üçü de çok güzeldi ve ayrıca herkese karşı iyi davranıyorlardı.

Sonunda üç oğlan kardeş bu işe el atarak yola çıktılar. Sekiz gün dolaştıktan sonra büyük bir saraya vardılar. İçinde güzel güzel odalar vardı. Sofra kurulmuştu. Öyle güzel tatlılar hazırlanmıştı ki, bir kısmının dumanı tütmekteydi. Ama tüm sarayda ne insan görölüyordu, ne de insan sesi duyuluyordu.

Yarım gün beklediler. Yemekler hâlâ sıcaktı, sonunda dayanamadılar; öyle acıkmışlardı ki, oturup yemeye başladılar.

Karar verdiler; sarayda yatıp kalkacaklardı. Kura çektiler; içlerinden biri sarayda kalacak, diğerleri kızları arayacaktı. Ve de öyle yaptılar. Kura çekildi; içlerinden en büyüğü sarayda kaldı, diğer ikisi kızları aramaya gitti.

Derken, öğlene doğru en büyük kardeşin karşısına bir cüce çıktı ve ondan bir parça ekmek istedi. Oğlan bulduğu ekmekten bir parça keserek cüceye uzattı. Cüce aynı anda ekmeği elinden düşürdü ve oğlandan onu yerden almasını istedi. Oğlan yere eğilip ekmeği almaya kalkıştığı sırada cüce onu saçlarından tuttu. Eline geçirdiği bir sopayla ona güzel bir dayak attı.

Ertesi gün ikinci oğlan evde kaldı ve o da dayaktan nasibini aldı. Aynı akşam dışardakiler eve döndüğünde büyük olanı, “Eee, nasıl geçti?” diye sordu.

“Sorma, perişan oldum!” dedi ortanca kardeş.

Aralarında bir çare düşündüler, ama en küçüğüne söylemediler, çünkü ondan hoşlanmıyorlardı. Pek kurnaz olmadığı için ona hep Aptal Hans diyorlardı.

Üçüncü gün en küçük kardeş olan Hans kaldı evde. Cüce elinde bir parça ekmekle çıkageldi yine. Uzatırken ekmeği mahsus yere düşürdü ve oğlandan onu alıp kendisine vermesini istedi. Ama aptal Hans, “Ne? Sen kendin alamaz mısın yani? Ekmeğini kazanmak için zahmete girmeyeceksen onu hak etmedin demektir” dedi cüceye.

Bu kez cüce öfkелendi ve söylenileni yapmadı. Yapmayınca oğlan ona güzel bir dayak attı. Cüce haykırdı: “Tamam, tamam, bırak beni! Bırakırsan sana kızların yerini söylerim!”

Hans bunu duyunca dayağı kesti. Ufak adam kendisinin bir masal cücesi olduğunu söyledi; onun gibi daha binlerce varmış! Hans onunla giderse ona kızların olduğu yeri gösterecekmiş!

Nitekim oğlana derin bir kuyu gösterdi, ancak kuyunun içinde su yoktu. Cüce ona kardeşlerinden hayır olmadığını,

onun hakkında kötü düşündüklerini anlattı ve bu işi tek başına yapması gerektiğini söyledi. Öbür oğlanlar da kızları bulmayı çok istiyordu, ama bunun için zahmete girmeye ya da tehlikeye atılmaya niyetleri yoktu.

Kızları kurtarmak için yanlarına bir küfe alacaklardı. İçlerinden biri bir avcı bıçağı ve bir çingirak alarak küfeye binecek, sonra kuyuya sarkıtılacaktı. Aşağıda üç oda vardı ve her birinin başında çok başlı birer canavar beklemekteydi; oğlan onların kafasını kesecekti!

Masal cücesi tüm bunları açıkladıktan sonra ortadan kayboldu.

Akşam olup da öbür iki oğlan eve döndüğünde Hans'a "Ne var, ne yok?" diye sordular.

"İyilik" diye cevap veren Hans gelen giden olmadığını, sadece öğlene doğru ufacık bir adamın gözüküp kendisinden bir parça ekmek istediğini, ancak ona ekmek verirken cücenin ekmeği kasten düşürdüğünü, yerden almasını istediğini, sözünü dinlemeyince de tehditler savurduğunu, bunun üzerine bu haksızlığa dayanamayarak cüceye güzel bir sopa çektiğini anlattı. Ağabeyleri hiddetten mosmor kesildi.

Ertesi sabah hep birlikte kuyunun başına vardılar. Küfeye önce kim binecek diye çekilen kurada en büyük oğlan çıktı. "Çingırağı çalarsam beni hemen yukarı çekin ha!" dedi. Aşağıya biraz inmişti ki, çingirak sesi duyuldu. Kardeşleri onu hemen yukarı çekti.

Bu kez küfeye ikinci oğlan bindi ve o da aynı şeyi yaptı. Sıra en küçük oğlana geldi. En aşağıya kadar indi ve küfeden çıktı. Bıçağını eline alarak birinci kapıya gitti ve kulak kabarttı; canavarın yüksek sesle horladığını işitti. Yavaşça ka-

pıyı açtı, içeride kralın kızlarından biri oturmaktaydı. Kucağına da dokuz başlı bir canavar çöreklenmişti. Oğlan bıçağını çekerek hücumla geçti ve canavarın dokuz başını da kesi-verdi.

Kralın kızı yerinden fırlayarak ona sarıldı, canı gönülden öptü ve göğsünde taşımakta olduğu bir altın takıyı çıkarıp oğlanın boynuna astı.

Oğlan ikinci kızın yanına vardı; onun kucağına da yedi başlı bir canavar çöreklenmişti. Onu da öldürdü oğlan. Daha sonra kucağına dört başlı canavarın çöreklenmediği en genç kız da kurtardı.

Kızların soracağı o kadar çok soru vardı ki! Hepsi oğlanı durmadan kucaklıyor ve öpüyordu.

Oğlan yukarıdakiler duyuncaya kadar çingırağını çalıp durdu. Sonra kızları birer birer küfeye koyarak yukarı çek-tir-di. Sıra kendisine geldiğinde masal cücesinin söyledikleri geldi hatırına: öbür oğlanların niyeti kötüydü! Bu yüzden kocaman bir kaya bularak küfeye yerleştirdi. Küfe yarı yola gelince kötü kalpli kardeşler ipi kesti, küfe kayayla birlikte kuyunun dibine düştü. İki oğlan da kardeşlerinin öldüğünü sandı. Kızları yanlarına aldılar ve onları kendilerinin kurtar-dığına inandırdılar.

Böylece kralın huzuruna çıkarak, ondan evlenmek üzere birer kız istediler.

Bu arada en küçük oğlan kuyunun dibindeki üç odada dolaşp durdu. Artık öleceğini düşündü. Derken duvarda asılı bir flüt gördü. “Senin burada işin ne? Burada kimse neşelenemez ki!” diye söylendi.

Yerdeki canavar kafalarına bakarak, “Siz de bana yardım

edemezsiniz!” dedi ve durmadan bir aşağı bir yukarı yürümeye başladı; öyle ki, yer dümdüz oldu.

Derken aklına başka bir şey geldi; duvardan flütü alarak biraz çaldı. Çok geçmeden ortaya o kadar çok masal cücesi çıktı ki! Çaldığı her notadan sonra bir cüce çıktı ve kısa zamanda oda onlarla doldu. Hepsi oğlana ne dilediğini sordu. O da tekrar gün ışığına kavuşmak istediğini söyledi. Hepsi birden oğlanı saçlarından –artık başında ne kalmışsa – tutarak yeryüzüne uçurdular.

Oğlan yukarıya vardığında hemen saraya koştu. O sırada kızlardan birinin düğünü yapılmaktaydı.

Oğlan kralın huzuruna çıktı. Üç kız da oradaydı; onu görünce düşüp bayıldılar. Kral bu duruma çok öfkelen-di ve kızlarını üzdüğü için delikanlıyı hapse attırdı.

Ama kızlar ayılınca babalarına oğlanı serbest bırakması için öyle yalvardı ki, kral bunun nedenini öğrenmek istedi. Kızları ise bunu anlatmaya yetkileri olmadığını söyledi. Bunun üzerine kral dışarı çıktı ve kapı aralığından kulak vere-rek kızlarının konuştuğu her şeyi dinledi.

Hemen iki kötü kalpli kardeşi darağacına gönderdi, en küçük oğlana da en küçük kızını verdi.

Sıpa

Bir zamanlar bir kral ile bir kraliçe vardı. İstedikleri her şeyi elde edecek kadar zengindiler, ama hiç çocukları olmuyordu. Kadın gece gündüz yakınıyor ve “Benim ürün vermeyen tarladan farkım yok ki!” diyordu.

Sonunda Tanrı onun isteğini yerine getirdi, ama çocuk dünyaya geldiğinde hiç de çocuğa benzemiyordu; eşek sıpasından farkı yoktu.

Anası bunu görünce bağırıp çağırmaya başladı; bir eşek doğuracağıma keşke hiç doğurmasaydım diye sızlanıp durdu. Çocuğu suya atmalarını, onu balıkların yemesini istedi.

Ancak kral, “Olmaz! Onu Tanrı verdi, o benim oğlum ve mirasçım; ben öldükten sonra tahta o geçecek ve kral olacak!” dedi.

Derken sıpa gelişti, büyüdü ve kulakları dikleşti. Ama bu hayvan çok neşeliydi; oynayıp zıplıyor ve müzikten çok hoşlanıyordu. Derken bir gün bir kemancının yanına vararak “Bana sanatını öğret de senden daha güzel keman çalayım!” dedi.

Kemancı, “Ah, sıpacık! Bu iş zor olacak. Çünkü senin tırnakların çok büyük, keman telleri bunu kaldırmaz!” dedi.

Ama bunun bir yararı olmadı. Sıpa keman çalmayı o kadar istiyordu ki, sonunda öğrendi ve hocası kadar yetenekli bir kemancı oldu.

Bir gün yolda düşünceli düşünceli yürürken bir kuyuya

vardı. Kuyunun dibine baktı ve suda kendi yüzünü gördü. O kadar üzüldü ki, yanına en sadık arkadaşını alarak yöreyi terk etmek üzere yola çıktı.

Az gittiler, uz gittiler, dere tepe düz gittiler, derken yaşlı bir kralın hüküm sürdüğü bir yöreye geldiler. Kralın çok güzel bir kızı vardı.

Sıpa “Burada kalalım” dedi ve sarayın kapısını çaldı. “Bir misafir geldi, kapıyı açın da içeri girsin” diye seslendi. Ama kapı açılmayınca oturup ön ayaklarıyla keman çalmaya başladı ve en sevdiği şarkıları söyledi.

Nöbetçi gözlerini fal taşı gibi açarak krala koştu. “Dışarıda, kapı önünde bir sıpa var. Usta bir kemancı gibi keman çalıyor” dedi.

“Al bakalım onu içeri!” diye emretti kral.

Sıpa içeri girer girmez herkes bu kemancıya güldü, onunla alay etti.

Neyse, kemancıyı seyislerin yanına verdiler; orada yiyecek ve yatıp kalkacaktı. Ama o buna razı olmadı. “Ben sıradan bir seyis değilim, soylu biriyim!” dedi.

Kral güldü ve onu cesaretlendirdi. “Tamam, istediğin gibi olsun, gel benimle!” dedi. Sonra da “Kızımı beğendin mi?” diye sordu.

Sıpa başını çevirerek kıza baktı ve “Olağanüstü güzel, şimdiye kadar hiç böyle güzel kız görmedim!” dedi.

“Öyleyse onun yanına otur!” dedi kral.

“Tamam” dedi sıpa ve onun yanına oturdu. Yedi, içti ve gayet nazik davrandı.

Bu soylu hayvan bir süre sarayın avlusunda yaşadıkdan sonra, “Hepsi iyi de, benim eve dönmem gerek” diye geçirdi aklından. Üzgün üzgün başını öne eğerek kralın huzuruna çıktı, vedalaşmak istedi.

Ama kral ondan hoşlanmıştı. “Senin neyin var, ne istiyorsun? Sirke küpü gibi yüzünü ekşitiyorsun. Yanımda kal, ne istersen veririm sana. Altın ister misin?” diye sordu.

Sıpa kafasını iki yana salladı “Hayır” diyerek.

“Elmas, pırlanta falan?”

“Hayır.”

“Krallığının yarısını ister misin?”

“Hayır, hayır.”

“Bilmem ki seni nasıl memnun edeyim? Kızımla evlenmek ister misin?”

“Aa, evet” dedi sıpa, “İsterim doğrusu.” Gerçekten de istediği buydu.

Uzatmayalım, görkemli bir düğün yapıldı. Kral, o akşam gelinle damat yatak odasına gidince sıpanın nasıl davranacağını bilmek istedi. Hizmetçilerinden biri odada gizlenip onları kollayacaktı.

Genç çift odaya girdikten sonra damat kapıyı sürgüledi, etrafına bakındıktan sonra eşek postunu sırtından attı; güzel ve yakışıklı bir oğlan çıktı ortaya.

“Kim olduğumu, değersiz biri olmadığımı gördün mü şimdi?” dedi.

Genç gelin onu öptü; o anda âşık olmuştu!

Ertesi sabah delikanlı yataktan fırlayarak yine eşek postuna büründü; kimse onun gerçek kimliğini fark etmedi.

Derken kral kızına sordu: “Ee, senin sıpa ne yapıyor? Doğru dürüst biriyle evlenmediğin için üzgünsün galiba?”

“Hayır, hayır babacığım. Ben onu dünyanın en yakışıklı erkeğiymiş gibi çok seviyorum. Hep yanımda kalsın!” diye cevap verdi kız.

Kral buna çok şaştı, ama odada saklanan hizmetçisi gelip ona her şeyi anlatınca “Böyle bir şey olamaz!” dedi.

“Öyleyse bu gece nöbete siz geçin kralım, kendi gözlerinizle göreceksiniz. Ne yapın biliyor musunuz? Onun postunu alıp ateşe atın. İşte o zaman gerçek kimliğini göreceksiniz” diye cevap verdi hizmetçi.

“Bu iyi bir öneri” diyen kral, o gece herkes uyuduktan sonra gizlice odaya girdi. Yatağa yaklaştığında, ay ışığı altında yakışıklı oğlanı gördü; postu yerde seriliydi. Onu aldı, dışarıda büyük bir ateş yaktırdı ve postu onun içine attı. Kül haline gelinceye kadar başında bekledi.

Ama oğlanın nasıl davranacağını görmek için sabaha kadar odada kaldı. Oğlan uyandığında gün ağarmıştı bile; postunu aradı, ama bulamadı. Çok korktu ve üzgün üzgün “Bari kaçıp gideyim buradan!” diye söylendi.

Bunun üzerine kral yerinden kalkarak ona yaklaştı. “Bu ne acce oğlum? Niyetin ne? Burada kal, sen yakışıklı bir adamsın, sakın gitme! Krallığımın yarısını sana vereyim, ben öldükten sonra hepsi senin olur” dedi.

“İyi başladı, iyi bitsin öyleyse!” diyen delikanlı, “Peki, burada kalıyorum” diye ekledi.

Yaşı kral krallığının yarısını ona devretti ve bir yıl sonra babası ölen oğlan onun da mirasına konarak ömrünün sonuna kadar mutlu yaşadı.

Hizmetçi Zırvası

“Nereye gidiyorsun?”
“Walpe’ye.”
“Ben de Walpe’ye, sen de Walpe’ye. Birlikte gidelim öyleyse!”
“Kocan var mı senin? Adı ne?”
“Cham.”
“Benim kocam da Cham, seninki de Cham; ben de Walpe’ye gidiyorum, sen de. Birlikte gidelim öyleyse!”
“Çocuğun var mı senin? Adı ne?”
“Grind.”
“Benimki de Grind, seninki de Grind. Kocamın adı Cham, seninkinin adı da Cham. Ben Walpe’ye, sen de Walpe’ye. Birlikte gidelim öyleyse!”
“Bir beşiğin var mı? Adı ne?”
“Hippodeige.”
“Benimki de Hippodeige. Seninki de öyle. Çocuğumun adı Grind, seninkinin de Grind. Kocamın adı Cham, seninki de Cham. Birlikte gidelim öyleyse!”
“Bir uşağın var mı? Adı ne onun?”
“Doğrudürüst.”
“Benimki de Doğrudürüst. Beşiğimin adı Hippodeige, seninki de aynen öyle. Çocuğumun adı Grind, seninkinin de Grind; kocanın adı Cham, benimkinin de Cham. Ben Walpe’ye, sen de Walpe’ye. Birlikte gidelim öyleyse!”

Küçük Çoban

Bir zamanlar küçük bir çoban vardı. Hazırcevaptı; tüm soruları yanıtlamasıyla ün salmıştı. Ülkenin kralı onun bu yeteneğini duyunca huzuruna çağırttı onu.

“Sana üç soru soracağım. Doğru cevap verirsen seni öğlummuşsun gibi saraya alacağım, hep burada kalacaksın” dedi.

Küçük çoban sordu: “Neymiş o üç soru?”

“Dünyanın bütün denizlerindeki su kaç damladır?” diye sordu kral.

“Kralım, önce dünyadaki tüm nehirlerin denize akan ağızlarını tika; tek bir damla denize akmasın ki, o zaman sayayım!” dedi oğlan.

“İkinci sorum şu: Gökte kaç tane yıldız var?” diye sordu kral.

Oğlan “Bana büyük bir tabaka beyaz kâğıtla tüy kalem verin” diyerek kâğıt üzerine öyle ufak noktalar serpiştirmeye başladı ki, bunları saymak imkânsızdı. Bakanın gözü kararıyordu.

“Burada ne kadar nokta varsa gökyüzünde de o kadar yıldız var; şimdi sayın bakalım!” dedi oğlan.

Kral, “Üçüncü sorum şu: Sonsuzluk kaç saniyedir?” dedi.

Küçük çoban hemen cevabı yapıştırdı: “Kafdağı’nın yüksekliği bir saat, genişliği bir saat ve derinliği bir saattir. Bu

dağa her yüzyılda bir küçük bir kuş konarak gagalamaya başlar. Tüm dağı gagalayıp bitirdiği zaman sonsuzluğun bir saniyesi geçmiş demektir.”

Kral dedi ki: “Üç soruyu da doğru yanıtladın. Bundan böyle sarayda kalacaksın ve ben sana kendi çocuğum gibi bakacağım!”

Gençleşen Adamcık

Ulu Tanrı yeryüzünde dolaştığı günlerden birinde Aziz Petrus'la birlikte bir demircinin yanına vardı ve geceyi orada geçirdi. Derken yaşını başını almış, iki büklüm yürüyen bir dilenci çıkageldi ve demirciden para istedi.

Aziz Petrus adama acıdı ve "Tanrım, n'olur onun cezasını kaldır artık da kendi ekmeğini kendi kazansın!" dedi.

Bunun üzerine Tanrı şefkatli sesiyle, "Demirci, bana ocağını ver, içine de biraz kömür at da şu adamı gençleştireyim" dedi.

Demirci söyleneni yaptı. Aziz Petrus körükledi, ateş yandı ve gitgide büyüdü. Tanrı, hasta adamcağızı gül kurusu gibi yanan kor ateşinin tam ortasına attı, onu yüksek sesle övdü, sonra da içi su dolu yalağa soktu; iyice soğuttuktan sonra takdis etti. Aynı anda ufacık adam sıçrayarak ayaklandı; şimdi sapasağlamdı ve yirmi yıl gençleşmişti!

Tüm bunları izleyen demirci herkesi akşam yemeğine davet etti. Kendisinin, gözleri yarı yarıya gören kambur bir kaynanası vardı; kadın gençleşmiş adamın yanına vararak onun ateşteyken acı hissedip hissetmediğini sordu; delikanlı kendisini hiç bu kadar iyi hissetmediğini söyledi.

Oğlanın söyledikleri bütün gece yaşlı kadının kulaklarından gitmedi.

Ertesi gün Tanrı teşekkür ederek demirciden ayrıldı. De-

mirci de kaynanasını gençleştirebileceğini düşündü. Her şeyi dikkatlice izlediğine göre şimdi kendi maharetini gösterebilirdi. Kaynanasını çağırarak ona on sekiz yaşındaki bir kıza dönüşmek isteyip istemediğini sordu. “Seve seve” diye cevap verdi yaşlı kadın, çünkü delikanlı da öyle demişti.

Neyse, demirci ocağı ateşledi ve akkor haline getirdikten sonra yaşlı kadını içine tıktı. Ama kadın hemen ölüm çılgınları atmaya başladı.

“Kes sesini, ne diye öyle hoplayıp zıplıyorsun? Rahat dur ki, şu körüğü çalıştırayım!” diyen demirci, ateşi körüklemeye devam etti. Kaynanası hiç durmadan haykırınca demirci “Bu işin içinde bir iş var” dedi. Onu ateşten çıkardığı gibi içi su dolu yalağa attı. Bu kez yaşlı kadın daha da fazla bağırdı. Demircinin evdeki kızı ve karısı bu feryadı duydular. İkisi de aşağı inerek yalakta büzülmüş bir yaratığa benzeyen analarına baktılar.

Her iki kadın da o gece korkudan doğum yaptı; iki oğlan doğurdular, ama onların da insana benzer hali yoktu. Tıpkı maymun gibiydiler; nitekim ikisi de ormana dalıverdi. Maymun türü de bu şekilde oluştu işte!

Kuzu ile Balık

Bir zamanlar birbirlerine çok bağılı bir erkekle kız kardeş vardı. Gerçek anneleri ölmüştü. Şimdi üvey anneleri vardı, ama bu kadın onlara iyi davranmıyor ve gizli gizli işkence ediyordu.

Günün birinde iki kardeş, diğer çocuklarla evlerinin önündeki çimenlerde oynamaya başladı. Bu çimenlikte ta şatoya kadar uzanan bir de havuz vardı. Çocuklar bu havuzun etrafında dönerek kelime oyunu oynamaya başladı:

*Sana kuşumu vereyim
Ki bana saman toplansın
Samanı ineğe vereyim
Ki bana süt versin
Sütü fırıncıya vereyim
Ki bana pasta yapsın
Pastayı kediye vereyim
Ki bana fare yakalasın
Fareyi tavana asayım
Ki bana zararı olmasın.*

Bu oyunu oynarken çember oluşturuyorlar, son kelimeyi söyleyen kaçıp gidiyor, ötekiler de onu kovalıyordu. Böyle neşeli neşeli oynarken pencereden onları izleyen üvey anne öfkelen-di. Kendisi büyüden anladığı için üvey evlatlarını lanetleyerek erkek olanını balığa, kızı da kuzuya dönüştürdü.

Ufak balık havuzun içinde oraya buraya yüzmeye başladı, çok üzgündü. Kuzu da çayıra çıktı, ama o kadar üzgündü ki, yemeden içmeden kesildi.

Uzun bir süre böyle yaşadılar. Bir gün şatoya yabancı misafirler geldi. Kötü kalpli üvey anne fırsat bu fırsat diye aşçıyı çağırdı ve ona “Git çayırıktan kuzuyu al ve kes; misafirlere verecek başka yemeğimiz yok” dedi.

Aşçı gidip kuzuyu aldı, mutfağa getirdi ve ayaklarını bağladı; kuzucuk hiç sesini çıkarmadı. Ama aşçı bıçağını çekip de bilemeye başlayınca, yağmur borusunun önünde biriken suda yüzmekte olan küçücük bir balık ona doğru yüzerek kafasını kaldırdı. Bu, ufak balığa dönüşmüş erkek kardeşten başkası değildi. Aşçı kuzuyu alıp götürürken o da havuzdan bunu görmüş ve eve kadar yüzmüştü.

Onu gören kuzucuk şöyle dedi:

*Ah benim sudaki kardeşim
Ne kadar zor benim işim
Aşçı bıçağını bileyecek
Ve de yüreğimi deşecek.*

Ufak balık cevap verdi:

*Ah benim karadaki kardeşim
Seni ne kadar özlemişim
Ne kadar zor senin işin.*

Aşçı, kuzunun konuştuğunu ve ufak balığa üzgün üzgün seslendiğini görünce çok korktu ve bunun gerçek bir kuzu olmadığını, evdeki kötü kalpli kadın tarafından lanetlenmiş olabileceğini düşündü.

“Korkma, seni kesmeyeceğim!” dedi. Ve başka bir hayvan keserek misafirlere yemek çıkarttı. Kuzucuğu da iyi bir köylü kadına teslim edip gördüklerini ve duyduklarını anlattı. Aslında bu kadın küçük kızın süt ninesiydi. Neler olduğunu tahmin ederek ermiş bir kadının fikrini aldı. Ermiş kadın bir dua okuyarak kuzucukla balığı yine insana dönüştürdü. Sonra onları büyük bir ormandaki küçücük bir eve yerleştirdi. Onlar da orada tek başlarına, ama sağlıklı ve mutlu olarak yaşadılar.

Serseriler Güruhu

Boroz tavuğa dedi ki: “Şimdi ceviz zamanı, sincap gelmeden gidip onları toplayalım!”
“Tamam, ama önce biraz gönül eğlendirelim” dedi tavuk.

Beraber dağa ıktılar. Etraf günlük güneşlik olduğu için akşama kadar orada kaldılar. Fazla mı yemek yediler, yoksa canları mı çok değerliydi bilmem, eve yaya dönmek istemediler. Horoz ceviz kabuğundan bir araba yaptı. Araba tamamlanınca tavuk horozu binerek “Sen de arabaya koşul!” dedi.

“Hadi ordan be!” dedi horoz, “Arabaya koşulmaktansa yaya giderim daha iyi. Arabaya koşulmakmış! Biz böyle konuşmadık ki! Arabacı olurum, dizginler de bende olur, o zaman tamam; ama koşulma işine gelemem!”

Onlar böyle tartışırken bir ördek çıkageldi. “Sizi gidi hırslılar sizi! Cevizliğime girmenize kim izin verdi? Ben size gösteririm gününüzü!” diye gagasını aarak horozun üstüne yürüdü. Ama horoz boş durmadı, ördeğin karnına bir tekme attıktan sonra mahmuzlarıyla öyle bir saldırdı ki, ördek özür dilemek zorunda kaldı ve arabaya koşulmaya da razı oldu.

Horoz arabaya geçip oturdu ve arabacı pozunda ördeğe “Deh deh, ördek yaylan bakalım!” diye bağırdı.

Bir süre böyle yol aldıktan sonra iki yayaya rastladılar; biri toplu iğneydi, öbürü dikiş iğnesi! İğneler “Durun, durun!”

diye seslenerek havanın kararmakta olduğunu ve çok çamurlu olduğu için yollarına devam edemeyeceklerini söylediler. Bir hana gitmişler ve birayı biraz fazla kaçırmışlardı!

Horoz, çok zayıf oldukları ve fazla yer kaplamayacakları gerekçesiyle onları arabaya aldı, ama bir şartla: kendisine ve tavuğa numara yapmayacaklardı!

Akşama doğru bir hana vardılar. Hem gece yol alamayacaklarından hem de ördek yürüyemeyecek kadar topalladığından orada kaldılar.

Hancı önce bunların soylu kişiler olmadığını düşünerek onları zora soktu. Ama onlar tatlı dil dökünce hancı razı oldu. Ancak tavuğun yolda yumurtladığı yumurtayla, her gün tek bir yumurta yumurtlayan ördek kendisinin olacaktı. Bu şartla handa geceleyebilirlerdi!

Bütün takım o gece yıkanıp temizlendikten sonra vur patlasın çal oynasın eğlendiler.

Ertesi sabah gün doğarken ve herkes uykudayken horoz tavuğu uyandırdı. Yumurtayı alıp kırarak güzelce yediler, kabuklarını da ocağa attılar. Sonra da hâlâ uyumakta olan dikiş iğnesinin yanına vardılar, onu hancının koltuktaki yastığına, toplu iğneyi de havlusuna iliştirdiler. Sonra da sanki hiçbir şey olmamış gibi kıra çıktılar.

Açık havada uyumayı seven ve bu nedenle avluda uyuyan ördek dereye yüzmekte olan hayvanların gürültüsünü duyunca uyandı; hayvanlar arabadan daha hızlıydılar.

Birkaç saat sonra hancı uyandı, yatağından kalktı. Yüzünü yıkadıktan sonra havluyla kurulamak istedi, ama toplu iğne yüzüne battı ve kulağına kadar uzun bir çizgi oluşturdu. Daha sonra mutfağa geçerek bir pipo yakmak istedi, ama

ocağa yaklaştığında yumurta kabukları çtırdıyarak gözüne kaçtı.

“Bu sabah işler ters gidiyor!” diye öfkeyle söylenerek kendini büyükbabasının koltuğuna bıraktı, ama aynı anda “Off!” diye haykırarak yerinden fırladı. Dikiş iğnesi, başına değil de çok daha nazik bir yerine batmıştı!

Çok kızdı ve dün akşam geç saatte gelen misafirlerinden şüphelendi. Gidip onlara baktı; hepsi gitmişti.

İşte o günden sonra yiyip içip eğlenen ve para ödemedenden giden serseri güruhuna bir daha kapıyı açmayacağına yemin etti.

11 Elsiz Kız

Bir değirmenci zamanla fakir düştü ve elinde değirmeniyle bir elma ağacından başka bir şey kalmadı. Günün birinde odun toplamak için ormana gitti. Orada daha önce hiç görmediği bir adamla karşılaştı. Adam ona, “Ne diye odun kesmekle uğraşıyorsun, değirmenin arkasında duranı bana vereceğine dair bir kâğıt imzalarsan seni zengin ederim!” dedi.

“Değirmenin arkasında elma ağacından başka ne var ki?” diye düşünen değirmenci kâğıdı imzaladı. Adam gülerek “Üç yıl sonra gelip bana ait olan şeyi alacağım!” dedi.

Değirmenciyi eve döndüğünde karısı karşıladı. “Baksana bey, evimize bu zenginlik nereden geldi? Her tarafta sandık var ve hepsinin içi tıka basa dolu; buraya hiç kimse girmedi, peki nasıl oldu bu iş?” diye sordu.

Adam cevap verdi: “Bunu ormanda rastladığım adam yaptı. Bana büyük bir hazine verecekmiş. Buna karşılık ben ona evin arkasında duran şeyi vereceğime dair bir kâğıt imzaladım. Orada elma ağacından başka bir şey yok. Onu versek ne çıkar ki?”

“Eyvah” dedi kadın, “O adam şeytandı. Elma ağacını kastetmedi, o sırada evin arkasında duran, sonra avluya geçen kızımızı kastetti.”

Değirmencinin kızı çok güzel, çok namuslu ve çok dindardı. Şeytanın onu alma zamanı gelip çatığında elini yüzü-

nü yıkayarak etrafına tebeşirle bir daire çizdi.

Şeytan o gün erkenden çıkageldi, ama dairenin içine giremedi. Öfkeyle değirmenciye çattı ve “Kızının eline su değmesin, yoksa etkili olamıyorum!” dedi.

Değirmenci korktu ve söyleneni yaptı.

Ertesi sabah şeytan yine geldi; ama kız ellerini kutsanmış suyla yıkamış ve arınmıştı. Şeytan yine ona yaklaşamayınca değirmenciye bağırdı: “Kes onun ellerini, yoksa ona hiç yaklaşamayacağım!”

Değirmenci çok korktu ve şöyle cevap verdi: “Kendi kızımın ellerini nasıl keserim ben!”

Şeytan tehdit savurdu: “Bunu yapmazsan onun yerine seni alır giderim, çünkü sen bana aitsin artık!”

Değirmenci çok korkarak sözünü tutacağını söyledi. Kızının yanına vararak, “Bak kızım, senin her iki elini kesmezsem şeytan gelip beni alacakmış. Ben de çok korktum ve ona söz vermiş bulundum. Bana yardım et ve sana kötülük ettimse beni affet!” dedi.

“Babacığım, ben senin çocuğum. Ne istersen onu yap!” diyen kız ellerini uzattı ve onları kestirtti.

Şeytan üçüncü kez çıkageldi, ama kız o kadar uzun zaman ağlayıp gözyaşı döktü ki, eli yüzü sıırılsıklam oldu ve böylelikle arındı!

Bunun üzerine şeytan da yumuşadı ve kızın üzerindeki tüm haklarını kaybetti.

Değirmenci kızına, “Senin sayende çok zengin oldum. Şimdi söyle, sana ne istersen alayım” dedi.

“Ben burada artık duramam, gideceğim. Nasıl olsa bana

acıyan çıkar!" diye cevap verdi kız.

Gün ağarırken kesik ellerini sırtına bağlayarak yola çıktı ve gece oluncaya kadar bütün gün yürüdü.

Derken bir saray bahçesine geldi. Ay ışığında bu bahçenin meyve ağaçlarıyla dolu olduğunu gördü. Ama bahçeye giremedi, çünkü bahçenin etrafı suyla çevriliydi. Bütün gün yol aldığı ve ağzına tek bir lokma koymadığı için karnı çok acıkmıştı. "Şu bahçeye girebilsem de biraz meyve yiyip açlığımı gidersem!" diye düşündü. Yere diz çökerek Tanrısına yalvardı.

Derken gökten bir melek inerek ona sudan geçmesi için bir savak yaptı; böylece çimler kurudu ve kız onların üstünden yürüyerek bahçeye girdi. Melek de onunla birlikte geldi.

Kız bir armut ağacı gördü, ama üzerindeki armutlar sayılıydı. Ağaca yaklaştı, açlığını gidermek için armutlardan birini kopardı; daha fazlasını değil!

Bahçıvan bunu gördü, ama kızın yanındaki meleği fark edince kızın cin olduğunu sanarak sustu. Ne birini çağırdı ne de cinle konuştu. Kız da armudu yiyerek karnını doyurduktan sonra bir çalılığa saklandı.

Ertesi sabah kral bahçeye inerek armutları saydı ve armutlardan bir tanesinin eksildiğini gördü. Bahçıvana eksik armudun nerede olduğunu sordu. Ağacın dibine de düşmemişti, ortada yoktu işte!

Bunun üzerine bahçıvan, "Dün gece bir cin geldi, elleri yoktu; armudu ağızıyla koparıp yedi" dedi.

"Peki bu cin suyu nasıl aştı? Armudu yedikten sonra ne reye gitti?" diye sordu kral.

“Gökten beyazlara bürünmüş bir melek indi. Bir savak yaptı, sular çekildi; böylece cin çimlere basa basa bahçeye girdi. Bu yüzden korktum; soru soramadım, kimseye de seslenemedim” diye cevap verdi bahçıvan.

“Söylediklerin doğruysa bu gece nöbete ben geçeceğim” dedi kral.

Hava kararınca kral bahçeye indi. Yanında da bir papaz vardı; cinle o konuşacaktı. Üçü birlikte ağacın altına oturarak dikkat kesildiler.

Kız tam gece yarısı saklandığı çalılıktan çıkarak armut ağacına yanaştı ve ağzıyla bir armut kopardı; yanında da beyazlara bürünmüş melek vardı.

Papaz öne çıkarak seslendi: “Seni Tanrı mı gönderdi, yoksa bu dünyanın adamı mısın? Cin misin, insan mısın?”

Kız cevap verdi: “Ben cin değilim, zavallı bir kızım. Herkesin terk ettiği, ama Tanrı’nın yalnız bırakmadığı bir kızım ben.”

“Seni herkes yalnız bırakmışsa, ben bırakmam!” diyen kral onu alarak sarayına götürdü. Kız o kadar namuslu ve o kadar güzeldi ki, kral ona hemen âşık oldu. Ona gümüşten eller yaptırttı, sonra da onunla evlendi.

Bir yıl sonra kral savaşa gitmek zorunda kaldı. Gitmeden önce genç kraliçesi için annesine şöyle emretti: “Loğusa olursa ona iyi bak ve bana hemen bir mektupla bildir!”

Nitekim kraliçe bir oğlan doğurdu. Kralın yaşlı annesi bu sevinçli haberi krala mektupla bildirdi. Haberci yola çıktı, ama uzun bir yol kat ettikten sonra bir dere kenarında biraz dinlendi. Bu sırada şeytan çıkageldi ve mektubu bir başkasıyla değiştirdi; ikinci mektupta kraliçenin dünyaya bir

ucube getirdiği yazılıydı. Kral dehşet içinde kaldı, çok üzüldü ve cevap olarak kendi gelinceye kadar kraliçeye iyi bakmalarını yazdı.

Bu mektubu alan haberci yola çıktı, ama aynı yerde yine dinlenip uyuya kaldı. Şeytan yine ortaya çıktı, mektubu yine değiştirdi; bu mektupta kraliçenin çocuğuyla birlikte öldürülmesi isteniyordu.

Kralın yaşlı annesi ağlamaya başladı; yok yere suçsuzların kanı akıtılacaktı! O gece bir dişi geyik yakalattı, gözlerini ve dilini çıkarttıktan sonra onları sakladı. Sonra kraliçeye dönerek, “Seni kralın emrettiği gibi öldürtmem, ama burada daha fazla kalamazsın. Al çocuğunu buralardan uzaklaş ve sakın geri dönme!” dedi.

Çocuğu annesinin sırtına bağladı ve zavallı kraliçe ağlamaklı gözlerle oradan ayrıldı. Koskocaman, balta girmemiş bir ormana vardı; diz çökerek Tanrısına yalvardı. Derken Tanrının bir meleği gökten inerek onu, üzerinde “Burada oturan herkes özgürdür” yazılı ufacık bir eve götürdü. Evin içinden beyazlara bürünmüş genç bir bakire çıktı ve “Hoşgeldiniz kraliçem!” diyerek onu karşıladı. Sırtına bağlı olan çocuğu çözdü ve emzirmesi için ona verdi, sonra bebeği alıp minicik yatağına yatırdı.

“Kraliçe olduğumu nereden biliyorsunuz?” diye sordu genç anne.

“Ben bir meleğim. Beni Tanrı gönderdi; sana ve bebeğine bakmam için!” diye cevap verdi beyazlı kadın.

Genç kraliçe bu evde yedi yıl yaşadı; kendisine iyi bakıldı ve dini bütün olduğu için Tanrı’nın inayetiyle kesik elleri yeniden çıktı.

Sonunda kral savaştan döndü ve ilk iş olarak karısını ve çocuğu görmek istedi. Ama yaşlı annesini ağlar buldu.

“Sen ne kötü kalpli adamsın! Nasıl bir mektup yazdın bana? İki tane masumu öldürteymişim!” diyerek şeytanın değiştirdiği mektupları gösterdi. “Ben de ne emrettinse onu yaptım!”

Kanıt olarak da ona geyiğin dilini ve gözlerini gösterdi. Bunun üzerine kral, ölen karısı ve oğlu için hüngür hüngür ağlamaya başlayınca annesi onun bu haline acıdı.

“Hadi hadi sevin, o yaşıyor. Ben bir dişi geyik bulup onun diliyle gözlerini çıkarttım; çocuğunu da eşinin sırtına bağlayıp onları gönderdim. Bana bir daha geri dönmeyeceğine dair söz verdi, çünkü sen çok kızmıştın!” dedi.

“Gece gündüz demeden yollara düşeceğim. Sevgili karımı ve çocuğumu buluncaya kadar ne yiyeceğim ne de içeceğim! Umarım şimdiye kadar açlıktan ölmemişlerdir!” diye cevap verdi kral.

Yedi yıl boyunca onları her taşın altında, her mağarada aradı. Bulamayınca da öldüklerini sandı. Bu süre içinde yemedi içmedi, ama Tanrı onu hayatta tuttu. Sonunda büyük bir ormana geldi. Orada ufacık bir ev buldu; kapısının üzerindeki tabelada “Burada oturan herkes özgürdür” yazıyordu. Derken evin içinden beyazlara bürünmüş bakire çıktı. Kralın elinden tuttu ve “Hoşgeldiniz kral hazretleri!” diyerek ona nereden geldiğini sordu.

“Yedi yıldan beri dolaşıp duruyorum, karımla çocuğumu arıyorum, ama bir türlü bulamıyorum” diye cevap verdi kral.

Melek ona yiyecek içecek bir şeyler verdiyse de kral istemedi. O kadar yorgundu ki, sadece dinlenmek istiyordu.

Yüzüne bir örtü çekti.

Bunun üzerine melek, ‘Acıçekenler’ adını taktığı kraliçe ve oğlunun bulunduğu odaya geçti ve kadına “Çocuğunu al, dışarı çık, kocan geldi!” dedi.

Kadın kocasının bulunduğu odaya girdi. Bu sırada kralın yüzündeki örtü yere düştü. Kadın oğluna, “Acıçeken, örtüyü yerden al, yine babanın yüzüne ört!” dedi. Çocuk istenileni yaptı.

Bu sırada kral uyanıverdi ve yine örtüyü düşürdü. Bu kez oğlanın sabrı tükendi ve “Anneciğim, ben nasıl babamın yüzünü örtebilirim? Benim bu dünyada babam yok ki! Ben şimdiye kadar baba olarak gökteki Tanrı’yı tanıyorum. Sen bana en sevgili babamızın gökteki Tanrı olduğunu söylememiş miydin? Bu yabancı adam kim, ne bileyim ben! Benim babam değil bu” dedi.

Bunları işiten kral doğrularak kadına kim olduğunu sordu. “Ben senin karınım, bu da senin oğlun ‘Acıçeken!’ ” diye cevap verdi kadın.

Kral onun ellerine bakarak “Benim karımın elleri gümüşlendi” dedi.

Karısı cevap verdi: “Tanrı bana acıdı ve ellerimi geri verdi” dedi. Yan odadan gümüş ellerini alıp getirerek ona gösterdi. O zaman kral karşısındakilerin gerçekten kendi karısıyla oğlu olduğunu anladı ve “Şimdi içim rahat etti!” dedi.

Ve hep birlikte yaşlı annesinin evine gittiler. Herkes bayram etti. Kral ve kraliçe bir kez daha düğün yaptılar ve ömürlerinin sonuna kadar da mutlu yaşadılar.

Brakel'li Kız

Bir gün bir kız, Brakel'den Hinnenborg'un güneyindeki St. Anne kilisesine gitti; niyeti kendisine bir koca bulmaktı. Kilisede kimsenin olmadığını sanarak şöyle bir şarkı tutturdu:

*Ah sevgili Meryem Ana
Yardım etsene bana,
Adamı tanırırsın sen
Evi yan sokaktadır
Saçları da sarıdır.*

Ama kilisenin zangocu sunağın arkasındaydı ve cırtlak sesiyle “O senin olmayacak! Senin olmayacak!” diye bağırdı.

Kız bu sözleri Meryem Ana'nın kucağındaki çocuğun söylediğini sanarak onu “Sen sus da annen konuşsun!” diye azarladı.

Beleş Ülkenin Masalı

Beleş çağındayken gidip baktım, Roma'yı fener gibi bir ipte sallandırmışlardı. Derken hızlı bir ata binen ayaksız bir adam çok keskin bir kılıçla bir köprüyü havaya kaldırdı. Derken gümüş burunlu bir eşek sıpası gördüm, iki tane tavşanın peşine düşmüştü. Ayrıca geniş bir ıhlamur ağacında sıcak gözlemeler asılıydı. Derken sıkı bir dişi keçi gördüm, sırtında altmış okka yağ taşıyordu.

Bu kadar palavra yetmez mi?

Derken saban gördüm, ne beygire koşulmuştu ne de öküz. Bir yaşındaki bir çocuk dört tane değirmen taşını Regensburg'dan Trier'e, oradan da Strasburg'a savurdu. Bir atmaca Ren Nehrini yüzerek geçti, hem de hakkıyla! Derken göğe yükselmek için birbiriyle kavgaya tutuşan balıkları gördüm ve birden tatlı bir bal bir vadiden su gibi akıp giderek bir dağda toplandı. Acayip öyküler bunlar!

Derken iki karga çimenleri kesti ve iki tane sivrisineğin bir köprü yaptığını gördüm. İki güvercin bir kurdun tüylerini yoldu. İki çocuk iki keçiyi savurup attı. İki kurbağa da buğdayları harmanda dövdü. İki farenin bir papazı takdis ettiklerini gördüm, iki kedi de bir ayının burnunu kaşıyordu.

Derken bir sümüklüböcek koşarak geldi ve iki tane vahşi aslanı öldürdü. Bir bıyık makası bir kadının bıyıklarını kesti; memedeki çocuk annesini susturdu. Derken iki tane tazının bir değirmeni sudan çıkarıp taşıdığını gördüm ki, iyi yaptı-

lar. Ve avluda dört tane beygir tüm güçleriyle buğdayları dövenden geçiriyordu. İki keçi ocağı ateşlerken bir inek de fırına ekmek atıyordu.

İşte o sırada tavuk tıpkı horoz gibi öttü: “Üürüüü”
Masal da burada bitti.

Deniz Tavşanı

Bir zamanlar bir kral kızı vardı. Sarayın çatı katındaki on iki pencereleli odasında kalıyordu hep. Bu pencereden dışarı çıkıp baktığında da tüm ülkeyi görebiliyordu.

İlk pencereden baktığında normal bir insandan daha keskin görüyordu. İkinci pencereden baktığında daha iyi, üçüncüden baktığında ondan da iyi görebiliyordu.

Ve bu böyle gidiyordu; yani on ikinci pencereden baktığında yeryüzünde olan her şeyin yanı sıra, yeraltında olanları da görebiliyordu.

Ama çok kibirliydi bu kız; kimsenin buyruğu altına girmek istemiyor, ülkeyi tek başına idare etmek istiyordu. Bu nedenle bir ilan verdi. Buna göre ancak ve ancak kendisinden saklanmayı başarabilen bir erkekle evlenecekti!

Kim denediyse başaramadı ve başarısızlığı nedeniyle kellesi kesilerek bir kazığa çakıldı. Sarayın avlusunda kazığa geçirilmiş kafaların sayısı doksan yediyi bulmuştu.

Uzun süre kimse damat adayı olarak ortaya çıkmaya cesaret edemedi. Kralın kızı keyifliydi. “Ömür boyu özgür kalacağım!” diye düşünüyordu.

Derken üç erkek kardeş damat adayı olarak çıkageldi. Şanslarını deneyeceklerdi.

En büyükleri bir kireç kuyusuna saklanırsa kimsenin kendisini bulamayacağını düşündü. Ama kralın kızı birinci

pencereden bakar bakmaz onu gördü ve hemen çağırarak başını kestirtti.

Ortanca oğlan sarayın mahzenine gizlendi, ama genç kız onu da ilk pencereden bakar bakmaz buluverdi. Sonunda kellesi doksan dokuzuncu direğe geçirildi.

En küçük oğlan düşünmek için kendisine bir gün verilmesini, iki kez yanılırsa da bağışlanmayı istedi. Üçüncü kez kızın gözüne yakalanırsa yaşamından vazgeçecekti! Çok yakışıklı ve cana yakın biri olduğu için, genç kız onun bu önerisini kabul etti. “Hadi öyle olsun, ama başaramayacaksın!” dedi.

Ertesi gün oğlan nereye saklansam diye uzun uzun düşündü, ama bir çıkar yol bulamadı. O zaman silahını kavrayarak ava çıktı.

Derken bir karga gördü. Tam nişan alıp ateş edecekken kuş, “Beni vurma. Günün birinde sana yardımım dokunur” dedi. Oğlan silahını indirerek yoluna devam etti.

Derken bir göl kenarına geldi. Orada suyun yüzüne çıkmış olan koskoca bir balık gördü. Tam silahını doğrultmuşken balık, “Ateş etme. Bir gün sana yardımım dokunabilir” dedi. Oğlan onu vurmadı ve yoluna devam etti.

Derken bir tilkiyle karşılaştı. Ateş etti, ama ıskaladı.

Tilki, “Gel şu ayağımdaki dikenini çıkar bari” dedi.

Oğlan tilkinin istediğini yaptı, ama yine de onu öldürüp derisini yüzmek istedi. Tilki, “Vazgeç bu işten. Sana bir gün yardımım dokunabilir” dedi. Oğlan onu da serbest bırakarak evinin yolunu tuttu.

Ertesi sabah saklanması gerekiyordu. Uzun süre düşünse

de nereye gizleneceğini bilemedi.

Ormana giderek kargaya sordu: “Seni serbest bırakmıştım. Şimdi söyle bana, nereye saklanayım da kralın kızı beni bulamasın?”

Karga başını öne eğerek uzun süre düşündü. Sonunda “Buldum!” diye gırtladı. Yuvasından bir yumurta getirerek onu ikiye böldü. Oğlanı içine soktukten sonra kabukları birleştirerek tam bir yumurta haline getirdi ve onun üzerine oturdu.

Ertesi gün kralın kızı birinci pencereden baktığında onu göremedi. Diğer pencerelerden de bakıp oğlanı göremeyince korkuya kapıldı. Ama on birinciden bakınca onu gördü! Kargayı öldürttü, yumurtayı parçalattı. Böylece oğlan ortaya çıkıverdi.

“Bu kez yakalandın. Bir dahakine daha iyi saklan, yoksa işin biter!” dedi.

Ertesi gün oğlan göle vardı ve balığa seslendi: “Senin hayatını bağışlamıştım. Şimdi söyle bana, nereye saklanayım da kralın kızı beni bulamasın?”

Balık uzun uzun düşündü. Sonunda “Buldum!” diye haykırdı: “Seni karnımda saklayacağım!”

Böyle diyerek onu yuttu ve suyun dibine daldı.

Kralın kızı sırayla pencerelerden baktı. Oğlanı on birinci pencereden de göremeyince çok şaşırdı. Ama on ikinci pencereden baktığında onu gördü. Balığı yakalatıp öldürttü. Böylece oğlan ortaya çıktı. Tabii ne halde olduğunu anlamışsınızdır!

Genç kız, “Seni iki kez bağışladım. Kellen yüzüncü kazığa

dikilecek bu gidişle!” dedi.

Son gün oğlan üzüntüyle tarlalara daldı ve orada tilkiyle karşılaştı. Ona, “Sen gizlenecek yerleri iyi bilirsin. Ben senin hayatını kurtarmıştım. Şimdi söyle bana, nereye saklanayım da kralın kızı beni bulamasın?” dedi.

“Bu zor iş” diye cevap verdi tilki, suratını ekşitti. Birden “Buldum!” diye bağırdı.

Oğlanı alarak bir su kaynağına gitti. Suyu girip çıktı ve bir hayvan satıcısına dönüştü. Oğlan da suya dalıp çıktı ve ufak-cık bir deniz tavşanı oluverdi. Satıcı şehre inerek bu ilginç hayvanı herkese gösterdi. Onu görmek için çok kişi toplandı. Sonunda kralın kızı da çıkageldi. Ufak hayvan hoşuna gitti ve onu satın aldı.

Satıcı balığa daha önceden, “Kralın kızı pencereye yanaştığı anda sen onun arkada topladığı saçlarının arasına girip saklan!” dedi.

Arama zamanı gelip çattı. Kralın kızı pencereye yaklaştı; birinciden başlayarak sırayla on bir pencereden de baktı, ancak oğlanı göremedi. On ikinci pencereden de bir şey göremeyince müthiş korktu ve kızdı; tüm pencereleri kırdı dağıttı. Öyle ki, yer yerinden oynadı.

Tam o sırada saçlarının arasındaki deniz tavşanını fark etti. Onu tuttuğu gibi “Yıkıl karşımdan!” diyerek yere fırlattı.

Balık hemen satıcının yanına gitti. Beraber su kaynağına giderek suya dalıp çıktılar ve asıl kimliklerine kavuştular.

Oğlan tilkiye teşekkür ederek “Senin yanında kargayla balığın lafı mı olur! Kafan gerçekten çalışıyormuş” dedi.

Ve doğruca saraya gitti. Kralın kızı onu bekliyordu, artık

kaderine boyun eğmişti.

Düğün yapıldı ve oğlan kral olarak tüm ülkeye hükmetti. Ama karısına üçüncü kez nerede saklandığını ve kendisine kimin yardım ettiğini asla anlatmadı. Karısı da kocasının bunu kendi kendine başardığını sanarak “Benden de baskın çıktı!” diye düşündü.

Bilmece

Bir zamanlar bir prens vardı. Bir gün bütün dünyayı dolaşmaya heveslenerek yola çıktı. Yanına sadece uşağını aldı.

Derken yolu büyük bir ormana düştü. Ama akşam olunca bir han bulamadığı için nerede yatacağını bilemedi. Tam o sırada ufacık bir eve doğru yürüyen bir kız gördü. Yanına yaklaştığında onun oldukça genç ve güzel olduğunu fark etti. Hemen konuşmaya başlayarak “Baksana çocuğum, uşağımla birlikte şu küçük evde yatacak bir yer bulabilir miyim?” diye sordu.

Genç kız üzgün bir sesle “Evet, bulabilirsiniz. Ama oraya gitmenizi tavsiye etmem” dedi.

“Niye ki?” diye sordu prens. Genç kız içini çekerek şöyle dedi: “Benim üvey annem acayip şeylerle uğraşır. Yabancılardan da hoşlanmaz!”

O zaman prens buranın büyücü bir kadına ait olduğunu anladı. Ama etraf çok karanlık olduğu için artık yola çıkmazdı. Korku nedir bilmediği için de eve dalıverdi.

Ocak başındaki bir koltukta oturan yaşlı kadın, ona kızarmış gözlerle baktıktan sonra dostça, ama zırlıtlı bir sesle “İyi akşamlar! Buyrun, oturup dinlenin biraz” dedi.

Üzerinde bir kâse suyun kaynadığı kömür ateşini üfledi. Genç kız onları hiçbir şey yiyip içmemeleri için uyarıyordu, çünkü büyücü kadın ateşte zehirli bir şey kaynatmaktaydı.

Prens ve uşığı gece güzel bir uyku çekti. Sabah prens yola çıkmak üzere atına bindiğinde “Bekle bir dakika, sizlere bir veda içeceği sunayım!” dedi büyücü kadın. Kadın içeceği almaya gittiğinde prens onu beklemeyp atını sürdü. Ama hâlâ eyerini yerleştirmekte olan uşığı geride kaldı.

Büyücü kadın ona bir bardak şurup getirdi. “Al bunu efendine götür” dedi. Ama aynı anda cam bardak patlayıverdi ve zehir atın yüzüne sıçradı. Zehir o kadar etkiliydi ki, hayvancağız hemen öldü. Uşak koşarak durumu efendisine anlattı ve sonra atın sırtındaki eyeri almak için geri döndü. Atın yanına vardığında bir karganın hayvanın üzerine tüneyip etini yemekte olduğunu gördü.

“Yiyecek daha iyi bir şey bulamayabiliriz” diyerek kargayı vurdu ve zembiline attı.

Bütün gün ormanda yol aldılar, ama bir türlü düzlüğe çıkamadılar. Akşam olunca bir han buldular ve içeri daldılar. Uşak kargayı hancıya verip akşam yemeği için hazırlamasını söyledi.

Prens ve uşığı aslında bir haydut yatağına düşmüşler. Nitekim gece yarısı on iki tane haydut çıkageldi ve yabancıları öldürüp soymak istedi. Ama daha öncesinde sofraya oturdular. Hancı ve büyücü kadın da onlara katıldı; hep birlikte karga etiyle yapılmış çorbayı içtiler. Ama daha bir yudum almışlardı ki, hepsi düşüp öldü, çünkü attaki zehir kargaya geçmişti!

Handa, hancının kızından başka kimse yoktu. O da büyü ve cinayete asla karışmadığını bildirdi. Prens ve uşığına bir odanın kapılarını açarak birikmiş hazineyi gösterdi. Ama prens hiçbir şey istemediğini söyleyerek hepsini kıza bıraktı

ve uşağını alarak oradan ayrıldı.

Uzun süre yol aldıktan sonra bir şehre geldiler. Bu şehirde güzel, ama kibirli bir prenses vardı. Kendisine cevabını bilemeyeceği bir bilmece soranla evleneceğini duyurmuştu herkese. Ama cevabı bilirse bilmeceyi soranın kellesi koparılacaktı! Cevabı düşünmek için üç gün süre istiyordu, ama o kadar akıllıydı ki, her bilmeceyi üç günden önce çözüveriyordu. O güne kadar dokuz kişi bu uğurda hayatını kaybetmişti!

Prens gelip de prensesin güzelliğini görünce, hayatını riske atmaya karar verdi. Onun karşısına çıkarak bilmecesini sordu: “Kimseye vurmaksızın on ikiyi vuran şey nedir?”

Kız bunu bilmiyordu; düşündü taşındı, ama bulamadı. Bilmece kitaplarını açıp baktı, ama bunun cevabı yoktu. Bu işin içinden nasıl sıyrılacağını bilemediği için bir hizmetçiye, uyurken prensin odasına gizlice girmesini emretti. Oğlan belki de rüyasında konuşur ve bilmecenin cevabını söyleyiverirdi!

Ama akıllı uşak efendisinin yatağına yattı ve hizmetçi kız odaya girince onu sopayla kovaladı.

İkinci gece prenses bu görevi oda hizmetçisine verdi. Ama uşak onu da sopayla kovaladı.

Üçüncü gece prens artık güvencede olduğu kanısıyla yatağına kendi yattı. Ancak bu kez prenses gri mantosuna sarınarak odaya kendi girdi ve oğlanın yanına oturdu. Prens uyuduğunu sandı ve soracağı soruları uykusunda cevaplayacağını düşündü. Ama prens aslında uyanıktı ve her şeyi duyuyordu.

“Kimseye vurmaksızın on ikiyi vuran şey nedir?” diye

sordu kız.

“Zehirlenerek ölen bir atın etini yedikten sonra geberen bir karga” diye cevap verdi prens.

Kız yine sordu: “On ikiyi vuran ne demek oluyor?”

“Kargayı yiyip ölen on iki haydut” dedi prens.

Kız cevabı öğrenince oradan sıvışmak istedi, ama oğlan onun mantosunu sıkıca yakaladı; o da mantosuz çekip gitti.

Prenses ertesi sabah on iki tane yargıç çağırarak onların önünde bilmecenin cevabını verdi. Ama prens yargıçların kendisini de dinlemelerini istedi. “Prenses dün gece gizlice yanıma gelerek bana bilmecenin cevabını sordu. Yoksa cevabı bilemezdi” dedi.

Yargıçlar “Bunu kanıtla!” deyince uşak gri mantoyu getirdi. Yargıçlar prensesin giydiği gri mantoyu görünce, “Şu mantoya altın ve gümüş nakış işleyin de düğün mantosu olsun” dediler.

Şakıyan Tarla Kuşu

Bir zamanlar bir adam büyük bir geziye çıkmaya karar verdi. Evden ayrılırken üç kızına, “Dönüşümde size neler getireyim?” diye sordu.

En büyük kız inci, ortanca kız elmas istedi. En küçük kız, “Babacığım, ben şakıyan ve zıplayan bir tarlakuşu istiyorum” dedi.

Babası, “Olur, yakalayabilirsem getiririm” dedi ve kızlarını öperek evden ayrıldı.

Aradan çok zaman geçti. Adam eve dönerken büyük kızları için inci ve elmas satın almıştı. Ama en küçük kızının istediği şakıyan ve zıplayan tarlakuşunu hiçbir yerde bulamamıştı. Bu yüzden çok kederliydi, çünkü bu kızını diğerlerinden daha çok seviyordu.

Derken yolu bir ormana düştü. Bu ormanın ortasında görkemli bir şato vardı; şatonun yakınında bir ağaç, bu ağacın tam tepesinde de şakıyan ve zıplayan bir tarlakuşu!

“Hele şükür, tam zamanında karşıma çıktın!” diye keyifle söylenen adam uşağına ağaca çıkıp kuşu yakalamasını emretti. Uşak ağaca tırmandığı anda arkasından bir aslan geliverdi. Ağacı sarsarak, “Kim benim şakıyan kuşumu çalmaya kalkarsa yerim onu!” diye kükredi.

Adam, “Kuşun sana ait olduğunu bilmiyordum. Yaptığım haksızlığı telafi etmek isterim; bunun için gerekirse çokça altın öderim. Yeter ki hayatımı bağışla!” dedi.

“Seni hiçbir şey kurtaramaz. Ama eve dönüp de karşına ilk çıkacak şeyi bana vermeyi vaat edersen hayatını bağışlar ve bu kuşu da kızına hediye ederim” diye cevap verdi aslan.

Ama adam bu işe pek yanaşmadı. “Karşıma ilk çıkan benim en çok sevdiğim küçük kızım olabilir. Çünkü o beni çok sever; ne zaman eve gelsem beni hep o karşılar” dedi.

Ancak uşak korkmuştu. Efendisine dönerek, “İlle de kızınız mı sizin karşınıza çıkacak? Bu bir kedi ya da köpek de olabilir” dedi.

Sonunda adam razı oldu. Şakıyan tarlakuşunu alarak evine vardığında karşısına ilk çıkacak şeyi aslana vereceğine dair söz verdi.

Ama eve dönüp kapıdan içeri girdiğinde karşısına en küçük kızı çıkmaz mı!

Kızcağız koşarak babasını kucaklayıp öptü. Hele onun getirdiği şakıyan ve zıplayan tarlakuşunu görünce sevincinden havalara uçtu. Ama babası sevinemedi; tam aksine ağlamaya başlayarak kızına, “Bak çocuğum, bu kuşu almam bana pahalıya patladı; karşılığında seni aslana vermeye söz verdim. O seni eline geçirir geçirmez parçalayıp yiyecek” diyerek başına gelenleri anlattı ve kızına, ne olursa olsun oraya gitmesi için yalvardı.

Kızı onu avutma yoluna giderek, “Babacığım, verdiğin sözü tutmak zorundasın. Ben oraya gider aslanı sakınleştirim. Sonra da sapasağlam yine buraya dönerim” dedi.

Ertesi gün kendisine yolu gösteren babasıyla vedalaşıp ormana gitti.

Aslan aslında büyü yapılmış bir prensti. Gündüzleri aslan oluyor, geceleri de yine insana dönüşüyordu.

Kız oraya vardığında dostça karşılanarak şatoya götürüldü. Gece olunca aslan yakışıklı bir delikanlı oluverdi ve görkemli bir düğün yaparak kızla evlendi.

Mutlu yaşamaya başladılar. Geceleri uyanık kalıyorlar, gündüzleri uyuyorlardı.

Bir sabah delikanlı, “Yarın babanın evinde bir ziyafet veriliyor. Büyük ablan evleniyor. Oraya gitmek istersen aslanlarım seni götürsün” dedi. Kız buna sevindi, çünkü babasını çok özlemişti.

Aslanlar kızı babasının evine götürdü. Onu gören herkes çok sevindi, çünkü herkes onun aslanlar tarafından parçalanarak öldürüldüğünü sanıyordu.

Kız ne kadar yakışıklı bir adamla evlendiğini, kendisini ne kadar iyi ve mutlu hissettiğini anlata anlata bitiremedi. Düğün boyunca orada kaldıktan sonra tekrar ormana döndü.

Küçük ablasının düğününe de davet edilen kız kocasına “Bu kez oraya yalnız gitmek istemiyorum. Sen de gel!” dedi. Ama prens bunun kendisi için tehlikeli olacağını söyledi. Çünkü orada yanan bir ışığın huzmesi yüzüne vurursa o bir güvercine dönüşüp ömrü boyunca hep öyle kalacaktı!

“Ahh, sen benimle gel. Ben seni korurum, özellikle de ışıktan” dedi kız.

Neyse, küçük kızlarını da yanlarına alıp birlikte yola çıktılar.

Kız salona kalın bir duvar çekirtti; meşaleler yandığı zaman hiçbir ışık huzmesi bu odaya sızamayacaktı. Işıklar yandıkça kocası bu odada oturacaktı. Ancak bu odanın kapısında, yaş odundan yapıldığı için hiç kimsenin fark etmediği bir

çatlak oluşmuştu.

Düğün görkemli oldu. Kiliseden dönen düğün alayı ellerindeki fener ve meşalelerle salona girdiğinde, bir ışık huzmesi prensin yüzüne yansıdı ve oğlan o anda değişikliğe uğradı.

Karısı gelip onu aradığında bulamadı. Ancak odada tüneymiş beyaz bir güvercin vardı! Güvercin ona, “Bundan böyle yedi yıl boyunca uçup duracağım. Atacağın her yedi adımda bir damla kan ve bir tek beyaz tüy bırakacağım ardımda. Bu, sana takip edeceğin yolu gösterecek. Böylece beni bulup büyüü çözeceksin” dedi.

Ve güvercin kapıdan çıkarak uçtu gitti. Kız onu takip etmeye başladı; her yedi adımda bir damla kanla bir tek tüy buluyordu yerde. Bu, ona yol gösteriyordu.

Böylece kız bütün dünyayı dolaştı. Hiç etrafına bakınmadı, durup dinlenmedi. Yedi yıl dolmak üzereyken sevin-di; artık kurtulacaklardı! Ama aslında bu hedeften çok uzaktaydı.

Yine böyle yoluna devam ederken bir seferinde ne tüy gördü, ne de kan damlası! Gözünü açıp kapayınca kadar da güvercin uçup gitti.

“İnsanlar bana yardım edemez!” diye düşündü. Güneşe doğru yönelerek, “Sen tüm dağları aydınlatıyorsun, her aralıktan sızıyorsun. Beyaz bir güvercin görmedin mi?” diye sordu.

“Hayır!” dedi Güneş. “Ama sana ufak bir kutu vereyim, başın sıkışınca açarsın!”

Kız güneşe teşekkür ederek yoluna devam etti. Derken akşam oldu ve ay doğdu. Kız ona da sordu: “Sen bütün gece

tüm araziyi ve ormanı aydınlatıyorsun. Hiç beyaz bir güvercin görmedin mi?”

“Görmedim! Ama ben sana bir yumurta vereyim, başın darda kaldığı zaman kırarsın” dedi ay.

Kız aya da teşekkür ettikten sonra yola koyuldu. Derken karayel suratına üfledi kızın. Kız, “Sen hep ağaçlar ve yapraklar arasından esip geçiyorsun. Bu arada hiç beyaz bir güvercin görmedin mi?” diye sordu ona.

“Ben görmedim, ama öbür rüzgârlara bir sorayım, belki onlar görmüştür” dedi karayel. Lodos ve poyraza soruldu; onlar da görmemişti.

Ama gümbatısı “Ben beyaz güvercini gördüm” dedi. “Kızıldeniz’e uçtu. Orada yine aslana dönüştü, çünkü yedi yılı doldu. Şimdi aslan orada bir ejderhayla çarpışıyor, ama bu ejderha aslında büyü yapılmış bir prenestir.”

Karayel söze karışarak, “Sana bir öneride bulunmak isterim: hemen Kızıldeniz’e git! Onun sağ kıyısında koskoca ağaçlar göreceksin. Onları say ve on birincisini keserek ondan kendine kocaman bir değnek yap. O değnekle ejderhayı döv. O zaman aslan onu yenecektir. Böylece her ikisi de kimliklerini kazanacaktır. Sonra etrafına iyice bak. Kızıldeniz’de su yüzünde oturan Anka Kuşu’nu göreceksin. Sevgilinle birlikte onun sırtına bin; o sizi uçarak evinize getirecektir. Al sana bir ceviz, deniz üzerinde uçarken onu aşağıya at. Bu ceviz önce dibe batacak, sonra yüzeye çıkarken kocaman bir ağaç olacaktır. Anka Kuşu bu ağaca tüneyip biraz dinlenecektir. Eğer yeterince dinlenmezse gücünden kaybedecek ve sizi taşıyamayacaktır. Cevizi denize atmazsan Anka Kuşu sizi sırtından atar, ona göre!” dedi.

Kız Kızıldeniz'e vardı ve her şeyi günbatısının dediği gibi buldu. Sahildeki on birinci ağacı kesip yaptığı bir değnekle ejderhayı dövdü. Aslan da böylece ejderhayı yendi. İkisi de asıl kimliğine kavuştu. Ama ejderhaya dönüştürülen prenses büyü bozulunca delikanlıyı alıp Anka Kuşu'nun sırtına bindirdi; ikisi de uçup gitti.

Zavallı kız orada kalakaldı; kendini terk edilmiş hissediyordu. Oturup ağlamaya başladı. Daha sonra kendini toparlayarak, "Rüzgâr estiği ve horoz öttüğü sürece durmadan gideceğim ve onu bulacağım!" diye söylendi.

Az gitti uz gitti, sonunda kocasıyla birlikte yaşadıkları şatoya geldi.

Derken yakında bir düğün yapılacağını duydu. "Tanrı yardımcım olsun!" diyerek güneşin verdiği ufak kutuyu açtı. İçinde güneş kadar parlak, altından bir elbise vardı. Hemen onu alıp giyerek şatoya gitti.

Gelin başta olmak üzere herkes ona hayranlıkla baktı. Hatta gelin "Bu keşke benim gelinliğim olsaydı!" diye düşündü ve bu elbisenin satılık olup olmadığını sordu.

Kız, "Bu, parayla ya da mal mülkle ödenebilecek bir şey değil. Sadece et ve kanla ödenir!" diye cevap verdi. Gelin ona ne demek istediğini sordu.

Kız, "Bana damadın odasında bir gece yatmam için izin ver!" dedi.

Gelin istemedi, ama gözü de elbisedeydi. Sonunda razı oldu. Ancak oda hizmetçisi damada uyku ilacı verecekti.

Gece oldu, delikanlı hemen uyuyakaldı. Kızı onun odasına soktular. Kız yatağa oturarak, "Ben yedi yıl boyunca hep senin peşinden koştum. Güneşe, aya ve dört yönden esen

rüzgâra başvurdum, onlara seni sordum. Seni ejderhanın elinden kurtardım. Yani şimdi beni unuttun mu?” diye sordu.

Ama prens o kadar derin bir uykuya dalmıştı ki, söylenenler kulağına çam ağaçları arasında uğuldayan rüzgâr gibi gelmişti.

Derken sabah oldu. Kızı odadan çıkardılar. Altın elbiseyi vermek zorunda kaldı. Bunun da bir yararı olmadığını görünce çok üzüldü; kendisini kırlara atarak oturup ağlamaya başladı.

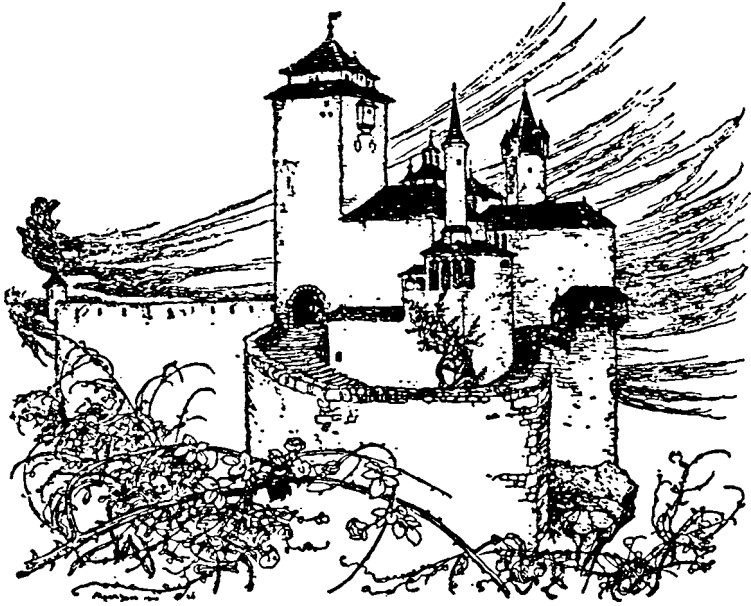
Öylece oturmuşken ayın vermiş olduğu yumurta geldi aklına. Hemen kırdı onu; içinden on iki tane altın civcivle birlikte bir tavuk çıktı. Civcivler öte öte tavuğun kanatları arasına sığındı ve görünmez oldu. Ama tavuk yerinden kalkarak civcivlerini kıra göttü; ta ki gelin pencereden onları görünceye kadar. Civcivler gelinin çok hoşuna gitti. “Bunlar satılık mı?” diye sordu.

“Para ve mal karşılığında değil, ama et ve kan karşılığında verebilirim. Ama damadın odasında bir gece daha geçirme izin vereceksin!” dedi kız.

“Tamam!” dedi gelin, karşısındakini bir gece evvelki gibi aldatmak istedi.

Bu arada damat yatmadan önce hizmetçisine bir gece evvelki uğultunun ve hışırtının ne olduğunu sordu. Hizmetçi de, fakir bir kız odada kalacağı için ona uyku ilacı vermesinin emredildiğini anlattı. Bu gece de aynı ilacı vermesinin emredildiğini söyledi. Bunun üzerine prens, “O uyku ilacını yatağın yanına dök” dedi.

Gece oldu ve kız yatak odasına götürüldü. Başından ge-

çen acı olayları anlatmaya başlayınca damat onun sesini tanıdı. Hemen yerinden fırlayarak “Şimdi kendime geldim. Her şey bir rüya gibiydi! Tanımadığım bir prenses bana büyü yaptı. Öyle ki, seni tamamen unuttum. Neyse ki, Tanrı tam zamanında baştan çıkarılmamı engelledi” diye haykırdı.

İkisi de o gece şatodan gizlice ayrıldılar. Çünkü prensesin büyücü babasından korkmuşlardı.

Hemen Anka Kuşu’nun sırtına bindiler. Hayvan onları Kızıldeniz’in üzerinden uçurdu. Kız yolun yarısına geldiklerinde cevizi suya bıraktı. Aynı anda orada koskoca bir ceviz ağacı yükseldi. Anka Kuşu bu ağaçta dinlendikten sonra onları evlerine götürdü. Orada çocuklarına da kavuşup ömürlerinin sonuna kadar mutlu yaşadılar.

Cesur Terzi

Bir yaz sabahı bir terzi pencere önündeki masasının başına geçmiş, büyük bir keyifle harıl harıl dikiş dikmekteydi. Bu sırada kapı önünden geçmekte olan bir köylü kadın “Satılık reçellerim var! Satılık reçellerim var!” diye seslendi.

Bu ses terzinin kulağına hoş geldi ve başını pencereden çıkararak “Buraya gel hanım, satışı burada yap” dedi.

Kadın ağır yüküyle üç merdiven yukarı çıkarak terzinin yanına vardı ve tüm kavanozları yere serdi. Adam hepsine baktı, eliyle tarttı, kokladı ve sonunda, “Bu iyiye benziyor; bana yüz gram tartsa, yüz elli de olsa olur” dedi.

İyi bir satış yapacağını uman kadın reçeli verdi, ama çok bozulmuştu. Öfkeyle homurdanarak oradan uzaklaştı.

Terzi, “Bu reçel şifalı olmalı, bana güç verecektir” diye düşündü. Reçeli bir somun ekmeğe sürdükten sonra, “Böyle daha tatlı olacak, ama yemeden önce şu ceketini bitireyim” diye düşündü.

Ekmeği yanına koyarak dikişe devam etti; her iğne atışında daha da keyifleniyordu.

Bu arada reçelin kokusu yükseldi; bu kokuya bir sürü sinek üşüştü ve duvarda adeta bir sinek grubu oluştu.

Terzi, “Sizleri kim davet etti!” diyerek bu beklenmedik misafirleri kovaladı. Ama onlar laftan anlamadığı için yine reçele kondu; sinek sürüsü daha da büyüdü. Terzinin

sabrı tükendi, yerinden kalkarak eline bir havlu aldı. “Şimdi görürsünüz gününüzü!” diyerek acımasızca sineklere vurdu. Öldürdüğü en az yedi sinek, terzinin önünde bacaklarını uzatmış, ölü yatıyordu şimdi.

“Yaman adammışım!” diye mırıldanarak kendi cesaretine hayran kaldı.

“Bunu bütün şehir duymalı!” diyerek bir kayış hazırladı ve “Bir vuruşta yedisi birden!” diye yazdı, daha doğrusu dikti kayışa.

Sonra da “Ne şehri be, bütün dünya duysun!” dedi.

Yüreği sevinçten kuzu kuyruğu gibi titredi.

Terzi bu kayışı beline doladı. Niyeti dünyaya açılmaktı; cesaretini sergilemek için şimdi çalıştığı yer ona ufak geliyordu.

Evden ayrılmadan önce, yanına alabileceği bir şey var mı diye her tarafa bakındı, ama bayatlamış peynirden başka bir şey bulamadı; onu cebine attı.

Kapının önünde çalılığa takılmış bir kuşa rastladı; onu da alıp peynirin yanına koydu.

Ve yola koyuldu. Yükü olmadığı için çevik adımlarla yürüdü; yorulmadı.

Karşısına çıkan dağı aşarak zirveye ulaştı. Orada koskoca bir dev oturmuş, huzur içinde etrafına bakınmaktaydı. Terzi korkmadan ona yaklaştı ve “Merhaba arkadaş, orada oturmuş dünyayı seyrediyorsun galiba?” dedi ve ekledi: “Benim niyetim dünyayı dolaşmak aslında. Bana katılır mısın?”

Dev onu aşağılarcasına yukarıdan aşağı süzdükten sonra, “Hadi ordan serseri! Tabansız herif!” diye söylendi.

“Öyle mi sandın!” diyen terzi, ceketini açarak beline doladığı kayışı gösterdi.

Dev ”Bir vuruşta yedisi birden!” yazısını okuyunca, terzi-
nin öldürdüklerinin insan olduğunu sanarak bu ufak adama
karşı az da olsa saygı duydu. Ama önce onu denemek istedi;
cline bir taş parçası alarak sıktı ve suyunu çıkardı.

“Eğer o kadar güçlüysen sen de yap!” dedi.

“Bu benim için çocuk oyuncacı!” diye yanıtlayan terzi,
cebinden çıkardığı beyaz peyniri sıkarak suyunu çıkardı.

Dev ne söyleyeceğini bilemedi; gözlerine inanamadı.

Derken yerden bir taş alarak havaya fırlattı; taş gözden
kayboldu.

“Hadi bakalım bücür, sen de yap!” dedi.

“İyi atıştı” dedi terzi. “Ama o taş nasıl olsa yere düşecek. Benim atacağım hiç geri gelmeyecek!” diyerek cebinden çıkardığı kuşu havaya saldı.

Kuş, özgürlüğüne kavuştuğu için uçup gitti ve bir daha dönmedi. “Ee, buna ne diyorsun, arkadaş?” diye sordu terzi.

“Taş atmakta üstüne yok! Ama bakalım doğru dürüst yük taşıyacak mısın?” diyen dev, terziye yere devrilmiş koskoca bir meşe ağacı gösterdi.

“O kadar güçlüysen bana yardım et de, şu ağacı ormandan dışarı taşıyalım!” dedi.

“Olur. Sen ağacın kökünü sırtlan, ben de daha ağır olan dalları taşıyayım” diye yanıtladı ufak adam.

Dev, koskoca ağacı kökünden kaldırıp sırtına vurdu, terzi de dallardan birine oturuverdi. Dev arkasına bakamadığı için ağacı ve terziyi birlikte taşıdı.

Terzi arkada keyif çatarak, “Üç terzi kapıyı açıp giderdi ...” diye ıslıkla bir türkü tutturdı. Ağaç taşımak ona çocuk oyuncağı gibi gelmişti!

Bu ağır yükü bir süre taşıyan dev, daha fazla yürüyemedi ve “Dikkat et, ağacı bırakıyorum!” dedi.

Terzi hemen yere sıçradı. Kollarını ağacın dallarına doladı sanki taşıyormuş gibi yaparak. “Koskoca adamsın, bir ağacı bile taşıyamıyorsun!” diye sitemde bulundu deve.

Birlikte yürümeye devam ettiler, derken bir kiraz ağacı gördüler.

Dev, ağacın üst kısımlarını kucaklayıp aşağı eğerek dallarından birini terzinin eline tutuşturdu.

Ama terzi bu ağacı sabit tutamayacak kadar güçsüzdü. Dev ağacı bırakır bırakmaz adamcağız havaya uçtu. Yaralanmadan tekrar yere indiğinde “Ne oldu yahu, şu incecik dalı tutacak kadar kuvvetin yok mu?” dedi dev.

“Kuvvetim var tabi. Bir vuruşta yedisini haklayan biri için bu bir çocuk oyuncacı!” diye cevap verdi terzi.

“Ben ağaçtan aşağıya sıçradım, çünkü aşağıdaki avcı benim olduğum yere nişan almıştı. Cesaretin varsa gel sen de sıçra bakalım!”

Dev bunu denedi, ama sıçrayamadı; dallara takılı kaldı. Böylece terzi bir kez daha haklı çıktı.

Dev “Madem ki bu kadar cesursun, bizim yaşadığımız mağaraya gel, bir geceyi orada geçir” dedi. Terzi razı oldu ve onu takip etti.

Mağaraya vardıklarında öbür devler ocak başındaydı. Her birinin elinde kızarmış birer koyun vardı; yemek yiyorlardı.

Terzi etrafına bakınarak, “Burası benim terzihanemden daha büyükmüş” dedi.

Dev, ona yatacağı yeri göstererek uzanıp yatmasını söyledi. Ama yatak terziye çok büyük geldi. Oraya yatmayıp bir köşeye sindi.

Gece yarısı oldu. Dev, terzinin derin bir uykuya daldığını sanarak eline geçirdiği demir bir çubukla yatağa öyle bir vurdu ki! ‘Onun hakkından geldim!’ diye düşündü.

Devler ertesi sabah erkenden ormana gitti. Terziyi unutmışlardı. Terzi hiç korkmadan, güle oynaya onların peşine düştü. Devler onu görür görmez büyük bir korkuya kapıldı; hepsi öldürülmekten korktu. Her biri bir tarafa kaçtı.

Terzi burnunun dikine yola koyuldu. Uzun süre dolaştıktan sonra bir sarayın avlusuna vardı. Yorgun düştüğü için çimlere uzanıverdi. O orada yatarken gelen geçen başına toplandı; hepsi kayıştaki yazıyı okudu: “Bir vuruşta yedisi birden!”

“Vay canına, bu bir savaş kahramanı olmalı; burada ne arıyor ki?” diye aralarında konuşarak bu durumu gidip krala haber verdiler.

Savaş sona erdiğine göre bu adamdan yararlanılabilirdi!

Onu kesinlikle elden kaçırmamak gerekirdi!

Bu öneri kralın hoşuna gitti. Adamlarından birini gön-

derdi ve uyanır uyanmaz terziye orduya girmeyi teklif etmesini emretti. Gönderilen adam terzinin yanına vardı. Onun gerinerek uyanmasını bekledi ve sonra kralın teklifini ilettili.

Terzi, “Ben zaten buraya bunun için gelmiştim. Kralın hizmetine girmeye hazırım!” diye cevap verdi.

Bunun üzerine onu merasimle karşıladılar ve kendisine özel bir barınak verdiler. Ama askerler onu kıskandı; binlerce mil uzakta olmasını dilediler. Aralarında “Bunu ne yap-sak?” diye konuştular. “Onunla kavgaya tutuşsak olmaz; adam bir vuruşta yedi kişiyi birden deviriyor baksanıza! Bu şekilde onunla başa çıkamayız” dediler.

Bunun üzerine kralın huzuruna çıkarak istifalarını verdiler. “Bir vuruşta yedi kişiyi deviren bir adamı çekemiyoruz!” dediler.

Kral çok üzüldü. Bir kişi yüzünden sadık askerlerini kaybetmek istemediği için terzinin uzaklaşmasını istedi. Ama bunu ona söylemeye cesaret edemedi. Niyeti, terziyi halkına öldürtmekti!

Böylece kendisi tahtta kalmayı sürdürebilecekti.

Uzun boylu düşündükten sonra bir çare buldu. Terziye haber göndererek ona şöyle bir öneride bulundu: Ülkesinin ormanlarından birinde iki tane dev yaşıyordu. Bu devler çalışıyor, öldürüyor ve her yeri yakıp yıkıyordu. Terzi eğer bu iki devi öldürürse kral kızını onunla evlendirecekti ve krallığın yarısı da onun olacaktı! Bu iş için yanına yüz asker de alabilirdi. Terzi, “Güzel bir prensesle evlenmek ve kraliyetin yarısına sahip olmak! Bu fırsat her zaman ele geçmez” diye geçirdi aklından.

“Tamam!” diye cevap verdi. “Yüz askere gerek yok. Dev-

leri tek başıma yakalamak istiyorum. Bir vuruşta yedisini deviren biri, iki kişiden mi korkacak yani!"

Terzi yola çıktı; yüz asker onun peşinden gitti. Ormanın kenarına vardıklarında terzi onlara, "Siz burada bekleyin. Ben devlerin hakkından kendim geleceğim!" dedi. Sonra ormana dalarak sağına soluna bakındı.

Az sonra devleri gördü. Bir ağacın altına yatmış, eğik dalların gölgesinde horluyorlardı.

Terzi her iki cebini taşla doldurduktan sonra ağaca tırmandı. Orta kısma geldiğinde dallardan birinin üzerine bindi; devleri hizalayarak, cebindeki taşları onlardan birinin göğsüne art arda yağdırmaya başladı.

Dev bir süre hiçbir şey hissetmedi, sonunda ayağa kalkarak yanındakini uyandırdı.

"Bana niye vuruyorsun?" diye sordu.

"Sen rüya görüyorsun. Sana vurduğum filan yok!" diye cevap verdi terzi.

Tekrar uyuyakaldılar. Bu kez terzi öbür deve taş yağdırdı.

"Bu da nesi? Niye bana taş atıyorsun?" diye sordu ikinci dev.

Birinci dev, "Sana taş atmıyorum!" diyerek homurdandı. Bir süre tartıştılar. Ama yorgun oldukları için daha fazla didişmeden uykuya yattılar.

Terzi aynı oyuna yeniden başladı; en iri taşı alarak var gücüyle birinci devin göğsüne fırlattı.

"Bu kadarı yeter artık!" diye yerinden fırlayan dev, arkadaşını deliler gibi ağaca çarptı; ağaç zangır zangır titredi. Öbürü de aynı şekilde karşılık verince öyle kavgaya çıkmadı.

başladılar ki, ağaçlar yıkıldı. Birbirlerine öyle bir dayak attılar ki, sonunda ikisi de yere düşüp öldü.

Terzi hemen ağaçtan indi. “İyi ki benim bulunduğum dalı koparmadılar. Yoksa sincap gibi başka bir dala atlamak zorunda kalacaktım. Bizimkiler kaçtı galiba!” diye söylendi. Kılıcını çekip devlerin göğsüne birkaç yara açtı ve sonra askerlerin yanına vardı.

“Bu iş bitti; ikisini de temizledim! Ama pek de kolay olmadı; sıkıyı görünce ağaçları devirdiler, ama bir işe yaramadı. Benim gibi bir vuruşta yedisini deviren birine karşı hiç şansları yoktu” dedi.

“Siz yaralanmadınız mı?” diye sordu askerler.

Terzi, “Yok yahu, kılıma bile dokunamadılar!” diye cevap verdi.

Askerler ona inanmayıp ormana daldı; ama kanlar içindeki devleri ve devrik ağaçları görünce fikirleri değişti.

Terzi kraldan vermiş olduğu sözü tutmasını istedi. Ama kral söz verdiğine pişman olmuştu. Şu adamdan nasıl kurtulsam diye düşünüp duruyordu.

“Kızıma ve krallığımın yarısına sahip olmadan önce kahrmanca bir şey daha yapmalısın. Ormanda koskoca bir gergedan dolaşıp durmakta; her tarafa zarar veriyor. Önce onu yakalayacaksın!” dedi.

“İki devden korkmadım da bir gergedandan mı korkacağım? Benim gibi bir vuruşta yedisini deviren adam!” diye cevap verdi terzi.

Bir baltayla bir kement alarak ormana daldı. Bu kez de kendisine katılanları ormanın dışında bekletti. Uzun uzun aramasına gerek kalmadı. Gergedan ortaya çıkıverdi ve hemen terziye saldırdı. Niyeti onu boynuzlamaktı.

Terzi, “Ağır ol bakalım! Bu o kadar kolay değil!” diye söylenerek olduğu yerde kaldı ve hayvanın gelmesini bekledi. Hayvan tam yaklaşmışken bir ağacın arkasına sığırayıverdi. Gergedan tüm gücüyle ağaca tosladı ve boynuzunu ağacın gövdesine öyle bir geçirdi ki, bir daha çekip çıkaramadı. Böylece yakalanmış oldu.

“Kuşu yakaladım!” diyen terzi, ağacın arkasından çıkarak elindeki kemendi gergedanın boynuna geçirdi. Sonra yanındaki baltayla onun boynuzunu kesiverdi. Daha sonra da hayvanı iple çekerek krala getirdi.

Kral vaat ettiği ödülü yine vermek istemedi ve üçüncü bir teklifte bulundu. Buna göre terzi düğünden önce, ormana büyük zarar veren bir yabandomuzunu yakalayacaktı. Avcılar da ona yardım edecekti.

“Olur! Bu benim için çocuk oyuncak!” dedi terzi.

Avcıları yanına almadı. Adamlar bu işe sevindi, çünkü daha önce birkaç kez domuzla karşılaşmışlardı ve bir daha karşılaşmaya da hiç niyetleri yoktu.

Yabandomuzu terziyi görür görmez ağzından köpükler saça saça ve keskin dişlerini göstererek saldırdı. Ama bizim kahraman en yakındaki ufacık kiliseye girerek üst katındaki pencereden yine dışarı çıktı. Domuz onun peşinden koştu. Bu kez terzi kapıyı dışarıdan kapadı. Domuz içeride kaldı ve pencereden dışarı sığırayamadı. Terzi askerlere seslendi. Domuzun yakalandığını gelip kendi gözleriyle gördüler.

Kahramanımız kralın huzuruna vardı. Kral da ister istemez kızını ve kraliyetinin yarısını ona vermek zorunda kaldı.

Karşısındakinin cesur bir asker değil de sıradan bir terzi olduğunu bilseydi belki daha fazla üzülürdü.

Görkemli bir düğün gerçekleşti; pek eğlenilmediyse de bir terziden bir kral oldu işte!

Bir zaman sonra genç kraliçe, rüya görmekte olan kocasının “Bana bak oğlum, şu yeleği hazırla, pantolonu da dik! Yoksa kulaklarını çekerim ha!” diye konuştuğunu duydu. O zaman onun nasıl bir yerden geldiğini tahmin edip hemen babasına haber verdi: Kocasını meğerse terziymiş!

Kral onu avutarak şöyle dedi: “Bu gece yatak odasının kapısını açık bırak. Askerlerim dışarıda bekleyecek. Kocanı uyur uyumaz onu yakalayıp bağlayacaklar. Sonra da bir gemiye bindirip dünyanın öbür ucuna götürecekler!”

Bu fikir kadının hoşuna gitti. Ama bu konuşmayı işiten kralın silahçısı genç damada durumu bildirdi. “Ben onları yola getiririm!” dedi terzi. Ve akşam olunca her zamanki saatte karısıyla birlikte yatağa gitti. Az sonra karısı onun uyduğunu sanarak kalkıp kapıyı açtı, sonra tekrar dönüp yatağa yattı. Uyuma numarası yapan terzi bu kez –sözüm ona rüyasında– yüksek sesle şöyle bağırdı:

“Bana bak oğlum; şu yeleği hazırla, pantolonu da dik! Yoksa kulaklarını çekerim ha! Ben ki, bir vuruşta yedisini

yere sermişim, iki devi öldürmüşüm, bir gergedanı yok etmişim ve bir yabandomuzu yakalamışım beni kapı dışında bekleyenlerden mi korkacağım yani!"

Terzinin konuştuğunu duyan askerler büyük bir korkuya kapılarak oradan kaçtı ve kimse terziye yaklaşmaya cesaret edemedi.

Böylece terzi ömrü boyunca kral olarak yaşadı.

Kefen Bezi

Bir annenin yedi yaşında bir oğlu vardı. Çocuk o kadar güzeldi ki, ona bakanın gözü kalıyordu. Annesinin de dünyada ondan fazla sevdiği biri yoktu.

Derken bir gün çocuk hastalanıverdi ve Tanrı onu yanına aldı. Anneyi kimse yatıştıramadı; kadıncağız gece gündüz ağladı.

Çocuk gömüldükten sonra da hayattayken oturup oyun oynadığı yerlerde görünmeye başlandı. Annesi ağladı, o da ağladı. Ertesi sabah çocuk görünmez oldu.

Ama annesi ağlamayı kesmeyince çocuk bir gece tabutun içindeki kefene sarılı olarak görüldü; başında bir çelenk vardı. Yatağın ayak ucuna oturarak, “Anneciğim, bırak artık ağlamayı, yoksa tabutumda rahat edemiyorum, çünkü senin gözyaşların kefenimi ıslatıyor hep” dedi.

Bunu duyan annesi dehşet içinde kaldı ve bir daha ağlamadı.

Bir gece sonra çocuk yine çıkageldi, elinde bir mum tutuyordu. “Bak gördün mü, gömleğim neredeyse kurudu; artık mezarımda rahatım” dedi.

Annesi Tanrı’ya őkretti, yasını sakın sakın ve sabırla tuttu.

Çocuk bir daha görünmedi, çünkü öbür dünyadaki yatağında mışıl mışıl uyuyordu.

Orman Evi

Issız bir ormanın kenarındaki ufak bir evde karısı ve üç kızıyla birlikte yaşayan bir oduncu vardı.

Bir gün işe gitmeden önce karısına, “Öğlen yemeğimi büyük kızla ormana gönder, yoksa işimi bitiremeyeceğim” dedi ve ekledi: “Yolunu şaşırmasın diye yanıma darı alıp geçtiğim yerlere serpeceğim!”

Kız, güneş ormanın üzerinde yükselirken bir kâse çorbayla yola çıktı. Ama serçeler, tarla kuşları, ispinozlar, karata-vuklar ve isketeler darıların hepsini çoktan yiyip bitirmişti bile; bu yüzden kız babasının izini bulamadı. İş şansla bırakarak yürüdü gitti.

Derken güneş battı ve akşam oldu. Gecenin karanlığında ağaçlar hışırdamaya başladı, baykuşlar öttü. Kız korkmaya başladı. Uzakta, ağaçlar arasında bir ışık çarptı gözüne.

“Orada birileri oturuyor olmalı. Herhalde geceyi orada geçirmeme izin verirler” diye geçirdi aklından. Işığın geldiği eve doğru gidip kapıyı çaldı.

“Gir!” diye seslendi içeriden boğuk bir ses. Kız karanlık bir sofaya girdikten sonra iç kapıyı çaldı.

“Gir dedik ya!” diye seslendi aynı ses. Kız kapıyı açıp içeri girdiğinde, masa başında oturan çok yaşlı bir adam gördü. Yüzünü ellerine gömmüştü ve ak sakalı masanın üzerinden ta yere kadar sarmıştı. Sobanın yanında üç tane de hayvan vardı; bir tavuk, bir horoz ve alacalı bir inek.

Kız başına gelenleri anlattıktan sonra yaşlı adamdan yatacak bir yer istedi.

Adam şöyle sordu:

*Güzel tavuğum,
Güzel horozum,
Alacalı ineğim,
Siz ne dersiniz?*

“Duks!” diye cevap verdi hayvanlar. Bu olur anlamına geliyordu. “Tamam o zaman, git bize akşam yemeğimizi pişir!” dedi yaşlı adam.

Kız mutfakta her türlü malzemeyi buldu ve güzel bir yemek yaptı, ama hayvanları hiç düşünmedi. Yemek dolu tabakları masaya taşıdı, yaşlı adamın karşısına geçtikten sonra onu doyurdu.

Kendi karnını da doyurduktan sonra, “Ben de yoruldum, yatıp uyuyacağım. Yatak nerede?” diye sordu.

Hayvanlar şu cevabı verdi:

*Onunla içtin, onunla yedin
Ama bizi hiç düşünmedin,
Bakalım gece nerede yatacaksın?*

“Merdivenden yukarı çık, bir odada iki yatak bulacaksın. Onları havalandır, temiz çarşaf ser; daha sonra ben de gelip yatacağım” dedi yaşlı adam.

Kız merdivenden çıktı, yatakları havalandırdı, temiz çarşaf serdi, ama yaşlı adamı beklemeden kendi yattı.

Az sonra yaşlı adam çıkageldi. Elindeki mumla kızın yüzünü aydınlattı, sonra da başını iki yana salladı. Onun derin

uyuduğunu görünce zemindeki bir kapağı açarak kızı mahzene attı.

Akşam olunca oduncu evine döndü ve kendisini bütün gün aç bıraktığı için karısına çattı.

“Kabahat bende değil” dedi kadın, “Ben senin yemeğini kızla gönderdim, yolunu şaşırmış olmalı. Yarın yine gelir.”

Ertesi gün oduncu ormana gitmeden önce öğle yemeğini bu kez ortanca kızın getirmesini istedi.

“Yanıma bir torba mercimek alıp yola ekeceğim, taneleri darınınkinden daha büyük çünkü. Kız onları rahatlıkla görür, yolunu da kaybetmez” dedi.

Öğle olunca kız yemeği alıp yola koyuldu. Ama ormandaki kuşlar, tıpkı bir gün önce olduğu gibi, bütün mercimekleri gagalamış ve geriye hiçbir şey bırakmamıştı.

Kız ormanda yolunu şaşırdı ve gece olunca aynı şekilde yaşlı adamın evine vardı. Kapıyı çalarak yiyip içecek ve yatacak bir yer istedi.

Aksakallı adam yine hayvanlara sordu:

*Güzel tavuğum,
Güzel horozum,
Alacalı ineğim,
Siz ne dersiniz?*

Hayvanlar aynı şekilde “Duks!” dediler. Ve her şey bir gün önceki gibi olup bitti. Kız güzel bir yemek yaptı, yaşlı adamla birlikte yedi içti, hayvanlara hiç bakmadı.

Nerede yatacağını sorduğunda hayvanlar şöyle dedi:

Onunla içtin, onunla yedin,

Ama bizi hiç düşünmedin.

Bakalım gece nerede yatacaksın?

Kız uyuduktan sonra yaşlı adam yine geldi, kafasını sallayarak ona baktı, sonra da onu mahzene attı.

Oduncu üçüncü günün sabahı karısına, “Bana bugünkü yemeğimi her zaman söz dinleyen en küçük kızımınla gönder; o ablalarına ya da oraya buraya uçan arılara benzemez, doğru yolu bulacaktır” dedi.

Ama karısı bunu istemedi ve “En sevdiğim kızımı da mı kaybedeyim?” dedi.

“Merak etme” diye cevap verdi adam. “O yolunu kaybetmez; akıllıdır, kafası da çalışır. Ben bu sefer yanıma bezelye alayım, mercimekten daha iridir, kızımıza yolunu daha iyi gösterir.”

Ama güvercinler tüm bezelyeleri kursaklarına gönderdiler; öyle ki, kız ne tarafa gideceğini bilemedi.

Çok üzüldü. Hep aç kalacak olan zavallı babasıyla meraktan ölecek annesini düşündü. Derken, hava kararınca gözü-

ne bir ışık çarptı ve orman evine geliverdi. Nazik bir şekilde geceyi burada geçirip geçiremeyeceğini sordu. Aksakallı adam yine hayvanlarına danıştı:

*Güzel tavuğum,
Güzel horozum,
Alacalı ineğim,
Siz ne dersiniz?*

Onlar yine “Duks!” diye cevap verdi.

Kız sobanın yanındaki hayvanlara yaklaştı, tavukla horozun parlak tüylerini sıvazladı, alacalı ineğin iki boynuzu arasında kalan başını okşadı.

Yaşlı adamın emri üzerine güzel bir çorba pişirdi. Çorbayı ve tabakları masaya koyduktan sonra, “Ben yiyeyim de şu güzel hayvanlar aç mı kalsın yani? Dışarıda bol bol yiyecek var nasılsa. Önce onların karnını doyurayım” dedi.

Dışarı çıktı, tavukla horoza yemlerini verdi, alacalı ineğe de bir kucak dolusu taze saman.

“Afiyet olsun, sevgili hayvanlar. Susarsanız diye size su getireyim” deyip bir kova dolusu su taşıdı. Tavukla horoz hemen kovanın kenarına çıktı, gagalarını suya soktu, sonra da kafalarını yukarı kaldırarak kuşların yaptığı gibi su içtiler. Alacalı inek de susuzluğunu iyice giderdi.

Hayvanları böyle besledikten sonra kız, yaşlı adamın masasına oturdu ve arta kalan yemeği yedi.

Aradan çok geçmeden tavukla horoz, parmaklıklar arasından başlarını uzattı, alacalı inek de göz kırpı.

“Artık yatsak nasıl olur?” diye sordu kız. Aksakallı adam yine hayvanlarına danıştı:

*Güzel tavuğum,
Güzel horozum,
Alacalı ineğim,
Siz ne dersiniz?*

Hayvanlar cevap verdi: “Duks!”

*Sen bizimle içtin, bizimle yedin,
Ve de hep bizi düşündün,
İyi geceler dileriz!*

Kız merdivenden yukarı çıktı, yatakları havalandırdı, temiz çarşaf serdi; her şey hazır olunca yaşlı adam yukarı çıkıp yataklardan birine yattı; ak sakalı ta yere kadar sarktı.

Kız öbür yatağa yattı, duasını etti ve derin bir uykuya daldı. Gece yarısına kadar böyle uyudu. Derken evde bir gürültü oldu, kız uyandı. Tüm ev her köşesinden zangır zangır titredi, kapı açıldı ve çatıdaki duvara vurdu. Kirişler yerinden oynadı, merdiven çökecekmiş gibi oldu; sonra öyle bir çatırtı duyuldu ki, sanki dam çöküyordu. Ama birden ortalığı bir sessizlik kapladı.

Kıza hiçbir şey olmamıştı, yattığı yerde sakince kaldı ve sonra uyudu.

Ertesi sabah gün ışıyla uyanınca bir de ne görsün? Koskoca oda, görkemli bir saraya dönüşmüştü; her taraf pırıl pırıldı. Duvarları kaplayan yeşil renkteki ipek kumaşlar altın çiçeklerle donanmıştı. Tavan kırmızı kadifeyle kaplıydı. Yatak fildişindendi. Bir iskemlenin yanında incilerle süslü bir çift terlik duruyordu.

Kız rüya gördüğünü sandı. Ama aynı anda zengin giysile-

riyle üç tane hizmetçi girdi içeriye ve “Ne emredersiniz?” diye sordular.

“Gidin şimdi. Ben kalkıp yaşlı adama çorbasını yapayım, sonra da güzel tavukla horozu ve alacalı ineği besleyeyim” dedi kız.

Yaşlı adamın çoktan kalkmış olacağını düşünerek onun yatağına baktı, ama onun yerine yatakta bir delikanlı yatmaktaydı. Çok genç ve yakışıklıydı delikanlı.

Oğlan yatağında doğrularak şöyle dedi: “Ben bir prensim. Kötü bir cadının lanetine uğrayarak aksakallı, yaşlı bir adam olarak ormanda yaşamaya mahkûm edildim. Çevremde tavuk, horoz ve alacalı inek kılığına girmiş üç hizmetçimden başka hiç kimse olmadı. Bu büyü ancak sadece insanlara değil hayvanlara karşı da sevecen davranan, iyi kalpli bir kız çıkıp gelinceye kadar sürecekti. İşte sen geldin ve dün gece yarısı bu büyüyü bozdun; orman evi de yine saraya dönüştü.”

Hepsi kalktıktan sonra prens hizmetçilerine kızın anne ve babasını getirmelerini, sonra da düğün hazırlıklarının başlamasını emretti.

“Ablalarım ne olacak?” diye sordu kız.

“Onları mahzene tıktım. İkisi de bundan böyle bir kömürçünün yanında kalıp çalışacaklar, ta ki huylarını düzeltip hayvanlara iyi bakmayı öğreninceye kadar” dedi prens.

Hayat Suyu

Bir zamanlar bir kral vardı, ama çok hastaydı. Kimse onun iyileşeceğini ummuyordu. Bu yüzden üç oğlu o kadar üzgündü ki, her gün bahçeye çıkıp ağlaşıyorlardı.

Derken karşısına yaşlı bir adam çıktı ve neye üzüldüklerini sordu. Çocuklar babalarının çok hasta olduğunu ve öleceğini, artık hiç kimsenin ona yardım edemeyeceğini söyledi. Bunun üzerine yaşlı adam, “Ben bunun çaresini biliyorum” dedi ve ekledi: “Eğer hayat suyundan içerse iyileşir. Ancak bu suyu bulmak çok zordur.”

Büyük oğlan “Ben bulurum” diyerek yaşlı kralın yanına vardı ve onu iyileştirecek olan hayat suyunu aramak için izin istedi. Kral, “Olmaz! Bu çok tehlikeli bir iş. Ben öleyim daha iyi” dedi. Ama oğlan o kadar yalvardı ki, sonunda babası razı oldu. Prens, “Suyu bulup getirirsem babamın en sevgili oğlu olup tahta konarım” diye geçirdi içinden.

Ve atıyla yola çıktı. Bir süre gittikten sonra karşısına bir cüce çıktı. “Acelen ne böyle? Nereye gidiyorsun?” diye sordu.

Kibirli prens, “Hadi ordan bacasız! Sen bilme daha iyi” diyerek atıyla yoluna devam etti. Ama cüce çok bozuldu ve ona lanet okudu.

Prens çok geçmeden bir dağ yoluna girdi. İlerledikçe yol daralıyordu; öyle ki, sonunda atından bile inemedi ve bu-

lunduğu yerde sanki hapis kaldı.

Hasta kral uzun zaman oğlunu bekledi, ama o geri dönmedi. Bunun üzerine ortanca oğlan, “Baba, izin ver de hayat suyunu aramaya ben gideyim” dedi. Aynı anda “Kardeşim öldü, taht bana kalacak” diye geçirdi aklından. Kral önce onu göndermek istemediyse de sonunda razı oldu.

Prens aynı şekilde kardeşinin yolundan gitti. Aynı cüce karşısına çıkarak ona, böyle hızlı hızlı nereye gittiğini sordu. Prens, “Hadi ordan bacaksız, sen bilmesen de olur!” diyerek arkasına bir daha bakmaksızın yoluna devam etti. Cüce ona da lanet okudu. O da tıpkı ağabeyi gibi dar bir yolda tıkanıp kaldı; ne ileri gidebildi, ne de geri. İnsanın burnu havada olunca işte böyle olur!

Ortanca oğlan da geri dönmeyince, en küçük oğlan hayat suyunu aramak istedi; sonunda kral buna razı oldu.

Küçük oğlan da aynı cüceyle karşılaştı. Cüce ona bu kadar aceleyle nereye gittiğini sordu. Delikanlı durdu; onunla bir süre dertleştikten sonra, “Hayat suyunu arıyorum; babam ölümcül bir hastalığa yakalandı da” diye açıkladı.

“Onu nerede bulacağını biliyor musun?”

“Hayır” dedi prens.

“Sen kardeşlerin gibi uygunsuz ve küstah davranmadın, bu yüzden sana o suyu nerede bulacağını söyleyeceğim. Büyülü bir şatonun avlusundaki bir çeşmeden gürül gürül akıyor. Ama sakın şatoya zorla girme! Ben sana demir bir çubukla iki somun ekmek vereceğim. Şatonun demir kapısı demir çubukla üç kez vurdun mu açılır. İçeride girişi gözetken iki aslan yatar; onlara birer somun ekmek verdin mi sana bir şey yapmazlar. O zaman hemen gidip, saat on ikiyi çalma-

dan, hayat suyunu alırsın; daha geç kalırsan kapı kendiliğinden kapanır, sen de orada hapis kalırsın.”

Prens teşekkür ederek demir çubukla iki somun ekmeği cüceden alıp yola çıktı.

Şatoya vardığında her şey cücenin söylediği gibi oldu. Demir çubukla üçüncü vuruştan sonra kapı açıldı. Oğlan aslanları ekmekle yatıştırdıktan sonra şatoya daldı; önce karşısına kocaman ve güzel bir salon çıktı. Bu salonda büyülenmiş prensler oturmaktaydı. Delikanlı onların parmaklarındaki yüzükleri çıkardı. Yerde bir kılıç ve bir ekmek gördü, onları da aldı. Ondandan sonra bir başka odaya girdi. Burada çok güzel bir genç kız gördü. Kız onu görünce çok sevindi; delikanlıyı öperek ona, kendisini büyüden kurtardığını, bu yüzden tüm varlığının artık onun olduğunu ve bir yıl sonra tekrar geldiğinde kendisiyle evleneceğini söyledi. Sonra hayat suyunun aktığı çeşmenin yerini tarif etti. Ancak acele etmesini ve suyu saat on ikiden önce almasını tembihledi.

Prens gittiği bir başka odada güzel ve yeni yapılmış bir yatak gördü. Çok yorgun olduğu için biraz dinlenmek istedi. Yatağa yatar yatmaz da uyudu. Uyandığında saat on ikiye çeyrek vardı. Dehşetle yerinden fırlayarak çeşmeye koştu; duvarda asılı bir maşrapayı alıp suyla doldurduktan sonra hızla oradan uzaklaştı. Tam demir kapıdan çıkarken saat on ikiye çalıyordu. Kapı kendiliğinden o kadar sert bir şekilde kapandı ki, oğlanın topuğunu sıyrıverdi.

Ama delikanlı hayat suyunu bulduğu için sevinliyordu. Evin yolunu tuttu ve bu arada cücenin bulunduğu yerden geçti. Cüce ekmekle kılıcı görür görmez, “Bunları almakla çok iyi ettin; kılıçla bütün bir orduyu yenersin, ekmekse tüm

dünyayı doyurur” dedi.

Prens, kardeşleri olmadan babasının yanına varmayı istemedi.

“Sevgili cüce, bana kardeşlerimin nerede olduğunu söyleyebilir misin? Onlar hayat suyunu bulmak için benden önce yola çıktılar, ama geri dönmediler”

“Onlar iki dağ arasında sıkışıp kaldı” diye cevap verdi cüce. “Böyle olmasını ben istedim, çünkü bana karşı çok uygunsuz davrandılar.”

Bu kez prens, ağabeylerinin serbest kalması için cüceye yalvardı. Cüce onu kırmadı, ama “Onlardan kendini koru, çünkü ikisi de kötü yürekli” diye uyardı.

Prens kardeşlerine kavuşunca sevindi ve onlara hayat suyunu nasıl bulduğunu, nasıl bir maşrapa suyu beraberinde getirdiğini, güzel prensesi nasıl özgürlüğüne kavuşturduğunu, onun kendisini nasıl bir yıl bekleyeceğini anlattı. Bir yıl sonra bu prensesle evlenecek ve büyük bir devletin başı olacaktı.

Sonra her üçü de yola koyuldu. Derken açlık ve savaşın hüküm sürdüğü bir ülkeye geldiler. Kralın başı beladaydı, çünkü kıtlık baş göstermişti. Prens önce ona yanındaki ekmeği verdi, bununla tüm halkın karnı doydu. Sonra kılıcı verdi, kral bununla düşman ordusunu yendi. Böylelikle ülkesi barış ve refaha kavuştu. Bunun üzerine prens ekmekle kılıcı geri aldı.

Üç kardeş yine yola koyuldu. Savaş ve açlığın hüküm sürdüğü iki ülkeden daha geçtiler. Prens her seferinde krala ekmekle kılıcını verdi ve sonuçta üç ülkeyi mahvolmaktan kurtardı.

Daha sonra bir gemiye binerek denize açıldılar. Yolculuk sırasında prensin ağabeyleri aralarında konuştu: “Hayat suyunu en küçüğümüz buldu, biz başaramadık. Babamız aslında bizim hakkımız olan tahtı ona bırakacak; mutluluğumuz elden gidecek.”

Bu kez küçük oğlana kin bağladılar ve onu mahvetmeye karar verdiler. Onun derin bir uykuya dalmasını beklediler. Sonra maşrapadaki suyu kendilerinin kabına boşalttılar ve onun yerine deniz suyu koydular.

Eve vardıklarında küçük oğlan krala maşrapayı uzatarak bundan içmesini, o zaman tekrar sağlığına kavuşacağını söyledi. Kral acı deniz suyundan birkaç yudum içince eskisinden daha fena hasta oldu. Sızlanıp dururken diğer iki oğlan küçük kardeşlerini suçladı. Krala gerçek hayat suyunu verdiler. Kral birkaç yudum içer içmez hastalığının iyileşmeye başladığını ve gençlik günlerindeki gibi sağlam ve güçlü olduğunu hissetti. Bunun üzerine ağabeyleri küçük oğlanla alay ettiler. “Hayat suyunu sen buldun, bunca zahmete sen katlandın, ama mükâfatını biz gördük. Aslında akıllı olup gözünü dört açmalıydın. Sen gemide uyurken biz o suyu aldık. Bir yıl sonra ikimizden biri o güzel prensesi alıp getirecek. Ama sakın bizi ele vermeye kalkma, bu konuda tek kelime edersen canından olursun! Susarsan hayatını bağışlarız” dediler.

Yaşlı kral küçük oğluna çok kızdı; onun kendisini öldürmeye kalkıştığını sandı. Bu nedenle sarayın önde gelenlerini toplayarak onun hakkında bir karar aldırttı; oğlan gizlice kurşuna dizilecekti!

Ve bir gün prens hiçbir şeyden habersiz ava çıktığında

kralın avcısı ona refakat eti. Epey yol alarak bir ormana vardılar. Ancak avcı o denli hüzünlüydü ki, prens ona “Neyin var senin?” diye sordu. Avcı, “Söyleyemem” dedi. Prens belirtti: “Söyle, söyle. Ne olursa olsun seni bağışlayacağım.”

“Şey ...” dedi avcı, “Kral emretti, sizi tüfekle öldürecekmişim.”

Prens dehşet içinde kaldı ve dedi ki: “Dinle beni avcı! Bırak beni yaşayayım. Benim giysilerimi sen al, senin eskilerini bana ver.”

Avcı, “Seve seve, efendim; zaten sizi öldüremezdim” diye cevap verdi. Giysilerini değiş tokuş ettiler. Avcı saraya döndü, prens ormanda yoluna devam etti.

Aradan bir süre geçti, derken bir gün krala en küçük oğluna verilmek üzere üç araba dolusu altın ve elmas gönderildi. Bu arabalar, vaktiyle kılıcını ve ekmeğini vererek ülkelelerini düşmandan ve açlıktan kurtaran genç prens şükranlarını bildiren üç kraldan geliyordu. O zaman yaşlı kral, “Yoksa benim oğlum suçsuz mu?” diye geçirdi aklından ve sarayın önde gelenlerine “Umarım yaşıyordur, onu öldürttüğüm için o kadar üzgünüm ki!” diye yakındı.

“O yaşıyor efendim” diye söze karıştı avcı. “Kralımın emrini yerine getirmeye gönlüm razı olmadı” diyerek ona her şeyi anlattı. Kral çok rahatladı, tüm komşu krallıklara haber salarak oğlunun bağışlandığını, yani tekrar eve dönebileceğini bildirdi.

Bu arada şatodaki prenses, bulunduğu şatodan başlamak üzere altından pırıl pırıl bir yol yaptırdı ve adamlarına, “Bu yoldan sağa sola sapmaksızın geçeni içeri alabilirsiniz! O,

beklenen kişidir. Yoldan sapanları sakın içeri almayın!" diye emretti.

Bir süre sonra en büyük oğlan, kendisini kralın kızına 'onun kurtarıcısı' olarak takdim etmek üzere çarçabuk yola çıktı. Niyeti kızla evlenip servete konmaktı.

Atına atlayıp da şatoya vardı. anacak o güzel altın yolu görünce, "Bunun üzerinden atla gidersem çok yazık olur!" diye düşündü ve yolun sağından gitti. Giriş kapısına varınca askerler doğru kişi olmadığı gerekçesiyle onu geri gönderdi.

Aradan çok geçmeden ortanca oğlan çıkageldi; o da altın döşeli yola atının bir ayağı henüz değmişken, "Üzerine basılırsa yazık olacak" diye düşünerek yolun sol tarafından gitti. Ana kapıya geldiğinde askerler aynı şekilde onu da doğru kişi olmadığını gerekçesiyle geri gönderdi.

Üçüncü oğlan tam bir yıl dolduğunda, ormanı terk ederek sevgilisine kavuşup dertlerini unutmaya karar verdi ve yola koyuldu. Akıllı fikri hep kızda olduğu için altın döşeli yolu görmedi bile; atıyla üzerinden geçti. Ana kapıya vardığında içeri alındı. Kralın kızı onu büyük bir sevinçle karşıladı. 'Kurtarıcısı'nın nihayet geldiğini, ülkeyi artık onun idare edeceğini, elbette kendisiyle evleneceğini ve ölene dek mutlu yaşayacaklarını ilan etti.

Düğünden sonra kocasına, babasının haber göndererek onu çağırttığını ve bağışladığını bildirdi. Bunun üzerine prens atına atlayarak babasının yanına vardı ve kardeşlerinin kendisini nasıl aldattıklarını bir bir anlattı. Yaşlı kral onları cezalandırmak istedi ve ikisini de sürgüne yolladı; bir daha da geri dönmediler.

Parmak Çocuk

Bir terzinin bir oğlu vardı. Ama bu çocuğun boyu çok kısaydı; başparmaktan daha büyük değildi. Bu yüzden Parmak Çocuk adını taktılar. Ancak çocuk, boyunun kısalığına rağmen çok cesur bir çocuktur.

Bir gün babasına, “Baba, ben dünyayı dolaşıp tanımak istiyorum” dedi. Babası da, “Olur çocuğum” diyerek uzun bir dikiş iğnesi aldı ve iğnenin deliğini balmumuyla kapattı. Sonra “Al sana bir kılıç, lazım olur” diyerek oğluna verdi.

Parmak Çocuk gitmeden önce son kez ailesiyle birlikte evde yemek yemek istiyordu. Bakalım annesi ne yemek pişirmişti? Masa hazırды ve tencere ocaktaydı. “Anneciğim, bugün yemekte ne var?” diye sordu. Annesi, “Kendin bak” dedi. Parmak Çocuk ocağa sıçrayarak tencerenin içine baktı. Ancak boynunu çok fazla uzattığından yemekten çıkan buhar onu bacaya iteledi. Bir süre buharla boğuştu ve sonunda kendini dışarı attı. Sonra bütün dünyayı dolaşmaya başladı.

Önce bir aşçı kadının yanında iş buldu, ama kendisine verilen yemeklerden hoşlanmadı. Parmak Çocuk “Bize daha iyi yemek çıkmazsa çeker giderim. Gitmeden önce de kapıya ‘Hep patates hep patates, peki etten ne haber?’ diye yazarım, ona göre!” dedi. Kadın, “Senin başka işin yok mu be çekirge!” diyerek, öfkeyle eline geçirdiği bir çaputla onu dövmek istedi. Ama bizim minik terzi kendini bir yüksüğün içine atarak kadına dilini çıkardı. Kadın yüksüğü eline alarak Parmak

Çocuğu yakalamak istedi, ancak ufaklık çaputun içine sıçrayıverdi. Kadın bu paçavrayı paramparça edip minik terziyi aradı. Kumaşın kıvrımına saklanmış olan çocuk, “Heey aşçı kadın, ben burdayım” diyerek olduğu yerden başını çıkardı. Kadın ona tam vuracağı sırada Parmak Çocuk masanın çekmecesine sıçradı. Sonunda kadın onu yakaladığı gibi kapı dışarı etti.

Minik terzi dolaşıp durdu, derken koskoca bir ormana geldi. Orada bir sürü haydutla karşılaştı. Bu adamlar kralın hazinesini soymak niyetindeydiler. Minik terziyi gördüklerinde “Bu ufacık çocuk anahtar deliğinden geçebilir, onu maymuncuk olarak kullanalım” dediler.

İçlerinden biri, “Heey, dev adam! Sen de bizimle hazine dairesine gelir misin? Oraya rahatça girer, sonra da bize paraları birer birer atarsın” diye seslendi. Parmak Çocuk düşündü ve “Olur” diyerek onlarla birlikte hazine dairesine gitti. Orada kapıyı, herhangi bir yerinde bir yarık var mı diye iyice gözden geçirdi. Çok geçmeden kendi geçebileceği kadar dar bir yarık buldu ve hemen içeri girmek istedi. Ancak kapıda nöbet bekleyenlerden biri yanındakine, “Şu örümceğin burada işi ne? Dur da şunu bir ezeyim!” dedi. Muhafızlar, “O sana bir şey yapmadı ki! Bırak hayvanı gitsin” diye karşı çıktı.

Neyse, Parmak Çocuk o yarıktan hazine dairesine giriverdi, sonra pencereyi açarak aşağıda beklemekte olan haydutlara tek tek para yağdırmaya başladı. Tam işe dalmıştı ki, hazine dairesini denetlemeye gelen kralın sesini duydu ve hemen saklandı. Kral pek çok madeni paranın eksilmiş olduğunu fark etti, ama bunu kimin yaptığına akıl erdiremedi, çün-

kü sürgüler sürülü, kapılar kitliydi. Yani her şey koruma altındaydı. Oradan ayrılırken iki nöbetçiyi uyardı: “Dikkat edin, biri madeni paralara göz dikmiş!” dedi.

Parmak Çocuk yeniden işe koyulduğunda nöbetçiler içeriden gelen şıkır şıkır para seslerini işitti. Hemen içeri dalarak hırsız yakalamak istediler. Ama onların geldiğini fark eden minik terzi atik davrandı, bir köşeye fırlayarak bir madeni paranın altına saklandı. Dışarıdan bakıldığında kimse onu göremeyecekti. Aynı anda “Heey, ben buradayım” diye nöbetçilerle alay etti. Adamlar o tarafa koştu, ama Parmak Çocuk bir başka köşedeki paranın altına saklanarak “Heey, ben buradayım!” diye seslendi yine. Nöbetçiler o tarafa saldırdı, ancak Parmak Çocuk üçüncü köşeye sıçramıştı bile. “Heey, ben buradayım!” diye yine dalga geçti. Nöbetçileri deli etti ve o kadar oyaladı ki, adamlar bir süre sonra yorularak çekip gitti. Parmak Çocuk paraların hepsini teker teker aşağıya attı. Son parayı da ustaca fırlattıktan sonra pencereden sıvıştırdı.

Haydutlar ona “Yaman adammışsın! Bizim reisimiz olur musun?” diye sordular. Parmak Çocuk teşekkür etti ve önce bütün dünyayı gezip görmek istediğini söyledi. Parayı paylaştılar. Minik terzi sadece bir sikke istedi, çünkü daha fazlasını taşıyamazdı. Sonra kılıcını kuşandı ve haydutlara veda ederek yola koyuldu.

Birkaç ustanın yanında iş buldu, ama bu işler hoşuna gitmedi. Sonunda bir handa uşak olarak çalışmaya başladı. Oradaki kızlar ondan pek hoşlanmadılar, çünkü Parmak Çocuk onların gizlice yaptıklarını, tabaklardan nasıl yemek aşındıklarını, kilerden nasıl öteberi çaldıklarını görüyor ve

patrona haber veriyordu. Kızlar bu yüzden aralarında konuşup, “Dur hele, yaptıklarını burnundan getirelim” diyerek ona bir eşek şakası yapmaya karar verdiler. Kızlardan biri bahçede çimleri keserken, Parmak Çocuğun otlar arasında oraya buraya sıçradığını gördü. Parmak Çocuğu da çimenlerle birlikte kesiverdi. Kestiklerinin hepsini gizlice ineklerin önüne attı. Siyah bir inek hiç farkında olmadan onu yutuverdi. Ama midesi Parmak Çocuğun hiç hoşuna gitmedi, çünkü karanlıktı ve hiçbir yerde ışık yanmıyordu. İnek sağılırken sesleniverdi:

*Bu iş oldu mu,
Güğüm doldu mu?*

Ama süt sağma sırasında ineğin sesi duyulmadı. Derken, çiftlik kâhyası ahıra gelerek, “Bu inek yarın kesilecek” dedi. Bu sefer Parmak Çocuk korktu ve cırtlak bir sesle, “Ben burada kalakaldım, bırakın beni dışarı çıkayım” diye seslendi. Kâhya sesi duydu, ama nereden geldiğini anlayamadı ve “Neredesin?” diye sordu. “Siyah ineğin midesinde” diye cevap verdi Parmak Çocuk, ama adam bunu anlamadı ve çekip gitti.

Ertesi sabah ineği kestiler. Onu parçalarına ayırırken şans eseri Parmak Çocuğa bir şey olmadı, ama sucuk yapılan yere sürüklendi. Kasap işine başlayınca, “Çok derin kesme, çok derin kesme, altında ben varım” diye haykırdı Parmak Çocuk. Satırın çıkardığı gürültü arasında çocuğun sesi kaybolup gitti. Parmak Çocuk çaresiz kalmıştı. Çaresiz kalan tabanları yağlar; Parmak Çocuk da satırların arasından sıçrayarak, hiçbirine de temas etmeden postu kurtardı. Yine de

kaçıp gidemedi; kendisini yağ parçacıklarının arasına bırakarak pastırma bölümüne kayd, ama bu bölüm oldukça dardı. Daha sonra bacada asılı kaldı ve islendi; bu da çok can sıkıcı bir işti ve çok uzun sürdü.

Derken kış geldi. Parmak Çocuğu bacadan aşağı indirdiler, çünkü bir müşteri pastırma istemişti. Aşçı kadın pastırmayı dilimlerken, Parmak Çocuk boynu kesilmesin diye kafasını fazla uzatmamaya dikkat etti. Derken bir fırsatını bularak kendini havaya attı ve kurtuldu. Parmak Çocuk kendisini hiç rahat hissetmediğı bu evde daha fazla kalmak istemedi ve tekrar yola çıktı. Etrafı açık tarlada dalgın dalgın yürürken karşısına bir tilki çıktı ve çocuğu yutuverdi.

“Heey, tilki efendi! Yanlışlıkla boğazına takıldım, beni serbest bırak” diye seslendi Parmak Çocuk.

“Haklısın, zaten yutulur lokma değilsin. Peki, seni serbest bırakırsam, babanın kümesindeki tavukları bana verir misin?” diye sordu tilki. “Seve seve. Tavukların hepsi senin olacak, söz veriyorum” dedi Parmak Çocuk.

Tilki onu serbest bıraktı ve evine kadar taşıdı. Babası Parmak Çocuğu görünce o kadar sevindi ki, tavukların hepsini tilkiye verdi. “Ben de sana para getirdim” diyen Parmak Çocuk babasına haydutlardan aldığı sikkeyi verdi ve “Neden bütün tavukları tilkiye verdin?” diye sordu.

Babası cevap verdi: “Bir baba oğlunu mu daha çok sever, kümesteki tavukları mı? Düşünsene be adam!”

Başparmak

Bir zamanlar bir köylü vardı. Akşamları ocak başında oturup ateşi karıştırırken karısı da karşında iplik çekerdi.

Bir gün adam, “Ne yazık ki çocuğumuz olmadı! Evimiz çok sakın, başka evlerse cıvıl cıvıl” dedi.

“Evet” diyen kadın içini çekti. “Hiç değilse bir tane olsaydı! Parmak kadar ufak olsa bile sevinirdik ve bağrımıza basardık!”

Derken günün birinde kadın yedi aylık bir çocuk doğurdu. Bebeğin tüm uzuvları normaldi, ama kendisi başparmak kadar küçüktü.

“İsteğimiz gerçekleşti, biz onu çok seveceğiz!” dediler ve adını da Başparmak koydular. Yiyeceğini hiç eksik etmedikleri halde çocuk bir türlü büyümedi, doğumunda nasılsa öyle kaldı; ama çok zeki ve becerikli bir çocuk oldu, neye el atsa başarılıydı.

Köylü bir gün ormana gitmeye karar verdi; odun kesecekti. “Keşke bana arabayı getirecek biri olsaydı!” diye söylendi.

“Ben sana arabayı getiririm baba, hiç merak etme; istediğin zamanda ormanda olacak!” dedi Başparmak.

Adam gülerek “Sen bunu nasıl yaparsın? Çok küçüksün, atı dizgininden tutup süremezsın ki!” dedi.

“Merak etme, annem arabayı koşsun yeter! Ben atın kulağına oturup ona neler yapması gerektiğini fısıldayacağım”

dedi oğlan.

Vakit geldiğinde annesi arabayı koştı ve Başparmak'ı atın kulağına oturttu. Oğlan ata "Deeeh!" diyerek neler yapması gerektiğini söyledi. Arabayı ustaca kullanarak doğru yoldan ormana vardı.

Tam ormana giriş yolunda oğlan iki tane yabancı adamın geldiğini görünce "Brrr!" dedi.

"Bu da ne? Tek başına giden bir araba ve de ata emir veren bir ses? Ama ortada başka kimse görünmüyor" dedi adamlardan biri.

"Burası tekinsiz bir yer" dedi diğeri ve ekledi: "Arabanın peşinden gidelim, bakalım nerede duracak?"

Araba dosdoğru ormana daldı ve odunların yığıldığı yere vardı. Başparmak babasını görünce seslendi: "Gördün mü baba, arabayı getirdim işte! Şimdi beni aşağıya indir!"

Babası sol eliyle atı tutarken bir saman çöpüne oturmuş oğlunu da sağ eliyle atın kulağından aşağı indirdi. Yabancı adamlar bu mucize karşısında ne diyeceklerini bilemedi.

Biri diğerini kenara çekerek, "Dinle, bu ufaklık bize şans getirebilir. Onu alıp büyük şehirlerde para karşılığında halka gösteririz. Onu babasından satın alalım" dedi.

Adamın yanına vararak, "Şu ufaklığı bize sat, yanımızda rahat eder" dediler.

"Olmaz" dedi adam. "O benim canım ciğerim. Dünyanın altınını verseniz değişmem!"

Bu pazarlığı işiten Başparmak babasının cebinden çıkarak kulağına, "Baba, beni onlara ver, ben nasıl olsa geri dönerim" diye fısıldadı.

Babası onu iyi bir para karşılığında adamlara sattı. Adamlar oğlana “Nereye oturmak istersin?” diye sordular.

“Beni şapkanızın kenarlığına oturtun, arada sırada oradan aşağı iner, etrafa bakınır ve dolaşırım; merak etmeyin, düşmem” dedi Başparmak.

İsteğini yerine getirdiler ve oğlan babasıyla vedalaştıktan sonra onlarla gitti.

Akşam oluncaya kadar yol aldılar. Derken “Beni yere indirin, çiğim geldi” dedi oğlan.

“Otur oturduğun yerde, işe istersen, bana vız gelir. Ara sıra kuşlar da ediyor başıma” diye cevap verdi onu şapkasında taşıyan adam.

“Olmaz!” dedi oğlan. “Ben terbiyesiz değilim. Hemen yere beni indirin!”

Adam şapkasını çıkararak Başparmak’ı yol kenarındaki hendeğe bıraktı. O hemen bulunduğu yerden sıçrayarak tarlaya daldı ve birden arayıp bulduğu bir fare yuvasına giriverdi.

“İyi akşamlar, beyler, yolunuza bensiz devam edin” diye adamlara seslenerek güldü.

Adamlar sopalarla fare yuvasını eşeledi, ama bunun bir

yararı olmadı. Başparmak yuvanın derinliklerine kaçtı. Derken akşam oldu ve adamlar öfkeyle, ama elleri boş olarak yola koyuldu.

Onların gittiğini fark eden Başparmak yuvadan dışarı çıktı. “Karanlıkta tarlada dolaşmak tehlikeli, kolayca bacağını kırabilirim” diye söylendi.

Aniden ayağı bir salyangoz kabuğuna çarptı. “Hele şükür, geceyi burada geçirebilirim!” diyerek kabuğun içine yerleşti. Tam uyuyacağı sırada önünden geçen iki adamın sesini duydu.

“Şu zengin papazın altın ve gümüş takımlarını nasıl çalsak?” dedi biri.

“Ben sana söyleyeyim” diye lafa karıştı Başparmak.

İkinci hırsız çok korktu ve “Neydi bu? Biri konuştu!” dedi.

Durup dinlediler. Başparmak yine konuştu: “Beni yanınıza alın, size yardım edeyim!”

“Nerdesin sen?”

“İyice yere bak, sesin nereden geldiğini bulursun” diye cevap verdi Başparmak.

Hırsızlar sonunda onu bularak havaya kaldırdılar. “Seni gidi bacaksız, bize nasıl yardım edeceksin ki?” dediler.

“Bakın” dedi ufaklık, “Ben papazın odasına demir parmaklıkların arasından girerim ve içerden ne isterseniz onu size uzatıp veririm.”

“Hadi bakalım, göster marifetini!” dediler.

Papazın evine vardıklarında Başparmak odaya girdi, sonra da var gücüyle, “Burada ne isterseniz var!” diye haykırdı.

Hırsızlar irkildi. “Yavaş konuşsana, herkesi uyandıracaksın!” dediler.

Ama Başparmak onları anlamamış gibi davranarak yenisinden “Ne istiyorsunuz? Buradakilerin hepsini mi istiyorsunuz?” diye bağırdı.

Yan odada yatan aşçı kadın bunu duyunca uyanarak kulak kabarttı. Hırsızlar korkudan biraz geri çekildiler, ama daha sonra cesareti ele alarak, “Bu ufaklık bizi ele vermek istiyor” diyerek geri geldiler. Oğlanın kulağına, “Hadi artık ciddi ol da içerdeki bizi ver” diye fısıldadılar.

Başparmak bu kez de tüm gücüyle, “Hepsini vereceğim, uzatın ellerinizi” diye haykırdı.

Bunu duyan aşçı kadın tökezleye tökezleye kapıya geldi. Hırsızlar peşlerine avcı düşmüş gibi oradan kaçtılar. Ama aşçı kadın bir şey fark etmemişçesine mum yaktı. O gelirken Başparmak hiç görünmeden kendisini dışarıya, samanlığa attı. Aşçı kadın her köşeyi arayıp kimseyi bulamayınca tekrar gidip yatağına yattı ve gözü açık rüya görmüş olduğuna inandı.

Başparmak saman çöpüne tırmanarak yatacak yerini hazırladı; ertesi sabaha kadar uyuyacak, sonra da anne ve babasının yanına dönecekti. Ne var ki, başına başka işler geldi!

Yaa, bu dünyada zahmetsiz iş yok ki!

Gün ağarırken aşçı kadın hayvanlara yem vermek için yatağından kalktı. Doğruca samanlığa gitti. İçinde Başparmak’ın da yatıp uyuduğu bir kucak dolusu saman aldı. Oğlan öyle derin bir uykuya dalmıştı ki, olanların farkına varmadı. Uyandığında kendini geviş getiren bir ineğin ağzında buldu.

“Eyvah, değirmene girdim!” diye hayıflandı, ama sonra nerede olduğunu anladı. Hayvanın dişleri arasına girip çiğnenmemek için dikkat etmeliydi; yine de midesine yuvarlanmaktan kurtulamadı. “Burada da hiç pencere yokmuş, hiç gün ışığı girmiyor” diye söylendi.

Bulunduğu yer hiç hoşuna gitmedi, durmadan yeni samanlar geldiği için sıkıştıkça sıkıştı. Korkudan avazı çıktığı kadar bağırdı: “Taze yem atmayın bana! Taze yem atmayın bana!”

O sırada aşçı kadın ineği sağmaktaydı; birinin konuştuğunu ve ortada kimsenin olmadığını, bu sesin de dün geceki sesin aynısı olduğunu fark edince öylesine korktu ki, iskemlesinden kayarak sütü yere döktü. Büyük bir korkuya kapılarak efendisinin yanına koştu. “Aman Tanrım, papaz efendi, inek konuştu!” diye haykırdı.

“Sen çıldırmışsın!” diye cevap veren papaz, neler olup bitiyor diye samanlığa kendi gitti.

Daha içeriye bir adım atmıştı ki, Başparmak yeniden “Bana taze yem atmayın! Bana taze yem atmayın!” diye haykirmaya başladı.

Bu kez papaz da öyle korktu ki, ineği cin çarptığını ve bu yüzden öldürülmesi gerektiğini söyledi.

İneği kestiler, ama içinde Başparmak’ın bulunduğu midesini çöpe attılar. Başparmak çalışıp çabalayarak kendisine bir yer açtı; ama tam başını dışarı çıkarmışken başına yeni bir bela geldi; aç bir kurt yaklaşarak mideyi olduğu gibi yuttu. Başparmak cesaretini kaybetmedi.

“Belki kurt anlamaya yanaşır” diye düşündü ve onun midesinden seslendi: “Kurt kardeş, sana göre güzel bir yiye-

cek biliyorum.”

“Neredeymiş o?”

“Falanca çıkmaza girdin mi birinci değil, ikinci ev. Orada pastalar, yağlı butlar ve sucuklar bulacaksın; ye yiyebildiğin kadar” diyerek babasının evini tarif etti.

Kurt bir denileni iki etmedi, o gece doğruca o çıkmaz so-kağa giderek evi buldu ve ambarda ne bulduysa mideye indirdi. İyice doyunca çekip gitmek istedi, ama karnı o kadar şişmişti ki, bulunduğu yerden dışarı çıkamadı.

Başparmak da bunu hesap etmişti. Başladı kurdun mide-sinde hoplayıp tepinmeye; elinden geldiğince bağırdı çağır-dı.

“Sussana be!” dedi kurt, “Milleti uyandıracaksın!”

“Bana ne!” dedi ufaklık. “Sen her şeyi mideye indirdin, bırak da şimdi ben biraz eğleneyim.”

Başladı yine var gücüyle bağırp haykırmaya. Bu gürültü-den annesiyle babası uyanarak ambara koştular, kapı aralı-ğından baktılar. Orada kurdu görünce kaçtılar; adam bir bal-ta, karısı da bir tırpan aldı.

Tekrar ambara girerlerken, “Sen arkamda dur!” dedi adam. “Ben ona baltayla vuracağım, ölmezse sen tırpanla vur ve karnınıdeş.”

Başparmak babasının sesini duyunca seslendi: “Babacı-ğım, ben buradayım, kurdun karnında!”

Babası sevinçle “Tanrı’ya şükürler olsun! Oğlanı bulduk” diyerek çocuğa zarar vermesin diye karısına tırpanı elinden bırakmasını işaret etti. Sonra yaradana sığınarak baltayla ka-fasına vurup kurdu öldürdü; karı koca bıçak ve makasla hay-

vanın midesini kesip Başparmak'ı oradan çıkardılar.

“Ah, seni o kadar merak ettik ki!” dedi babası.

“Evet baba, başıma neler gelmedi ki! Neyse ki şimdi yine temiz bir hava soluyorum!”

“Bugüne kadar nerelerdeydin?”

“Sorma baba, önce bir fare yuvasındaydım, sonra bir ineğin işkembesine girdim, daha sonra da bir kurdun midesine. Artık sizlerden ayrılmayacağım!”

“Biz de seni dünyanın altına değişmeyeceğiz!” diyen anne ve babası, Başparmak'ı kucaklayıp öptüler. Ona bol bol yiyecek içecek verdiler ve yeni giysiler diktiler, çünkü eskisi bir hayli yıpranmıştı.

Dede ile Torun

Bir zamanlar çok, ama çok yaşlı bir adam vardı. Gözlerine perde inmişti, kulakları duymuyor, dizleri titriyordu. Sofraya oturduğu zaman kaşığı bile tutamıyordu; çorbasını masa örtüsüne döküyor, salyaları ağzından akıyordu.

Oğluyla gelini ondan iğrendikleri için yaşlı adamı sobanın yanında bir yere oturtular; yemeğini toprak kâse içinde verdiler; adamın karnını bile doyurmadılar. Adamcağız üzgün üzgün oturup kaldı, gözleri yaşlıydı.

Bir keresinde titreyen elleri kâseyi sıkı tutamadı, kâse yere düşüp kırıldı. Gelini çok kızdı, ama bir şey demedi, sadece içini çekti. Bu kez ona birkaç kuruş karşılığında tahta çanak satın aldılar ve yaşlı adam hep bu tabaktan yedi içti.

Vakit böyle geçerken, bir gün dört yaşındaki torunu, yerdeki tahta parçalarını toplayıp bir araya getirmeye başladı.

“Ne yapıyorsun sen orada?” diye sordu babası.

“Bir yemlik yapıyorum” diye cevap verdi çocuk ve ekledi: “Ben büyüyünce annemle babam yemeklerini bununla yesin!”

İşte o anda karı koca bakıştılar ve ağlamaya başladılar. Hemen babalarını bulunduğu köşeden alıp sofraya oturtular. Yaşlı adam o günden sonra arada bir tabağını düşürse de hep onlarla birlikte sofraya oturdu.

Yaşlı Hildebrand

Bir zamanlar bir çiftçiyle karısı vardı. Köyün papazı çiftçinin karısına göz koymuştu. Bir keresinde bütün gününü onunla gönül eğlendirerek geçirmek istedi. Kadının da buna istekli olduğundan emindi.

Bu yüzden ona dedi ki: “Bak şekerim, nasıl gönül eğlendireceğimizi biliyorum ben. Gelecek çarşamba yataktan kalkma ve kocana hasta olduğunu söyle ve pazar gününe kadar sızlanıp dur. Pazar ayininde ben şöyle bir vaazda bulunacağım: ‘Kimin evinde hasta kadın, çocuk, ağabey, abla ya da başka biri varsa, hasta sahibi Walischland’daki Göckerliberg bentlerine vararak bir metelik karşılığında bir ölçek defne dalı satın alıp getirirse, onun hastası anında iyileşecek’ diyeceğim.”

“Olur” diyen kadın çarşamba günü papazın dediği gibi yataktan kalkmadı, hep kıvrandı ve sızlandı. Kocasına ona ne kadar baktıysa da yararı olmadı; hiçbir ilaç da fayda etmedi.

Pazar günü olunca kadın kocasına, “Kendimi öyle kötü hissediyorum ki, öleceğim galiba. Ama ölmeden önce papazın bugün vereceği vaazı dinlemek isterim” dedi.

“Olmaz yavrum, bunu yapma! Şimdi ayağa kalkarsan daha fena olursun. Senin yerine vaaza ben giderim ve papazı iyice dinler, sonra da gelip sana anlatırım” diye cevap verdi adam.

“Öyle olsun” diye karşılık verdi kadın inleyerek. “Sen git!

Ama iyice kulak ver ve papazın söylediklerini sonra bana anlat!”

Çiftçi kiliseye gitti. Papaz tıpkı kadına anlattığı şekilde vaaz verdi. Adam eve döndüğünde “Yaşasın!” diye haykırdı neşeyle. “Yakında iyileşeceksin! Papaz bugün dedi ki, kimin evinde bir hastası varsa, kadın, çoluk çocuk, akraba fark etmez, hasta sahibi Walischland’daki Göckerliberg bentlerine gidip bir metelik karşılığında bir ölçek defne dalı alıp getirirse onun hastası anında iyileşecekmiş. Ben hemen papazdan bir metelik ve bir çuval aldım, az sonra yola çıkacağım ki, sen çabuk iyileşesin!”

Adam gider gitmez karısı yataktan fırladı; az sonra papaz onun yanındaydı.

Bu arada çiftçi, bentlere giderken bir komşusuna rastladı; adam pazarda yumurtalarını satmış, geri dönüyordu.

“Nereye gidiyorsun böyle aceleyle?” diye sordu çiftçiye.

“Karım hastalandı. Papaz bugün dedi ki evinde hasta karısı, çocuğu, kız kardeşi, biraderi ya da başka biri olan Walischland’daki Göckerliberg bentlerine giderek bir metelik karşılığında bir ölçek defne yaprağı alıp getirirse, hasta anında iyileşecekmiş. Ben de papazdan bir metelikle bir çuval alarak buralara geldim.”

“Yapma komşu, sen buna inandın mı? Sana söyleyeyim mi neler olduğunu? Papaz senin karınla gönül eğlendirmek niyetinde. Bu yüzden seni evden uzaklaştırdı” diye açıkladı adam.

“Öyle demek? Bunun doğru olup olmadığını bilmek isterim!”

“Bak ne diyeceğim, benim küfeme atla da seni eve götür-

reyim! O zaman kendi gözlerinle görürsün!” dedi komşusu.

Ve söylenen yapıldı. Komşusu, çiftçiyi yumurta küfesine bindirerek evine kadar götürdü.

Bu arada çiftçinin karısı avluda hayvan kesmiş, kızartmış, ayrıca lokma hazırlamıştı. Papaz da kemanını getirmişti.

Komşu, evin kapısını çalınca kadın “Kim o?” diye seslendi.

“Bana bu gece için yatacak bir yer verin lütfen, yumurtalarımı pazarda satamadım, onları yine evime götürüyorum. Hepsi çok ağır, dışarıda da hava karardı.”

“Uygunsuz bir zamanda geldin. Ama neyse, madem ki durum böyle gel içeri, sobanın yanına otur” dedi kadın.

Komşu küfeyi sobanın yanındaki sıraya koydu.

Papazla çiftçinin karısı kafayı bulmuşlardı. Bir ara papaz kadına “Çok güzel sesin var, bana bir şarkı söylesene?” dedi.

“Artık söyleyemem, gençken söylüyordum, ama geçti o günler” diye cevap verdi kadın.

“Hadi, hadi, söyle! En azından tek bir şarkı!” diye diretti papaz.

Bunun üzerine kadın söylemeye başladı:

Kocam şimdi bentlerde ...

Papaz karşılık verdi:

Bir yıl kalsın ellerde,

Defne dalı bahane.

Bu kez komşu da şarkıya katıldı (sırası gelmişken, bu komşunun adı Hildebrand’dı):

Hildebrand bak şuna!

Neler geldi başına?

Bu kez küfedeki çiftçi cevap verdi:

Yetti bu kadar şarkı,

Küfeden çıktım gayrı.

Ve küfeden çıkarak güzel bir dayak attıktan sonra papazı kapı dışarı etti.

Yaşlı Sultan

Bir köylünün Sultan adında sadık bir köpeği vardı. Hayvancağızın tüm dişleri dökülmüştü; artık ısır-mıyordu. Bir gün köylü kapı önünde karısıyla ko-nuşurken şöyle dedi: “Bizim yaşlı Sultan’ı yarın vuracağım, artık bize bir yararı olmuyor.”

Köpeğe acıyan karısı, “Ama o bize yıllarca hizmet etti, hep sadık kaldı. Bırak da ölene kadar besleyelim” dedi.

“Sen deli misin? Onun ağzında diş kalmadı; hiçbir hırsız ondan korkmaz artık. Bırak ölsün. Bize hizmet etti, ama kar-şılığında da karnını doyurdu” diye cevap verdi adam.

Güneş altında bacaklarını uzatmış yatmakta olan zavallı köpek yarının son günü olacağını duyunca çok üzüldü. Ak-şam olunca gizlice ormana giderek arkadaşı kurdu buldu ve başına geleni anlattı.

Kurt “Dinle arkadaş” dedi ve ekledi: “Cesaretini kırma; ben sana yardım edeceğim. Aklıma bir şey geldi. Sahibinle karısı yarın sabah erkenden harmana gidecek ya! Evde kimse kalmayacağı için çocuklarını da yanlarına alacaklar. Çalışır-ken onu gölgelik bir yere koyacaklardır. Sen de nöbet tutar-casına onun yanına uzanırsın. Ben ormandan gelip çocuğu çalarım; sen de yerinden fırlayıp beni kovalarsın. Ben çocu-ğu bırakırım, sen de onu ailesine götürürsün. Böylece çocu-ğu kurtarmış olursun. Onlar da sana minnettar kalır, seni bağışlarlar.”

Bu öneri köpeğin hoşuna gitti. Planladıkları gibi yaptılar. Baba çocuğunun kurt tarafından kaçırıldığını görünce haykırdı. Yaşlı Sultan çocuğu geri getirdiğinde ise çok sevindi. Hayvanı okşayarak “Senin artık kılına bile dokundurtmam; bundan böyle ölene kadar seni besleyeceğim” dedi. Karısına dönerek, “Eve git hemen, yaşlı Sultan’ın mamasını pişir. Artık onun ısırmasına gerek kalmayan yemekler yaparsın. Benim yatağımdaki yastığı da al, onun başının altına koy!” diye ekledi.

O günden sonra Sultan’ın keyfi yerine geldi; her isteği yerine getirildi. Aradan çok geçmedi, bir gün kurt çıkageldi. “Ee arkadaş! Sahibinin koyunlarından birini araklasam görmezlikten gelirsin herhalde! Bugünlerde yiyecek bulmak kolay olmuyor çünkü” dedi. “Olmaz!” diye cevap verdi Sultan, “Ben sahibime hep sadık kalacağım. Buna izin veremem!”

Kurt bunu ciddiye almadı ve o gece gizlice çiftliğe geldi; niyeti koyun çalmaktı. Ama köpek sahibine haber vermişti. Adam nöbetteydi ve kurdu görünce ona güzel bir sopa çekti. Kurt apar topar kaçtı oradan, ama giderken köpeğe “Dur bakalım kalleş, bunun cezasını çekeceksin!” diye bağırdı.

Ertesi sabah kurt, yabandomuzunu göndererek köpeği onun peşine taktırdı; ormana kadar gittiler. Kurt oyununu burada oynayacaktı. Bu arada Sultan üç bacaklı bir kedi görünce ona çok acıyarak yardım etmek istedi. Birlikte yürürlerken zavallı kedi topallıyor, duyduğu acıdan ötürü de kuyruğunu havaya dikiyordu. Kurt ile domuz kedinin kuyruğunu uzaktan kılıca benzettiler; köpeğin elinde bir kılıçla geldiğini sandılar.

Çok korktular; domuz dökülmüş yaprakların arkasına sı-

ğındı, kurt da bir ağaca tırmandı. Köpekle kedi oraya varıp da kimseyi göremeyince çok şaşırdı.

Domuz yaprakların arkasına tam saklanamamıştı, kulakları görünüyordu. Kedi etrafına dikkatlice bakınırken domuz kulaklarını oynattı. Kedi bunu fare sanarak üzerine sıçradı ve onu adamakıllı ısırıldı. Domuz bir çığlık atarak yerinden fırladığı gibi kaçıp gitti. Giderken de, “Asıl suçlu ağaçta!” diye bağırdı. Köpekle kedi ağaca bakınca kurdu gördüler. Kurt kendi korkaklığından utandı ve bir daha köpeği rahatsız etmedi.

Mezardaki Oğlan

Bir zamanlar fakir bir çoban vardı. Anası babası ölmüştü; devlet onu doyurup yetiştirmesi için zengin bir çiftçinin yanına verdi. Ama adam da karısı da kötü kalpliydi. Onca zenginliğe karşın ikisi de çok cimriydi; başkalarına ekmeklerinden bir lokma bile vermiyorlardı.

Zavallı oğlan ne yapsa onlara yaranamıyor ve yemek yeri-ne dayak yiyordu.

Bir gün bir tavuğu civcivleriyle beraber götürmesi istendi. Ama tavuk civcivleriyle birlikte çiti aşarak dışarı çıktı. Derken bir atmaca onu yakalayıp uçup gitti. Oğlan avazı çıktığı kadar “Hırsız, hırsız, hırsız var!” diye bağırdı, ama ne fayda! Atmaca tavuğu geri getirmedi.

Çiftçi şamatayı duyunca koşarak gelip baktı, tavuğu meydana yoktu! Öfkesinden oğlana öyle bir dayak attı ki, zavalılık birkaç gün kıpırdayamaz oldu. Artık civcivleri anaları olmadan götürmek zorunda kaldı ve çok zorlandı. Çünkü civcivlerin biri bir yana, biri öbür yana gidiyordu. Hepsini bir ipe bağlamanın akıllıca bir iş olacağını düşündü; böylece atmaca onları çalamayacaktı. Ama yanılmıştı.

Bir gün dolaşmaktan ve açlıktan o kadar yorgun düştü ki, uyuyakaldı. Bu arada yırtıcı kuş gelip civcivlerden birini ve böylece ona bağlı olan diğerlerini alarak bir ağaca kondu ve onları birer birer yedi.

Çiftçi eve dönüp de bu felaketi görünce kızgınlıktan küp-

lere bindi. Oğlana öyle bir dayak attı ki, çocukcağız günlerce yataktan kalkamadı.

Tekrar ayaklandığında çiftçi ona, “Senin kafan hiç çalışmıyor, seni artık bakıcı olarak kullanamam, hiç değilse ulaklık yap!” dedi. Sonra onu bir sepet üzüm götürmek üzere yargıca yolladı ve yanına da bir mektup verdi.

Yarı yoldayken oğlanın karnı acıktı ve de öylesine susadı ki, iki tane üzüm yedi. Daha sonra sepeti yargıca verdi, ama yargıç mektubu okuyup üzümleri saydıktan sonra oğlana, “İki tane üzüm eksik” dedi.

Oğlan yoldayken çok acıkıp susadığını, bu yüzden iki tane üzüm yediğini itiraf etti. Yargıç çiftçiye mektup yazarak yine bir o kadar üzüm göndermesini istedi. Bu üzümleri de yine bir mektupla beraber oğlan götürecekti.

Yoldayken o kadar acıktı ve susadı ki, yine iki tane üzüm yedi. Ama daha önce kendisini ele vermesin diye mektubu sepetten çıkardı, bir taşın altına koyup sakladı!

Yargıç yine eksik olan iki üzüm nedeniyle oğlanı sorguya çekti.

“Ama bunu nasıl anladınız?” diye sordu oğlan. “Mektup bunu bilemezdi ki, çünkü onu bir taşın altına saklamıştım.”

Yargıç onun bu saflığı karşısında güldü. Üzüm gönderen adama yazdığı mektupta, oğlana daha iyi bakmasını, onun yiyeceği ve içeceğinden kısmamasını ve ona neyin doğru neyin yanlış olduğunu öğretmesi konusunda onu uyardığını söyledi.

Kötü kalpli adam, “Ben sana aradaki farkı göstereceğim! Ne kadar yersen o kadar çalışacaksın ve yanlış bir şey yaparsan da dayacağı hak edeceksin” dedi.

Ve ertesi gün oğlana ağır bir iş verdi. Atlara yem olarak iki balya samanı ufak ufak kesecekti. “Bunları beş saat içinde hazırla. Ben döndüğümde hazır olmazsa öyle bir dayak yersin ki, bacakların tutmaz olur!” dedi.

Çiftçi karısı, kâhyası ve hizmetçisiyle birlikte pazara indi ve oğlana yiyecek olarak bir dilim ekmekten başka bir şey bırakmadı.

Oğlan hasır iskemlesine oturarak var gücüyle çalışmaya başladı. Terleyince ceketini çıkararak samanların üstüne attı. İşini zamanında bitirememek korkusuyla hiç durmadan saman kesti. Bu arada farkında olmadan kendi ceketini de kesti. Artık olan olmuştu, yapılacak bir şey yoktu.

“Yandım!” diye söylendi. “O kötü herif gelecek, ne yaptığımı görünce beni öldüresiye dövecek! Ben kendi kendimi öldüreyim daha iyi!”

Bir seferinde çiftçinin karısının, “Yatağın altında bir kâse dolusu zehir var” dediğini işitmişti. Ama kadın bunu yiyeceklerin tadına gizli gizli bakanlar için mahsus söylemişti; aslında o kâsede bal vardı.

Oğlan yatağın altına girerek kâseyi aldı ve balın tamamını yedi.

“Ölümün acı bir şey olduğunu söyleyip dururlar, ama bu tatlıymış; hoşuma gitti! Boşuna değil, evin hanımı ikide bir ölsem daha iyi diye söyleniyor!” diye mırıldandı.

Sonra iskemlesine oturarak kendini ölmeye hazırladı. Ama vücudu zayıf düşeceği yerde daha da güçlendi.

“Bu herhalde zehir değil. Ama bizim patron bir seferinde elbise dolabında bir şişe sinek zehiri olduğunu söylemişti. Beni öldürecek asıl zehir o olmalı” diye söylendi.

Ama şişedeki zehir değil Macar şarabıydı. Şişeyi alarak içindekini bir dikişte içiverdi. “Bu ölüm de tatlıymış!” dedi. Ama şarap başına vurup da etkisini gösterince, artık sonunun geldiğine inandı.

“Öleceğimi hissediyorum! Hemen gidip kilisenin mezarlığında kendime bir yer seçeyim!” dedi. Sallana sallana kilisenin mezarlığına gitti ve kendine yeni açılmış bir mezar buldu. Bu arada iyice kafayı buldu. Yakında bir handa düğün şenliği vardı ve müzik sesi geliyordu. Önce kendini cennette sandı, sonra da bilincini kaybetti.

Zavallı oğlan bir daha uyanmadı. Sıcak şarabın sebep olduğu yüksek ateş ve gecenin buz gibi soğuğu onun ölümüne neden olmuştu. Kendi kazdığı kuyuya kendi düşmüştü.

Çiftçi oğlanın ölümünü haber alınca, kendisine dava açılmasından korktu; o kadar korktu ki, birden bayılarak yere düştü. Karısı ona yardım etmek için elindeki kızgın yağ tava-sıyla yanına gitti. Ama tava alev aldı, alevler önce tavana sonra bütün eve sıçradı. Birkaç saat içinde ev yanarak kül oldu.

Karı koca ömürlerinin geri kalanını vicdan azabı, fakirlik ve sefalet içinde geçirdi.

Fakir Değirmenci ile Kedi

Bir değirmende fakir bir değirmenci yaşıyordu. Ne karısı vardı ne de çocukları. Ama yıllarca yanında çalışan üç çırağı vardı. Bir gün onları çağırarak, “Ben artık yaşlandım; ocak başına çekilip oturmak istiyorum. Size şöyle bir teklifim var: Bana en güzel atı kim getirirse değirmeni ona vereceğim. Ama o kişi ölünceye kadar bana bakacak!” dedi.

Çırakların ikisi, en küçükleri olan Hans’ı aptal yerine koyuyor ve onun değirmeni hak etmediğini düşünüyorlardı. Oysa oğlanın değirmen falan istediği yoktu.

Derken üçü hep birlikte yola çıktılar. Diğerleri köye yaklaşınca aptal Hans’a, “Sen burada kal, çünkü ömrün boyunca bir at bulamazsın” dediler. Ama Hans onlarla birlikte gitti. Akşam olunca bir mağaraya vardılar, içine girerek uyudular.

İki akıllı oğlan Hans uyuyuncaya kadar bekledi, sonra da kalkıp oradan uzaklaşarak onu yalnız bıraktı. “İyi yaptık!” dediler, ama hiç de öyle olmayacaktı!

Güneş yükselip de Hans uyanınca kendisini mağaranın dibinde buldu. “Aman Tanrım, neredeyim ben?” diye sındendi. Sonra kalkıp mağaradan çıktı ve ormana gitti. “Şimdi tamamen yalnız kaldım, atı nasıl bulacağım?” diye düşündü. Böyle dalmış giderken karşısına küçücük, alacalı bir kedi çıktı. Kedi “Nereye gidiyorsun Hans?” diye sordu dostça.

“Sorma! Ama sen bana yardım edemezsin ki!”

Kedi, “Ben senin derdini biliyorum; sen güzel bir at arıyorsun. Benimle gel ve bana yedi yıl boyunca seyislik yap. O zaman sana ömrün boyunca göremeyeceğin güzellikte bir at veririm” dedi.

Hans, “Vay canına, bu sihirli bir kedi olmalı. Görelim bakalım doğru mu söylüyor” diye düşündü.

Kedi onu yanına alarak sihirli sarayına götürdü. Burada ona hizmet eden bir sürü kedi vardı. Merdivenlerden bir aşağı bir yukarı sıçrayarak oyun oynuyorlardı; hoş hayvanlardı. Akşam yemeğine oturduklarında içlerinden üçü müzik yaptı: biri kontrbas, öbürü keman, üçüncüsü de yanaklarını şişirebildiği kadar şişirerek trompet çaldı. Yemekten sonra sofra kaldırıldı. Kedi, “Hans, gel benimle dans et!” dedi.

“Olmaz!” diye cevap verdi Hans ve ekledi: “Bir kediyle dans etmem ben! Şimdiye kadar hiç etmedim.”

O zaman kedi, “Öyleyse götürün onu yatağına” dedi.

Kedilerden biri Hans’ın yatak odasının ışığını yaktı, ikincisi pabuçlarını, üçüncüsü de çoraplarını çıkardı. Sonra ışığı söndürdüler.

Ertesi sabah yine gelerek kalkmasına yardım ettiler: birisi onu yıkadı, öbürü kuyruğuyla yüzünü kuruladı, üçüncüsü çoraplarını giydirdi, bir başkası pabuçlarını getirdi.

“Bu çok hoşuma gitti” dedi Hans.

Ama o da kedilere hizmet etti, her gün odun kırdı. Bunun için gümüş bir balta, yine gümüş bir kama ve testere kullandı; sopası da bakırdandı.

Oğlan alçakgönüllü davrandı ve evde kaldı. Yemesi içme-

si yerindeydi. Ama kedi ile yardımcılarından başka hiç kimseyi görmedi.

Bir keresinde kedi ona, “Dışarı çık, çimleri kes ve otları kurut!” dedi. Ona, hepsini geri getirmesi koşuluyla bir gümüş tırpan ve altından yapılma bir bilek taşı verdi.

Hans söyleneni yaptı. İş bittikten sonra tırpanı, bilek taşını, samanları eve taşıdı ve hâlâ alamadığı ücretinin ne zaman ödeneceğini sordu.

“Bekle!” dedi kedi. “Daha işin bitmedi. İşte sana gümüşten odun, balta ve köşebent demiri. Bunlarla bana ufak bir ev yapacaksın!”

Hans evi tamamladı ve o zamana kadar her şeyi yaptığı halde atı hâlâ alamadığını hatırlattı. Yedi yıl, altı ay kadar çabuk geçmişti. Kedi ona atı görmek isteyip istemediğini sordu.

“Evet!” dedi Hans.

O zaman kedi ufak evin kapısını açtı. İçeride on iki tane at vardı ve hepsi öyle güzeldi ki! Hepsi pırıl pırlıdı! Oğlanın sevincine diyecek yoktu. Kedi ona yiyeceğini içeceğini verdikten sonra, “Evine dön, atı şimdi vermiyorum; ama üç gün sonra sana kendim getireceğim!” dedi.

Hans hazırlandı ve kediye değirmenin yolunu gösterdi. Kedi ona yeni giysi bile vermedi; oğlan yedi yıl önceki eski giysisini giydi. Tabii onca yıldan sonra her tarafı kısalmıştı.

Bu şekilde eve vardığında diğer iki çırak da oradaydı. Her biri kendi atını getirmişti, ama hayvanlardan biri kördü, öbürü de topal.

“Hans, senin atın nerede?” diye sordular.

“Üç gün sonra gelecek” diye cevap verdi oğlan.

Çıraklar güldü, “Tamam, ama iyi bir şey olsun bari!” dediler.

Hans eve girdi, ama değirmenci ona sofraya oturmamasını söyledi. Üstü başı öyle pisti ki, yabancı biri gelip görse utanacaklardı! Biraz yemek vererek dışarı attılar onu. Yatma vakti geldiğinde diğer çıraklar ona yer vermedi; oğlan kazların bulunduğu kümese girerek sert samanlar üstünde yattı. Ertesi sabah uyandığında üç gün geçmişti.

Derken altı atın çektiği bir araba geldi; araba ve atlar öyle parlaktı ki, deme gitsin! Bir yardımcı başka bir at daha getirdi; zavallı Hans’ın atıydı bu!

Derken arabadan çok güzel bir prenses indi ve değirmene girdi. Bu kız aslında Hans’ın yedi yıl boyunca hizmet ettiği sihirli, alacalı kediden başkası değildi!

Kız değirmenciye küçük چراغی sordu. Değirmenci, “Onu değirmene alamıyoruz, üstü başı berbat, kazların kümesinde yatıyor” dedi.

Prensес Hans’ı hemen getirmelerini emretti. Hans’ı kümesten çıkardılar. Oğlan üstünü başını örtmek için önlüğünü katlamak zorunda kaldı. Prensесin yardımcısı sandıktan şahane bir giysi çıkardı; oğlanı yıkadı ve giydirdi.

Bu iş bitti; hiçbir prens Hans kadar yakışıklı olamazdı!

Prensес daha sonra öbür çırakların getirdiği atları görmek istedi; ama bu atlardan biri kördü, öbürü topal!

Bunun üzerine yardımcısına yedinci atı getirtti. Değirmenci bunu görünce, “Buraya şimdiye kadar hiç bu kadar güzel bir at gelmedi!” dedi.

“Bu, üçüncü çırağın atı!” dedi prenses.

“O zaman değirmen onun hakkı!” diye karşılık verdi değirmenci.

Prenses, “İşte at burda! Değirmen sende kalsın!” dedi.

Ve Hans’ı arabasına bindirerek oradan uzaklaştı. Hans’ın gümüş aletlerle yaptığı ufak eve vardılar ve bu ev birdenbire kocaman bir saraya dönüştü; her şey altın ve gümüşten yapılmıştı.

Prenses Hans’la evlendi. Hans o kadar zengin oldu ki, bu zenginlik ona ömür boyu yetti.

Bu yüzden herkesi aptal sanma ve her aptalın da başarılı olamayacağını düşünme!

Fakir ile Zengin

Yüce Tanrı yeryüzünde, insanlar arasında dolaştığı bir çağda* bir akşam yoruldu, ancak bir hana varmadan karanlık bastı. Yolunun üstünde karşılıklı duran iki ev vardı. Bir tanesi koskocaman ve güzeldi, öbürüyse ufacık ve köhneydi. Güzel ev bir zengine, köhne ev de bir fakire aitti.

Tanrı, “Büyük eve gidersem onlara yük olmam, geceyi orada geçireyim bari” diye düşündü.

Kapısının çalındığını duyan zengin adam, pencereyi açarak gelen kişiye ne istediğini sordu.

“Yatacak bir yer istiyorum” diye cevap verdi Tanrı.

Adam karşısındakini tepeden tırnağa kadar süzdü; kılık kıyafetine bakılacak olursa fazla parası olmamalıydı. Kafasını iki yana sallayarak, “Sizi alamam. Bütün odalar ot ve tohum dolu. Her kapımı çalanı eve alsam, ben dilenmek zorunda kalırım” diyerek pencereyi kapadı ve Yüce Tanrı’yı sokakta bıraktı.

Bunun üzerine Tanrı öbür eve gitti. Kapıyı çalar çalmaz fakir adam hemen çıkageldi ve onu içeri buyur etti.

“Geceyi burada geçirin. Dışarısı çok karanlık, bu koşullarda yol alamazsınız” dedi.

* Hz. İsa kastediliyor. Hristiyanlara göre Tanrı aynı zamanda dünyaya insan kılığında gönderilen Hz. İsa’ydı –çn.

Tanrı bu tekliften hoşlanarak içeri girdi. Fakir adamın karısı onun elini sıkarak “Hoşgeldin!” dedi. Rahat etmesini, fazla yemekleri olmadığını, ama ellerinde ne varsa kendileriyle paylaşacaklarını söyledi. Hemen ocağa patates koyup pişirdiler, yanında biraz da süt olsun diye kadın gidip keçiyi sağdı; sofraya kurulunca Tanrı onlarla birlikte oturdu; yemek kötü de olsa ona iyi geldi, çünkü en azından herkes güler yüzlüydü.

Yemekten sonra uyku vakti geldi. Kadın kocasına usulca seslendi: “Dinle kocacığım, bu gece biz samanlıkta yatalım, misafire kendi yatağımızı verelim ki, zavallı adam dinlenip rahat etsin. Çünkü bütün gün yürümüş, herhalde çok yorgundur.”

“Seve seve” dedi kocası “Kendisine söyleyeyim.”

Tanrı’nın yanına gidip ona isterse kendi yataklarında yatmasını, bacaklarını uzatarak keyfine bakmasını söyledi.

Tanrı onların yatağını almak istemedi, ama karı koca ısrar etti. Sonunda onu razı ettiler. Kendileri ise saman yatakta yattı.

Ertesi sabah erkenden kalkarak misafire evde ne varsa kahvaltı hazırladılar. O da onlarla birlikte yedikten sonra yola çıkmak istedi. Kapı önünde durdu, geri döndü ve “Bana acıdığınız ve namuslu davrandığınız için sizin üç dileğinizi yerine getireceğim” dedi.

“Uhrevi mutluluk, daha başka ne isteyelim ki? Bir de sağlık ve günlük ekmek. Üçüncü bir şey aklıma gelmiyor” dedi yaşlı adam.

Tanrı sordu: “Bu eski ev yerine yenisini istemez misin?”

“İsterim elbet, o zaman kendimizi daha iyi hissederiz” dedi adam.

Tanrı onun bu dileğini yerine getirerek eski evin yerine yenisini yarattı, sonra onları takdis etti ve oradan uzaklaştı.

Zengin adam uyandığında gündüz olmuştu. Pencereden bakınca, karşıdaki köhne evin yerinde yepyeni, kırmızı tuğladan yapılmış bir ev gördü. Gözleri fal taşı gibi açıldı, karısını çağırarak sordu: “Söylesene, neler olmuş burada? Dün akşam karşımızda köhne bir ev vardı, bugün onun yerine güzel bir ev konmuş. Git bak bakalım, nasıl olmuş bu iş?”

Karısı karşı komşuya giderek neler olduğunu sordu.

“Dün akşam bir yolcu yatacak yer arıyordu, bizde kaldı. Bu sabah vedalaşırken üç isteğimizi yerine getirdi: uhrevi mutluluk, ömür boyu sağlık ve günlük ekmeğimiz! Üçüncü olarak da eski ev yerine yenisi geldi” dedi yaşlı adam.

Zengin adamın karısı hemen eve dönerek bunu kocasına anlattı.

“Ne kadar dövünsem yeridir! Böyle olacağını bilseydim! O yabancı daha önce buradaydı, bizden oda istedi. Bense onu kovdum” dedi adam.

“Hemen atına atla, o adama yetiş; bizim de üç dileğimizi yerine getirsin” diye diretti karısı.

Zengin adam bu iyi öneriyi reddetmedi; atına atlayarak Tanrı’ya yetişti. Bin dereden su getirerek Onu hemen içeri almadığı için kusura bakmamasını, çünkü kapının anahtarını aramaya gittiğini ve geri döndüğünde de kimseyi göremediğini anlatarak “Şimdi mutlaka bizde kalmalısınız” dedi.

“Olur, ama dönüşte” dedi Tanrı.

Zengin adam tıpkı komşusu gibi üç dilekte bulunup bulunamayacağını sordu.

“Olur, ama hakkınızda hayırlı olmaz; en iyisi vazgeçin” dedi Tanrı.

Zengin adam yerine getirildiği takdirde talihini döndürecek bazı şeyler düşündüğünü söyledi.

“O zaman evine dön, aklından geçen üç dileğin yerine getirilecek” dedi Tanrı.

Zengin adam istediğini elde etmiş olmanın sevinciyle eve yollandı ve bu arada ne dileyeceğini düşündü. Ve düşünürken de dizginleri gevşetti; at sıçramaya başlayınca da adamın aklı karıştı. Hayvanın boynuna bir şaplak atarak “Sakin ol Liese!” dedi. Ama at yeniden huysuzlandı. Bu kez adam öfkelendi ve sabrı tükenerek, “Hay boynu kırılası!” diye söylendi. Bu sözler ağzından çıkar çıkmaz at tökezleyerek yere düştü ve bir daha kıılmadı: ölmüştü! Böylece ilk dileği yerine gelmiş oldu.

Ancak adam doğuştan pinti olduğu için hayvanın semerini bırakmadı, onu sırtladıktan sonra eve yaya gitti. “Kala kala iki dileğim kaldı!” diye aklından geçirerek kendini yatıştırdı.

Kumlu yoldan ağır ağır gidedursun, güneş tepeye yükseldi ve hava o kadar ısındı ki, o hâlâ ne dileyeceğini düşünüyordu. “Dünyanın tüm hazinelerini istesem, daha sonra şu ya da bu eksik kalacak, biliyorum bunu. Öyle bir şey istemeliyim ki, hiçbir şeyim eksik olmasın!” diye kendi kendine konuştu.

Sonra içini çekerek, “Hani Bavyeralı bir çiftçi olsam ve de üç dileğim olsa, o zaman bilirdim ne isteyeceğimi: Önce bol

bol bira, sonra içeceğimden daha fazla bira, üçüncü olarak da bunlara ilaveten bir fıçı bira daha!” diye söylendi.

Bazen bir şey bulur gibi oluyor, ama sonra bunu yeterli görmüyordu. Derken aklına karısı geldi. “Herhalde şimdi serin mutfağında oturmuş, keyif çatıyor, güzel güzel yemekler yiyordur” diye düşündü ve öfkeleniverdi. Bilinçsiz bir şekilde söylendi: “Sırtımda taşıdığım şu semere keşke o binse de, hiç inemese!”

Son sözcük ağzından çıkar çıkmaz sırtındaki semer yok oluverdi ve o zaman ikinci dileğinin de yerine getirilmiş olduğunu fark etti. İçine hararet bastı ve hızlı hızlı yürüdü. Evine varıp bir köşeye çekilerek büyük bir dilekte bulunacaktı! Ama eve geldiğinde kapıyı açar açmaz karısını semere oturur buldu; kadıncağız bir türlü aşağıya inemiyor, bağırıp sızlanıyordu.

“Yakınıp durma, sana dünyanın hazinesi vereceğim, yeter ki kımıldama!” dedi adam.

Kadın ona veryansın ederek, “Ne yapayım dünyanın hazinesini, semerden inemeyecek olduktan sonra! Bunu sen istedin, o zaman beni sen indir!” dedi.

Adam ister istemez bu üçüncü dileği yerine getirdi. Kadın da semerden inebildi. Böylelikle üçüncü dilek de yerine getirilmiş oldu. Sonuçta zengin adam onca üzüntü ve zahmete katlanmak zorunda kaldığı gibi atını da kaybetti.

Fakir komşularıysa ömürlerinin sonuna kadar rahat, sakin ve kaygısız bir ömür sürdüler.

Ayipostlu

Bir zamanlar askere yazılmış bir delikanlı vardı. Cesur biriydi, kurşun yağarken cephede hep ön saflardaydı. Savaş süresince her şey yolunda gitti, ama ateşkes ilan edildikten sonra ordudan ayrıldı. Yüzbaşısı ona nereye isterse gidebileceğini söyledi.

Oğlanın anası babası ölmüştü, evi barkı yoktu artık. Bunun üzerine ağabeylerinin yanına vararak onlardan tekrar savaş çıkana kadar kendine bakmalarını istedi. Ama ağabeyleri vicdansızdı. “Seninle ne yapalım ki? Sana ihtiyacımız yok, kendi başının çaresine bak” dediler.

Askerin tüfeğinden başka bir şeyi yoktu; onu omzuna asarak yollara düştü. Derken koskoca bir fundalığa vardı, etrafını daire şeklinde çevirmiş ağaçlardan başka bir şey görünmüyordu. Üzgün bir şekilde yere oturarak kaderini düşünmeye başladı.

“Param kalmadı, elimde bir zanaatım da yok, savaşmaktan başka bir şey bilmem; artık ateşkes ilan edildiğine göre kimsenin bana ihtiyacı kalmadı. Herhalde açlıktan öleceğim” diye düşündü.

Birden bir hışırtı duydu ve dönüp baktı. Karşısında yeşil ceketli, iri yarı, tanımadığı bir yabancı durmaktaydı ve adamın bir ayağı sakattı.

“Senin neyin eksik, biliyorum ben” dedi adam ve ekledi: “Senin paran da olacak, malın mülkün de, ama önce hiçbir

şeyden korkmadığını kanıtlaman gerekiyor, yoksa paramı boşa harcamam ben!”

“Bir asker hiçbir şeyden korkmaz!” diye cevap verdi oğlan. “İstersen beni bir dene!”

“Hemen!” dedi adam, “Arkana bak!”

Asker dönüp baktı, karşısında koskoca bir ayı vardı ve homurdanarak üzerine yürüyordu.

“Dur hele! Biraz burnunu gıcıklayayım da bir daha homurdanamayasın!” diyen asker silahını omuzlayarak ateş etti ve ayıyı burnundan vurdu. Hayvan olduğu yerde çöktü ve bir daha kımıldayamadı.

“Cesurmuşsun, ama benim bir koşulum daha var, onu da yerine getirmelisin” dedi adam.

“Dünyevi mutluluğumu sarsmasın da!” dedi asker. Şimdi karşısındakinin kim olduğunu anlamıştı. “Yoksa böyle işlere girmem”

“Kendin göreceksin” diye cevap verdi yeşil ceketli adam ve ekledi: “Bundan böyle yedi yıl boyunca yıkanmayacaksın, saçını sakalını ve tırnaklarını kesmeyeceksin. Tanrı’ya dua da etmeyeceksin! Kabul ediyorsan sana yeşil ceketimi vereceğim. Yedi yıl sırf bunu giyeceksin. Bu yedi yıl içinde ölürsen bana kavuşmuş olacaksın. Hayatta kalırsan serbest olacaksın ve ömrün boyunca zengin kalacaksın.”

Asker içine düştüğü durumu düşündü, o zamana kadar yüz kere ölümle karşılaşmıştı; onun için cesareti ele alarak bu teklifi kabul etti.

Şeytan yeşil ceketini çıkararak ona verdi. “Bu yeşil ceketi giydikten sonra ne zaman elini cebine atsan avuç dolusu pa-

ra bulacaksın” dedikten sonra da ayının postunu y z d . “Bu senin palton olacak, aynı zamanda da yatağın. Sadece bunun üstünde yatacaksın, başka bir yatakta değil!”

Şeytan sonra sıvıŐıp gitti. Asker ceketi giydi, elini cebine atar atmaz ihtiya ı olan şeyleri buluverdi. Sonra ayı postunu giyerek yollara düştü.

Başına hiçbir şey gelmedi. İlk yılı şöyle böyle geçirdi. Ama ikinci yıl bir canavara benzedi. Saçları neredeyse bütün yüzünü kapadı. Sakalı keçeden, parmakları hayvan pençesinden farksızdı. Suratı  yle kirliydi ki,  i ek hastalığına yakalanmış da derileri soyulmuŐ gibiydi. Onu gören ka ıyordu; oysa kendisi hep fakirlere para dağıtıyor ve onlardan yedi yıl boyunca ölmemesi i in kendisine dua etmelerini istiyordu. Çok iyi para verdiği için her gittiği handa kendine yatacak bir yer bulabildi.

Dördüncü yıl bir hana vardı; ama hancı ona oda vermek istemedi, hatta ahırda bile yatmasına izin vermedi, çünkü atlarının ürkmelerinden korkuyordu.

Ama Ayıpostlu elini cebine atıp da bir avuç dolusu altın para verince adam ona evin arkasındaki ufacık kulübeyi gösterdi; hanının adı çıkmasın diye de kimseye görünmeyeceğine dair ondan söz aldı.

Ayıpostlu akşamları hep tek başına oturdu ve yedi yılın dolmasını bekledi. Derken yandaki odadan bir yakınma duydu. Çok yufka yürekliydi; kapıyı açıp bakınca yaşlı bir adamın başını elleri arasına almış ağlamakta olduğunu gördü.

Ayıpostlu ona yaklaştı, ama adam yerinden fırlayarak kaçmak istedi. Ancak insan sesi duyunca sakinleşti. Ayıpostlu tatlı dil dökerek derdini anlamaya çalıştı. Adam servetini yitirmişti; kızıyla birlikte aç kalmıştı, hancıya ödeyecek parası yoktu. İster istemez hapsi boylayacaktı.

“Bütün derdin buysa bende yeterince para var” diyen Ayıpostlu, hancıyı çağırarak parasını ödedi, sonra da yaşlı adamın cebini altınla doldurdu.

Yaşlı adam dertlerinden kurtulunca minnettarlığını nasıl kanıtlayacağını bilemedi. “Benimle gel” dedi Ayıpostlu’ya. “Benim kızlarımın hepsi dünya güzeli. İçlerinden birini beğen ve istersen onunla evlen. Bana yaptıklarını duyunca herhalde karşı çıkmayacaktır. Gerçi biraz acayip görünüyorsun, ama o seni yola sokar.”

Bu teklif Ayıpostlu’nun hoşuna gitti ve adamla beraber yola çıktı.

En büyük kız onun görünüşünden o kadar korktu ki, bir

çığlık atarak oradan kaçtı. Ortanca kız hemen kaçmadıysa da onu tepeden tırnağa kadar süzdükten sonra, “Nasıl insana benzemeyen biriyle evlenebilirim? Bir keresinde buraya insan diye geçinen tıraşlı bir ayı gelmişti, kürk palto ve beyaz eldiven giymişti. O bile bundan iyiydi. Hani sadece çirkin olsa, ona alışabilirdim” dedi.

Ama en küçük kız şöyle dedi: “Babacığım, seni dertten kurtardığına göre bu iyi bir adam olmalı. Madem beni ona sözledin, o zaman sözünde dur.”

Ne yazık ki, o sırada Ayıpostlu’nun yüzü kirden ve saçlarından gözükmüyordu; yoksa bu sözleri işitince nasıl canı gönülden güldüğü fark edilecekti. Parmağındaki yüzüğü çıkararak ikiye böldü, yarısını kıza verdi, diğer yarısını kendine sakladı. Kıza verdiği yüzüğe kendi adını, kendisinininkine de kızın adını yazdı ve ona bu yarım yüzüğü iyi saklamasını rica etti.

Sonra vedalaşarak, “Daha üç yıl dünyayı gezmeme gerek, geri dönmezsem özgürsün, o zaman anla ki ben öldüm. Ama Tanrı’ya dua et de yaşayayım” dedi.

Zavallı kız o günden sonra hep siyahlara büründü; ne zaman nişanlısını düşünse gözleri dolu dolu oldu. Ablalarıysa hep onunla alay etti.

“Dikkat et, ona elini uzattın mı bir pençe atar!” dedi büyük ablası.

Küçük ablası “Ayılar tatlıyı sever; dikkat et, senden hoşlanırsa seni yer haa!” diye dalga geçti.

“Sakın onun sözünden çıkma, yoksa böğürür!” dedi büyük ablası.

“Düğün neşeli geçecek, çünkü ayılar iyi dans eder!” diye

tamamladı küçük ablası.

Genç kız sustu ve söylenenlere pek aldırış etmedi. Bu arada Ayıpostlu bütün dünyayı dolaştı, bir kıtadan öbür kıtaya gitti, kendisine dua etmeleri için fakirlere para yardımında bulundu hep.

Yedi yılın dolduğu son gün yine o etrafı ağaçlarla çevrili çalılığın olduğu yere gitti. Çok geçmeden bir rüzgâr uğuldaydı ve karşısına şeytan çıktı, ona hırçın hırçın baktı. Sonra eski ceketini fırlatıp atarak yeşil ceketini geri istedi.

“Ona daha sıra gelmedi. Önce beni güzelce temizle bakalım!” dedi Ayıpostlu.

Şeytan ister istemez gidip su getirdi, onu yıkadı, saçlarını taradı ve tırnaklarını kesti. Oğlan tam bir asker gibi oldu, eskisinden daha yakışıklıydı.

Şeytan gönül rızasıyla oradan ayrıldıktan sonra delikanlı rahatladı. Şehre indi ve kendisine çok güzel, kadife bir ceket aldı. Dört ata koşulmuş bir arabaya binerek nişanlısının evine gitti. Kimse onu tanımadı. Baba onu yüksek rütbeli bir subay sanarak kızlarının bulunduğu odaya götürdü. Büyük ve ortanca kızın arasına oturttu; kızlar o zamana kadar bu kadar güzel ve yakışıklı bir erkek görmemişti. Ama nişanlı kız onun karşısına geçmiş, gözlerini yerden kaldırmadığı gibi tek kelime konuşmuyordu.

Sonunda baba, oğlana kızlarından birini verebileceğini söyleyince iki kız yerlerinden fırlayıp odalarına gitti; en güzel elbiselerini giydiler; ikisi de seçilmeyi umuyordu.

Ama oğlan nişanlısıyla odada yalnız kalınca cebinden çıkardığı yarım yüzüğü içi şarap dolu bardağa atarak masanın üzerinden kıza uzattı. Kız bardağı alarak şarabı içti, ama bar-

dağın dibinde yarım yüzüğü bulunca yüreği hızla çarpmaya başladı. Boynuna bir zincirle astığı diğer yarım yüzüğü çıkartıp öbürüyle karşılaştırdıncı iki yüzük birbirine tıpatıp uydu.

O zaman oğlan, “Ben senin Ayıpostlu olarak gördüğün nişanlım. Tanrı’nın inayetiyle yine insan kimliğine kavuştum ve her türlü gûnahtan arındım” diyerek kıza yaklaştı ve onu kucakladıktan sonra bir öpücük kondurdu.

Kızın ablaları süslü püslü giysiler içinde döndüklerinde yakışıklı delikanlının küçük kardeşlerini seçtiğini görünce ve onun Ayıpostlu olduğunu öğrenince kızgınlıktan küplere binerek dışarı fırladılar. Biri kuyuda boğuldu, diğeri kendini ağaca astı.

Akşam olunca kapı çalındı. Damat kapıyı açınca karşısında yeşil ceketli şeytanı gördü.

Şeytan şöyle dedi: “Gördün mü, bir yerine iki can aldım!”

10 Köylü ile Şeytan

Bir zamanlar çok kurnaz bir köylü kadın vardı. Onun yaptıkları hakkında çok şey anlatıldı. Ama en güzel öyküsü şeytanı nasıl faka bastırdığını anlatandı.

Kadın tarlasında bütün gün çalıştıktan sonra eve dönmeye karar verdi. Ama akşam karanlığı basmıştı bile. Tarlanın ortasında bir yığın mangal kömürü görünce çok şaşırdı ve oraya yaklaştı. Ateşin üstünde siyaha bürünmüş küçük bir şeytan oturmaktaydı.

“Ne o, sen bir hazinenin üstünde mi oturuyorsun?” diye sordu kadın. “Aynen öyle! Bu hazine ömründe görmediğin kadar altın ve gümüş var” diye cevap verdi şeytan.

“Bu hazine benim arazimde olduğuna göre benim sayılır” dedi kadın.

Şeytan, “Öyle olsun, ama bana iki yıl boyunca elde ettiğin ürünün yarısını vereceksin. Yeterince param var” diye karşılık verdi.

Köylü kadın bu teklifi kabul etti. “Ama paylaşırken haksızlık yapmayalım; toprağın üstündekiler senin olsun, altındakiler de benim” dedi.

Bu, şeytanın da işine geldi. Ama kurnaz köylü o yıl pancar ekti.

Hasat zamanı geldiğinde şeytan payına düşen ürünü almak istedi. Ama sararmış, buruşuk yapraklardan başka bir şey bulamadı. Köylü kadınsa büyük bir keyifle toprağın al-

tındaki pancarları topladı.

“Bu kez karlı çıktın, ama gelecek sefer böyle olmayacak” dedi şeytan ve ekledi: “Gelecek sefer toprağın üstündekiler senin, altındakiler benim olacak!”

“Peki, öyle olsun!” diye cevap verdi köylü kadın. Ama ekim zamanı geldiğinde bu kez pancar değil, buğday ekti. Hasat zamanı geldiğinde de buğdayları kökünden keserek topladı. Şeytan ise toprağın altında ekin anızından başka bir şey bulamadı. Öfkeden köpürüp kendini kayalıklardan aşağı attı.

“Kurnazlık taslayanı böyle faka bastıracaksın işte!” diye söylenen kadın gidip hazineye el koydu.

Gökten İnen Düven

Bir zamanlar bir çiftçi vardı ve bir çift öküzünü sabana koşarak tarla sürmeye kalkıştı. Ama birden iki öküzün boynuzları o kadar büyüdü ki, çiftliğin kapısından giremediler. Neyse ki o sırada oradan bir kasap geçiyordu. Adam öküzleri ona verdi ve şöyle pazarlık etti: çiftçi kasaba bir ölçek tohumluk buğday tanesi getirecek, o da her buğday için bir kuruş ödeyecekti. Yani iyi bir pazarlıktı bu!

Çiftçi eve döndü, bir çuval buğdayı sırtına vurarak yola çıktı, ama bu arada çuvaldan bir tek buğday düşüp kayboldu.

Kasap ona anlaştıkları gibi para ödedi; çiftçi o buğday tanesini kaybetmeseydi daha fazla para alacaktı. Eve dönerken bir de baktı ki, o tohumdan koskoca bir ağaç yükselmiş ve ta cennete kadar uzanmış.

“Fırsat bu fırsat, şu ağaca çıkıp bakayım, yukarıda melekler ne yapıyor? Kendi gözlerimle göreyim” dedi çiftçi.

Ağaca tırmandı. Bir de baktı ki, melekler yukarıda yulaf dövmekte. Onları seyretti, ama seyrederken üzerine bindiği ağaç sallanmaya başladı. Derken aşağı baktı, biri ağacı kesmek istiyordu.

“Aşağı düşersem hapı yuttum demektir!” diye söylendi kendi kendine. İçine düştüğü bu kötü durumdan kurtulmak için ne yapacağını bilemedi. Bunun üzerine yulaf saplarından bir halat ördü; cennetten bir kazmayla bir düven alarak

halat yardımıyla aşağıya indi.

Yeryüzüne ayak basar basmaz kendini derin bir çukurda buldu. İyi ki yanında kazma vardı, onunla kendine çukurun dibinden yukarıya doğru bir merdiven kazarak yukarı çıktı. Başından geçenleri kanıtlamak için de yanına bir düven almıştı işte!

12 Demir Hans

Bir zamanlar bir kral vardı. Sarayının bulunduğu yerdeki kocaman ormanda her türlü vahşi hayvan yaşamaktaydı.

Bir gün avcılarından birini bir ceylan vursun diye ormana yolladı. Ama avcı geri dönmedi.

“Herhalde başına bir şey geldi” diyen kral, ertesi gün onu aramak üzere iki avcı daha gönderdi, ama onlar da geri gelmedi. Üçüncü gün tüm avcılarını çağırdı ve “Bütün ormanı arayın, üçünü de bulmadan geri dönmeyin!” dedi. Ne var ki, hiçbirisi geri dönmedi. Yanlarına aldıkları av köpeklerini de gören olmadı.

O günden sonra kimse ormana gitmeye cesaret edemedi. Kral derin bir sessizliğe bürünerek yalnızlığa itildi. Arada sırada başının üzerinde bir kartal ya da atmaca uçtuğu oluyordu.

Bu böylece dört yıl sürdü. Derken yabancı bir avcı kralın huzuruna çıkarak iş istedi, hatta o tehlikeli ormana da girebileceğini söyledi. Ama kral buna razı gelmedi ve “Orası uğursuz bir yer, oraya gidersen sen de ötekilerin akıbetine uğrarsın” dedi.

“Efendim, ben bunu göze alıyorum, çünkü ben hiçbir şeyden korkmam!” diye cevap verdi avcı. Köpeğini yanına alarak ormana daldı. Çok geçmeden köpeği vahşi bir hayvanın peşine takıldı, ama henüz birkaç adım atmıştı ki, derin

bir bataklığa saplandı. Aynı anda sudan çıplak bir kol uzanarak hayvanı aldığı gibi dibe çekti. Avcı bunu görünce geri döndü, yanına üç adam aldı ve hepsi ellerindeki kovalarla bataklığın suyunu boşalttı. Dibe geldiklerinde orada vahşi bir adamın yatmakta olduğunu gördüler. Adamın bütün vücudu kahverengiydi, paslı demiri andırıyordu. Yüzünü örten saçları ta dizlerine kadar uzamıştı. Onu iplerle bağlayarak saraya götürdüler.

Bu vahşi adamı her gören şaşırıp kaldı. Kral onu demir bir kafese kapattı ve kapısını açanı ölüm cezasına çarptıracağını ilan ederek anahtarını da saklaması için kraliçeye verdi.

Artık herkes korkusuzca ormana gidebilirdi.

Kralın sekiz yaşında bir oğlu vardı. Oğlan bir gün sarayın avlusunda oynarken altın topunu kafese kaçırdı. Bunun üzerine vahşi adama “Topumu geri ver!” dedi.

“Bana şu kapıyı açmadan topu sana vermem!” diye cevap verdi adam.

“Olmaz! Bunu yapamam, kral yasakladı!” diyen oğlan koşarak oradan uzaklaştı.

Ertesi gün oğlan yine gelerek topunu istedi.

Vahşi adam “Kapıyı aç!” dedi, ama çocuk razı olmadı.

Üçüncü gün kral avlanmak üzere ormana gitti. Oğlan yine kafesin yanına vararak, “İstesem de kapıyı açamam, çünkü anahtarı bende değil” dedi.

“Anahtar annenin yastığının altında, gidip alabilirsin” diye cevap verdi adam.

Topundan başka bir şey düşünemeyen oğlan her türlü uyarıyı göz ardı ederek anahtarı alıp getirdi. Kapıyı açmak

zor oldu, oğlan parmağını sıkıştırdı.

Neyse, kapı açılır açılmaz vahşi adam dışarı çıktı, oğlana altın topunu verdikten sonra oradan sıvışmaya kalkıştı.

“N’olur gitme! Yoksa dayak yerim!” dedi oğlan.

Vahşi adam geri döndü ve onu da sırtına alarak hızlı adımlarla oradan uzaklaştı.

Kral geri döndüğünde kafesi boş bulunca, karısına bunun nasıl olduğunu sordu. Kadının hiçbir şeyden haberi yoktu, anahtarı aradıysa da bulamadı. Oğluna seslendi, ama hiçbir cevap alamadı.

Kral oğlunu aramak için her tarafa adamlarını saldı, ama onlar da hiçbir şey bulamadı. Kral neler olabileceğini tahmin etti, bunun üzerine bütün saray yas tuttu.

Vahşi adam ormana daldıktan sonra sırtındaki oğlanı yere indirip ona, “Annemi ve babanı artık hiç göremeyeceksin. Bundan sonra sana ben bakacağım, çünkü sen beni kurtardın ve sana acıdım. Her istediğimi yerine getirirsen yanımda rahat edersin. Dünyada hiç kimsenin sahip olamadığı kadar altın ve hazine var bende” dedi.

Oğlana yosunlardan bir yatak yaptı, o da hemen yatıp uyudu.

Ertesi gün birlikte bir kuyunun başına vardılar.

“Şu altın kuyuyu görüyor musun? Kristal gibi aydınlık ve tertemiz. Sen burada nöbet tutacaksın; dikkat et içine bir şey düşmesin. Yoksa kirlenir. Emrimi yerine getirdin mi diye her akşam gelip bakacağım” dedi adam.

Oğlan kuyunun başına oturdu; içinde bazen altın bir balık ya da altın bir yılan görünüyordu. İçine hiçbir şey düşme-

mesi için hep dikkat etti.

Bir keresinde parmağı öyle acıdı ki, ister istemez elini suya soktu. Hemen çekti, ama parmağı altına bulaşmıştı bir kere; ne kadar silmeye çalıştıysa da yararı olmadı.

Akşam olunca Demir Hans çıkageldi ve oğlanı görünce “Kuyuya ne oldu?” diye sordu.

“Hiç” diye cevap veren oğlan, görülmemesi için parmağını arkasında sakladı.

“Sen parmağını kuyuya sokmuşsun! Bu seferlik seni affediyorum, ama dikkat et bir daha kuyuya bir şey girmesin!” dedi adam.

Ertesi sabah oğlan yine kuyunun başına geçerek nöbet tuttu. Parmağı yine acımaya başlayınca onu saçlarının arasında gezdirdi; ne yazık ki o sırada saçının bir teli kuyuya düştü; hemen alıp çıkardı, ama saçının o teli altına dönüşmüştü.

Demir Hans yine çıkageldi, neler olduğunu çok iyi biliyordu. “Saçını kuyuya düşürmüşsün!” dedi. “Hadi bunu da görmemiş olayım, ama aynı hatayı üçüncü kez yaparsan kuyu pislenmiş olacak, o zaman benim yanımda kalamazsın!”

Üçüncü gün oğlan yine kuyu başındaydı; ne kadar acısa da parmağını yerinden oynatmadı. Ama zaman bir türlü geçmek bilmiyordu. Suda kendi yüzünü görmek istedi. Bu nedenle kuyuya iyice sarktı ve bu arada omuzlarına kadar uzanan saçları suya değdi. Oğlan hemen doğruldu, ama saçları altın sarısına dönüşmüştü ve güneş altında pırıl pırıl parlamaktaydı. Onun ne kadar korktuğunu tahmin edebilirsiniz! Hemen cebinden mendilini çıkararak, adam görmesin diye başını sardı.

Adam yine geldiğinde her şeyi biliyordu. “Çıkar şu mendili başından” dedi.

Altın sarısı saçlar meydana çıktı. Oğlan ne kadar özür dilediyse de bir yararı olmadı.

“Sınavı geçemedin, artık burada kalamazsın. Git, başının çaresine bak. Yoksulluğun ne demek olduğunu göreceksin o zaman. Ama aslında iyi kalpli olduğun için sana bir iyilikte bulunacağım: ne zaman başın sıkışırsa, ormana git ve Demir Hans diye seslen. Ben çıkar gelirim ve sana yardım ederim. Ben tahmin edemeyeceğin kadar güçlüyüm; altın ve gümüşten hazinem bitmez tükenmez!” dedi adam.

Kralın oğlu ormandan ayrıldı, az gitti uz gitti, dere tepe düz gitti, derken büyük bir şehre geldi. Geçinebilmek için kendine iş aradı, ama bulamadı. Sonunda saraya giderek oraya sığınmak istedi. Saraydakiler ondan nasıl yararlanabileceklerini bilemedi, ama oğlandan hoşlandıkları için yanlarında kalmasına göz yumdular. Önce onu aşçıbaşının yanına verdiler.

Aşçıbaşı ona odun ve su taşıma görevi verdi, aynı zamanda da ocağa bakacaktı. Bir gün başka adam olmadığı için krala yemeğini tepsi içinde o götürdü. Altın saçları görünmesin diye başına bir şapka geçirdi. Kral hiç böyle bir şey görmemişti. “Kralın huzuruna şapkayla çıkılmaz, çıkar onu başından!” diye gürledi.

“Ah efendim, çıkaramam” dedi oğlan ve ekledi: “Çünkü başımda bit var.”

Kral aşçıyı çağırarak “Nasıl olur da böyle bir oğlanı yanında çalıştırırsın?” diye azarladı ve onu hemen kovmasını söyledi.

Ama oğlana acıyan aşçı onu bahçıvanın yanına verdi.

O günden sonra oğlan hep fidan dikti, çiçek suladı, toprak kazdı. Rüzgâr, yağmur demeden hep bahçede çalıştı.

Bir yaz günü çok sıcak bir havada, bahçede çalışırken serinlemek için başından şapkasını çıkardı. Güneş saçlarına vurunca pırıl pırıl bir ışık prensesin yatak odasına yansıdı. Kız ne oluyor diye yerinden fırladı. Oğlanı görünce ona “Bana bir demet çiçek getir!” diye seslendi. Oğlan hemen şapkasını başına geçirdi. Kopardığı bir demet yabani çiçeği sarıp sarmalayıp kızı götürmek üzere merdivenden çıkarken bahçıvan onu gördü.

“Nasıl olur da prensese böyle kötü çiçek götürürsün? Hemen git, en güzel ve en nadir çiçeklerden bir demet yap!” dedi. Ama oğlan, “Hayır, yabani çiçekler daha güçlüdür, onun daha hoşuna gidecek!” diye cevap verdi.

Odasına vardığında, “Şapkanı çıkar, benim önümde böyle durman yakışık almaz!” dedi prenses.

“Çıkaramam, kafamda bit var!” dedi oğlan. Ama kız zorla onun şapkasını çıkarınca oğlanın o şahane altın sarısı saçları omuzlarına döküldü.

Oğlan oradan kaçmak istedi, ama kız onu kolundan yakalayarak bir avuç dolusu altın para verdi.

Oğlan oradan çıktı, ama kızın verdiği şeye hiç dikkat etmeden, olduğu gibi bahçıvana uzattı. “Al bunları, çocuklarına ver, oynasınlar!” dedi.

Ertesi gün prenses onu yine çağırarak bir demet kır çiçeği getirmesini istedi. Oğlan geri döndüğünde yine başından şapkasını çekip almayı denedi, ama oğlan her iki eliyle şapkasını sımsıkı başında tuttu. Bunun üzerine kız ona yine bir

avuç dolusu altın verdi. Ama oğlan bunu kendine saklamayıp oyuncak diye bahçıvanın çocuklarına hediye etti.

Üçüncü gün de aynı şey oldu; kız oğlanın şapkasını alamadı. Üstelik oğlan onun altınını istemedi.

Derken günün birinde savaş çıktı. Kral halkını topladı; düşmanın gücünü ve kendi ordusunun bu düşmana karşı koyup koyamayacağını bilemiyordu. Bunun üzerine oğlan “Ben artık büyüdüm, ben de savaşmak istiyorum, bana bir at verin” dedi.

Herkes güldü ve “Biz gidiyoruz. Ahıra git bak, sana bir at bıraktık!” dediler.

Onlar gittikten sonra oğlan ahıra girerek o atı çıkardı; hayvanın bir bacağı sakattı ve topallaya topallaya yürüyordu.

Oğlan buna aldırmadan atına atlayarak karanlık ormana gitti. Orman kenarına vardığında üç kez “Demir Hans!” diye haykırdı. Güçlü sesi ağaçlar arasında yankılandı. Derken vahşi adam çıkageldi ve “Ne istiyorsun?” diye sordu.

“Safkan ve güçlü bir at istiyorum, savaşa gideceğim.”

“İstedığın olsun! Daha fazlasını da vereyim.”

Vahşi adam ormana geri döndü ve aradan çok geçmeden bir seyyis çıkageldi. Yanında safkan bir at vardı; hayvan burnundan soluyor ve yerinde duramıyordu. Ardında da zırhlara bürünmüş bir alay savaşçı vardı. Hepsinin kılıçları güneşte parlıyordu.

Oğlan, sakat atını seyyise teslim ettikten sonra öbür ata binerek askerlerinin başına geçti.

Savaş yerine vardığında kralın adamlarından çoğu ölmüş-

tü, kalanları da ölmek üzereydi. Oğlan zırhlı askerleriyle fırtına gibi düşmana çullandı ve kendisine karşı çıkan herkesi saf dışı bıraktı. Onlar kaçmak istediye de, oğlan peşlerini bırakmayarak tek bir kişiyi bile sağ bırakmadı. Daha sonra, kralın yanına döneceğine adamlarını alarak yine ormana döndü ve Demir Hans'a seslendi.

"Ne istiyorsun?" diye sordu vahşi adam.

"Al senin şu yağız atını, bana üç bacaklı hayvanımı geri ver" dedi oğlan.

Kral savaştan dönünce kızı onun yanına vararak kazandığı zaferden ötürü babasını kutladı.

"Zaferi kazanan ben değilim" dedi babası, "yabancı bir şövalye adamlarıyla geldi, o kazandı."

Prences bu yabancı adamın kim olduğunu bilmek istedi, ama bunu kral da bilmiyordu. "Kendisi düşmanı kovaladı, ama onu bir daha göremedim" dedi.

Kız saraydaki bahçıvana yanında çalışan oğlanı sordu. Bahçıvan gülerek şöyle dedi: "Az önce topal atıyla çıkageldi, herkes onunla alay etti. Bizim topal atlı gelmiş dediler ve Hangi köşede gizlenip pinekledin diye sordular. O da, 'Ben elimden gelenin en iyisini yaptım, ben olmasaydım haliniz yaman olurdu' diye cevap verdi. Bunun üzerine daha da fazla güldüler."

Kral kızına şöyle dedi: "Üç gün sonra büyük bir şenlik düzenleyeceğim. Sen ortaya bir altın elma fırlatacaksın, belki o yabancı çıkagelir!"

Şenlik her yana duyurulunca oğlan yine ormana girerek Demir Hans'a seslendi.

“Ne istiyorsun?” diye sordu Demir Hans.

“Prensesin atacağı altın elmayı yakalamayı.”

“Tamam, onu yakalamış bil! Ama giyimim kuşamın kırmızı olacak ve mağrur bir tilkiye binmiş olacaksın” dedi Demir Hans.

Yarışma günü gelince oğlan da yarışmacılar arasında yer aldı, ama kimse onu tanımadı.

Prenses öne doğru çıkarak altın elmayı fırlattı, ama kimse onu oğlandan önce yakalayamadı. Üstelik elmayı kaptıktan sonra hiç vakit kaybetmeden oradan çekip gitti.

İkinci gün Demir Hans onu beyazlara büründürerek altına yağız bir at verdi. Oğlan yine altın elmayı yakaladıktan sonra hiç durmadan oradan uzaklaştı.

Kral çok öfkelen-di. “Böyle bir şey olamaz, kendisi huzuruma çıkıp bana adını söyleyecek!” diye bağırdı.

Buna göre elmayı bu kez yakalayan şövalye hemen uzaklaşıp giderse peşine düşülecek, kendi arzusuyla dönmezse yaka paça alınıp kralın huzuruna getirilecekti!

Üçüncü gün oğlan, Demir Hans’tan siyah bir giysi ve takımlarla bir Arap atı aldı ve yine altın elmayı kapıverdi. Oradan kaçmak isterken kralın adamları peşine takıldı. O kadar yaklaştılar ki, birisi kılıcıyla oğlanı ayağından yaraladı. Buna rağmen oğlan kendisini kurtardı. Atı öyle bir sıçrayış yaptı ki, başındaki miğfer yere düştü ve herkes onun altın saçlarını gördü. Dönerek krala bunu anlattılar.

Ertesi gün prenses bahçivana yine yanında çalışan oğlanı sordu.

“Bahçede çalışıyor, o da şenliklere katılmıştı, dün akşam

geri döndü. Çocuklarıma üç tane altın elma getirdi!” dedi bahçıvan.

Kral onu yanına çağırdı. Oğlan çıkageldi, başında yine şapkası vardı. Ama prenses hemen onu yanına çağırarak başındaki şapkayı çekip aldı. Oğlanın altın saçları omuzlarına dökülüyordu, o kadar yakışıklıydı ki, herkes şaşakaldı.

“Her defasında değişik giysilerle gelen ve üç altın elma kazanan şövalye sen miydin?” diye sordu kral.

“Evet, işte elmalar!” diyen oğlan, onları cebinden çıkararak krala verdi. “Daha fazla kanıt istiyorsanız, işte peşime düşen adamlarınızın bacağımda açtığı yara! Düşmana karşı size savaşı kazandıran şövalye de benim!” diye ekledi.

“Tüm bunları yaptığına göre sen bahçıvan falan değilsin. Söyle bana bakayım, sen kimin oğlusun?”

“Benim babam güçlü bir kraldır. Benim de tonlarca altınım var, canımın istediğinden de fazla!”

“Anlıyorum” dedi kral. “Sana teşekkür borçluyum. Hoşuna gidecek bir şey yapabilir miyim bari?”

“Evet” diye cevap verdi oğlan, “Sizden evlenmek üzere kızınızı istiyorum!”

“Babam buna karşı çıkmaz; ben onun altın saçlarını daha önce görmüş ve bahçıvan olmadığını anlamıştım zaten” dedi prenses ve yanına vararak oğlanı öptü.

Düğüne oğlanın annesiyle babası da geldi. Çok neşeliydiler; sevgili oğullarını görmekten neredeyse ümidi kesmişlerdi.

Düğün sofrasına oturduklarında birden müzik kesildi, kapılar açıldı ve içeriye maiyetiyle birlikte görkemli bir kral

girdi. Oğlana doğru yürüdü, onu kucakladı ve şöyle dedi:
“Ben Demir Hans’ım. Bana büyü yapılmıştı ve vahőı bir ada-
ma dönüőmüőtüm, ama sen beni kurtardın. Sahip olduğum
tüm hazineler senin olsun!”

Demir Soba

İsteklerin kabul gördüğü bir çağda cadının teki bir prense büyü yaptı. Buna göre oğlan ormanda, koskoca bir demir soba içinde yatıp kalkacaktı. Yıllarca orada kaldı ve kimse onu oradan kurtaramadı.

Günün birinde o ormana bir prenses geldi; yolunu şaşırıp babasının sarayını bulamamıştı. Dokuz gün orada burada dolaştıktan sonra sonunda o demir sobanın önüne geldi. “Kimsin sen? Nereye gidiyorsun?” diye bir ses yükseldi sobanın içinden.

“Yolumu kaybettim, babamın sarayını bulamıyorum, yani eve gidemiyorum” diye cevap verdi kız.

“Evini bulmana yardım edebilirim” dedi demir sobanın içindeki ses. “Hem de en kısa zamanda. Ancak isteğimi yerine getireceğine dair bir kağıt imzalayıp bana verirsen! Sen nasıl bir prensessen ben de koca bir prensim ve seninle evlenmek istiyorum.”

Kız dehşet içinde kaldı ve “Aman Tanrım, bir demir sobayla ne yapayım ben?” diye geçirdi aklından.

Ama kesinlikle eve gitmek istediği için, kendisine söylenen şeyi yerine getireceğine dair kâğıt imzaladı.

“Eve git, yanına bir bıçak al ve buraya gel; onunla sobayı oyacaksın!” dedi demir sobanın içindeki ses. Kızın yanına bir de adam verdi. Adam yol boyunca hiç konuşmadı ve kızı iki saat sonra saraya bıraktı.

Prensesin döndüğünü gören saray halkı bayram yaptı. Yaşlı kral onu kucaklayarak öptü.

Ama kızın hiç keyfi yoktu. “Babacığım, başıma neler geldi bir bilsen!” diye söylendi. “Demir sobaya rastlamasaydım o vahşi ormandan çıkamazdım, ama bunun karşılığında yine döneceğime, kendisini kurtarıp onunla evleneceğime dair kâğıt imzaladım.”

Kral öylesine dehşete kapıldı ki, neredeyse düşüp bayılacaktı; çünkü bu dünyada tek bir kızı vardı. Danışmanları prensesin yerine değirmencinin kızının gitmesini önerdi. Ona bir bıçak vererek yolladılar, o bıçakla sobayı oyacaktı!

Kız yirmi dört saat uğraşıysa da en ufak bir delik bile açamadı. “Bana dışarısı gündüzmüş gibi geliyor” diye seslendi demir sobanın içindeki ses. “Bana da öyle, yani babamın değirmeninin sesini duyuyorum” dedi kız.

“Öyleyse sen değirmencinin kızıydın, hemen git buradan da kralın kızı gelsin!”

Kız giderek yaşlı krala durumu anlattı. Dışarıda bekleyen adam onu değil, prensesi istiyordu.

Yaşlı kral yine dehşet içinde kaldı, kızı da ağlamaya başladı. Ama sarayda bir çoban kızı vardı ki, değirmencinin kızından daha güzeldi. Para karşılığında demir sobaya prensesin yerine onun varması kararlaştırıldı. Ve onu dışarı çıkardılar.

Kız sobanın yanına götürüldü. O da yirmi dört saat uğraştı, ama hiçbir sonuç alamadı.

“Bana dışarısı gündüzmüş gibi geliyor” diye seslendi demir sobanın içindeki ses. “Bana da öyle, babamın kavalını duyuyorum” dedi kız.

“O zaman sen çoban kızısın. Hemen git buradan, prenses gelsin. Söyle kendisine, vermiş olduğu sözü yerine getirsin! Eğer gelmezse bütün krallık mahvolacak, taş üstünde taş kalmayacak” dedi sobadaki ses. Bunu duyan prenses ağlamaya başladı, ama verdiği sözü tutmaktan başka çaresi yoktu.

Babasıyla vedalaştıktan sonra yanına bir bıçak alarak ormana gitti ve sobanın yanına vardı. Hemen bıçakla demir sobayı oymaya başladı; demir yumuşayıverdi ve iki saat sonra kız, ufak da olsa bir delik açtı. Bu delikten içeri bakabiliyordu.

“Sen benimsin, ben de senin; bundan sonra sen benim nişanlımsın. Beni kurtardın!” dedi oğlan. Ve onu kendi sarayına götürmek istedi. Ancak kız bir kez daha babasını görmek üzere saraya gitmek istedi, oğlan buna izin verdi. Ama babasıyla üç kelimedenden fazla konuşmaması kaydıyla! Ve ondan sonra da geri dönecekti!

Neyse, kız evine vardı, ama babasıyla üç kelimedenden fazla konuştu; işte o anda demir soba ortadan yok oldu. Oğlan, kristal dağdan ve keskin kılıçlar üzerinden geçti, artık serbestti.

Derken kız babasıyla vedalaştı, yanına çok değil biraz para aldı ve yine ormana giderek sobayı aradı, ama bulamadı. Dokuz gün boyunca aradı, ama sonra o kadar acıktı ki, ne yapacağını bilemedi. Artık onu hayatta tutacak bir şey kalmamıştı. Akşam olunca ufak bir ağaca çıktı ve geceyi orada geçirmeyi düşündü; çünkü vahşi hayvanlardan korkuyordu.

Gece yarısı olduğunda ta uzakta bir ışık gördü ve “Hele şükür, kurtuldum!” diye düşünerek ağaçtan indi ve ışığın olduğu yere yürüdü, yolda da hep dua etti. Derken küçük ve

köhne bir eve vardı. Evin önünde otlar bitmişti ve ufak bir yığın da odun vardı.

“Nereye geldim acaba?” diye aklından geçirerek pencereden içeri baktı. Odada ufak ve şişko bir kurbağadan başka bir şey göremedi, ama tabak ve bardakların olduğu, kızarmış et ve şarapla donanmış bir sofraya hazırlanmıştı. Cesareti ele alarak kapıyı çaldı. Şişko kurbağa cevabı yapıştırdı:

*Küçük yeşil bacaklı kız
Ve de onun yavru köpeği
Bakın bakalım kim gelmiş?*

Bir kurbağa yavrusu yerinden kalkarak kapıyı açtı. Kız içeri girer girmez hepsi ona hoşgeldin deyip oturması için yer gösterdi. “Nereden geliyorsun? Nereye gidiyorsun?” diye sordular.

Kız neler olup bittiğini, üç kelimedenden fazla konuştuğu için sobanın prensle beraber nasıl ortadan yok olduğunu, kendisinin onu bulmak üzere nasıl dere tepe düz gittiğini ve onca yol kat ettiğini anlattı. Bunun üzerine şişko kurbağa şöyle dedi:

*Küçük yeşil bacaklı kız
Ve de onun yavru köpeği
Getirin bana büyük kutuyu.*

Kurbağa yavrusu gidip kutuyu getirdi. Ondan sonra kıza yiyecek içecek verdiler, onu kadifeden ve ipekten yapılmış güzel bir yatağa yatırdılar. Kızcağız hemen uyudu.

Ertesi gün ayağa kalktı. Yaşlı kurbağa yanında taşınması için büyük kutudan üç tane kocaman iğne çıkardı. Bunlar

ona lazım olacaktı, çünkü çok yüksek bir kristal dağı aşacak, üç keskin kılıcın üzerinden yürüyecek ve büyük bir nehri aşacaktı. Ancak o zaman sevgilisine kavuşabilirdi.

Bunları anlattıktan sonra ona üç kocaman iğnenin yanı sıra bir saban tekerleği ve üç adet de ceviz verdi. Bunlara çok dikkat etmek zorundaydı kız. Bunları yanına alarak yola çıktı. Kristal dağa vardı, ama her taraf o kadar kaygandı ki, hemen üç iğneyi takoz olarak kullandı ve yoluna devam etti. Dağı aşarken onları bıraktığı yeri de aklında tuttu. Derken üç keskin kılıçlı yola geldi, onu da tekerleğe binerek aştı. Aynı şekilde büyük nehri de sandalla geçerek çok güzel ve çok büyük bir saraya vardı.

Oraya sığınarak fakir bir kız olduğunu ve iş istediğini söyledi. Ama koskoca ormandaki demir sobadan kurtardığı nişanlısının bu sarayda olduğunu biliyordu. Neyse, onu az bir para karşılığında işe aldılar.

Öte yandan prens başka bir kız bulmuştu ve onunla evlenmek niyetindeydi, çünkü nişanlısının çoktan öldüğünü sanıyordu.

Kız o akşam mutfakta bulaşıkları yıkayıp üstünü başını temizledikten sonra elini cebine attı ve yaşlı kurbağanın verdiği üç cevizi hissetti. Bir tanesini kırıp yemek istedi, ama içinden çok güzel, kraliçelere layık bir giysi çıktı. Müstakbel gelin bunu duyunca gelip bu giysiye baktı ve “Bu hizmetçilere yakışmaz” diyerek onu satın almak istedi. Kız elbiseyi satmak için bir şart koştu: sadece bir geceliğine damadın odasında kalacaktı! Elbise o kadar güzeldi ki, gelin buna razı oldu. Akşam müstakbel kocasına bunu anlattıktan sonra, “Bu kaçık kız senin odanda yatmak istiyor” dedi. “Sen razıysan

meşale yok” diye cevap verdi oğlan.

Ama nişanlısı ona içine uyku ilacı attığı bir bardak şarap verdi. Neyse, her ikisi de aynı odaya girdi. Oğlan öyle derin bir uykuya daldı ki, kimse onu uyandıramazdı.

Kız bütün gece ağlayıp durdu. “Ben seni ormandaki demir sobadan kurtardım, sonra seni aradım, bulmak için kristal dağı aştım, üç kılıcın üzerinden yürüdüm, koskoca nehri geçtim ve seni buldum, ama sen beni dinlemek istemiyorsun!” diye sızlandı.

Hizmetçiler odanın kapısı önünde oturup kulak kabarttılar ve kızın bütün gece ağladığını duydular, bunu ertesi sabah efendilerine söylediler.

Kız ikinci akşam ikinci cevizi kırıp yemeye kalkışınca çok daha güzel bir giysiyle karşılaştı. Müstakbel gelin bunu da satın almak istedi. Ama kız istemedi, ancak müstakbel damadın odasında bir gece daha kalma şartıyla buna razı oldu.

Müstakbel gelin yine oğlana uyku ilacı verdi. Oğlan öyle bir uyudu ki, hiçbir şeyi duymaz oldu.

Kız yine bütün gece ağladı. “Ben seni ormandaki demir sobadan kurtardım. Sonra seni aradım; kristal dağı aştım, üç kılıcın üzerinde yürüdüm, koskoca nehri geçtim ve seni buldum. Ama sen beni dinlemek istemiyorsun!” diye yanıp yakardı.

Oda kapısının önünde bekleyen hizmetçiler bunu ertesi sabah efendilerine anlattı.

Kız üçüncü akşam üçüncü cevizi yemeye kalkışınca içinden saf altın bir giysi çıktı. Müstakbel gelin bunu görünce hemen satın almak istedi. Ama kız geceyi üçüncü kez damadın odasında geçirmek şartıyla buna razı oldu.

Bu kez oğlan çok dikkat etti ve kendisine verilen uyku ilacını içer gibi yaparak yere döküverdi. O gece kız ağlaya ağlaya, “Sevgilim, ben seni o vahşi ormandan, o demir sobadan kurtardım” diye yakınmaya başlayınca prens yatakta doğruldu. “Gerçek sevgilim sensin; sen benimsin, ben de senin!” dedi. Hâlâ uyumakta olan sahte nişanlıdan giysileri geri aldılar ve o gece beraber bir arabaya atlayarak oradan ayrıldılar.

Büyük nehri ceviz kabuğundan yaptıkları kayıkla aştılar, keskin kılıçların üzerinden saban tekerleğiyle geçtiler, kristal dağa vardıklarında da üç kocaman iğneyi takoz olarak kullandılar.

Böylece ufak eve vardılar, ama içeri girer girmez o ufacık ev, koskoca bir saraya dönüştü. Kurbağaların hepsi kurtuldu, aslında onlar hep kral çocuklarıydı. Artık herkes sevinçten uçuyordu.

Derken düğün yapıldı. Kızla oğlan sarayda kaldı. Burası kızın babasının sarayından çok daha büyüktü. Yaşlı adam yalnız bırakılmış olmaktan yakındığı için onu da yanlarına aldılar. Böylece iki krallık birleşti ve hep birlikte mutlu yaşadılar.

Derken bir fare geldi

Ve masal sona erdi.

Tembel Heinz

Heinz çok tembel biriydi. Bütün gün keçisini otlatmaktan başka işi olmadığı halde gün batarken evine vardığında hep sızlanıyordu: “Aslında zor bir iş benim yaptığım; her gün keçi otlatmak, yıllarca başka iş yapmamak, sonbaharlara kadar hep peşinde dolaşmak! Hani bu arada biraz yatıp kestirsem! Ama olmuyor işte, hayvan fidanlara ya da çit çiçeklerine zarar vermesin diye gözlerini iyice açacaksın! Bu koşullarda nasıl rahat edip hayatın tadını çıkarırsın ki!” diye sızlanıyordu.

Bu sıkıntıdan kurtulmak için bir gün oturup iyice düşündü. Aklından neler geçmedi ki! Derken buluverdi. “Şimdi ne yapacağımı biliyorum! Tombul Trine’yle evlenirim, onun da tek bir keçisi var. Benimkiyle birlikte otlatır, ben de sıkıntıdan kurtulmuş olurum” diye söylendi.

Yerinden kalkarak biraz bacaklarını oynattı, sonra sokağa çıkarak pek fazla uzakta olmayan kızın evine vardı. Onun anne ve babasına çalışkan ve meziyetli kızlarıyla evlenmek istediğini söyledi. Anne ve baba uzun boylu düşünmedi, tencere yuvarlanmış, kapağını bulmuş kabilinden hemen razı oldular.

Tombul Trine, Heinz’ın karısı oldu ve o günden sonra her iki keçiyi birden otlatmaya başladı. Heinz’ın keyfine diyecek yoktu, artık tembellikten başka yapacak bir şeyi kalmamıştı.

Arada sırada onunla dışarı çıkıyor ve “Bunu sadece biraz yorulmak için yapıyorum yoksa yan gelip yatmanın zevki çıkmaz ki!”

Ama Tombul Trine’nin de ondan daha aşağı kalır yanı yoktu. Bir gün kocasına “Bak, Heinz’cığım, ne diye canımızı sıkıp duruyoruz sanki? En güzel zamanlarımız geçip gidiyor. Bizi her sabah inatçılıklarıyla rahatsız eden keçilerimizi komşumuza versek de bunun karşılığında ondan bir arı kovanı istesek daha iyi olmaz mı? O kovanı evin arkasında güneşli bir yere koyar, sonra hiçbir şeye karışmayız. Arıları inekler gibi kollamaya ya da gütmeye gerek yok; onlar nasıl olsa uçarak kendi kovanlarını bulurlar, balı da kendileri yaparlar, biz parmağımızı bile kıpırdatmayız!” dedi.

“Akıllı bir kadın gibi konuştun” diye cevap verdi Heinz ve ekledi: “Bunu hemen yapalım. Ayrıca bal sütün daha besleyicidir. Hem de daha fazla dayanır.”

Komşuları iki keçiye karşılık bir arı kovanını seve seve verdi.

Arılar sabahtan akşama kadar yorulmak bilmeden uçup durdu ve kovanı nefis bir balla doldurdu. Trine ballar çalınmasın ya da üzerinde fareler gezinmesin diye kendine fındık ağacından kalın bir değnek yaparak onu yatağının yanına, eliyle erişebileceği bir yere koydu; davetsiz misafirleri kovalamak için!

Tembel Heinz öğlene kadar yataktan kalkmıyordu. “Erken kalkan cepten yer!” diyordu. Bütün gece uykusunu aldıktan sonra bir sabah karısına şöyle dedi: “Kadınlar tatlıyı sever, sen de durmadan bal atıştırıyorsun. Hepsini bitirmeden önce bir kazla yavrusunu alsak daha iyi olmaz mı, ne dersin?”

“Ama önce bir çocuk yapalım” dedi Trine. “Bütün gün kaz yavrusuyla uğraşacağıma!”

“Öyle mi dersin? Yani çocuk mu kazlara bakar? Bugün çocuk dediğin artık söz dinlemiyor, canı ne isterse onu yapıyor, yani anne babasından daha zekice düşünüyor; inek arayan seyisin üç tavuğun peşine düşmesi gibi!”

“Benim çocuğum olacak da öyle davranacak ha! Söylediğimi yapmazsa alırım elime sopayı, gösteririm ona gününü!” diyen Trine o heyecanla değneği kaptığı gibi fareleri kovalamaya çalıştı.

“Gördün mü, ona da böyle vururum!” diyerek hızlandı ve aynı anda talihsizlik eseri, yatağın başucundaki rafa yerleştirilmiş bal testisine vurdu; testi duvara çarparak parçalandı ve o güzelim bal yere aktı.

“İşte kazla yavrusu yerde yatıyor” dedi Heinz. “Artık korunmaları gerekmez. Neyse ki testi kafamıza düşmedi. Bu yüzden talihimize şükretmeliyiz.”

Testi parçalarından birinde hâlâ bal bulunduğunu görünce onu alıp karısına uzattı. “Kalanını biz yiyelim hanım, yiyelim de kendimize gelelim. Bu olaydan sonra artık her zaman-
kinden daha geç kalkarız. Gün yeterince uzun zaten.”

“Evet” diye cevap verdi Trine. “Nasılsa her yere zamanında varırız. Hani bir sümüklü böceği düğüne davet etmişler de, o da aceleden yolunu şaşırmış ve bir çocuğun vaftiz edildiği kiliseye gelmiş ya! Ne demiş biliyor musun? Acele işe şeytan karışır!”

Frieder ile Katherlieschen

Frieder adında bir adam vardı; karısının ismi de Katherlieschen'di. Güzel bir yuva kurmuşlardı.

Bir gün Frieder, “Ben şimdi tarlaya gidiyorum, dönüşte sofrada kızarmış et olsun, biraz da içecek bir şey” dedi.

“Git kocacığım, git sen” dedi kadın. “Ben gerekeni yaparım.”

Yemek vakti geldiğinde bacadan islenmiş et çıkararak onu tavaya yerleştirdi, biraz tereyağı koyarak ateşe oturttu. Et kızarmaya ve cızırdamaya başladı. Katherlieschen başında durdu, tavayı tutarken aklı başka yere takıldı. “Et kızarıırken kilere inip fıçıdan bira çekeyim bari” diye söylendi. Tavayı bırakıp bir kap alarak kilere indi ve bira çekti. Bira kabını doldurmaya başladı.

Nasıl dolduğunu seyrederken aklına başka bir şey geldi. “Hay Allah, köpeği bağlamayı unuttum, sakın eti tavadan çalmasın! Yani bir o eksikti!” diyerek merdivenlerden yukarı koştu. Ama hayvan eti alıp götürmüştü.

Katherlieschen boş durur mu? Onun peşine takılarak tarlaya kadar kovaladı, ancak köpek ondan daha hızlıydı. Eti ağzından bırakmadı, sonra da onu toprağa gömdü. “Olan oldu” diye söylenen Katherlieschen koşmaktan yorulmuştu; biraz serinlemek için dinlendi. Bu sırada fıçıdan akan bira, kabı doldurmuş ve sonra da fıçı boşalana kadar kilere akmıştı.

Katherlieschen daha merdiven başındayken gördü bunu. “Eyyvah!” dedi, “Ne yapsam da Frieder fark etmese!”

Bir süre düşündü, derken aklına çatı katında son kermesten kalma bir çuval un olduğu geldi; onu alıp biranın üzerine serpebilirdi. “Sakla samanı, gelir zamanı derler ya” diye kendi kendine konuştu. Sonra çuvalı aşağıya indirerek unu her tarafa serpti. İşini bitirdiğinde de marifet yapmış gibi çok sevindi. “Kiler tertemiz oldu!” diye düşündü.

Öğle vakti Frieder eve döndü ve “Ee hanım, neler yaptın bakalım?” diye sordu.

“Ah Frieder’ciğim” diye cevap verdi, “Sana et kızartacaktım ya, yanı sıra gidip bira alayım derken köpek eti kaptı, onun peşine düşeyim derken bira taşı. Birayı unla kurutayım derken testiye devirdim, ama merak etme kiler yine kupkuru.”

“Katherlieschen, Katherlieschen, bunu yapmamalıydın! Eti kaptırdın, fıçıdaki birayı akıttın, en güzel unumuzu da üzerine döktün!” dedi Frieder.

“Ama Frieder’ciğim, böyle olacağını bilmiyordum, keşke bana söyleseydin!” dedi.

Adam şöyle düşündü: “Karın böyle işte, her şeyi ona göre hesap et!”

Bir gün çok para kazandı ve onu altına çevirdi. “Bak bunları gördün mü? Sarı, çil çil. Hepsini şu kaba koyup ahırdaki yemliğin altını kazıp oraya saklayacağım. Ama sen sakın oraya gitme, yoksa karışmam haa!” dedi karısına.

“Hayır Frieder’ciğim, kesinlikle gitmem!”

Frieder evden ayrıldıktan sonra köye hırdavatçılar geldi,

topraktan yapılma çanak çömlek satıyorlardı. Genç kadınla pazarlığa oturdular.

“Bakın, benim param yok, hiçbir şey satın alamam. Ama sarı, çil çil isterseniz size satayım” dedi kadın.

“Sarı çil çil mi? Neden olmasın? Şunu bir görsek?”

“Ahıra gidin, yemliğin altına bakın, biraz kazın, onları orada bulacaksınız. Ben gelmeyeyim, benim oraya girmem yasak.”

Hırdavatçılar oraya gidip altınları buldular ve onu aldıkları gibi kaçıp gittiler. Onca çanak çömleği de orada bıraktılar.

Katherlieschen yeni çanak çömleğe de ihtiyacı olabileceğini düşündü, ama mutfakta hiçbir eksigi yoktu. Bu yüzden onları süs olarak evin etrafındaki çit kazıklarına geçirdi.

Frieder eve dönüp de bu süsleri görünce, “Katherlieschen, neler yaptın sen?” diye sordu.

“Onları satın aldım, daha doğrusu yemliğin altındaki çil çillerle değiştirdim; oraya kendim gitmedim, hırdavatçılar bulup aldı” dedi kadın.

“Ah be kadın, ne yaptın sen! Onlar çil çil falan değil, saf altındı! Yani tüm servetimiz! Keşke böyle yapmasaydın!” diye söylendi kocası.

“Yaa, bilmiyordum, keşke bana söyleseydin!”

Katherlieschen bir an durdu, düşündü ve sonra, “Dinle Frieder’ciğim, o altınları bulmak için hırsızların peşine takılalım” dedi.

“Gel o zaman, bir deneyelim. Ama yanına tereyağıyla peynir al, yolda yeriz.”

“Olur Frieder’ciğim, hemen alayım!”

Yola çıktılar, Frieder daha güçlü olduğu için önden gitti, karısı da ardından yürüdü. “Böylesi daha iyi, dönüşte ben önde olmuş olurum” diye düşündü.

Derken her iki tarafı derin birer uçurumla çevrili bir dağa geldiler.

“Şuna bak, zavallı yeryüzünü nasıl da yarmışlar, mahvetmişler ve iki yandan bastırmışlar! Bu artık asla iflah olmaz!” diyen Katherlieschen dağa acıdı ve tereyağını çıkararak sağ ve sol tekerlekleri toprağı yaralamasın diye yağladı! Böylesine bir acıma duygusu içinde öne doğru eğilirken cebindeki kaşar peyniri yere düşerek dağdan aşağı yuvarlandı.

“Ben bu yolu bir kez yürüdüm, bir daha aşağı inmem, bu inip onu alsın” diyen Katherlieschen ikinci tekerlek kaşarı

bu kez kendisi yuvarladı. Peynirler geri gelmeyince üçüncü tekeri de yuvarlarken, “Belki yalnız çıkmak istemezler, başkalarını beklerler” diye geçirdi aklından.

Ama üç teker peynir de geri gelmeyince, “Ne oldu, anlamadım gitti. Belki de üçüncü peynir yolu bulamadı ve şaşırdı. Dördüncüyü göndereyim de onlara seslensin bari” diye düşündü.

Ama dördüncü de üçüncüden daha iyisini yapamadı. Bunun üzerine Katherlieschen çok kızdı, beşinciye ve altıncıyı gönderdi ki, bunlar sonuncusuydu. Bir süre öylece durdu, kulak kabarttı, ama peynirler bir türlü geri gelmedi.

“Cehenneme kadar yolunuz var, sizi daha fazla bekleyecek değilim! Ben gidiyorum, isterseniz peşimden gelin, sizin bacaklarınız daha güçlü ya!”

Katherlieschen yola koyularak Frieder’e yetişti; adam karnı acıktığı için onu beklemişti.

“Ver bakalım evden getirdiklerini!” dedi adam.

Kadın ona kuru ekmek uzattı.

“Tereyağıyla peynir nerde?” diye sordu kocası.

“Ah Frieder’ciğim, tereyağıyla yolu yağladım, peynirler nerdeyse gelir; birini düşürdüm, öbürlerini de birer birer peşine saldım, onu çağıracaklar!”

“Bunu yapmamalıydın Katherlieschen. Yolu yağladın, peynirleri de dağdan aşağı yuvarladın demek!”

“Yaa kocacığım, keşke daha önce söyleseydin!”

Kuru ekmeği birlikte yediler.

“Katherlieschen, buraya gelirken eve göz kulak oldun mu, sokak kapısını kapadın mı?” diye sordu Frieder.

“Hayır Frieder’ciğim, keşke daha önce söyleseydin!”

“O zaman git bak bakalım ev ne halde? Gelirken de yiyecek bir şeyler getirmeyi unutma. Ben seni burada bekleyeceğim.”

Katherlieschen eve döndü ve “Frieder’cik başka bir şey yemek istiyor, tereyağı ve peynir hoşuna gitmedi herhalde. Ona bir çıkın dolusu tayınla içecek olarak sirke götürüyüm bari” diye düşündü. Sonra da kapının üst kısmını sürgüledi, ama alt kısmını rezelerinden çıkarıp sırtladı, bu kapıyı güvenceye alırsa ev de güvencede olmuş olur diye düşündü.

Yola çıktıktan sonra da hiç acele etmedi ve “Bu arada Frieder’cik canı istediği kadar dinlenir!” diye söylendi.

Yanına vardığında ona şöyle dedi: “Frieder’ciğim, kapıyı alıp getirdim, onu güvenceye sen al!”

“Nasıl bir kadına çattım Tanrım! Kapının altını açık bırakıyor, herkes içeri girsin diye; üstünü de sürgülüyor! Artık tekrar eve gitmek için çok geç, ama madem buraya getirdin kapıyı sen taşı!”

“Kapıyı taşıyım ben Frieder’ciğim! Ama tayınlarla sirke bana ağır gelecek, onları kapıya asayım da o taşısın!”

Daha sonra ormana giderek hırsızları aradılar, ama bulamadılar. Hava kararınca bir ağaca çıktılar; niyetleri orada gecelemeikti. Tam o sırada, onu bunu aşırان hırsızlar yanlarında neyi götürüp neyi atacaklarını saptamak için Frieder ile Katherlieschen’in üzerine çıktıkları ağacın dibine yerleştiler. Bir ateş yaktıktan sonra mallarını paylaştılar.

Frieder ağacın arka tarafından inerek taş topladı, sonra onları yukarı taşıdı. Bunları aşağı fırlatarak hırsızları öldürecek! Ama hiçbirini isabet ettiremedi.

“Rüzgâr çıktı, kozalaklar yere düşüyor” dedi hırsızlar.

Katherlieschen’in hâlâ sırtında taşımakta olduğu kapı sırtını acıtınca, buna tayınların neden olduğunu düşündü ve “Frieder’ciğim, ben bunları aşağı atacağım” dedi.

“Hayır Katherlieschen, şimdi olmaz, yoksa yerimizi bulurlar!”

“Ama Frieder’ciğim, bunlar canımı çok acıtıyor!”

“At hadi bakalım!”

Tayınlar ağaç dallarından yuvarlanınca aşağıdakiler şöyle dedi: “Kuşlar kafamıza ediyor!”

Bir süre sonra kapı iyice baskı yapınca Katherlieschen “Ah Frieder’ciğim, şu sirkeyi de dökeyim barı!” dedi.

“Olmaz Katherlieschen, yoksa bizi ele verirsin!”

“Ama canım çok yanıyor!”

“Hadi dök bakalım!”

Kadının döktüğü sirke adamların üstüne sıçrayınca aralarında şöyle konuştular: “Çiğ erimeye başladı, baksana damlaları üzerimize düşüyor!”

“Sakın benim canımı acıtan kapı olmasın!” diye düşündü Katherlieschen ve “Frieder’ciğim, kapıyı aşağı atacağım!” dedi.

“Hayır Katherlieschen, şimdi olmaz, yoksa yerimizi bulurlar!”

“Ah Frieder’ciğim, canım çok yanıyor ama!”

Frieder içerledi ve “Ee hadi at bakalım!” dedi.

Kapı büyük bir gürültüyle aşağı yuvarlandı. Herifler bu kez, “Şeytan ağaçtan iniyor!” diyerek her şeyi orada bıraktıkları gibi kaçıp gittiler.

Ertesi sabah erkenden karı koca ağaçtan aşağı indiler ve altınlarını bularak eve götürdüler.

Eve vardıklarında “Hadi bakalım Katherlieschen, tembelliği bırakıp bugün çalış bakalım” dedi Frieder.

“Olur Frieder’ciğim, tarlaya gidip ürünleri kesip toplamak istiyorum.”

Tarlaya vardığında kendi kendine, “Kesmeden önce yemek yesem mi, yoksa biraz kestirsem mi? Hadi önce yemek yiyeyim daha iyi” diye söylendi.

Önce yemek yedi, ama sonra üzerine ağırlık bastı ve ürünleri kesmeye başladı. Ama sanki rüyadaymış gibi kesti, kesti; bu arada kendi elbisesini, önlüğünü, bluzunu ve etekliğini de kesti.

Derin bir uykudan uyandığında yarı çıplaktı. Yine kendi kendine söylendi: “Bu ben miyim? Yoksa ben değil miyim? Hadi canım, bu ben değilim!”

Böyle diye diye gece yarısı oldu. Katherlieschen hemen köye koştu ve kocasının penceresini tıkırdatarak, “Frieder’ciğim!” diye seslendi.

“Ne var canım?”

“Bu giysinin içindeki Katherlieschen mi, bilmek istiyorum.”

“Evet, evet” diye cevap verdi kocası. “Katherlieschen’in ta kendisi. Ama artık yatsın, uysun!”

“İyi, demek eve gelmişim!” diyerek oradan uzaklaştı kadın. Dışarıda hırsızlara rastladı, herifler yine bir şey çalacaktı. Onların yanına yanaşarak, “Ben size yardım edeyim” dedi.

Adamlar onun köyü iyi bildiğine emin oldukları için önerisini kabul ettiler. Katherlieschen, her evin önüne vararak bağıırıyordu: “Heey, millet! Çalınacak bir şeyiniz var mı? Biz çalmak istiyoruz da!”

“Şu işe bak!” diye aralarında söylenen hırsızlar onu başlarından savmak istedikleri için ona şöyle dediler: “Rahip köyün dışına pancar ekmiş, git onları topla!”

Katherlieschen oraya giderek pancarları toplamaya başladı. Ama onları taşımaya öyle üşendi ki! Derken bir adam çıkageldi. Durup baktı ve, “Bu tarlayı olsa olsa şeytan allak bullak etmiştir” diye düşündü. Hemen köye koşarak rahibe haber verdi: “Rahip efendi, rahip efendi, şeytan gelmiş, sizin tarladaki pancarları topluyor!”

“Ama total bacağımla oraya kadar gidip onu kovamam ki!” diye cevap verdi rahip.

“Ben kolunuza girip size destek olayım” dedi adam.

Ve birlikte tarlaya vardılar. Onları gören Katherlieschen, yerinde doğrularak ayağa kalkınca “Şeytan!” diye haykırdı rahip.

İki adam oradan hızla kaçtı. Bir bacağı total rahip sağlam bacaklı adamdan daha hızlı koşuyordu.

Kurbağa Kral ile Aslan Yürekli Heinrich

Berkesin muradına erdiği eski zamanlarda bir kral vardı. Kızlarının hepsi güzeldi, ama en genci öyle güzeldi ki, o zamana kadar pek çok güzel görmüş güneş bile onu seyretmeye doyamıyordu.

Kralın sarayının yakınında koskoca bir kara orman, bu ormandaki yaşlı bir ıhlamur ağacının altında da bir kuyu vardı. Çok sıcak havalarda en genç prenses ormana gider ve serinlemek için bu kuyunun kenarına otururdu. Canı sıkıldığı zaman da altın topunu havaya atar ve sonra yakalardı; bu, onun en sevdiği oyundu.

Bir gün yine havaya attığı top elinden kaçıp yere çarpınca seke seke kuyuya düştü. Kuyu o kadar derindi ki, dibi görünmüyordu. Kız ağlamaya başladı, hıçkırıkları gitgide yükseldi, hiç sakinleşmedi. O böyle yakınıp dururken biri seslendi: “Neyin var prensesim? Öyle ağlıyorsun ki, buna taş bile dayanmaz!”

Kız bu ses nereden geliyor diye etrafına bakındı. Derken sudan kocaman ve çirkin başını çıkarmış olan bir kurbağa gördü. “Ah sen miydin çamursıçratan? Kuyuya düşen altın topuma ağlıyorum” dedi.

“Kes sesini, ağlama artık” diye cevap verdi kurbağa. “Bunun çaresi var, sana oyuncağını geri getirirsem bana ne verirsin?”

“Ne istersen kurbağacık!” diye cevap verdi kız. “Giysilerimi, incilerimi ve takılarımı, hatta başımdaki altın tacı bile veririm.”

Kurbağa şöyle cevap verdi: “Giysilerin, incilerin, takıların ve altın tacın hoşuma gitmedi. Ama bana iyi davran, senin oyun arkadaşın olayım, masada senin yanında oturayım, senin altın tabağından yiyip senin bardağından içeyim ve senin yatağında yatıp uyuyayım.”

“Tamam” dedi kız. “Söz veriyorum, hepsi olacak, eğer bana altın topumu geri getirirsen.” Ama içinden de şöyle geçirdi: “Kurbağa zırvası bu, hem suda yaşayacak hem de bir insana yarenlik yapacak ha!”

Kurbağa kızdaki bu vaadi aldıktan sonra kuyuya daldı ve bir süre sonra su yüzüne çıkarak ağzındaki altın topu çimlere fırlattı.

Prences güzel oyuncağını görünce hemen yerden alarak koşmaya başladı.

“Dur, dur” diye seslendi kurbağa. “Beni de al, ben senin gibi yürüyemem ki!”

Ama ne fayda, o istediği kadar vrak! vrak! diye bağırırsın, kız çekip gitti. Topunu kuyudan çıkaran zavallı kurbağayı unuttu bile.

Ertesi gün prenses babasıyla ve saray erkânıyla sofraya oturup altın tabaktan yemek yerken, sarayın mermer merdivenlerinden şlip-şlap-şlip-şlap diye bir şey yürüdü ve kapıyı çalarken de “En genç prenses, bana kapıyı aç!” diye seslendi

Kız kim gelmiş diye dışarı gidip baktı, karşısında kurbağayı gördü. Hemen kapıyı kapayarak geri döndü ve masadaki yerini aldı; çok korkmuştu.

Kral onun yüreğinin küt küt attığını fark edince, “Niye korkuyorsun çocuğum? Dışarıda seni kapıp kaçırarak bir dev mi var yoksa?” diye sordu.

“Dev falan yok, iğrenç bir kurbağa var” dedi kız.

“Kurbağa ne istiyor senden?”

“Ah babacığım, dün ormandaki kuyu başında oynuyordum, derken altın topum kuyuya düştü. O kadar çok ağladım ki, bu kurbağa onu sudan çıkardı, karşılığında da benimle yarenlik etmeyi istedi. Ben onun sudan çıkıp yürüyebileceğini aklıma bile getirmedi. Ama çıkmış işte, şimdi içeri girmek istiyor.”

Bu sırada kurbağa kapıyı bir daha çalarak şöyle seslendi:

*Prenseslerin en genci
Bırak artık direnci
Söz vermiştin ya bana
Hadi kapıyı açsana!*

Bunun üzerine kral “Madem söz verdin, sözünü tut ve git kapıyı aç” dedi.

Kız gidip kapıyı açtı. Kurbağa onun sandalyesine kadar peşinden zıplaya zıplaya yürüdü. Orada durup “Beni yukarı kaldır, yanına oturt!” diye seslendi. Kız duraksadı, ta ki kral onu uyarıncaya kadar.

Kurbağa sandalyeye oturduktan sonra masaya çıkmak istedi. Çıktıktan sonra da “Şu altın tabağını bana itele de birlikte yiyelim” dedi.

Kız söyleneni yaptı, ama bunu hiç istemediği belliydi.

Kurbağa afiyetle yiyip içerken her lokması kızın boğazında kaldı.

“Karnım doydu, artık yorulдум. Beni odana taşı ve yatağına götür, yatıp uyuyalım” dedi kurbağa sonra.

Prenses ağlamaya başladı, soğuk kurbağaya elini sürmeye iğrendi. Şimdi bu yaratık onun güzel yatağında mı yatacaaktı!

Ancak kral öfkelendi ve “Seni sıkıntıdan kurtarana nasıl nankörlük edersin! Ona hakaret etme!” dedi.

Bunun üzerine prenses onu iki parmağıyla tutarak odanın bir köşesine bıraktı. Ama yatağa yattığında kurbağa sürüne sürüne ona yaklaştı ve “Ben yorulдум, senin gibi uyumak istiyorum. Beni yanına al, yoksa babana söylerim!” dedi.

Kız o kadar öfkelendi ki, onu bütün gücüyle duvara fırlattı ve “Pis kurbağa, dinlen orada dinlenebildiğin kadar!” diye bağırdı.

Kurbağa yere düşer düşmez kurbağalıktan çıktı, dost bakışlı, yakışıklı bir prense dönüştü. O zaman delikanlı, kendisinin bir cadı tarafından büyü yapılarak kurbağaya dönüştürüldüğünü ve o güne kadar hiç kimsenin onu kuyudan çıkaramadığını anlattı. Kızı kendi krallığına götürmek istediğini söyledi. Sonra beraber yatıp uyudular. Genç kız babasının da isteğiyle onu kocası olarak kabul etti.

Ertesi sabah güneş doğarken uyandılar; sekiz beyaz atın çektiği bir araba geldi, her atın başında beyaz birer devekuşu tüyü vardı, zincirleri de altındandı.

Genç prensin arkasında onun sadık hizmetçisi Aslan Yürekli Heinrich duruyordu. Sadık Heinrich efendisinin kurbağaya dönüşmesine o kadar üzölmüştü ki, yüreği parçalan-

masın diye göğsüne üç tane demir bant koydurtmuştu. Araba genç prensi kendi ülkesine götürmek üzere gelmişti. Sadık Heinrich onları arabaya bindirdikten sonra arkalarına geçti. İşlerin bu şekilde sonuçlanmasına o kadar seviniyordu ki!

Biraz yol aldıktan sonra prens ardında bir çatırtı duydu; sanki bir şey kırılmıştı. Arkasına dönerek şöyle seslendi:

Heinrich, galiba araba kırıldı!

Hayır efendim, kırılan araba değil,

Bunlar göğsümdeki demirler

Siz kuyudayken duyduğum acıyı söyler.

Tilki ile At

Bir çiftçinin çok sadık bir atı vardı. Ancak hayvan iyice yaşlanmıştı ve artık iş göremiyordu. Sahibi ona yem vermek istemedi ve “Sana ihtiyacım yok artık. Aslında iyiliğini istiyorum. Eğer bir aslanı buraya getirebilecek güçteysen burada kalabilirsin. Ama şimdi çık git ahırımdan” dedi.

At çok üzüldü. Kötü hava koşullarından korunmak için ormana gitti. Orada tilkiyle karşılaştı. Tilki ona, “Niye böyle başını öne eğmiş, sallana sallana gidiyorsun?” diye sordu.

“Ah, pintilikle sadakat uyuşmuyor işte! Sahibim benim bunca yıl ettiğim hizmetleri unuttu bile. Tarlayı eskisi gibi süremediğim için yemimi kesti ve beni kovdu” dedi.

“Hiçbir seçenek sunmadı mı sana?” diye sordu tilki.

“Sunmasına sundu, ama bu çok zor bir iş. Ona bir aslan bulup getirecek kadar güçlüysem beni yine yanına alacaktı. Ama bunu yapamayacağımı biliyor elbette” dedi at.

Tilki dedi ki: “Sana yardım etmek istiyorum. Yat şöyle bakayım, bacaklarını da uzat, sanki ölüymüşsün gibi hiç kıpırdama!”

At, tilkinin istediğini yaptı. Tilki de aslanın inine gitti; orası çok da uzak değildi. Ona, “Dışarıda ölü bir at yatıyor; tam senin dişine göre. Gel benimle!” dedi.

Aslan onunla birlikte gitti. Atın yanına vardıklarında tilki, “Burası rahat bir yer değil biliyor musun? İstersen kuyru-

ğunu ata bağlayayım; o zaman onu mağarana kolayca çekebilir ve orada afiyetle yiyebilirsin” dedi.

Bu öneri aslanın hoşuna gitti; tilki onun kuyruğunu bağlarken hiç sesini çıkarmadı. Ama tilki onun sadece kuyruğunu değil, bacaklarını da ata bağlayıverdi. Hatta öyle sıkı bağladı ki, kimsenin onu çözmeye gücü yetmezdi. İşini bitirdikten sonra atın sırtına bir şaplak atarak, “Çek civanım, çek!” diye haykırdı.

At yattığı yerden kalktı ve aslanı çekerek götürdü. Aslan öyle bir kükredi ki, ormandaki tüm kuşlar korkudan uçtu. Ama at kükremesine aldırmaz etmeden onu çeke çeke sahibinin kapısının önüne getirdi. Adam bunu görünce, “Sen benim yanımda kal, keyfine bak!” diyerek onu ölünceye kadar besledi.

Tilki ile Komşusu

Diş kurt bir yavru dünyaya getirdi, bu nedenle komşusu tilkiyi davet etti. “O bizim akrabamız sayılır. Kendisi hem akıllı hem de beceriklidir. Çocuğuma ders verebilir, yani ona bu dünyada yardımı dokunur” dedi.

Tilki çağrılmış olmaktan dolayı mutluydu. “Sevgili komşum, beni davet ederek onurlandırdığın için sana teşekkür ederim. Bundan sonra öyle davranacağım ki, hep sevinesin” dedi.

Verilen davette ağzının tadıyla yemek yedi, içti, eğlendi ve sonra “Sevgili komşum, senin çocuğuna bakmak bizim görevimiz artık. Ancak senin de güçlenmen için bize gıda lazım. Ben bir ağıl biliyorum, oradan rahatça bir kuzu kapabiliriz” dedi.

Bu teklif diş kurdun hoşuna gitti, tilkiyle birlikte çiftliğin avlusuna vardılar. Tilki ona uzaktan ağılı göstererek “Sen oraya kimseye görünmeden girebilirsin, ben öbür tarafa bakayım. Belki bir tavuk yakalarım” dedi. Ama oraya gitmeyip orman kenarında saklandı, ayaklarını uzatarak dinlendi.

Diş kurt ağıla girdi, ama orada bir köpek vardı. Köpek öyle bir havlamaya başladı ki, çiftçiler koşup geldi ve kurdu yakaladılar. Üzerine korlanmamış ateşte kaynayan keskin bir eriyik döktüler. Kurtcağız kendini zor kurtardı ve sürüne sürüne dışarı kaçtı.

Yatmakta olan tilki onu böyle görünce, “Ah komşu, başıma neler geldi hiç sorma! Çiftçiler beni yakaladı, güzel bir dayak attılar. Böyle burada yatıp kalmamı istemiyorsan beni eve kadar taşı hiç olmazsa” dedi.

Dişi kurtsa kendini ancak sürüklüyor ve zar zor yürüyordu, ama tilkinin durumuna çok üzüldüğü için sapasağlam komşusunu sırtına alarak eve kadar taşıdı. Tilki ise eve varırmaz, “Hadi eyvallah komşu, kuzu pırzolanı afiyetle ye!” diye alayla söylenerek oradan kaçtı.

Tilki ve Kazlar

Günün birinde bir tilki çayırılığa geldi. Orada bir kaz sürüsü gördü. Hayvanların hepsi besiliydi.

Tilki gülerek, “Tam zamanında gelmişim! Şöyle sıraya dizilin de, hepinizi güzelce yutayım” dedi.

Kazlar korkudan tıslamaya başladı; ağlayıp sızlayarak canlarını bağışlamasını istediler tilkiden.

Ama tilki hiç oralı olmadı. “Acımak yok, hepiniz öleceksiniz!” dedi.

Derken kazlardan biri cesaretini toplayarak şöyle dedi: “Şu genç yaşta ölüp gideceğiz. Hiç olmazsa izin ver de günahlarımızı çıkarmak için dua edelim. Ondan sonra en semizimizi seçerek yersin!”

Tilki, “Olur, dua edin bakalım. Ben beklerim!” dedi.

Birinci kaz uzun bir duaya başladı ga! ga! ga! diye. Bu dua bitmek bilmeyince ikinci kaz da başladı ga! ga! ga! diye dua etmeye. Onu üçüncü ve dördüncü kaz takip etti ve başladılar hep birlikte gaglamaya!

Duaları bitince biz de öyküye devam ederiz. Ama duyduğuma göre onlar hâlâ dua ediyormuş!

501 Tilki ile Kedi

Bir gün kedi ormanda tilki efendiyle karşılaştı ve o çok akıllı bir hayvan, görmüş geçirmiş biri diye aklından geçirdi. “Merhaba tilki efendi! Ne var, ne yok? Ne arıyorsunuz buralarda?” diye sordu.

Kibirli tilki kediyi tepeden tırnağa süzdü. Bir süre ne diyeceğini bilemedi. Sonunda “Ulan farfara, zırdeli, açlıktan nefesi kokan fare avcısı! Bana soru sormak senin ne hakkın! Zaten elinden ne gelir ki senin! Şimdiye kadar ne öğrendin ki! Ne marifetin var ki senin!” diye azarladı kediyi.

Kedi, “Tek bir marifetim var” diye cevap verdi. “Neymiş o?” diye sordu tilki. “Köpek peşime düşerse ağaca tırmanır, canımı kurtarırım!” diye yanıtladı kedi. “Hepsi bu mu? Bende binlerce marifet var; kurnazlık dersin bende bini bir para! İstersen köpekten kaçmanın yollarını öğreteyim sana!” dedi Tilki.

Tam o sırada dört köpeğiyle birlikte bir avcı çıkageldi.

Kedi hemen bir ağaca tırmanarak en tepesine kadar çıktı; dallarla yapraklar arasında iyice gizlendi.

“Göster marifetini tilki efendi, göster marifetini!” diye bağırdı ağaçtan.

Ama bu arada köpekler tilkiyi yakalamıştı bile.

“Marifetlerin bir işe yaramadı! Benim gibi ağaca tırmanabilseydin canını kurtarırdın!” diye söylendi kedi.

Düzenbaz ve Ustası

Jan oğlunun bir meslek öğrenmesini istiyordu. Bu nedenle kiliseye giderek yardım etmesi için Tanrı'ya dua etti.

Sunağın arkasında duran zangoç, “Düzenbazlığı! Düzenbazlığı öğrensin!” dedi.

Jan oğlunun yanına vardı ve ona, Tanrı'nın düzenbazlığı önerdiğini söyledi. Daha sonra onu yanına alarak düzenbazlığı öğretecek birini aradı. Uzun bir yol kat ettikten sonra koskoca bir ormana geldiler. Ormanın içinde ufacık bir ev vardı ve içinde yaşlı bir kadın oturmaktaydı.

“Düzenbazlıktan anlayan birini biliyor musunuz?” diye sordu Jan.

“O işi burada öğrenebilirsiniz” dedi kadın. “Oğlum düzenbazların ustasıdır.” Ve oğluyla konuşarak Jan'ın oğlunun düzenbazlığı öğrenip öğrenemeyeceğini sordu.

Yaşlı kadının oğlu Jan'a, “Ben oğlunuza her şeyi öğretim, siz gelecek yıl buraya gelin; oğlunuzu tanıyabilerseniz sizden para almayacağım. Tanıyamazsanız bana iki yüz lira verirsiniz, tamam mı?” dedi.

Jan evine döndü; oğlu sihirbazlığı ve düzenbazlığı öğrendi. Derken aradan bir yıl geçti. Jan yola çıktı; bu arada oğlunu nasıl tanıyabileceğini düşünmekteydi. Kendi kendine mırıldanarak yoluna devam ederken karşısına bir cüce çıktı ve “Hey, sana n'oldu be adam? Niye böyle üzgünsün?” diye sordu.

“Şey, bir yıl önce oğlumu bir düzenbazın yanına verdim. O da bana bir yıl sonra oğlumu gelip almamı, onu tanıyamazsam kendisine iki yüz lira borçlanacağımı, tanırsam benden para almayacağını söyledi. Ama şimdi onu tanıyabilecek miyim diye merak ediyorum, ayrıca parayı nereden bulacağımı da bilmiyorum” diye cevap verdi Jan.

Bunun üzerine cüce ona bir parçacık ekmek kabuğu alarak bacanın altında durmasını, ocak çengellerinin asıldığı sırtta bir de sepet asılı olduğunu söyledi; bu sepetin içinde başını çıkararak dışarıya bakan bir kuş varmış ki, bu onun oğluymuş!

Jan gidip biraz ekmek kabuğu alarak sepetin içine attı; kuş hemen kafasını çıkararak dışarı baktı.

“Vay be oğlum, sen buradasın demek?” dedi adam. Babasını gören çocuk çok sevindi, ama ustası şöyle dedi: “Bu akli sana şeytan verdi, yoksa oğlunu nasıl tanıyabilirdin ki?”

“Gel gidelim buradan baba” dedi oğlan. Jan oğlunu yanına alarak eve doğru yola koyuldu. Yolda oğlu ona, “Ben şimdi büyü yaparak bir tazıya dönüşeceğim! Beni göstererek çok para kazanabilirsin” dedi.

Derken bir faytonla karşılaştılar. Fayton sürücüsü “Hey, şu köpek satılık mı?” diye seslendi.

“Evet.”

“Kaç para istersin?”

“Otuz lira.”

“Bu çok para, ama hadi öyle olsun. Bu güzel bir av köpeği doğrusu.”

Faytonun içindeki beyefendi hayvanı yanına aldı. Ama az

bir yol gitmişlerdi ki, köpek faytonun penceresinden atlayıp aynı anda insan olarak babasının yanında yer alıverdi.

Baba oğul tekrar evin yolunu tuttular. Ertesi gün bir köy pazarına vardılar. Oğlan, babasına dönerek, “Ben şimdi güzel bir at olacağım, beni satarsın. Ama satarken ağzıma takılı gemi çıkarmayı sakın unutma, yoksa insana dönüşemem!” dedi.

Baba atıyla pazar yerine gitti. İşte o sırada usta düzenbaz çıkageldi ve atı yüz lira karşılığında satın aldı. Ancak Jan atın gemini çıkarmadı.

Atı satın alan onu evine götürüp ahıra soktu. Tesadüfen ahıra gelmiş olan hizmetçi kızı gören at, “Benim gemimi çıkar!” diye seslendi.

Kız durup kulak kabarttı. “Sen konuşabiliyorsun demek?” diyerek atın yanına yaklaştı ve gemini çıkardı. At aynı anda bir serçeye dönüştü ve kapının üzerinden uçtu. Ancak usta düzenbazın bir kuşu daha vardı; o da uçarak öbür kuşa saldırdı. Birbirlerini gagaladılar. Bunun üzerine usta düzenbaz bir havuz yaptı, kendisi de bir balık oldu. Oğlan da kendini balık yaptı. Bu sefer de iki balık birbirini ısırmaya kalkıştı. Usta, tavuğa dönüştü. Oğlan tilki oluverdi ve ustanın kafasını kopardı, usta düzenbaz öldü. Bugüne kadar da bir daha dirilmedi.

Şişedeki Cin

Bir zamanlar fakir bir oduncu vardı. Sabahtan gece yarılarına kadar çalışır dururdu. Yeterince para biriktirdikten sonra oğluna, “Sen benim tek çocuğumsun. Alın teriyle kazandığım şu parayı senin eğitimin için harcamak istiyorum. Doğru dürüst bir zanaat öğren ki, elim ayağım tutmayacak kadar yaşlandığımda bana bakabilesin” dedi.

Oğlan okula giderek çok şey öğrendi, hocalarının takdiri ni kazandı ve bir süre o okulda kaldı. Daha başka okullarda da okudu, ama bunu yeterli bulmadı. Ancak babasının fakirliği nedeniyle eğitimini yarım bırakarak eve döndü.

Babası üzgündü. “Ah, sana verecek param kalmadı artık. Bu pahalılıkta bir ekmek parasını ancak kazanıyorum” dedi.

Oğlan, “Sen merak etme babacığım! Tanrı ne isterse o olur. Ben kaderime razıyım” diye karşılık verdi.

Babası odunkömürü yapıp satmak amacıyla ormana giderken oğlu, “Ben de seninle geleyim, sana yardım edeyim” dedi.

Babası “Olur. Ama biraz zorlanacaksın. Sen ağır iş görme-ye alışık değilsin, dayanamazsın! Zaten sadece tek bir baltam var; ikinci-
yi satın alacak param yok” dedi.

Oğlu, “Komşuya gidip ondan bir balta ödünç al. En azından ben para kazanıncaya kadar” dedi.

Babası komşusundan bir balta ödünç aldı. Ertesi gün gü-

neş doğarken birlikte ormana gittiler.

Oğlan babasına yardım etti; neşeli ve taptazeydi.

Güneş tepeye yükseldiğinde babası, “Biraz mola verelim, yemek yiyelim. Sonra daha iyi çalışırız” dedi.

Oğlan ekmeğini eline alarak, “Sen dinlen baba. Ben daha yorulmadım. Ormanda şöyle bir dolaşıp kuş yuvası arayayım!” diye karşılık verdi.

Babası, “Deli olma! Ne diye dolaşıp duracaksın? Sonra daha fazla yorulursun. Kolunu bile kaldıracak halin kalmaz. Burda kal, gel otur şöyle yanıma” dedi.

Ama oğlan ormanın derinliklerine daldı. Ekmeğini yedi, çok keyifliydi. Kuş yuvası bulabilmek için ağaç dallarının arasına girdi. Orada burada dolaştıktan sonra koskocaman bir meşe ağacının yanına vardı. Bu ağaç birkaç yüzyıl kadar yaşlı olmalıydı; hani beş kişi yanyana gelse kollarıyla saramazdı.

Oğlan ağacın önünde durdu. “Bazı kuşlar burada yuva yapmış olabilir” diye düşündü. Birden bir ses duydu. Kulak kabarttı. Birisi boğuk bir tonla “Çıkar beni buradan, çıkar beni buradan!” diye sesleniyordu. Oğlan etrafına bakındıysa da kimseyi göremedi. Ama bu ses aşağıdan, topraktan geliyordu.

“Neredesin?” diye seslendi.

Ses cevap verdi: “Meşe ağacının kökündeyim! Çıkar beni buradan! Çıkar beni buradan!”

Oğlan ağacın kökünü bulmaya çalıştı ve sonunda ufak bir oyukun içinde bir lamba gördü. Onu yukarı kaldırarak ışığa tuttu; içinde kurbağaya benzeyen bir şey gördü. Bu şey bir oraya bir buraya sıçrayıp duruyor ve “Çıkar beni bura-

dan, çıkar beni buradan!” diye bağıırıyordu.

Oğlan aklına kötü bir şey gelmediği için şişenin tıpasını çıkardı. Aynı anda şişenin içinden bir cin çıktı ve gitgide büyümeye başladı. O kadar çabuk büyüdü ki, boyu kısa süre içinde meşe ağacının yarısına erişti.

Korkunç bir sesle, “Beni bu şişeden kurtardığın için ne ödöl alacaksın biliyor musun?” diye sordu.

“Hayır” diye cevap verdi oğlan hiç korkmadan.

“Söyleyeyim sana: bunun için senin boynunu koparacağım!” dedi cin.

“Keşke bunu daha önce söyleseydin, seni şişenin içinde bırakırdım! Boynumu koparmadan önce bunu başkalarına sor” dedi oğlan.

“Başkaları falan dinlemem ben. Sen hak ettiğini alacaksın! Ben o şişenin içine isteyerek mi girdim sanıyorsun? Yo, bu bana verilen bir cezaydı. Benim adım Kudretli Merkurius; beni serbest bırakanın boynunu koparırım!”

“Ağır ol!” diye cevap verdi oğlan, “Bu öyle çabuk olmaz! Önce bir bakayım, sen gerçekten bu şişenin içinde miydin, yani gerçek cin misin? Bunun içine bir daha girebilirsen gerçek cin olduğuna inanacağım. O zaman bana ne istersen yapabilirsin!”

Cin kendini beğenmiş bir tavırla, “Bundan kolay ne var!” diyerek kendini küçücük yaptı ve şişenin içinden çıktığı büyüklüğe ulaştı. Sonra da şişenin içine giriverdi. Girer girmez de oğlan şişenin ağzını daha önce çıkardığı tıpayla kapadı. Sonra ağacın kökündeki eski yerine bıraktı. Yani cini faka bastırdı!

Oğlan babasının yanına dönmek istedi. Ama cin, “Ah, çı-

kar beni buradan, çıkar beni buradan!” diye sızlandı.

“Hayır, beni öldürmek isteyeniyi yakalamışsam kolay kolay bırakmam” diye cevap verdi oğlan.

“Beni serbest bırakırsan sana ömrün boyunca ne istersen veririm!” diye seslendi cin. “Hayır” dedi oğlan, “Önceki gibi yine aldatırsın beni!”

“Şansını tepiyorsun! Ben sana bir şey yapmayacağım, aksine seni bol bol ödüllendireceğim!”

Oğlan, “Denesem iyi olur, belki sözünü tutar. Nasılsa bana bir şey yapamaz” diye geçirdi aklından.

Sonra tıpayı çıkardı. Cin daha önceki gibi şişeden çıkıverdi. Büyüdü, büyüdü, dev kadar kocaman oldu.

“Ödülü hak ettin!” diyerek oğlana ufak bir bez parçası verdi; yarabandına benziyordu bu. “Bunun bir ucunu bir yaraaya sürttün mü iyileşir; öbür ucunu bir madene ya da demire sürtersen o şey de gümüşe dönüşür” dedi cin.

“Bir deneyeyim” diyen oğlan bir ağaca yanaşarak ağacın gövdesinden baltasıyla bir kabuk kaldırdı. Ona yara bandının bir ucunu sürtünce kabuk kendiliğinden ağaca kaynayıverdi.

“Doğruymuş, şimdi ayrılabiliriz” dedi cine dönerek.

Cin kendisini serbest bırakığı için ona teşekkür etti. Oğlan da verdiği hediye için ona teşekkür ettikten sonra babasının yanına döndü.

“Nereye gittin böyle?” diye söylendi babası. “Neden işini unuttun? Elinden bir şey gelmez diye ta başından söylemiştim!”

“Üzülme baba, telâfi ederim!” dedi oğlan.

“Telâfi edermiş, iş mi bu yani!” diye haşladı babası onu.

“Dikkat et baba; şimdi şu ağacı baltayla keseceğim, çatır çatır kırılacak.”

Sonra yara bandıyla ucunu ovuşturduğu baltasını tüm gücüyle ağaca savurdu. Ama demir gümüşe dönüştüğü için baltanın ağzı eğiliverdi.

“Ay baba, baksana bana kötü bir balta verdin, eğrildi!” dedi oğlan.

Babası çok şaşırarak “Ne yaptın sen!” dedi. “Şimdi bunu ödemek zorunda kalacağım. Ama neyle?”

“Kızma, ben onu öderim” dedi oğlu.

Babası, “Saçmalama! Neyle ödeyeceksin?” diye sordu ve ekledi: “Sana verdiğim paradan başka bir şeyin yok ki! Sen de öğrenci kafası var, ama odun kesmekten anlamıyorsun.”

Bir süre sonra oğlan, “Baba, ben artık çalışamıyorum. Mola versek iyi olacak!” dedi.

“Yani senin gibi eli kolu bağlı mı oturayım? Ben daha çalışacağım; sen istersen eve git!” diye çıkıştı babası.

Oğlan, “Baba, ben ilk kez geliyorum ormana, yolu bulamam. Sen de gel, n olur!” dedi.

Öfkesini yenen baba oğluyla beraber gitmeye razı oldu. Sonra ona dönerek, “Git şu eğri baltayı kaçta satarsan sat! Ben üstünü tamamlar komşuya veririm” dedi.

Oğlan baltayı alarak şehre indi ve bir kuyumcuya gitti. Adam baltayı inceledikten sonra teraziye koydu. “Dört yüz lira eder, ama o kadar para yanımda yok” dedi.

Oğlan, “Yanında ne kadar varsa ver, kalanını borçlanmış olursun” diye teklif etti. Kuyumcu ona üç yüz lira verdi ve

yüz lira da borçlu kaldı.

Oğlan eve dönerek babasına, “Baba, bende para var. Sen git komşuya sor bakalım, baltanın karşılığında ne istiyor?” dedi.

Babası, “Ben biliyorum, bir lira altı kuruş” diye cevap verdi.

“O zaman ona iki lira on iki kuruş ver. Yani istediğinin iki misli. O kadar yeter!” dedi oğlan ve babasına yüz lira vererek “Gördün mü ne kadar bol param var! Hiçbir eksiğin kalmasın, rahat yaşa!” diye ekledi.

“Aman Tanrım! Nasıl böyle zengin oldun?” diye sordu yaşlı adam. Oğlu da her şeyi anlattı; yani şansına güvenerek nasıl bir fırsat yakaladığını...

Kalan parayla yine okula devam etti ve kendisini geliştirdi. Yara bandıyla yaraları iyileştirdiği için de dünyanın en iyi doktorlarından biri oldu.

Usta Avcı

Bir zamanlar genç bir oğlan vardı, meslek olarak çilingirlik öğrenmişti. Bir gün babasına artık dünyayı dolaşmak istediğini söyledi. Babası, “Buna sevindim, iyi fikir!” dedi. Bu seyahat için ona para da verdi.

Oğlan yola çıkarak kendine iş aradı. Çilingir olarak hiçbir yerde dikiş tutturamayınca avcılığa merak sardı. Derken günün birinde yeşil elbiseli bir avcıyla karşılaştı; adam ona nereden gelip nereye gittiğini sordu. Oğlan çilingir olduğunu, ama artık mesleğinden hoşlanmadığını, avcılığı öğrenmek istediğini söyleyerek kendisini yanına alıp alamayacağını sordu.

“Benimle gelmek istersen olur!” dedi avcı.

Oğlan onunla gitti, yıllarca yanında çalışarak avcılığı öğrendi. Avcı ona ödül olarak bir av tüfeği verdi; öyle özel bir tüfektir ki bu, insan onunla her attığını vuruyordu. Ve oğlan vedalaştıktan sonra oradan ayrıldı.

Oğlan koskoca bir ormana geldi, öyle ki bir günde öbür ucuna varamadı.

Akşam olunca vahşi hayvanlardan korunmak için bir ağaca çıktı. Gece yarısına doğru ta uzakta sanki ufak bir ışık gördü. Ağaç dalları arasında ışığın geldiği yönü saptadı. Sonra başındaki şapkayı o yöne doğru fırlattı. Böylece ağaçtan indikten sonra gideceği yolu belirledi. Sonra ağaçtan inerek dosdoğru yürüyüp şapkasını buldu ve başına geçirdi. Yürüdükçe ışık büyüdü ve iyice yaklaştığında koskocaman

bir ateş yakıldığını gördü. Bu ateşin başında üç tane dev şişe geçirilmiş bir öküz kızartıyordu. Bir tanesi, “Şunun tadına bakayım, iyi kızarmış mı?” diyerek bir parça et kesip ağzına yaklaştırdı. Ama aynı anda avcı devin elindeki eti vurup yere düşürdü.

Dev, “Rüzgâr savurdu” diye homurdanarak bir parça daha aldı. Tam ağzına atacağı sırada avcı onu da vurup yere düşürdü. Bu kez dev, yanında oturana bir tokat atarak, “Ne diye benim etimi alıyorsun?” diye öfkeyle söylendi.

“Ben almadım, keskin bir nişancı ateş etti herhalde” diye cevap verdi.

Dev üçüncü parçayı ağzına atacakken olmadı, o da yere düştü, çünkü avcı yine ateş etmişti. Bu kez devler, “Bu adam müthiş bir nişancı, işimize yarayabilir” dediler ve “Nişancı, gel ateş başına, yemek ye! Sana bir şey yapmayacağız!” diye seslendiler.

Oğlan yanaşarak kendisinin usta bir avcı olduğunu ve her attığını vurduğunu anlattı. Devler kendileriyle gelirse rahat edeceğini söylediler. Ormanın dışında büyük bir nehir varmış, nehrin başında da bir kule; o kulede bir prenses kalıyormuş. Niyetleri onu kaçırmakmış!

“Olur!” dedi oğlan. “Onu kaçırdı bilin!”

Devler devam etti: “Ama bu iş o kadar kolay değil! Avlu-da bir köpek var, kim yanına yaklaşırsa havlamaya başlıyor. Kuledeki muhafızlar da hemen uyanıyor. Bu yüzden biz yaklaşamıyoruz. Sen o köpeği vurabilir misin?”

“Bu iş benim için çocuk oyuncağı!” dedi oğlan. Bir kayığa binerek kuleye yaklaştı. Karaya ayak basar basmaz köpek ona doğru koşmaya başladı; tam havlayacakken oğlan tüfe-

ğini omuzladığı gibi ateş etti ve hayvanı öldürdü.

Devler bunu görünce sevindi, artık prensesi ele geçirdik diyorlardı. Ama avcı oğlan önce bu işi nasıl yapabileceğini görmek için devlere dışarıda beklemelerini, kendilerini daha sonra çağıracağını söyledi. Sonra kuleye girdi. Her taraf sessizdi, herkes mışıl mışıl uyuyordu.

Birinci odaya girdiğinde duvarda asılı bir pala gördü; saf gümüşten yapılmıştı ve üzerinde altın harflerle kralın ismi yazılıydı. Palanın önündeki masada mühürlü bir mektup vardı; açıp okudu. Kim bu palayı alırsa karşısına her çıkana öldürebilirdi!

Palayı duvardan alarak kuşandı ve sonra içinde prensesin uyumakta olduğu ikinci odaya girdi. Kız o kadar güzeldi ki, oğlan durup ona baktı ve sanki nefesi kesildi. Kendi kendine “Bu güzel kızı nasıl devlere veririm ben! Zaten niyetleri kötü!” diye söylendi. Etrafına bakındı, yatağın altında bir çift terlik vardı. Sağ terlikte bir yıldızla kızın babasının adı, soldakinde yine bir yıldızla kızın adı yazılıydı. Kızın boynunda altın sırmalı büyük bir ipek atkı vardı; bu atkının sağ tarafına babasının adı, sol tarafına da kendi adı altın harflerle işlenmişti.

Avcı eline bir makas alarak atkının sağ yanını keserek zembiline attı, kralın isminin yazılı olduğu sağ terliği de!

Kız hâlâ uyuyordu, ama üzerinde gecelik vardı. Oğlan bu gecelikten bir parça keserek zembiline attı; tüm bunları genç kıza hiç elini dokundurmadan yaptı. Sonra oradan ayrıldı ve kızı hiç rahatsız etmeden uyumaya bıraktı. Dış kapıya vardığında devler onu beklemekteydi. Oğlanın kızı beraberinde getirdiğini sandılar, ama o içeri girmeleri için seslendi. Kızı

kaçırdığını, ama kapıyı açamadığını anlattı. Onlara şuradaki delikten geçip içeri girmelerini söyledi.

Birinci dev o delikten kafasını uzatınca oğlan elini onun saçlarına dolayarak başını içeri çekti ve palasıyla bir vuruşta kafasını uçurdu.

Sonra ikinci deve seslendi, onun da aynı şekilde kafasını kesti. Sonra da üçüncüyü hakladı. Kızı düşmanlarından kurtardığı için çok seviniyordu. Üç devin de dillerini keserek zembiline attı.

“Gidip babama anlatayım neler yaptığımı, ondan sonra da şansımı yine denemek için yola çıkarım!” diye aklından geçirdi.

Kuledeki kral uyanıp ölmüş devleri görünce kızının yatak odasına koşarak onları kimin öldürdüğünü sordu.

“Ne bileyim babacığım, ben uyuyordum!” diye cevap verdi kız. Sonra yataktan kalkıp terliklerini arayınca sağdakinin eksikliğini, boyun atkısına baktığında sağ yanının kesildiğini ve geceliğini gözden geçirdiğinde bir kısmının parçalanmış olduğunu gördü.

Kral bütün saray halkını ve muhafızlarını topladı ve kızını kimin kurtardığını sordu. Derken tek gözlü ve çirkin bir yüzbaşı bunu kendisinin yaptığını söyledi. Kral o zaman adama kızıyla evlenebileceğini söyledi. Ama kızı “Babacığım, onunla evlenmektense dünyanın öbür ucuna giderim; ta ki dermanım kalmayıncaya kadar!” dedi.

Kral ona yüzbaşıyla evlenmeyecekse tüm giysilerini bırakıp köylü elbisesi giymesini ve sarayı terk etmesini söyledi. Sonra da bir çömlekçinin yanına gidip çanak çömlek satmasını emretti.

Kız giysilerini çıkararak köylü kıyafetine büründü ve bir çömlekçinin yanına girerek orada çalışmaya başladı. Adama da gün boyu kazandığı parayı ona vereceğine dair söz verdi.

Kral bir köşeye çekilip mallarını orada sergileyerek satmasını emretti. Sonra da çanak çömleğin üzerinden geçerek hepsini paramparça edecek bir sürü araba gönderdi.

Kız mallarını serer sermez arabalar hepsinin üzerinden geçerek onları paramparça etti. Kız “Ah Tanrım, ben bunları şimdi nasıl ödeyeceğim?” diye ağlamaya başladı. Ama kör yüzbaşıyla evlenmek yerine çanakçının yanına gidip ondan borç çanak çömlek istedi. Adam reddetti ve daha önceki borçlarını ödemesini istedi.

Bunun üzerine kız, babasının yanına vararak bağırp çağırdı ve alıp başını gideceğini söyledi.

Kral, “Senin için ormanda ufak bir ev yaptıracam. Hep orada oturacaksın ve her gün pişirdiğin yemekleri insanlara dağıtacaksın, ama karşılığında para almayacaksın!” dedi.

Ev bittiğinde kapısındaki tabelada şöyle yazılıydı: “Bugün bedava, yarın parayla.”

Bu, avcının da kulağına geldi. Kendi kendine, “Bu tam bana göre; fakirim, param da yok!” diye söylendi.

Tüfeğini ve içinde vaktiyle saraydan aldığı şeylerin bulunduğu zembilini sırtlayarak ormana gitti. Üç devin kafasını uçuran palayı da kuşanmıştı. “Bugün bedava, yarın parayla” levhasının asılı olduğu ufak evi buldu. Böylece ufak eve girerek biraz yemek istedi.

Güzel kızı görünce de bayağı sevindi, çünkü kız gerçekten çok güzeldi. Oğlana nereden geldiğini ve nereye gideceğini sordu. Oğlan, “Dünyayı dolaşıyorum işte!” diye cevap verdi.

Kız ona palayı nerden bulduğunu sordu, çünkü üzerinde babasının adı yazılıydı. Oğlan da ona “Yoksa sen kralın kızı mısın?” dedi. “Evet” diye cevap verdi kız. Oğlan “Bu palayla üç devin kafasını uçurdum” diyerek kanıt olarak zembilinden çıkardığı zilleri, sonra terliği, boyun atkısını ve geceliğin bir parçasını gösterdi.

Kız çok sevindi ve kendisini kurtaranın o olduğunu anladı. Birlikte kralın yanına vardılar, onu alarak yatak odasına geçtiler. Kız babasına kendisini devlerden kurtaranın bu delikanlı olduğunu söyledi. Kral kanıtları da görünce artık tereddüt etmedi, ama her şeyin nasıl olup bittiğini de bilmek istedi. Sonra da oğlanı damat olarak kabullendi.

Onu yabancı bir soylu kıyafetine soktular. Kral mükemmel bir ziyafet verdi. Sofrada prensesin solunda kör yüzbaşı, sağında da avcı oğlan yer aldı. Yüzbaşı onun yabancı bir misafir olduğunu düşündü.

Neyse, yenildi içildi. Derken kral, yüzbaşıya dönerek bir bilmece sordu: “Biri çıkıp da üç tane dev öldürdüğünü söylese, ona devlerin dillerinin nerede olduğu sorulsa, o da devlere baktıktan sonra onların dilsiz olduğunu iddia etse siz ne dersiniz?”

Yüzbaşı cevap verdi: “Herhalde dilleri yoktu derim.”

“Olmaz öyle şey. Her hayvanın dili olur” dedi kral ve yine sordu: “Aksini iddia edene ne yaptınız?”

“Vücudunu kesip dörde bölerdim” dedi yüzbaşı. Ve böylelikle kendi cezasını kendi buldu.

Prenses avcıyla evlendi. Oğlan daha sonra anne ve babasını da yanına aldı. Hep birlikte mutlu yaşadılar. Kralın ölümünden sonra da krallık onlara kaldı.

Akıllı Hans

Bans'ın annesi sordu: "Nereye gidiyorsun, Hans?"
Hans cevap verdi: "Gretel'e."
"Selam söyle Hans" dedi annesi.

"Söylerim anne. Hadi hoşça kal!"

"Güle güle Hans."

Hans, Gretel'in yanına vardı. "Merhaba Gretel" dedi.

"Merhaba Hans. Bana ne getirdin?" dedi Gretel.

"Bir şey getirmedi. Sen ne vereceksin bana?" diye sordu Hans.

Gretel, Hans'a bir iğne verdi. "Teşekkürler Gretel" dedi Hans. Hans iğneyi aldıktan sonra bir saman arabasına sapladı ve eve vardı.

"İyi akşamlar anne!"

"İyi akşamlar Hans! Neredeydin?"

"Gretel'deydim."

"Ona ne götürdün?"

"Hiç. O bana bir şey verdi."

"Ne verdi sana Gretel?"

"İğne verdi."

"Nerede o iğne Hans?"

"Saman arabasına sapladım!"

"Aptallık bu Hans, onu ceketinin koluna iliştirecektin!"

"Boş ver. Gelecek sefere daha akıllı davranırım."

“Nereye gidiyorsun Hans?”

“Gretel’e anne.”

“Selam söyle.”

“Söylerim. Hoşça kal anne!”

“Güle güle Hans!”

Hans Gretel’in yanına vardı:

“Merhaba Gretel.”

“Merhaba Hans. Bugün ne getirdin?”

“Hiç. Sen ne vereceksin bana?”

Gretel ona bir bıçak hediye etti.

“Hoşça kal Gretel.”

“Güle güle Hans.”

Hans bıçağı aldıktan sonra ceketinin koluna soktu ve eve vardı.

“İyi akşamlar anne!”

“İyi akşamlar Hans. Nerdeydin?”

“Gretel’deydim.”

“Ona ne götürdün?”

“Hiç. O bana bir şey verdi.”

“Ne verdi sana Gretel?”

“Bıçak verdi.”

“Nerde o bıçak Hans?”

“Koluma soktum.”

“Aptallık bu Hans. Bıçağı cebine sokacaktın.”

“Boş ver. Gelecek sefere daha akıllı davranırım.”

“Nereye gidiyorsun, Hans?”

“Gretel’e, anne.”

“Selam söyle Hans.”

“Hoşça kal anne!”

“Güle güle Hans!”

Hans Gretel’in yanına vardı:

“Merhaba, Gretel.”

“Merhaba, Hans. Bana ne getirdin?”

“Hiç. Sen bana ne vereceksin?”

Gretel, Hans’a bir keçi hediye etti.

“Hoşça kal Gretel.”

“Güle güle Hans!”

Hans keçiye aldıktan sonra bacaklarını bağlayarak cebine soktu. Ama eve vardığında hayvan boğulmuştu.

“İyi akşamlar anne!”

“İyi akşamlar Hans. Nerdeydin?”

“Gretel’de.”

“Ona ne götürdün?”

“Hiç. O bana bir şey verdi.”

“Ne verdi sana Gretel?”

“Keçi verdi.”

“Keçiye ne yaptın Hans?”

“Cebime soktum.”

“Aptallık bu, Hans. Onun boynuna bir ip bağlamalıydın.”

“Boş ver. Gelecek sefere daha akıllı davranırım.”

“Nereye böyle Hans?”

“Gretel’e anne.”

“Selam söyle Hans.”

“Söylerim. Hoşça kal anne!”

“Güle güle Hans.”

Hans, Gretel’in yanına vardı.

“Merhaba Gretel.”

“Merhaba Hans. Bugün ne getirdin?”

“Hiç. Sen bana ne vereceksin?”

Gretel ona bir kilo et verdi.

“Eyvallah Gretel.”

“Güle güle Hans.”

Hans eti aldı, ona bir ip taktı ve yerde sürükledi. Köpekler peşine takılarak eti yedi, geriye hiçbir şey kalmadı. Eve vardığında ipin öbür ucu boştu.

“İyi akşamlar anne.”

“İyi akşamlar Hans. Nerdeydin?”

“Gretel’de.”

“Ona ne götürdün?”

“Hiç. O bana bir şey verdi.”

“Gretel ne verdi sana?”

“Bir kilo et verdi.”

“Nerde o et Hans?”

“İpe bağladım, ev gelene kadar çektim, ama köpekler yedi.”

“Aptallık bu Hans. Onu başında taşımalıydın.”

“Boş ver, gelecek sefere daha akıllı davranırım.”

“Nereye Hans?”

“Gretel’e.”

“Selam söyle Hans.”

“Söylerim. Hoşça kal anne!”

“Güle güle Hans.”

Hans, Gretel'in yanına gitti.

"Merhaba Gretel."

"Merhaba Hans. Bugün ne getirdin?"

"Hiç. Sen bana ne vereceksin?"

Gretel Hans'a bir dana verdi.

"Hoşça kal Gretel."

"Güle güle Hans."

Hans danayı alıp başına yerleştirdi, ancak dana onun yüzünü parçaladı.

"İyi akşamlar anne."

"İyi akşamlar Hans. Nerdeydin?"

"Gretel'deydim."

"Ona ne götürdün?"

"Hiç. O bana bir şey verdi."

"Ne verdi sana Gretel?"

"Dana verdi."

"Danayı ne yaptın Hans?"

"Başıma yerleştirdim, ama yüzümü parçaladı."

"Aptallık bu Hans. Onu ahıra sokacaktın."

"Boş ver. Bundan sonra daha akıllı davranırım."

"Nereye Hans?"

"Gretel'e anne."

"Selam söyle Hans!"

"Söylerim. Hoşça kal anne."

"Güle güle Hans."

Hans, Gretel'in yanına gitti.

"Merhaba Gretel."

“Merhaba Hans. Ne getirdin?”

“Hiç. Sen bana ne vereceksin?”

Gretel cevap verdi:

“Bu sefer seninle geleceğim.”

Hans, Gretel’in boynuna bir ip bağlayarak onu ahıra götürdü ve orada sımsıkı bağladı. Sonra annesinin yanına vardı:

“İyi akşamlar anne.”

“İyi akşamlar Hans. Nerdeydin?”

Gretel’deydim.”

“Ona ne götürdün?”

“Hiç.”

“Gretel sana ne verdi?”

“Hiçbir şey vermedi. Benimle beraber geldi.”

“Peki onu nereye bıraktın?”

“Boynuna ip geçirip ahıra bıraktım. Önüne de yem koydum.”

“Aptallık bu Hans. Ona şöyle bir göz atsaydın ya!”

Hans ahıra gitti, bütün ineklerin ve koyunların gözlerini çıkararak kızın önüne attı.

Gretel çok kızdı, iplerini çözerek oradan uzaklaştı ve de nişanı bozdu.

Sadaka

Bir baba, karısı ve çocuğuyla öğlen yemeğine oturmuştu. Onlara misafir gelen bir arkadaşı da yemeğe katıldı. Saat on iki olmuştu ki, kapı açıldı ve içeriye tamamen beyazlara bürünmüş, soluk yüzlü bir çocuk girdi. Hiç etrafına bakınmadan ve tek bir laf etmeden yandaki odaya geçti. Sonra oradan çıkarak geldiği gibi, sessizce sokak kapısına yöneldi.

İkinci ve üçüncü günlerde bu olay tekrarlandı. Sonunda misafir her öğlen gelerek yan odaya geçen bu çocuğun kim olduğunu sordu.

“Ben görmedim” dedi baba. “Kimin çocuğu olduğunu da bilmiyorum.”

Ertesi gün çocuk yine geldiğinde misafir babaya onu gösterdi, ama o hiçbir şey görmedi. Karısıyla çocuğu da bir şey görmemişti.

Misafir yandaki odaya girip etrafına bakındı. Derken yerde oturmakta olan çocuğu gördü. Oğlan durmadan parmaklarıyla döşeme aralıklarını açmaya çalışıyordu, ama yabancıyı görünce ortadan kayboluverdi.

Misafir gördüklerini evdekilere anlattı ve çocuğu iyice tarif etti. O zaman anne, “Ah, o benim dört hafta önce ölen sevgili çocuğum” dedi.

Döşemeyi yerinden oynattılar ve altında iki lira buldular. Bu parayı fakir bir adama bağışlasın diye çocuğa annesi ver-

mişti. Çocuk parayı vereceği kişiye “Al, bununla kendine ekmek al!” diyecekti ve bu amaçla onu döşemenin altına saklamıştı. Ancak mezarında rahat edememiş ve her gün, öğle vakti çıkagelip parayı aramıştı.

Anne ve babası o parayı fakir bir adama verdikten sonra çocuğu bir daha gören olmadı.

36 Azrail

Fakir bir adamın on iki tane çocuğu vardı. Adamcağız onları doyurabilmek için gece gündüz çalışıyordu. On üçüncü çocuğu da dünyaya geldikten sonra ne yapacağını bilemedi. Şehre inerek karşısına ilk çıkacak adamdan vaftiz babası olmasını isteyecekti. Karşısına ilk çıkan Tanrı* oldu. O, adamın niyetini bildiği için şöyle dedi: “Bana bak zavallı adam, sana acıdım. Senin çocuğunun vaftiz babalığını ben yapayım. Ona iyi bakarım ben.”

Adam “Sen kimsin?” diye sordu.

“Ben Yüce Tanrı’yım.”

“O zaman seni vaftiz babası yapmam, çünkü sen zenginleri besliyorsun, fakirleri açlığa terk ediyorsun” dedi adam, ama aslında Tanrı’nın zenginliği ve fakirliği nasıl bir adaletle paylaştığından haberi yoktu.

Neyse, adam oradan ayrıldı. Derken karşısına şeytan çıktı.

“Başka yerde arayıp durma. Beni çocuğunun vaftiz babası yaparsan ona dünyanın altınını veririm, rahat eder” dedi.

Adam “Sen kimsin?” diye sordu.

“Ben şeytanım.”

“O zaman seni vaftiz babalığına almam. Çünkü sen insanları hep aldatıyor ve baştan çıkarıyorsun.”

* Hz. İsa kastediliyor –çn.

Adam böyle diyerek yoluna devam etti. Derken bu kez ince bacaklı Azrail’le karşılaştı. Azrail ona, “Beni vaftiz babalığa al” dedi.

“Sen kimsin?”

“Ben Azrail’im; fakir zengin demeden herkesin canını alırım.”

“Doğru, sen hiç ayırım yapmadan, kim fakirmiş kim zenginmiş diye sorgulamadan herkesin canını alıyorsun. Onun için oğlumun vaftiz babası sen ol.”

“Ben senin çocuğunu zengin yapıp ünlü kılacağım; benim dostum olanın hiçbir eksigi kalmaz.”

“Gelecek pazar vaftiz ayini var, sen de vaktinde orada ol.”

Ve Azrail sözünde durarak vaktinde geldi ve çocuğun vaftiz babası oldu.

Çocuk büyüdü ve bir gün vaftiz babası çıkagelerek onu yanına aldı. Bir ormana götürdü ve şifalı bir otu göstererek “İşte sana vaftiz babanın armağanı!” dedi. “Seni ünlü bir doktor yapacağım. Ne zaman bir hastaya çağrılсан ben de beraber geleceğim. Hastanın başucunda durursam hiç çekinmeden o hastayı iyileştireceğini söyle ve ona şu şifalı ottan biraz ver ki, iyileşsin! Ama yatağın ayak ucunda durursam, anla ki o hasta benimdir, yani onun canını alacağım! Dünyada hiçbir doktor artık onu iyileştiremez. Sakın benim iznim olmadan o sebzeyi kullanmaya kalkışma haa, yoksa başın belaya girer!”

Çok geçmeden genç doktorun ünü bütün dünyaya yayıldı. Herkes onun hakkında “Hastaya bir bakıyor, iyileşip iyileşmeyeceğini hemen anlıyor” diye konuşuyordu.

Ve dünyanın her köşesinden ona hasta yağıyordu ya da onu hastaya çağırarak bol bol para veriyorlardı. Kısa zamanda zengin olup çıktı. Derken bir gün kral hastalandı ve onu çağırarak iyileşip iyileşmeyeceğini sordu. Doktor hastaya yaklaştığında baktı ki, Azrail yatağın ayakucunda duruyor. Yani yapılacak bir şey yok!

“Azrail’i bir kere aldatsam kızmaz herhalde” diye düşündü doktor. “Benim vaftiz babam olduğuna göre beni affeder. Bir deneyeyim bakalım.”

Hastayı kaldırarak başını ayak ucuna getirdi, böylelikle Azrail kendiliğinden hastanın başucunda durmuş olacaktı. Daha sonra hastaya sebze verdi ve adam iyileşiverdi.

Ama Azrail doktorun yanına yaklaşarak surat astı ve onu parmağıyla tehdit etti.

“Beni aldattın! Vaftiz baban olduğum için bu kez seni af-

fediyorum, ama bir daha böyle bir şey yaparsan hiç dinle-mem, yakana yapışırım ve senin canını alırım!” dedi.

Derken kralın kızı ağır bir hastalığa yakalanarak yatağa düştü. O, kralın dünyadaki tek çocuğuydu. Gece gündüz ağ-lamaktan kralın gözleri kör oldu. Kızını iyileştirecek kimseye onu eş olarak vereceğini ve de tacını onun ayaklarına serece-ğini ilan etti.

Doktor vaftiz babasının uyarılarını dinlemeliydi aslında. Ama hastanın yatağına yaklaştığında kralın kızının güzelliği ve onun eşi olma şansı tüm uyarıları unutmasına neden ol-du. Azrail’in kızgın bakışlarını ve sıska elini havaya kaldırışı-nı görmezlikten geldi. Sonra kızı kaldırarak başını ayakucu-na getirdi. Sonra ona şifalı ottan verdi. Az sonra yanakları kızaran kız adeta yeniden canlandı.

İkinci kez aldatıldığını gören Azrail uzun adımlarla dok-

tora yaklaşarak ona, “Bu iş burada biter, şimdi sıra sana geldi” diyerek buz gibi elleriyle onu öyle bir yakaladı ki, oğlan karşı gelemedi.

Ve Azrail onu yeraltı cehennemine götürdü. Oğlan orada binlerce, ama binlerce mumun yanmakta olduğunu gördü. Mumların kimi çok büyük, kimi orta boylu, kimiye çok küçüktü. Her an birkaçı sönüyor, sonra birkaçı yanıyordu; yani o alevcikler hep değişiyordu.

“Görüyor musun?” dedi Azrail, “Bunların hepsi insanların hayat ışığı! En büyük olanlar çocuklara, orta boydakiler evlilerle olgun yaştakilere, küçükler de yaşlılara ait. Ama çocuklarla gençlerin de mumları bazen küçük olabiliyor.”

“Benim mumumu gösterebilirsin!” dedi doktor; oldukça büyük bir mum bekliyordu. Azrail ona neredeyse sönmekte olan bir mum göstererek “İşte bu seninki!” dedi.

Çok korkan doktor “Ama babacığım” dedi, “Hatırım için bana yeni bir mum yak ki, kral olayım ve prensesle evleneyim!”

“Bunu yapamam” diye cevap verdi Azrail. “Yeni mum dikmeden önce eskisinin sönmesi lazım.”

“Öyleyse eskisi sönerken sen de yeni bir mum dikip yakıver” diye yalvardı doktor.

Azrail onun isteğini yerine getirir gibi yaptı ve yepyeni uzun bir mum getirdi. Ama öcünü almak için onu bilerek yakmadı. Mum kendiliğinden düştü. Aynı anda da doktor yere kapaklandı, kendi kendine Azrail’in eline düşmüş oldu.

Cam Tabut

Sakın fakir bir terzinin yüksek bir mevkiye gelemeyeceğini söyleme. Çünkü böyle bir şey oldu, o doğru adresi buldu ve şansı yaver gitti.

İşte böyle akıllı uslu bir oğlan günün birinde yola çıkarak büyük bir ormana vardı. Ama tam bilemediği için yolunu şaşırdı. Gece oldu ve korkunç yalnızlığının içinde yatacak bir yer aradı. Elbette yosunlardan kendine bir yatak yapmasını biliyordu. Ama vahşi hayvanların saldırısından korktuğu için geceleme üzere bir ağaca tırmanmaya karar verdi. Kocaman bir çam ağacı arayıp buldu ve tepesine çıktı. Demir ütüsünü yanına almış olduğu için dua etti, yoksa rüzgâr onu uçurabilirdi.

Karanlıkta, titremeden ve korkmadan öylece birkaç saat geçirdikten sonra ta uzakta ufak bir ışık parıldadığını gördü. Bir insan barınağında gecelemenin daha iyi olacağını düşünerek ağaçtan dikkatlice indi ve ışığa doğru yürüdü. Derken kamıştan ve hasırdan yapılmış ufak bir eve vardı. Cesaretle kapısını çaldı, kapı açıldı. Ve ışık altında saçlı sakalı ağarmış bir cüce görüldü; üzerinde renkli çaputtan yapılmış bir giysi vardı.

Boğuk bir sesle, “Kimsiniz? Ne istiyorsunuz?” diye sordu.

“Ben fakir bir terziyim” diye cevap verdi oğlan ve yalvardı: “Gece bastırdı, yarına kadar kulübenizde kasam?”

“Hadi git yoluna be!” diye homurdandı yaşlı cüce, “Di-

lencilerle işim yok benim! Başka kapıyı al!”

Bu sözlerden sonra tekrar evine girmek isterken terzi cüceyi ceketinin ucundan öyle bir yakaladı ki, aslında pek de kötü yürekli olmayan cüce yumuşadı ve onu içeri aldı. Ona yemek verdi ve yatacak yer gösterdi.

Yorgun terzi hiç oyalanmadan yatıp uyudu; ertesı sabah kalkmayı bile düşünmedi, ama dışarıdaki gürültüden rkt. Yüksek sesli bağışmalar ve küfürler evin duvarlarından içeri giriyordu. Terzi kendisinden beklenmeyen bir cesaretle yatağından fırladı, hemen elbiselerini giyerek dışarı ıktı.

Evin önünde koskocaman kara bir boğayla güzel bir geyik kavgaya tutuşmuştu. Tüm güçleriyle birbirlerine saldırmaktaydılar. Tepinişleri toprağı titretiyor, bağırışları havada ınılıyordu. Kimin kazanacağı belli olmuyordu. Sonunda geyik boynuzlarını rakibinin karnına sapladı. Boğa korkunç bir bğrtyle yere kt, sonra geyiğın art arda gelen boynuz darbeleriyle öldü.

Bu mücadeleyi şaşkınlıkla seyreden terzi orada öylece dururken geyik ona doğıru saldırdı ve kaçmasına fırsat vermeden boynuzuna taktı. Oğlan uzun zaman kendine gelememi, çünkü geyik dağ taş demeden, vadilerden geçerek ormana daldı. Terzi elleriyle geyiğın boynuzlarını sımsıkı tutarken kendini kadere bıraktı. Sanki uuyormuş gibi bir hisse kapılmıştı.

Sonunda geyik bir çitin önünde durdu ve üzerindeki terziyi yavaşça yere bıraktı. Oğlan l gibiydi, bilincini kazanması uzun zaman aldı. Biraz toparlanınca, yanında durup beklemekte olan geyik kayalıktaki bir pakete öyle bir boynuz geçirdi ki, paket patladı ve etrafa kıvılcımlar saıldı; öyle bir

duman yükseldi ki, geyik gözlerini kaçırdı.

Terzi bu ıssız yerden kurtulup yine insanlar arasına karışmak için ne yapacağını ve nereye gideceğini bilemedi. Böyle kararsız bir şekilde beklerken kayalıktan bir ses yükseldi: “Gir içeri, korkma, sana bir şey olmayacak!”

Önce duraksadı, ama sonra duyduğu sese kulak vererek demir bir kapıdan koskocaman bir salona girdi. Tavanı, duvarları ve döşemesi dört köşe cam tuğlalarla kaplıydı salonun. Her bir tuğlaya bilinmeyen bir işaret yapılmıştı. Oğlan tüm bu işaretlere hayranlıkla baktı. Sonra oradan çıkmak üzereyken yine bir ses duydu: “Salonun tam ortasındaki taş bas ve büyük şansını bekle!”

Artık o kadar cesaretliydi ki, verilen emri yerine getirdi. Ayağının altındaki taş oynamaya ve yavaş yavaş aşağı inmeye başladı. Ayakları yere sağlam basınca etrafına bakındı; burası yukarıdaki salonun aynısıydı sanki. Görülecek ve hayran olunacak şeylerle doluydu. Duvarlarda oymalar, içi boyalı ispirto ya da duman dolu cam şişeler falan vardı.

Salonun döşemesinde hemen merakını uyandıran iki tane kocaman cam dolap gördü. Yaklaşıp baktı. Bir tanesinin içinde sarayı andıran güzel yapılar vardı: hanlar, ahırlar, ağıllar ve buna benzer şeyler. Hepsi asıllarına tamamen uygundu ve küçüktü, ama bir sanatçı elinden çıktığı belli oluyordu.

Gözlerini bu ender görülen şeyden bir türlü ayıramadı, ta ki o sesi duyuncaya kadar. Aynı ses ona dönmesini ve öbür dolaba daha doğrusu tabuta da bakmasını emretti. O tabutta şahane güzellikte bir kızın yatmakta olduğunu görünce hayranlığı bir kat daha arttı. Kız uykuda gibiydi. Uzun sapsarı saçları bir manto gibi tüm vücudunu örtmüştü. Gözleri ka-

palıydı, ama yüzünün rengi çok canlıydı ve soluk alışlarıyla inip kalkan bir bant hayatta olduğuna şüphe bırakmıyordu.

Terzi yüreği çarpa çarpa ona baktı. Derken kız gözlerini açtı, karşısında bir erkek görünce sevinçle irkildi. “Hele şükür! Kurtuldum demektir! Çabuk, çabuk sürgüyü yana çek ve beni şu cam dolaptan çıkarıp özgürlüğüme kavuştur!” dedi. Terzi hemen istenileni yaptı.

Cam tabuttan çıkan kız hemen bir köşeye koşarak üzerine geniş bir manto giydi. Sonra taş merdivene oturarak oğlanı yanına çağırdı ve onun ağzına dostça bir öpücük kondurdu.

“Sen benim uzun süredir beklediğim kurtarıcımsın; Tanrı beni sana adadı, bugüne kadar çektiklerim sona erir ermez senin şansın açılacak. Sen Tanrı’nın gönderdiği bir kocasını ve benim tarafımdan sevineceksin. Mala mülke kavuşacaksın ve mutlu yaşayacaksın! Şimdi yanıma otur da, sana kendi kaderimi anlatayım!

“Ben zengin bir kontun kızıyım; annem babam ölünce, onların isteği doğrultusunda bakımımı ağabeyim üstlendi. Biz birbirimizi çok seviyorduk, her konuda anlaşıyorduk. O kadar ki, ikimiz de evlenmemeye ve birlikte yaşamaya karar verdik. Bizim evden misafir hiç eksik olmazdı; arkadaşlar, komşular hep bize gelirdi. Biz de elimizden geldiğince onları ağırlardık. Derken bir akşam yabancı bir adam şatomuza geldi. Geç olduğu için komşu kasabaya gidemeyeceğini söyledi ve geceyi bizde geçirmek için izin istedi. Onun bu nazik ricasını reddetmedik, yemek boyunca onunla sohbet ettik. Ağabeyim adamdan o kadar hoşlandı ki, birkaç gün daha kalmasını rica etti. O da önce tereddüt etti, ama sonra kabul etti.

Gecenin geç saatinde sofradan kalktık, yabancıyı odasına gönderdik. Ben de hemen kendimi yatağa attım, çünkü çok yorulmuştum. Henüz uykuya dalmıştım ki, hafif ve hoş bir müzikle uyandım. Bunun nereden geldiğini anlayamadığım için yandaki odada uyuyan hizmetçiyi kaldırmak istedim, ama üzerime bir kâbus çökünce şaşırdım. Tanımadığım bir gücün etkisinde dilim tutuldu. Öyle halsizdim ki ağzımdan tek sözcük çıkmadı. Gece lambasının ışığında karşımda, kilitli iki kapıdan nasıl geçtiğini bilemediğim yabancıyı gördüm. Adam bana yaklaşıp büyüyle beni uyandırmak için o müziği yaptığını, tüm kilitli kapıları aşarak yanıma vardığını ve benimle evlenmek istediğini söyledi. Ama onun büyücülüğüne öylesine karşı çıktım ki, cevap vermek gereğini bile duymadım. Bir an hiç kıpırdamadan durdu, herhalde olumlu cevap vermemi beklemişti. Ama ben susmaya devam edince öfkelenildi. Öç alacağını, benim gururumu kıracak bir yol bulacağını söyleyerek odadan çıkıp gitti.

Ben uyanır uyanmaz hemen ağabeyime koştum. Olanları anlatacaktım, ama onu odasında bulamadım. Hizmetçilere sordum, onun sabahın erken saatinde yabancı adamla birlikte ava gittiğini söylediler. Aklıma kötü şeyler geldi tabi. Hemen giyindim, atımı hazırlattım ve yanıma sadece bir kişi alarak ormana gittim. Derken yardımcımın atı tökezlendi ve hayvanın bacağı kırıldı, dolayısıyla benimle gelemeydi. Ben hiç durmadan yoluma devam ettim ve birkaç dakika sonra o yabancıyı gördüm. Boynuna ip geçirdiği güzel bir geyikle bana doğru geldi. Kendisine ağabeyimi nereye bıraktığını, bu geyiğin nereden çıktığını ve neden kocaman gözlerinden yaşlar aktığını sordum. Bana cevap vereceği yerde kakhaha-

lar attı. Bunun üzerine çok kızarak tabancamı çektim ve canavar herife ateş ettim. Ama kurşun göğsüne çarptıktan sonra sekerek atımın kafasına isabet etti. Ben yere düştüm, bilincimi kaybederken adamın bir şeyler mırıldandığını duydum.

Ayıldığımda kendimi bu yeraltındaki mezarlıkta, cam bir tabut içinde buldum. O kara büyücü yine gözüktü ve ağabeyimi geyiğe dönüştürdüğünü, sarayımı tüm aksamıyla cam bir dolaba yerleştirdiğini, tüm adamlarımı da duman haline getirip gaz şişelerine tıktığını söyledi. Eğer onun isteğini yerine getirirsem her şeyi eski haline dönüştürecekmış! Kendisine daha önce ne dedimse aynısını söyledim. Yanımdan ayrılıp gitti ve beni, içinde derin bir uykuya daldığım cam tabuta hapsedti. Rüyalarım hep genç bir oğlanın çıkagelip beni kurtardığını görüyordum ve nitekim bu sabah gözlerimi açtığımda karşımda sen vardın; demek ki rüyalarım gerçek olmuştu! Şimdi bana yardım et ki, her şey eski haline dönüşsün. Önce benim şatomdaki kayayı yukarı koyalım.”

Kızla genç oğlan kayayı yerleştirdikten sonra üzerine çıkarak tabutun ağzından salona ulaştılar. Oradan özgürlüklerine kavuşabileceklerdi. Genç kız tabutun kapağını açtı; aynı anda şatonun, evlerin ve çiftliklerin nasıl kısa zamanda normal büyüklüklerine dönüştüğünü görmek muhteşem bir şeydi. Bunun üzerine yeraltındaki mezara geri dönerek içi duman dolu şişeleri, kayaya basarak yukarıya çıkardılar. Genç kız şişelerin ağzını açar açmaz hepsinden mavi bir duman yükseldi ve canlı insanlar ortaya çıktı. Genç kız kendi adamlarını ve hizmetçilerini tanıdı. Hele hele boynuzlarıyla büyücüyü öldüren ağabeyinin yine insan kılığında orman-

dan çıkıp geldiğini görünce sevinci daha da arttı.

Aynı gün kız sözünü tuttu ve terziyle kilisede evlendi.

Altın Anahtar

Etrafı kalın bir kar tabakasının kapladığı bir kış günü fakir bir oğlan odun toplamak üzere kızağıyla ormana gitti. Odunları toplayıp yükledi. Sonra hemen eve dönmek yerine, soğuktan donduğu için biraz ısınmak üzere bir ateş yakmak istedi.

Karları eşeledi, toprağı düzeltirken bir altın anahtar buldu. Anahtarı burada olduğuna göre kiliti de yakında bir yerde olmalıydı. Bu düşünceyle toprağı kazdı ve bir demir kasa buldu. “Bakalım anahtar uyacak mı? İçinde herhalde kıymetli şeyler vardır!” diye düşündü.

Kasayı gözden geçirdi, ama anahtar deliği göremedi. Derken ufacık, ama ufacık bir delik dikkatini çekti. Anahtarı denedi; uymuştu!

Anahtarı bir kez döndürdü. Bekleyelim bakalım içinden ne harika şeyler çıkacak!

Altın Kuş

Bir zamanlar bir kral şatosunun arka kısmında güzel ve keyifli bir bahçe vardı. Bu bahçenin içinde elmaları altından olan bir ağaç bulunuyordu. Elmalar olgunlaştıkça sayıyorlardı; ne var ki, hemen ertesi sabah bir elma eksik çıkıyordu. Bunu krala haber verdiler. Kral her gece bu ağacın altında nöbet tutulmasını emretti. Kralın üç oğlu vardı; en büyüğünü gece gelen hırsızı yakalamak üzere bahçeye gönderdi. Ama gece yarısı olduğunda oğlan uykusuzluğa dayanamadı. Ve ertesi sabah ağaçta yine bir elma eksik çıktı. Öbür gece nöbeti ikinci oğlu devraldı, ama o da bu işin altından kalkamadı; saat on ikiyi çaldığında uyuyakaldı. Ve ertesi sabah yine bir elma eksik çıktı. Bu kez nöbet tutma sırası en küçük oğlana geldi; bu işe hazırды. Ama kral ona pek güvenemedi; ağabeylerinin yapamadığını o da yapamaz diye düşünüyordu. Yine de sonunda razı oldu. Küçük oğlan ağacın altına geçerek nöbet tutmaya başladı ve uykuya teslim olmadı.

Saat on ikiyi çaldığında havada bir hışırtı duyuldu; oğlan ay ışığında kanatları altın gibi parlayan bir kuş gördü. Bu kuş ağaca kondu ve elmalardan birini gagalarken oğlan ona ok attı. Kuş uçuverdi, ama ok kanatlarından birini sıyırdı; yere altın bir tüy düştü. Oğlan o tüyü alarak ertesi sabah krala götürdü ve bir gece önce olanları anlattı. Kral danışmanlarını topladı; her biri bu tüyün tüm krallıktan daha da kıymetli ol-

duğunu açıkladı. “Bu t  y o kadar kıymetliyse bana bir tanesi yetmez; kuşun kendisini isterim” dedi kral.

En büyük oğlan yola hazırlandı; kuşu bulacağını söylüyor ve bunun için zek  sına güveniyordu. Bir süre yol aldıktan sonra orman kenarında bir tilkinin yatmakta olduğunu gördü; silahını doğrultarak nişan aldı. Tilki: “Beni vurma da sana iyi bir öneride bulunayım. Sen altın kuşun peşindesin; bu akşam yolun bir köye düşecek; orada karşılıklı iki tane han göreceksin; biri ışıklarla donatılmış, c  mb  şl   bir yer; ama oraya gitme, görünüşü kötü de olsa öbürüne git” dedi. “Böyle budala bir hayvan bana nasıl fikir verebilir ki!” diye düşünen prens tetiği çekti, ama tilkiyi vuramadı. Hayvan kuyruğunu uzunlamasına dikerek hemen ormana daldı. Kralın oğlu yoluna devam ederek akşama doğru iki hanın bulunduğu köye vardı. Birinde hoplayıp zıplayıp şarkı söylenmekteydi; öbürü dıştan bakıldığında dökülüyordu. “G  zeli dururken böyle berbat bir hana gitmek için aptal olmalıyım” diye düşündü. Ve c  mb  şl   hana daldı. Vur patlasın   al oynasın, eğlenmeye başladı; kuşu, babasını ve tilkinin önerilerini unuttuverdi.

Aradan bir hayli zaman geçip de büyük oğlan dönmeyince ortanca oğlan yola   ıktı. Niyeti altın kuşu arayıp bulmaktı. O da büyük oğlan gibi, tilkiyle karşılaştı. Ancak onun verdiği önerilere kulak asmadı. O da iki hanın bulunduğu köye vardı. Birinin penceresi önünde ağabeyi oturmaktaydı; onca cümbüş arasında neşeli bir sesle kardeşine seslendi. Ortanca oğlan onu kıramayarak içeri daldı. O da şehvetli bir hayat sürmeye başladı.

Yine aradan çok zaman geçti; bu kez küçük oğlan şansını denemek istedi, ama babası izin vermek istemedi. “Boşuna uğraşacak; ağabeylerinin bulamadığı altın kuşu o nasıl bulacak ki! Başı belaya girse ne yapacağını bilmez. Hiç gitmese daha iyi” diye düşündü. Ama oğlanın ısrarı üzerine sonunda gitmesine razı oldu.

Orman kenarında oturup bekleyen tilki prensten canını bağışlamasını isteyerek karşılığında ona iyi bir öneri vaat etti. Küçük oğlan iyi kalpliydi ve uysaldı. “Merak etme tilkicik; sana bir kötülük yapmam” dedi. “Pişman olmayacaksın” diye cevap verdi tilki: “Çabuk yol alabilmen için kuyruğuma bin!” Oğlan onun kuyruğuna biner binmez hayvan yola çıktı. Az gittiler uz gittiler; dere tepe düz gittiler. O köye vardık-

larında küçük oğlan tilkinin kuyruğundan indi ve onun önerisine uyarak ardına bile bakmaksızın kötü görünüşlü hana daldı. Geceyi orada sakın geçirdi. Ertesi sabah kıra çıktığında yine tilkiyi gördü. Hayvan: “Bundan sonra ne yapacağını söyleyeyim” dedi: “Hiçbir yere sapmadan dümdüz git; önünde bir sürü asker bulunan bir şatoya varacaksın; ama onlara aldırış etme, çünkü hepsi horul horul uyuyor olacak; sen aralarından geç, doğru şatoya git. Tüm koğuşları geç, sonunda bir odaya geleceksin; o odada tahta bir kafes içinde altın kuşu göreceksin. Onun yanında da çok şatafatlı altın bir kafes. Sakın kuşu tahta kafesten alıp da altın kafese koymaya kalkışma; yoksa başına iş açarsın!” Bu sözlerden sonra tilki kuyruğunu uzunlamasına dikti ve prens ata biner gibi bu kuyruğa bindi. Az gittiler uz gittiler; dere tepe düz gittiler.

Şatoya vardıklarında oğlan her şeyi tilkinin söylediği gibi buldu. Derken içinde altın kuşun bulunduğu odaya geldi; kuş tahta kafesteydi; onun yanında da içi boş, altın bir kafes vardı. ‘Böyle bir kafes dururken bu güzel kuşu bu çirkin kafeste bırakmak gülünç olur’ diye düşünerek tahta kafesin kapısını açıp kuşu alarak altın kafese koydu. Aynı anda kuş bir çığlık attı. Askerler uyandılar ve odaya üşüştiler, oğlanı yakalayıp hapse attılar. Ertesi sabah onu mahkemeye çıkardılar; oğlan yaptığını inkâr etmediği için ölüm cezasına çarptı. Ancak kral bir şartla onun hayatını bağışlayacağını söyledi; kendisine, rüzgârdan da hızlı koşan altın atı bulup getirebilirse altın kuşu da ona bırakacaktı.

Prens yola çıktı; ama ah vah edip duruyordu; canı sıkındı; altın atı nerede bulacaktı ki? Derken eski dostu tilki çıktı karşısına: “Gördün mü, beni dinlemeyince başına ne işler

geldi! Neyse, cesur ol; ben sana altın atı nasıl bulacağını söyleyeceğim” dedi. “Sen buradan dosdoğru git; karşına bir şato çıkacak; at oradaki ahırda. Ahırın önünde seyisler göreceksin; ama onlar horul horul uyuşmuş olacak; onlara aldırış etmeden altın atı alırsın. Ama bir şeye dikkat et: sırtına tahtadan ve meşinden yapılma eyeri bağla, yanında duran altın eyeri sakın kullanma; yoksa başına iş açarsın!”

Böyle diyen tilki kuyruğunu uzunlamasına dikleştirerek oğlanı üstüne bindirdi; az gittiler uz gittiler;

dere tepe düz gittiler. Her şey tilkinin dediği gibi oldu. Oğlan altın atın bulunduğu ahıra geldi. Eski eyeri bağlamadan önce böyle güzel bir hayvana iyi bir eyer bağlamamak yazık olur diye düşündü. Tam yeni egeri bağlarken hayvan kişnemeğe başladı. Seyisler uyandı, oğlanı yakaladıkları gibi hapse attılar. Ertesi gün mahkemede ölüme mahkûm edildi. Ama kral kendisine altın şato kralının kızını getirdiği takdirde hayatını bağışlayacağına, hatta altın atı da ona bırakacağına söz verdi.

Oğlan üzgün bir şekilde yola çıktı; şansı yaver gittiği için çok geçmeden o sadık tilkiyle karşılaştı. “Başının çaresine kendin bak diyeceğim, ama sana acıdım; bir kez daha yardım edeceğim” dedi hayvan. “Dümdüz gidersen akşama doğru altın şatoyu bulursun; her şey sakinken sen kralın kızının yıkandığı hamama girersin. Kız oraya yıkanmaya geldiğinde hemen üzerine atılıp ona bir öpücük verirsin; o zaman senin peşinden gelecektir; sen de onu alır kaçırırsın. Ama sakın onun anne ve babasıyla görüşmesine izin verme, yoksa başın belaya girer!”

Böyle diyen tilki kuyruğunu uzunlamasına dikleştirdikten sonra oğlanı üzerine bindirdi. Az gittiler uz gittiler; dere tepe düz gittiler. Altın şatoya vardıklarında her şey tilkinin dediği gibi oldu. Oğlan gece yarısına kadar bekledi; herkes uykuya daldıktan sonra yıkanmak için hamama gelen kızın üzerine atılarak ona bir öpücük kondurdu. Kız onunla gelmeye razı oluverdi, ama oradan ayrılmadan önce anne ve babasıyla vedalaşmak için ağlayıp yakardı. Oğlan önce onun ricalarına karşı geldi, ama kız durmadan ağlayarak onun dizlerine kapanınca razı oluverdi. Genç kız tam babasının yatağına yaklaşmışken adam uyanıverdi; şatodaki herkes uyandı. Oğlan yakalanarak hapse atıldı.

Ertesi sabah kral ona: “Yaşama hakkını kaybettin, ama penceremin önündeki şu dağ benim görüşümü daraltıyor; onu ortadan kaldırabilirsen seni bağışlarım. Sekiz gün içinde bunu başarabilirsen ödül olarak kızımı sana veririm” dedi.

Oğlan hiç durmadan dağı kazarak küreklemeye başladı; ama yedi gün sonra baktı, o kadar az taş toprak atmıştı ki, sanki hiçbir şey yapmamıştı. Büyük bir üzüntüye kapılarak

umudunu yitirdi. Yedinci günün akşamı tilki çıkageldi ve dedi ki: “Senin işini ben göreyim, ama aslında bunu hak etmedin; neyse, hadi git uyu biraz; senin işini ben yapacağım.”

Ertesi sabah oğlan uyandığında pencereden baktı, dağ ortadan kalkmıştı. Sevinç içinde hemen krala koştu ve koşulları yerine getirdiğini bildirdi. Kral ister istemez sözünü tutmak zorunda kaldı ve kızını ona verdi.

İkisi birlikte yola çıktılar; aradan çok geçmedi, tilki yine çıkageldi. “En iyisini yaptın, ama altın şatonun kızına altın at yakıştır” dedi. “Onu nasıl bulacağım?” diye sordu oğlan. “Söyleyeyim” dedi tilki. “Önce seni altın şatoya gönderen krala şu güzel kızı götür. O çok sevinecek ve sana altın atı seve seve verecek, sonra da ona binip gitmeni isteyecektir. Ata biner binmez herkesle tokalaşarak vedalaşırsın; en son kızın elini sıkarken onu bir hamlede atına çeker ve birlikte oradan kaçarsınız. Kimse seni yakalayamaz, çünkü at rüzgârdan da hızlıdır.”

Her şey yolunda gitti ve oğlan genç kızı altın atına attığı gibi kaçırdı. Tilki onun peşini bırakmadı ve “Şimdi sana altın kuşu alabilmen için yardım edeceğim” dedi: “O kuşun bulunduğu şatoya varınca kızı attan indir; ben ona göz kulak olurum. Sen altın atınla şatonun avlusuna girersin; önce herkes sevinecek ve altın kuşu sana getirecekler. Kafesi eline alır almaz oradan uzaklaşarak bizim olduğumuz yere gelirsın ve kızı da alırsın.”

Bu söylenenler yerine getirildi; oğlan elindeki hazineyle eve dönmeden önce tilki: “Şimdi beni ödüllendirmelisin” dedi. “Dile benden ne dilersen?” diye sordu oğlan. “Ormana gelince beni öldür, kellemi vücudumdan ayır” dedi tilki. “Bu

nasıl ödüllendirme! İmkânı yok, yapamam!” diye cevap verdi oğlan. Tilki “Bunu yapmazsan seni terk ederim. Ama buradan gitmeden önce sana yine iyi bir öneride bulunacağım. İki şeyden uzak dur: Asılmış adamın etini satın almaya kalkışma! Kuyu kenarına da sakın oturma!” diyerek ormana daldı.

Oğlan: “Bu çok acayip bir hayvan; et zevkine de diyecek yok! Kim böyle bir et satın alıp yemek ister ki! Kuyu kenarına oturmak da aklımın köşesinden geçmez” diye düşündü. Ve güzel kıyla birlikte yoluna devam etti. Derken ağabeylerinin bulunduğu köye vardı. Orada büyük bir karmaşa vardı; ne oluyor diye sorduğunda iki kişinin asılacağı cevabını aldı. Daha yaklaşıncı bu iki kişinin kendi ağabeyleri olduğunu gördü. Tüm paralarını yiyip bitirdikleri gibi herkesi de dolandırmışlardı. Onların serbest bırakılıp bırakılamayacağını sorduğunda: “Karşılığında para ödenmesi gerekir. Ama böyle kötü adamları neden paranla satın alıp serbest bırakacaksın ki?” diye cevap aldı. Oğlan hiç fazla düşünmedi ve onların serbest bırakılması için istenen parayı ödedi. Sonra hep birlikte yola koyuldular.

Tilkiyle ilk karşılaştıkları ormana geldiler; orası çok hoştu ve serindi; oysa dışarıda güneş insanı cayır cayır yakıyordu. Ağabeyleri “Şu kuyu başında biraz dinlenelim, biraz yiyip içelim” dedi. Küçük oğlan razı oldu ve aralarında konuşurken farkında olmadan kuyunun kenarına oturdu ve aklına hiç kötü bir şey gelmedi. Ama ağabeyleri onu kuyuya itiverdi; genç kıyı, atı ve kuşu alıp babalarının sarayına döndüler. “Sana sadece altın kuşu değil, altın at ve altın şatonun kıyını da getirdik” dediler.

Kral çok sevindi. Ama at yemeden içmeden kesildi; kuş ötmeyi bıraktı ve genç kız hep oturup ağladı.

En küçük oğlan aslında ölmemişti. Şansına kuyu kurduğu için yara almadan hafif bir bataklığa düşmüştü, ama yukarı çıkamıyordu. Bu durumdayken bile sadık tilki onu terk etmedi; kuyuya atlayarak onun yanına geldi ve önerilerini dinlemediği için ona sitem etti: “Dayanamadım, seni yine gün ışığına çıkaracağım” diye ekledi. Ve kuyruğunu sımsıkı tutmasını söyledikten sonra oğlanı kuyudan çıkardı. “Henüz tehlikeden kurtulmuş değilsin. Ağabeylerin senin öldüğünden emin değiller. Her tarafa nöbetçileri saldırlar, seni görürlerse öldürecekler” dedi.

Derken karşısına fakir bir adam çıktı; oğlan giysilerini onunla değiştirdi, böylece saraya girebildi. Kimse onu tanımadı, ama kuş ötmeye, at yem yemeye başladı; genç kız da ağlamayı kesti. “Bu ne demek oluyor?” diye sordu kral, çok şaşırılmıştı. Bunun üzerine genç kız, “Bilmiyorum, şimdiye kadar çok üzgündüm, ama şimdi o kadar sevinçliyim ki! San ki benim gerçek sevgilim gelmiş gibi” diye cevap verdi. Ve tüm olan bitenleri anlattı; oysa öbür kardeşler onu, kendilerini ele verdiği takdirde ölümle tehdit etmişti. Kral şatosunda bulunan herkesi topladı; bu arada en küçük oğlu fakir adam kılığında çıkageldi; ancak genç kız onu hemen tanıyarak boynuna atıldı. İmansız kardeşler tutuklanarak ölümle cezalandırıldı; küçük oğlansa genç kızla evlenerek tahtın varisi oldu.

Bu arada zavallı tilkiye ne mi oldu? Uzun bir süre sonra prens yine ormana gitti. Orada karşısına çıkan tilki ona, “Şimdi istediğin her şeye sahip oldun; oysa benim şanssızlı-

ğım hâlâ devam ediyor; beni kurtarmak senin elinde” dedi. Ve yine kendisini öldürmesi, sonra da kellesini vücudundan ayırması için yalvardı yakardı. Oğlan, söyleneni yaptı; bunu yapar yapmaz tilki bir insana dönüştü. Bu güzel prensesin erkek kardeşinden başka kimse değildi. Sonunda kendisine yapılan büyüden kurtulmuştu.

İşte o günden sonra ömürlerinin sonuna kadar hep birlikte mutlu yaşadılar.

Mezar Başında

Zengin bir çiftçi kapısının önünde durarak tarlalarına ve bahçesine baktı; buğday yeşermişti, meyve ağaçları meyve doluydu. Hububat geçen yıla göre çok daha fazlaydı; öyle ki, döşeme tahtaları çuvalları taşıyamaz hale gelmişti.

Adam daha sonra ahıra geçti; içerisi besili öküzler, şişman inekler ve pırıl pırıl beygirlerle doluydu.

Sonra evine girdi; içinde para bulunan demir kasaya baktı. Öylece durup da ne kadar zengin olduğunu düşününce, içinde bir şey tok! tok! etti; odanın değil, kalbinin kapısına vuruluyordu.

O kapıyı açınca kendisine seslenen bir ses duydu: “Tüm servetine karşın bir kimseye yardıma bulundun mu hiç? Ekmeğini aç kalanla paylaştın mı? Sahip olduklarınla yetinmeyip de hep daha fazlasını istemedin mi?”

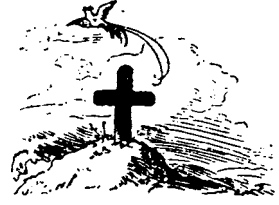
Kalbi bu soruları yanıtlamakta gecikmedi:

“Ben çok sert ve acımasız biriydim. Servetimi hiçbir zaman iyi işler için harcamadım. Karşıma fakir biri çıktığında gözlerimi ondan kaçırdım. Tanrı’yı da unuttum, sadece servetime servet katmayı düşündüm. Dünya kadar malım olsa yine yeterli bulmadım.”

Adam bu cevabı alınca çok irkildi; dizleri titremeye başladı, yere oturmak zorunda kaldı.

Yine tok! tok! diye sesler geldi, ama bu kez çalınan kapı-

dı! Komşusu gelmişti; fakir bir adamdı, besleyemeyeceği bir sürü çocuğu vardı.

“Biliyorum, komşum zengin bir adam; çok da acımasız. Bana yar-dım edeceğini sanmam; ama çocuklarım ekmek diye çırpını-yor. Bir deneyeyim bakayım” diye aklından geçirmişti. Adamcağız kapıyı çaldıktan sonra komşusuna, “Siz ona bu-na öyle kolay kolay bir şey vermezsiniz; ama gırtlığımı kadar borçtayım. Çocuklarım aç. Bana dört çuval buğday ödünç verebilir misin?” diye sordu. Zengin adam ona uzun uzun baktı; içinde bir acıma duygusu uyandı.

O anda açgözlülüğü erimeye başladı sanki.

“Sana dört çuval buğday ödünç vermeyeceğim, onu sana armağan edeceğim. Ama bir şartla” dedi.

“Neymiş o?” diye sordu fakir adam.

“Ben öldükten sonra üç gece mezarımın başında nöbet tutacaksın” diye bir cevap aldı. Bu iş ona tekin değil gibi geldi, ama içinde bulunduğu durumdan ötürü her koşulu kabul etmeye hazırды.

Söz verdi ve buğdayı alıp evine taşıdı.

Zengin adam sanki olacakları önceden görmüştü.

Üç gün sonra birden yere düşüp öldü; bunun nasıl olduğunu kimse anlayamadı, ama kimse de ardından yas tutmadı.

Gömüldükten sonra fakir adam vermiş olduğu sözü hatırladı; bu işten kurtulmayı çok isterdi, ama şöyle düşündü: “O sana acıdı, onun verdiği buğday sayesinde çocuklarının

karnı doydu; onu da bir yana bırak, sen söz verdin! O zaman sözünde durmalısın.”

Gece olunca mezarlığa giderek zengin adamın mezarı başında oturdu.

Her taraf sessizdi; ay ışığı mezarı aydınlatmaktaydı. Arada bir hazin sesler çıkaran bir baykuş uçup duruyordu.

Güneş doğarken fakir adam evine gitti. İkinci gece de aynı şekilde geçti. Üçüncü günün akşamı içine bir korku düştü; sanki başına bir şey gelecekmiş gibi bir his vardı içinde. Evden ayrıldıktan sonra mezarlık duvarında o zaman kadar hiç görmediği bir adam oturmaktaydı. Pek genç sayılmazdı; Yüzünde derin bir yara izi vardı; keskin gözleri çakmak çakmaklı.

Çok eski bir pelerine sarınmıştı, sadece süvari çizmeleri gözüküyordu.

“Burada ne arıyorsun? Burada oturmak seni korkutmuyor mu?” diye sordu fakir adam.

“Bir şey aradığım yok” diye cevap verdi adam. “Bir şeyden korktuğum da yok. Ben tıpkı korkunun ne olduğunu öğrenmek için boş yere uğraşan, sonunda bir kral kızıyla evlenip zengin olan delikanlıya benziyorum; ama ben ömrüm boyunca hep fakir kaldım. Aslında ben emekli bir askerim. Başka yerim olmadığı için geceyi geçirmek üzere buraya geldim.”

“Madem ki hiçbir şeyden korkmuyorsun, o zaman yanımda kal ve nöbet tutarken bana yardımcı ol” dedi fakir adam.

“Nöbet tutmak askerin işi! İyi ya da kötü, burada başımıza ne gelirse birlikte katlanalım” diye cevap verdi adam.

Birlikte mezar başına geçtiler.

Gece yarısına kadar her taraf sessizdi; derken keskin bir ısıklık sesi duyuldu ve iki nöbetçinin karşısına Şeytan çıkıverdi:

“Heey, serseriler, çekin gidin burdan; bu mezarda yatan kişi bana ait; buradan gitmezseniz boynunuzu kırarım” diye tehdit etti.

Asker, “Bana bak, kızıl tüylü! Sen benim yüzbaşım falan değilsin; seni dinlemek zorunda değilim. Zaten korku nedir bilmem ben! Çekil yolumuzdan, biz burada kalıyoruz” dedi.

Şeytan bu palavracıları altınla tavlatabilirim diye düşündü ve onlara bir kese altın karşılığında evlerine dönmeyi teklif etti.

Asker, “Fena fikir değil, ama bir kese yetmez; şu çizmele-rimden birini dolduracak kadar altının varsa ver, o zaman çekip gideriz” dedi.

Şeytan, “Yanımda o kadar yok” dedi. “Ama gidip getireyim; kasabada tefeci bir dostum var, ondan alırım” diyerek oradan ayrıldı.

Asker sol ayağındaki çizmeyi de çıkararak, “Şu herife bir oyun oynayalım, bana çakını versene” dedi ve çakıyla tabanını sıyırdığı çizmeyi mezar başındaki yüksek çimlerin arasına sokuşturdu. “Bu iş tamam” dedi. “Şimdi gelsin bakalım.”

İkisi de oturup bekledi. Aradan çok geçmedi.

Şeytan çıkageldi; elinde bir kese altın vardı.

Asker “Dök bakalım” diyerek çizmeyi biraz yukarı kaldırdı. “Ama dolmayacak galiba.”

Şeytan keseyi boşalttı, altınlar kesenin içine aktı, ama çizme hâlâ boştu.

“Aptal Şeytan! Dolmadı işte! Hadi git, daha fazla para getir” dedi asker.

Şeytan kafasını iki yana sallayarak gitti ve bir saat sonra geri döndü; bu kez elinde çok daha büyük bir kese vardı.

Asker: “Doldur bakayım” dedi. “Ama çizmenin dolacağını sanmam.”

Altınlar şıkır şıkır çizmeye aktı, ama çizme yine boş kaldı. Şeytan inanamadı ve kendi gözleriyle baktı:

“Amma bacak varmış sende” diyerek ağzını çarpıttı.

Asker “Seninki gibi at ayağı mı var bende sandın? Hep pinti misin böyle? Hadi git daha fazla para getir, yoksa anlaşmamız bozulacak” dedi.

Şeytan yine oradan uzaklaştı.

Bu kez uzun süre gözükmedi. Sonunda oflaya puflaya, sırtında bir çuval altınla geri döndü. Hepsini çizmenin içine boşalttı; ama çizme öncekinden de az doldu.

Şeytan müthiş kızdı; çizmeyi askerin elinden çekip almak istedi, ama aynı anda doğmakta olan güneşin ilk ışıkları etrafı aydınlattı.

Kötü ruh çılgınlık atarak oradan kaçtı. Adamlar kurtulmuştu.

Çiftçi altını bölüşmek istedi, ama asker şöyle dedi: “Benim payımı fakirlere dağıt! Ben senin kulübene geliyorum; Tanrı izin verirse bundan sonra barış içinde ve rahat yaşarız.

İyi Pazarlık

Bir köylü ineğini pazara götürerek yedi liraya sattı. Eve dönerken ufak bir göl kenarından geçiyordu ki, uzaktan kurbağa sesleri duydu: Vırak, vırak, vırak, vırak.

“Boşuna bağıyorlar” diye söylendi. “Yedi liraya sattım, sekize değil.” Ama kurbağalar “Vırak, vırak, vırak” da direndiler.

Su başına geldiğinde onlara seslendi:

“Aptal hayvanlar, inanmıyorsanız bi’ daha sayayım” diyerek cebinden çıkardığı parayı saydı; her yirmi dört kuruş bir lira ediyordu.

Ama kurbağaların hesabı aynıydı: “Vırak, vırak, vırak, vırak.”

Köylü kızdı. “Yahu bana inanmıyorsanız alın kendiniz sayın” diyerek paraları suya fırlattı. Ve onlar saysınlar da paraları geri versinler diye durup bekledi. Akşam oldu, eve gitme zamanı geldi. Kurbağalara yine öfkeyle seslendi:

“Heey, su sıçanları, dikkafahılar, patlak gözlüler, avazınız çıktığı kadar bağıyorsunuz. Hani neredeyse insanın kulakları sağır olacak. Yine de paramı geri vermediniz, işiniz bitinceye kadar burada durup bekleyeyim mi yani?” diye bağırdıktan sonra oradan ayrıldı. Kurbağaların “Vırak, vırak, vırak, vırak” sesleriyle evine kızgın vardı. Bir süre sonra bir inek satın aldı, onu kesti ve bir hesap yaptı. Eti parçalara ayı-

arak satarsa iki inek fiyatı kadar para kazanacaktı; derileri de cabası!

Ve şehre indi, daha girişte etrafını bir sürü köpek çevirdi. En önde de büyük bir tazı vardı; hayvan ete sıçradı, onu kokladı ve “Hav, hav, hav, hav” diye havladı.

“Ne istediğini biliyorum, eti istiyorsun! Veririm, ama benim köye girmemi sağlarsan.”

Köpek “Hav, hav” daha başka bir cevap vermedi.

“Hiç ısırmasan da, arkadaşlarına örnek olsan?”

“Hav, hav.”

“Madem ki ısrar ediyorsun, dediğin olsun. Ben seni iyi tanıyorum, ama kime çalıştığını da biliyorum. Eti veririm, ama üç gün sonra paramı isterim, tamam mı? Yoksa başın belaya girer. Parayı bana geri getir.”

Böyle diyen köylü etin tamamını köpeğe verirken: “Dinle” dedi. “Şimdi ötekiler de et isteyecek, ama sen benden yana çık.”

Aradan üç gün geçtikten sonra köylü:

“Bu akşam parayı cebinde bil” diye kendi kendine söylendi; neşesi yerindeydi.

Ama kimse gelmedi, kimse para getirmedi.

“Hiç kimseye inanılmıyor ki” diye söylendi; daha sonra sabrı tükendi, şehirdeki kasabın yanına vararak parasını istedi.

Kasap onun şaka yaptığını sandı, ama köylü:

“Hadi, dalga geçme, paramı istiyorum! Üç gün önce kocaman bir köpek sana inek eti getirmedi mi sanki?”

Bunun üzerine kasap öyle kızdı ki, eline geçirdiği süpür-

geyle köylüyü dükkanından kovdu.

“Dur hele! Bu dünyada adalet diye bir şey var” diyen köylü doğru saraya giderek şikayette bulundu.

Onu kralın huzuruna çıkardılar; kralın kızı da oradaydı.

Kral köylüye, “Derdin ne senin?” diye sordu.

“Şey, kurbağalar paramı, köpekler de etimi aldılar, kasap da bana dayak attı” diyen köylü olanları ayrıntılarıyla anlattı.

Kralın kızı kahkahalarla gülmeye başladı. Kral köylüye:

“Haklı olduğunu söyleyemem, ama kızım la evlenebilirsin, çünkü kendisi ömrü boyunca hiç gülmedi ve ben hangi erkek onu güldürürse onu damat olarak alacağım diye söz verdim. Sen şanslıymışsın” dedi.

Köylü, “Ama ben onu istemem, çünkü evimde bir karım var zaten, o bile bana çok geliyor. O zaman her eve varışında her köşede birer kadın duruyormuş gibi gelecek bana” diye cevap verdi.

Kral çok kızdı. “Sen çok saygısızsın” dedi.

Köylü, “Kral hazretleri, bir öküzden çıksa çıksa sığır eti çıkar” diye cevap verdi.

“Dur” diye karşılık verdi kral. “Sana başka bir ödül vereyim. Hemen çek git buradan, ama üç gün sonra geri gel, o zaman sana beş yüz lira ödenecek.”

Köylü sarayın dış kapısından çıkarken nöbetçi asker şöyle dedi:

“Sen kralın kızını güldürdün, ödülünü alacaksın.”

“Evet, herhalde” diye cevap verdi köylü. “Bana beş yüz lira verecekler.”

“Dinle” dedi nöbetçi, “o paradan bana da biraz ver! Sen o kadar parayı ne yapacaksın?”

“Hadi hatırın kırılmasın” dedi köylü. “İki yüz lirası senin olsun; üç gün sonra kralın yanına var, sana o parayı verdirtsin.”

O sırada yanlarında bulunan ve bu konuşmaya tanık olan bir Yahudi köylüye yaklaşıp ceketinden tuttu:

“Ne şanslı adammışsın! Ben sana o parayı bozayım, yani karşılığında madeni para vereyim. Büyük parayla ne yapacaksın?”

“Bırak numarayı” dedi köylü. “Üç yüz lira senin olabilir.

Bana şimdi onun karşılığında bozuk para ver, üç gün sonra da kralın huzuruna çıkıp üç yüz lirayı al.”

Yahudi bu işte kârlı çıkacağından ötürü sevinerek değersiz kuruşları köylüye verdi, çünkü her üç kuruş aslında iki kuruş değerindeydi.

Üç gün sonra köylü kralın huzuruna çıktı. Kral ona “Ceketini çıkar” dedi. “O ceket beş yüz lira olacak.”

Köylü, “Şey” dedi, “o para orda değil artık. Ben onun iki yüzünü kapıdaki nöbetçi askere hediye ettim, üç yüzünü de madeni para karşılığında Yahudiye verdim. Yani bana hiç para kalmadı.”

Tam bu sırada nöbetçi asker ve Yahudi içeri girerek köylüden aldıklarının karşılığını istediler, ama onun yerine adamakıllı bir dayak yediler.

Nöbetçi asker bunu sineye çekti, dayağın tadını almış oldu. Yahudininse canı yanmıştı:

“Amanın! Bunlar mı bütün para?” diye sızlandı.

Kral köylünün haline güldü ve bütün kızgınlığı geçerek ona:

“Madem ki ödülünü daha eline geçmeden kaybettin, sana onu telâfi edeyim. Hazine dairesine git, ne kadar para istiyorsan al oradan” dedi.

Köylü kralın bir dediğini iki etmeden ceplerini alabildiğince parayla doldurdu. Ondan sonra bir hana giderek orada gereğinden fazla para ödedi. Yahudi onun peşinden gitmiş ve onun şöyle yakındığını duymuştu:

“Kralın kurnaz hazinedarı bana numara yaptı! Parayı kraldan alsaydım o zaman cebimdeki parayı bilmiş olurum,

işim şansa kalmazdı. Kral Tanrı tanımıyor, ben yanına varıyorum, paramı istiyorum, ama onun yerine dayak yiyorum.”

Bu sözleri Yahudiden duyan kral hiddetlendi ve ona gidip köylüyü getirmesini söyledi.

Yahudi köylünün yanına vararak:

“İşini gücünü bırak, hemen kralın huzuruna çıkacaksın” dedi.

“Böyle gitmem yakışık almaz, önce kendime yeni bir ceket diktireyim; cebinde o kadar parası olacak bir adam nasıl eski giysilerle oraya gider?” diye cevap verdi köylü.

Yahudi, köylünün başka ceket giymeden gitmeyeceğini ve geç kalacağı için de kralın öfkeleneceğini bildiği için ona şöyle dedi:

“Hadi ben sana geçici olarak kendi ceketimi vereyim. Yani insan arkadaşı için neler yapmaz ki!”

Köylü buna razı olarak Yahudinin ceketini giydi ve onunla birlikte saraya gitti.

Kral Yahudi tarafından kendisine aktarılan kötü sözleri köylünün yüzüne vurdu. Köylü:

“Yahudi her zaman yalan söyler, ağzından asla doğru bir laf çıkmaz; işte bu adam da iddia ediyor ki, ben onun ceketini giymişim güya!”

“Nasıl yani?” diye gürledi Yahudi: “Bu ceket benim değil mi yani? Kralın huzuruna çıkasın diye arkadaşlık hatırına bunu sana ben vermedim mi?”

Kral bunu duyunca “Yahudi kesinlikle birimizden birine kazık attı; ya bana ya da köylüye” diyerek köylüye parasını verdirtti.

Köylü de hem parayı hem de yeni bir ceket kazanmış olmanın sevinciyle:

“Bu defa on ikiden vurdum” diye mırıldanarak evine döndü.

Horoz Tüneği

Bir zamanlar bir büyücü vardı, bir gün bir sürü insanın toplandığı bir meydanda hünelerini göstermeye başladı. Bu arada bir horozu sanki tüy kadar hafifmiş gibi bir kalas taşıttı. Ama seyirciler arasında bir kız vardı, dört yapraklı bir yonca bulmuştu; işte bu yüzden kafası çalışıyordu ve gözbağcılığına inanmıyordu. Nitekim horozun taşıdığı o kalasın aslında bir saman çöpü olduğunu gördü.

“Heey, millet!” diye seslendi. “Bunun kalas değil de saman çöpü olduğunu görmüyor musunuz?”

Az sonra büyü bozuldu, onun haklı çıktığını gören halk küfürler ve hakaretler yağdırarak büyücüyü kovdular. Ama o için için “Ben intikamımı almayı bilirim” diye söylendi.

Bir süre sonra kızın düğünü olacaktı; giyinip kuşandı, büyük bir gelin alayıyla birlikte nikâhın kıyılacağı kiliseye doğru yola koyuldu; derken karşlarına suları kabara kabara akan bir dere çıktı. Üzerinde ne bir geçit vardı ne de bir köprü. Ama gelin çok çevikti; giysilerini yukarı çekerek derenin üzerinden atlamak istedi. Tam suyun başına gelmişken bir adam –ki bu büyücüden başka biri değildi– şöyle seslendi:

“Sen kör müsün kız? Nerde dere var ki?” diye seslendi.

İşte o zaman kızın gözleri açıldı, yarı beline kadar çektiği giysileriyle su başında değil de, bir çiçek tarlasında bulunduğunu gördü.

Bunu herkes gördü elbette ve genç kızı kahkahalarla ve küfürlerle kovdular.

Tavşan ile Kirpi

Bu öykü yalan gibi gelecek çocuklar, ama gerçekte yaşandı; çünkü bunu bana büyükbabam anlattı ve her seferinde de “Herhalde gerçek olmalı, yoksa bu kadar çok anlatılmazdı” demişti.

Öykü şöyle:

Mevsim sonbahardı, günlerden pazardı; kara buğday yeşermişti; güneş tepeye yükselmişti; sabah rüzgârı sıcaklığıyla ekinleri yalıyordu. Bülbüller havada ötüyordu. Köylüler pazar giysileriyle kiliseye gitmekteydi. Kısacası herkes hayatından memnundu; kirpi de öyle!

Ama kirpi kapısının önüne çıktı; kollarını kavuşturarak bir şarkı tutturdu.

İyi kötü, yani bir kirpi pazar sabahı nasıl şarkı söylerse o da öyle söylüyordu.

Melodileri kendi kendi-

ne mırıldanırken birden aklına geldi. Karısı çocukları yıkayıp giydirirken tarlaya gidip pancarların durumuna bakabilirdi.

Pancar tarlası hemen evinin yakınındaydı; eşiyle birlikte onları kendi malıymış gibi yetiştirip yiyordu.

Kirpi evin kapısını kapadıktan sonra tarlaya yollandı. Evden fazla uzaklaşmamıştı; tarladan pancar toplamaya başlamışken çalılıklar arkasında tavşanla karşılaştı.

O da aynı amaçla yola çıkmıştı, ancak onun gözü lahanalardaydı.

Kirpi tavşanı dostça selamladı.

Tavşan kendini herkesten üstün gören ve çabuk parlayan biri olduğu için kirpinin selamını almadı bile. Sonra onu aşağılarcasına alaylı alaylı:

“Sabahın bu saatinde ne arıyorsun sen buralarda?” diye sordu.

“Dolaşıyordum” diye cevap verdi kirpi.

“Dolaşmak mı?” diye güldü tavşan, “Sen bacaklarını başka şey için kullansan daha iyi.”

Bu cevap kirpiyi çok kızdırdı; her şakayı kaldırır, ama bacaklarıyla alay edilmesinden hiç hoşlanmazdı; çünkü doğuştan paytıktı.

“Yani sen bacaklarınla daha mı iyi iş görürsün?” diye meydan okudu tavşana. “Sanırım” dedi tavşan.

“Acaba? Bunu bir denemek lazım. İstersen koşarak yarışalım; ben seni geçerim” diye iddia etti.

“Güldürme adamı, bu bacaklarınla mı?” dedi tavşan ve ekledi: “Pekalâ, madem ki bu işe heveslendin! Nesine?”

“Bir altın lirayla bir şişe konyasına” dedi kirpi.

“Kabul” dedi tavşan. “Elini çırp, hemen koşmaya başlayalım.”

“Hayır, o kadar acele etme! Karnım çok aç, daha kahvaltı etmedim; eve gidip bir şeyler atıştırıyım. Yarım saate kadar dönerim” diyen kirpi eve gitti.

Tavşan keyiflenmişti

Eve giderken kirpi, “Tavşan uzun bacaklarına güveniyor, ama ben onu geçerim. Kendisi sözüm ona saygın biri, ama aslında aptalın teki. Parayı ödesin de akli başına gelsin” diye aklından geçirdi.

Eve vardığında karısına, “Hanım, çabuk giyin; benimle tarlaya geleceksin” dedi.

“Ne oldu ki?” diye sordu karısı.

“Koşuda onu geçeceğime dair tavşanla bir altınına ve bir şişe konyasına iddiaya girdim. Sen de orada ol.”

“Aman Tanrım! Deme be adam! Sen aptal mısın? Aklını

mı kaçırdın?” diye haykırdı karısı. “Tavşanla nasıl böyle yarışmaya kalkarsın?”

“Kapa çeneni, hanım” dedi kirpi. “Bu benim bileceğim iş.

Elinin hamuruyla erkek işine karışma sen! Hadi, giyin de benimle gel.”

Dişi kirpi ne yapsın ki! İster istemez emredileni yerine getirdi.

Yola çıktıklarında kirpi karısına şöyle dedi:

“Dinle bak, ne diyeceğim. Şu uzun tarlayı görüyor musun, orada koşacağız. Tavşan bir hendekte koşacak, ben de öbüründe. Yukarıdan, bayır aşağı başlayacağız koşmaya. Senin yapacağın iş şu: burada saklanacaksın ve tavşan senin hizona geldiğinde ona ‘Ben buradayım!’ diye bağıracaksın.”

Böylece tarlaya gittiler; kirpi karısına saklanacağı yeri gösterdikten sonra tarlanın öbür ucuna doğru yürüdü. Yukarı vardığında tavşan oradaydı.

“Başlayalım mı?” diye sordu tavşan.

“Olur” diye karşılık verdi kirpi ve “Hadi bakalım!” diyerek hendekteki yerini aldı.

Tavşan saydı: “Bir, iki, üç” ve sayar saymaz ok gibi fırlayarak bayır aşağı koştu. Kirpi ise sadece üç adım attıktan sonra hendeğe saklandı; oturup kaldı. Tavşan aşağıya vardığında kirpinin karısı “Ben buradayım” diye bağırdı.

Tavşan duraladı ve biraz şaşırdı. Kendisine seslenenin, iddiaya tutuştuğu kirpi olduğunu sandı; çünkü kirpinin karısı da tıpkı kocasına benziyordu.

Tavşan, “Bu sayılmaz” dedi. “Bir daha yarışalım; aksi yönde.”

Ve yine fırtına gibi, bu kez yokuş yukarı koşmaya başladı; kulakları havada uçuyordu. Kirpinin karısıysa olduğu yerde kaldı. Tavşan yukarıya vardığında bu kez erkek kirpi onun karşısına geçerek, “Ben geldim bile!” dedi.

Tavşan öfkeden küplere bindi.

“Bir daha koşalım; aksi yönde” diye haykırdı.

“Öyle olsun” diye cevap verdi kirpi,

“İstedğin kadar koşalım.”

Böylece tavşan yetmiş üç kere koştu. Her aşağı ya da yukarı gelişinde erkek ya da dişi kirpi “Ben buradayım” diye sesleniyordu.

Tavşan yetmiş dördüncü turu tamamlayamadı. Tarlanın ortasında yere düşüp kaldı ve kan kusarak öldü.

Kirpi hak ettiği altın parayla bir şişe konyayı alarak hendekte saklanmış olan karısına seslendi. İki de keyifle eve yolandı.

O günden sonra hiç bir tavşan, hızlı kirpiyle yarışmaya kalkışmadı.

Bu öyküden çıkarılacak ders: Kimse kendini başkasından daha üstün görerek onunla alay etmeye kalkmasın; karşısındaki bir kirpi bile olsa! Bu bir! İkincisi: Kim evlenecekse dengine göre birini bulsun. Yani kirpi kirpiye yakışır!

Ormandaki Aziz Joseph

Bir annenin üç kızı vardı. Bunlardan en büyüğü kötü yürekliydi; ortancası hataları olsa da iyi sayılırdı; ama en küçükleri çok akıllı usluysa. Ama nedense anneleri en fazla büyük kızını seviyordu ve küçük kızdan hiç hoşlanmıyordu. Bu yüzden onu başından defetmek için sık sık ormana gönderiyordu; belki yolunu şaşırır da bir daha eve dönmez diye aklından geçiriyordu.

Ama nasıl her inançlı çocuğun bir koruyucu meleği olursa, küçük kızın da koruyucu meleği vardı ve hep doğru yolu gösteriyordu.

Bir gün nasıl olduysa koruyucu meleğin dalgınlığına geldi ve kız ormandan bir türlü çıkamadı. Yürüdü yürüdü, derken akşam oldu. Birden ta uzakta bir ışık gördü; o ışığa vardığında karşısına ufak bir kulübe çıktı. Kapıya vurdu, kapı açıldı; karşısına çıkan ikinci kapıyı da çaldı. Kar gibi bembeyaz sakallı ve saygınlık uyandıran yaşlı bir adam kapıyı açtı; bu Aziz Joseph'ten başka biri değildi. Kıza dostça seslenerek:

“Gel çocuğum, geç şöyle ocak başındaki iskemleme otur, ısın biraz; susadıysan sana su getireyim. Ama karnın açsa evde ağaç köklerinden başka yiyecek bir şey yok; onları önce soyar, sonra da kaynatırsın” dedi ve ona bir kök uzattı. Kız onu güzelce soydu, sonra annesinin yanına verdiği ekmekle omletin arasına koydu; sonra hepsini bir tencereye atarak ateşte kaynattı ve kendisine bir bulamaç hazırladı. Bu iş bit-

tikten sonra Aziz Joseph:

“Karnım çok acıktı, bana da biraz yemek ver” dedi. Kızın eli çok açıktı, payına düşenden daha fazlasını yaşlı adama verdi ve Tanrı’nın inayetiyle kendi karnı da doydu.

Aziz Joseph, “Artık yatalım. Ama benim bir yatağım var, onda sen yat. Ben samandan yer yatağı yaparım kendime” dedi.

“Olmaz” dedi kız. “Sen kendi yatağında yat, samandan yatak bana yeter.”

Ama Aziz Joseph kızı yatağa taşıdı, duasını yaptı, sonra kendisi de uyudu.

Ertesi sabah kız uyandığında Aziz Joseph’e günaydın demek istedi, ama onu göremedi. Yataktan kalktı, her tarafta aradıysa da hiçbir yerde bulamadı. Sonra kapının arkasında içi para dolu bir çuval gördü. Üzerinde, bu çuvalın dün gece burada uyuyan kıza ait olduğu yazılıydı.

Kız çuvalı aldı, hemen yola çıkarak sevinçle annesinin yanına vardı ve hepsini ona hediye etti; kadının artık memnun olması gerekirdi.

Ertesi gün ortanca kız da ormana gitmek istedi; annesi onun yanına çok daha fazla ekmekle omlet verdi. Küçük kızın başına ne geldiyse onun da başına o geldi.

Akşam olunca Aziz Joseph çıkagelerek ona bulamaç yapması için ağaç kökü verdi. Yemek tamamlandıktan sonra da kıza, “Karnım çok acıktı, senin yemeğinden bana da biraz versene” dedi. Kız, “Al biraz ye” dedi.

Daha sonra Aziz Joseph ona yatağını verip kendisinin saman yatakta yatacağını söylediğinde kız:

“Olmaz, sen de benim yatağında yat, nasıl olsa ikimize de yer var” diye cevap verdi. Ama Aziz Joseph onu yatağa taşıdıktan sonra kendisi saman yatağına geçti.

Kız ertesi sabah uyanıp da Aziz Joseph’i aradığında onun ortalıkta olmadığını gördü.

Ancak kapının arkasında asılı bir torba gördü: içi para doluydu. Üzerine, bu torbanın dün geceyi burada geçiren kızı ait olduğu yazılmıştı.

Kız o torbayı alarak eve döndü ve annesine verdi, ama bir kısmını da gizlice kendisine ayırdı.

En büyük kızın da merakı uyandı, ertesi gün o da ormana gitmek istedi. Annesi onun yanına istediği kadar çok ekmek, omlet ve hatta peynir verdi.

Kız o akşam tıpkı kardeşleri gibi Aziz Joseph’i kulübesinde buldu.

Bulamaç hazırlandıktan sonra yaşlı adam, “Karnım çok acıktı, senin yemeğinden biraz bana versene” dedi. Kız “Bekle, önce ben karnımı doyurayım, kalanını sonra sen yersin” dedi, ama bulamacın nerdeyse hepsini kendisi yedi. Aziz Joseph’e de ancak tencerenin dibini kazımak kaldı.

Daha sonra yaşlı adam ona kendi yatağını verdi ve kendisi saman yatakta yatmak istedi; ama kız karşı çıkmadı, kendisi yumuşak yatakta yatarken yaşlı adamın saman yatakta yamasına gönlü razı oldu.

Ertesi sabah uyandığında Aziz Joseph’i göremeyince hiç merak etmedi; kapı arkasında para torbasını aradı. Ama ona yerde sanki bir şey varmış gibi geldi, bunun ne olduğunu anlayabilmek için yere çökerek burnunu o şeye uzattı. Sonra ayağı kalktığında kendi burnuna iliştirilmiş ikinci bir burun

görünce çok korktu. Başladı ağlayıp sızlanmaya, ama bu bir işe yaramadı. Ne zaman öne doğru baksa hep kendi burnunu görüyordu. Haykırarak kendini dışarı attı, derken Aziz Joseph'e rastladı. Hemen ayaklarına kapanarak ikinci burunu çekip alması için yalvardı; Aziz Joseph bunu yaptığı gibi kıza iki fenik de hediye etti.

Kız eve döndüğünde annesi kapıda bekliyordu:

“Ne hediye aldın? diye sordu.

Kız, “Bir torba dolusu para aldım, ama eve gelirken kaybettim” diye yalan söyledi.

“Kaybettin ha!” diye haykırdı annesi. “O zaman hemen gidip onu bulalım!”

Ve kızının elinden tutarak birlikte aramaya çıktılar.

Kız önce ağlamaya başladı ve gitmek istemedi, ama sonunda gitmek zorunda kaldı.

Ama karşılarına o kadar çok kertenkele ve yılan çıktı ki, hepsi üzerlerine saldırdı.

Ana kız nasıl kurtulacaklarını bilemedi.

Yılanlar kızı sokarak öldürdüler; kızını iyi yetiştirmediği için anneyi de ayağından soktular.

Vaftiz Baba

Fakir bir adamın o kadar çok çocuğu vardı ki, herkese bir vaftiz babası aradığını duyurdu. Bir çocuğu daha oluncaya kadar sormadığı adam kalmadı. Ne yapacağını bilemedi ve öyle üzüлp dururken uyuyakaldı. Rüyasında kapı önüne çıkarak rastladığı ilk adamdan vaftiz babası olmasını istediğini gördü.

Uyanınca, rüyada gördüğünü yapmaya karar vererek kapı önüne çıktı ve ilk gördüğü yabancıya bu teklifi yaptı. Adam ona bir bardak su vererek şöyle dedi:

“Bu şifalı bir sudur, bununla hastaları iyileştirebilirsin. Sen sadece Azrail’in nerede durduğuna bak! Yatağın başucundaysa, hastaya bu sudan ver ki iyileşsin; Azrail ayak ucunda duruyorsa, ne yaparsan yap o hasta ölecektir.”

O günden sonra fakir adam, bir hastanın ölüp ölmeyeceğini önceden bilmesiyle ün yaptı ve bu yeteneği sayesinde çok para kazandı.

Bir seferinde kralın oğluna çağrıldı. Odaya girdiğinde Azrail’i yatağın başucunda görünce çocuğu şifalı suyla iyileştirdi. Oğlan ikinci kez hastalandığında da aynı şey oldu; ancak üçüncü kez hastalandığında Azrail yatağın ayak ucunda duruyordu, bu yüzden çocuk öldü.

Bunun üzerine adam yine o vaftiz babayı ziyaret ederek ona hastaları suyla nasıl iyileştirdiğini anlatmak istedi. Ama eve vardığında öyle bir durumla karşılaştı ki! Merdivenin bi-

rinci basamağında kürekle süpürge kavgaya tutuşmuştu; ikisi de karşılıklı saldırıyordu. Onlara:

“Vaftiz baba nerede oturuyor?” diye sordu.

Biri parmağıyla göstererek:

“Bir merdiven yukarıda” dedi.

İkinci merdiven başına geldiğinde yerde bir sürü parmak ölüsü gördü.

“Vaftiz baba nerede oturuyor?” diye sordu.

Parmaklardan biri cevap verdi:

“Bir merdiven yukarda.”

Üçüncü merdiven başına geldiğinde yerde bir yığın ölü kafası gördü ki, onlar da onu bir merdiven yukarı gönderdi.

Dördüncü merdiven başında ateşe konmuş balıklar gördü; hayvancıklar tavada kendi kendilerini kızartmaktaydılar. Onlar da “Bir merdiven yukarı” dediler

Adam beşinci merdivene vardığında karşısına bir oda çıktı; anahtar deliğinden baktığında içeride birkaç tane uzun boynuzu olan vaftiz babayı gördü.

Kapıyı açıp içeri girdiğinde vaftiz baba hemen yatağa yatarak yorganı üzerine çekti.

Adam “Vaftiz baba, sizin evde neler oluyor Tanrı aşkına? İlk merdivende süpürgeyle kazma kavga ediyorlardı” diye sordu.

“Nasıl böyle dersin!” dedi beriki. “Onlar uşakla hizmetçiydi, sohbet ediyorlardı.”

“Ama ikinci merdivende hep ölü parmaklar gördüm.”

“Dalga geçme! Onlar ağaç kökleri idi.”

“Ama üçüncü merdivende bir sürü kesik baş gördüm.”

“Aptallık etme! Onlar bitki köküydü.”

“Dördüncü merdivende tavada balıklar gördüm, kendi kendilerini kızartıyorlardı. Ve beşinci merdivene geldiğimde, karşıma çıkan kapının anahtar deliğinden baktım. Sizi gördüm vaftiz baba, uzun boynuzlarınız vardı.”

“Hadi canım, bu doğru olamaz.”

Adam öyle korktu ki, oradan kaçıp gitti. Kim bilir vaftiz baba ona ne yaptı ya da ne söyledi?

Köpek ile Serçe

Sahibi çoban köpeğini hep aç bırakıyordu. Hayvan daha fazla dayanamadı ve üzgün üzgün onun yanından ayrıldı.

Sokakta bir serçeye rastladı. Serçe ona:

“Köpek kardeş, niye böyle üzgünsün?” diye sordu.

“Karnım aç, hiçbir şey yemedim” diye cevap verdi köpek.

“Gel kardeşim, benimle şehre gel, seni doyurayım.”

Derken birlikte şehre indiler. Bir kasap dükkânının önünde durdular. Serçe “Sen burada kal” dedi köpeğe, “Sana biraz et getireyim.”

Ve dükkândan içeri girdi, etrafına bakındı, gagasıyla uzun bir parça eti tezgâhtan aşağı çekti. Köpek eti kaptı ve bir köşeye çekilerek yemeye başladı. Serçe:

“Şimdi başka bir dükkana gidelim, oradan da bir parça et alıp sana vereyim ki, karnın doysun” dedi.

Köpek ikinci parça eti de yedikten sonra serçe “Köpek kardeş, şimdi karnın doydu mu?” diye sordu.

“Ete doydum, ama ekmek istiyorum” diye cevap verdi köpek.

“Onu da ayarlarım, gel benimle” diyen serçe bir iki francalayı gagasıyla raftan düşürdü. Köpek daha fazlasını isteyince bu kez onun önüne bir ekmek düşürdü. Köpek onu da yedikten sonra serçe:

“Köpek kardeş, şimdi doydun mu bari?” diye sordu.

“Evet, şimdi de biraz şehirde dolaşalım.”

Birlikte yola düştüler. Ama hava öyle sıcaktı ki, sokağın bir köşesine vardıklarında köpek:

“Ben yorulдум, uyumak istiyorum” dedi.

“Olur, uyu” diye cevap verdi serçe. “Ben de bu arada bir ağaç dalına tüneyeyim.”

Köpek sokağın ortasına boylu boyunca uzanıp yattı ve derin bir uykuya daldı. O öyle yatarken iki fıçı şarap taşıyan ve üç ata koşulmuş bir araba çıkageldi. Arabacının atları hiç yana saptırmadan dosdoğru köpeğin üzerine sürdüğünü gören serçe:

“Heey, arabacı, sakın onu ezme! Yoksa seni fakir kılarım” diye seslendi.

“Beni fakir mi yapacaksın? Hadi ordan sen de!” diyen arabacı, atları kamçıladi ve arabanın tekerleklerini köpeğin üzerinden geçirerek onun ölümüne neden oldu. Bunun üzerine serçe:

“Benim köpek kardeşimi ezdin! Bu senin atına ve karına mal olacak” dedi.

Arabacı, “Pöh, atıma ve karıma nasıl zarar verebilirsin ki sen!” diyerek yoluna devam etti.

Bunun üzerine serçe arabanın örtüsünün altına girerek gagasıyla fıçılardan birinin alt kısmındaki tıpayı gagaladı; ağız açık kalan musluktan bütün şarap dışarı aktı. Arabacı hiç farkına varmadı. Ama bir keresinde arkasına baktığında fıçıdan şarap damladığını görünce arabadan inip baktı: fıçı boşalmıştı!

“Hâlâ fakirleşmedin mi?” diyen serçe kanat çırparak atın

başına kondu, sonra da gagasıyla onun bir gözünü çıkarıverdi. Bunu gören arabacı kazmasını kuşa fırlattı; onu vurmak istedi. Ama serçe uçarak havaya yükselince kazma atın başına çarparak onu öldürdü.

“Vay başıma gelenler, şimdi fakirleştim” diye seslendi.

“Tam fakirleşmedin” dedi serçe.

Arabacı iki atıyla yoluna devam etti. Bu kez serçe yine arabaya dalarak ikinci fıçının tıpasını gagasıyla bozdu; tüm şarap yere aktı. Arabacı bunu görünce:

“Vay başıma gelenler, ama şimdi fakirleştim” diye bağırdı.

“Hâlâ fakir sayılmazsın” diyen serçe ikinci atın başına konarak onun gözlerini de gagaladı. Arabacı kazmasını fırlattı, kuş havalandı ve kazma ata isabet ederek onu öldürdü.

“İşte şimdi fakirleştim”

“Hayır, henüz fakirleşmedin” diyen serçe, üçüncü atın başına konarak gözlerini gagaladı. Arabacı kızgınlığından ne yapacağını bilemedi ve kazmasıyla kuşa saldırdı, ama onu vuramadı, kendi atını öldürdü.

“Şimdi tam fakir kaldım” diye sızlandı.

“Hayır, tam fakir sayılmazsın” diye cevap verdi serçe ve “şimdi göreceksin” diyerek uçup gitti.

Arabacı arabasını bırakarak öfke içersinde eve yayan gitti. Karısına, “Başıma öyle bir talihsizlik geldi ki” diye yakındı. “Şarap aktı gitti, atların üçü de öldü.”

“Sorma bey” diye cevap verdi kadın. “Sen yokken buraya bir kuş geldi, beraberinde de binlerce kuş getirdi; hepsi birden ambara girerek tüm ürünleri yediler.”

Bunun üzerine adam çatı katına çıktı ve orada binlerce kuşun yerde buğdayları yemekte olduğunu gördü; kuşların tam ortasında da o serçe vardı!

Adam “Şimdi tam fakirleştim” diye haykırdı.

“Bu yetmez! Arabacı, bu senin hayatına mal olacak” diyen serçe oradan uçarak havalandı.

Böylece arabacı tüm servetini kaybetmiş oldu. Odasına döndü, sobanın başına geçti. Kızgınlığından yanına varılmıyordu.

Bu sırada serçe pencerenin pervazına konmuştu; oradan:

“Arabacı, bu senin hayatına mal olacak” diye seslendi.

Adam sobanın küreğini kuşa fırlattı, ama isabet ettiremedi, pencerenin camını kırdı. Öfkeyle sobanın başına oturunca serçe:

“Arabacı, bu senin hayatına mal olacak” diye yineledi.

Adam öfkeden çılgına döndü, önce sobayı devirdi, kuş bir köşeden öbür köşeye uçtu; evdeki tüm eşyalar, mutfak takımları, ayna, sıralar, yemek masası ... hepsi altüst oldu, duvarlar hep çizildi.

Karısı “Onu öldüreyim mi?” diye sordu.

“Hayır” dedi adam. “Bu ona az gelir, ben onu boğazlayarak öldüreceğim! Yakala onu, önce sen sık boğazını.”

Ama serçe kanat çırpıp gelip adamın ağzına kondu; kafasını uzatarak şöyle seslendi:

“Arabacı, bu senin hayatına mal olacak.”

Adam kazmayı karısına uzatarak, “Hanım, vur şu ağzımdaki kuşa, öldür onu” dedi.

Kadın vurdu, ama kuşa isabet ettiremedi, onun yerine

kocasının kafasına vurdu; adam yere düşerek öldü.
Serçe de oradan uçup gitti.

6. Yahudinin Zoru

Bir zamanlar zengin bir adam vardı; seyisi sabah erkenden kalkar, akşam saatlerine kadar hakkıyla çalışırdı ve en zor işlerin altından kalkardı. Hiçbir zaman şikayette bulunmazdı, her şeyi hoş görürdü ve hep neşeliydi.

Bu seyis bir yıl böyle çalıştıktan sonra efendisi ona hak ettiği ücreti vermeyip aklından şöyle geçirdi:

“Ona para vermezsem hem biriktirmiş olurum, o da benden ayrılıp gitmez, burada kuzu kuzu çalışır.”

Seyis hiç sesini çıkarmadı ve bir yıl daha çalıştı. İkinci yılın sonunda da para alamadı, yine de razı olarak bir süre daha kaldı.

Üçüncü yıl sona erdiğinde efendisi elini cebine attı, ama para falan çıkarmadı. Sonunda seyis dayanamadı ve:

“Efendim, üç yıl çalıştım, n’olur bana hakkım olan parayı verin; niyetim buradan ayrılıp biraz dünyayı dolaşmak” dedi.

Cimri herif şöyle cevap verdi:

“Evet, çocuğum, bana durmadan çalıştın. Ona göre sana ödeme yapmam lazım” diyerek elini cebine attı ve ona üç tek lira verdi: “Her yıl için bir lirayı hak ettin; bu büyük bir para, her yerde kazanamazsın.”

Paradan anlamayan seyis sermayesini okşadıktan sonra: “Paranı aldın işte, bundan sonra ne diye ağır işlerle uğraş-

caksın ki” diye aklından geçirdi.

Ve oradan ayrıldı; az gitti uz gitti, dere tepe düz gitti, içinden geldiği gibi hoplaya zıplaya şarkılar söyledi. Derken bir çalığa gelince karşısına bir cüce çıktı:

“Nereye gidiyorsun böyle, kardeş? Gördüğüme göre hiç sıkıntın yok senin?” dedi.

“Ne sıkıntım olsun ki?” diye cevap verdi seyis: “Üç yıllık ücretimi cebe attım nasılsa.”

“Ne kadarmış o?” diye sordu cüce.

“Üç çil lira! Sayıda hata yok.”

“Dinle” dedi cüce. “Ben fakir bir adamım, paraya ihtiyacım var, o üç lirayı bana hediye olarak ver; ben artık çalışmıyorum, oysa sen gençsin, ekmeğini kolay kazanırsın.”

Seyis yufka yürekliydi, cüceye acıdığı için ona bütün parasını vererek “Al sen şunu, Tanrı bana yardım eder” dedi.

Bunun üzerine cüce, “Ne kadar iyi kalpli olduğumu görüyorum, o zaman ben de senin üç isteğini yerine getireceğim, o üç liraya karşılık” diye cevap verdi.

“Biraz atıyorsun galiba! Peki o zaman! Önce kuş vurmak için her attığını vuran bir kamıştan boru istiyorum; ikinci olarak da okşadığım zaman kendi kendine çalarak herkesi oynatan bir keman; üçüncüsü de, birine bir ricada bulunduğumda bu ricanın reddedilmemesi.”

“Bu dediklerinin hepsi olacak” dedi cüce ve elini çalığa atar atmaz orada, sanki önceden sipariş edilmiş gibi, bir kemanla bir kamış boru görüldü. Onları seyise vererek, “Ne zaman olursa olsun, sen bir ricada bulunduğunda hiç kimse bunu reddetmeyecek” dedi.

“Bundan iyisi can sağlığı” diye kendi kendine söylenen seyis yoluna devam etti. Derken uzun, keçi sakallı bir Yahudiyle karşılaştı; adam öylece durmuş, bir ağacın tepesindeki kuşun ötüşünü dinlemekteydi.

Yahudi, “Tanrının hikmetine bak! Şu ufacık kuşun sesi ne kadar da gür! Keşke benimki de öyle olsa! Ah, bir aşağıya inse” diye seslendi.

Seyis “Bütün istediğin buysa kolay! Kuşu aşağı indireyim ben” diyerek kemiş boruyla nişan aldı ve vurdu; kuş çalılığa düştü.

“Hadi git onu al, maskara” dedi Yahudiye.

“Şu herifi başımdan al, ya Rabbi! Niyetim şu kuşu ele geçirmek; nasılsa vurulmuş bir kere” diye konuştu Yahudi. Sonra yere yattı ve sürünerek çalılığa yaklaştı. Ama çalılığı çeviren dikenli tele takılı kaldı. Onun bu haline acıyan seyis kemanını alarak çalmaya başladı. Yahudi hemen ayağa kalkarak hoplayıp zıpladı. Seyis ne kadar çaldıysa adam bir o kadar oynadı. Ama bu arada çalılıktaki dikenler pejmürde giysisini parçaladı, keçi sakalını dağıttı, vücudunun her tarafına battı.

“Aman Tanrım” dedi Yahudi. “Keman benim neyime! Sustur şunu da ben de oynamayayım.”

Ama seyis çalmayı kesmedi ve şöyle düşündü: “Sen herkesi sömürüp durdun, dikenler sana batsın da gör bakalım!”

Ve keman çalmayı sürdürdü; Yahudi de durmadan hopladı sıçradı. Her sıçrayışında da ceketi dikenlere takılıyordu.

“Öf be!” diye haykırdı Yahudi. “Şu adam keman çalmayı keserse ona bir torba dolusu altın isterse veririm.”

“Madem ki bu kadar cömertsin, ben de müziği keseyim bari. Doğrusunu istersen güzel dans ediyorsun” diyen seyis, bir torba altını alarak oradan ayrıldı ve yoluna devam etti.

Yahudi orada öylece kaldı, hiç ses çıkarmadı, ta ki seyis gözden kayboluncaya kadar; ama sonra var gücüyle haykırdı:

“Seni gidi sokak kemancısı! Çatlak ses! Seni bir yakalarsam o paraları ağzına tıkayacağım senin” diye küfürler yağdırdı.

Biraz ferahlamıştı; derin bir nefes aldı. Sonra doğru şehre inerek hâkimin huzuruna çıktı.

“Hâkim bey, şu halime bir baksanıza! Yolda giderken imansız biri çıktı karşıma ve beni fena halde dövdü, giysilerimi parçaladı. Biriktirdiğim parayı da alarak beni fakir bıraktı. O altın paralar, her biri diğerinden güzel, çil çil altınlar! O adamı hapse atın” dedi.

Hâkim, “Seni bu hale sokan kılıçlı bir asker miydi?” diye sordu.

“Yok efendim” dedi Yahudi. “Kılıcı falan yoktu, ama yanında bir kamış boru vardı, sırtında da bir keman asılıydı. Yani onu tanımak kolay.”

Hâkim adamlarını göndererek onu arattırdı; derken seyisi buldular. Seyis ağır ağır yürümekteydi, altın parayla dolu torba da yanındaydı. Kendisini mahkemeye çıkardıklarında:

“Ben Yahudiye dokunmadım, onun parasını çalmadım. Bana onu kendisi verdi, karşılığında keman çalmayı keseyim diye! Çünkü müziğe tahammül edememişti” dedi.

Yahudi “Yalan valla!” diye haykırdı. “Dakikada bin yalan söylüyor!

Hâkim de seyisin söylediğine inanmamıştı.

“Bu yeterli bir bahane değil! Bir Yahudi böyle yapmaz” diyerek seyisi hırsızlıktan dolayı asılmakla cezalandırdı.

Seyis asılmaya götürülürken Yahudi arkasından, “Namussuz, pis kemancı, şimdi hak ettiğin cezayı buldun” diye bağırdı.

Seyis cellatla birlikte ağır ağır darağacının merdivenlerinden çıktı, son basamaktayken hâkime dönerek:

“Ölmeden önce bir isteğim var, onu yerine getirmeme izin verin” dedi.

“Olur” dedi hâkim, “Ama sakın af talep etme.”

“Etmeyeceğim. Sadece bırakın da kemanımı bir kez daha çalayım” diye cevap verdi seyis.

Yahudi bir çığlık attı. “Aman efendim, sakın izin vermeyin, izin vermeyin!”

Hâkim, “Niye onu kısa zaman için neşelendirmeyeyim ki? Bırakın çalsın” dedi.

Ve onun bu sözlerine elbette kimse karşı çıkmadı. Yahudi yine:

“Sakın ha! Sakın ha! O zaman beni sımsıkı bağlayın, sımsıkı bağlayın” diye haykırdı.

Seyis kemanını çenesine güzelce yerleştirdi ve başladı yay çekmeye; daha ilk notaları çalarken her şey titremeye ve sarsılmaya başladı; hâkim, yazıcı ve mübaşir, başladılar oynamaya. Yahudiyi bağlamak isteyen elinden düğüm çözülürdü; ikinci düğüm atılırken bütün bacaklar havaya kalktı;

cellat da seyisi serbest bırakarak dansa hazırlandı. Üçüncü düğüm atılırken hâkimle Yahudi de başı çektiler; en iyi hoplayıp zıplayan onlardı. Derken yaşlısıyla, genciyle, şişmanıyla, zayıfıyla kim varsa, birbirini geçmek için havalara zıpladılar hep. Bu arada kafaları çarpıştı ve bu kez acıyla bağrıışmaya başladılar.

Sonunda hâkim soluk soluğa kaldı:

“Sana hayatını bağışlıyorum, yeter ki şu keman çalmayı kes” dedi.

Seyis kemanı çalmayı kesti, boynuna astıktan sonra tekrar darağacının merdivenlerinden indi. Yerde yatan ve hâlâ kesik kesik soluyan Yahudinin yanına vararak:

“Bana bak maskara” dedi. “Şimdi parayı nerden bulduğunu söyle bakalım! Yoksa kemanımı boynumdan çıkarır ve yine çalmaya başlarım, ona göre.”

“Ben hep çaldım! Ben hep para çaldım” diye haykırdı Yahudi, “Sense paranı hakkıyla kazandın.”

Bunun üzerine hâkim onu hırsızlıktan dolayı astırdı.

Genç Dev

Bir köylünün bir oğlu vardı; ancak çocuk başparmak büyüklüğündeydi; ne yapsa ne etse boyu bir kıl genişliğinde bile büyümemişti.

Bir keresinde köylü tarlasını sürmeye niyetlendi. Oğlu:

“Baba, beni de yanına alsana” dedi.

“Sen burada kal, orada bana hiç yararın olmaz, gözümden kaybolabilirsin de.”

Oğlan ağlamaya başladı; kafasını dinlemek isteyen babası onu cebine sokarak yanına aldı. Tarlaya varınca cebinden çıkararak yeni sürülmüş tarladaki bir oluğa yerleştirdi. Çocuk oraya oturur oturmaz dağın ardından koskoca bir dev belirdi. Babası onu oğluna göstererek: “Umacıyı gördün mü?” diye korkutmak istedi. “Yaramazlık yaparsan seni alır götürür” dedi.

Dev iki adım atar atmaz tarlaya vardı. İki parmağıyla çocuğu dikkatle havaya kaldırdı, şöyle bir baktı ve hiçbir şey söylemeden onu alıp gitti. Babası bunu gördü, ama korkusundan tek laf edemedi, çocuğunu kaybettiğini ve artık onu bir daha göremeyeceğini düşündü.

Dev oğlanı evine götürdü ve onu emzirdi. Parmak Çocuk büyüdü, koskocaman oldu, yani o da bir devdi artık.

Aradan iki yıl geçti. Bir gün yaşlı dev onu yanına alarak ormana gitti ve “Şuradan bir dal kopar bakalım” diyerek sınıadı.

Ama oğlan o kadar güçlüydü ki, dalından tuttuğu ağacı kökünden çıkarttı. Ama dev tatmin olmadı:

“Daha iyisini yapabilmelisin” diyerek onu yine yanına alarak iki yıl daha emzirdi.

Sonra onun gücünü denediğinde oğlan yaşlı bir ağacı kökünden söküp çıkarıverdi. Ama bu, dev için yine yeterli sayılmadı. Oğlanı iki yıl daha emzirdikten sonra çok yaşlı bir ağaç göstererek:

“Bir de şunu dene” dedi.

Oğlan en kalın çam ağacını topraktan çektiği gibi çıkardı, her taraf zangırdadı, ama bu ona oyun gibi gelmişti.

“Bu kadarı yeter. Öğrenmişsin” diyen dev onu ilk kez gördüğü yere, yani babasının tarlasına götürdü. Babası tarlayı sürmekle meşguldü. Genç dev onun yanına yaklaşarak:

“Bak baba, senin oğlun nasıl adam oldu” dedi.

Köylü çok korkarak:

“Hayır, sen benim oğlum değilsin, seni istemiyorum, git burdan” dedi.

“Elbette senin oğlunum ben. Bırak beni de çalışayım, tarlayı süreyim; hem senden de daha iyi sürerim.”

“Hayır, hayır, sen benim oğlum değilsin; zaten tarla da sürmezsin sen, uzaklaş yanımdan” diyen köylü yine de koskoca devden biraz korkarak toprak sürmeyi yarıda bırakarak bir köşeye çekildi.

Bunun üzerine oğlan sabanı ele aldı, ama ona öyle bir dokundu ki, saban toprağa gömüldü. Köylü buna dayanamayarak:

“Sürmek istiyorsan o kadar bastırma, yoksa verim almazsın” diye seslendi.

Ama oğlan sabana koşulan atları çözdü, onları dinlenmeye bıraktı, sonra sabanın başına geçerek:

“Hadi sen eve git baba. Annem bana bir tencere yemek göndersin, ben bu arada tarlayı sürerim” dedi.

Köylü eve vararak karısına yemek hazırlamasını söyledi. Oğlan iki yüz dönüm araziye tek başına sürdükten sonra iki tırmığı aynı anda kullanarak toprağı tırmıkladı. Bu işi bitirdikten sonra da ormana dalarak iki tane ceviz ağacı söküp onları sırtladı. Önüne bir saban, arkasına da bir saban taktıktan sonra atları da sırtlayıp, sanki saman taşırmış gibi, hepsini babasının evine getirdi. Oraya vardığında annesi onu tanımadı:

“Bu koskoca çirkin adam kim?” diye sordu.

Köylü, “Bu bizim oğlumuz” dedi.

“Hayır, böyle bir oğlumuz olmadı hiç; bizimki ufacıktı” diyen kadın “Hadi git buradan, seni istemiyoruz” diye seslendi.

Oğlan hiç ses çıkarmadı, atları ahıra soktu, onlara hak ettikleri kadar arpa ve saman verdi. Bu işi de bitirdikten sonra evin önündeki sıraya oturdu:

“Anne, karnım acıktı, yemek oldu mu?” diye sordu.

Annesi, “Evet” diyerek onun önüne iki kazan dolusu yemek getirdi; bu normalde onların sekiz günlük yiyecekleriydi. Oğlan hepsini tek başına yiyip bitirdikten sonra. “Hepsi bu mu?” diye sordu.

“Hepsi bu” dedi annesi: “Daha başka yemeğimiz yok.”

“Bu ancak tadımlık. Daha isterim.”

Kadın karşı çıkmaya korktu. İçinde domuz kaynayan kos-

koca kazanı alıp sofraya taşıdı:

“Neyse, bu dişimin kovuğunu doldurur” dedi oğlan ve hepsini bir oturuşta yedi, ama hâlâ karnı doymamıştı.

Daha sonra “Baba” dedi, “Sizin evde benim karnım doymayacak, bana dizimde kıramayacağım çok sağlam demir bir çubuk ver de alıp başımı gideyim” dedi.

Köylü sevindi, hemen iki atını arabaya koşarak demircinin yanına vardı ve iki atın ancak taşıyabileceği kadar kalın ve ağır bir demir çubuk getirdi. Ama oğlan bunu dizinde ikiye bölüverdi:

“Baba, bu işe yaramaz, daha sağlam bir şey olmalı ki, sekiz atı buna koşabilecekim.”

Babası sekiz atı arabaya koşarak çok daha kalın ve ağır bir demir çubuk getirdi.

Oğlan onu eline alır almaz ucundan bir parça koparıverdi ve “Baba, gördüğüm kadarıyla bana demir dayanmıyor; o demirci de bana istediğim demiri yapamadı, bu yüzden onun yanında kalmam ben” dedi.

Sonra yola çıkarak kendisine başka bir demirci aradı. Bir köye vardı; orada bir demirci yaşıyordu, ama herif öyle cimriydi ki, kimseye zırnık vermediği gibi her şey kendisinin olsun istiyordu. Oğlan onun yanına vararak yardımcıya ihtiyacı olup olmadığını sordu.

“Evet” diyen demirci şöyle düşündü: “Bu güçlü bir adam benziyor, ekmeğini taştan çıkaracak biri.”

“Ne ücret istersin?” diye sordu.

“Hiç ücret istemem” dedi oğlan. “Sadece iki haftada bir, öbür işçiler paralarını alırken balyozla ilk iki vuruşu ben ya-

pacağım, buna dayanabilmelisin.”

Cimri herif buna hemen razı oldu, çünkü böylece çok para arttırmış olacaktı.

Ertesi sabah vurma sırası yabancı yardımcıdaydı; demirci ustası akkor halindeki demiri getirdi. Oğlan ilk vuruşu yaptı, demir parçası ikiye bölündü ve demircinin örsü toprağa öylesine gömüldü ki, bir daha çıkarmak mümkün olmadı.

Cimri herif çok öfkelen-di. “Uff, sen işime yaramazsın be, çok şiddetli vuruyorsun; ne ücret istiyorsun, sen onu söyle” dedi.

Oğlan, “Sana hafif bir vuruş yapacağım, o kadar!” diye cevap verdi.

Ve ayağını kaldırarak ustasına öyle bir tekme attı ki, adam dört saman arabası kadar havaya uçu-ttu.

Oğlan dükkândaki en ağır çubuğu eline alarak oradan uzaklaştı.

Bir süre dolaştıktan sonra bir çiftliğe vardı; oradaki kâh-yaya bir kalfaya ihtiyacı olup olmadıklarını sordu.

Kâhya, “Evet, öyle biri bana lazım” dedi. “Sen güçlü biri-ne benziyorsun, yıllık ne ücret istersin?”

Dev oğlan yine ücret falan istemediğini, ama her yıl ken-disine üç vuruş yapma hakkı vermesini ve de buna dayan-masını istedi.

Kâhya bu teklife sevinerek razı oldu, çünkü o da cimrinin tekiydi.

Ertesi sabah işçiler odun toplamaya gitmek üzere hazırla-nıp toplandılar, ama bizimki hâlâ yataktaydı. Adamlardan biri, “Kalk artık, biz odun toplamaya gidiyoruz, senin de bi-

zimle gelmen gerek” diye seslendi.

Oğlan, “Ah, boş ver, siz gidin, ben nasıl olsa size yetişir, işimi bitirir ve sizden önce dönerim” diye cevap verdi.

Adamlar kâhyaya çıkarak kalfanın yataktan kalkmadığını ve odun toplamaya gelmek istemediğini bildirdiler. Kâhya, “Onu uyandırın, atları koşsun” dedi.

Kalfa ise “Siz gidin, ben işimi nasıl olsa sizlerden önce bitireceğim” diyerek iki saat daha yattı. Sonunda yatağından kalkarak ambardan kendisine iki fıçı bezelye alarak ateşte pişirip afiyetle yedi. Sonra ağır ağır atları arabaya koşarak odun toplamaya gitti.

Ormandan önce karşısına dar bir geçit çıktı; oradan geçmesi gerekiyordu. Önce arabayı oraya sürdü, atlar durakladı. Oğlan arabanın arka tarafına geçerek ağaç gövde ve dallarından hiçbir atın geçemeyeceği büyük bir barikat yaptı. Odun toplamaya başladığında öbür işçiler arabalarını doldurmuş eve dönmektedirler. Onlara:

“Gidin bakalım, ben çiftliğe sizlerden önce varacağım” dedi. Ve daha ileri gitmedi, yeryüzündeki en büyük ağaçlardan ikisini tuttuğu gibi koparıp arabasına yükledikten sonra geri döndü.

“Gördünüz mü” dedi, “Benimle gelseydiniz eve daha önce varır, bir saat fazla uyurdunuz.”

Yoluna devam etmek istedi, ama atlar yükü çekemedi. Bu kez atların dizginlerini çözdükten sonra arabaya yükledi, arabanın okunu kavradığı gibi vvvüüt, çekiverdi. Araba ona kuş tüyü kadar hafif gelmişti.

Çiftliğe vardığında, “Gördünüz mü, sizlerden daha hızlıyım ben” dedi. Öteki işçilerse oldukları yerde kalakalmıştı.

Oğlan çiftliğin avlusuna gelince eline bir ağaç alarak kâhyaya gösterdi ve “Güzel bir odun, değil mi?” diye sordu.

Kâhya karısına, “Kalfada iş var; bir de saatlerce uyumasa! İşini diğerlerinden daha çabuk bitiriyor” dedi.

Oğlan kâhyaya bir yıl boyunca çalıştı; öbür işçiler paralarını alırken o da kendisine hak etmiş olduğu ücretin verilmesini istedi. Ama kâhya dayanması gerek vuruştan çok ürüyor ve oğlana kalması için durmadan yalvarıyordu; hatta kendisi kalfa olmaya razıydı, oğlan da kâhya olsundu!

“Hayır” dedi oğlan. Ben kâhya olmak istemiyorum, ben kalfayım ve öyle kalmak istiyorum; ama işleri ben dağıtacağım!”

Kâhya ona ne isterse vereceğini söylediyse de bir yararı olmadı. Kalfa her türlü teklife hayır dedi.

Kâhya ne yapacağını bilemedi ve düşünmesi için on dört gün mühlet istedi. Kalfa ona bu mühleti tanıdı. Kâhya tüm kâtiplerini toplayarak onlardan düşünüp taşınıp kendisine bir akıl vermelerini istedi. Kâtipler uzun uzun düşündü; sonunda kalfaya karşı kimsenin can güvenliği olmadığı ve bu adamın insanı bir sivrisinek gibi öldürecek güçte olduğu belli oldu. Ona kuyuya inip dibini temizleme görevi verildi. Aşağı indiği anda da onun başını ezsin diye kuyu kenarındaki değirmen taşını yuvarlayıp aşağı attılar. Ama kuyunun dibinden bir ses yükseldi:

“Şu başımdaki tavukları kovalayın, yemleri gözüme kaçıyor, önümü göremiyorum!”

Kâhya kşş! kşş! diye bağırarak tavuk kovalıyormuş gibi yaptı. Aşağıdaki işini bitirdikten sonra yukarı çıkarak şöyle dedi: “Şu gerdanlık ne güzel, değil mi?” diyerek boynuna ge-

çirdiği değirmen taşını gösterdi. Daha sonra da ücretini talep etti, ama kâhya yine düşünmek için on dört gün süre istedi. Yazmanlar yine kafa kafaya vererek bir çare düşündüler: buna göre kâhya kalfayı uğursuz değirmene göndererek gece yarısı orada buğday çekirtcekti. Oradan şimdiye kadar ertesi sabah canlı çıkan olmamıştı.

Bu öneri kâhyanın hoşuna gitti; aynı akşam kalfayı çağırarak gece yarısı değirmene dört ton buğday götürerek çekmesini söyledi, çünkü çok lazım olmuş!

Bunun üzerine kalfa ambara giderek her iki cebine birer ton buğday koyup iki ton da sırtına yüklenerek uğursuz değirmene gitti. Değirmenci ona bu buğdayları gündüz çekebileceğini, ama gece yapamayacağını söyledi, çünkü gece yarısı oraya giren ertesi gün ölü çıkarmış!

Kalfa “Bana bir şey olmaz! Sen çık buradan, bize kulak ver!” diyerek değirmene girdi ve buğdayları boşalttı. Saat on bire doğru değirmencinin kulübesine giderek bir sıraya oturdu.

Bir süre öylece bekledikten sonra birden kapı açıldı ve içeriye koskoca bir masa geldi; masanın üstünde şarap, kızarmış et ve daha bir sürü yemek vardı. Ama masayı taşıyan kişi meydanda yoktu, yani etrafta kimse gözükmiyordu. Derken sandalyeler masaya yaklaştı, bıçak ve çatallarla yemek tabaklara paylaştırıldı. Yine ortalıkta kimse yoktu.

Kalfa karnı çok acıktığı için hemen sofranın başına geçti ve bütün yemekleri afiyetle yedi. Karnı doyduktan sonra, karşısındaki tabakların da boşalmasının ardından ışıklar her şeyi temizledi. Kalfa birden etrafın kapkaranlık olduğunu fark etti ve sanki birisi suratına bir tokat attı.

“Bu bir daha olursa görür gününü!” diye söylendi. İkinci tokadı yiyince o da karşılık verdi. Bütün bir gece böyle geçti; ne tokat yediyse o da hiç boş durmadı, bir o kadar tokadı da o attı. Gün doğarken tüm bu şamata sona erdi.

Değirmenci kalkar kalkmaz kalfaya gidip baktı; onun hâlâ hayatta olduğunu görünce şaşakaldı.

Kalfa, “Karnımı doyurdum, tokat da yedim, ama bir o kadar da ben attım” dedi.

Değirmenci sevindi ve bu yaptıklarına karşı ona para vermek istedi.

Kalfa, “Para istemem. Bende yeterinden fazlası var” dedi ve ununu sırtlayarak eve döndü. Kâhyaya istenilen işi yaptığını bildirdi ve ücretini istedi.

Kâhya çok ürktü, buram buram terler alnından aşağı aktı. Pencereyi açtı, temiz hava almak istedi, ama aynı anda kalfadan öyle bir tekme yedi ki, pencereden dışarı uçtu. Öyle ki, kimse onu göremedi.

Bu kez kalfa kâhyanın karısına şöyle dedi: “O geri dönmez artık, kendine başka bir avanak bul!”

“Hayır, hayır, ben buna dayanamam!” diye haykırdı. Buram buram terler onun da alnından aktığı için pencereyi açtı. Kalfa ona da bir tekme vurdu, o da pencereden uçtu, ama kilosuz olduğu için kocasından çok daha yükseklerle vardı.

Kocası, “Yanıma gel” diye seslendi. Kadın, “Sen gel, ben gelemem” diye cevap verdi.

Ve böylece, havada debelenip durdular ve bir araya gelemediler. Hâlâ dalaşıyorlar mı, bilmiyorum.

Ama genç dev demirden asasını alarak yoluna devam etti.

Akıllı Seyis

Söz dinleyen, ama kendi kafasına göre hareket eden bir seyise sahip olmak efendisini ne denli mutlu eder acaba!

İşte bir gün, efendisi böyle akıllı bir seyisi, yani Hans'ı, kaybolan ineğini aramaya gönderdi.

Bir süre sonra Hans geri dönmeyince adam:

“Sadık Hans, iş görürken bile canı sıkılmıyor” diye düşündü. Ancak bir hayli zaman geçtiği halde ondan ses seda çıkmayınca başına bir şey gelmiş olmasından korktu ve kendisi yola düşerek seyisi aramaya koyuldu.

Çok aradı, sonunda onu büyük bir tarlada buldu.

Adam bir aşağı bir yukarı tur atmaktaydı. Yanına varınca:

“Ee, Hans, ineği buldun mu bari?” diye sordu.

“Hayır” diye cevap verdi Hans. “İneği bulmadım, ama aramadım da.”

“Peki, ne aradın Hans?”

“Daha iyi bir şey aradım ve buldum da!”

“Neymiş o, Hans?”

“Üç tane karatavuk” diye cevap verdi seyis.

“Hani nerde onlar?” diye sordu efendisi.

“Birini görüyorum, öbürünü işitiyorum, üçüncüsünü de arıyorum” diye cevap verdi akıllı seyis.

İşte bundan çıkacak ders: Sen efendinin her sözüne ve emrine kulak asma; aklına ne gelirse ve canın ne isterse onu yap ki, akıllı Hans gibi olasın!

Altın Dağın Kralı

Bir tüccarın iki çocuğu vardı: biri oğlan, biri kız; ama ikisi de küçücüktü, henüz yürüyemiyorlardı.

Tüccar varını yükünü doldurduğu iki gemiyi sefere çıkarttı, malları satarak çok para kazanacağını umuyordu. Derken gemilerin battığı haberi geldi. Adamın elinde şehir dışındaki ufak bir tarladan başka hiçbir şey kalmadı. Uğradığı bu sıkıntıyı başından atmak için bu tarlada bir aşağı bir yukarı dolaşırken karşısına bir Arap cüce çıktı ve ona neden bu kadar üzgün olduğunu, canının neye sıkıldığını sordu.

Tüccar, “Bana yardım edersen söylerim” dedi.

“Kim bilir, belki yardımım dokunur” diye cevap verdi Arap cüce. Bunun üzerine tüccar, tüm servetini denizde kaybettğini ve elinde şu tarladan başka hiçbir şey kalmadığını anlattı.

“Merak etme!” dedi cüce. “Eve varır varmaz ayağının ilk çarptığı şeyi on iki yıl içinde buraya getireceğine dair bana söz verirsen istemediğin kadar paran olacak!”

Tüccar düşündü. “Evde ayağımın takılacağı ufak bir köpek var, o kadar! Başka ne olabilir ki?” Ama ufak çocuğu aklına gelmediği için cücenin önerisini kabul etti ve kendi eliyle yazıp imzaladığı sözleşmeyi mühürleyip ona verdi.

Eve gelir gelmez ufak çocuğu babasını görünce çok sevindi ve emekleyerek yanına varıp paçasından yakaladı. Adam cüceye verdiği sözü düşünerek çok korktu; çünkü neye imza

attığını pek iyi biliyordu. Hemen gidip para kasasına ve yastık altına baktı, hiçbir şey bulamayınca cücenin şaka yapmış olduğuna inandı.

Bir ay sonra tavan arasına çıktı; eski bakır çanak çömlek varsa onları alıp satacaktı. Birden orada koca bir yığın para buldu. Yine ticarete başladı, mal satın aldı ve koskoca bir tüccar olup çıktı.

On ikinci yıl yaklaşırken tüccar tedirginleşti; artık korkusu yüzünden belli oluyordu.

Bir gün oğlu ona “Neyin var senin?” diye sordu. Adam önce söylemek istemedi, ama oğlu diretince, farkında olmadan onu nasıl cüceye vereceğini ve karşılığında çok para aldığını anlattı. Bir sözleşme yapmış ve bunu kendi eliyle imzalamıştı; yani buna göre, on iki yıl sonra oğlunu cüceye teslim etmiş olacaktı! Bunun üzerine oğlu:

“Ah, baba, sen hiç merak etme! Her şey yoluna girecek. O cüce gücünü bana karşı kullanamaz ki!” dedi.

Oğlan papazın duasını aldıktan sonra tam saatinde babasıyla birlikte tarlaya gitti. Birlikte bir tur attıktan sonra beklediler.

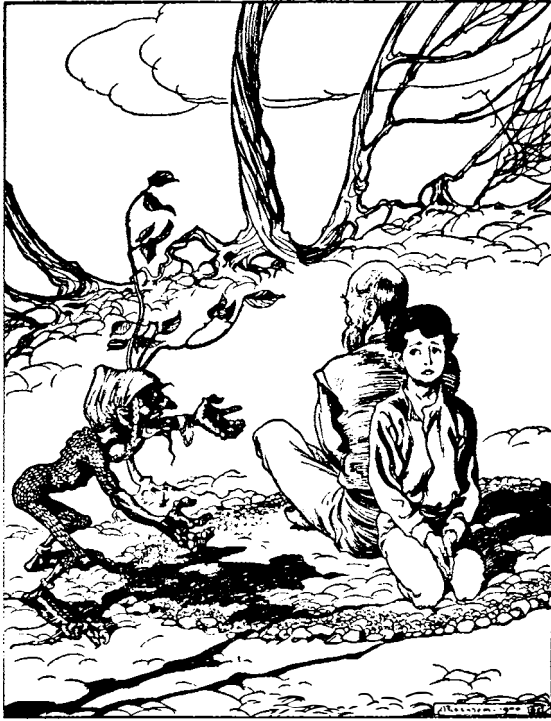
Derken Arap cüce çıkageldi ve adama, “Bana vaat ettiğin şeyi getirdin mi?” diye sordu.

Adam sustu, ama oğlu cevap verdi: “Ne istiyorsun sen?”

Arap cüce, “Benim lafım babanla, seninle değil” diye cevap verdi.

Oğlan “Sen babamı aldattın, onun imzaladığı kâğıdı ver bana” dedi.

“Hayır” dedi cüce, “Bu benim hakkım.”

Uzun boylu tartıştılar, sonunda şöyle bir karara vardılar: oğlan ne babasında, ne de cücede kalamayacağına göre bir sandala binecek ve şiddetli akıntısı olan bir nehirde kürek çekecekti. Biner binmez babası sandala bir tekme atacak ve onu suya terk edecekti.

Oğlan babasıyla vedalaştıktan sonra sandala atladı, babası da bir tekmeyle onu sulara iteledi. Sandal birden tepetaklak oldu, yani altı üstüne geldi.

Tüccar oğlunun boğulduğunu sanarak üzüntü içinde eve döndü.

Ama sandal batmadı, aksine ağır ağır yol aldı, ta ki bilinmeyen bir sahile ulaşınca kadar. Oraya varınca oğlan kara-

ya çıktı, derken karşısında güzel bir saray gördü. Saraya girdi. Ama girer girmez burasının tekin bir yer olmadığını anladı. Bütün odaları dolaştı, hepsi boştu; en son odaya geldiğinde orada çöreklenmiş bir yılan gördü. Aslında bu yılan büyü yapılmış bir bakireydi; oğlanı görünce sevinerek şöyle dedi:

“Geldin mi kurtarıcım? On iki yıldır hep seni bekledim; bu saray lanetlendi. Bu büyüü sen bozmalısın!”

“Nasıl yapayım bunu?”

“Bu gece siyahlara bürünmüş ve zincirlere bağlı on iki adam gelecek. Sana burada ne aradığını soracaklar; sakın cevap verme; bırak seninle ne isterlerse yapsınlar, işkence etsinler, dövsünler, bırak her şeyi yapsınlar, yeter ki sen ağzını açma! Saat on ikide hepsi çekip gidecektir. Ertesi gece başka adamlar, ama yine on iki kişi; üçüncü gece yirmi dört kişi gelecek; senin kafanı koparacaklar. Ama tam saat on ikide güçleri sıfırlanacak; sen de o zamana kadar dayanıp ağzını açmamışsan ben kurtulmuş olacağım. O zaman sana geleceğim, elimde bir şişe hayat suyuyla; onunla seni yıkayacağım, sen de yeniden canlanacak ve eskisi gibi sapasağlam olacaksın.”

Oğlan, “Seni kurtarmaya hazırım” dedi.

Her şey kızın anlattığı gibi oldu. Siyahlı adamlar oğlanın ağzından tek kelime alamadı ve üçüncü gece yılan çok güzel bir prensese dönüştü; o, elindeki hayat suyuyla oğlanı sağlığına kavuşturdu. Sonra da boynuna sarılarak onu öptü. Tüm saray sevince boğuldu. Hemen düğün yapıldı ve oğlan Altın Dağın Kralı oldu.

Böylece mutlu yaşadılar. Kraliçe güzel bir oğlan çocuğu doğurdu. Kral sekiz yıl sonra babasını hatırladı, birden yüreği sızladı ve doğduğu evi ziyaret etmek istedi. Ama kraliçe

onun gitmesini istemedi:

“Biliyorum, başıma bir bela gelecek!” deyip durdu hep. Ama kocası o kadar diretti ki, sonunda kadın razı oldu. Vedalaşma sırasında kocasına bir ‘istek yüzüğü’ vererek şöyle dedi:

“Al bu yüzüğü, parmağına tak! Takar takmaz varmak istediğin yere varmış olacaksın; yalnız bana söz ver: sakın beni babanın yanına getirtme!”

Genç adam söz vererek yüzüğü parmağına taktı ve aynı anda babasının yaşadığı şehirde olmayı istedi. Bir anda kendini orada buldu; şehre girmek istedi, ama sur nöbetçisi çok acayip ve gösterişli bir kral kıyafeti giydiği için onu içeri almadı. Bunun üzerine oğlan dağa çıkarak orada yaşayan bir çobanla giysilerini değiştirdi. Eski bir ceket giyerek hiç rahatsız edilmeden şehre indi. Babasının yanına vardığında kendisini tanıttı, ama adam ona hiç inanmadı ve vaktiyle bir oğlu olduğunu, ancak onun çoktan öldüğünü ileri sürdü; karşısında fakir bir çoban gördüğüne inanarak ona bir tabak yemek vermek istedi. Ama oğlan:

“Ben gerçekten sizin oğlunuzum, vücudumda beni tanıttıracak bir ben yok muydu? Ne çabuk unuttunuz!” dedi.

“Evet” dedi annesi, “Bizim oğlumuzun sağ ön kolunda ahududu şeklinde bir ben vardı.”

Oğlan gömleğini sıvadı, karı koca gerçekten de onun ön kolundaki beni görünce, karşılarında duranın kendi oğulları olduğundan artık şüpheleri kalmamalıydı. Derken oğlan onlara, kendisinin Altın Dağın Kralı olduğunu, bir prensesle evlendiğini ve yedi yaşında bir erkek çocuğu olduğunu anlattı. Babası:

“Bu asla doğru olamaz. Bir kral hiç dilenci kıyafetiyle dolaşır mı?” dedi.

Bu kez çok öfkelenen oğlan parmağındaki yüzüğü döndürerek eşinin ve oğlunun hemen yanına gelmesini arzu etti. Aynı anda genç anneye çocuğu orada oluverdi. Kraliçe ağlayıp sızlanmaya başladı ve kocasına, sözünü tutmayıp kendisini mutsuz kıldığı için serzenişte bulundu. Kocası:

“Ben bunu bilmeden yaptım, yoksa isteyerek değil” diyerek bin dereden su getirdi. Kadın da sonunda yatıştı, ama içinde kötü bir his vardı.

Daha sonra oğlan onu şehrin dışındaki tarlaya götürdü ve sandalın alabora olduğu nehri gösterdi:

“Ben yorulдум, sen şöyle otur, senin dizinde biraz uymak istiyorum” dedi.

Ve başını karısının dizlerine koydu; kadın onun bitlerini ayıklarken oğlan uyuyakaldı. O uyur uyumaz karısı, kocasının parmağındaki yüzüğü çıkardı, kendi ayağını onun vücudundan çekip kurtardı, ama terliğini bıraktı. Sonra çocuğunu kucağına alarak tekrar saraya dönmeyi arzu etti.

Adam uyandığında kendini terk edilmiş buldu: karısıyla çocuğu gitmişti, parmağındaki yüzük de meydanda yoktu. Ortada sadece bir tek terlik kalmıştı.

“Kendi ananın babanın yanına dönemezsin artık” diye kendi kendine söylendi: “Sonra sana büyücü derler; en iyisi pılını pırtını topla, saraya dönmeye bak!”

Neyse, yola koyuldu, sonunda bir dağa ulaştı; dağın önünde üç tane dev durmuş, babalarının mirasını nasıl bölüşeceklerini tartışıyorlardı. Miras üç şeyden ibaretti. Birincisi bir kılıçtı, onu kuşanan “Bütün başlar aşağı, benimki yukarı”

dediği zaman tüm başlar yere eğiliyordu. İkincisi bir pelerindi ki, onu boynuna atan görünmez oluyordu; üçüncüsüye bir çift çizmeydi ki, onları giyen, istediği yere hemen gitmiş oluyordu.

Oğlan onlara, “Verin bakayım şu üç şeyi, deneyeyim! Bakalım iyi durumdalar mı?” dedi.

Ona pelerini verdiler, boynuna atar atmaz oğlan görünmez oldu ve bir sineğe dönüştü. Sonra yine eski haline dönerek, “Pelerin iyiymiş, şimdi kılıcı verin!” dedi. Onlar:

“Hayır, vermeyiz! Sonra ‘Başlar aşağı’ dersin bizim başlarımız öne düşer, seninki yukarıda kalır” dediler. Derken bir şartla vermeye razı oldular; kılıcı bir ağaçta deneyecekti!

Oğlan bunu uyguladı; kılıç kalın ağcı kamış keser gibi kökünden kesiverdi.

Oğlan bu kez çizmeleri istedi, ama devler, “Hayır, onları vermeyiz” dediler. “Yoksa ayağına çeker çekmez dağın tepesine çıkmak istersin ve sen orada olursun, biz burada. Elimizde de hiçbir şey kalmaz.”

Oğlan, “Hayır, öyle bir şey yapmam” dedi. O zaman çizmeleri de verdiler.

Oğlan bu üç şeyi alınca karısından ve çocuğundan başka bir şey düşünemedi. “Ah, şu anda Altın Dağ’da olmayı ne kadar isterdim!” diye mırıldandı. Ve aynı anda devlerin gözü önünde kayboldu; böylece onların mirası bölünmüş oldu.

Saraya vardığında sevinç çığlıkları, keman ve flüt sesleri duydu; kendisine, karısının bir yabancıyla evlenmekte olduğunu söylediler.

Oğlan çok içerledi ve “Hain kadın, beni aldattı, ben uyur-

ken kaçtı gitti” diye söylendi Sonra pelerinini kuşanarak görünmez oldu ve saraya girdi.

İçerde büyük bir sofra kurulmuştu; en güzel yemekler sunulmaktaydı; davetliler yiyor, içiyor, şarkı söylüyor ve eğleniyordu. Karısıysa en güzel giysileriyle kraliçe koltuğuna oturmuştu ve başında da bir taç vardı. Oğlan onun arkasında yer aldı ve kimse onu görmedi. Kadın ne zaman tabağına bir parça et koysa hemen onu alıveriyordu; ne zaman şarap ikram etseler onu da alıp kendi içiyordu; ona ne verseler kadın ağzına koyma fırsatını bulamıyordu. Derken önündeki tabaklarla bardaklar da yok oluverdi. Öyle ki, sonunda telaşlandı, utandı ve sofradan kalkarak odasına çekildi ve ağlamaya başladı. Oğlan onun peşinden gitti. Kadın:

“Başıma Şeytan mı üşüştü? Kurtarıcım gelmeyecek mi?” diye konuştu.

Adam onun suratına bir tokat atarak şöyle dedi:

“Kurtarıcın gelmedi mi sanıyorsun? Tependeydi, seni gidi düzenbaz seni! Hiç de bana layık değilmişsin!”

Ve sonra görünür hale geldi. Salona giderek, “Düğün müğün yok artık! Gerçek kralınız geldi!” diye seslendi.

Krallar, kontlar, kontesler ve orada toplanan danışmanlar onunla alay edip gülüşünce oğlan kılıcını çekti:

“Defoluyor musunuz, olmuyor musunuz?” diye bağırdı. Herkes ona doğru atılıp yakalamaya çalışınca bu kez kılıcına şöyle konuştu:

“Bütün başlar aşağı, benimki hariç!”

Bunun üzerine bütün başlar öne düşerek yere yuvarlandı; ondan sonra Altın Dağın Kralı yine o oldu.

Cesur Prens

Bir zamanlar bir prens vardı; ama babasının yanında daha fazla kalmak istemiyordu. Korku nedir bilmez biriydi. Bu yüzden hep, dünyayı dolaşmak isterim; o zaman canım sıkılmaz, sıradışı şeyler görürüm diye aklından geçiriyordu.

Ve bir gün ailesiyle vedalaşarak yola çıktı; sabahtan akşama kadar yürüyüp durdu. Derken bir devin barındığı evin önüne geldi.

Çok yorgun olduğu için kapı eşiğine çöküp dinlendi. Bakışlarını etrafta dolaştırırken evin avlusunda birkaç oyuncak gördü. Bunlar misket ve koni şeklindeydi, ama her biri bir insan büyüklüğündeydi. İçinden onlarla oynamak geldi; koniyi dikerek misketi ona doğru yuvarladı; koninin her devrişinde haykırdı...

Bu hoş bir şeydi. Ama dev bu şamatayı işitti, başını pencereden çıkardı ve kendi oyuncaklarıyla aynı boydaki bir insanın toplanla oynadığını gördü.

“Heey, solucan!” diye seslendi. “Ne yapıyorsun benim misketlerimle sen? Kimden aldın bu cesareti?”

Prens deve bakarak şöyle dedi: “Heey, çam yarması! Sadece senin kolların mı güçlü yani? Canım ne isterse onu yaparım ben!”

Dev onun yanına vararak, “Öyleyse bana hayat ağacından bir elma koparıp getir” dedi.

“Ne yapacaksın onu?” diye sordu prens.

“Kendim için istemiyorum; bir nişanlım var, o istiyor. Ben bütün dünyayı dolaştım, ama ağacı bulamadım” dedi dev.

“Ben bulurum!” dedi oğlan. “Kimse de beni bundan alı-koyamaz!”

“Yani bu iş kolay mı diyorsun?” diye sordu dev ve “Ağacın bulunduğu bahçe demir parmaklıklarla çevrili; o parmaklıkların önünde de vahşi hayvanlar var; her biri nöbet tutuyor ve kimseyi içeri bırakmıyor” dedi.

“Beni bırakırlar” dedi prens.

“Peki, o bahçeyi bulursan ağaçta asılı olan elmayı göreceksin. Ama ona öyle çabuk ulaşamazsın; onun önünde bir halka vardır; uzanıp elmayı koparmak için elini bu halkadan geçirmen gerek. Bunu şimdiye kadar hiç kimse başaramadı” diye karşılık verdi dev.

“Ben başarırım” dedi prens. Sonra devle vedalaştı.

Dağlardan, vadilerden, tarlalardan ve ormanlardan geçerek sonunda sihirli bahçeyi buldu.

Her yanda vahşi hayvanlar başları öne eğik uyumaktaydı.

Prens onlara yaklaştığında başlarını bile kaldırmadılar. Oğlan üzerlerinden atlayarak geçti. Demir parmaklıkları da aşarak sağ salim bahçeye daldı.

Hayat ağacı bahçenin ortasındaydı; dalları kıpkırmızı el-malarla doluydu.

Prens ağacın gövdesine sarılarak tırmanmaya başladı; el-malardan birine ulaşmak istediğinde önüne bir halka çıktı.

Elini zahmetsizce o halkadan geçirerek elmayı kopardı.

Ama halka birden bire kolunu sıkıverdi; öyle ki gücünü damarlarında bile hissetti. Elmayla birlikte ağaçtan indiğinde parmaklık üzerinden atlamak istemedi, onun yerine kapıya tutundu; ama onu sallar sallamaz çıkan gürültü yatmakta olan aslanı uyandırdı; hayvan ona saldırır gibi olduysa da hiç kızmadan tıptış tıptış efendisinin ardından yürüdü.

Prens deve söz verdiği elmayı getirerek, “Gördün mü, onu zahmetsizce kopardım” dedi.

Dev isteğinin yerine gelmiş olmasına sevindi, hemen nişanlısına koşarak elmayı ona verdi. Nişanlısı güzel ve akıllı bir kızdı; devin kolunda demir halkanın olmadığını fark edince, “Kolunda demir halka görmedikçe elmayı senin kopardığına inanmayacağım” dedi.

Dev “Oraya gidip kopardım, hiç de zor olmadı” diye cevap verdi; zayıf birinden halkayı –kendi isteğiyle vermezse– zorla almanın kolay bir şey olacağını düşünerek oğlandan istedi. Ama prens karşı çıktı.

Dev, “Elma neredeyse halka da onun yanında olacak. Ya onu kendi rızanla verirsin ya da benimle güreşirsin” dedi.

Ve güreşmeye başladılar; ama dev, kolunda ona güç veren halkayı taşıyan prensi bir türlü yenemedi. Bu kez aklına bir kurnazlık geldi:

“Ben çok terledim, sen de öyle. Nehre gidip biraz yüzelim, serinleriz; sonra yine güreşiriz” dedi.

Prens onun kalleşlik edeceğini hiç düşünmedi; birlikte nehre gittiler. Prens giysilerini halkayla birlikte çıkardıktan sonra suya atladı. Ama dev halkayı aldığı gibi oradan ayrılarak koşmaya başladı; bu kez hırsızlığın farkına varan aslan devin peşine takıldı; onun elinden halkayı zorla alarak efend-

disine geri getirdi.

Ama dev bir meşe ağacının arkasına saklandı ve birden, elbiselerini giymeye çalışan prensle saldırmak için iki gözüne bıçak soktu.

Zavallı prens kör oldu ve ne yapacağını bilemedi. Dev yanına gelerek elinden yakaladı, sanki yardım edercesine onu yüksek bir kayalığın en tepesine çıkardı ve orada bıraktı. Birkaç adım atarsa aşağıya düşüp ölür; ben de halkayı ondan alırım diye düşündü. Ama sadık aslan efendisinin yanından hiç ayrılmadı ve giysisinden tutarak yavaş yavaş aşağı indirdi.

Dev geri dönüp de ölüyü soymaya kalkışınca kurnazlığının boşa çıktığını gördü. “Nasıl olur da böyle zayıf bir insan ölmez!” diye söylenerek prensi tuttuğu gibi bu kez bir uçurumun başına getirdi. Ama onun kötü niyetini sezen aslan bu kez de efendisini tehlikeden kurtardı.

Uçurumun başına vardıklarında dev elini oğlanın elinden çekerek onu yalnız bıraktı, Ancak aynı anda aslan bir omuz attığı gibi onu uçurumdan yuvarladı; dev ta aşağıya düşerek pestile döndü.

Sadık hayvan efendisini uçurumun başından uzaklaştırdıktan sonra yanından berrak sulu bir derenin aktığı bir ağacın altına oturttu. Oğlan ağaca yaslandı; aslan da onun yanına yattıktan sonra kuyruğuyla efendisinin yüzüne su sıçrattı. Gözlerine birkaç damla su girer girmez prens görmeye başladı. Aynı anda küçük bir kuş önünden uçarak ağacın gövdesine kondu; sonra kendisini suya bırakarak biraz yıkandı; daha sonra da hiçbir dala çarpmaksızın kanat çırparak uçup gitti. Prens bunu Tanrı’nın bir selamı sayarak suya girip yı-

kandı ve özellikle de yüzünü yıkadı. Sudan tekrar çıktığında gözleri eskisinden çok daha iyi görüyordu.

Prens Tanrı'ya şükrettikten sonra aslanla birlikte yoluna devam etti.

Derken lanetli bir şatoya vardı. Kapısında genç ve güzel bir kız durmaktaydı, ama karalar giyinmişti. Delikanlıyı görünce ona:

“Ahh, beni elinde tutan kötü niyetli büyücüden kurtarabilir misin?” diye sordu.

“Ne yapmam gerekir ki?” dedi prens.

Genç kız, “Uğursuz şatonun büyük salonunda üç gece geçireceksin, ama hiç korkmayacaksın! Sana ne kadar işkence ederlerse etsinler, bağırmayacaksın! O zaman ben büyüden kurtulmuş olurum. Ama seni öldüremezler” diye cevap verdi.

Prens, “Ben korkmuyorum; Tanrının yardımıyla bu işin altından kalkarım” dedi ve şatoya girdi.

Karanlık basınca büyük salona geçerek orada oturup bekledi. Gece yarısına kadar her yer sessizdi; ama birden büyük bir gürültü başladı ve her köşeden ufacık şeytanlar çıkmaya başladı. Hepsi oğlanı görmezlikten gelerek ateş yakıp oyun oynamaya başladı. İçlerinden biri kaybedince:

“Zarar yok! Şurda bizden olmayan biri var, ben onun yüzünden kaybettim” dedi.

Bir başkası, “Dur hele, şimdi geliyorum yanına!” diye haykırdı.

Öyle çılgınlıklar atıldı ki, bunları korkmadan dinlemek imkânsızdı.

Ama prens gayet sakin kaldı ve hiç korkmadı.

Derken şeytanlar onun üzerine saldırdı; sayıları o kadar çoktu ki, hepsini kovamadı. Şeytanlar onu yere fırlattı; çimdikledi, şişledi, dövdü. Canını o kadar yaktılar, ama oğlan gık bile demedi. Sabah olunca hepsi kaybolup gitti. Prens o kadar bitkindi ki, hiçbir yerini kıpırdatamadı. Gün ağarınca karalara bürünmüş genç kız çıkageldi. Elinde bir şişe vardı; bu şişenin içinde de hayat suyu bulunuyordu. Bu suyla oğlanı yıkadı. Prens az sonra tüm acılarının kaybolduğunu ve eski gücünü yeniden kazandığını damarlarında bile hissetti.

Genç kız ona, “Bu gece şansın yaver gitti; ama iki gecen daha var!” dedikten sonra oradan ayrıldı. Ama oğlan giderken onun ayaklarının bembeyaz kesildiğini gördü.

Ertesi gece şeytanlar yine geldi ve yeniden oyuna başladı; bu kez oğlanı daha beter dövdüler; öyle ki vücudu yara bere içinde kaldı.

Yine de prens dişini sıktı ve onlar ne yaptıysa sesini çıkarmadı.

Ertesi sabah genç kız gelerek onu hayat suyuyla iyileştirdi. Ve dönüp giderken oğlan bu kez onun parmaklarının ucuna kadar bembeyaz kesildiğini fark edince çok sevindi. Ama şimdi bir gece daha dişini sıkacaktı ve bu en zoru olacaktı.

Şeytanlar yine çıkageldi. “Hâlâ burda mısın sen?” diye haykırdılar. “Sana işkence edelim de nefes alamayasın.”

Ve oğlanın orasını burasını deldiler, iyice dövdüler, oraya buraya savurdular; kollarını bacaklarını yırtacakmış gibi çekiştirdiler. Ama prens sabretti ve gık demedi. Sonunda şeytanlar çekip gitti.

Prens bayılmıştı, hiç kımıldayamıyordu; gözlerini bile

açamıyordu.

Derken genç kız çıkageldi ve hayat suyuyla onu önce ıslattı, sonra da baştan aşağı yıkadı. Prens bir anda acılarından kurtuldu, kendisini yine taptaze ve sağlıklı hissetti. Sanki bir uykudan uyanmıştı. Gözlerini açıp kapayınca yanında duran kar gibi bembeyaz ve gün gibi parlayan genç kızı gördü.

Kız ona, “Ayağa kalk ve kılıcını merdivenin üzerinden üç kere salla, büyü bozulur o zaman” dedi.

Oğlan bunu yapınca tüm şato büyüden kurtuldu.

Ve genç kız zengin bir prenses oluverdi.

Derken hizmetçiler çıkagelerek büyük salonda sofrayı kurup yemekleri taşımaya başladılar.

Hep birlikte sofraya oturuldu; yenildi, içildi ve akşam olunca büyük bir şenlikle düğün yapıldı.

Yabani Ot

Bir zamanlar genç bir avcı ormana avlanmaya gitti; neşesi yerindeydi, hem yürüyor hem şarkı söylüyordu. Derken karşısına çirkin bir anacık dikilerek,

“Merhaba avcı, bakıyorum keyfin yerinde” dedi. “Bense açlıktan ve susuzluktan ölüyorum; bana biraz para versene!”

Avcı zavallı kadına acıyarak elini cebine attı ve biraz para verdi. Sonra yoluna devam etmek isterken kadın onu durdurarak şöyle dedi:

“Dinle avcı, bak sana ne diyeceğim. Çok iyi kalpli olduğun için sana bir şey hediye edeceğim. Sen şimdi buradan yoluna devam et; bir süre sonra karşına bir ağaç çıkacak. Orada tünemiş ve pençeleriyle bir pelerini didiklemekte olan dokuz tane kuş göreceksin. Tüfeğini omuzlayarak onlara bir kez ateş et! Pelerin yere düşecek, bu arada senin vurduğun bir kuş da ölü olarak yere düşecek. O pelerini al! O bir istek peleriniidir. Onu omuzlarına attın mı, hangi yerde olmak istiyorsan anında o yerde olursun. Ölü kuşun yüreğini çıkar ve yut! O zaman sabah her kalkışında yastığının altında bir avuç altın bulacaksın.”

Avcı bilge kadına teşekkür etti ve güzel şeyler anlattı, keşke gerçek olsa diye aklından geçirdi. Ancak yüz adım kadar ilerlediğinde kuş cıvıltıları ve bağırışları duyunca kafasını kaldırıp baktı. Bir ağaçta dokuz tane kuş gagaları ve ayaklarıyla bir pelerini çekiştirip duruyor, her biri onu kendine mal etmek istiyordu.

“Vay canına, aynen yaşlı kadının söylediği gibi” diye söylenen avcı, silahını omuzladığı gibi aralarına bir el ateş etti. Kuşlar uçuşarak havalandı ve dehşet çığlıkları atarak kaçıştılar. İçlerinden biri ölü olarak yere düştü, tabii pelerin de.

Avcı yaşlı kadının söylediği gibi yaptı. Kuşun yüreğini yuttu, pelerini de yanına alarak eve döndü.

Ertesi sabah uyandığında başına gelenleri düşündü ve bunun gerçek olup olmadığına emin olmak için yastığının altına baktı, bir avuç altın gözlerini kamaştırdı. Ertesi sabah bir avuç daha buldu ve bu hep böyle devam etti; her kalkışında bir avuç altın buluyordu. Onları biriktirdi, hepsi bir yığın altın oldu.

“Evde kaldığım sürece bu kadar altınım olmuş, neye yarar ki? Artık dışarı çıkmak ve bütün dünyayı gezmek istiyorum” diye söylendi.

Ailesiyle vedalaştıktan sonra avcı zembilini sırtladı, tüfeğini de boynuna asarak yola çıktı.

Bir gün balta girmemiş bir ormana daldı, tüm ormanı do-laştıktan sonra oradan çıkarken önüne çıkan ovada çok görkemli bir saray gördü. Bir penceresinde yaşlı bir kadınla şahane güzellikte bir genç kız oturmuş dışarı bakıyordu. Yaşlı kadın aslında bir büyücüydü, kıza:

“Ormandan biri çıkageldi, üstünde harika bir hazine taşıyor, onu kendine aşık etmelisin tatlım. O şey ona değil bize daha çok yakışır. Üzerinde taşıdığı o şey bir kuş yüreği, bu yüzden her sabah yastığının altında bir avuç altın buluyor” dedi ve sonra kıza neler yapması gerektiğini bir bir anlattı. Sonunda da gözlerinden şimşek çakarak, “Sözümü dinlemezsen mutsuz olursun” diye tehdit etti.

Avcı yaklaştığında genç kızı fark etti ve “Çok uzaktan geliyorum, onun için biraz dinlenip şu güzel sarayı görmek istiyorum. Param çok” dedi.

Aslında kızı çok beğenmişti.

Saraya girdi; güzel ve nazik karşılandı. Çok geçmedi ki, genç kıza vuruldu; artık ondan başka bir şey düşünmüyor, gözlerini ondan hiç ayırmıyor ve kız ne dese hemen yerine getiriyordu.

Neyse, cadı karı, “Şu kuş yüreğini ele geçirmeliyiz, kaybolduğunu fark bile etmeyecek” dedi.

Bir şurup hazırladılar; ısıtıp bir bardağa koydular. Kız bunu oğlana verecekti. Nitekim genç kız, “Hadi şekerim, benim şerefime iç” dedi.

Avcı bardağı alarak bir yudum içti ve içer içmez kuşun yüreğini söküp çıkardı. Kız o yüreği gizlice aldı ve cadı karının eline geçmeden kendisi yuttu. O günden sonra oğlan yastığının altında altın bulamadı, çünkü o altın artık kızın yastığının altından çıkıyordu; cadı karı da her sabah gidip o altını alıyordu. Ama avcı kıza öylesine âşık olmuştu ki, artık ondan başka kimseyi düşünmüyor ve vaktini hep kızla geçiriyordu.

Bir gün cadı karı şöyle konuştu: “Kuş yüreği bizde, ama pelerini de ele geçirmeliyiz.”

Kız, “Bunu ona bırakalım, ne de olsa tüm servetini kaybetti” dedi.

Cadı karı çok kızdı. “Bu pelerin harika bir şey, dünyada bunun gibisine zor rastlanır, o benim olmalı!” Ve kıza nasıl davranacağını öğrettikten sonra sözünü dinlemediği takdirde fena yapacağını söyledi.

Cadı karının bu tehdidi üzerine kız pencere önüne oturarak uzaklara bakmaya başladı; sanki çok üzgünmüş gibi davranıyordu. Avcı:

“Neden öyle üzgün üzgün bakıyorsun?” diye sordu.

“Ah, tatlım” diye cevap verdi kız, “Ta karşıda bir granit dağı gözüktüyor ya, orada çok güzel mücevherler çıkıyormuş. Onlar benim olsun isterdim, hep aklıma takılıyor; bu yüzden çok üzgünüm. Onları kim alıp bana getirecek ki! Oraya ancak kuşlar uçarak varabilir. Bir insanın yapacağı iş değil bu!”

“Üzülme artık. Seni sıkıntıdan kurtaracağım ben” diyen avcı, kızı pelerinin altına aldıktan sonra granit dağında olmayı istedi. Aynı anda ikisi de kendilerini granit dağında buldular. Her yandaki kıymetli taşlar ve kayalar ikisinin de gözlerini kamaştırdı. Sevinçten uçuyorlardı, en güzel ve en pahalı mücevherleri topladılar. Ama cadı karı uzaktan büyü yapmıştı. Oğlanın gözkapakları kurşun gibi ağırlaşıverdi. Kıza, “Biraz oturup dinlenelim, ben çok yoruldum, artık ayaklarım tutmuyor” dedi.

Oturdular; oğlan başını kızın dizine dayayarak uyudu. O uyur uyumaz kız pelerini onun omuzlarından çekip alarak kendi kuşandı. Tüm mücevherleri ve granitleri toplayıp evinin yolunu tuttu.

Avcı uykusunu alıp da ayağa kalktığı anda, sevgilisi tarafından aldatıldığını, sarp ve ıssız kayalıklarda tek başına bırakıldığını anladı.

“Bu kadar nankörlük dünyada görülmemiştir” diye söyleyerek üzgün ve kalbi kırgın oturup kaldı; ne yapacağını bilemiyordu.

Ama bu dağda vahşi ve korkunç devler oturuyordu. Nite-

kim çok geçmeden avcı onların yaklaştığını görünce derin bir uykuya dalmış gibi yaptı.

Üç dev gelmişti. Birincisi:

“Kim bu yerde kıvrılıp yatan solucan?” dedi.

İkinci dev:

“Ez onu, ölsün!” diye karşılık verdi.

Üçüncüsüyse onu aşağılayarak:

“Ezmeye değmez! Bırakalım yaşasın, ama burada kalamaz. En iyisi dağın tepesine götürürüz, bulutlar da alıp götürür onu” dedi.

Böyle konuşarak oradan ayrıldılar. Ama avcı konuşulanları duymuştu; devler gider gitmez ayağa kalkarak dağın ta tepesine tırmandı. Bir süre orada oturdu; derken bir bulut gelerek onu sarmaladı ve taşıyarak oradan alıp götürdü; bir süre gökyüzünden aşağıları seyrettikten sonra yavaşça alçaldı ve avcıyla birlikte yabancı otların bürüdüğü koca bir bahçe duvarının üzerine indi, daha sonra da oğlanı bir bostan tarlasına usulca bıraktı.

Avcı etrafına bakarak söylendi:

“Biraz yiyecek bir şeyler bulsam, karnım öyle aç ki! Yoksa bundan sonra yola çıkmam çok güç olacak. Burada ne elma var, ne de armut; hiçbir meyve yok, nereye baksan yabancı ot!”

Sonra “Bu otlardan salata yapayım bari, lezzetli olmasa da beni canlandırır” diye düşündü.

Bir büyük salata seçip yedi, ama ilk lokmalar boğazından geçer geçmez kendisini tamamen değişmiş hissetti. O anda dört bacaklı oluverdi, kafası büyüdü ve kulakları uzayıverdi.

Bir eşeğe dönüştüğünü görünce dehşet içinde kaldı. Yine de karnı çok acıktığından ve de ağzındaki salata bu kez kendisine çok lezzetli geldiğinden büyük bir iştahla yemeye koyuldu. Sonunda başka bir salata buldu, ama onu yer yemez yine değişime uğradığını hissetti; tekrar insan olmuştu.

Derken yorgunluğunu çıkarmak üzere uykuya daldı. Ertesi sabah uyandığında bir iyi bir de kötü salata kopardıktan sonra, birisi bana yardım edecek, öteki de nankörleri cezalandıracak diye aklından geçirdi. Sonra salataları zembiline attı, duvarı tırmanıp aştıktan sonra oradan ayrılarak sevgilisinin sarayını aramak üzere yola çıktı. Birkaç gün avare dolaştıktan sonra şans eseri olarak sarayı yeniden buldu. Hemen suratını kahverengiye boyadı; öyle ki, annesi bile tanıyamazdı. Bu şekilde saraya girerek yatacak bir yer rica etti.

“Yorgunluktan ölüyorum! Artık yürüyemeyeceğim” dedi.

Cadı karı, “Hey, sen kimsin ? Ne iş yaparsın?” diye sordu.

“Ben kral tarafından, güneş altında yetişen o lezzetli salataları aramak için gönderildim. Onları bulduğum için de çok mutluyum, hep yanımda taşıyorum, ama güneş yüzünden körpe salatalarım bozulmaya başladı. Bilmiyorum, daha fazla dayanabilecekler mi?”

Lezzetli salata lafını duyan cadı karı dayanamadı:

“Bırak da o güzel salatanın bir tadına bakayım” dedi.

“Neden olmasın? Yanımda iki tane var, birini sana vereyim” diyerek çıkını açtı ve kötü salatayı ona uzattı.

Cadı karının aklına kötü bir şey gelmedi; salatayı görünce ağzı sulandı, hemen mutfağa giderek yemeği kendisi hazırladı. Daha sofra kurulmadan salatadan birkaç yaprak alarak

ağzına attı. Tamı yutmuştu ki, insan kılığını kaybederek bir dişi eşeğe dönüştü ve avluya koştu. Bu sırada hizmetçi kız mutfağa geldi, yemeği alıp taşıdı, ama bu arada eski alışkanlığını bırakamayarak salatadan biraz tattı. Salata gücünü hemen gösterdi ve kız bir dişi eşeğe dönüştü; salata tabağı yere düştü. O sırada güzel kızlar arasında oyalanan kralın elçisi, salata tabağının hâlâ servis edilmediğini görünce ve de karnı iyice acıktığı için, “Nerde kaldı şu salata, anlamadım gitti!” diye söylendi.

Bu arada avcı, salata, etkisini göstermiş olmalı; gidip mutfağa bir bakayım diye düşündü. Ve oraya giderken avluda iki tane dişi eşeğin dolaşmakta olduğunu gördü; salata tepsiyse yerdeydi. “Tamam, ikisi de layığını buldu işte” diye mırıldanarak artık kalan salata yapraklarını yerden topladı, bir tabağa koyarak sevgilisine getirdi.

“Daha fazla beklemeyesin diye sana bu nefis yemeği kendim getirdim” dedi.

Kız onu yiyince aynen ötekiler gibi eşek oluverdi ve avluya koştu.

Avcı yüzünü iyice yıkadıktan, yani ötekiler tarafından tanınacak bir hale geldikten sonra avluya çıktı.

“Şimdi nankörlüğünüzün cezasını çektiniz işte!” diyerek her üçünün de boyunlarına birer ip geçirerek değirmene varıncaya kadar yürüttü.

Değirmene gelince evin penceresini tıkırdattı; değirmenci başını dışarı çıkararak gelenin kim olduğunu sordu.

Avcı, “Yanımda üç tane huysuz hayvan var, onlara daha fazla bakamayacağım” diye cevap verdi. “Onlar sizin olsun, alın, besleyin, karşılığında da –daha önce söylediğim gibi–

ne para istiyorsanız vereyim.”

“Neden olmasın?” dedi değirmenci. “Ama onlara nasıl davranacağım?”

Avcı, “Bu eşeklerden en yaşlısı bir cadı karıdır; onu günde üç kez döveceksin, sadece bir öğün yem vereceksin; ortancasını –ki hizmetçi kızdır o– bir kere dövüp üç öğün vereceksin; en gencin hiç dövme, sadece üç öğün yem ver!” dedi. Ne de olsa o kızın dayak yemesine gönlü razı olmamıştı.

Daha sonra saraya döndü ve ihtiyacı olan şeylerin hepsini buldu.

Birkaç gün sonra değirmenci çıkarak tekmil verdi. Günde üç kez dayak attığı ve bir öğün yem verdiği eşek ölmüştü. “Öbür ikisine gelince” diye devam etti, “Onlar ölmedi, günde üç kez besleniyorlar, ama o kadar üzgünler ki, bu böyle devam edemez.”

Avcı onlara acıdı, öfkesini yendi ve değirmenciden onları yine saraya getirmesini istedi. Daha sonra saraya geldiklerinde avcı onlara iyi salatadan yedirdi; ikisi de yine insan oluverdi.

Güzel kız onun ayaklarına kapanarak, “Ah, sevgilim, beni affet! Ben ettim sen eyleme; tüm bunlara beni annem zorladı ve ben her şeyi istemeyerek yaptım. Senin pelerinin benim dolabımda asılı duruyor; kuş yüreği için de şurup içmeye hazırım” dedi.

Oğlan olanları unutmuştu. “Hepsi sende kalsın, ben sadece seninle evlenmek istiyorum” dedi.

Ve düğün yapıldı, ölünceye kadar mutlu yaşadılar.

Sevgili Roland

Bir zamanlar bir kadın vardı ki, aslında tam bir büyücüydü. Bu kadının iki kızı vardı.

Biri çirkin ve kötü kalpliydi; kadın onu daha çok seviyordu, çünkü kendi doğurmuştu. Güzel ve iyi kalpli olandan da nefret ediyordu, çünkü o onun üvey kızıydı.

Bir gün üvey kızı güzel bir önlük giymişti; bu öbür kızın çok hoşuna gitti, yani bayağı kıskanmıştı. Hemen annesine giderek o gömleğe sahip olmak istediğini söyledi.

“Sus, kızım!” dedi cadaloz. “O senin olacak. Üvey kardeşin ölümü çoktan hak etti. Bu gece uykuya daldığı zaman ben gelip onun kafasını keseceğim. Yalnız sen karyolanın duvar tarafında yat ve onu sağına, öne doğru biraz itele!”

Zavallı kızın başına işte bunlar gelecekti, eğer bir köşede durup bu konuşulanları dinlememiş olsaydı!

Cadalozun kızı yatma vakti geldiğinde duvar tarafında olabilmek için bütün gün odadan dışarı çıkmadı; sonra da uyuyakaldı; o zaman üvey kız onunla yer değiştirdi: kendisi duvar tarafına geçerken derin uykuya dalmış olan üvey kardeşini öbür yana iteledi.

Gece yarısı cadı karı sağ elinde bir baltayla odaya girdi; sol eliyle önde yatan kendi kızını tuttuğu gibi kafasını uçurverdi.

Kadın odadan çıktıktan sonra genç kız yataktan kalkarak sevgilisi Roland’ın kapısını çaldı:

“Dinle, Roland” dedi. “Buradan kaçıp gidelim; üvey anem beni öldürmek istedi, ama kendi kızının kafasını uçurdu. Yarın yaptığı yanlışlığı görünce halimiz yaman olur!”

“Ama önce onun sihirli değneğini almanı öneririm” dedi Roland. “Yoksa peşimize düşüp bizi kovalarsa kurtulamayız.”

Kız gidip değneği eline aldı, sonra ölü kafasından yere üç damla akıttı. Birini yatağın önüne, birini mutfığa, üçüncüsünü de merdivene. Sonra sevgiliyle birlikte oradan ayrıldı.

Sabah olup da cadı karı uyanınca kızına seslendi, ona önlüğü vermek istedi. Ama kızı gelmedi.

“Nerdesin?” diye seslendi.

“Şey, merdivendeyim!” diye cevap verdi üç kan damlasından bir tanesi.

Cadı kadın çıkıp merdivene baktı, orada kimse yoktu. Tekrar seslendi:

“Nerdesin?”

“Şey, mutfaktayım; ısınıyorum!” diye cevap verdi ikinci kan damlası.

Kadın mutfığa gidip baktıysa da kimseyi bulamadı. “Nerdesin?” diye bir kez daha seslendi.

Üçüncü damla, “Aa, yataktayım, uyuyorum!” diye cevap verince cadı karı gidip oraya baktı ve kafasını kendi elleriyle uçurduğu öz çocuğunun kanlar içinde yatmakta olduğunu gördü.

Öylesine bir öfkeye kapıldı ki, hemen pencereye fırladı ve gözünün alabildiğince uzaklara baktı; üvey kızının sevgilisi Roland’la kaçmakta olduğunu gördü.

“Ne yapsanız nafile!” diye haykırdı. “İstediğiniz kadar uzakta olun, benden kaçamazsınız!”

Sihirli çizmelerini giydi, bunlarla bir adım attığında bir saatlik yol alıyordu. Nitekim çok geçmeden onlara yetişti. Ama onun gelmekte olduğunu gören kız sihirli değneğiyle sevgilisi Roland’ı bir göle, kendisini de o gölün ortasında yüzen bir ördeğe dönüştürdü.

Cadı karı sahile yaklaşarak ördeği kendine çekebilmek için suya ekmek kırıntıları attı, ama ördek buna kanmadı.

Cadı karının evdeki hesabı çarşıya uymamıştı. Kız sevgili-si Roland'ı yine eski haline soktu; her ikisi bütün gece, sabaha kadar kol kola dolaşıp durdular. Güneş doğarken kız kendisini çit çiçeklerinin ortasında duran güzel bir çiçeğe, sevgilisini de bir kemancıya dönüştürdü.

Aradan çok geçmedi, cadı kadın çıkagelerek kemancıya, "Kemancı yavrum, biraz çiçek toplayabilir miyim?" diye sordu.

"Tabii ki" diye cevap verdi kemancı. "Ben de bu arada keman çalayım."

Cadı kadın aceleyle çite tırmanarak ortadaki çiçeği koparmak istedi; o çiçeğin kim olduğunu biliyordu çünkü. Ay-

nı anda kemancı kemanını çalmaya başladı. Cadı kadın elinde olmadan zıplayıp oynamaya başladı, çünkü bu sihirli bir danstı. Kemancı ne kadar hızlı çaldıysa kadın o denli sıçradı, dikenler hep vücuduna batarak giysisini parçaladı; açılan yaralar bitmek bilmedi ve kadın düşüp öldü.

Ondan kurtulduktan sonra Roland, “Şimdi babama gidip bana düğün yapmasını isteyeceğim” dedi.

“Ben o zamana kadar burada kalıp seni beklerim. Kimse beni tanımasın diye de kendimi tarlanın ortasında kırmızı bir taşa dönüştürürüm.”

Bunun üzerine Roland gitti, kız tarla içinde kırmızı bir taşa dönüşerek sevgilisini bekledi. Ama Roland geri gelmedi; bir başka kızın tuzağına düştü ve asıl sevdiği kızı unuttu.

Kızcağız uzun süre öylece bekledi, ama oğlan gelmeyince çok üzüldü ve kendisini yine güzel bir çiçeğe dönüştürdü:

“Herhalde biri gelip beni koparır” diye düşündü.

Derken günün birinde koyunlarını otlatmakta olan bir çoban çitteki çiçeği görüverdi, çok güzel olduğu için onu koparıp yanında taşıdığı bir kutuya koydu. O günden sonra çobanın evinde akıl almaz şeyler oldu: çünkü sabahları ne zaman kalksa bütün işler yapılmış; ev derlenip toplanmış, masalar ve sıralar temizlenmiş, ocak yakılmış, su taşınmış; öğlenleri eve geldiğinde yemek pişmiş ve sofraya hazır oluyordu. Çoban bunun nasıl olduğunu anlayamadı, çünkü ufacık kulübesinde hiç kimseye rastlamamıştı. Ama bu hizmet elbette hoşuna gitti; ancak zamanla içine bir korku düştü ve bir bilge kadına danıştı.

Kadın, “Bu işin içinde bir büyü var” dedi. “Sabahları çok erkenden kalk, bak bakalım evde bir şeyler kımıldıyor mu?

Herhangi bir şey görürsen, ne olursa olsun, hemen üzerine beyaz bir örtü at, o zaman büyü ortadan kalkar.”

Çoban onun dediğini yaptı; ertesi sabah gün doğarken kutunun nasıl açıldığını ve içinden çiçeğin nasıl çıktığını gördü. Hemen üzerine beyaz bir örtü attı. Aynı anda karşısına güzel bir kız çıktı; bu değişimden sonra kız ona çiçekten çıktığını ve şimdiye kadar her türlü temizliği kendisinin yaptığını söyledi. Sonra da başına gelenleri anlattı. Çoban onu o kadar beğendi ki, evlenme teklifinde bulundu. Ama o “Hayır” dedi, çünkü hâlâ Roland’ı seviyordu. O kendisini terk etmiş olsa da kız aşkına sadık kalmaya kararlıydı. Ama bu evden ayrılmayacağına ve bundan sonra da aynı hizmeti göreceğine dair çobana söz verdi.

Derken Roland’ın düğün günü yaklaştı; o zamanki geleneklere göre ülkenin tüm kızları yeni evlilerin şerefine şarkı söyleyecekti. Aşkına sadık kalan kız bunu duyunca çok üzüldü; yüreği göğsünden dışarı fırlayacakmış gibi oldu; düğüne gitmek istemedi, ama diğer kızlar geldi, onu alıp götürdüler.

Şarkı söyleme sırası ona geldiğinde o kendini geri çekti, ama herkes söyledikten sonra bir tek o kalınca başka türlü davranmadı. Ve söylemeye başladığı şarkı Roland’ın kulaklarına gider gitmez delikanlı yerinden sıçrayarak haykırdı:

“Bu sesi tanıyorum, benim asıl nişanlım bu, artık başkasıyla evlenmem!”

Tüm unuttuğu şeyler aklına geliverdi ve gönlü yine sevdiği kıza yöneldi.

Ve aşkına sadık kalan kız çok sevdiği Roland’la evlendi, tüm sıkıntıları sona erdi ve yine eski neşesini buldu.

Usta Hırsız

Bir gün viran bir evin önünde bir adam karısıyla oturmuş biraz dinleniyordu. Derken dört yağız ata koşulmuş bir araba çıkageldi; içinden çok şık giyinmiş bir bey çıktı. Köylü ayağa kalktı; adama yaklaşıp ne istediğini ve kendisine nasıl hizmet edebileceğini sordu. Yabancı adam onunla tokalaşarak, “Bir köy yemeği yemekten başka bir şey istemiyorum” dedi. “Bana bir patates pişirin; her zaman yaptığınız gibi. Sofranıza oturup onu keyifle yemek istiyorum, o kadar!”

Köylü gülümseyerek: “Siz bir kont, prens ya da dük olmalısınız; aristokratlar bazen böyle köy yemeği yemek ister. Emriniz başüstüne!” dedi.

Karısı mutfğa dalarak patatesleri yıkayıp soymaya başladı. Köylü usulü patates köftesi yapmak niyetindeydi. O çalışırken kocası yeni gelene:

“Benimle bahçeye gelin isterseniz, orada yapacağım bir şey var” dedi.

Bahçede toprağa çukurlar açarak fidan dikmeye başladı.

Yabancı, “Size işinizde yardım edecek hiç çocuğunuz yok mu?” diye sordu.

“Hayır” diye cevap verdi köylü. “Bir çocuğum vardı tabii, ama o bizden ayrılalı çok oldu. Söz dinlemez bir oğlandı; zeki-ydi, kurnazdı. Ama hiçbir şey öğrenmek istemedi; bizimle kavga etti, sonra çekip gitti. O zamandan beri kendisinden haber alamadım.”

Böyle diyen yaşlı adam bir fidan alarak çukura diktikten sonra yanına da bir kazık sapladı. Sonra kök kısmını toprakla örterek bastırdı. Sonra fidanın aşağı, orta ve üst kısımlarını bir saman sapıyla kazığa bağladı.

Yabancı adam, “Ama söylesenize! Neden şu köşedeki kartlaşmış ve neredeyse yere degecek kadar eğilmiş fidanı da dikmiyorsunuz? Daha da büyüyüp güçlensin?” diye sordu.

Yaşlı adam gülümseyerek, “Bayım, siz kendi kafanıza göre konuşuyorsunuz; bahçe işinden anlamadığınız belli oluyor. Oradaki fidan hem yaşlı, hem de kart. Onu artık kimse doğrultamaz. Ağaçları yaş iken doğrultmalısınız!” diye cevap verdi.

“Yani sizin oğlunuz gibi!” dedi yabancı. “Onu gençken eğitseydiniz evden kaçmazdı; artık o da sertleşmiş ve kartlaşmıştır.”

“Elbette!” dedi yaşlı adam. “O gideli çok oldu, değişmiş olmalı.”

“Şimdi karşınıza çıksa, onu tanır mıydınız?” diye sordu yabancı.

“Yüzünden zor tanırdım” diye cevap verdi köylü. “Ama onun omzunda fasulye tanesi büyüklüğünde bir ben vardır” deyince, genç adam gömleğini sıyırarak omzundaki beni gösterdi.

Yaşlı adam, “Aman Tanrım! Sen gerçekten benim oğlumsun!” diye haykırdı.

O anda oğluna karşı yüreği sevinçle doldu. “Ama nasıl olur, sen koskoca bir bey olmuştun! Servet ve bolluk içinde yaşıyorsun! Bu hale nasıl geldin?” diye sordu.

“Ahh, babacığım” diye cevap verdi oğlan. “O genç fidan bir kazığa bağlanmamıştı, bu yüzden eğri büğrü büyüdü. Şimdiyse yaşlı sayılır, tekrar dimdik olması mümkün değil! Bu hale nasıl mı geldim? Ben bir hırsız oldum. Ama korkma, hırsızların ustası sayılırım ben. Açamayacağım kilit ya da sürgü yoktur benim! Sıradan bir hırsız gibi çalıp soyduğumu sanma! Ben sadece zenginlerin parasını çalıyorum. Fakirlere hiç dokunmuyorum. Soymak yerine onlara para veriyorum. Zahmete girmeden, kafa çalıştırmadan ve beceri göstermeden çalabileceğim şeylere de dokunmuyorum.”

“Ahh, çocuğum, bu hiç hoşuma gitmedi. Hırsız hırsızdır; bak sana söyleyeyim, bu işin sonu yok” dedi babası. Sonra onu annesinin yanına götürdü.

Kadın onun kendi oğlu olduğunu öğrenince sevincinden ağladı. Ama kocası ona, oğlunun hırsızların ustası olduğunu söyleyince bu kez iki gözü iki çeşme ağladı. Yine de, “Hırsız

da olsa o benim oğlum! Onu yine gördüm ya!” dedi.

Sofraya oturdular ve genç adam uzun zamandır yemediği ana yemeği kötü olmasına rağmen yedi. Babası, “Bizim efendimiz, yani şu karşı şatoda oturan kont kim ve ne olduğunu duyarsa, seni vaftiz edildiğin gündeki gibi kucaklamaz; darağacında sallandırır” dedi.

“Merak etme, baba; bana bir şey yapmaz! Çünkü ben işimi bilirim! Bugün ona kendim gideceğim” dedi oğlan.

Ve akşam olduğunda arabasına atlayarak şatoya gitti. Kont onu namuslu bir adam sayarak kapıda karşıladı. Ama oğlan kendini tanıtınca adamın yüzü sarardı; uzun bir süre susup bekledi.

Sonunda şöyle dedi: “Sen benim vaftiz oğlumsun. Bu yüzde bir bakıma seni bağışlıyorum; sana hoşgörölü davranacağım. Madem ki hırsızların üstadı diye bir isim yaptın, o zaman sanatını bir denemek isterim. Sınavı geçemezsen seni celladın eline veririm; ölüm marşını da kargalar söyler.”

“Kont hazretleri” diye cevap verdi oğlan. “İyice düşünün ve bana üç şey söyleyin; ne kadar zor olursa olsun bunların altından kalkamazsam bana ne isterseniz onu yapın.”

Kont bir an için düşündü, sonra dedi ki: “Önce benim en sevdiğim atımı ahırdan çalacaksın; ondan sonra eşimle ben uyuduktan sonra altımızdaki yatak çarşafını çekip alacaksın. Ayrıca bize hiç fark ettirmeden eşimin parmağındaki yüzüğü de çekip çıkaracaksın. Üçüncü ve son olarak da kiliseden rahiple zangoçu kaçıracaksın! Dikkat et, bunlar senin için ölüm kalım meselesi.”

Usta hırsız önce şehre indi. Orada yaşlı bir köylüden giysilerini satın alarak üstüne geçirdi. Sonra kahverengiye bo-

yadığı suratına derin çizgiler çekti. Yani tanınmaz hale geldi. Daha sonra da bir fıçı Macar şarabı alarak içine uyku ilacı attı. Fıçıyı sırtına attığı bir küfeye yerleştirdi; sonra sallana sallana şatonun yolunu tuttu. Oraya vardığında karanlık basmıştı bile. Avluya geçerek bir taşın üstüne oturdu ve veremli biri gibi öksürmeye başladı; soğuktan donarcasına da ellerini ovuştura durdu. Ahırın önündeki askerler ateş yakmıştı; onlardan biri yaşlı kadını görünce, “Gel buraya, anacığım; gel de biraz ısın! Senin gece kalacak yerin yoktur; şurda kendine bir şeyler ayarla” diye seslendi. Yaşlı kadın yaklaşıarak sırtındaki küfeyi indirmek için askerden yardım rica etti; sonra ateşin başına geçti.

“O fıçıda ne var kocakarı?” diye sordu biri.

“Kırmızı şarap. Parayla satıyorum ya da bana iyi laf edene bir bardak bedava veriyorum” diye cevap verdi kadın. “Ver

bakalım bir bardak” dedi asker, “Eğer tadı iyiye bir bardak daha isterim.”

Sonra bir bardak daha aldı. Diğerleri de aynı şeyi yaptı. İçlerinden biri ahırdaki askerlere seslenerek: “Heey, arkadaşlar, burda bir analık var, şarabı da kendisi kadar yaşlı! Gelin siz de tadın, midenizi ısıtır. Ateşten daha iyi” dedi.

Yaşlı kadın fıçısını ahıra taşıdı. Askerlerden biri kontun sevgili atını eğerlemiş ve üstüne binmişti; öbürü dizgininden tutmuş, üçüncüsü de kuyruğundan yakalamıştı. Kadın kim ne kadar şarap istediye verdi; derken fıçının dibi bulundu. Az sonra atın dizgini, onu tutan askerin elinden kayıverdi; sonra da kendisi yere düşüp horlamaya başladı. Öbürü kuyruğu elinden bıraktı, yere çökerek daha da yüksek sesle horlamaya koyuldu. Eğerin üstünde duran yere düşmemişti, ama başını atın boynuna kadar öne eğmişti ve demirci körüğü gibi soluyordu. Dışarıdaki askerler çoktan sızmıştı; hepsi yere uzanıp kalmıştı; sanki taş kesilmiştiler. Usta hırsız bu işi

başardıktan sonra atın dizginini tutanın eline bir ip, kuyruğunu yakalayanınkine de saman sapı tutuşturdu; ama üçüncüsüne, yani atın üstünde oturana ne yapsaydı? Onu yere atmaya niyeti yoktu; çünkü adam uyanır ve bağırabilirdi. Aklına iyi bir fikir geldi: eğerin kayışını çözdü; bir halat bulup ilmikledi; bir ucunu duvara çakılı bir demir halkaya, öbür ucunu da eğere bağladı. Sonra uyumakta olan adamı eğerle birlikte halatla yukarı çekti, sonra da halatın ucunu bir direğe bağladı.

Böylece at serbest kaldı; ama taş avluda nal sesleri duyulabilir, saraydakiler ayağa kalkabilirdi. Onun için atın nallarını da paçavrayla sararak hayvanı yavaşça oradan çıkardı, sonra üzerine binip gitti.

Ertesi gün usta hırsız, çalmış olduğu atla şatonun kapısına dayandı. Kont yeni kalkmıştı; pencereden baktı.

Oğlan, “Günaydın, kont hazretleri! İşte ahırdan çaldığım at! Bakın, askerleriniz orda nasıl yatmış, uyuyor. Ahıra gidip bakarsanız nöbetçileri de rahata kavuşmuş bulacaksınız” diye seslendi.

Kont ister istemez güldü. “Bunu başardın, ama ikinciye başaramayacaksın. Seni uyarıyorum! Yakalanıp da hırsız olarak karşıma çıkarsan sana hırsız muamelesi yaparım!”

Kontes o akşam yatağa gidince yüzüğünü eliyle sıkı sıkı tuttu.

Kont da, “Tüm kapılar kilitlendi ve sürgülendi. Ben uyanık kalıp hırsız bekleyeceğim; pencereden girerse vururum onu” dedi.

Ama usta hırsız zifiri karanlıkta darağacına gitti; asılmış

suçlulardan birinin ipini keserek cesedi sırtında şatoya taşıdı. Sonra dışardan, yatak odasının bulunduğu pencereye bir merdiven yerleştirdi. Ölüyü sırtlayarak yukarı çıkmaya başladı. Oraya varınca onun başını pencereye yasladı. Yatağında nöbet tutmakta olan kont tıkırtıyı duyunca tabancasını ateşledi. Aynı anda usta hırsız ölüyü aşağı attı; kendisi de merdivenden sıçrayarak bir köşeye saklandı. Ay ışığında her yer o kadar aydınlıktı ki, usta hırsız kontun pencereden çıkarak nasıl merdivenle aşağı indiğini ve ölüyü mezarlığa taşıdığını iyice gördü. Kont orada bir çukur açtı, niyeti ölüyü oraya gömmekti. Usta hırsız, işte şimdi tam zamanı diye düşünerek gizlendiği yerden çıkıp merdivenle kontesin yatak odasına çıktı. Kontun sesini taklit ederek, “Hırsız öldü, karıcığım! Ama ne de olsa benim vaftiz oğlum o; aslında kötü biri değil, ama haylazın teki işte! Onu herkesin önünde rezil etmek istemiyorum, ailesine de acıyorum. Gün ağarmadan onu kendim gömeceğim; şu çarşafı ver de cesedi ona sarayım; bir köpek gibi gömülmesin” dedi.

Kontes çarşafı ona verdi.

Usta hırsız, “Biliyor musun” diye ekledi, “Biraz hoşgörülü olmak istiyorum; ver sen şu yüzüğü bana. Talihsiz oğlan hep hırsızlıkla yaşadı, bunu da yanında götürsün bari!”

Karısı kontu kırmadı; istemeyerek de olsa, yüzüğünü parmağından çıkarıp ona verdi. Usta hırsız çarşafı yüzüğü aldığı gibi – kont bahçesindeki ölüyü gömmeden önce– sevinçle eve yollandı.

Ertesi sabah usta hırsız, çarşafı yüzüğü kontu uzattığı zaman adamın yüzünü görmeliydiniz!

“Sen büyücü müsün? Ben seni mezara gömmüştüm, kim

çıkardı seni oradan? Kimi seni canlandırdı?” diye sordu.

“Siz beni değil, asılmış bir ölüyü gömdünüz” diye cevap verdi oğlan.

Ve her şeyin nasıl olup bittiğini anlattı.

Kont onun ne kadar kurnaz ve akıllı olduğunu itiraf etmek zorunda kaldı. “Ama daha her şey bitmedi” diye ekledi. “Üçüncüyü henüz çözmedin; çözemezsen yandın demektir.”

Usta hırsız gülümsedi ve hiç cevap vermedi. Gece olunca bir çuvalı sırtladı, koluna bir çıkın doladı, eline de bir lamba alarak doğru köy kilisesine gitti. Çuvalda bir sürü yengeç bulunuyordu, çıkınında da kısa kısa mumlar.

Oğlan dua kürsüsüne geçerek yengeçlerden birini çıkarıp sırtına bir mum dikti; mumu yaktıktan sonra hayvanı yere koydu. Sonra diğer yengeçlere de aynı şeyi uygulayarak onları yürümeye bıraktı. Daha sonra başına siyah bir örtü geçirdi; tıpkı rahibin kukuletasına benzedi; çenesine de ağarmış bir sakal yapıştırdı. Tanınmaz hale gelince içinde yengeçlerin bulunduğu çuvalı sırtlayarak minbere çıktı.

Kilisenin saati on ikiyi çaldığı anda yüksek sesle:

“Dinleyin günahkârlar, dünyanın sonu geldi. Yeni bir günün başlamasına az kaldı. Dinleyin, dinleyin!” diye haykırdı: “Cennete gitmek isteyen şu çuvalın içine girsin! Ben cennetin kapısını açıp kapayan Azrail'im! Baksanıza, mezarlıkta ölenlerin kemikleri bir araya toplanıyor. Gelin, gelin, çuvala girin! Kıyamet kopmak üzere!”

Bu haykırış tüm köyde duyuldu.

Kilisede yatıp kalkan rahiple zangoç önce ne olduğunu anlamadı; ama kürsünün etrafında dolaşan ışıkları görünce

doğüstü bir şeyin gerçekleştiğini sanarak içeri daldılar. Bir süre vaazı dinlediler.

Zangoç rahibi dürterek, “Acele etsek de, cennete ilk giden biz olsak” dedi.

“Doğru” dedi rahip, “Ben de öyle düşündüm. Hadi, ne dersin?”

“Tamam! Önce siz buyurun rahip efendi, ben peşinizden gelirim” diye cevap verdi zangoç.

Rahip öne geçerek minbere çıktı. Usta hırsız çuvalın ağzını açmıştı bile. Rahip hemen çuvala daldı; zangoç da arkasından.

Usta hırsız ağzını iyice bağladıktan sonra çuvalı merdivenden aşağı sürüklemeye başladı. İki adamın başı basamaklara çarptıkça da “Şimdi dağlardan geçiyoruz” diye seslendi. Onları aynı şekilde köyden geçirdi; su birikintisinden geçerken de “Şimdi nemli bulutlara dalıyoruz” dedi. Şatonun basamaklarından çıkarken de “Şimdi cennetin merdivenine geldik” diye yorum yaptı. “Az sonra cennetin avlusunda olacağız!”

Ve yukarıya vardıklarında çuvalı güvercin yuvasına bıraktı. Kuşlar uçuşurken de “Bakın, melekler nasıl seviniyor, kanat çırpıyor” diye seslendi. Sonra kapıyı açarak oradan uzaklaştı.

Ertesi sabah kontun huzuruna çıktı ve ona üçüncü bilmeceyi de çözdüğünü, yani rahiple zangoçu kiliseden kaçırdığını bildirdi.

“Onları nereye bıraktın?” diye sordu kont.

“Yukarıda, güvercin yuvasında bir torbanın içindeler; cennette olduklarını sanıyorlar” dedi oğlan.

Kont onun doğru söylediğine emin olmak için yukarıya kendi çıkıp baktı. Rahiple zangoçu çuvaldan çıkardıktan sonra oğlana dönerek:

“Gerçekten usta hırsızmışsın! İddiayı kazandın! Bu kez postu kurtardın, ama ülkemi terk etmeye bak! Bir daha buralara gelersen darağacını boylarsın” dedi.

Usta hırsız ailesiyle vedalaşarak ülkeyi terk etti, bir daha da kendisinden haber alınamadı.

Ay

Gök eski zamanlarda bir ülke vardı; orada geceler sanki üzerine siyah bir tül çekilmiş gibi kapkaranlıktı. Çünkü orada hiç ay doğmuyordu. Gökte hiç yıldız görünmüyordu. Dünyanın yaratılışında gece ışığı yeterli geliyordu.

Bir gün bu ülkeden dört çocuk seyahate çıktı; yolları bir başka ülkeye çıktı. Orada güneş dağların ardında kayboluyor, sonra da parlak bir küre bir meşe ağacının üstünde yükselerek etrafa hoş bir ışık saçıyordu. Güneşinki kadar olmasa da bu ışık altında yine her şey iyice görülüyor ve ayırt edilebiliyordu. Oğlanlar hiç ses çıkarmadan durup baktıktan sonra önlerinden arabasıyla geçen bir köylüye bunun nasıl bir ışık olduğunu sordular.

Köylü, “Bu, ay” dedi. “Bizim muhtar onu üç liraya satın alıp meşe ağacına bağladı. Onu her gün yağlayıp temiz tutması gerekiyor ki, hep böyle parlansın! Bu yüzden bizden her hafta birer lira alıyor.”

Köylü gittikten sonra oğlanlardan biri, “Bu lambayı biz kullanalım; nasılsa evimizde bir meşe ağacı var; hem de kocaman; bunu ona bağlarız. Geceleri onun altında oynayıp dans etmek ne keyifli olur!” dedi. İkincisi, “Ne yapalım, biliyor musunuz? Arabayla atları alıp ayı buradan taşıyalım. Köylüler bir başkasını satın alsın” diye önerdi.

Üçüncüsü, “Ben rahatça tırmanır, onu aşağı indiririm” dedi.

Dördüncüsü arabayla atları getirdi. Üçüncü oğlan ağaca çıkarak ayın göbeğinde bir delik açtı, oradan bir halat geçirerek onu aşağı sarkıttı.

Parlayan küreyi arabaya koyduktan sonra, çalındığı fark edilmesin diye üzerine bir örtü örttüler.

Onu sağ salim ülkelerine getirip kocaman meşe ağacına yerleştirdiler.

Gencinden yaşlısına kadar herkes bayram yaptı; çünkü bu yeni lamba tüm tarlaları, evleri ve odaları aydınlatıyordu.

Tüm cüceler kayalıklardaki inlerinden çıkarak kırmızı giysileriyle dans etmeye başladı.

Dört oğlan ayı her gün yağlayıp fitilini temizledi; karşılığında da herkesten haftada birer lira aldılar.

Ama zamanla yaşlandılar. Bir tanesi hastalanıp da öleceğini hissedince, dörtte biri kendi hakkı olduğu için ayın kendisiyle birlikte mezara gömülmesini emretti. O öldükten sonra muhtar ağaca çıktı ve bir makasla ayın dörtte birini keserek tabutun içine yerleştirdi.

Ay ışığı parlaklığını biraz kaybetse de pek bir şey olmadı. Ama ikinci oğlan ölünce, ona da ayın dörtte birlik parçası verildi; böylece ışık azaldı. Üçüncü oğlanın ölümünden sonra ay ışığı iyice azaldı ve dördüncü oğlan da mezara girdikten sonra ışık tamamen kayboldu. Ve eskiden olduğu gibi her yer yine kapkaranlık kaldı.

Öyle ki, lambasız sokağa çıkan karşısındakiyle toslaşıyordu.

Ama ayın parçaları, karanlığın hüküm sürdüğü öbür dünyada yine birleşince huzurları kaçan ölümler uyanıverdi.

Tekrar görebildikleri için şaşırıldılar.

Ay ışığı onlara yetti. Çünkü gözleri o kadar zayıflamıştı ki, ayın parlaklığına dayanamamışlardı. Yerlerinden kalkarak neşeyle eski yaşamlarına döndüler. Bir kısmı oyun oynayıp dans ederken diğerleri meyhanelere gidip şarap içti, hoplayıp zıpladı; derken sopaları kaptıkları gibi birbirlerine girdiler. Çıkardıkları gürültü o kadar fazlaydı ki, sonunda ta gökyüzüne uzandı.

Cennetin kapısını beklemekte olan Cebrail öbür dünyada isyan çıktığını sandı; ölümlerin huzurunu kaçırان düşmanın üzerine yürümek üzere meleklerini çağırdı. Ama onlar gelmeyince atına atladığı gibi cennetin kapısından geçerek öbür dünyaya vardı. Orada diğer ölümlerin huzurunu kaçırانları sakinleştirerek onları yine mezarlarına yatırdı. Sonra ayı yanına alarak göğe yükseldi.

Çivi

Güccarın birinin panayırda işleri iyi gitti; tüm mallarını satarak kemerini altın ve gümüşle doldurdu. Karanlık basmadan önce köyüne dönmek istedi. Pelerinine bürünerek atına atladığı gibi evin yolunu tuttu. Öğlene doğru bir şehirde mola verdi. Tekrar yola çıkarken atını ona getiren seyis:

“Bayım, atın arka ayağındaki nalın bir çivisi eksik” dedi.

“Olsun” diye cevap verdi adam. “Altı saatlik yolum var; o zamana kadar nal düşmez. Acelem var.”

Akşam üzeri tekrar mola verdiğinde, atını yemle beslerken seyis yanına geldi:

“Bayım, atınızın sol arka ayağındaki nalın bir çivisi düşmüş; onu nalbanta götürüyim mi?” diye sordu.

“Düşsün! Birkaç saat daha dayanır bu at. Acelem var!” diye cevap verdi adam.

Ve yoluna devam etti, ama bu uzun sürmedi. At topallamaya başladı; çok geçmeden de tökezleyerek bacağını kırdı.

Adam onu orada bırakmak zorunda kaldı ve pelerinini sırtlayarak eve kadar yayan yürüdü. “Hep bunlar bir çivi yüzünden” diye söylendi.

Acele işe şeytan karıştır derler ya!

Zembil, Şapka ve Borazan

Bir zamanlar üç erkek kardeş vardı; üçü de günden güne o kadar fakir düştü ki, açlığa mahkum oldular, hiç yiyecekleri kalmadı.

Aralarında konuştular. “Bu böyle gidemez, yollara düşelim ve talihimizi deneyelim” diyerek yol çıktılar. Az gittiler uz gittiler, dere tepe düz gittilerse de talih yüzlerine hiç gülmedi.

Derken günün birinde koskoca bir ormana geldiler. Bu ormanın ortasında bir dağ vardı; yaklaştıklarında bu dağın gümüşten olduğunu gördüler.

En büyük oğlan, “Ben kendi talihimi buldum, bundan daha fazlasını istemem” dedi. Bu dağdan taşıyabildiği kadar gümüş alarak tekrar eve döndü.

Öbür iki kardeş, “Biz daha fazlasını istiyoruz, sadece gümüşle yetinmeyiz” diyerek dağa hiç el sürmeden yollarına devam ettiler.

Birkaç gün gittikten sonra bir dağa ulaştılar, bütün dağ altından oluşmuştu. Ortanca oğlan durdu, düşündü, kendinden pek emin değildi.

“Ne yapsam? Buradan altın alıp da ömrümün sonuna kadar rahat mı yaşasam, yoksa yoluma devam mı etsem?” diye söylendi. Sonunda karar verdi, ceplerini altınla doldurarak kardeşine hoşça kal diyerek eve döndü.

Üçüncü oğlan, “Gümüşle altın bana vız gelir; ben talihi-
mi küstürmeyeceğim, belki daha iyi bir ödül alırım” diyerek
yoluna devam etti.

Üç gün sonra ilkinden çok daha büyük olan, ucu bucağı
belli olmayan ikinci bir ormana geldi. Ne yiyeceği ne de içe-
ceği vardı, nerdeyse ölecekti. Bu yüzden ormanın sonunu
görebilmek amacıyla bir ağaca tırmandı, ama nereye baktıysa
her tarafta ağaç tepelerinden başka bir şey görmedi. Ve ağaç-
tan inmeyi düşündü.

Açlık canına o kadar tak etmişti ki, “Bir kere karnımı do-
yursam, başka bir şey istemem” diye söylendi. Ve aşağı iner
inmez ağacın altında üstü buram buram kokan yemeklerle
dolu bir masa görünce çok şaşırdı.

“Bu kez isteğim tam zamanında gerçekleşti” diye mırıl-
darak yemeği kimin pişirdiğini, kimin getirdiğini sorgu sual

etmeden sofraya oturdu ve karnı doyana kadar afiyetle yedi. Daha sonra, “Şu incecik beyaz masa örtüsü bu ormanda kalırsa paralanıp gider, yazık olur” diyerek örtüyü özenle katladı ve cebine soktu.

Sonra yoluna devam etti; akşam olunca yine karnı acıktı ve örtüyü denedi.

“Yanında yine güzel bir yemek olmasını isterdim” dedi. Bu sözcükler ağzından henüz çıkmıştı ki, tabaklar dolusu lezziz yemekler sofrayı doldurdu.

“Bu yemeklerin hangi mutfakta piştiğini anladım; ben bunu altın ve gümüş dağlara tercih ederim.” Bu bir tür ‘kurul sofram, kurul’ olmalıydı! Yine de bu örtü onu dünyayı dolaşarak talihini aramaktan alıkoyamadı.

Bir akşam ıssız bir ormanda üstü başı kapkara bir oduncuya rastladı. Kömür yakmış, ocağa patates sürmüştü, yani yemek hazırlıyordu.

“Merhaba, hemşerim, n’apıyorsun buralarda yapayalnız?” diye sordu.

“Her gün yaptığım şeyi” diye karşılık verdi ormancı. “Her akşam da patates yiyorum; misafirim olmak ister misin?”

“Çok sağ ol, ama sana bir şey kalmayacak, çünkü misafir beklemiyordun. Asıl sen benim misafirim ol!”

“Sofrayı kim kuracak ki? Bakıyorum, yanında hiçbir şey yok. Birkaç saat etrafa göz atsan da sana yemek veren çıkmaz.”

“Yine de senin karnın doycak. Şimdiye kadar hiç böyle lezzetli yemek yememişsindir” diyen oğlan zembilinden çıkardığı örtüyü yere serdi. “Kurul sofram” der demez ocaktan

yeni çıkmış gibi buram buram tüten, hem haşlanmış hem de kızarmış etten oluşmuş güzel bir sofraya hazırlandı.

Oduncunun gözleri fal taşı gibi açıldı, karşısındakinden rica falan beklemeden yemeklere saldırdı, koca koca lokmaları mideye indirdi.

Yemekten sonra oduncu kıs kıs gülererek şöyle dedi: “Dinle, senin bu örtün alkışı hak etti. Tam bana göre, çünkü bu ormanda bana yemek pişirecek hiç kimse yok. Sana bir öneride bulunacağım. Şu köşede bir asker zembili var, her ne kadar gösterişsiz ve eski de olsa mucizevi bir güce sahip. Ama ona ihtiyacım olmadığı için istersen örtüyle değişelim?”

“Önce onun nasıl bir güce sahip olduğunu bilmek isterim ama” diye karşılık verdi oğlan.

“Söyleyeyim” diye cevap verdi oduncu. “Ne zaman elinle üzerine hafifçe vursan, içinden tepeden tırnağa silahlı altı adam çıkacak ve sen ne istersen onlar alıp getirecek.”

“Hadi öyle olsun, değişelim o zaman” diyen oğlan, oduncuya örtüyü verdikten sonra duvara asılı zembili sırtladı, sonra da vedalaşarak oradan ayrıldı.

Bir süre yol aldıktan sonra zembilin gücünü denemek istedi ve eliyle vurdu. Hemen içinden yedi tane savaşçı çıktı:

“Efendimiz, hükümdarımız ne buyurur?” diye sordular.

“Hemen oduncunun yanına varın ve benim örtümü alıp getirin!”

Adamlar geri dönüş yaptı ve aradan çok geçmeden oduncuya hiç soru sormadan örtüyü alıp getirdiler.

Oğlan yine yoluna devam etti, bu kez talihinin daha da yaver gitmesini istedi.

Güneş batarken ateşte akşam yemeği hazırlayan bir başka oduncuya rastladı. Üstü başı kurum içinde kalmış oduncu, “Benimle yemek yer misin?” diye sordu. “Patatesle tuz var, tereyağı yok, gel otur!”

“Hayır” diye cevap verdi oğlan, “Sen benim misafirim ol!”

Ve örtüsünü yere yaydı; derken en güzel yemekler ortaya çıkıverdi. Birlikte yiyip içtiler; her şey harikaydı.

Yemekten sonra oduncu, “Şu yukarıdaki ranzada eski ve yıpranmış bir şapka var. Çok özel bir şapka bu; başına geçirip de şöyle bir çevirirsen tepeden tırnağa silahlı on iki asker çıkıp önüne gelen her şeyi vurup harap eder, hiç kimse onlara karşı gelemes” dedi. “Ama bunun bana artık bir yararı yok. İstersen senin şu örtünle değişelim.”

“Fena olmaz” diye cevap veren oğlan şapkayı başına takarak örtüyü oduncuya bıraktı.

Bir süre yol aldıktan sonra zembiline eliyle vurdu, içinden çıkan askerlere gidip örtüyü almalarını emretti.

“Talihim yaver gidiyor” diye düşündü. “Ama bu yeterli değil.”

Nitekim yanılmadı. Ertesi gün yine patates kızartmakta olan üçüncü bir oduncuya rastladı. Ve onu, örtüsünün hazırladığı sofraya buyur etti. Yemek oduncunun o kadar hoşuna gitti ki, masa örtüsü karşılığında oğlana bir borazan teklif etti. Bunun şapkadan daha başka bir özelliği vardı. Bir üfledin mi, tüm surlar, kaleler ve şehirler, yüzlerce köy, hepsi anında yıkılıp yok oluveriyordu!

Oğlan örtüyü oduncuya verdi, ama adamlarına yine geri aldırttı. Böylece zembil, şapka ve borazan onun olmuştu!

“Şimdi ben kudretli bir adam oldum. Eve dönmemin sırasıdır; bakayım kardeşlerim ne yapıyor?” diye söylendi.

Eve döndüğünde baktı ki, kardeşleri altın ve gümüşten çok güzel bir ev yapmış, har vurup harman savuruyorlardı. Yanlarına vardı, ama üzerinde yırtık pırtık bir elbise, başında eski bir şapka, sırtında da bir zembil olduğu için kardeşleri onu tanımadı.

Onunla alay ederek, “Sen altın ve gümüşü reddederek daha güzel bir talih peşinde koşan kardeşimiz olduğunu söylüyorsun. Gerçekten kendisi çıkagelmiş olsaydı kuşkusuz krallara yakışan bir kıyafette gelirdi, yoksa bir dilenci gibi değil” diyerek onu kapı dışarı ettiler.

Oğlan öfkelen-di ve içinden yüz elli asker çıkıncaya kadar zembiline vurdu. Onlara evi kuşatmalarını, kardeşlerini derileri kabarıncaya kızılı-cık sopasıyla kadar dövmelelerini istedi.

Şehir halkı toplandı, yardım etmek istedilerse de askerle baş edemedi. Sonunda krala haber verdiler. Kral üşendi ve şehre subaylarından bir yüzbaşıyı gönderdi. Ama zembilli oğlan çok daha fazla sayıda savaşçı çıkarınca yüzbaşı tüm askerlerini burunları kanamadan geri çekti.

Kral, “Bu herifi yakalamak lazım” diyerek ertesi gün daha fazla kuvvet gönderdi, ama onlar daha da az başarı gösterdi. Oğlan karşısına aldığı halkın üstesinden bir an önce gelmek istediği için başındaki şapkasını birkaç kez döndürdü; ağır toplar harekete geçti ve kralın adamları yenilgiye uğrayarak kaçıp gittiler.

“Kralın kızıyla evlenmeden ve tüm krallığı elime almadan bu halka rahat yok” diye krala haber gönderdi.

Kral kızıyla konuştu. “Bu adam çetin cevizmiş! Onun is-

tediğini yapmaktan başka ne çarem var ki? Barışın sağlanması ve tacımı korumam için seni ona vermek zorundayım.”

Neyse, düğün yapıldı ve kutlandı. Ama sırtında zembil, başında eski bir şapka taşıyan kocasının vicdansız bir herif oluşu kral kızının canını çok sıkıyordu. Ondan nasıl kurtulsam diye gece gündüz düşünüp durdu. Acaba onun bu mucizevi gücü zembilden kaynaklanıyor olmasın diye düşündü. Sonra onu sevip kucaklayarak kalbini kazanmayı becerdi ve “Şu eski zembili boynundan atıp bir kenara koysana, seni o kadar çirkinleştiriyor ki, senin adına utanıyorum artık” dedi.

“Bak yavrum, bu benim en büyük hazinem. O boynumda asılı olduğu sürece hiçbir güçten korkmam ben” diyen oğlan ona zembilin kerametini anlattı. Kadın onun boynuna atılarak öper gibi yaptı, ama birden o zembili alıp kaçtı. Yalnız kalınca da zembile vurarak içinden çıkan savaşçılara eski efendilerini tutuklayıp sarayın zindanına atmalarını emretti. Sözü dinlediler ve ikiyüzlü kadın daha fazla adam toplayarak onu sürgüne yollamak istedi. Şapkası olmamış olsaydı oğlan davayı kaybedecekti. Elleri serbest kalır kalmaz şapkasını birkaç kez döndürdü; ağır toplar ortalığı duman etti, her yer allak bullak oldu.

Öyle ki kral kızı bizzat gelerek oğlandan merhamet diledi. Onca yalvarış karşısında oğlan barışa razı oldu. Bu defa kız ona çok yakınlık gösterdi, hep onu sever gibi yaparak kandırdı ve bir süre sonra sırrını öğrendi: yani zembile sahip olmanın her türlü gücü elinde tuttuğunu, ama şapkasız bunun bir işe yaramayacağını biliyordu artık. Kocasının uyumasını bekledi, sonra şapkasını aldı ve daha sonra da onu sokağa attırdı.

Ama borazan hâlâ oğlandaydı, tüm gücüyle onu üfledi. O anda her şey yıkıldı: surlar, kaleler, şehirler ve köyler. Bu arada kral ile kızı da öldü. Eğer borazanı biraz daha üflemiş olsaydı taş üstüde taş kalmazdı.

Böylece kimse ona karşı çıkamadı ve tüm krallığı ele geçiren oğlan kral oldu.

Haydut Damat

Bir zamanlar bir değirmenci vardı; çok güzel olan yetişkin kızını evlendirmek istiyordu. “Doğru dürüst bir talip çıkarsa ona veririm!” diye aklından geçirdi.

Çok geçmeden bir talip çıktı; çok zengin birine benziyordu. Değirmenci bir kusur bulamayınca kızını ona sözledi. Ama kızı onu, bir gelinin damadı seveceği kadar sevemiyor ve pek de güvenemiyordu. Ne zaman yüzüne baksa ya da onu düşünse içine bir korku giriyordu.

Bir keresinde adam, “Nişanlımsın, ama beni hiç ziyaret etmedin” dedi.

“Evinin nerde olduğunu bilmiyorum ki?” diye cevap verdi kız.

“Benim evim dışarıda, ormanda” dedi nişanlısı.

Kız bin dereden su getirdi, evi bulamayacağını falan söyledi.

Ama nişanlısı, “Önümüzdeki pazar bana gelmelisin. Şimdiden misafirleri davet ettim; sen yolu bulasın diye kül serpeceğim.”

Pazar günü gelip çattı; kız yola çıkarken sebebini bilemediği bir korkuya kapıldı ve dönüş yolunu bulabilmek için ceplerini bezelye ve mercimekle doldurdu.

Ormanın girişinde yere kül serpilmişti; kız bu yolu takip ederken attığı her adımda sağına soluna bezelye attı. Bütün gün yol yürüdüğü halde ormanın ortasına ki –burası en ka-

ranlık yeri-ydi- ancak gelebildi. Orada ıssız bir ev gördü; bu ev hiç hoşuna gitmedi, çünkü en küçük bir ışık bile görünmüyordu ve ürkütücüydü.

İçeri girdi, kimseler yoktu. Her yerde büyük bir sessizlik hüküm sürmekteydi. Derken bir ses duyuldu:

*Geri dön, geri dön, genç nişanlı,
Çünkü bu ev korkunç ve kanlı.*

Genç kız başını kaldırıp yukarı baktı. Ses duvara asılı bir kafesin içindeki kuştan geliyordu.

Kuş yine seslendi.

*Geri dön, geri dön, genç nişanlı,
Çünkü bu ev korkunç ve kanlı.*

Bunun üzerine kız bir odadan diğerine geçerek bütün evi dolaştı, ama her taraf bomboştu, kimseyi göremedi.

Son olarak bodruma indi, orada yaşlı mı yaşlı bir kadın gördü, durmadan kafasını sallıyordu.

“Acaba nişanlım burada mı oturuyor, söyler misin?” diye sordu genç kız.

“Vah zavallı kız vah! Nerelere düştün sen!” diye cevap verdi yaşlı kadın: “Şu anda katillerin elindesin! Kendini nişanlı sanıyorsun, düğün olacak diye bekliyorsun, ama aslında sen ölümle nişanlandın! Bak şurda kocaman bir kazanda su kaynatıyorum, seni ele geçirdiklerinde, hiç acımadan doğrayıp bu kazanda kaynattıktan sonra yiyecekler; çünkü onlar insan yiyiciler! Sana acidım, seni kurtaracağım, yoksa hapı yutarsın!”

Ve sonra yaşlı kadın onu –kimsenin göremeyeceği şekilde– büyük bir fıçıya soktu.

“Sakin sesini çıkarma!” dedi: “Sakin heyecanlanma ve kıpırdama; yoksa mahvolursun! Gece olunca, haydutlar uyurken buradan kaçabiliriz, ben bu fırsatı çoktandır bekliyordum.”

Tüm bunlar olurken haydutlar çıkageldi. Yanlarında bir başka kızı sürükleyip getirdiler; adamların hepsi sarhoştı, kızın bağırıp sızlanmasına aldırmazdılar. Ona içmesi için şarap verdiler; üç bardak şarap: biri beyaz, biri kırmızı ve biri de sarı renkte. Bunları içtikten sonra kızın yüreği dağıldı; bunun üzerine onun güzel giysilerini yırttılar, masaya yatırdıktan sonra vücudunu kesip parçalara ayırdılar ve sonra tuzladılar.

Fıçının içindeki zavallı genç kız bunları görünce korkudan tir tir titredi, başına neler geleceğini anlamıştı. Haydut-

lardan biri, ölenin küçük parmağında bir altın yüzük gördü, onu çekip çıkaramayınca eline bir balta alarak o parmağı kesti, ama o kesik parmak havaya sıçrayarak fıçının hizasına kadar yükseldi ve genç kızın kucağına düştü. Haydut eline bir mum alarak onu aradıysa da bulamadı. Bir başka haydut:

“Şu büyük fıçının arkasına da baktın mı?” diye sordu. Ama yaşlı kadın:

“Hadi gelin, yemek yiyin. Aramayı yarına bırakın. Parmak kaçacak değil ya!” diye seslendi.

Bunun üzerine haydutlar:

“Karı haklı” diyerek aramayı kestiler. Yaşlı kadın onların şarabına uyku ilacı damlattı; az sonra hepsi bodruma inip uyumaya başladı. Onların horlayışını duyan nişanlı kız fıçıdan çıktı, yerde yan yana yatmakta olan haydutların arasından geçti; biri uyanacak diye çok korktu. Neyse ki, böyle bir şey olmadı. Yaşlı kadın da onunla beraber gelerek kapıyı açtı. İkisi de hızlı adımlarla haydutların elinden kaçmayı başardı. Yere serpilene küller rüzgârın etkisiyle uçup gitmişti, ama bezelyeyle mercimek yeşermişti ve ay ışığında yol iyice belli oluyordu. Böylece bütün bir gece yürüdüler, sabaha karşı değirmene vardılar.

Kız tüm olan bitenleri babasına anlattı.

Düğün günü damat çıkageldi, ama değirmenci bütün akrabalarını ve tanıdıklarını davet etmişti. Sofraya oturduklarında herkes bir şeyler anlattı. Gelin sustu ve hiç konuşmadı. Bunun üzerine damat ona:

“Şekerim, senin anlatacağın bir şey yok mu?” diye sordu. “Konuş biraz!”

Kız cevap verdi:

“Gördüğüm rüyayı anlatayım. Bir ormanda tek başıma dolaşıyordum, derken karşıma bir ev çıktı; içinde kimse yoktu, ama duvara asılı kafesteki kuş bana şöyle seslendi:

*Geri dön, geri dön, genç nişanlı,
Çünkü bu ev korkunç ve kanlı.*

Ve aynı sözleri bir kere daha tekrarladı. Şekerim, yani rüya görmüştüm. O evdeki bütün odaları dolaştım, hepsi boştu. Sonra bodruma indim, orada çok, ama çok yaşlı bir kadın gördüm; durmadan kafasını sallıyordu. Kendisine: ‘Nişanlım bu evde mi oturuyor?’ diye sordum. ‘Ah, zavallı çocuk, sen haydutların arasına düştün; nişanlın burada oturuyor, o seni paramparça edip öldürecek ve yiyecek’ diye cevap verdi. Tabii bu bir rüya, şekerim! Sonra yaşlı kadın beni bir fıçıya soktu, tam saklanmışım ki, haydutlar çıkageldi Yanlarında genç bir kadın vardı, ona üç ayrı renkte şarap içirdiler: kırmızı, sarı ve beyaz şarap; bunun üzerine yüreği darmadağınık oldu. Daha sonra onu, giysilerini yırtıp masaya yatırdıktan sonra vücudunu bıçakla doğradılar ve tuzladılar. İçlerinden biri, onun parmağındaki altın yüzüğü çekip çıkaramayınca eline bir balta alarak o parmağı uçurdu. O parmak, içinde bulunduğum fıçının hizasına kadar yükselerek benim kucağıma düştü. İşte o yüzüklü parmak!”

Böyle der demez o yüzüğü çıkararak orada bulunanlara gösterdi.

Aynı anda damadın yüzü bembeyaz oldu. Yerinden fırlayarak kaçmak istedi, ama davetliler onu sımsıkı yakalayarak mahkemenin huzuruna çıkardılar.

Hem o hem de güruhu mahkûm oldular.

Dev ve Terzi

Bep hava atan, ama borcunu hiç ödemeyen bir terzi-
nin aklına esti. Ormana gidip etrafa bir göz atacaktı.
Terzihanesini terk etti, gidebildiği kadar gitti.

*Hep yollarda dolaştı durdu
Patika ve köprüler onu yordu
Bütün gün oraya buraya gitti
Sonunda gücü ve hevesi bitti.*

Derken ufukta sarp bir dağ gördü; onun arkasında da bal-
ta girmemiş karanlık bir ormanın içinden ta göğe kadar yük-
selen bir kule gördü:

“Vay canına!” diye söylendi: “Bu da nesi?” Çok merak et-
tiği için oraya doğru yürüdü. Yaklaştığında gözlerine inana-
madı, dili tutuldu; Çünkü bu kulenin bacakları vardı, bir
sıçrayışta sarp dağı aşan bu şey kule falan değil, koskoca bir
devdi.

“Sen ne arıyorsun burada ufaklık?” diye gür bir ses ortalı-
ğı çıkınlattı.

Terzi kekeledi:

“Ormanda ekmeğimi kazanabilir miyim diye etrafa bakı-
nıyordum.”

“İstersen benim yanımda çalış” dedi dev.

“Gerekirse neden çalışmayayım ki? Ne ücret alacağım?”

“Ne ücret mi alacaksın? Söyleyeyim. Yılda üç yüz altmış

beş gün alacaksın, artık yılda da Şubat 29 çektiği için bir gün daha fazla. Tamam mı?”

“Öyle olsun” dedi terzi ve şöyle düşündü: “Onun suyuna gitmem lazım. En kısa zamanda buradan kurtulmalıyım.”

Bunun üzerine dev, “Git bana bir testi su getir bastıracak!” dedi.

“İstersen kuyuyu alıp getireyim, kaynağıyla beraber?” dedi palavracı.

“Nee? Kaynağıyla beraber kuyuyu mu?” diye homurdandı dev; hem hantal hem de aptal olduğu için sakalını kaşıdı. Yavaş yavaş terziden ürkmeye başladı. “Bu herif elma soy-maktan çok daha fazla şey yapar, büyücü herhalde? Gözünü dört aç arkadaşım, bu sana göre bir hizmetçi değil!” diye aklından geçirdi.

Terzi suyu getirdiğinde dev bu kez ona ormana gidip biraz odun toplamasını emretti.

“İstersen bir vuruşta tüm ormanı getireyim,

*Oradaki tüm ağaçları
Yaş ya da kuru demeden
Dallı budaklı da olsa
Hepsini getiririm nasılsa!”*

diye soran terzi ormana odun kesmeye gitti.

“Ne? Tüm ormanı mı kesecek?

*Yaş ya da kuru demeden
Tüm ağaçları mı devirecek?
Yemek bile yemeden!*

Kuyuyu da kaynağıyla birlikte getirecek ha!” diye homur-

dandı dev ve daha fazla korkmaya başladı. “Herifin elinden elma soymaktan çok daha fazla şeyler geliyor; büyücü herhalde. Gözünü dört aç, arkadaşım. Bu, sana göre bir hizmetçi değil.”

Terzi odunu getirdikten sonra dev ona akşam yemeği için üç tane yabandomuzu vurmasını emretti.

“İstersen bir atışta bin domuz vurup hepsini buraya getireyim?” diye sordu palavracı terzi.

“Ne?” diye haykırdı ürkek dev; çok korkmuştu. “Bugün-lük bu kadarı yeter, hadi git uyu.”

Dev o kadar korkmuştu ki, bütün gece gözüne uyku girmedi. En kısa zamanda bu büyücü hizmetçiden nasıl kurtulacağını düşündü durdu. Sabreden derviş muradına ermiş derler ya!

Ertesi sabah dev ile terzi bir bataklığa gittiler; bu bataklık-ğın etrafında bir sürü söğüt ağacı vardı.

Dev, “Dinle terzi, şu söğüt ağacının dallarından birine çık otur; sonra onu egebilecek misin bakalım, çok merak ediyorum” dedi.

“Pöh!” diyen terzi ağaca tırmanıp dallardan birinin üzerine oturduktan sonra soluğunu tutarak tüm ağırlığını verince dal aşağıya eğildi. Ama terzi soluklanmak isteyince ve de ütüyü cebine koymayı unuttuğu için, eğik dal onu havaya öyle bir fırlattı ki, bir daha kimse onu göremedi.

Eğer aşağı düşmezse hâlâ gökte bir yerlerde olmalı.

Terzi Cennette

Bir gün Yüce Tanrı yanına tüm havarileri ve azizleri alarak cennetin bahçesinde dolaşmak istedi ve cennette Aziz Petrus dışında hiç kimse kalmadı. Efendimiz ona, kendi yokluğunda içeriye hiç kimseyi almamasını emretti. Bunun üzerine Petrus kapıda nöbet tutmaya başladı.

Aradan çok geçmeden kapı çalındı; Petrus gelenin kim olduğunu ve ne istediğini sordu.

“Ben fakir ve namuslu bir terziyim” diye cevap verdi ince bir ses, “İçeri girmek istiyorum.”

“Ama sen, darağacındaki hırsız gibi, başkalarının kumaşından çaldın hep. Cennete giremezsin! Efendim kendisi dışarıda olduğu sürece kimseyi içeri bırakmamamı emretti.

“Acıyın bana” diye seslendi terzi. “Ben kumaş çalmadım, sadece masadan kendiliğinden yere düşen, hiç işe yaramaz yamalık kumaş parçalarını topladım; onları çalmadım. Bakın, topallıyorum, artık geri dönmem imkânsız. N’olur beni içeri alın, en kötü işleri yapmaya hazırım. Çocuk taşıyım, bebek çamaşırını yıkarım, onların giysilerini tamir ederim.”

Aziz Petrus total terziye acıyarak ona, kupkuru vücudu içeri girebilecek kadar cennetin kapısını açtı. Ve onu kapı arkasında bir köşeye oturtuttuktan sonra Yüce Tanrı geri döndüğünde onu fark etmemesi için sakın ve sessiz kalmasını söyledi; yoksa fark ettiği takdirde kızacaktı!

Terzi söz dinledi, ama bir ara Aziz Petrus dışarı çıkınca yerinden kalkarak büyük bir merakla cennetin her köşesini dolaştı, her tarafa bakma fırsatını buldu. Sonunda öyle bir yere geldi ki, burada çok güzel ve çok kıymetli bir sürü sandalye dizilmişti; en ortada da saf altından yapılma, üzeri pırıl pırıl kıymetli taşlarla süslü ve diğer sandalyelerden daha yüksek duran bir koltuk vardı; bu koltuğun önüne de altından yapılmış bir tabure konmuştu. Bu, Yüce Tanrı'nın koltuğuydu, burada oturduğu yerden dünyada olup bitenleri görebiliyordu.

Terzi hiç ses çıkarmadan bir süre öylece durdu ve bir süre koltuğa baktı. Bakınca da bütün dünyada neler olup bittiğini gördü. Derken bir dere kenarında yaşlı ve çirkin bir karı gördü; kadın çamaşır yıkarken gizlice iki tane eşarp aşırıp yanına koydu.

Bunu gören terzi o anda öyle öfkelenmişti ki, altın tabureyi tuttuğu gibi cennetten yeryüzündeki hırsız kariya fırlattı. O tabureyi bir daha geri alamayacağına göre usulca koltuktan kalkarak sanki hiçbir şey olmamış gibi kapı arkasındaki köşesine çekildi.

Yüce Tanrı, yanındakilerle geri döndüğünde kapının arkasındaki terziyi önce görmedi, ama koltuğuna oturduğunda taburenin yokluğunu fark etti. Aziz Petrus'a taburenin nereye gittiğini sordu, ancak o bilmiyordu. O zaman ondan, içeriye kimseyi alıp almadığını öğrenmek istedi. "Kapının arkasında topal bir terzi var, o girmiş olabilir mi, bilmiyorum" dedi Petrus.

Bunun üzerine Yüce Tanrı terziyi çağırarak ona tabureyi alıp almadığını, aldıysa nereye koyduğunu sordu.

Terzi sevinçle, “Efendim, ben onu kızgınlıkla, yeryüzünde çamaşır yıkarken iki eşarp çalan bir kadına fırlattım” diye cevap verdi.

“Seni gidi soytarı seni! İnsanları senin yaptığın gibi mi sorgulayayım yani? O zaman sen çoktan ölmüştün. Ve bana da ne sandalye, ne koltuk, ne sıra ve ne de

maşa kalırdı, çünkü hepsini aşağı fırlatmam gerekirdi. Sen artık bundan sonra cennette kalamazsın, senin yerin kapının dışı! Ondan sonra da nereye gidersen git! Burada kimse kimseyi cezalandıramaz, bu ancak benim işim!” dedi Yüce Tanrı.

Petrus terziyi cennetten dışarı attı; adam yırtık pırtık ayakkabıları ve ayağındaki nasırlarıyla dindar askerlerin önünden geçerken hep gülüşmelere maruz kaldı.

Şarkı Söyleyen Kemik

Bir zamanlar bir köye bir yabandomuzu dadanmıştı; hep çiftçilerin tarlasını alt üst ediyor, hayvanları öldürüyor, insanların giysilerini parçalıyordu.

Kral köyü bu beladan kurtaracak kimseyi ödüllendireceğini vaat etti. Ama hayvan o kadar büyük ve güçlüydü ki, ormanda kimse yanına yaklaşamıyordu.

Sonunda kral yabandomuzunu yakalayana ya da öldürene kızını vereceğini ilan etti.

O köyde yaşayan fakir bir adamın iki oğlu vardı; ikisi de bu riski göze aldı. Büyük oğlan kurnazdı ve zekiydi, ama ki-birliydi; küçük oğlansa saftı, hatta biraz aptaldı, ama iyi kalpli-ydi.

Kral onlara:

“Domuzu bir an önce öldürebilmek için ormana iki ayrı yönden girin” dedi.

Büyük oğlan akşamdan, küçük oğlansa ertesi sabah girdi ormana.

Küçük oğlan bir süre yol aldıktan sonra bir cüceyle karşı-laştı. Cücenin elinde siyah bir mızrak vardı:

“Ben bu mızrağı sana veriyorum, çünkü sen çok iyi kalplisin. Domuzun karşısına bununla çıktın mı, hiç korkma, sana zarar veremez” dedi.

Oğlan cüceye teşekkür ettikten sonra mızrağı alarak korkusuzca yoluna devam etti. Ve çok geçmeden kendisine

doğru koşan hayvanı gördü. Mızrağıyla karşısına çıktı, sonra onu öyle bir gazez ve hiddetle savurdu ki, hayvanı tam kalbinden vurdu. Daha sonra da onu krala götürmek üzere sırtına vurarak evin yolunu tuttu.

Ormanın öbür ucuna vardığında tam girişte bir ev gördü. İçeride insanlar şarap içip dans ederek eğlenmekteydi. Ağabeyi de onların arasındaydı; oğlan onlara katılırken nasılsa domuz kaçacak değil ya diye düşünerek kafa çekmeyi düşünmüştü. Kardeşinin sırtındaki avla ormandan çıkageldiğini görünce kıskançlığının ve kötü kalbinin esiri oldu.

“İçeri gir kardeşim, dinlen biraz, sonra da bir bardak şarap iç” dedi.

Küçük oğlan hiç aklına kötü bir şey getirmeden içeri girdi ve kendisine mızrak veren cüceyi ve o mızrakla domuzu nasıl öldürdüğünü anlattı. Ağabeyi onu akşama kadar evde tuttu, sonra birlikte yola çıktılar.

Karanlıkta, altından dere akmakta olan bir derenin üzerindeki köprüye vardıklarında büyük oğlan kardeşini önden yürüttü. Köprünün tam ortasına geldiklerinde kafasına bir taşla vurdu; oğlan ölü olarak suya düştü. Ağabeyi onu toprağa gömdü, domuzu alarak krala götürdü ve hayvanı kendisinin öldürdüğünü iddia ederek kızıyla evlenmek istediğini söyledi.

Kardeşi düğüne gelmeyince, “Herhalde onu domuz parladı” dedi ve herkes buna inandı.

Ama Tanrı’dan hiçbir şey saklanmayacağı için bu eylem de açıklığa kavuştu.

Uzun yıllar geçtikten sonra bir çoban sürüsünü o köprüden geçirirken aşağıda, kumların üzerinde bembeyaz bir ke-

mik gördü; bundan iyi bir ağızlık yapılabilirdi. Hemen aşağı inip aldığı kemikten kavalına güzel bir ağızlık yonttu. Ve kavalını üfler üflemez o kemik çobanı da çok şaşırtan şöyle bir şarkı tutturdu:

*Ah, sevgili çoban,
Kemigimi kaptın,
Ağızlık yaptın.
Beni ağabeyim öldürdü ya,
Sonra köprüden attı suya.
Yabandomuzunu krala verdi,
Onun kızıyla evlenmekti derdi.*

“Ne harika bir kaval! Kendiliğinden şarkı söylüyor, bunu krala götürmeliyim” diye söylendi çoban.

Ve kralın huzuruna çıktığında kaval şarkısını söylemeye başladı.

Kral durumu kavradı ve hemen köprünün altındaki toprağı kazdırdı; ölünün tüm kemikleri meydana çıktı.

Kötü kalpli kardeş işlediği suçu inkâr edemedi. Onu bir çuvala soktukten sonra çuvalın ağzını diktiler; oğlan diri diri, havasızlıktan boğulup öldü. Küçük kardeşin de kemiklerini topladıktan sonra kilisenin avlusunda ona güzel bir mezar yaptılar.

12 Serçe ile Dört Yavrusu

Bir serçenin kırlangıç yuvasında dört yavrusu vardı. Uçma aşamasına geldiklerinde çocuklar bu yuvayı bozdu ve de rüzgâr uçma aşamasına gelen kuşları alıp götürdü.

Yaşlı serçe yavrularını tehlikelerden koruyamadığı ve onları eğitemediği için üzüлp durdu.

Sonbahar gelince bir buğday tarlasında yavrularını, yani dört serçeyi görünce çok sevindi ve onları yuvasına götürdü.

“Ah yavrularım, bütün bir yaz beni üzüntü içinde bıraktınız; ben size uçmayı öğretemeden siz rüzgâra kapıldınız. Şimdi beni dinleyin! Babanızın peşinden gelin ve onun yaptıklarına dikkat edin. Çünkü yavru kuşlar her zaman için tehlike de sayılır” dedikten sonra yavrularından en yaşlısına yazı nasıl geçirdiklerini ve nasıl beslendiklerini sordu.

“Ben hep bahçede kaldım, solucan ve tırtıl aradım, ta ki kirazlar olgunlaşınca kadar.”

“Ah, oğlum” dedi babası. “İnsanlar o kadar kötü değildir, ama sizler için yine tehlike var. Bahçedeyken uzun, yeşil ve içi boş borular taşıyan kişileri görürseniz çok dikkat edin.”

“Tamam, baba. O deliğin ağzına bir yaprak yapıştırılrsa nasıl olur?”

“Bunu nerde gördün?”

“Bir tüccarın bahçesinde” diye cevap verdi oğlan.

“Aman oğlum, onların eli çabuktur! Onlara pek güven

olmaz, yanlarına yanaşma!” diyen babası bu kez öbür yavrusuna sordu:

“Sen nerde yattın kalktın?”

“Sarayda” diye cevap verdi yavrusu.

“Orada hep altın, kadife, ipek, zırh gibi şeylerle atmaca, baykuş falan bulunur, serçelerle öbür kuşlara pek rastlamazsın; sen samanlıkta kalmaya bak ya da harman dövülen yerlerde. Şansın yaver giderse orada rahat rahat yiyecek yem bulursun.”

“Olur, baba” dedi yavrusu. “Ama bazen seyislerin çocukları ağ ya da saman arasında ilmik hazırlayarak tuzak kuruyorlar, o zaman bazı kuşlar onlara takılıp kalıyor.”

“Bunu nerde gördün sen?” diye sordu babası.

“Ahırda, çocuklar oynarken gördüm.”

“Aman oğlum, onlar yaramaz çocuklar! Sen sarayda, soylu kişilerin yanında bulundun, tüy dökmemeyi öğrendin belki, ama dış dünyaya çıkarsan etrafına iyi bak. En akıllı köpekleri bile yiyen kurtlar vardır hep.”

Yaşlı kuş üçüncü yavrusunu karşısına alarak:

“Nerelerdeydin sen?” diye sordu.

“Arabaların geçtiği yollarda ve patikalarda; oralarda hep buğday ve arpa taneleri buldum.”

“Onlar iyi bir yem, ama etrafına iyi bak. Yere eğilip de taş alan birini gördün mü orada fazla durma.”

“Bazen ceplerinde ya da çıkınlarında çakıl taşı taşıdıkları doğru mu onların?”

“Bunu da nerde gördün?”

“Dağcılarda, babacığım; dağa tırmanırken yanlarında hep

taş taşıyorlar.”

“Dağcılar mağcılar; onların hepsi çok kurnaz. Yanlarında hep taş taşırlar. Onlardan bir tanesini görmüşsen görmüşsün; artık deneyimli sayılırsın.

*Yola çıkıp işine bakarken sıkı dur,
Çünkü çocuklar saparla serçe vurur.”*

Sonunda yaşlı kuş en ufak yavrusunu karşısına alarak ona şöyle dedi:

“Bak sevgili yavrum, sen ağabeylerine göre daha zayıfsın ve hâlâ çocuksun; en iyisi sen benim yanımda kal. Dünya kocaman, devrik gagalı ve uzun pençeli kötü kuşlarla dolu.

Sen ağaçlardaki ya da ev içlerindeki örümcek yavruları ve tırtıllarla beslenmeye bak, o zaman başına bir şey gelmez.”

“Ah, babacığım! Kim ki başkalarına zarar vermeden beslenir, o zaman daha çok yaşar; atmaca, baykuş, kartal bile ona zarar vermez. Eğer sabah akşam Tanrı’sına dua edip yiyeceğini namuslu yoldan kazanırsa, o zaman serçe yavrusu da, çalıkuşu yavrusu da yuvasından yere düşmez.”

“Bunları nerde öğrendin sen?

“Rüzgâr beni yuvadan alıp uçurduğunda bir kiliseye geldim; bütün yazı pencerelerdeki sinekleri ve örümcekleri yiyecek geçirdim; tüm serçelerin babası beni iyice doyurdu ve her şeyden önce beni korkunç kuşlardan korudu.”

“İnanacaksın, oğlum! Kiliselere gidip oraları örümcek ve sineklerden kurtarırsan, tüm dünya hain kuşlarla dolsa bile Yaradan seni kollayacaktır!”

*Tanrı buyruğunu yerine getiren,
Susmayı, katlanmayı, beklemeyi,
Dua etmeyi, hoş görmeyi bilen
Temiz vicdanlı ve inançlı kişi!
Korkmasın artık, yolundadır işi.*

!!! Kumarbaz Hansel

Bir zamanlar bir adam vardı, kumar oynamaktan başka bir şey bilmezdi; bu yüzden herkes ona Kumarbaz Hansel derdi. Kumardan vazgeçemediği için evini ve tüm malını kaybetti.

Son gün, yani alacaklılar evi devralmaya geldiklerinde, Yüce Tanrı ile Aziz Petrus çıkagelip Hansel'e, geceyi evinde geçirmek istediklerini söylediler.

Hansel, "Burada kalabilirsiniz, ama size verilecek ne yatağım var ne de yemeğim" dedi.

Tanrı ona sadece kendilerini misafir etmesini söyledi; yiyecek onlara ait olacaktı. Bu Hansel'in işine geldi. Ve Aziz Petrus ona fırıncıdan ekmek satın alması için üç lira verdi. Kumarbaz Hansel parayı alıp gitti. Derken, içinde kumar oynanan bir eve vardı. Oradaki kumarbazlar onun bütün parasını aldılar ve sonra arkasından seslendiler:

"Hansel, içeri gelsene?"

"Ne yani? Üç liramı daha mı alacaksınız?"

Ama adamlar onu bırakmadı. Hansel oyuna girdi ve elindeki üç lirayı yine kaybetti.

Yüce Tanrı ile Aziz Petrus, Hansel'in hâlâ dönmediğini görünce onu karşılamaya çıktılar. Kumarbaz Hansel onların geldiğini görünce parayı pis bir su birikintisine düşürmüş gibi yaparak durmadan suyu karıştırmaya başladı. Ama Yüce Tanrı onun parayı kumarda kaybettiğini biliyordu. Aziz Pet-

rus Hansel'e üç lira daha verdi. Hansel bu kez oyuna gelmedi ve onlara ekmeği getirdi. Yüce Tanrı ona şarabı olup olmadığını sordu.

"Aman efendim, bütün fıçılar bomboş."

Yüce Tanrı ona mahzene inmesini, çünkü orada en leziz şarabın bulunduğunu söyledi.

Hansel buna hiç inanmak istemedi, ama sonunda:

"Peki, gidip bakayım, ama fıçıda şarap falan yok" dedi. Ama fıçının musluğunu açtığında harika bir şarap akmaya başladı. Şarabı misafirlerine ikram etti. Onlar da geceyi orada geçirdiler.

Ertesi gün Yüce Tanrı, Hansel'e "Yaradan'dan kendine üç lira bağışlat!" dedi. Yani ondan Tanrı'ya yalvarmasını bekledi. Ama Hansel para yerine üç şey istedi: her zaman kazanacağı iskambil kâğıdı, her attığında kazanacağı bir çift zar ve bir de üzerinde her türlü meyvenin yetişeceği bir ağaç; ama tırmandığı zaman bir daha aşağı inemeyeceği, ancak emirle inebileceği bir ağaç.

Yüce Tanrı ona istediklerini vererek Aziz Petrus'la birlikte oradan ayrıldı.

Bu kez Kumarbaz Hansel kumara öyle bir başladı ki, neredeyse bütün dünyayı yuttu. Bunun üzerine Aziz Petrus, Yüce Tanrı'ya:

"Efendim, bu gidiş iyi bir gidiş değil; neredeyse bütün dünyayı kazandı, Azrail'i ona göndersek iyi olur" dedi.

Ve ona Azrail'i gönderdiler.

Azrail geldiğinde Hansel elbette kumar masasındaydı. Azrail ona:

“Hansel, biraz dışarı gelsene!” dedi.

Ama bizim oyun hastası:

“Bekle biraz, oyun bitsin. Bu arada dışarıdaki ağaca tırman, oradan bize biraz meyve topla ki, giderken yolda yiye-
lim” dedi.

Azrail ağaca tırmandı, ama bir türlü inemedi ve Kumar-
baz Hansel onu yedi yıl boyunca orada bıraktı; bu süre için-
de de hiç kimse ölmedi.

Bunun üzerine Aziz Petrus, Yüce Tanrı’ya:

“Efendim, bu gidiş iyi bir gidiş değil; kimse ölmüyor. Bu
iş biz düzeltelim” dedi.

Kendiliğinden bir araya geldiler. Yüce Tanrı, Hansel’e
Azrail’i ağaçtan indirmesini emretti.

Hansel hemen giderek Azrail’e, “Aşağı in bakayım!” dedi.

Azrail aşağı iner inmez onu boğuverdi. Sonra ikisi bir
başka dünyaya gittiler.

Derken Kumarbaz Hansel ölü olarak geldiği cennetin ka-
pısını çaldı.

“Kim o?”

“Kumarbaz Hansel!”

“Ah, sana ihtiyacımız yok, git buradan!”

Bunun üzerine Hansel arafa gitti ve kapısını çaldı.

“Kim o?”

“Kumarbaz Hansel.”

“Bizim derdimiz başımızdan aşkın; burada oyun moyun
istemiyoruz, git buradan!”

Hansel bu kez cehennemin kapısına vardı; onu içeri aldı-
lar.

Ama yaşlı Lucifer* ve dünyadaki işini bitirmiş birkaç kambur şeytandan başka kimse yoktu orada. Hansel hemen onların yanına çökerek oyuna başladı. Ancak Lucifer'in birkaç kambur arkadaşından başka hiçbir şeyi yoktu; Hansel onları kazandı, çünkü elindeki kartlarla nasıl olsa kazanacaktı. O şeytanları yanına alarak cennete çıktı; hepsi birden ellerindeki sopalarla öyle bir gürültüye başladılar ki, kapı yerinden sarsıldı.

Bunun üzerine Aziz Petrus:

“Efendim, bu gidiş iyi bir gidiş değil. Onu içeri alalım, yoksa cennetin altını üstüne getirecek” dedi.

“O zaman hemen içeri alalım.”

Ama Hansel içeri girer girmez öyle bir oyuna başladı ki, o zamana kadar böyle bir gürültü ve şamata görülmemişti. Hani insan kendi konuştuğunu anlamıyordu derler ya, işte öyle bir patırtı!

Aziz Petrus yine konuşmak zorunda kaldı:

“Efendim, bu gidiş iyi bir gidiş değil. Onu dışarı atalım, yoksa cennetin altını üstüne getirecek!”

Onu yakalayıp dışarı attılar; ruhu kendiliğinden öyle bir parçalandı ki, her bir parçası bir kumarbaza kismet oldu ve ta zamanımıza kadar geldi.

* Şeytanların başı -çn.

Güçlü Hans

Bir zamanlar bir karı koca vardı; tek çocuklarıyla şehirden uzak bir vadide yalnız yaşıyorlardı.

Bir gün kadın çam yaprağı toplamak üzere ormana gitti; iki yaşındaki oğlu Hans'ı da yanına aldı. İlkbahar yeni başlamıştı; ormandaki rengârenk çiçeklerden hoşlanıyordu çocuk; bu nedenle annesi onu her gün yanına alıyordu.

O gün çalılıklar arasından iki haydut fırlayarak kadınla çocuğu yakaladıkları gibi ormanın derinliklerine kaçıldılar; oraya hiç kimsenin uğradığı yoktu.

Zavallı kadın onlara çocuğu serbest bırakmaları için yalvardı; ama herifler taş yürekliydi. Onun yalvarıp yakarışına aldırmış etmeksizin ikisini de zorla yanlarında sürüklediler. İki saat boyunca çalılıklar arasında yürüdükten sonra bir kayalığa vardılar. Burada bir kapı vardı. Haydutlar vurur vurmaz bu kapı açılıverdi. Uzun ve karanlık bir koridordan geçtikten sonra, bir ocakta yanan ateşin aydınlattığı büyük bir mağaraya geldiler. Duvarda kılıçlar, palalar ve diğer silahlar asılıydı; ışık altında hepsi pırıl pırıldı. Ortadaki siyah bir masada dört haydut kâğıt oynamaktaydı; reisleri de baş köşedeydi. Kadını görünce yerinden kalkarak ona yaklaştı ve korkmamasını, sakın olmasını, kendisine bir zarar vermeyeceklerini anlattı; etrafı derleyip toplayıp yemek pişirdiği takdirde burada rahat bir hayat sürebileceğini de vurguladı.

Daha sonra kadına yiyecek bir şeyler verdikten sonra, ço-

cuğuyla birlikte yatacağı yatağını gösterdiler.

Kadın dört yıl bu haydutların arasında yaşadı; bu arada Hans büyüdü ve güçlendi. Annesi ona masallar anlattı ve mağarada bulduğu bir şövalye kitabından maceralar okudu. Hans dokuz yaşına geldiğinde kendine çam dalından sağlam bir değnek yonttu ve onu yatağının altına sakladı. Sonra anasının yanına vararak, “Anneciğim, söylesene bana, benim babam kim? Bilmek istiyorum!” dedi.

Annesi hiç ses çıkarmadan sustu; doğup büyüdüğü yeri özlemesin diye ona söylemek istemedi. Ayrıca bu acımasız haydutların onu serbest bırakmayacağını da biliyordu. Öte yandan Hans’ın, babasına kavuşamayacağını düşündükçe yüreği parçalanıyordu

Haydutların soygundan döndüğü bir gece Hans, değneğini yanına alıp çete reisinin karşısına geçerek, “Ben şimdi babamın kim olduğunu bilmek istiyorum; bunu bana söylemezsen seni döverim!” dedi. Reis gülerek ona öyle bir tokat attı ki, oğlan masanın altına yuvarlandı. Ama çok geçmeden yine ayağa kalktı ve değneğiyle reise ve adamlarına öyle bir dayak attı ki, her biri elini ayağını kıpırdatamaz hale geldi. Bir köşeye çekilmiş olan annesi oğlunun bu cesaretine ve gücüne hayran kaldı.

Hans işini bitirdikten sonra annesine dönerek, “Ben çok ciddiylim; babam kimdir, bilmeliyim!” dedi. Annesi, “Bak Hans’çığım, istersen onu buluncaya kadar birlikte gidip arayalım” diye cevap verdi. Çete reisinin cebinden giriş kapısının anahtarını aldı; bu arada Hans da bir çuval un sırtladı; ayrıca altın, gümüş, yani ne kadar değerli eşya varsa taşıyabildiği kadarını bu çuvala yükledi. Birlikte mağarayı terk et-

tiler. Ama karanlıktan aydınlığa çıktıklarında yemyeşil orman, çiçekler, kuşlar ve gökyüzündeki sabah güneşi Hans'ın gözünü aldı. Bir an durup aklını başına toparlamaya çalıştı.

Annesi evin yolunu aradı, birkaç saat yürüdükten sonra evlerinin bulunduğu ıssız vadiye ulaştılar.

Babası kapı önünde oturmaktaydı. Karısını görünce, hele Hans'ın, ölü sandığı oğlu olduğunu öğrenince sevinçten ağlamaya başladı.

Hans artık on iki yaşında olmasına karşın boyca babasından daha da uzundu.

Hep birlikte eve girdiler. Hans sırtındaki çuvalı ocağa bitişik sıranın üstüne bırakır bırakmaz ev çatırdadı; sıra kırıldı ve döşeme çöktü; ağır çuval kilere düşüverdi.

“Bu ne yahu?” diye söylendi adam, “Evi yıktın!”

“Merak etme, babacığım!” diye cevap verdi Hans, “Çuvalın içindekilerle yeni bir ev yaparsın.”

Ve Hans babasıyla birlikte yeni bir ev inşa etmeye, hayvan ve toprak satın alarak elde ettikleri ürünü satmaya başladı.

Tarlayı hep Hans sürüyor, harman yerinde düvenin altına samanları hep o serpiştiriyordu; boğalar düveni kendiliğinden çekiveriyordu.

İlkbahar gelip çatığında Hans, “Baba, para sende kalsın; bana elli kiloluk bir değnek yaptırt; gurbete çıkarken onu yanıma alacağım” dedi.

Değnek hazır olunca onu alarak baba evini terk etti; derken yolu karanlık ve balta girmemiş bir ormana düştü. Birden bir çatırtı ve çıtırtı işitti; çevresine bakınınca bir çam

ağacı gördü. Dibinden ta tepesine kadar gövdesi bir halatla sarılıydı; oğlan gözlerini yukarı çevirdiğinde koskoca bir herifin ağacı değnek gibi salladığını gördü.

“Heey, napıyorsun sen orda?” diye seslendi Hans.

Herif, “Ben dün çam yapraklarını dürdüm, onlardan halat yapmak istiyorum” diye cevap verdi. “Bu iyi işte! Adamda kuvvet var!” diye düşündü Hans ona seslenerek, “Sen boşver bunu, benimle gel, daha iyi” dedi.

Adam ağaçtan indi; boyu Hans’tan bir baş uzundu. Kaldı ki, Hans da kısa sayılmazdı. Oğlan ona, “Bundan sonra senin adın Çamdürücü olsun” dedi.

Birlikte yürümeye başladılar; bir ara tak tak tak diye öyle sesler duyduklar ki, her vuruşta sanki yer yerinden oynuyordu.

Derken koskoca bir kayalığa vardılar. Burada koskoca bir dev durmuş, yumruğuyla kayadan parçalar koparmaktaydı. Hans ona ne yaptığını sorduğunda dev:

“Geceleri ne zaman uykuya yatsam ayılar, kurtlar ya da başka hayvanlar gelip orayı burayı kokluyor; ben de bir türlü uyuyamıyorum. Kendime bir ev yapıp içine gireyim, bir güzel uyku çekeyim de, rahat edeyim diyorum” dedi.

“Haklısın be! Aslında iyi de olurdu!” diye aklından geçiren Hans ona:

“Sen ev yapmayı falan bırak da, bizimle gel!” dedi. “Senin adın da Taşkoparan olsun!”

Adam razı oldu ve üçü birlikte yola çıktılar. Vardıkları her yerde vahşi hayvanlar onlardan ürkererek kaçtı.

Akşam olunca eski ve terk edilmiş bir şatoya geldiler. İç-

ri girdiler ve büyük bir salonda uyudular.

Ertesi sabah Hans bahçeye çıktı; burası tamamen bakımsızdı, her tarafı yabanıl otlar bürümüşü. Oraya girer girmez karşısına çıkan bir yabandomuzu ona saldırdı; oğlan değneğiyle bir vuruşta onu yere yıktı ve sonra sırtladığı gibi şatoya taşıdı.

Hayvanı şişe geçirdikten sonra güzelce kızarttılar ve afiyetle yediler.

Bundan böyle her gün iki kişi ava çıkacak, üçüncüyse şatoda kalıp yemek pişirecekti; adam başına dört buçuk kilo et düşmüştü!

İlk gün Çamdürücü evde kaldı, Hans'la Taşkıran ava çıktı.

Çamdürücü yemek pişirirken üstü başı perişan, yaşlı bir cüce şatoya gelerek et istedi.

"Hadi ordan serseri, sana et met yok!" dedi Çamdürücü.

Ama o çelimsiz cüce karşısındakine yumruklarıyla öyle bir girişti ki, Çamdürücü karşı koyamadı ve yere düştü; güç nefes alıyordu. Cüce hıncını alıncaya dek oradan ayrılmadı.

Hans'la Taşkıran avdan döndüklerinde Çamdürücü onlara cüceden ve yediği dayaktan bahsetmedi ve onlar da evde kalsın da pataklanmak nasılmış görsünler diye içinden geçirerek keyiflendi.

Ertesi gün evde kalma sırası Taşkıran'daydı; Çamdürücü'nün başına gelenler onun da başına geldi; cüceye et vermek istemediği için o da güzel bir dayak yedi.

Diğerleri akşama doğru eve döndüğünde Çamdürücü Taşkıran'a baktı; o anda ikisi de sustu ve Hans da şu dayak-

tan kısmetini alsın bakalım diye akıllarından geçirdiler.

Bir gün sonra Hans evde kaldı; mutfaktaki işini bitirip kaynamakta olan kazanı karıştırırken aynı cüce çıkageldi ve ondan bir parça et istedi. Zavallı cüce, ona kendi payımdan vereyim de, öbürkülerin eti eksilmesin bari diye düşünen Hans ona biraz et verdi.

Cüce bunu yiyip bitirdikten sonra yine et istedi.

Yufka yürekli Hans ona daha iyi bir parça et verdikten sonra:

“Artık yeter, herhalde!” dedi. Cüce üçüncü kez et isteince oğlan, “Şımdırın ama!” diyerek ona bir şey vermedi. Arsız cüce onun da üzerine atılarak Çamdürücü’yle Taşkıran’a yaptığı gibi, bir dayak atmak istedi. Ama yanlış kapı çalmıştı! Hans hiç zorlanmadan ona değneğiyle bir kere dokunduğu gibi cüce merdivenlerden sıçrayarak kaçtı. Hans peşinden gitmek istedi, ama tökezleyerek boylu boyunca cücenin üzerine düştü. Tekrar doğrulduğunda cüce kaçmıştı bile.

Hans onu ormana kadar kovaladı ve kayalıklardaki mağara nasıl giriverdiğini de gördü. Sonra eve döndü, ama mağaranın yerini işaretlemişti.

Onun sapasağlam geri geldiğini gören ötekiler şaşırdı; Hans onlara olan biteni anlattı; onlar da artık susmayarak kendi başlarına gelenleri açıkladı.

Hans gülerek, “Hak etmişsiniz; et konusunda da cimri davranmışsınız. Ayrıca siz koca adamlarsınız, bir cüceden dayak yemeye utanmıyor musunuz?” dedi.

Neyse, üçü de bir küfeyle halat alıp kayalıklardaki mağara gitti. Hans’ı küfeye koyup halatla aşağı sarkıttılar. Hans

dibe vardığında orada bir kapı gördü. Kapıyı açtı, içerde genç ve güzel bir kız oturmaktaydı; güzel demek yeterli değildi! O güzelliği tarif edecek kelime bulamıyor insan! Ve kızın yanında da, Hans'a bakarak pişmiş kelle gibi sırtan cüce vardı. Ancak kız zincire vurulmuştu ve üzgün üzgün bakmaktaydı. Hans ona çok acıdı. Şu pis cüceden onu kurtarmalıyım diye kendi kendine söylendi. Ve değneğiyle dokunur dokunmaz cüce yere düşüp öldü. Hans hemen genç kızı zincirlerinden kurtardı; ama güzelliğine de hayran kaldı.

Genç kız ona, kendisinin bir prenses olduğunu, ülkesindeki vahşi bir kont tarafından kaçırılıp buradaki mağaraya hapsedildiğini anlattı; kendisiyle evlenmek isteyen kontu reddetmişti. Kont da cüceyi onun başına nöbetçi olarak dikmişti! Cüce de işkence yapmaktan geri kalmamıştı.

Hans genç kızı küfeye koyarak yukarı çekirtti. Daha sonra boş küfe yine aşağı sarkıtıldı. Ama Hans'ın yandaşlarına pek güveni yoktu. "Acayip davrandılar; sana cüceden hiç bahsetmediler. Kimbilir şimdi sana karşı ne numara çevirecekler!" diye söylendi kendi kendine. Ve sepete kendisi bineceği yerde elli kiloluk değneğini koydu. İyi ki de öyle yaptı! Çünkü yarı yoldayken sepeti bırakıverdiler; Hans içinde olmuş olsaydı ölmüştü! Ama şimdi buradan yukarıya nasıl çıkacağını bilemiyordu; ne kadar kafa yorduysa da, bir çare bulamadı. "Çok yazık; burada açlıktan öleceksin" diye söylendi kendi kendine. Böyle bir aşağı bir yukarı dolaşıp dururken, daha önce genç kızın bulunduğu ufak odaya geldi. Derken, bakışları cücenin parmağındaki yüzüğe takıldı; yüzük ıslıl ıslıl parlıyordu. Onu alıp kendi parmağına taktı ve yüzüğü döndürdüğü anda başının üzerinde bir uğultu işitti.

Yukarıya baktı ve orada, havada uçan cinleri gördü. Cinler, “Efendimizin emirlerini bekliyoruz” dedi. Hans önce şaşırdı, ama sonra kendisini yukarı çekmelerini istedi. Emrini hemen yerine getirdiler; oğlan kuş gibi uçtuğu hissine kapıldı. Yukarıya vardığında orada kimseyi göremedi. Şatoya gitti; orada da kimse yoktu! Çamdürücü ile Taşkıran çekip gitmişti; genç kızı da yanlarına almışlardı.

Hans yüzüğü bir kez daha döndürünce cinler çıkageldi; oğlana yandaşlarının denize açıldığını söylediler.

Hans cinlerden birine binerek deniz kenarına kadar geldi; ta uzaklarda ufak bir tekne gördü; içinde kalles yandaşları bulunuyordu.

Hans kızgınlıktan ne yapacağını bilemedi; değneğini kap-tığı gibi yüzmeye başladı, ama elli kiloluk değnek onu dibe çekti; neredeyse boğulacaktı. Neyse ki, tam zamanında yüzüğü çevirdi de, cinler gelip onu havada uçurarak tekneye yetiştiriverdi.

Oraya varınca Hans, o kötü niyetli yandaşlarına hak ettikleri dayağı değneğiyle öyle bir attı ki! Sonra da onları denizde bıraktı. Ondan sonra da küreklere asılarak, ikinci kez hayatını kurtardığı güzel kızı anne ve babasına teslim etti.

Daha sonra da onunla evlendi. Böylece herkes mutlu oldu.

Muhallebi

Bir zamanlar yoksul ve uysal bir kız vardı; annesiyle birlikte yaşıyordu; hiç yiyecekleri yoktu. Bu yüzden bir gün kız ormana gitti; orada yaşlı bir büyücü kadınla karşılaştı. Kadın onun derdini biliyordu; bu yüzden ona küçük bir çanak hediye etti.

“Çanak, çanak, hadi pişir!” dendiği zaman çanak muhallebi pişirecekti. “Çanak, dur bakalım!” dendiğinde de pişirmeye son verecekti.

Kız bu çanağı annesine getirdi; artık fakirlikten ve açlıktan kurtulmuşlardı. İstedikleri zaman istedikleri kadar muhallebi yiyebiliyorlardı.

Bir gün kız evden dışarı çıktı. Annesi çanağı eline alarak, “Çanak, çanak, hadi pişir” deyince çanak muhallebi pişirdi. O da karnı doyuncaya kadar yedi.

Ama çanağı durduracak olan kelimeyi bilmiyordu. Bu yüzden çanak, pişirmeyi sürdürdü; muhallebi önce taşı; öyle ki mutfağı doldurdu, sonra bütün eve yayıldı. Derken yandaki eve sıçradı, sonra tüm sokakları doldurdu; böyle giderse sanki herkes doycak ve kimse açlık çekmeyecekti.

Sonunda tek bir ev sağlam kaldı.

O sırada kız çıkageldi ve “Çanak, dur bakalım” deyince muhallebiyi pişirmeyi durdurdu.

Artık şehre inmek isteyen her yerde muhallebi yemek zorunda kaldı.

Altın Saçlı Şeytan

Vaktiyle fakir bir kadın bir oğlan doğurdu; çocuk şansıyla doğdu. Bu yüzden on dört yaşına bastığında bir kral kızıyla evleneceği kehanetinde bulunuldu.

Derken o yörenin kralı bu çocuğun doğduğu köye geldi; ama kimse onu tanımadı. Kral ne var ne yok şeklinde bir soru yönelttiğinde ona şöyle söylediler:

“Geçenlerde şanslı bir çocuk dünyaya geldi, böylesinin ömrü boyunca sırtı yere gelmez. Onun da kaderi belli oldu. On dört yaşına gelince kralın kızıyla evlenecek.”

Kral kötü kalpli biriydi; bu kehanete çok içerledi oğlanın ailesini ziyaret ederek onlara dostça davrandı ve:

“Siz fakirsiniz, çocuğu bana bırakın, ben bakayım” dedi.

Ana baba biraz tereddüt etti, ama yabancı adam onlara bol bol altın para verince, ‘Bu çok şanslı bir çocuk, herhalde her tuttuğu altın olacak’ diye düşündüler ve oğlanı ona verdiler.

Kral onu bir kutuya koyarak yola çıktı, derin bir göl görünceye kadar at sürdü, sonra kutuyu derin suya fırlattı ve “Böylelikle beklenmedik şekilde kızıma talip olandan kurtuldum!” diye düşündü.

Ama kutu batmadı, ufacık bir kayık gibi suda yüzdü, içersine bir damla bile su girmedi. Kralın başkentinden iki mil ötedeki bir değirmenin su bendine takılı kaldı. Kutu tesadü-

fen orada bulunan bir değirmenci çırağının gözüne ilişti; hazine bulduğunu sanarak bir kancayla kutuyu sudan çıkardı; kapağını açtığında içinde güzel ve uyanık bir bebek gördü. Onu hemen değirmencinin ailesine götürdü, çünkü onların çocukları yoktu. Bebeği görünce karı koca, “Bunu bize Tanrı gönderdi!” dediler ve onun bakımını üstlendiler.

Çocuk gelişti ve erdemli bir delikanlı oluverdi.

Bir gün fırtınalı bir havada kralın yolu bu değirmene düştü. Ailenin büyük oğlunu görünce “Sizin oğlunuz mu?” diye sordu.

“Hayır” dediler: “Onu bulduk; on dört yıl önce bir kutu içinde, değirmenin bendine kadar gelmişti, bizim çırak da onu sudan çıkardı.”

O zaman kral bunun suya attığı o talihli çocuk olduğunu anlayıverdi ve şöyle dedi:

“Sizin oğlanla kraliçeye bir mektup gönderebilir miyim; karşılığında ona iki altın veririm.”

“Kral hazretleri nasıl buyurursa” diyen ana baba oğullarını hazırladılar.

Kral kraliçeye şöyle bir mektup yazdı: “Bu mektubu getiren oğlanı hemen öldürüp gömün. Ben gelinceye kadar bu işler bitmiş olsun!”

Oğlan mektubu alarak yola çıktı, ama gideceği yeri şaşırarak akşama doğru bir ormana daldı. Karanlıkta küçük bir ışık gördü, o tarafa gidince karşısına ufak bir ev çıktı. İçeri girdiğinde ateş başında tek başına yaşlı bir kadın oturuyordu. Oğlanı görünce çok ürktü ve:

“Nerden geliyorsun, nereye gidiyorsun?” diye sordu.

“Değirmenden geliyorum” diye cevap verdi çocuk. “Kraliçeye bir mektup götürüyorum. Ormanda yolumu şaşırdığım için burada geceleme istemişim.”

“Vah zavallı oğlan” diye konuştu kadın. “Sen haydutlar yatağına düştün, çıkıp gelirlerse seni öldürürler.”

“Kim gelirse gelsin, ben kimseden korkmam, ama o kadar yorgunum ki, daha fazla yürüyemem” diyen delikanlı bir sıranın üzerine uzanarak uyudu.

Az sonra haydutlar çıkageldi; genç oğlanın kimin nesi olduğunu sordular.

“Şey” dedi yaşlı kadın, “Zararsız biri; ormanda yolunu kaybetmiş. Ben de acıdım, içeri aldım; kraliçeye bir mektup götürüyormuş.”

Haydutlar mektubu açıp okudular. Oğlanın gelir gelmez öldürüleceği yazılıydı. Acımasız da olsalar haydutların yüreği cız etti; reisleri mektubu yırtarak bir yenisini yazdı. Buna göre oğlan mektubu verir vermez kralın kızıyla evlenecekti! Onu ertesi güne kadar öyle uyur bıraktılar; uyanınca da kendisine mektubu vererek yola çıkarttılar.

Kraliçe mektubu alıp okuduktan sonra içinde yazılanları uygulamaya koyuldu. Görkemli bir düğün yaparak kızını oğlanla evlendirdi. Oğlan hem güzeldi hem de yakışıklıydı, bu yüzden kralın kızı onu beğendi.

Bir süre sonra kral sarayına döndü; baktı ki, kehanet tutmuştu, yani talihli oğlan kızıyla evlenmişti.

“Burda neler oldu?” diye gürledi. “Ben mektubumda bambaşka bir emir vermişim.”

Bunun üzerine kraliçe ona mektubu gösterdi. Kendisi ba-

kıp kendi gözleriyle görsün neler yazıldığını bakalım!

Kral mektubu okuyunca, kendi yazdığı mektubun değiştirilmiş olduğunu anladı. Oğlana, kendisine emanet edilen mektubun başına neler geldiğini, neden başka bir mektup getirdiğini sordu.

“Bilmiyorum” diye cevap verdi oğlan. “Ben ormanda uyurken değiştirmiş olmalılar.”

Kral çok öfkeleni.

“Öyle kolayca kızımı hak edemezsin! Ona layık olacak biri cehennemdeki Başşeytan’ın kafasından üç tel altın saç getirmeli! Bunu başarırsan kızım senin olsun” dedi.

Böylece kral ondan sonsuza dek kurtulacağını umuyordu.

Ama oğlan, “Altın saçları alıp getireceğim, şeytandan korkmam ben” diye cevap verdi ve sonra vedalaşarak yola çıktı.

Derken yolu büyük bir şehre düştü. Sur kapısındaki nöbetçi, “Senin zanaatın ne?” diye sordu.

“Ben her şeyi bilirim” diye cevap verdi oğlan.

“O zaman bize bir iyilikte bulun” dedi nöbetçi. “Bizim pazar yerindeki çeşme neden kurudu? Bir damla bile su akıyor, oysa önceden musluğu çevirdin mi şarap akardı.”

“Öğrenirim” diye cevap verdi oğlan, “Hele bir dönüşümü bekleyin.”

Sonra yoluna devam etti ve bir başka şehre vardı. Nöbetçi yine mesleğini sordu.

“Ben her şeyi bilirim” diye cevap verdi.

“O zaman bana bir iyilik yap da söyle bakalım. Neden şehirde altın elma veren ağaç artık yaprak bile açmıyor?”

“Öğreneceksiniz, ama dönüşümde” diye cevap verdi.

Yine yola koyuldu, derken büyük bir nehir çıktı karşısına; üzerinden geçmesi gerekiyordu. Kayıkçı ona mesleğini ve nelerden anladığını sordu.

“Ben her şeyi bilirim” diye cevap verdi oğlan.

“O zaman bana bir iyilik yap” dedi kayıkçı. “Neden ben nehrin iki yakasına gidip geliyorum ve neden kimse bu nöbeti benden devralmıyor, söyler misin?”

“Cevabını alacaksın” dedi oğlan. “Dönüşümü bekle!”

Nehrin öbür yakasına geçtiğinde kendisini cehennem girişinde buldu. İçerisi karanlık ve kurum doluydu. Şeytan evde yoktu, ama anası geniş bir Dertkoltuğu’na oturmuştu:

“Ne istiyorsun?” diye sordu, ama hiç de kötü niyetli gözüküyordu.

“Şeytanın kafasından üç tel altın saç almak istiyorum” diye cevap verdi oğlan. “Aksi takdirde karımı kaybedeceğim.”

“Bu kolay iş değil” dedi kadın. “Şeytan gelip de seni burada görürse hapı yutarsın! Ama acıdım sana, bakayım elimden bir şey gelecek mi?” diyerek oğlanı karıncaya dönüştürüverdi ve “Gir şimdi cebime, orada güvencede olursun” dedi.

Oğlan, “Olur” diye cevap verdi. “Yalnız üç şeyi bilmek isterdim. Önceden şarap akıtan bir çeşme artık su bile akıtmıyor, neden kurudu? Altın elma veren ağaç neden artık yaprak bile açmıyor? Ve neden kayıkçı nehrin iki yakasına durmadan gelip gidiyor da, kimse onun nöbetini devralmıyor?”

“Bunlar zor sorular” diye cevap verdi yaşlı kadın: “Ama önce sessiz ol ve bekle de Şeytan’ın başından üç tel saç koparayım.”

Akşam olunca Şeytan eve geldi. İçeri girer girmez havanın değiştiğini, eskisi kadar temiz olmadığını fark etti.

“İnsan kokusu alıyorum. Burada doğru olmayan bir şey var” diyerek her köşeye bakıp aradı, ama hiçbir şey bulamadı. Annesi onu bu fikrinden vazgeçirdi:

“Demin düzeltmiştim, gene her şeyi dağıttın. Burnun her yerde insan kokusu alıyor! Otur şuraya da akşam yemeğini ye!”

Şeytan oturdu, yemek yedi, yorulmuştu. Başını anasının dizine koyarak biraz bitlerini ayıklattı. Çok geçmeden uykuya dalıp horlamaya başladı. O zaman anası onun altın saçlarından tutarak bir tel koparıp yanına koydu.

“Uff!” diye bağırdı Şeytan, “Niyetin ne senin?”

“Kâbus gördüm” diye cevap verdi annesi. “Senin saçına asılmışım!”

“Ne gördün rüyanda?” diye sordu Şeytan.

“Pazar yerindeki bir çeşmeden her zaman şarap akarken bu kez su bile akmıyordu, kurumuştur. Neden acaba?”

“Pöh, bir bilselerdi!” diye cevap verdi Şeytan, “Çeşmedeki bir taşın altında bir kara kurbağa çöreklenmiş, onu öldürürlerse yine şarap akacaktır.”

Anası yine bitlerini ayıklarken Şeytan uyuyup pencereleeri titretecek şekilde horlamaya başladı. O sırada kadın ikinci tel saçını kopardı.

“Üff! Ne yapıyorsun sen?” diye öfkeyle söylendi.

“Kusura bakma! Rüya görürken yapmışım” dedi.

“Bu kez ne rüya gördün?”

“Bir krallıkta bir meyve ağacı varmış, hep altın elma verirmiş, ama artık yaprak bile açmıyormuş? Sebebi ne olabilir?”

“Pöh, bir bilselerdi!” diye cevap verdi Şeytan: “Onun kökünü bir fare kemiriyor, onu öldürürlerse yine elma verecektir, ama fare kemirmeye devam ederse ağaç kupkuru kesilir. Ama artık rüyalarla kafamı ütüleme! Bir daha uyku mu bozarsan tokadı yersin!”

Anası onu teskin ederek bit ayıklamayı sürdürdü. Şeytan yine uyuyup horlamaya başladı. Üçüncü saçı da koparınca Şeytan havaya sıçradı, haykırdı ve küfür etti.

“Elimde değil, kâbus gördüm!” dedi anası.

“Ne gördün?” diye bağırdı Şeytan; meraklanmıştı.

“Bir kayıkçı gördüm, bir nehrin iki yakası arasında durmadan gidip geldiği ve hiç kimse de gelip nöbetini devralmadığı için yakınıp duruyordu. Neden acaba?”

“Pöh, aptal herif!” diye cevap verdi Şeytan, “Bir müşteri kayığa bindiği zaman küreği onun eline sıkıştırırsa, o zaman o kişi çekecek küreği; kendisi de serbest kalmış olacak.”

Oğlundan üç tel saç koparmayı ve üç sorunun cevabını almayı başaran anası artık onu rahat bıraktı. O da gün doğuncaya kadar uyudu.

Şeytan evden gider gitmez anası da karıncayı cebinden çıkardı ve onu yine insan haline soktu.

“Al sana üç tel saç” dedi. “Şeytanın söylediklerini duymuş olmalısın.”

“Evet, duydum. Hepsi aklımda.”

“O zaman mesele yok. Yoluna devam edebilirsin.”

Oğlan yaptığı iyilik için yaşlı kadına teşekkür ettikten sonra cehennemi terk etti. Her şey yolunda gittiği için neşeliydi.

Kayıkçının yanına vardığında şimdi ona sorusunun cevabını verecekti.

“Beni önce karşı tarafa geçir, o zaman sana nasıl kurtulacağınızı söyleyeyim” dedi.

Ve karşı kıyıya vardığında ona Şeytanın önerisini bildirdi:

“Bir daha biri gelir de karşıya geçmek isterse küreği onun eline tutuşturursun.”

Yoluna devam ederek kuruyan ağacın bulunduğu şehre geldi. Kapıdaki nöbetçi cevabı bekliyordu. Oğlan Şeytandan işittiğini ona nakletti:

“Ağacın kökündeki fareyi öldür, yine meyve vermeye başlayacaktır!” dedi.

Nöbetçi ona teşekkür ederek altın dolu iki çuvalla iki eşek hediye etti.

Oğlan bir süre sonra akmayan çeşmenin olduğu şehre vardı. Oradaki nöbetçiye de Şeytandan öğrendiklerini söyledi.

“Çeşmede, bir taşın altına bir tane karakurbağa saklanmış. Onu arayıp bulun ve öldürün, o zaman çeşme yine şarap akıtacaktır!”

Bu nöbetçi de ona teşekkür ederek aynı şekilde iki çuval altınla iki eşek hediye etti.

Sonunda oğlan karısının yanına vardı; kadın onu görünce ve başardıklarını duyunca çok sevindi.

Oğlan krala istediği şeyi, yani üç tel altın saçı verdi. Kral altın dolu çuval taşıyan dört eşiği görünce keyfi yerine geldi ve “Tüm istenilenler yerine geldi. Artık kızım senin yanında

kalabilir” dedi. “Ama aziz damadım, bu altınları nerden buldun, söyler misin? Bunlar büyük bir servet!”

“Ben bir nehirden geçtim” diye cevap verdi oğlan. “Orada, sahilde kum yerine hep bunlardan vardı.”

“Yani ben de gidip onlardan alabilir miyim?” diye sordu; gözünü para hırsı bürümüşü.

“Ne kadar isterseniz!” diye cevap verdi oğlan. “Orada bir kayıkçı göreceksiniz, o sizi öbür kıyıya ulaştırır. Çuvallarınızı orda doldurursunuz.”

Gözü dönmüş kral hemen yola çıkarak o nehre vardı ve kayıkçıya seslenerek kendisini öbür kıyıya geçirmesini istedi.

Kayıkçı onu kayığına bindirdi ve sahile çıkarken küreği müşterisinin eline sıkıştırdığı gibi oradan kaçıp gitti.

O günden sonra kral işlediği günahlar için cezasını çekmeye başladı.

“Hâlâ kürek mi çekiyor? Yok canım? Kimse onun elinden küreği almadı mı yani?”

Şeytan ve Ninesi

Bir zamanlar kral büyük bir savaşa girmişti, ama askeri azdı; çünkü onlara az para veriyordu, yani bununla geçinemezlerdi. Bir gün üç tane asker baş başa vererek ordudan kaçmayı düşündüler. Biri şöyle dedi: “Ama bizi yakalarlarsa darağacını boylarız! Ne yapsak ki?”

Öteki, “Karşıda bir buğday tarlası var, orada saklanırsınız. Kimse bizi bulamaz, çünkü askerlerin oraya girmesi yasak; ertesi gün de oradan kaçır gideriz” diye cevap verdi.

Tarlaya girdiler, ama ordu yer değiştirmeyince orada kalıp saklandılar. İki gün iki gece buğdayların arasında kaldılar, ama karınları o kadar acıktı ki, nerdeyse açlıktan öleceklerdi. Ama dışarı çıksalar yüzde yüz öleceklerdi!

“Anlaşılan buradan kaçamayacağız” diye konuştular.

Derken ağızından alevler fışkıran bir canavar yavaşça yanlarına indi gökten ve onlara neden burada saklandıklarını sordu. Onlar şöyle cevap verdi:

“Biz üç askeriz; ordudan kaçtık, çünkü çok az para alıyorduk. Ama şimdi burada hep böyle kalırsak açlıktan öleceğiz; dışarı çıkarsak bizi yakalayıp darağacında sallandırır!”

“Yedi yıl benim hizmetimde kalırsanız sizi kimse görmeden askerlerin arasından geçiririm” dedi canavar.

“Başka çaremiz yok, kabul edelim” diye aralarında karar aldı askerler.

Bunun üzerine canavar onları pençeleriyle alıp havalandı

ve karargâhın üzerinden geçip kimse görmeden yine yere bıraktı. Aslında bu canavar Şeytan'dan başka biri değildi! Askerlere küçük bir kamçı vererek:

“Bunu ne kadar şaklatırsanız size o kadar altın para yağar; bununla krallar gibi yaşarsınız, atlarınız olur, arabalarınız olur, ama yedi yıl sonra bana ait olacaksınız!” diyen canavar onlara bir defter uzattı; her üçü de bunu imzaladı.

“Benim olacaksınız” diye devam etti, “Ama size vereceğim bilmeceyi çözerseniz yine özgür kalırsınız, yani üzerinizde artık hiç etkim kalmaz.”

Böyle söyleyen canavar uçup gitti.

Üç asker kamçıyla yola çıktılar; artık sayılamayacak kadar çok paraları vardı; kendilerine yeni ve pahalı giysiler yaptırıp bütün dünyayı dolaştılar. Nereye gitseler orada vur patlasın çal oynasın, yediler içtiler, ama kimseye bir kötülükleri dokunmadı.

Zaman çabuk geçti. Yedinci yılın sonuna doğru askerlerden ikisini bir korku aldı, ama en gencinin bir şeye aldırış ettiği yoktu.

“Korkmayın yahu, ben bu akli peynir ekmekle yemedim, bilmeceyi çözerim!” dedi.

Tarlaya gidip oturdular, ama ikisinin suratı asıktı. Derken yaşlı bir kadın çıkagelerek onların neden böyle üzgün olduklarını sordu.

“Niye soruyorsun ki, nasılsa bize yardım edemezsin” dediler.

“Belli olmaz” dedi yaşlı kadın, “Anlatın bakayım, nedir derdiniz?”

Bunun üzerine nasıl yedi yıl boyunca Şeytanın hizmetinde olduklarını, onun kendilerine nasıl dünyanın parasını verdiğini, ama yedi yıl sonra kendilerine verilecek bilmeceyi çözemedikleri takdirde nasıl ona teslim olacaklarına dair sözleşme imzaladıklarını anlattılar.

Yaşlı kadın, “Yardım istiyorsanız içinizden biri ormana gitsin, orada yıkılmak üzere olan kayalık bir mağara görecektir. Onun içine girsin, o zaman aradığı yardımı bulacaktır” dedi.

İki üzgün asker, “Bunun bize bir yararı olmaz” diyerek oturdukları yerde kaldılar. Ama üçüncüsü, yani neşeli olanı yola çıktı; ormana vardı, kayalık mağarayı buldu. Mağaranın içinde çok, ama çok yaşlı bir kadın oturmaktaydı. Bu, Şeytan’ın ninesiydi! Kadın ona nerden geldiğini ve burda ne aradığını sordu.

Oğlan ona olan bitenleri anlattı; kadın ondan hoşlandı ve yardım etmek istedi. Mutfaktaki kocaman bir taşı kaldırdı, altı mahzendi.

“Şimdi şurda saklan! Tüm konuşulanları işiteceksin. Sessiz ol ve sakın yerinden kıpırdama. Canavar buraya gelince ben kendisine bilmeceyi soracağım; o bana bunu söyler; sen onun vereceği cevaba dikkat et!”

Tam gece yarısı canavar uçarak geldi ve yemek istedi.

Ninesi sofrayı hazırladı, yiyecek içecek getirdi; canavarın keyfi yerine geldi. Birlikte yiyip içtiler. Kadın laf arasında ona gününü nasıl geçirdiğini, kaç tane ruh satın aldığını sordu.

“Bugün pek verimli geçmedi” diye cevap verdi Şeytan. “Ama elimde üç tane asker var, onlar garantide!”

“Yaa, üç asker” dedi yaşlı kadın, “Ama kaçabilirler.”

Şeytan alaylı alaylı:

“Onlar artık benim sayılır, çünkü onlara asla çözemeyecekleri bir bilmece soracağım” dedi.

“Neymiş o bilmece?” diye sordu kadın.

“Söyleyeyim sana. Cehennemdeki yemekleri, Kuzey Denizi’nde yatan uzun kuyruklu ölü bir maymun kızartması olacak, bir balinanın kaburga kemiğinden yapılma gümüş kaşık kullanacaklar ve bardakları da içi oyulmuş bir at bacağından yapılmış olacak. Bunları bilmeleri gerekecek.”

Ve Şeytan yatmaya gidince yaşlı ninesi taşı kaldırarak askeri dışarı çıkardı.

“İyice dikkat ettin mi?” diye sordu.

“Evet, ettim; bu bana yardımcı olacaktır” dedi oğlan ve başka bir yoldan, başka bir pencereden atlayarak hemen arkadaşlarının yanına döndü. Onlara yaşlı ninenin kurnazlığını, Şeytanın ağzından nasıl bilmecenin cevabını aldığını falan anlattı.

Hepsinin neşesi yerine geldi; kamçıyı şaklattıkları gibi o kadar bol paraya kavuştular ki, dünya yerinden oynadı.

Yedi yıl sona erdiğinde Şeytan elindeki defterle çıkageldi ve:

“Sizi şimdi cehenneme götüreceğim; orada nasıl bir yemekle karşılaşacaksınız, söyleyin bakalım! Bilerseniz serbest kalacaksınız kamçı da sizin olacak!” dedi.

Birinci asker, “Kuzey Denizi’nde uzun kuyruklu ölü bir maymun yatmakta; onun kızartmasını yiyeceğiz” diye cevap verdi.

Şeytan bozuldu. “Hm! Hm! Hm!” diye homurdandıktan

sonra ikinci askere sordu:

“Kaşıklarınız nasıl olacak?”

“Bir balinanın kaburgasından yapılmış gümüş bir kaşık olacak.”

Şeytan surat astı ve yine üç kez homurdandı: “Hm! Hm! Hm!” Sonra üçüncüye sordu:

“Şarap bardağınız nasıl olacak?”

“Yaşlı bir at ayağından yapılmış olacak.”

Şeytan öyle bir haykırdı ki! Çünkü artık üç asker üzerindeki etkisini tamamen yitirmişti!

Üç asker kamçıyı şaklattıkları gibi yine bol paraya kavuştu.

Ve ömürlerinin sonuna kadar da mutlu yaşadılar.

Sadık Uşak

Vaktiyle yaşlı bir kral vardı; hastalanıp da yatağa düşünce “Bu herhalde benim ölüm döşeğim olacak” diye düşündü ve sadık Johannes’i çağırttı.

Uşaklarının içinde en çok sevdiği oydu çünkü; kendisine yıllarca sadık kalmıştı. Yatağının başucuna geldiğinde kral ona şöyle dedi:

“Bak Johannes, benim sonum yaklaştı; oğlumdan başka düşündüğüm bir şey yok. O daha çok genç, kime danışacağını bilemez. Onu her konuda bilgilendireceğine ve ona bir baba gibi davranacağına dair bana söz vermezsen, bu dünyadan gözü açık giderim.”

Sadık uşak şöyle cevap verdi:

“Onu asla yalnız bırakmayacağım, hayatım pahasına da olsa hep onun hizmetinde olacağım!”

Kral, “O zaman rahatça ölebilirim” diyerek ekledi: “Ben öldükten sonra ona bütün sarayı gezdir. Tüm odaları ve salonları, kemerli odaları ve hazine dairesini göster. Ama uzun koridorun ucundaki son odayı gösterme sakın; o odada Altın Çatının Prensesi gizli tutulmakta. Oğlum onu görürse kesinlikle anında aşık olacak ve düşüp bayılacaktır; onun yüzünden de büyük bir tehlikeye girecektir. Sen onu bundan koru!”

Sadık uşak bir kez daha onun elini sıktıktan sonra kral bir daha konuşmadı, başı yastığa düştü ve öldü.

Yaşlı kral mezara gömüldükten sonra sadık uşağı genç krala, ölüm yatağındayken babasına vermiş olduğu sözden bahsetti:

“Onun sözünü dinleyeceğim ve tıpkı ona olduğu gibi sana da sadık kalacağım, hayatım pahasına da olsa” dedi.

Matem sona erdikten sonra sadık uşak genç krala:

“Sana kalan mirası görme zamanın geldi, sana babanın sarayını göstereyim” dedi ve ona her yeri gezdirdi; tüm zenginlikleri ve hazine dairesini. Sadece içinde tehlikeli tablonun bulunduğu odayı göstermedi. Ama o resim öyle bir yere konulmuştu ki, kim baksa onu canlı sanıyordu ve sanki dünyada bundan daha hoş ve güzel bir kadın olamazdı!

Genç kral her defasında uşağın bu odanın önünde durmadan geçip gittiğini fark etti:

“Niye bu kapıyı bana hiç açmıyorsun?” diye sordu.

“İçinde seni korkutacak bir şey var da ondan” diye cevap verdi uşak.

Ama kral, “Bütün sarayı gördüm, şimdi burada ne var, bilmek istiyorum” diye diretti.

Sadık uşak onu çekerek:

“Babana ölümünden önce söz verdim, odada ne olduğuna bakmayacaksın. Bunun hem sana hem bana zararı doku-nabilir çünkü” dedi.

“Yapma” diye karşı çıktı genç kral. “İçeri girmezsem meraktan çatlarım; ne olduğunu gözlerimle görmezsem gece gündüz huzurum kaçır. Sen onu açıncaya kadar buradan ayrılmayacağım işte!”

Sadık uşak yapılacak başka bir şey olmadığını anlayınca

istemeye istemeye ve içini çekerek koskoca anahtarlıktan bir anahtar çıkardı. Kapıyı açar açmaz, oğlanın resmi görmesini engellemek için içeriye önce kendisi girdi. Ama kral ayaklarının ucunda yükselerek omzunun üzerinden baktı. Ve genç kızın resmini gördü. Kız şahane güzellikteydi, altın ve kıymetli taşlarla bezenmişti; öyle ki, oğlan düşüp bayıldı. Sadık uşak onu yerden kaldırarak yatağına taşıdı, çok üzgündü. “Korktuğum başıma geldi. Tanrım, şimdi ne olacak?” diye aklından geçirdi. Sonra biraz şarap vererek oğlanın kendine gelmesini sağladı.

Genç kralın ilk sözü şu oldu:

“Ah, resimdeki bu güzel kız kim?”

“Altın Çatının Prensesi’dir o” diye cevap verdi sadık uşak.

Genç kral, “Ben ona öylesine aşık oldum ki, ağaç yapraklarının dili olsa yine sevgimi yeterince söyleyemez. Sen benim sadık uşağımsın Johannes. Bana destek olmalısın” dedi.

Sadık uşak uzun uzun düşündü; işe nereden başlayacağını bilemedi. Prensese bakmak hiç de kolay değildi. Sonunda bir çare buldu; krala dönerek:

“Onun çevresinde her şey altından yapılmış: masalar, iskemleler, tabaklar, bardaklar, çanaklar, yani tüm mutfak aletleri. Senin hazine dairendeysen beş ton altın var; bir kuyumcu getirt, o altınlardan vazolar, her türlü mutfak aleti, çeşitli kuşlar, yabani hayvan ve bir sürü güzel yaratıklar yaptirt. Tüm bunlar onun hoşuna gidecektir. Bu işe başlayalım ve şansımızı deneyelim” dedi.

Kral ülkesindeki tüm kuyumcuları çağırttı; adamlar gece gündüz çalıştı, sonunda harika eserler meydana çıktı. Hepsi-

ni bir gemiye yüklediler; sadık Johannes bir tüccar kılığına girdi, kral da tanınmamak için aynı şekilde giyindi. Sonra denize açıldılar ve uzun süre yol aldıktan sonra Altın Çatı Prensesi'nin bulunduğu şehre geldiler.

Sadık uşak krala gemide kalmasını ve kendisini beklemesini söyleyerek: “Ben belki prensesi buraya getiririm. Sen her şeyi ayarla, altın kap kacağı etrafa yaydirt ve bütün gemiyi süslet” dedi.

Sonra bir önlük giyerek ceplerini hep altın takılarla doldurarak karaya çıktı ve doğru saraya gitti. Avluya girdiğinde çeşme başında güzel bir kız gördü; elindeki iki altın kovaya su doldurmaktaydı. Pırıl pırıl suyu taşıırken yabancı adamı görünce ona kim olduğunu sordu.

Sadık Johannes, “Ben bir tüccarım” diyerek önlüğünü açarak ceplerini gösterdi.

Kız, “Oo, ne güzel altın bunlar!” diyerek elindeki kovayı yere bıraktı ve her bir takıyı ayrı ayrı inceledi ve ekledi:

“Bunları prenses görmeli, o böyle şeylere bayılır, sizden hepsini satın alır herhalde.”

Sonra adamı elinden tutarak saraya götürdü. Bu kız prensesin oda hizmetçisiydi.

Prenses tüm bu takıları çok beğendi:

“Güzel çalışılmış, hepsini satın almak isterim” dedi.

Ama sadık uşak:

“Ben çok zengin bir tüccarın yamağırım aslında. Burada gördükleriniz, efendimin gemisindekilerin yanında hiç kalır; orada hep en pahalı ve sanat değeri çok yüksek parçalar var” dedi.

Prenses onları da buraya getirmesini istedi, ama uşak:

“Bu iş günler alır, çünkü sayıları o kadar çok ki! Zaten onları hepsini sergileyecek sayıda odanız yok sizin.”

Prensesin merakı ve hevesi gittikçe arttı. Sonunda:

“Beni gemiye götür, efendinin hazinesini kendi gözlerimle görmek istiyorum” dedi.

Sadık uşak onu gemiye götürdü ve genç kral kızın resimdekinden çok daha güzel olduğunu görünce ona sırsıklam aşık oldu. Derken prenses gemiye bindi, kral onu içeri buyur etti, ama sadık Johannes dümencinin yanında kalarak karadan açılmalarını sağladı:

“Yelkenler fora, kuş gibi uçalım!” diye emretti.

Kral prensese altından mutfak takımlarını, tabakları, çanakları, bardakları, kuşları, yabani hayvanları ... hepsini birer birer gösterdi. Böylece saatler geçti ve prenses her şeye bakarken o kadar eğlendi ki, geminin karadan açıldığının farkına varmadı. Son parçaya da baktıktan sonra krala teşekkür ederek eve dönmek istedi ve güverteye çıktığında karadan çok uzaklaşarak açık denizde fora yelken yol almakta olduklarını gördü.

“Oo, ben aldatıldım, kaçırıldım, bir tüccarın eline esir düştüm; ölsem daha iyi!” diye sızlandı.

Kral onun elini tutarak şöyle konuştu:

“Ben tüccar değilim; ben bir kralım, hem de doğuştan; tıpkı senin gibi. Ama seni kapana kısırdığım doğru değil! Senin resmini ilk gördüğüm anda düşüp bayıldım.”

Altın Çatının Prensesi bunu duyunca sakinleşti; oğlandan hoşlanmıştı ve onunla evlenmeye razı oldu.

Onlar denizde böyle gidedursun, geminin güvertesindeki sadık Johannes saz çalarken havada yaklaşmakta olan üç tane karga gördü. Saz çalmayı bıraktı ve onların aralarında ne konuştuklarına kulak kabarttı, çünkü kuş dilinden anlıyordu.

Bir tanesi:

“Ayy, adam Altın Çatının Prensesi’ni kaçırıyor” dedi.

İkincisi:

“Evet, ama başardı sayılmaz.”

Üçüncüsü:

“Başardı işte, gemisine aldı.”

Birinci kuş:

“Olsun” dedi. “Karaya çıkınca kızıl bir at adama doğru sıçrayacak, o da ona binmeye çalışacak. Bunu başardı mı, at onunla birlikte havaya uçacak ve bir daha prensesi göremeyecek.”

İkinci kuş, “Yani bunun kurtuluşu yok mu?” diye sordu.

“Var, aynı anda biri o ata atlayıp kılıfından çıkardığı tüfekle onu öldürürse genç kral kurtulmuş olur. Ama bunu kim bilecek ki! Ve eğer biri bunu bilir de krala söylerse, o kişi ayak parmaklarından dizlerine kadar taş kesilecek.”

İkinci kuş, “Ben daha fazla biliyorum. At öldürülse bile kral prensesine sahip olamayacak; evlenip de saraya geldiklerinde bir tepsi içinde altın ve gümüş işlemeli –ama aslında kükürt ve katrantan yapılma– bir damat gömleği görecekler; damat onu giyerse iliklerine kadar yanıp kavrulacak” dedi.

Üçüncü kuş:

“Kurtuluş yok mu yani?”

“Var” dedi ikinci kuş. “Biri eldivenle o gömleği tutup ateşe atarsa genç kral kurtulur. Ama neye yarar ki! Bunu bilip de ona söyleyecek olan da dizlerinden kalbine kadar taş kesilecek.”

Bunun üzerine üçüncü kuş:

“Ben daha da fazlasını biliyorum” dedi. “Damat gömleği yakılsa bile kral prensesi elde edemeyecek; çünkü düğün merasiminden sonra kral gelini dansa kaldırıncı kız birdenbire düşüp bayılacak. Eğer onu birisi yerden kaldırıp sağ memesinden üç damla kan emip tükürmezse ölecek. Ve bunu önceden haber verecek olan kişi de tepeden tırnağa taş kesilecek!”

Kuşlar aralarında böyle konuştuktan sonra uçup gittiler. Sadık uşak hepsini anlamıştı ve o saatten sonra hep sakın ve düşünceliydi. Duyduklarını efendisine söylemese oğlan mutsuz olacaktı; söylese kendisi taş kesilecekti! Sonunda kararını vererek kendi kendine söylendi:

“Ben kendim ölsem de efendimi kurtaracağım!”

Karaya vardıklarında kargaların dediği çıktı. Kızıl renkte yağız bir at çıktı önlerine. “Harika! Saraya bununla giderim!” diyen kral ona binmek istedi. Ama sadık uşağı onu önleyerek hemen kılıfından çıkardığı tüfikle hayvanı vurup öldürdü. Sadık Johannes’i çekemeyen öbür hizmetkârlar:

“Yazık oldu hayvana, kralı saraya götürecekti!” diye söylediler.

Ama kral “Susun!” dedi. “Bırakın onu, o benim en sadık uşağım; herhalde bir bildiği vardı ki, böyle davrandı.”

Daha sonra saraya gittiler; salonda bir tepsi vardı, üzerinde de altın ve gümüş işlemeli bir gömlek!

Genç kral hemen o gömleği alıp giymek istedi, ama sadık Johannes onu eldivenle tuttuğu gibi ateşe attı.

Öbür hizmetkârlar, “Şuna bakın, kralın damatlık gömleğini yaktı” diye yine söylendiler.

Ama genç kral, “Elbet bir bildiği vardır, o benim en sadık uşağım” dedi.

Neyse, düğün yapıldı; dans başladı; gelin kalktı, ama tam o sırada sadık Johannes karşısına dikilerek onun yüzüne baktı, kızın benzi attı ve ölü gibi yere düştü. Sadık uşak onu hemen kaldırıp bir odaya taşıdı, sonra yere yatırarak sağ memesinden üç damla kan emerek tükürdü. Çok geçmeden kız nefes almaya başladı ve kendine geldi.

Kral tüm bunları gördükten sonra uşağının neden böyle davrandığını anlayamadı; öfkeleni ve:

“Atın şunu zindana!” diye bağırdı.

Ertesi gün sadık Johannes ölüme mahkûm edilerek darağacına götürüldü. Tam asılacağı sırada:

“Ölmeden önce herkesin bir çift söz söylemeye hakkı vardır; bu hakkı ben de kullanabilir miyim?” diye sordu.

“Evet, kullan bakalım” dedi kral.

Bunun üzerine sadık Johannes:

“Ben haksız yere mahkûm edildim, şimdiye kadar sana hep sadık kaldım” diyerek denizdeyken kuşların konuşmasını, efendisini kurtarmak için neler yaptığını bir bir anlattı.

Kral, “Ah benim sadık uşağım! Affet! Affet! İndirin onu aşağı” diye seslendi.

Ama yukarıdaki sözler sadık Johannes’in ağzından son kez çıkmıştı; o anda yere düşerek taş kesildi.

Kral ve kraliçe bu duruma çok üzüldüler.

Kral, “Ah, böylesine sadık bir adama ben neler yaptım!” diye sızlanarak Johannes’in taşlaşmış gövdesini kendi yatak odasına taşıtarak başucunu koydurttu.

Ne zaman ona baksa ağlıyor ve kendi kendine, “Ah, ne yapsam da seni yine canlandırırsam, benim sadık Johannes’im!” diye yakınıyordu.

Derken aradan uzun bir zaman geçti. Kraliçe ikiz doğurdu. İki tane erkek çocuğu oldu. Oğlanlar büyüdü, karı kocanın yegâne eğlenceleriydi onlar!

Bir keresinde kraliçe kiliseye gitti ve çocuklar babalarının yanında kalıp oynamaya başladılar. Kral yine taşlaşmış figüre bakarak üzgün üzgün içini çekti:

“Ah, seni bir canlandırabilsem, sadık Johannes’im!” diye mırıldandı.

O anda taş konuşmaya başladı ve şöyle dedi:

“Evet, beni yine canlandırabilirsin; en sevdiğin şeyi feda edersen!”

Bunun üzerine kral, “Senin uğruna her şeyimi feda etmeye hazırım!” dedi.

“Her iki çocuğunun kafasını kendi ellerinle kestikten sonra onların kanıyla benim vücudumu sıvazlarsan, tekrar dünyaya gelirim” diye cevap verdi taşlaşmış vücut.

Kral bunu duyunca dehşet içinde kaldı; yani en sevdiği çocuklarını kendi eliyle öldürecekti, öyle mi?

Sonra kendisi uğruna ölen Johannes’in sergilediği sadakati düşündü, kılıcını çekerek çocuklarının kafalarını kendi eliyle uçurdu. Onların kanlarıyla taşlaşmış vücudu sıvazla-

yınca sadık Johannes hayata döndü: yine eskisi gibi taze ve sapasağlam karşısında duruyordu. Krala şöyle dedi:

“Senin sadakatin de ödölsüz kalmayacak!” diyerek çocukların kafalarını alıp vücutlarına oturtttuktan sonra onları kanlarıyla sıvazladı; aynı anda çocuklar canlanıp sanki hiçbir şey olmamış gibi oynamaya koyuldular.

Kralın sevincine diyecek yoktu; kraliçenin gelmekte olduğunu görünce uşağıyla çocukları elbise dolabında sakladı. Kadın içeri girer girmez:

“Kilisede dua ettin mi bugün?” diye sordu karısına.

“Evet” dedi karısı, “Ama durmadan bizim yüzümüzden hayatını kaybeden sadık uşağımızı düşündüm.”

“Bak karıcığım, biz onu yine hayata döndürebilirmişiz, ama bunun için her iki çocuğumuzu da feda etmek gerekiyormuş!” dedi kral.

Kraliçe sarardı, yüreği cız etti, ama şöyle konuştu:

“Göstermiş olduğu o inanılmaz sadakati yüzünden biz ona borçluyuz.”

Bunun üzerine kral çok sevindi, çünkü karısı da onun gibi düşünmüştü. Hemen kapağını açtığı dolaptan iki çocuğunu ve sadık uşağını çıkarıverdi ve “Hele şükür kurtuldu, çocuklarımıza da kavuştuk!” diyerek olan biteni anlattı.

Ondan sonra ömürlerinin sonuna kadar hep birlikte mutlu yaşadılar.

Davulcu

Bir akşam genç bir davulcu tek başına tarlalar arasından yürüyüşe çıktı. Bir göl kenarına geldiğinde yere serili üç parça beyaz keten kumaş gördü. “Ne ince ketenmiş” diyerek bir tanesini cebine soktu.

Sonra evine döndü ve bulduğu şeye hiç aklını takmadan yatağa yattı. Tam uyuyacaktı ki, sanki birisi adıyla seslendi. Kulak kabarttı, hafiften bir ses duydu:

“Davulcu, davulcu, uyan!” diyordu bu ses.

Zifiri karanlık olduğu için kimseyi göremedi, ama sanki yatağının önünde bir karaltı uçuyordu.

“Ne istiyorsun?” diye sordu.

O ses, “Dün akşam göl kenarında aldığın gömleğimi bana geri ver!” dedi.

“Kim olduğunu söylersen veririm” dedi davulcu.

“Peki” dedi o ses. “Ben kudretli bir kralın kızıyım. Bir cadı büyü yaparak beni Camdağ’a sürdü. Her gün iki kız kardeşimle birlikte gölde yıkanmam gerekiyor, ama gömleğim olmadan oradan çekip gidemem. Kız kardeşlerim gitti, ama ben orada kaldım; lütfen şu gömleğimi geri ver!”

“Vah zavallı, sakın ol sen” dedi davulcu. “Hemen veriyim.” Ve cebinden çıkardığı bez parçasını karanlıkta ona uzattı. Kız onu aldığı gibi gitmek istedi.

“Dur biraz” dedi oğlan. “Belki sana yardım edebilirim.”

“Edebilirsin, ama Camdağı’na çıkıp beni cadının elinden

kurtarabilirsen! Ama ne kadar yaklaşsan da o dağa ıkmazsın.”

“İstedim mi, ıkarım. Sana acıyorum; hiçbir şeyden korkmam ben! Yalnız Camdağ’ına giden yolu bilmiyorum” dedi davulcu.

“O yol, içinde insan yiyenlerin bulunduğu büyük bir ormandan geçer. Daha fazla bir şey söyleyemem sana” dedi kız.

Ve oğlan onun uçup gittiğini duyuverdi.

Gün doğarken davulunu boynuna asarak yola koyuldu ve hiç korkmadan ormana daldı. Bir süre gittikten sonra dev falan göremeyince, “Bu uykucuları uyandırmam lazım” diyerek boynunda asılı duran davulu öyle bir çaldı ki, ağaçlarda ki bütün kuşlar uuşup kaçtı.

Aradan çok geçmeden çimenlere uzanarak uyuyakalmış bir dev ayağa kalktı; boyu bir am ağacı kadardı.

“Seni bcr seni! Davul çalarak beni nasıl uykumdan edersin sen” diye haykırdı.

“Yolu bilen binlerce kişi arkama takılsın diye alıyorum davulu” dedi oğlan.

“Ne arıyor onlar benim ormanımda?” diye sordu dev.

“Seni öldürerek ormanı bir canavardan kurtarmak istiyorlar.”

“Ph” dedi dev, “Onları karınca gibi ezerim ben!”

“yle mi sanıyorsun?” diye cevap verdi oğlan. “Onlardan birini yakalamak için öne eğildiğinde hemen sıçrayıp saklanacaktır; yere uzanıp biraz kestirecek olursan hepsi çalılıkların arasından çıkarak senin üzerine tırmanacak, ellerindeki elik çekiçlerle kafanı paralayacaklar.”

Dev ürktü ve şöyle düşündü:

“Bu kurnaz toplulukla uğraşmaya kalkarsam başım belaya girecek! Kurtlarla ayıları ağzımda gargara yaparım, ama bu toprak solucanlarından kendimi koruyamam doğrusu.”

“Dinle, bücür!” dedi. “Çek git buradan, sana söz veriyorum, seni ve arkadaşlarını rahat bırakacağım! Ve de istediğin bir şey varsa, söyle bana, yerine getireyim.”

“Senin bacakların çok uzun” dedi davulcu: “Benden daha hızlı yürürsün; sen beni Camdağı’na götür, ben de arkadaşlarıma bir işaret vereyim, o zaman seni rahat bırakırlar.”

“Gel bakalım, solucan!” diye konuştu dev. “Atla omzuma da nereye istersen götürüyüm seni.”

Dev onu yukarı kaldırarak omzuna oturttu; o da şevkle davulunu çalmaya başladı. Dev:

“Herhalde adamlarına dön işareti veriyor?” diye aklından geçirdi.

Bir süre sonra karşlarına ikinci bir dev çıktı; oğlanı birinci devden alarak cep deliğine ilıstırdi. Davulcu tepsi büyüklüğündeki düğmeye sıkı sıkı tutunarak etrafına neşeyle bakındı.

Derken üçüncü deve rastladılar; bu kez o davulcuyu tutunduğu ilikten alarak şapkasının kenarına yerleştirdi. Davulcu şapkanın kenarlığında hep gezindi durdu; derken ta ufukta bir dağ görünce, bu kesinlikle Camdağı olmalı diye düşündü. Bu doğrudu.

Dev birkaç adım attıktan sonra dağın yamacına vardılar; dev onu yere indirdi. Davulcu ondan kendisini dağın tepesine yerleştirmesini istedi, ama dev kafasını iki yana sallayarak

homurdandı ve ormana geri döndü.

Davulcu yamaçta kalakaldı; dağ o kadar yüksekti ki, aslında üç dağ üst üste binmişti ve ayna gibi düzdü. Oraya nasıl çıkacağını bilemedi. Tırmanmaya çalıştı, ama nafi! Her seferinde geri kaydı.

“Kuş olsam da uçabilsem!” diye düşündü, ama ne fayda! Kanatları yoktu ki!

Ne yapacağını bilmeksizin öyle dururken uzakta birbirleriyle tartışan iki adam gördü. Onların yanına vardı; yerde duran bir eyer yüzünden anlaşıyorlardı.

“Siz deli misiniz!” dedi onlara. “Bir eyer için kavga ediyorsunuz, oysa elinizde at yok!”

Adamlardan biri:

“Bu eyer çok kıymetli, yani onun için kavga etmeye değer. Çünkü ona bindin mi, dünyanın neresine gitmek istiyorsan söyle, seni götürsün! Aslında bu eğer ikimizin; üzerine sırayla binecektik. Binme sırası şimdi bende, ama bırakmıyor” dedi.

“Ben bu tartışmaya son vereyim bari” diyen davulcu yüz metre kadar uzaklaşarak oraya beyaz bir sırık dikti. Sonra geri gelerek:

“Kim o sırığa ilk varırsa, eyere o binecek!” dedi.

Adamların ikisi de bir koşu kopardı, ama aynı anda davulcu eyere atlayıverdiği gibi Camdağı’na gitmek istediğini söyledi. Daha elini bile döndürmemiştir ki, kendini orada buldu. Dağın tepesinde bir yayla vardı; o yaylada da taştan yapılma eski bir ev, onun önünde de bir havuz; ama arkası kara ormandı. İnsan ya da hayvan göremedi. Her yer sessiz-

di; rüzgâr yaprakları hışırdatıyor, bulutlar başının üstünden geçiyordu. Eve yaklaşıp kapısını çaldı. Ancak üçüncü çalıştan sonra kapıyı kahverengi suratlı ve kırmızı gözlü yaşlı bir cadı açtı; gözlüğü uzun burnuna kaymıştı; oğlana sert sert bakarak ne istediğini sordu.

“İçeri alınmak, yemek yemek ve geceyi burda geçirmek” diye cevap verdi davulcu.

“Olur, ama bana üç iş göreceksin” dedi cadı.

“Niye olmasın, ne kadar ağır olursa olsun, işten korkmam ben” diye cevap verdi oğlan.

Cadı onu içeri aldı, yemek verdi, uyuması için de güzel bir yatak.

Ertesi sabah davulcu uyandıktan sonra cadı cılız parmağında bir yüksük çıkararak oğlana verdi:

“Şimdi işe başla, dışarıdaki havuzu bu yüksükle temizle, ama gece olmadan bitireceksin; sudan çıkaracağın bütün balıkları boyları ve cinslerine göre sıralayıp yan yana dizeceksin” dedi.

“Tuhaf bir iş!” diye mırıldanan davulcu havuza giderek işe başladı. Öğlene kadar durmadan çalıştı, ama o kadar suyu bir yüksükle boşaltmak için bin yıl bile yetmezdi!

Öğlen olunca, çalışsam da, çalışsam da fark etmeyecek diye düşünerek yere oturdu. O sırada evden bir kız çıkarak ona bir sepet içinde yemek getirdi:

“Öyle mahzun mahzun oturuyorsun, neyin var senin?” diye sordu.

Oğlan ona baktı ve ne kadar güzel bir kız olduğunu fark etti.

“Ah, birinci işin altından kalkamadım, öbürkülerini nasıl başaracağım? Ben bir prensesi aramaya çıktım; burada oturuyormuş. Ama onu bulamadım. Çekip gideceğim buradan” dedi.

“Burda kal” dedi kız, “Ben sana yardım edeyim. Yorulmuşsun; şimdi başını dizime koy ve uyu. Uyanınca işin bitmiş olacak.”

Davulcu onun bir dediğini iki etmedi. Gözleri kapanır kapanmaz kız bir istek yüzüğünü döndürerek:

“Su havuzdan aksın, balıklar karaya çıksın” dedi.

Çok geçmeden havuzun suyu beyaz bir sis tabakası gibi havaya yükseldi ve bulutlara karışarak gözden kayboldu. Balıklar da sıçraya sıçraya kıyıya çıkarak cins ve büyüklük sırasına göre dizildiler.

Davulcu uyandığında tüm işlerin yapılmış olduğunu görünce şaşırdı. Ancak kız şöyle konuştu:

“Balıklardan bir tanesi öbürkülerinin yanına gelmedi, tek başına duruyor” dedi. “Cadı bu akşam gelip de istediklerinin yapılmış olduğunu görünce: ‘Niye bu balık tek başına duruyor?’ diye soracak; o zaman balığı onun suratına fırlatarak, ‘Bu da senin olsun, cadı karı’ dersin.”

Akşam olunca cadı çıkageldi ve balığın neden tek başına olduğunu sorunca davulcu o balığı onun suratına fırlattı. Cadı sanki bir şey olmamış gibi davranarak sesini çıkarmadı, ama ona pis pis baktı. Ertesi sabah:

“Dünkü işin kolaydı, bugünkü daha zor olacak. Bugün ormandaki bütün ağaçları kesip ufak ufak kıyacaksın; akşam her iş bitmiş olacak” diyerek ona bir balta, bir balyoz ve iki tane keski verdi. Ama balta kurşundandı, balyozla keski-

ler de tenekeden.

Davulcu çalışmaya başlayınca balta yana kaydı, balyozla keskiler de kıvrılıverdi. Oğlan ne yapacağını bilemedi, ama öğleyin yine yemek getiren kız onu teselli etti:

“Koy başını dizime ve uyu. Uyanınca işin bitmiş olacak” dedi.

Ve istek yüzüğünü döndürür döndürmez bütün orman büyük bir gürültüyle yıkıldı. Odunlar kendiliğinden kıyılarak istif edildi; destelenerek bağlandı. Sanki bütün işi devler yapmıştı.

Oğlan uyandığında kız ona:

“Bak, odunlar kıyılıp istif edildi, sadece bir sopa açıkta kaldı. Cadı karı bu akşam gelip de bu sopanın kimin için olduğunu sorarsa, ‘Bu senin için, cadı karı!’ diyerek onu o sopayla bir güzel döversin” dedi.

Cadı geldi. “Gördün mü, işin ne kadar kolaymış!” dedi. “Ama şu sopa kimin için?” diye sorunca davulcu: “Bu senin için, cadı karı!” diyerek ona sopayla güzel bir dayak attı. Ancak cadı sanki hiçbir şey hissetmemiş gibi alaylı alaylı gülerrek:

“Yarın sabah bütün odunları bir yere yığıp ateşle yakacaksın!” dedi.

Oğlan gün doğarken kalktı ve odunları toplamaya başladı. Ama tek bir adam bütün ormanı nasıl taşıyabilir ki? İş bir türlü bitmedi. Ama kız onu yalnız bırakmadı; öğlen olunca ona yemeğini getirdi. Davulcu yemeğini yedikten sonra başını kızın dizine koyarak uyudu. Uyandığında odun yığını ateş almıştı, alevleri yılan dili gibi havaya savruluyordu.

“Dinle, cadı gelirse sana bir sürü iş yükleyecek; o ne isterse yap, o zaman sana bir şey yapamaz; ama korkarsan alevler seni sarar ve yutar. Tüm bunları yaptıktan sonra iki elinle cadıyı kavradığın gibi ateşin ortasına at” dedi kız ve sonra gitti.

Derken cadı çıkageldi. “Brr, üşüyorum!” dedi. “Ama işte ateş yanmakta, bu bana iyi gelecek, kemiklerimi ısıtacak. Ama şurda bir kütük var, bir türlü yanmak bilmiyor, çıkar onu ateşten. Bunu yaparsan özgürsün, o zaman nereye istersen çekip gidersin. Hadi korkma!”

Davulcu fazla düşünmedi, alevlerin içine atladı, ama alevler ona bir şey yapmadı; saçları bile alazlanmadı. Kütüğü eline aldığı gibi cadının önüne koydu. Ama o kütük yere değer değmez hemen değişti; şimdi davulcunun karşısında, kendisine yardım eden genç kız durmaktaydı! Üzerindeki altın işlemeli giysiyi görünce oğlan onun prenses olduğunu anladı.

Ama cadı karı pis pis gülerek:

“Sen onu ele geçirdiğini sanıyorsun, ama henüz başaramadın” dedi ve kızın üzerine yürüyerek yakalamak istedi. Ama oğlan iki eliyle tuttuğu gibi cadıyı ateşe attı; cadı cayır cayır yanarken iki genç seviniyordu.

Prensес oğlana tepeden tırnağa kadar bakıp da onun güzel ve yakışıklı olduğunu görünce ve uğruna hayatını hiçe saydığını da düşününce elini uzattı:

“Sen benim için her şeyi göze aldın, ben de senin için her şeyi yapmak istiyorum. Bana sadık kalacağını vaat edersen kocam olursun. Para sıkıntımız olmaz, cadınıninkinden fazla paramız olacak” dedikten sonra oğlanın elinden tutarak onu eve soktu. Orada sandık sandık altın ve mücevher vardı. Al-

tın ve gümüş eşyayı bırakarak sadece kıymetli taşları aldılar yanlarına.

Kız Camdağı'nda daha fazla kalmak istemedi.

Bu kez oğlan ona, “Eyerime bin, kuş gibi uçup gidelim buradan” dedi.

“Eyer hoşuma gitmedi” dedi kız. “Dilek yüzüğümü bir ke-re döndürdüm mü evde oluruz.”

“Hadi öyleyse” dedi oğlan, “Dile de, sur kapısında olalım!” Ve hemen orada oldular.

Davulcu, “Önce aileme gidip haber vereyim, sen burda tarlada beni bekle, hemen dönerim” dedi.

Prenses, “Aman dikkat et” dedi. “Eve varır varmaz anne ve babanı sakın sağ yanaklarından öpme! Yoksa her şeyi unutursun ve ben burada yapayalnız kalırım.”

“Seni nasıl unutabilirim?” diyen oğlan kıza yakında dö-neceğine dair söz verdi.

Baba evine vardığında kimse onu tanımadı; çünkü çok değişmişti. Camdağı'nda geçirdiği, ona üç gün gibi gelen sü-re aslında üç yıldır.

Kendini iyice tanıttınca ailesi sevince boğuldu; ona sarıldılar. Oğlan da o kadar heyecanlandı ki, kızın söylediklerini hiç düşünmeden ana babasını her iki yanağından öptü.

Ancak onların sağ yanağından öper öpmez prenses aklın-dan silindi gitti. Sonra ceplerini boşaltarak kıymetli taşları masanın üstüne yaydı. Ailesi bu kadar zenginlikle ne yapacağını şaşırdı. Babası bahçeleri, çayırları ve ormanları olan, kontlara yaraşan bir şato yaptırdı.

İnşaat bitince annesi:

“Sana bir kız buldum. Üç gün sonra düğün yaparız” dedi.

Oğlan da ailesinin isteği doğrultusunda bu işe razı oldu.

Zavallı prenses bütün gün şehir dışındaki arazide oğlanın dönmesini bekledi.

Akşam olunca, “Herhalde onları sağ yanaklarından öptü, beni unuttu” diye düşündü.

Çok üzüldü, ormanda ufacık bir evde yaşamaya ve babasının sarayına dönmemeye karar verdi.

Her akşam şehre iniyor ve oğlanın evinin önünden geçiyordu; oğlan onu birkaç kez gördüyse de tanımadı. Derken sokaktaki adamların “Yarın düğün olacak” diye konuştuklarını duydu. “Onun kalbini kazanmaya bakmalıyım” diye düşündü.

Düğün günü parmağındaki dilek yüzüğünü döndürerek, “Güneş gibi parlayan bir giysim olsun” dedi. Az sonra önüne öyle parlak bir elbise serildi ki, sanki güneş ışıklarından örülmüştü.

Davetliler salonda toplanmışken o da aralarına daldı. Herkes onun giysisine bayıldı, özellikle de gelin! Güzel giysilere çok meraklı olduğu için: ‘Bunu bana satar mısın?’ diye sordu.

“Parayla satmam” dedi kız. “Ama damadın yatak odasının kapısı önünde bir gece geçirirsem karşılığında bu elbiseyi veririm.”

Gelinin akli fikri elbisede olduğu için bu teklifi kabul etti, ama kocasının yatmadan önce içtiği şarabına uyku ilacı kattı; o da onu içince derin bir uykuya daldı.

Her yer sessizliğe gömülünce prenses yatak odasının kapısını biraz aralayarak şöyle seslendi:

*Davulcu, davulcu, dinle beni,
Yoksa unuttun mu sevgilini?
Beraber değil miydik Camdağı'nda?
Ben atmadım mı ateşe cadıyı da?
Hani ya bana sadık kalacaktın?
Ah, davulcu, beni nasıl da yaktın!*

Ama nafile! Davulcu uyanmadı. Ertesi gün prenses yarım kalan işi tamamladı. Yani akşam olduğunda dilek yüzüğünü parmağında döndürerek:

“Aydan da parlak, gümüşten parlak bir elbise istiyorum!” dedi. Ve aydan parlak giysisiyle salona girdiğinde yine gelinin dikkatini çekti. Gelin yine bu elbise karşılığında prense sin o gece de damadın yatak odasının kapısı önünde kalma- sına izin verdi.

Ve gecenin sessizliğinde prenses yine seslendi:

*Davulcu, davulcu, dinle beni.
Yoksa unuttun mu sevgilini?
Beraber değil miydik Camdağı'nda?
Ben atmadım mı ateşe cadıyı da?
Hani ya bana sadık kalacaktın?
Ah, davulcu, beni nasıl da yaktın!*

Ama yine uyku ilaçlı şarabı içen damadı uyandırmak mümkün olmadı. Prensес ertesi sabah üzgün bir şekilde or- mandaki eve döndü.

Ancak yabancı kızın yakınmalarını duyan saraydakiler durumu damada anlattılar ve kendisine, şarabına uyku ilacı katıldığı için hiçbir şey duyamamış olduğunu söylediler.

Üçüncü akşam prenses dilek yüzüğünü çevirerek, “Yıldız gibi parlayan bir giysi isterim” dedi.

Ve giysiyi şölen salonunda gösterince gelinin aklı başından gitti ve “Her ne pahasına olursa olsun bu elbise benim olmalı” dedi. Ve bu kez de genç kızın geceyi damadın yatak odasının kapısı önünde geçirmesine izin verdi.

Ama o gece damat, yatmadan önce kendisine sunulan şarabı içmeyip yatağın altına döktü.

Sarayda her yer sessizliğe gömülünce kendisine seslenen ince ve hoş sesi duyuverdi:

*Davulcu, davulcu, dinle beni!
Yoksa unuttun mu sevgilini?
Beraber değil miydik Camdağı’nda?
Ben atmadım mı ateşe cadıyı da?
Hani ya bana sadık kalacaktın?
Ah, davulcu, beni nasıl da yaktın!*

Ve birden her şeyi hatırladı. “Ah, nasıl böyle bir nankör-lük yaptım ben? Ama bütün kabahat, anne ve babamın sağ yanaklarına verdiğim öpücükte!” diyerek yatağından sıçradı; genç kızı anne ve babasının yanına götürerek:

“Benim asıl eşim bu!” dedi. “Öbürüyle evlenirsem büyük bir haksızlık yapmış olacağım.”

Oğlanın başından geçenleri iyice dinleyen ailesi onun bu isteğine karşı çıkmadılar.

Salondaki ışıklar tekrar yandı. Davulcular ve mızıkacılar geldi. Eş dost akraba, hepsi yeniden çağrıldı ve tüm görke-miyle gerçek bir düğün yapıldı.

İlk geline de teselli olarak o güzel giysiler hediye edildi.

Nankör Oğlan

Bir adam, evinin önünde karısıyla oturmuş, birlikte kızarttıkları tavuğu yemek üzereydi. Derken yaşlı babasının gelmekte olduğunu görünce, ona vermek için tavuğu hemen sakladı.

Babası yanlarına yaklaştı, bir bardak su içtikten sonra geldiği gibi gitti.

Oğlu tavuğu yine sofraya çıkarmak istedi; ama eli ona değer değmez tavuk koskoca bir kurbağaya dönüşerek adamın suratına sıçradı ve hiç oradan ayrılmadı.

Kim onu kovalamak istese, kurbağa suratını paralamak istercesine o kişiye hep pis pis bakıyordu; öyle ki, hiç kimse ona dokunmaya cesaret edemedi.

Ve o günden sonra nankör oğlan her gün bu kurbağayı beslemek zorunda kaldı, yoksa hayvan onun suratını parçalayacaktı!

İşte nankör oğlan ömrünü hep böyle geçirdi.

Yırtıcı Kuş

Bir zamanlar bir kral vardı, adı neydi, hangi ülkeyi yönetiyordu bilmiyorum; bu kralın hiç erkek çocuğu olmadı, ama bir kızı vardı. Bu kızcağız devamlı hastaydı; ancak hiçbir doktor onu iyileştiremiyordu.

Bilge kişiler krala, kızının elma yediği takdirde sağlığına kavuşacağını söylediler. Bunun üzerine kral tüm ülkeye şu bildiride bulundu:

Kim ki, getireceği elmayla kızını iyileştirirse, onunla evlenmeye hak kazanarak kral olacaktı!

Bunu bir köylü duydu, kendisinin üç oğlu vardı. En büyüğüne:

“Tavan arasına çık, en güzel kırmızı elmalardan bir sepet doldurup saraya götür; o zaman kızla evlenir, kral olursun!” dedi.

Oğlan söyleneni yaparak yola çıktı. Bir süre gittikten sonra yaşlı bir cüceyle karşılaştı. Cüce ona sepette ne taşıdığını sordu.

Ulrich – oğlanın adı buydu:

“Kurbağa bacağı” diye cevap verdi.

“O zaman öyle kalsın!” diyen cüce oradan uzaklaştı.

Ulrich saraya varınca kapısını çaldı ve elma getirdiğini, kralın kızı bunu yerse iyileşeceğini söyledi.

Kral buna çok sevindi ve Ulrich’i yanına çağırdı. Vay canına! Sepetin ağzını açınca elma yerine zıp zıp zıplayan kur-

bağa bacağı görmez mi! Kral fena halde bozuldu ve oğlanı kapı dışarı etti. Ulrich eve dönünce olan biteni babasına anlattı.

Bu kez adam Samuel adındaki ortanca oğlunu gönderdi; ama onun da başına gelen Ulrich'inkinden farksız olmadı.

O da yaşlı cüceyle karşılaştı. Cüce ona da, sepette ne var diye sorduğunda Samuel:

“Domuz kılı” diye dalga geçti.

Cüce, “Madem ki öyle, öyle kalsın!” dedi.

Oğlan saraya varıp da kralın kızı için elma getirdiğini bildirdiğinde onu içeri almak istemediler.

Daha önce de birinin çıkagelip kendilerini aptal yerine koyduğunu söylediler. Ama Samuel kesinlikle elma getirdiğini söyleyerek içeri alınmasını istedi. Sonunda inandılar ve onu kralın huzuruna çıkardılar. Ancak sepetin ağzını açtığında içinden sadece domuz kılı çıktı. Kral öfkeden küplere binerek onu dışarı attırdı ve kırbaçlattı. Oğlan eve dönünce olan biteni anlattı.

Bunun üzerine hep Aptal Hans dedikleri en küçük çocuk babasına:

“İzin ver de elmayı ben götürüyüm!” dedi.

Babası, “Sen ha! Sanki başka adam yokmuş! Akıllı oğullarım bu işin üstesinden gelemedikten sonra, sen mi başaracaksın yani?” diye dalga geçti.

Ama oğlan diretti. “Olsun baba, ben de gitmek istiyorum!” dedi.

“Çekil yolumdan, aptal! Akıllanıncaya kadar daha bekle bakalım” diyen babası ona sırtını döndü.

Ama Hans onu önlüğünden çekerek:

“Olsun baba, ben gitmek istiyorum” diye diretti.

“Hadi git bakalım; nasılsa eli boş döneceksin” diye ters ters söylendi babası.

Oğlan sevincinden havaya sıçradı.

Babası, “Daha şimdiden fittırdın, günden güne aptallaşıyorsun sen” dedi.

Ama Hans buna aldırış etmedi ve moralini bozmak istemedi.

Ne var ki, akşam yaklaşıyordu. Aynı gün saraya varamayacağını bildiği için sabaha kadar beklemeyi yeğledi.

Yatakta uyku tutmadı; bir ara daldıysa da hep güzel kadınları, sarayları, altın ve gümüş eşyaları ya da ona benzer şeyleri gördü rüyasında.

Ertesi sabah erkenden yola çıktı.

Çok geçmeden eski püskü bir pelerine bürünmüş ufacık ve somurtkan bir cüceyle karşılaştı.

Cüce ona sepette ne var diye sordu. Hans ona sepette elma bulunduğunu, iyileşmesi için bunları kralın kızına götürdüğünü söyledi.

Cüce de: “Madem ki öyle, öyle olsun!” dedi.

Saraya vardığında Hans’ı hiçbir şekilde içeri almadılar; ondan önce gelen iki kişinin sözüm ona elma getirdiğini, ama birinin sepetinden elma yerine kurbağa bacağı, öbürününkinden de domuz kılı çıktığını söylediler.

Ama Hans ricasını sürdürerek kurbağa bacağı falan getirmediğini, sepetinde ülkenin en güzel elmalarının bulunduğunu vurguladı.

Onun inandırıcı konuşması üzerine nöbetçi, herhalde yalan söylemiyordur diye düşündü. Oğlanı içeri aldılar; aldıklarına da iyi ettiler.

Nitekim Hans kralın önünde sepetin ağzını açınca içindeki sarılı kırmızılı elmalar meydana çıktı.

Kral çok sevindi, hemen onları kızına gönderdi ve elmaların etkisini gösterip göstermediği haberini merakla bekledi.

Aradan çok geçmedi, birisi bu haberi getirdi.

Kim mi dersiniz? Kızın bizzat kendisi!

Elmaları yer yemez iyileşmiş ve hemen yataktan fırlamıştı! Kralın ne kadar sevindiğini anlatacak sözcükleri bulmak kolay değil!

Ama kral kızını Hans'a vermek istemedi; daha önce Hans ona karada, denizdekenden daha hızlı giden bir kayık yapıp getirecekti!

Hans bu koşulu kabul etti ve eve dönerek olanları anlattı.

Bunun üzerine babası böyle bir kayık yapması için Ulrich'i ormana gönderdi.

Oğlan harıl harıl ve ustaca çalıştı. Öğle vakti, güneş tam tepedeyken, yaşlı bir cüce çıkagelerek ona ne yaptığını sordu.

Ulrich, "Kepçe yapıyorum!" diye dalga geçti.

"Madem ki öyle, öyle kalsın!" dedi cüce.

Akşam olunca Ulrich eve döndü.

Kayığı bitirdiğini söyledi. Ama onu tam yerleştireceği sırada etrafa bir sürü kepçe yayıldı.

Ertesi gün Samuel gitti ormana.

Ancak Ulrich'in başına gelenler onun da başına geldi.

Üçüncü gün sıra Aptal Hans'a geldi. O da çok çalıştı; öyle ki, balta sesleri tüm ormanı kapladı; ama o şarkı tutturarak, ıslık çalarak, neşeyle çalıştı. Tam öğlen sıcağında cüce yine çıkageldi ve ona ne yaptığını sordu.

"Karada sudakinden daha hızlı giden bir kayak" diye cevap verdi oğlan. Ve bunu tamamladığı takdirde kralın kızıyla evlenebileceğini anlattı.

"Madem ki öyle, öyle olsun!" dedi cüce.

Akşam güneşi tüm kızılığıyla batarken Hans kayığı tüm aksamıyla tamamlamıştı.

Ona binerek saraya doğru kürek çekmeye başladı. Kayık rüzgârdan bile hızlıydı.

Kral bunu ta uzaktan gördü, ama yine de kızını vermek niyetinde değildi.

Bu kez Hans'ın sabahtan akşama kadar yüz tane tavşanı güderek bir yerde toplaması gerekiyordu; tek bir tavşan eksilirse kızı alamayacaktı.

Hans sevindi; hemen ertesi gün tavşan sürüsünü çayırılığa götü ve hiçbir hayvanın sürüden ayrılmasına dikkat etti.

Aradan çok zaman geçmedi, saraydan bir hizmetçi kız çıkageldi ve Hans'a hemen bir tavşan vermesini, çünkü misafir beklediklerini söyledi.

Oğlan bu işin nereye varacağını kestirdiği için hayvanı vermedi.

"Kral misafirine tavşan yerine başka bir şey versin" dedi.

Ama kız çok dayattı, hatta sonunda küfür etmeye başladı.

O zaman Hans kralın kızı kendi gelip isterse tavşanı verebileceğini söyledi. Hizmetçi kız bunu saraya iletince kralın

kızı bizzat yola çıktı.

Ama bu arada cüce Hans'ın yanına vararak ona ne yaptığını sordu.

O da, yüz tane tavşanı gütmekte olduğunu ve onlardan hiçbirinin eksilmemesi gerektiğini, ancak o zaman kralın kızıyla evlenebileceğini anlattı.

“Tamam” dedi cüce, “Sen al şu düdüğü; sürüden ayrılan tavşan olursa öttürürsün, o zaman geri gelir.”

Kralın kızı gelince Hans onun önlüğüne bir tavşan yerleştirdi.

Ama kız yüz adım gitmişti ki, Hans düdüğünü öttürünce tavşan kızın önlüğünden sıçrayıverdi ve –görmedin mi?– yine sürüye katıldı.

Akşam olunca tavşangüden bir düdük daha çalarak hayvanların hepsi orada mı diye etrafına bakındıktan sonra onları saraya götü.

Kral, Hans'ın hiçbirini kaybetmeden yüz tavşanı nasıl götüüğünü görünce şaşırdı. Buna rağmen kızını yine vermek istemedi. Bu kez Hans'ın, Yırtıcı Kuş'un kuyruğundan bir tüy koparıp getirmesi gerekiyordu.

Hans hemen yola çıktı ve çevik adımlarla yürümeye başladı. Akşama doğru bir şatoya vardı; yatacak bir yer sordu, çünkü o zamanlar lokanta, han falan yoktu.

Şatonun efendisi ona bir yer göstererek nereye gittiğini bilmek istedi.

Hans, “Yırtıcı Kuş'a” diye cevap verdi.

“Yaa, Yırtıcı Kuş'a demek! Onun her şeyi bildiğini söylüyorlar. Ben demirden bir para kasasının anahtarını kaybet-

tim. Sana zahmet olmazsa, ona bir sor bakalım, bu anahtar neredeymiş?”

“Sorarım elbette” dedi Hans. “Neden olmasın!”

Ertesi sabah oradan yola çıktı ve yine akşama doğru bir başka şatoya vardı; bir geceyi de orada geçirdi. Şato sahibi onun Yırtıcı Kuş’a gideceğini öğrenince, kızının hastalandığını, şimdiye kadar hangi ilacı denedilerse hiç birinin onu iyileştiremediğini, bu yüzden Yırtıcı Kuş’a, kızın iyileşmesi için ne gerektiğini sormasını söyledi.

Hans bunu yapacağını vurgulayarak yoluna devam etti.

Derken büyük bir nehre geldi; karşıdan karşıya geçecek sal ya da sandal falan yoktu; ama orada koskoca bir adam vardı ve herkesi nehrin öbür ucuna taşıyordu.

Adam Hans’a nereye gittiğini sordu.

Hans, “Yırtıcı Kuş’a” dedi.

Adam, “Onun yanına varırsan sor bakalım, niye ben herkesi bu nehrin bir yakasından öbür yakasına taşımak zorundayım?” dedi.

Hans, “Sorarım elbette; neden olmasın!” diye cevap verdi.

Sonra adam onu koltuk altlarından tuttuğu gibi nehrin öbür yakasına taşıdı.

Sonunda Hans Yırtıcı Kuş’un evine vardı; ama orada sadece karısı vardı; Yırtıcı Kuş’un kendisi yoktu.

Kadın ona ne istediğini sordu. Hans her şeyi anlattı; yani Yırtıcı Kuş’un kuyruğundan bir tüy koparması gerektiğini, bir şatoda para kasasının kaybolan anahtarının nerede olduğunu Yırtıcı Kuş’a soracağını, bir başka şatoda da hasta bir

kızın neyle şifa bulacağını ve de yakındaki bir nehrin başında bekleyen bir adamın neden herkesi karşıdan karşıya taşımak zorunda kaldığını bilmek istediğini falan...

Bunun üzerine kadın, “Bak dostum!” dedi, “Hiç bir insan Yırtıcı Kuş’la konuşamaz! O şimdiye kadar tüm insanları yedi. Ama istersen onun yatağının altına saklan; o uyur uymaz kalkar kuyruğundan bir tüy koparırsın. Bilmek istediğin öbür şeyler için soruları ona ben sorarım.”

Hans çok sevinerek hemen yatağın altına saklandı.

Akşam olunca Yırtıcı Kuş eve geldi ve içeri girer girmez:

“Hanım, burası insan kokuyor!” dedi.

“Evet” dedi karısı. “Bugün biri geldi, ama yine gitti.” Bunun üzerine Yırtıcı Kuş fazla laf etmedi.

Gece yarısı horlamaya başlayınca Hans yatağın altından çıkarak onun kuyruğundan bir tüy kopardı.

Yırtıcı Kuş birden irkildi ve ayağa kalkarak, “Burası insan kokuyor hanım! Sanki birisi kuyruğumu çekti!” dedi.

Bunun üzerine karısı, “Rüya görmüş olmalısın; sana söyledim ya, bugün bir insan geldi sonra da gitti diye... Kendisi bana çok şeyler anlattı. Bir şatoda demir kasanın anahtarı kaybolmuş, bir türlü bulamıyorlarmış.”

“Ahh, aptallar! Anahtar kapının arkasındaki dolabın raflarından birinde.”

“Bir başka şatoda da bir kız hastaymış; onu iyileştirecek ilacın ne olduğunu bilen yokmuş!”

“Aptallar!” dedi Yırtıcı Kuş, “Bodruma inen merdivenin en alt basamağında bir kurbağa değiştirdiği derilerle bir yuva yaptı; kıza bu derileri verirlerse iyileşir.”

“Bir şey daha söyledi. Bir yerde bir nehir varmış, onun başında bekleyen bir adam herkesi karşıdan karşıya geçirmek zorundaymış; neden?”

“Ahh, aptal! Onlardan birini nehrin ortasında bırakıversin; bak bir daha kimse gelir mi!”

Ertesi sabah erkenden kalkan Yırtıcı Kuş çıkıp gitti. O zaman Hans yatağın altından çıktı; elinde güzel bir tüy vardı; ayrıca anahtar, ilaç ve adam taşıma konusundaki konuşmaları da işitmişti.

Yine de unutmaması için Yırtıcı Kuş’un karısı hepsini ona bir kez daha anlattı.

Hans evine yollandı. Önce nehirdeki adamla karşılaştı. Adam ona Yırtıcı Kuş’un ne dediğini sordu. Hans önce kendisini karşıya geçirmesini, öbür yakaya varınca açıklayacağını söyledi.

Adam onu öbür yakaya taşıdı.

O zaman Hans ona, birini karşıya geçirirken suyun ortasında bırakırsa bir daha kimsenin karşıya geçmek istemeyeceğini anlattı.

Adam çok teşekkür ederek bunun karşılığında Hans’ı iki kez karşıdan karşıya geçirebileceğini bildirdi.

Ama Hans ona zahmet etmemesini, zaten yeterince iyilikte bulunduğunu söyledikten sonra yoluna devam etti.

Derken hasta kızın bulunduğu şatoya geldi; zavalılık yürüyemiyordu; onu sırtlayarak bodruma inen merdivene taşıdı; kurbağa yuvasını buldu; onu alıp kızın eline verdi. Kız aynı anda omzundan yere sıçrayıverdi; tamamen iyileşmişti!

Ailesi bu duruma çok, ama çok sevindi. Hans’ı bol bol al-

tın ve gümüş hediyelerle ödüllendirdiler. Ona istediği her şeyi verdiler.

Hans öbür şatoya vardığında hemen kapı arkasındaki dolabın raflarından birinde anahtarı bularak derebeyine verdi. O da çok sevindi ve Hans'a bir ufak sandık dolusu altın verdi. Ve de bunun yanısıra bir sürü hediyeler, inekler, koyunlar ve keçiler...

Hans hepsiyle, yani para, altın, gümüş, inek, koyun ve keçilerle kralın huzuruna vardığında, tüm bunları nereden bulduğunu sordu. O da ona, Yırtıcı Kuş'un isteyene istediği kadar hediye verdiğini anlattı.

Bunun üzerine kral kendisinin de böyle bir şeye ihtiyacı olduğunu düşünerek Yırtıcı Kuş'un yanına varmak üzere yola çıktı. Ancak nehrin başında bekleyen adamla karşılaşınca, adam onu sırtında suyun ortasına kadar taşıdıktan sonra orada bıraktı ve çekip gitti.

Ve kral boğuldu.

Hans kızla evlendi ve kral oldu.

Ardıç Ağacı

Bundan çoook uzun zaman önce –belki iki bin yıl– zengin bir adam vardı. Karısı çok namuslu ve çok güzeldi; ama çocukları yoktu ve bir tane olsun istiyorlardı. Karısı gece gündüz dua etse de bir türlü olmuyordu işte!

Evlerinin önündeki avluda bir ardıç ağacı vardı; o kış kadın bu ağacın altında oturmuş elma soyuyordu. Bir ara yine elma soyarken parmağını kesti; fışkıran kan karın üstüne damladı.

“Ahh” diye içini çeken kadın üzgün üzgün “Keşke kan gibi kırmızı yanaklı, kar gibi bembeyaz tenli bir çocuğum olsa!” diye mırıldandı. Ve bu sözler ağzından çıkar çıkmaz sanki bu isteği gerçekleşecekmiş gibi neşesi yerine geldi.

Tekrar eve döndü. Bir ay karlı geçti, ikinci ay her taraf yeşillendi, üçüncü ay çiçekler açtı, dördüncü ay ağaçlara su yürüdü ve dallar yeşillendi. Kuşlar cıvıdamaya başladı, derken çiçekler döküldü. Beşinci ay da geçtikten sonra kadın yine ardıç ağacının altına geldi, yine içi sevinç doldu; öyle ki diz çöktü ve ne yapacağını bilemedi. Bir ay sonra ağaç meyve vermeye başladı, bu meyveler öyle büyük ve güzeldi ki, kadının hiç sesi çıkmadı. Yedinci ay eli meyvelere uzandı ve karını iyice doyuncaya kadar yedi onları. O anda içine bir hüznün bastı ve hastalandı. Sekizinci ay da geçtikten sonra kocasını çağırdı ve ağlayarak ona:

“Ben ölürsem beni ardıc ağacının altına göm!” dedi ve ondan sonra rahatladı. Dokuzuncu aya gelinceye kadar hep neşeli kaldı. Derken doğum yaptı; dünyaya gelen çocuğun teni kar gibi beyaz, yanakları kan gibi kırmızıydı! Kadın bunu görünce sevinçten öldü.

Kocası onu ardıc ağacının altına gömdü ve hüngür hüngür ağlamaya başladı.

Zamanla hıçkırıkları kesildi ve neşesi yerine geldi. Derken yeniden evlendi. İkinci karısı bir kız çocuğu doğurdu. İlk karısından olan çocuğu erkekti; yanakları kıpkırmızı, teni bembeyazdı.

Adamın ikinci karısı ne zaman kendi kızına baksa içi sevgiyle titriyordu; oysa oğlana baktığında onun her zaman kendisine köstek olacağı ve kızının alacağı servete konacağı geliyordu aklına. Bu düşünce onu kötülüğe sevk etti. Oğlana gazez bağladı; onu bir köşeden öbür köşeye iteliyor, dürtük-lüyor ya da yumrukluyordu hep; zavallı çocuk ondan çok korkuyordu. Okuldan döndüğü zaman rahatça oturabileceği bir yer yoktu bu evde.

Bir seferinde kadın çatı katına çıktı; küçük kızı peşinden geldi:

“Anne bana bir elma versene!” dedi.

“Olur, çocuğum” diyen annesi ona elma sandığından güzel bir elma seçip verdi; ancak sandığın kapağı çok ağır olduğu gibi kenarları demirden olup çok da keskindi.

“Anne” dedi kız, “Kardeşime de bir tane versek mi?”

Kadın sinirlendi, ama belli etmedi:

“Okuldan dönsün de öyle” dedi. Ve pencereden onun

gelişini kolladı. O anda içini kötülük kapladı. Hemen kızının elindeki elmayı alarak, “Kardeşin gelmeden yeme!” diyerek elmayı yine sandığa attı ve kapağını kapattı.

Küçük oğlan kapıdan içeri girer girmez kadın, “Bir elma ister misin, oğlum?” diye sorarak ona pis pis baktı.

“Anne” dedi oğlan, “Bana niye öyle kızgın bakıyorsun ki? Evet, ver bir elma.”

“Gel benimle!” diye kadın sandığın kapağını açtı. “Gel kendin al!”

Ufak oğlan kendisine söylendiği gibi öne eğilince kadın çat diye kapağı kapadı, oğlanın kafası uçarak elmanın yanına yuvarlandı.

Kadın birden irkildi, içini bir korku kapladı. Bundan nasıl kurtulsam diye düşündü. Sonra aşağıya inerek konsolun en alt gözünden beyaz bir bez aldı; yere düşen kelleyi oğlanın vücuduna oturtarak hiçbir şey belli olmayacak şekilde bu bezle sardı; sonra onu, eline bir elma sıkıştırarak sokak kapısının önüne oturttu.

Derken kızı Marlen’cik mutfağa geldi ve:

“Anneciğim, kardeşim kapının önünde oturuyor. Bembeyaz olmuş, elinde de bir elma var. O elmayı bana vermesini rica ettim, ama cevap vermiyor; korktum yani” dedi.

“Bir kere daha git oraya” dedi annesi, “Yine cevap vermezse kulağına bir tokat patlat!”

Marlen’cik oğlanın yanına vardı.

“Elmayı versene, kardeşim” dedi.

Ama oğlan sustu; kız ona bir tokat attı, kelle yere düştü. Kız çok korkarak ağlamaya başladı. Hemen annesinin yanına

koşarak:

“Ah, anneciğim, kardeşimin kafasını kopardım ben” diyerek hüngür hüngür ağladı, bir türlü susmak bilmedi.

“Ne yaptın sen, Marlen’cik! Ama sesini çıkarma, kimse görmesin, olan olmuş artık! Onu sirkede kaynatalım” diyen annesi oğlanı aldığı gibi ufak parçalara kesti, sonra onları bir kazana koyarak sirkeyle kaynattı. Marlen’cik orada öyle durmuş ağlıyordu; o kadar gözyaşı döktü ki, eti tuzlamaya gerek kalmadı.

Derken babası eve geldi ve sofraya oturduktan sonra:

“Oğlum nerede?” diye sordu.

Karısı masaya ekşili yahni getirirken Marlen’cik kendini tutamadı ve ağlamaya başladı.

Babası yine sordu: “Oğlum nerde yahu?”

“Şey” dedi karısı, “Amcasına gitti, bir süre onun yanında kalacak.”

“Ne işi var ki orda? Benimle vedalaşmadı bile.”

“Amcasını özlemiş; bana ‘Altı hafta amcamda kalabilir miyim?’ diye sordu; orada ona iyi bakarlar nasılsa.”

“Çok üzüldüm” dedi adam, “Ama bana en azından allahısmarladık demeliydi.” Sonra yemeye devam etti.

“Marlen’cik, sen niye ağlıyorsun? Kardeşin yakında gelecek işte! Aa, hanım, yemek çok güzel olmuş, biraz daha verir misin?” diyen adam, yedikçe yedi. Her isteyişinde de tabağını uzatıp, “Daha koy, size kalmasın, hepsi benim payım diye düşünün!” dedi. Yedi, yedi, kemikleri hep masanın altına attı; sonunda tabağı boşaldı.

Ama Marlen’cik, konsolun en alt gözünden bir ipek bo-

yun atkısı alarak bütün kemikleri onunla sarıp sarmaladıktan sonra kapının önüne taşıdı; ağlamaktan gözleri kan çanağına dönmüştü. O çıkını ardıç ağacının dibindeki çimenliğe bıraktıktan sonra içi rahatladı ve artık ağlamadı.

O anda ardıç ağacı sallanmaya başladı; dalları birbirinden uzaklaştı, yakınlaştı, sonra yine uzaklaştı; sanki el ele tutuşmuş olmaktan seviniyor gibiydi. Derken ağacı bir sis kapladı ve bu sis arasından bir ateş çıktı. O ateşten de güzel bir kuş, cıvıl cıvıl öterek göğe yükseldi. O gider gitmez ardıç ağacı eski haline dönmüştü, ama içi kemik dolu çıkın ortadan yok olmuştu!

Ancak Marlen'cik, kardeşi tekrar canlanmış gibi çok neşeliydi. Eve döndüğünde keyifli keyifli sofraya oturdu, iştahla yemek yedi. Ama kuş uçup gitti ve bir kuyumcunun evine vararak ötmeye başladı:

*Annem beni kesince,
Babam da etimi yiyince,
Kemiklerimi Marlen'cik topladı,
Bir çıkına koydu ve sakladı;
Ardıç ağacının altıdır o yer.
Cik cik,
Ne güzel kuşmuşum ben meğer!*

Kuyumcu atölyesinde oturmuş altın zincir yapmaktaydı ki, çatıya konan kuşun ötüşünü dinledi. O kadar güzeldi ki!

Ayağa kalkarak koridoru geçti, bu sırada bir terliğini kaybetti. Derken çorabının teki de kayboldu. Böylece tek çoraplı ve tek terlikli kaldı. Üzerinde önlüğü, bir elinde altın zincir, öbür elinde bir kerpetenle, pırıl pırıl güneşin aydınlattığı

sokağa çıktı. Kuşu iyice görebileceği bir yer seçti kendisine.

“Baksana kuş! Ne güzel ötüyorsun sen! Deminki şarkını bir daha söylesene!”

“Olmaz” dedi kuş. “Aynı şarkıyı iki kez yok yere söylemem ben. Elindeki altın zinciri bana verirsen söylerim.”

“Al zinciri, şu şarkıyı bir daha söyle!”

Kuş gelip altın zinciri sağ ayağına taktıktan sonra kuyumcunun karşısına geçerek ötmeye başladı:

*Annem beni kesince,
Babam da etimi yiyince,
Kemiklerimi Marlen'cik topladı,
Bir çıkına koydu ve sakladı.
Ardıç ağacının altıdır o yer.
Cik, cik,
Ne güzel kuşmuşum ben meğer!*

Bu kez kuş oradan uçup havalandı ve gitti, bir kunduracı-
nın damına kondu ve ötmeye başladı:

*Annem beni kesince,
Babam da etimi yiyince,
Kemiklerimi Marlen'cik topladı,
Bir çıkına koydu ve sakladı.
Ardıç ağacının altıdır o yer,
Cik, cik,
Ne güzel kuşmuşum ben meğer!*

Kunduracı bunu duyunca, kolları yukarı sıvalı gömleğiyle kapı önüne çıktı ve evinin damındaki kuşu görebilmek için, güneş gözünü kamaştırmasın diye elini siper ederek yu-

karı baktı.

“Ne güzel ötüyorsun sen, kuş!” dedikten sonra karısına seslendi:

“Hanım, gel bak, burda bir kuş var, o kadar güzel ötüyor ki!”

Daha sonra kızını, çoluğunu çocuğunu, çırağını, hizmetçisini de çağırdı. Hepsi sokağa çıkıp kuşa baktılar. Hayvan o kadar güzeldi ki! Tüyleri kırmızı ve yeşildi; boyun kısmı altın rengindeydi. Gözleri yıldız gibi parlamaktaydı.

“N’olur, kuş! Şu şarkıyı bir daha söylesene!” dedi kunduracı.

“Olmaz” dedi kuş. “Aynı şarkıyı iki kez yok yere söylemem ben.”

“Hanım” dedi adam, “İçeri gir, en üstteki rafta bir çift kırmızı ayakkabı duruyor, al onları getir.”

Kadın gidip ayakkabıları getirdi.

“Al bakalım kuş, hadi söyle o şarkıyı bir daha!” dedi adam.

Ve kuş ötmeye başladı:

*Annem beni kesince,
Babam da etimi yiyince,
Kemiklerimi Marlen’cik topladı,
Bir çıkına koydu ve sakladı.
Ardıç ağacının altıdır o yer.
Cik, cik,
Ne güzel kuşmuşum ben meğer!*

Kunduracı dışarı çıktığında kuş gitmişti bile. Sağ ayağın-

da ayakkabı, sol ayağında altın zincir olduğu halde uçtu, uçtu ... derken bir değirmene geldi. Değirmen takır, tukur, takır, tukur, takır, tukur dönmekteydi. Değirmenin içinde yirmi tane çırak bir değirmen taşı yontmaktaydı: çlık, çlak, çlık, çlak, çlık, çlak!

Bu kez kuş bir ıhlamur ağacına tüneyerek ötmeye başladı:

Annem beni kesince,

Çıraklardan biri bunu duydu.

Babam da etimi yiyince,

İki çırak daha duyarak kulak kabarttı:

Kemiklerimi Marlen' cik topladı,

Bunu da dört çırak işitti;

Bir çıkına koydu ve sakladı.

Derken sadece on üç kişi sürdürdü yontmayı.

Ardıç ağacının altıdır o yer.

Geriye yedi kaldı.

Cik cik,

Derken beş kaldı.

Ne güzel kuşmuşum ben meğer!

Ve de bir kişi kaldı; o kişi ses çıkarmadan dinledi. Sonra:

“Bana bak, kuş!” dedi. “Ne kadar güzel ötüyorsun! Şu son şarkıyı bir daha söylemene!”

“Olmaz” dedi kuş. “Ben bir şarkıyı iki kez yok yere söylemem. Değirmen taşını bana verirsen söylerim!”

“Tamam” dedi çırak. “Taş benim olursa sana veririm.”

Öbür çıraklar kuşa, “Sen bir daha söylersen taş onun olacak” dediler.

Bunun üzerine kuş aşağıya indi. Yirmi çırak kaldıraç yardımıyla değirmen taşını kuşun boynuna geçirdi. Kuş boynunda yakalık varmış gibi o taşla uçarak yine ağaca tünedi ve ötmeye başladı:

*Annem beni kesince,
Babam da etimi yiyince,
Kemiklerimi Marlen’cik topladı,
Bir çıkına koydu ve sakladı.
Ardıç ağacının altıdır o yer.
Cik, cik,
Ne güzel kuşmuşum ben meğer!”*

Şarkısı bittikten sonra kanatlarını iki yana açtı; sağ ayağında altın zincir, sol ayağında ayakkabı ve boynundaki değirmen taşıyla babasının yuvasına döndü.

Evde babası, annesi ve Marlen’cik sofraya oturmuşlardı. Babası:

“Oh, kendimi öyle ferahlamış hissediyorum ki!” dedi.

Annesi, “Bana öyle geliyor ki, hava bozacak; korkuyorum” diye karşılık verdi.

Oysa Marlen’cik oturmuş ağlıyor, ağlıyor, ağlıyordu. Derken kuş uçarak gelip dama kondu.

Babası, “İçim öyle rahatladı ki; dışarıda güneş var. Şu anda sanki eski bir tanıdığım görür gibi oldum.”

“Valla ben korkuyorum” dedi karısı. “Dişlerim takırdı-

yor, sanki damarlarımda bir ateş dolaşıyor.”

Ama Marlen’cik bir köşeye çekilmiş, ağlıyordu; gözlerini sildiği mendil sıırıslıklam olmuştu.

Derken kuş ardıc ağacının dalına tüneyerek ötmeye başladı:

Annem beni kesince,

Annesi kulaklarını tıkadı ve gözlerini kapadı; ne bir şey görmek istedi ne de duymak. Ama ezgiler fırtına gibi kulaklarında uğulduyor, gözleri yanıyor, şimşek görmüşçesine kamaşıyordu.

Babam de etimi yiyince,

“Ah, karıcığım” dedi adam. “Çok güzel bir kuş bu, öyle bir ötüyor ki! Güneş dışarıda pırıl pırıl; hava da sıcacık, ilkbahar çiçekleri gibi mis kokuyor.”

Kemiklerimi Marlen’cik topladı.

Marlen’cik başını dizine dayayarak durmadan ağlıyordu.

Ama adam, “Ben dışarı çıkıyorum, şu kuşa yakından bakacağım!” dedi.

“N’olur gitme!” dedi karısı. “Bana ev yerinden sarsılacak ve alevler içinde kalacakmış gibi geliyor.”

Ancak adam dışarı çıkarak kuşa baktı.

Bir çıkına koyup sakladı.

Ardıc ağacının altıdır o yer.

Cik, cik,

Ne güzel kuşmuşum ben meğer!

Bu nağmelerden sonra kuş altın zinciri bırakıverdi; zincir

tam adamın boynuna uyacak şekilde düştü. Adam eve girerek:

“Ne iyi bir kuşmuş bu, baksana bana ne güzel bir zincir hediye etti; pırıl pırıl!”

Ama karısı çok korktu, tökezlenerek yere yuvarlandı, başındaki şapkası yere düştü. Aynı anda kuş yine ötmeye başladı:

Annem beni kesince,

“Ahh, toprağın bin arşın altında olaydım da, bunu duymayaydım!” diye sızlandı kadın.

Babam da etimi yiyince.

Bu dizeden sonra kadın ölü gibi yere düştü.

Marlen’cik kemiklerimi topladı.

Aynı anda Marlen’cik, “Hadi ben de gidip bakayım, bakalım kuş bana bir hediye verecek mi?” diyerek evden dışarı çıktı.

Bir çıkına koyup sakladı.

Kuş ayakkabıyı aşağı attı.

Ardıç ağacının altıdır o yer

Cik, cik,

Ne güzel kuşmuşum ben meğer!

O anda Marlen’ciğin neşesi yerine geldi; yeni kırmızı ayakkabılarını giyerek hoplayıp zıplamaya başladı. Kendi kendine, “Dışarı çıkarken ne kadar üzgündüm, şimdiyse ne kadar neşeliyim! Şu şahane kuşa bak, bana bir çift ayakkabı hediye etti” diye söylendi. Aynı anda yerde yatmakta olan

kadın ayağa kalktı; saçları diken diken oldu; sanki yer yerinden oynuyordu.

“Ben de dışarı çıkayım. Belki ben de rahatlarım!” diyerek kapıya yanaştı ve dışarı ilk adımını attığı anda, kuşun aşağıya attığı değirmen taşı kafasını pestile çevirdi.

Bu gürültüyü işiten Marlen’cik ile babası dışarı çıktıklarında, kapı önünde bir ateş, alevler ve yoğun bir duman gördüler. Bu yangın söndükten sonra karşılırlarına ufak oğlan çıkıverdi.

Üçü de güle oynaya eve girerek sofraya başına geçip yemek yediler.

Kurt ile Tilki

 ilki kurdun yanında kalıyordu; kurt ne derse onu yapmak zorundaydı, ne de olsa ona kafa tutacak hali yoktu. Bu nedenle tilki ondan kurtulmak istedi.

Bir gün birlikte ormana daldılar.

Kurt, “Tilki kardeş, bana yiyecek bir şeyler bul, yoksa seni yerim” dedi.

Tilki, “Ben bir çiftlik biliyorum, orada bir çift kuzu var; istersen gidip alalım onları” diye cevap verdi.

Kurt bu işe razı oldu; birlikte oraya vardılar. Tilki, kuzunun birini çalarak kurda getirdi ve oradan uzaklaştı.

Kurt kuzuyu yedi, ama doymamıştı, canı ötekini de istedi ve bu sefer kendisi gitti. Ama öyle beceriksiz davrandı ki, kuzunun anası farkına vararak bangır bangır melemeye başlayınca çiftçiler çıkageldi. Kurdu buldular ve ona öyle bir dayak attılar ki, hayvan uluya uluya, apar topar kaçarak tilkinin yanına vardı.

“Başıma iş açtın” dedi. “Ben öbür kuzuyu almaya gittim, ama çiftçiler beni yakaladı, eşek sudan gelinceye kadar dövdüler.”

Tilki cevap verdi, “Sen ne karnı doymazsın!”

Ertesi sabah yine birlikte tarlaya daldılar. Kurt yine:

“Tilki kardeş, bana yiyecek bir şeyler bul, yoksa seni yerim” dedi.

Tilki şöyle cevap verdi:

“Ben bir çiftlik evi biliyorum, orada kadın her akşam börek yapıyor, aşırılım biraz.”

Oraya vardılar; tilki evin çevresinde dolaşarak anahtarın asılı olduğu yeri buluncaya kadar her tarafı kokladı. Bununla mutfağa girerek altı tepsi börek çaldılar.

“Al bakalım sana yiyecek” diyen tilki, börekleri kurda verdikten sonra kendi yoluna gitti.

Kurt börekleri mideye indirdikten sonra, “Canım daha fazlasını istiyor” diye mırıldandı. Kendi başına eve gidip böreği çalarken toprak tepsiyi yere düşürerek kırdı. Çıkan gürültüye kadın uyandı, herkesi çağırdı; hep birlikte kurda öyle güzel bir dayak attılar ki, hayvan her iki bacağı da sakat olarak, uluya uluya ormandan çıkıp tilkinin yanına vardı.

“Başımı belaya soktun” dedi, “Çiftçiler beni yakalayıp adamakıllı dövdüler.”

Tilki, “Sen ne karnı doymazsın yahu!” diye cevap verdi.

Üçüncü gün yine beraber dışarıdaydılar. Kurt her ne kadar topallasa da yine:

“Tilki kardeş, bana yiyecek bir şeyler bulmazsan seni yerim haa!” dedi.

Tilki, “Ben bir adam biliyorum, hayvan kesti; etini tuzlayıp kilerdeki fıçıya doldurdu; gidip alalım” diye cevap verdi.

Kurt, “Ama bu sefer birlikte gidelim; kaçamazsam sen bana yardım edersin” dedi.

“Öyle olsun” diyen tilki fıçının yerini gösterdi. Neyse, sonunda kilere vardılar. Orada etten geçilmiyordu.

Kurt hemen yemeye başladı. “Hepsini bitirecek kadar zamanım var nasıl olsa” diye düşündü.

Tilki de karnını doyurdu, ama sık sık girdikleri deliğe bakıyor ve kilerden çıkarken vücudunun yine oradan geçip geçemeyeceğini hesaplıyordu.

Kurt:

“Tilki kardeş, neden bir içeri bir dışarı çıkıp duruyorsun, anlamadım!” dedi.

“Gelen var mı diye bakıyorum” diye cevap verdi kurnaz tilki, “Yalnız, sen çok yeme!”

“Fıçıyı bitirmeden buradan gitmem!”

Tilkinin oraya buraya sıçrayarak yaptığı gürültüyü duyan çiftçi kilere indi. Onu gören tilki bir sıçrayışta kendisini delikten dışarı attı. Kurt da peşinden gelmek istedi, ama et yemekten karnı o kadar şişmişti ki, delikten geçemeyerek orada kaldı.

Çiftçi de ele geçirdiği sopayla döve döve onu öldürdü.

Tilkiyse doymakbilmez kurttan kurtulmuş olmanın sevinciyle ormana daldı.

Kurt ile İnsan

Bir keresinde tilki kurda insanoğlunun gücünden bahsetti; hiç kimse ona karşı çıkamazdı, eğer çıkacaksa çok kurnaz olmalıydı!

Kurt, “Aklım ermez benim; öyle birini görürsem hemen saldırırım.”

“Sana yardım edeyim öyleyse” dedi tilki. “Yarın sabah bana gel, sana bir insan gösteririm.”

Kurt ertesi sabah çıkageldi. Tilki onu avcılarının en çok bulunduğu bir yere götürdü. Önce yaşlı bir askere rastladılar.

“İnsanoğlu bu mu?” diye sordu kurt.

“Hayır” diye cevap verdi tilki, “Bir zamanlar öyleydi.”

Daha sonra okula giden bir çocuk gördüler.

“Bu mu insanoğlu?”

“Hayır, daha değil, ama ileride olacak!”

Sonunda karşılarına sırtında çiftesi ve belinde bıçağıyla bir avcı çıktı karşılarına.

Tilki, kurda:

“İşte şu gelen, bir insan; ona saldırabilirsin, ama daha önce ben buradan sıvışayım” dedi.

Kurt avcıya saldırdı. Onu gören adam, “Yazık ki yanıma kurşun almamışım!” diye söylendi ve çiftesini omuzlayarak kurdun suratına bir el ateş etti; ama fişegi sadece saçmayla doluydu.

Kurt hemen yüzünü yana çevirdi, ama korkmadan ileri doğru yürüdü. Avcı bir daha ateş etti; kurt, acıyı hissetse de adama saldırdı. Bu kez avcı bıçağını çekerek kurdun her iki böğrüne sapladı.

Kurt çok kan kaybederek, uluya uluya tilkinin yanına koştu.

“Ee, kurt kardeş, insanoğlunun hakkından geldin mi?” diye sordu.

“Sorma, insanoğlunun bu kadar güçlü olacağını düşünmemiştim” diye cevap verdi kurt. “Önce omzuna astığı bir sopayı alıp onunla bana bir şey üfledi; bu, burnumu çok kaşındırdı; sonra bir kez daha üfledi, burnuma ufak ufak bir şeyler kaçtı; tam yanına vardığımda da vücudundan beyaz bir kaburga kemiği çıkararak onu bana öyle bir sapladı ki, nerdeyse ölüyordum.”

“Gördün mü, hava atmakla bu iş olmuyor!” dedi tilki: “Sen hep çizmeden yukarı çıkıyorsun.”

Kurt ile Yedi Oğlak

Yaşlı bir keçinin yedi yavrusu vardı; bu keçi yavrularını, bir anne çocuklarını nasıl severse öyle seviyordu.

Bir gün yem toplamak üzere ormana gitmek istedi. Yavrularına seslenerek:

“Çocuklar, ben ormana gidiyorum; kurda dikkat edin. Eğer buraya gelirse hepinizi yer, yutar. Kendisi sık sık kıyafet değiştirir, ama onu kalın sesinden ve kapkara ayaklarından tanıyacaksınız” dedi.

Yavrular, “Anneciğim, biz dikkat ederiz, sen merak etme, ormana git” dedi.

Aradan çok geçmedi; birisi sokak kapısını çalarak: “Kapıyı açın çocuklar, anneniz geldi; hepinize bir şeyler getirdi” diye seslendi.

Ama yavrular bu kalın sesi işitince gelenin kurt olduğunu anladı. “Açmıyoruz!” diye bağırdılar. “Sen bizim annemiz değilsin. Onun sesi daha tatlı ve incedir; seninki çok kalın; sen kurtsun!”

Kurt bir dükkâna giderek tebeşir satın aldı; bununla sesi-
ni inceltti. Sonra kapıya dayanarak, “Kapıyı açın, çocuklar,
anneniz geldi; hepinize bir şeyler getirdi” diye seslendi.

Ancak kurt, kapkara ayaklarını kapıya dayamıştı. Bunu
gören yavrular:

“Açmıyoruz! Bizim annemizin böyle kapkara ayakları
yok; sen kurtsun!” dedi.

Bu kez kurt bir fırıncıya gitti:

“Ayağımı taşa çarptım, şuna biraz hamur sürer misin?” di-
ye sordu. Fırıncı hamuru sürdükten sonra kurt hemen değir-
menciye koştu ve “Ayaklarıma beyaz un serpsene” dedi. Değir-
menci, “Kurt herhalde birini kandıracak!” diye düşündü
ve razı gelmedi. Ama kurt, “Eğer bunu yapmazsan seni ye-
rim” diye tehdit etti. Değirmenci çok korktu ve onun ayak-
larını unla beyazlaştırdı. Yaaa, insanlar böyledir işte!

Kötü niyetli kurt kapıyı üçüncü kez çalarak:

“Kapıyı açın, anneniz geldi, ormandan hepiniz için bir
şeyler getirdi” diye seslendi.

Yavrular:

“Önce ayaklarını göster ki, annemiz olup olmadığını bile-
lim” dedi.

Kurt ayaklarını pencereye dayadı; onların beyaz olduğu-
nu gören yavrular söylenene inanarak kapıyı açtı. Ama kim
içeri girdi? Kurt tabii! Oğlaklardan biri masanın altına, ikin-
cisi yatağa, üçüncüsü sobanın arkasına, dördüncüsü mutfak-
ğa, beşincisi gardroba, altıncısı leğenin altına, yedincisi de
duvar saatinin kasasına saklanmayı denedi. Ama kurt hepsi-
ni buldu ve işi uzatmadı. Hepsini birer birer yuttu, sadece sa-

atin kasasına saklanan en küçük yavruyu bulamadı. Karnını doyurduktan sonra defolup gitti. Bir ağaç altındaki yeşil çimenlere uzanarak uykuya daldı.

Aradan çok geçmeden ana keçi ormandan eve döndü. Aaa, bir de ne görsün! Sokak kapısı ardına kadar açık; masalar, sandalyeler ve sıralar devrilmiş; tabaklar paramparça olmuş; battaniye ve yorganlar bir tarafa savrulmuş... Garip ana her yerde yavrularını aradıysa da bulamadı. Her birine adlarıyla seslendiyse de yanıt alamadı. Derken en genç oğlağın titrek sesi duyuldu:

“Anneciğim, ben saat kutusunda sıkışıp kaldım!”

Annesi onu oradan çıkardı; oğlak ona kurtun geldiğini ve kardeşlerini birer birer yuttuğunu

anlattı. Zavallı keçinin yavrularının ardından nasıl ağladığını düşünebiliyor musunuz?

Bu üzüntüyle kendini dışarı attı; yavrusu da peşinden geldi. Bahçeye çıkınca, çimenler üstünde yatan ve her horlayışında yaprakları titreten kurtu gördü. Onu her yanından inceledikten sonra şişmiş karnında bir şeylerin oynadığına dikkat etti. “Aman Tanrım!” diye aklından geçirdi, “Onun yuttuğu yavrularım hâlâ yaşıyor olmasın?”

Hemen eve koşarak iğne, iplik ve makas getirdi. Kurtun

şışmış karnını makasla kesti; keser kesmez yavru-lardan birinin başı gözüktü; kesmeye devam etti, derken altı yavrunun altısı da kurtun karnından dışarı çıkıverdi; hepsi yaşıyordu ve hiçbirine bir şey olmamıştı. Çünkü canavar açgözlülüğünden onları çığnemedi yutmuştu! Gel de sevinme yani!

Yavrular sanki düğün varmış gibi analarıyla birlikte hoplayıp zıplamaya başladı.

Ama anaları, “Şimdi hemen bir sürü çakıl taşı toplayın; bu acımasız canavar uyurken karnını taşla dolduralım” dedi.

Yedi yavrunun hemen topladığı taşları hep birlikte kurtun karnına tika basa doldurdular. Sonra anaları onun karnını hemen dikiverdi; canavar hiçbir şey fark etmedi, yerinden bile kıpırdamadı.

Kurt uyanır uyanmaz ayağa kalktı; karnındaki taşlar onu çok susatmıştı; kuyuya gidip su içmek istedi. Ama yürümeye başlar başlamaz karnından çakul çukul acayip sesler geldi. O zaman:

Ne sallanıyor karnımda böyle?

Yedi oğlak değil mi bu, söyle!

Karnımı kesen analarıymış

Meğer bunlar çakıl taşıymış!

diye söylenerek kuyunun başına geldi ve su içmek için aşağıya doğru eğildi; ancak karnındaki taşlar ağır geldiği için kuyuya düşüverdi ve boğuldu.

Bunu gören yavrular “Kurt öldü! Kurt öldü!” diye bağırsarak analarıyla birlikte kuyunun etrafında dans etmeye başladılar.

Harika Kemancı

Bir zamanlar harika bir çalgıcı vardı; ormanda tek başına dolaşırken aklına başka bir şey gelmeyince kendi kendine, “Burada canım sıkılıyor. Keşke iyi bir arkadaş çıksa karşıma” dedi. Ve sırtındaki kemanı alarak çalmaya başladı; sesi ağaçlarda yankılandı. Aradan çok geçmeden fundalıkların arkasından bir kurt çıkageldi. “Eyvah, kurt geliyor! Ben böyle bir şey istememiştim!” diye söylendi.

Ama kurt ona yaklaşarak: “Aman ne güzel çalışıyorsun sen çalgıcı!” dedi. “Ben de öğrenmek isterdim!”

“Öğrenmesi kolay” diye cevap verdi algıcı. “Söylediklerimi yapmalısın ama!”

“Ah, algıcı; ustasını dinleyen ırac gibi dinlerim seni!” dedi kurt.

Çalgıcı onu yanına aldı; bir süre birlikte yürüdükten sonra yaşlı bir meşe ağacı gördüler; içi koftu, gövdesi tamamen yarıktı. “Bak!” dedi algıcı. “Keman çalmayı öğrenmek istersen önce ön ayaklarını şu yarığa day!” Kurt söyleneni yaptı. Ama algıcı, hemen yerden bir taş alarak kurdun ayaklarına öylesine vurmaya başladı ki, hayvan açamadı ve olduğu yerde kalakaldı. “Ben düşünceye kadar sen burda bekle!” diyen çalgıcı yoluna devam etti.

Bir süre sonra yine kendi kendine “Ormanda canım sıkılıyor, karşıma başka biri çıksa bari!” dedi. Sonra keman çala çala ormana daldı. Aradan çok geçmeden ağaçların arasın-

dan bir tilki çıkageldi. “Aa, bir tilki geliyor; ben onu istememiştim ki!” diye söylendi.

Tilki onun yanına yaklaşarak, “Sen ne güzel keman çalıyorsun çalgıcı! Ben de öğrenmek isterdim!” dedi

Çalgıcı, “Öğrenirsin” dedi. “Yeter ki, benim dediğimi yap!”

“Aman çalgıcı, sen ne istersen yaparım; tıpkı bir çırağın, ustasını dinlediği gibi!” diye cevap verdi tilki.

“Öyleyse peşimden gel” dedi çalgıcı.

Bir süre birlikte yürüdüler; derken her iki tarafı yüksek ağaçlarla çevrili bir keçi yoluna vardılar. Çalgıcı orada durdu ve bir taraftaki bir fındık ağacının dalını yere kadar eğdi; ucunu ayağıyla bastırdı. Karşı taraftaki ağacı da aynı şekilde eğdikten sonra, “Hadi bakalım tilki hazretleri, bir şeyler öğrenmek istiyorsan uzat bakayım sol ön ayağını” dedi. Tilki söz dinledi ve çalgıcı onun ayağını sol taraftaki ağacın gövdesine bağladı.

“Tilki hazretleri, şimdi öbür ayağını uzat bakalım” diyen çalgıcı, sonra onu da sağ taraftaki ağaca bağladı. Düğümlerin sağlamlığını kontrol ettikten sonra ağaçları serbest bıraktı; iki ağaç da aynı anda doğrulurken tilkiyi havaya fırlattı. Hayvan ayaklarından bağlı halde debelenip dururken çalgıcı, “Ben dönene kadar burda bekle” diyerek yoluna devam etti.

Yine kendi kendine, “Ormanda canım sıkılıyor; başka bir arkadaş gelse bari” diye söylendi. Ve kemanını çalmaya başladı; çıkan sesler tüm ormanda yankılandı. Derken bir tavşan sıçraya sıçraya yaklaştı. “Aa, tavşan geliyor! Ben onu istememiştim ki!” diye söylendi çalgıcı.

Tavşan, “Sen ne güzel keman çalıyorsun, çalgıcı! Ben de öğrenmek isterdim!” dedi.

“Hemen öğrenirsin” dedi çalgıcı, “Yeter ki benim söylediğimi yap.”

“Oo, çalgıcı; bir çırak ustasını nasıl dinlerse, ben de senin sözünü öyle dinlerim!” diye cevap verdi tavşan.

Bir süre birlikte yürüdüler; ormanın aydınlık bir yerine vardılar; orada bir kavak ağacı vardı. Çalgıcı hemen tavşanın boynuna bir ip geçirdikten sonra bir ucunu da ağaca bağladı. “Hadi, tavşan! Şu ağacın etrafında yirmi defa dolan bakalım!” dedi. Tavşan söyleneni yaptı Yirmi kez döndükten sonra ip de yirmi kez ağaca dolandı ve böylelikle tavşan, sımsıkı bağlanmış oldu. Bir oraya bir buraya debelenirken ip yumuşak boynunu kesti. “Ben gelene kadar burda bekle” diyen çalgıcı yoluna devam etti.

Bu arada kurt debelendi, çekti çekiştirdi, taşı ısırdı; ayağını yarıktan kurtarınca kadar uğraşıp durdu. Sonra öfkeden kudurmuşçasına çalgıcının peşine düştü. Tilki onu görünce avazı çıktığı kadar bağırdı: “Kurt kardeş, gel bana yardım et; çalgıcı beni faka bastırdı!” Kurt ağaçları birbirinden ayırarak bağları çözdü ve tilkiyi kurtardı. Tilki ona katıldı; niyeti çalgıcıdan öç almaktı. Derken kapana kısılmış tavşanı da bulup onu serbest bıraktılar. Sonra hep beraber çalgıcıyı aramaya koyuldular.

Bu arada çalgıcı keman çala çala yoluna devam etti; ancak bu kez şansı yaver gitti. Keman sesi, bir oduncunun kulağına gitti; adam ister istemez işini yarıda bırakarak baltası elinde, müzik dinlemeye koştu. Çalgıcı, “Sonunda gerçek bir arkadaş çıktı karşıma! Ben hep bir insan arıyordum, vahşi hay-

van değil!” diyerek öyle güzel ve öyle hoş çalmaya başladı ki, oduncu büyülenmişçesine orada kalakaldı; yüreği sevinçle doldu. Tam o sırada kurt, tilki ve tavşan çıkageldi. Oduncu onların kötü niyetlerini sezince parlak baltasını havaya kaldırarak çalgıcının önüne atıldı. “Kim ona dokunursa, karşısında beni bulur!” diye tehdit etti.

Hayvanlar korktu ve ormana kaçtı.

Çalgıcı oduncuya olan gönül borcunu keman çalarak ödedi.

Çalıkuşu

B skiden her sesin bir anlamı vardı. Demirci çekicini örse vurduğunda “Çrink, çrink!” diye bir ses çıkartırdı. Marangozun rendesi “Vjyt, vjyt” gibi gelirdi kulağa. Değirmenin tekerleği de “Tan-rım, yardım et; tan-rım, yardım et” derdi sanki. Eğer değirmenci üçkâğıtçıysa anlaşılır bir dille “Gelen- kim ki, gelen-kim ki?” diye dönen tekerlek, “Değir-menci, değir-menci” diye de cevap verir ve daha hızlı dönerken de “Yi-ne çal-dı, altı ki-lo al-dı” derdi.

O zamanlar kuşların da kendilerine özgü dili vardı ki, bunu herkes anlardı. Bugünse ona cıvıltı, ıslık, vızıltı falan diyoruz: müzik var, ama sözcük yok!

Neyse, günün birinde kuşlar, kendilerine bir başkan seçmeye karar verdiler. Yani içlerinden biri kral olacaktı!

Ancak kızkuşu buna karşı çıktı: kendisi şimdiye kadar özgür yaşamıştı, özgür ölecekti! Korku içinde oraya buraya uçarken “Nerde kaliim, cik! Nerde kaliim, cik!” diye ötüp durdu. Sonra da ıssız bataklıkta yandaşlarının yanına vardı.

Ama kuşlar bu konuyu tartışmak niyetindeydi. Güzel bir mayıs sabahı ormandaki ve tarladaki bütün kuşlar toplandı: kartal, ispinoz, baykuş, karga, tarlakuşu, serçe ve şu anda aklıma gelmeyen bir sürü kuş! Gugukkuşuyla, zangocunu beraberinde getiren ibibik bile geldi. Henüz isim takılmamış minik bir kuş da onlara katıldı.

Konudan nedense haberi olmayan tavuk bu kadar hayvanı bir arada görünce “Gı-dak, gı-daak, şu kuşlara baak!” diye hayret etmekten kendini alamadı. Ama horoz “Ö-öröö, korkma! Sakın panik yapma!” diyerek sevgili tavuğunu yatıştırdı.

Sonunda karar verildi. En yüksekten uçabilen kuş kral olacaktı!

Bunu duyan çalılıktaki yeşil kurbaga “Vrrak, vrrak, vrrak, vrrrak!” diye bağırdı, yani bu yolda çok gözyaşı dökülecek demek istiyordu.

Karga ise “Gaak!” dedi, yani seçim barışçıl olacak anlamında.

Kimse sonradan “Ben daha yükseğe uçabilirdim, ama hava karardığı için yapamadım” gibi laflar etmesin diye seçime hemen o güzel mayıs sabahı başladılar.

İşaret verildikten sonra bütün kuşlar göğe yükseldi. Arkalarında bir toz yığını kaldı; bir kanat çırpmasıdır gitti; sanki gökyüzünü bir kara bulut kaplamıştı.

Az sonra küçük kuşlar yarışı yarıda bıraktı; daha fazla yükselemeyerek yere düştüler. Büyük olanları bir hayli dayandı, ama kimse kartala yetiemedi.

Kartal yükseldi, yükseldi; artık güneş gözüne girmeye başladı. Öbür kuşların peşinden gelmediğini görünce, “Daha ne uçacaksın ki? Artık kral sayılırsın!” diye düşünerek inişe başladı.

Onun altında kalan kuşların hepsi, “Kral sen olmalısın! Hiçbirimiz senin kadar yüksekten uçamadık!” dediler.

Ama kartalın göğüs tüyleri arasına saklanmış olan isimsiz minik kuş:

“Ben hariç!” diye haykırdı. O ana kadar hiç yorulmadığı için önce kartaldan ayrıldı ve hemen sonra daha yükseklerle uçmaya başladı. O kadar yükseldi ki, Tanrı katına çıktı. Ondan sonra kanatlarını kısarak yere doğru indi ve çınlayan sesiyle “Kral benim! Kral benim!” diye seslendi.

“Sen mi bizim kralımız olacaksın? Sen kurnazlığa kaçtın, bizi oyuna getirdin!” diye öfkeyle bağırıştı kuşlar. Ve bu kez toprağın en altına düşecek olan kuşun kral olmasına karar verdiler.

Kaz kanatlarını aça aça göğsüyle karaya öyle bir iniş yaptı ki! Horozun toprağı eşelemesi görülecek gibiydi! Ördeğin başına daha kötüsü geldi: mezarlığa iniş yaparken bacaklarını yaraladı, paytak paytak bir su birikintisine daldı.

İsimsiz kuşsa kendine bir fare deliği arayıp bulduktan sonra incecik sesiyle:

“Kral benim! Kral benim!” diye öttü.

“Sen mi kral olacaksın?” diye seslendi kuşlar. Bu kez daha öfkeliydiler. “Senin o numaranı yuttuk mu sanıyorsun?”

Ve onu deliğinde kapalı tutup aç bırakmaya karar verdiler. Baykuşu da nöbetçi olarak başına diktiler; hayatı pahasına da olsa o üçkâğıtçıyı dışarı bırakmayacaktı!

Akşam olduğunda bütün kuşlar uçmaktan yorulmuştu; hepsi çoluk çocuğunu ve eşini alarak yatmaya gitti.

Baykuş fare deliğinin önünde tek başına kaldı, ama o da yorgun düşmüştü.

Bir gözümü kaparım, ötekiyle nöbet tutarım! Yeter ki,

ufaklık fare deliğinden çıkmasın diye düşündü. Ve bir gözünü kapadı, öbürküyle fare yuvasına baktı.

Minik kuş kafasını çıkararak kaçmayı denedi, ama baykuş hemen karşısına çıkınca yine yuvada kaldı. Bu kez baykuş yine bir gözünü kapayarak öbürünü açtı. Bütün bir gece böyle geçti. Bir keresinde bir gözünü kaparken öbürkünü açmayı unuttu ve iki gözü kapalıyken de uyuyakaldı. Minik kuş bunu fark edince oradan kaçıp gitti.

O günden sonra baykuş kimsenin gözüne gözükmeyi, yoksa gördükleri yerde onun tüylerini yolacaklardı! Ancak geceleri uçu ve toprağa böyle berbat delikler açan farelerin peşine düştü hep.

Minik kuş da pek gözükmeyi oldu; çünkü korkuyordu; ya kalanırsa hali haraptı!

Bu nedenle hep çalılıklara tünemiş, etrafa bakındıktan ve kendini güvencede hissettikten sonra “Cik, cik; kral benim! Cik, cik; kral benim!” diye ötüp durdu. Bu yüzden de ona çalikuşu adını taktılar.

Tarlakuşuysa çok keyifliydi, çünkü onun çalikuşunu dinlemeye ihtiyacı yoktu. Güneş doğar doğmaz havaya uçuyor ve “Her-şey-ne-güzel! Her-şey-ne-güzel! Ah, her-şey-ne-güzel” diye ötüyordu.

Çalıkuşu ve Ayı

Bir yaz günü ayıyla kurt ormanda dolaşıyordu. Derken ayı bir kuşun çok güzel öttüğünü duydu. “Kurt kardeş, bu nasıl bir kuş? Ne de güzel ötüyor?” diye sordu. Kurt, “O kuşların kralıdır; onu sevip saymalıyız” dedi. Bu bir çalıkuşuydu. “Öyleyse onun sarayını görmek isterim, beni oraya götür!” diye tutturdu ayı. “Öyle kolay değil bu iş. Önce kraliçe gelsin bakalım” dedi kurt. Az sonra kraliçe gelip kondu; gagasında yem vardı; kral da geldi. Yavrularını beslediler. Ayı hemen onların yanına varmak istedi, ama kurt onu kolundan tutarak engelledi: “Hayır, bekle de ana babaları gitsin!” dedi. Böylece yuvanın bulunduğu deliği gözleyip beklediler. Ama ayı sabırsızlandı ve kral sarayını görmek istedi; çok geçmeden oraya vardı. Kralla kraliçe uçup gitmişti; ayı içeri girince orada beş altı tane yavru kuş gördü. “Kral sarayı bu mu yani? Berbat bir saray! Sizler de sözüm ona kral çocuğusunuz ha? Sizi gidi soysuzlar sizi!” diye söylendi.

Yavru kuşlar bunu duyunca çok kızarak, “Biz soysuz değiliz! Ailemiz soylu bir ailedir; sen görürsün gününü” diye bağırıştı.

Ayıyla kurt biraz çekinerek mağaralarına döndüler. Ama yavru kuşlar cıyak cıyak öttü ve ana babaları gelince:

“Hadi bakalım, biz yemek yemeyeceğiz. Önce bizim soylu olup olmadığımıza karar verin! Ayı burdaydı, bizi azarladı”

diye yakındı.

Yaşlı kral “Sakin olun, bu işi hallederiz” dedi. Ve eşiyle birlikte ayının mağarasına uçtu. Oraya varınca, “Bana bak, ayı! Çocuklarımı niye azarladın sanki? Bu yüzden sana karşı kanlı bir savaş açacağız!” dedi.

Böylece savaş ilan edildi. Tüm dört ayaklılar toplandı: öküz, eşek, at, geyik, ceylan ve diğerleri. Çalikuşu da havada uçan tüm kuşları çağırdı: sadece büyük kuşları değil, sivrisinekleri, eşek arılarını, bal arılarını ve sinekleri de.

Savaş zamanı gelip çattınca çalikuşu düşman generalinin kim olduğunu saptamak üzere casus gönderdi. İçlerinden en kurnazı sivrisinekti; düşmanın bulunduğu ormana uçtu; oradaki bir ağaç yaprağının üzerine konarak parolayı öğrendi.

O sırada ayı, tilkiyi çağırarak şöyle konuştu: “Tilki, sen dört ayaklı hayvanlar içinde en kurnazısın; general sen ol ve kumandayı ele al!”

“Olur” dedi tilki. “Benim kuyruğum oldukça uzun ve tüylüdür; sorguçlu miğfere benzer. Ben kuyruğumu kaldırırsam, anlayın ki her şey yolundadır. O zaman hücumla kalkarsınız. Kuyruğumu indirirsem kaçın kaçabileceğiniz kadar!”

Sivrisinek bunları duyduktan sonra hemen geri dönerek çalikuşuna hepsini anlattı.

Çatışmanın başlayacağı sabah, üü-üf, o dört ayaklılar öyle bir gürültüyle yürüyüşe kalktı ki, yer yerinden oynadı. Çalikuşu da kendi ordusuyla havadan öyle cıyak cıyak öterek ve vızıldayarak geldi ki, korkmamak elde değildi. İki düşman birbirine girdi. Çalikuşu önce eşek arılarını gönderdi; onlar tilkinin kuyruğunu sokacaktı!

Ve de tilki kuyruğu sokulur sokulmaz irkildi, bir bacağını yukarı kaldırdı. Yine de dişini sıkıp dayandı ve kuyruğunu havada tutmaya devam etti. Ama ikinci kez sokulduğunda onu biraz aşağı indirdi.

Üçüncü sokuluştan sonra daha fazla dayanamadı; haykırarak kuyruğunu bacaklarının arasına sıkıştırdı. Öbür hayvanlar bunu görünce savaşı kaybettiklerini sanarak kaçmaya başladı. Her biri kendi mağarasına koştu. Kuşlar savaşı kazanmıştı!

Kral ve kraliçe çalikuşu yavrularının yanına vararak:

“Artık sevinin çocuklar! İstedığınız kadar yiyip için; savaşı biz kazandık!” dedi.

Ama yavru çalikuşları, “Henüz yemeyiz; önce ayı yuvamızın önüne gelip özür dilesin ve bizim namuslu çocuklar olduğumuzu söylesin!” diye karşılık verdi. Bunun üzerine çalikuşu ayının inine uçtu ve “Heey, ayı! Git çocuklarımdan özür dile ve onların namuslu olduğunu ilan et, yoksa seni ayağımızın altına alırız!” diye seslendi.

Ayı çok korkarak oraya gidip özür diledi.

Yavru çalikuşları sevindi; hepsi gecenin geç saatine kadar yiyip içti ve eğlendi.

90 | Tanrı ile Şeytanın Hayvanları

Yüce Tanrı tüm hayvanları yarattı, ama kurdu köpeğe tercih etti; bu arada keçiye unuttu. Bu kez Şeytan da hayvan yaratmaya kalkıştı ve keçiye ince ve uzun bir kuyruk taktı.

Bu keçiler ne zaman meraya çıksa kuyruklarıyla dikenli çite takılıyor ve Şeytan onları zar zor kurtarıyordu. Bu onu o kadar kızdırdı ki, her bir keçinin kuyruğunu ısırdı. İşte o yüzden keçilerin kuyruğu bugün bile hep güdük kaldı.

Daha sonra da onları merada otlamaya bıraktı; ancak Yüce Tanrı bu keçilerin meyve ağaçlarını kemirdiğini, hatta en soylu asma kütüklerini de mahvettiğini gördü. Bu hep böyle giderse sıra öteki bitkilere de gelecekti. Bu yüzden kurtları keçilere saldı; daha doğrusu bu ağaçlara dadanan keçilere saldıracaklardı!

Şeytan bunu görünce Tanrı'nın huzuruna çıkarak:

"Senin yarattığın hayvan, benimkileri parçaladı" diye şikâyetle bulundu.

Tanrı, "Ne gibi bir zarar gördün ki?" diye sordu.

"Şimdiye dek gördüğüm zararları hiçbir hayvan karşılayamaz; bu iş sana pahalıya patlayacak" dedi Şeytan.

"Meşeler yapraklarını döktüğü zaman gel de paranı vereyim!" dedi Yüce Tanrı.

Ve meşe ağaçları yaprak döktüğünde Şeytan yine Tanrı'nın huzuruna çıkarak ondan borcunu ödemesini istedi.

Tanrı şöyle dedi: "Konstantinopol'da çok büyük bir meşe ağacı var; o yapraklarını hâlâ dökmedi."

Şeytan küplere bindi, ağza alınmayacak laflar söyledi, sonra da o ağacı aramaya çıktı. Ama yolunu şaşırdı ve ağacı buluncaya kadar altı ay çöllerde dolaştı. Geri döndüğünde tüm meşe ağaçları yemyeşil yapraklarını çoktan açmıştı!

İşte o zaman Şeytan alacağından vazgeçti ve kızgınlıktan tüm keçilerin gözlerini çıkararak onların yerine kendininkileri yerleştirdi.

Bu nedenle tüm keçiler şeytan gözlü diye anılır ve kuyrukları da hep güdüktür.

Şeytanı da hep böyle tasvir ederler ya!

Şeytanın Kardeşi

Yaşlı bir asker geçimini sağlayamadığı için ne yapacağını bilemiyordu. Bu yüzden ormana gitti, bir süre yol aldıktan sonra karşısına bir cüce çıktı; ama aslında bu Şeytandı!

Cüce ona:

“Neyin var senin? Üzgün görünüyorsun” diye sordu.

“Karnım aç, param da yok!” diye cevap verdi asker.

“Kendini bana kirala, benim uşağım ol, o zaman her gün karnın doyar! Ancak yedi yıl bana hizmet edeceksin, yedi yıl sonra özgürsün! Ama bir şey söyleyeyim sana. Bu zaman boyunca yıkanmayacaksın, taranmayacaksın, tırnaklarını ve saçlarını kesmeyeceksin ve gözüne su değdirmeyeceksin!”

Asker, “Hepsi buysa, anlaştık” diyerek cüceye katıldı.

Birlikte bir mağaraya gittiler ve cüce ona neler yapması gerektiğini açıkladı. Cehennem pirzolasının piştiği kazanların altındaki ateşi canlandıracak, evi temizleyecek, çöpleri kapının arkasına taşıyacak ve her yeri toplayacaktı. Ama kazanların içine bir kere bakmaya kalkışırsa hali duman olacaktı!

Asker, “Tamam” dedi, “Tamam, hepsini yapacağım!”

Bunun üzerine yaşlı Şeytan her zaman olduğu gibi dolaşmaya çıktı.

Asker işe koyuldu. Ateşi yaktı, çöpleri toplayarak kapı-

nın arkasına koydu; yani emredilen şeylerin hepsini yerine getirdi.

Şeytan geri döndü, etrafına bakındı, yapılan işlerden memnun kalarak tekrar dışarı çıktı.

Asker de etrafına iyice bakındı; cehennemdeki kazanlar daire şeklinde sıralanmıştı; hepsi fokur fokur kaynıyor, altlarındaki ateş gürül gürül yanıyordu. Et cızır cızır pişmekteydi.

Şeytan yasaklamamış olsa onların içine çoktaan bakacaktı! Ama işte, merakını yenemedi ve ilk kazanın kapağını biraz kaldırıarak içine baktı. Bir zamanlar emrinde çalıştığı astsubayı kazanın dibinde oturur halde görmez mi!

“Heey, dostum! Sana burada mı rastlayacaktım? Bana vaktiyle az çektirmedin, ama şimdi benim elimdesin!” diyerek kazanın kapağını tekrar kapattı ve ateşe bir kütük daha attı; iyice kızsın diye.

Üçüncü kazanda ne var diye baktı. Onun içinde de emrinde savaştığı general oturmaktaydı.

“Heey, dostum! Sana burada mı rastlayacaktım? Bana vaktiyle az çektirmedin, ama şimdi elimdesin!” diyerek ateşi iyice körükledi.

Böylece yedi yıl boyunca cehennemde iş gördü, yıkanmadı, taranmadı, tırnaklarını ve saçlarını kesmedi, gözüne su değdirmemi.

Yedi yıl ona altı ay gibi geldi.

Ve sonunda Şeytan gözüktü:

“Ee, Hans, neler yaptın bakalım?” diye sordu.

Hans, “Kazanların altındaki ateşi canlandırdım, ortalığı toplayıp temizledim, çöpleri kapının arkasına taşıdım” dedi.

“Ama kazanların içine baktın! Dua et ki ocaklara odun atmışsın, yoksa canından olurdun; şimdi zamanın doldu. Eve gitmek ister misin?”

“Elbette” dedi yaşlı asker. “Babama bir bakayım, evde ne yapıyor acaba?”

“Hak ettiğin ücreti de vereyim sana. Zembilini kapının arkasındaki çöplerle doldur, sonra da eve git. Yalnız yıkanmadan git, uzun saçını ve sakalını sakın kesme, çapaklı gözlerini de suyla temizleme. Nereden geldiğini sorarlarsa, cehennemden diye cevap ver. Kim olduğunu soranlara da, Şeytanın yüzü is tutmuş kardeşiyim ve de kralıyım dersin. Asker sustu, Şeytanın dediğini yaptı, ama aldığı ücretten memnun değildi.

Yine ormana vardığında sırtındaki zembilini indirip silkelemek istedi: ama zembilin ağzını açınca tüm o çöplerin altına dönüşmüş olduğunu gördü.

“Bu hiç aklıma gelmemiştii” diyerek neşe içinde şehre yollandı.

Bir hanın önünde durdu. Hancı onu görünce dehşete kapıldı, çünkü Hans öyle korkunç gözüküyordu ki, korkuluktan farksızdı.

Ona, “Nerden geliyorsun?” diye seslendi.

“Cehennemden.”

“Kimsin sen?”

“Şeytan’ın yüzü is tutmuş kardeşiyim! Ve de kralıyım!”

Hancı onu önce içeri almak istemedi, ama Hans ona altın verince hemen razı oldu, hatta odasının kapısını da kendi eliyle açtı.

Hans en iyi odayı seçmişti. Doyasıya yedi içti, mükemmel ağırlandı, ama Şeytanın dediği gibi yıkanıp taranmadı.

İçi altın dolu zembilin yanı başında duran hancının huzuru kaçtı; bütün gece uyumadı ve zembili çaldı.

Hans ertesi sabah kalktığında hancıya parasını ödeyip yola çıkmak istedi, ama zembilini bulamadı.

Uzun boylu kafa yormadı. “Borçsuzken bile mutsuz oldum” diye söylenerek tekrar cehenneme döndü. Yaşlı Şeytan derdini dökerek ondan yardım istedi. Şeytan ona:

“Otur bakalım şöyle, seni yıkayayım, saçlarını tarayayım ve gözlerini temizleyeyim” diyerek ekledi: “Git hancıya söyle, senin altınlarını geri versin. Yoksa ben kendim gelip alırım, ondan sonra da ateşi senin yerine o canlandırır.”

Hans hancının yanına vararak ona şöyle dedi:

“Sen benim altınımı çaldın, geri vermezsen cehennemlik olacaksın, orada benim yerimi alacaksın ve aynen benim gibi korkunç gözükeceksin!”

Hancı ona istediğinden de fazlasını vererek kimseye bir şey söylememesini rica etti.

Hans artık zengin bir adam olmuştu.

Babasının evine gitmek üzere yola çıktı; kendine adi kumaştan dikilmiş beyaz bir gömlek satın aldı ve cehennemde öğrendiği müziği bir sazla çalmaya başladı.

O ülkeyi yaşlı bir kral yönetiyordu; Hans onun huzurunda da saz çaldı. Kral o kadar neşelendi ki, büyük kızını ona vermek istedi. Ama kız böyle beyaz gömlekli, sıradan bir herifle evlenmektense kendisini en derin sulara atacağını söyledi.

Bunun üzerine kral küçük kızını verdi Hans'a. Kız da babasının hatırını kırmamak için evliliğe razı oldu.

Böylece şeytanın yüzü isli kardeşi prensesle evlendi. Ve yaşlı kralın ölümünden sonra da tüm ülke onun oldu.

Yaşlı Dilenci

Bir zamanlar yaşlı bir kadın “Demek ihtiyarlıkta dilenmek de varmış!” diye söyleniyordu.

Ama işte, dileniyordu o kadın. Ve ne zaman bir sadaka alsa “Tanrı sizi ödüllendirsin!” diyordu.

Dilenci kadın bir evin kapısını çaldı; içerde, ona arkadaşça davranan bir oğlan ocak başında ısınmaktaydı.

Oğlan zavallı yaşlı kadına dostça:

“Gel anacığım, gel de ısın!” dedi.

Kadın içeri girdi, ama ateşe o kadar yakın durdu ki, üzerindeki yırtık pırtık giysiler alev alıp tutuşmaya başladı.

Kadın hiçbir şey yapamamıştı.

Oğlan orada öylece durmuş, bakıyordu. Acaba söndürse miydi?

Şu işe bak, acaba söndürse miymiş?

Evde su bile olmasa insan ağlar, ağlar, gözyaşı döker ... o gözyaşları birikerek bir pınarcık oluşturur... İşte onun suyuyla da insan o ateşi söndürürdü hiç olmazsa!

Ormandaki Yaşlı Kadın

Vaktiyle fakir bir hizmetçi kız efendileriyle birlikte büyük bir ormandan geçiyordu. Ormanın ortasına vardıklarında ağaçlar arasından haydutlar çıkıp önlerine geleni öldürdüler. O kargaşalıkta kız o kadar korktu ki, arabadan atlayarak bir ağacın arkasına saklandı.

Haydutlar ganimetlerini toplayıp gittikten sonra kız meydana çıkıp başına gelen felâketi gördü.

Acı acı ağlamaya başlayarak, “Benim gibi zavallı bir kız ne yapsın şimdi? Bu ormandan nasıl çıkacağımı bilmiyorum. Buralarda hiç kimse oturmuyor. Kesinlikle açlıktan öleceğim ben” diye yakındı.

Bir yol aradıysa da bulamadı. Akşam olunca bir ağacın altına oturdu ve Tanrı’ya dua etti. Orada kalıp herhangi bir yere gitmek istemedi. “Başıma ne gelecekse gelsin!” diye söylendi.

Bir süre böyle oturduktan sonra bir beyaz güvercin ona doğru uçtu. Gagasında küçücük bir altın anahtar vardı. O anahtarı kızın eline tutuşturarak şöyle dedi:

“Şu uzaktaki koca ağacı görüyor musun? Onun bitişiğinde ufak bir saray var. Bu anahtarla o sarayın kapısını aç, orada yeterince yemek bulacaksın; böylece karnın doymuş olur.”

Kız ağacın yanına vardı, sarayın kapısını anahtarla açtı. İçerde ufak bir kâsedede süt ve içine doğramak üzere de beyaz ekmek buldu; bununla karnını doyurduktan sonra:

“Artık tavukların eve dönme zamanı geldi, öyle yorgunum ki, yatağıma yatsam iyi olacak” diye söylendi.

Aynı anda güvercin yine çıkageldi ve ona ikinci bir altın anahtar getirdi.

“Bununla ağacın kapısını aç, içerde bir yatak bulacaksın!” dedi.

Kız ağacın kapısını açtı ve içerde güzel ve yumuşacık bir yatak buldu. Gece kendisini koruması için Tanrı’ya dua ederek yatıp uyudu.

Ertesi sabah güvercin yine gelerek bir anahtar daha getirdi:

“Bununla ağacı aç; içinde giysiler bulacaksın” dedi.

Ve açtığı anda kız altın ve kıymetli taşlarla bezenmiş giysiler buldu; öyle ki, hiçbir prenestede bunun gibisi yoktu.

Neyse, kız bir süre burada yaşadı. Güvercin her gün geldi ve kızın ne ihtiyacı varsa getirdi. Böylece sakın ve güzel bir hayat sürdü kız.

Derken bir gün güvercin yine gelerek şöyle dedi:

“Bana bir iyilik yapar mısın?”

“Seve, seve” dedi kız.

“Seni ufacık bir eve götüreceğim, içeri girersin. Odanın ortasında, ocak başında oturan yaşlı bir kadın sana “Merhaba!” diyecek, sakın ona cevap verme! O ne yaparsa yapsın sen onun sağ tarafından geçiver, karşına bir kapı çıkacak. O kapıyı açtın mı, ufak bir odaya gireceksin. Oradaki bir masa-

nın üzerinde bir sürü yüzük göreceksin, hepsi pırı pırıl parlayan taşlarıyla çok kıymetli yüzükler. Sen bunların içinden en sadesini, en basitini seç ve hiç vakit kaybetmeden bana getir!”

Genç kız o eve giderek kapıdan içeri girdi; orada oturan yaşlı kadın gözlerini dört açarak ona baktı ve “Merhaba, çocuğum” dedi. Kız cevap vermeden kapıya doğru yürüdü.

“Nereye gidiyorsun?” diye haykırdı kadın ve onu eteğinden tutarak durdurmak istedi.

“Orası benim evim, benim rızam olmadan kimse oraya giremez” dedi. Ama kız hiç ses çıkarmadan onun elinden kurtularak odaya daldı. Oradaki bir masanın üstünde bir sürü yüzük vardı ve hepsi de pırıl pırıl parlıyor ve insanın gözünü alıyordu. Kız onları dağıtarak içlerinden en sade olanını aradı, ama bulamadı. Aramaya devam ederken yaşlı kadını gördü; elindeki kafesle oradan sıvışmaya hazırlanıyordu.

Kız hemen onun elinden kafesi alıp yukarı kaldırdı. İçinde bir kuş vardı ve bu kuş gagasında bir yüzük taşıyordu.

Kız o yüzüğü alarak neşe içinde evin yolunu tuttu; beyaz güvercin gelip o yüzüğü alacak diye bekledi, ama kuş bir türlü gelmedi.

Genç kız sırtını bir ağaca dayadı ve güvercini bekledi. O bu şekilde dururken birden ağaç yumuşamaya ve eğilmeye başladı; dallarını aşağı sarkıttı. Ve birden o dallar kızın vücudunu sarıverdi: iki kol çıktı meydana! Ve genç kız şöyle bir bakındığında karşısında güzel ve yakışıklı bir delikanlı gördü. Oğlan onu kucaklayarak içtenlikle öptü ve:

“Sen beni kötü kalpli bir cadı karının büyüünden kurtardın! O beni bir ağaca dönüştürmüştü. Günün birkaç sa-

atinde beyaz bir güvercin oluyordum; o güvercin gagasında yüzük taşıdığı sürece de insana dönüşemiyordum” dedi.

Aynı anda hizmetçileri ve atları da büyüden kurtulup yanına geliverdi.

Hep birlikte sarayın yolunu tuttular. Çünkü oğlan aslında bir prensti.

İki genç evlenip mutlu bir hayat sürdüler.

Prens ile Prenses

Vaktiyle bir kralın bir oğlu oldu. On altı yaşına bastığında bir geyik tarafından öldürüleceği yazılıydı yıldızında.

İşte o yaşa geldiğinde avcılar onunla ava çıktılar. Ormanda prens onlardan ayrıldı. Derken bir geyik gördü; vurmak istedi, ama isabet ettiremedi. Geyik hep onun etrafında döndü dolaştı, ta ki ormandan çıkıncaya kadar.

Ve ormanı terk eder etmez oğlanın karşısına geyik değil de koskoca bir adam çıktı:

“Sonunda seni yakaladım. Peşinde koşmaktan şimdiye kadar altı çift cam paten eskittim” diyerek onu yanına aldı ve büyük bir nehirden geçerek koskoca bir saraya vardılar. Orada oğlan onunla birlikte sofraya oturup yemek yemek zorunda kaldı.

Yemekten sonra kral, “Benim üç tane kızım var; en büyüğünün başında bir gece nöbet tutacaksın: Akşam saat dokuzdan sabah altıya kadar. Saat altıyı çalarken ben gelip seneceğim, bana cevap vermezsen yarın öldürüleceksin. Ama cevap verirsen kızım senin karın olacak” dedi.

İki genç yatak odasına geldiklerinde orada taşlaşmış bir aziz duruyordu.

Prenses ona, “Saat dokuzdan üçe kadar her saatte bir babam gelecek. Bir şey sorarsa prensin yerine sen cevap ver” dedi.

Taşlaşmış aziz, sonunda hareketsiz kalıncaya kadar başını önce hızlıca, sonra yavaş yavaş salladı.

Ertesi sabah kral oğlana: “İyi iş gördün, ama kızımı sana veremem; çünkü bu kez ortanca kızımın başında gece nöbeti tutacaksın. O zaman onu sana eş olarak verip vermeyeceğimi düşüneceğim. Ama saat başı kendim gelip bakacağım; sana seslendiğim zaman bana cevap vereceksin, vermezsen kendini ölmüş bil” dedi.

İki genç yine yatak odasına gittiler; orada yine taşlaşmış, ama daha büyük bir aziz durmaktaydı. Prenses ona, “Babam bir şey soracak olursa cevabı sen ver!” dedi.

Taşlaşmış aziz, sonunda hareketsiz kalıncaya kadar başını önce hızlıca, sonra yavaş yavaş salladı. Ve prens kapının eşiğine oturdu, elini başına yastık yaparak uykuya daldı.

Ertesi sabah kral ona şöyle dedi:

“İşini iyi yaptın, ama sana kızımı veremem. Şimdi küçük kızımın odasında bir geceliğine nöbet tutacaksın! Ki o zaman bakalım ortanca kızımı sana verir miyim diye düşüneceğim. Ama her saat başı geleceğim ve ben seslenince sen cevap vereceksin; vermezsen öldürüleceksin!”

İki genç yine birlikte yatak odasına gittiler.

Bu seferki aziz öbürkülerden çok daha büyük ve uzun boyluydu. Prenses ona:

“Babam seslenecek olursa sen cevap ver!” dedi.

Uzun boylu koca aziz yarım saat müddetle başını eğdi ve sonunda sessiz kaldı.

Prens de kapı eşiğine oturduktan sonra uyuyakaldı.

Ertesi sabah kral, “İyi nöbet tuttun, ama kızımı sana he-

nüz veremem. Benim çok büyük bir ormanım var; bu sabahın altısından akşamın altısına kadar bu ormandaki bütün ağaçları kesersen o zaman düşünürüm” diyerek ona cam bir balta, cam bir keski ve bir de cam çapa verdi.

Prens odun kesmek için ormana gelince daha ilk vuruşunda baltası ikiye bölündü; çapayla denedi, ama o da tuz buz oldu. Bunun üzerine çok üzüldü; o kadar ki, artık öleceğini sandı. Ve oturup ağlamaya başladı.

Öğlen olunca kral kızlarına, “İçinizden biri ona yemek götürsün!” dedi. Büyük kıyla ortanca kız aynı anda “Ben götürmem” dedi. “Biz ona hiçbir şey götürmeyiz! Son gece nöbet tutan götürsün!”

Böylece en küçük kız ormana gitti ve oğlana hal hatır sordu. Oğlan berbat durumda olduğunu, nasıl olsa öleceği için yemek istemediğini söyledi.

Bunun üzerine kız bin dereden su getirerek onu razı etti ve oğlan biraz bir şeyler yedi.

Yemekten sonra kız ona, “Gel ben senin biraz başını okşayayım da, ölümden başka şeyler düşünmeye çalış” dedi.

Ve kız onu okşarken oğlana öyle bir yorgunluk bastı ki, hemen uyudu. Bunun üzerine genç kız mendiline bir düğüm attıktan sonra onunla üç kez yere vurarak “İşçiler, dışarı” diye seslendi.

Aynı anda bir sürü cüce ortaya çıkarak kraliçenin emirlerini sordular.

“Üç saat içinde ormandaki bütün ağaçları kesin ve odunları bir yığın halinde toplayın” dedi genç kız.

Cüceler kendi akrabalarını da yardıma çağırarak işe baş-

ladılar. Üç saat sonunda her iş bitmişti! Kraliçenin yanına vararak durumu bildirdiler. O da yine mendilini çıkararak “İşçiler, eve dönün!” diye seslendi. Hepsi ortadan kayboldu.

Prens uyandığında kendini çok iyi hissetti. Kız ona:

“Saat tam altıda saraya gel!” dedi. O da öyle yaptı.

Kral ona, “Ormanı kestini mi?” diye sordu.

“Evet” dedi oğlan.

Sofraya oturduklarında kral, “Ben kızımı henüz sana veremem!” dedi. Yani oğlan bunun için bazı şeyleri yerine getirmek zorundaydı. Ne yapması gerektiğini sordu.

Kral, “Benim büyük bir havuzum var. Yarın sabah oraya git, onun çamurunu temizle. Öyle ki, ayna gibi pırıl pırıl yap! İçinde de her çeşit balık olsun!”

Ve ertesi sabah kral ona cam bir kürek vererek, “Saat altıda bu iş bitmiş olmalı” dedi.

Prens havuzun yanına vardı; küreğini bataklığa daldırır daldırmaz cam kürek kırıldı; çamurları çapayla atmaya çalıştıysa da o da ikiye bölündü. Bu işe canı çok sıkıldı.

Öğlen olup da en küçük prenses ona yemeğini getirip halini hatırını sorunca oğlan, kendisini çok fena hissettiğini, herhalde bu uğurda kellesini kaybedeceğini söyledi. “Kürek mürek kalmadı elimde, hepsi kırıldı” dedi.

Kız ona merak etmemesini, önce yemek yemesini söyledi. “O zaman başka şeyler düşünürsün!” dedi.

Ama prens “Hayır” dedi; yemek yiyemezmiş, çünkü çok, ama çok üzgünmüş! Kız yine bin dereden su getirdikten sonradır ki, oğlan iki üç lokma yemek yedi. Kız yine başını okşadı ve o yine uyuyakaldı.

Kız yine cebinden çıkan mendili düğümleyip üç kez yere vurdu. “İşçiler, dışarı!” diye seslenince de bir sürü cüce çıkagelerek ona ne istediğini sordu. Üç saat içinde havuzu temizleyeceklerdi; öyle ki, insan ona baktığında kendini görebilmeliymiş; tıpkı aynaya bakar gibi! Ayrıca içinde her cinsten balık da bulunmalıydı!

Cüceler kendilerine yardım etsinler diye tüm akrabalarını topladılar.

Ve iki saat içinde tüm işler bitti. Prensesin yanına vararak:

“Emrettiğiniz şeyleri yaptık!” dediler.

Bunun üzerine prenses yine mendiliyle üç kez yere vurarak “İşçiler, ev dönün!” dedi.

Hepsi eve döndü.

Prens uyandığında havuz tertemiz olmuştu. Prenses de oradan ayrılmadan önce ona tam saat altıda saraya gelmesini söyledi.

Ve oğlan saraya vardığında kral, “Havuz bitti mi?” diye sordu.

“Evet” dedi prens.

Sofraya oturduklarında kral yine:

“Havuzu temizledin, ama ben hâlâ kızımı sana veremem. Daha önce bir şeyler yapmalısın” dedi.

“Neymiş o?” diye sordu oğlan.

Krala ait bir dağ varmış; o dağın üstündeki tüm çalılıkların kesilmesi gerekirmiş; ondan sonra da dağın tam tepesine bir saray inşa etmeliymiş; bu saray hayal gücünün ötesinde bir güzellikte olmalıymış; bunun için her türlü araç gereci

kendisine verecekmış!

Oğlan ertesi sabah kalktığında kral ona cam bir balta ve yine cam bir kazma verdi; buna göre saat altıda her şey bitmiş olacaktı.

Prens ilk çalılağa dalıp da baltasını kullandığında balta çok kısa ve ufak geldi, parçalanıverdi; kazma ise hiçbir işe yaramadı.

Oğlan yine kara kara düşünmeye başladı ve sevgilisini bekledi. Acaba tekrar gelip onu bu sıkıntıdan kurtaracak mıydı?

Nitekim öğlen olunca kız çıkageldi; yanında biraz yemek getirmişti. Oğlan ona her şeyi anlattı, birazcık yemek yedi, sonra başını okşattı ve uykuya daldı.

Kız yine mendilini çıkararak yere vurdu ve “İşçiler, dışarı!” diye seslendi. Yine bir o kadar cüce göründü; prensese ne istediğini sordular. O da:

“Üç saat içinde tüm koruluktaki ağaçları keseceksiniz, yukarda, dağın tepesinde bir saray yapacaksınız; ki akıl almaz güzellikte olacak! Gerekli araç gereci orada bulacaksınız!” dedi.

Cüceler kendilerine yardım etsin diye tüm akrabalarını çağırdılar.

Üç saat sonra her iş bitmişti. Gelip prensese durumu anlattılar. Prens de düğümlü mendilini çıkarıp üç kez yere vurduktan sonra “İşçiler, eve dönün!” dedi.

Hepsi eve döndü.

Prens uyandığında her şeyin olup bittiğini görünce sevincinden kuş gibi havalara sıçradı.

Saat altıyı çalarken birlikte saraya gittiler.

Kral, “Saray yapıldı mı?” diye sordu.

“Evet” dedi prens.

Sofraya oturduklarında, “Öbür kızlarımı evlendirmeden en küçük kızımı sana veremem” dedi kral.

Prens ile prenses bu işe çok üzüldüler; hele prensin yanına hiç yaklaşılmıyordu.

Ve o gece prensesle birlikte saraydan kaçtı. Bir süre yoldandıktan sonra prenses etrafa bakındığında babasının peşinden gelmekte olduğunu gördü.

“Eyvah, ne yapacağız şimdi? Babam peşimize düşmüş, bizi yakalayacak. Ben seni bir devedikenine dönüştüreyim, kendimi de bir güle; çalılıkta daha güvencede oluruz” dedi.

Babası onların bulunduğu yere gelince karşısında bir çalılık, onun da ortasında bir gül gördü. Gülü koparmak isterken parmağına diken battı; bu işten vazgeçerek eve döndü.

Karısı ona, çocukları niye beraberinde getirmediğini sordu. O da onlara çok yaklaştığını ancak sonra gözden kaybettiğini, sadece bir çalılık ve bir güle karşılaştığını anlattı.

Bunun üzerine kraliçe, “Sadece gülü koparsaydın devedikeni arkadan gelirdi” dedi.

Kral gülü koparmak üzere tekrar o yere gitti. Ama bu arada iki genç oradan çoktan uzaklaşmış, tarlaların arasına dalmıştı. Kral peşlerine takıldı. Prens bir ara yine etrafına bakındığında babasının gelmekte olduğunu gördü.

“Ne yapalım şimdi?” diye sordu. “Seni bir kilise yapayım, ben de rahip olayım! Kürsüye çıkıp vaaza başlayayım!” dedi.

Kral oraya vardığında karşısında bir kilise gördü; kürsüde

bir rahip vaaz vermekteydi. Vaazı dinledikten sonra yine saraya döndü.

“Keşke rahibi getirseydin” dedi karısı. “Kilise onun arkasından gelirdi. Seni gönderdim mi hep böyle oluyor işte! Başka çaresi yok, bu kez kendim gideyim bari!”

Böylece uzun bir süre yol alan kraliçe ta uzaktan iki genci gördü. Yine etrafına bakınan prenses annesinin geldiğini görünce: “Eyyvah, bu kez annem kendisi geliyor! Ben seni hemen bir göle dönüştüreyim, kendim de balık olayım!” dedi.

Annesi oraya vardığında önünde ufak bir göl ve suda sıçramakta olan bir balık gördü. Ufak balık çok neşeliydi ve iki de bir kafasını sudan dışarı çıkarıyordu.

Kraliçe balığı yakalamak istediye de başaramadı. O zaman çok kızdı ve bütün gölün suyunu içti, böylece balığı yutuverdi; ama midesi öyle bulandı ki, hepsini kustu.

“Burada bir şey yapamayacağımı anladım” diye söylendi ve onları eve çağırdı.

Sonra da saraya döndü. Kızına üç tane ceviz verdi. “Başın sıkışırsa bunlar sana yardım eder” dedi.

İki genç tekrar birlikte yola çıktı.

On saat yol aldıktan sonra prensin sarayına vardılar; saray bir köyün ortasındaydı. O köye vardıklarında prens:

“Sen burada kal tatlım, saraya önce ben gireyim; sonra araba ve hizmetçilerle gelir seni alırım” dedi.

Saraya girdiğinde herkes o kadar sevindi ki! O şimdi bir nişanlısı olduğunu ve onu köyde bıraktığını söyleyerek bir araba hazırlattı; gidip kızı alacaklardı.

Araba koşuldu, hizmetçiler bindi. Tam prens de binerken

annesi ona bir öpücük verdi; o anda oğlan her şeyi unuttu. Annesi saraya dönme emri verince hep birlikte geri döndüler.

Kızsa köyde bekledi, bekledi ve hep kendisini gelip alacaklar diye bekledi. Ama gelen olmadı.

Bir değirmene sığınan kız saraylı olduğunu savundu.

Geçinebilmesi için her gün öğleden sonra su başına oturup kap kacak temizlemesi gerekiyordu.

Bir gün kraliçe saraydan çıkarak su kenarında gezintiye çıktı ve çalışkan kızı gördü.

“Ne kız ama! Çok hoşuma gitti!” diye konuştu. Herkes kıza baktı, ama kimse onu tanımadı.

Aradan uzun bir zaman geçti; kız namusuyla değirmencinin yanında çalıştı.

Bu arada kraliçe çok uzaklardan gelen oğlu için bir gelin aramaktaydı. Gelin bulunursa hemen düğün yapılacaktı. Olanları görmek isteyen pek çok kişi toplandı.

Bizim kız değirmenciden izin istedi. Değirmenci ona, “Çekinme, sen de git oraya!” dedi.

Ama kız oraya gitmeden önce üç cevizden birini kırdı; içinden çok güzel bir elbise çıktı! Hemen onu giyerek kiliseye gitti ve tam kürsünün yanında yer aldı.

Derken gelinle damat çıkageldi, rahibin karşısında oturdular. Rahip onları vaftiz edeceği sırada gelin yan tarafta duran kıızı görünce ayağa kalktı ve vaftiz edilmek istemediğini söyledi; şu yan taraftaki kızın üstündeki gibi bir elbisesi olmadığı sürece evlenmeyecekti!

Düğün alayı geri döndü. Kıza, üzerindeki giysinin satılık

olup olmadığını sordular. Kız bunun satılık olmadığını, ama bir şey karşılığında elde edilebileceğini söyledi. Gelin bunun ne olduğunu sorunca kız, geceyi damadın yatak odasının eşiğinde geçirdiği takdirde elbiseyi ona verebileceğini söyledi. Gelin bu öneriyi kabul etti.

Ve hizmetçilere prense uyku ilacı içirmelerini tembih etti.

Genç kız o gece kapı eşiğinde yattı ve ağlaya ağlaya başına gelenleri anlattı: kendisi onun için bütün ormanı baltalamıştı, gölü temizlemişti, onun için bir saray yaptırmıştı; o ise sevdiği kızı nasıl birden unutuvermişti?

Ne var ki, prens bunların hiçbirini duymadı. Ama hizmetçiler hepsini duydukları halde buna bir anlam veremediler.

Ertesi sabah herkes uyanınca gelin yeni giysisini giyerek damatla birlikte kiliseye gitti. Bu arada genç kız ikinci cevizi kırdı; onun içinden daha güzel bir elbise çıktı; onu giyerek kiliseye gidip kürsünün yanındaki yerini aldı.

Her şey aynen geçen seferki gibi oldu.

Sonuçta genç kız bir gece daha kapı eşiğinde geceledi; hizmetçiler yine damada bir içki sundular, ama bu kez içinde uyku ilacı yerine onu uyanık tutacak bir şey attılar.

Ve damat yatağa yattı.

Kapının eşiğinde yatmakta olan değirmenci kız yine onun uğruna neler yaptığını ağlaya ağlaya anlattı.

Prens bunu duyunca çok üzüldü ve birden geçmişte olan her şeyi hatırladı. Hemen kızın yanına gitmek istedi, ama anesi kapıyı kilitlemişti.

Ertesi sabah ilk işi sevgilisinin yanına varmak oldu ve ona

her şeyi anlattı; onu unuttuğu için kendisine kızmamasını rica etti.

Bunun üzerine genç kız üçüncü cevizi de kırdı; bu kez içinden çok, ama çok daha güzel bir elbise çıktı. Hemen onu giyerek nişanlısıyla birlikte kiliseye gitti.

Bir sürü çocuk çıkagelerek onlara çiçek verip önlerine renkli kurdeleler serdiler.

Genç çiftin nikâhı kıyıldı. Düğün çok neşeli geçti.

Ama sahte anneyle uyduruk gelin oradan uzaklaştırıldı.

Bunu kim anlattıysa dili hâlâ kurumamıştır!

İki Gezgin

Dağ dağa kavuşmaz, ama insan insana kavuşur derler ya! Kötüyle iyi de aynen öyle! Nitekim bir kunduracıyla bir terzi karşılaştılar.

Terzi kısa boylu ve hoş bir adamdı, hep neşeliydi, iyilikseverdi. Karşıdan kunduracının gelmekte olduğunu gördü; çantasını görünce onun mesleğini anlayıverdi ve dalga geçcesine bir türkü tutturdu:

*Bana bir dikiş atsana,
İyi iplik kullansana;
Bir sağ, bir sol, bir çapraz,
Göster numaranı biraz.*

Ama kunduracı şaka kaldıran biri değildi. Sirke içmişçesine yüzünü buruşturdu ve terzinin yakasına yapışacakmış gibi oldu. Ufak adam gülmeye başladı, ona şişesini uzatarak:

“Niyetim kötü değildi, iç şundan biraz da öfken yatışsın!” dedi.

Kunduracı hatırı sayılır bir yudum aldı ve suratı düzeliş verdi. Şişeyi terziye geri vererek:

“Bundan zarar gelmez; içmesine çok iç, yeter ki susuz kalma! Beraber dolaşalım mı?” diye sordu.

“Olur” dedi terzi. “İstersen büyük bir şehre gidelim, orada çok iş çıkar.”

“Ben de zaten onu istiyordum” diye cevap verdi kunduracı.

racı. “Küçük yerlerde para kazanılmıyor, köylerde de millet yalınayak dolaşıyor.”

Böylece birlikte yola çıktılar ve karda gezen gelincik gibi dikkatli yürüdüler

Yemek yemek ve dinlenmek için vakitleri vardı.

Şehre vardıklarında oraya buraya gittiler, iş yerlerine uğradılar. Terzi çok dinç ve neşeli gözüktüğü ve de kıpkırmızı yanakları olduğu için herkes ona iş verdi; hatta talihi yaver gittiğinde ayrılmadan önce işverenin kızı tarafından öpüldüğü de oldu. Kunduracıyla buluştuğunda onun çıkınında hep daha fazla para bulunuyordu.

Asık suratlı kunduracı ağzını çarpıtarak, “Şans hep şakacıdan yanadır zaten” diyordu.

Ancak terzi buna gülüp geçti ve ne kazandıysa arkadaşısıyla paylaştı. Cebinde birkaç kuruş tıngırdadı mı, onu sevinçle masaya atıyor ve içkileri hep o ısmarlıyordu. Onun felsefesi şuydu: “Haydan gelen huya gider!”

Bir süre böyle birlikte dolaştıktan sonra büyük bir ormana geldiler; bu ormandan geçen yol bir krallığa varıyordu. Ama oraya iki patikadan ulaşıyordu. Bunlardan biri yedi gün, öbürü iki gün sürüyordu. Ancak hangi yolun daha kısa olduğunu ikisi de bilmiyordu.

İki gezgin bir ağacın altına oturarak bir daha nasıl görüşeceklerini ve yanlarına ne kadar ekmek alacaklarını kararlaştırdı.

Kunduracı, “Biraz ilerisini düşünmek gerek; ben yedi günlükten de fazla ekmek alacağım yanıma” dedi.

“Ne? Yedi günlük ekmeği katır gibi sırtımda mı taşıyayım

yani! Hiçbir yere bakmadan mı yürüyeyim hep? Ben Tanrı'ya güvenirim, gerisi vız gelir. Cebimde para varsa bu, yaz için de geçerli, kış için de! Oysa ekmek zamanla kurur ve üstü küflenir. Zaten paltom ancak dizlerime kadar geliyor. Doğru yolu neden bulmayalım ki? İki günlük ekmek yeter bence.”

Her biri kendine göre ekmek satın aldıktan sonra işi şansa bırakarak birlikte ormana gittiler.

Orman tıpkı bir kilise gibi sessizdi, rüzgâr yoktu, dere ak-mıyordu, kuş ötmüyordu ve sık ağaç dalları arasından güneş ışığı bile sızılmıyordu.

Kunduracı hiç konuşmadı, sırtındaki ağır yük onu rahatsız etmekteydi, kan ter içinde kalmıştı.

Terziye çok neşeliydi, oradan oraya sıçırıyor, ıslık çalıyor, şarkılar söylüyor ve “Bu kadar neşeli oluşum Tanrı'yı da sevindirir” diye aklından geçiriyordu.

İki gün böyle geçti, üçüncü gün yol bitmek bilmedi. Terzi ekmeğini bitirdi, sonra da içine bir korku düştü; yine de cesaretini kırmadı ve işi şansa ve Tanrı'ya bıraktı.

Üçüncü gün aç aç bir ağacın altına çöktü, ertesi gün de aç kalktı.

Dördüncü gün de böyle geçti. Kunduracı devrik bir ağaca oturmuş ekmeğini yerken terzi ona bakmaktan başka bir şey yapamadı. Bir parça ekmek istediğinde kunduracı alay etti: “Sen hep neşeliydin, şimdi neşesiz olmayı da öğren bakalım!” dedi. “Sabah çok erken öten kuşların hakkından akşamları atmaca gelir.” Kısacası adam acımasızdı.

Beşinci gün zavallı terzi ayağa kalkamadı. Öyle yorgundu ki, ağzından tek kelime çıkmadı. Yanakları soldu, gözleri kan

çanağına döndü.

Bunun üzerine kunduracı, “Sana bugün bir parça ekmek veririm, ama karşılığında sağ gözünü oyarım!” dedi.

Yaşamayı seven talihsiz terzi ne yapacağını bilemedi. Yine iki gözü iki çeşme ağladı, sonra bu işe razı oldu. Taş yürekli kunduracı keskin bir bıçakla onun sağ gözünü oyup çıkardı. Terzi evde mutfaktan yemek araklarken annesinin söylediği bir sözü anımsadı: “İstedığın kadar yemek ye, ama acıya da katlanmasını bil!”

Kendisine pahalıya mal olan ekmeği yiyip bitirince ayağa kalktı, uğradığı şanssızlığı unutarak tek gözle de yeterince görebileceğini mırıldanarak kendi kendini teselli etti.

Ama altıncı günü yine açlık bastırdı, yüreği paralanır gibi oldu. Akşam olunca bir ağacın dibine çöktü.

Yedinci gün yorgunluktan kalkamadı; ölüm ensesindeydi sanki!

Kunduracı, “Hadi yine acıdım sana, biraz daha ekmek vereyim. Ama bunu bedava almayacaksın; karşılığında öbür gözünü de oyacağım” dedi.

İşte o zaman terzi şimdiye kadar hayatı nasıl hafife almış olduğunu anlayarak Tanrı’dan af diledi ve sonra kunduracıya:

“Ne yapacaksan yap sen; acı çekeceksem çekeyim; Tanrı herkesi hemen cezalandırmaz; yapılan kötülüklerin acısı bir gün çıkar nasılsa! İyi günlerimizde ben her şeyimi seninle paylaştım. Benim işim dikiş dikmek. Gözlerim yoksa artık dikiş dikemem, ister istemez dilenciliğe başlayacağım yani. Kör kaldıktan sonra beni burada tek başıma bırakma, yoksa susuzluktan ölürüm” dedi.

Tanrı tanımaz kunduracı eline aldığı bıçağı terzinin sol gözüne sapladı. Sonra ona bir ekmek verdi, bir de baston; ama peşinden gelmesine razı oldu.

Güneş batarken bir ormana geldiler; orman girişindeki tarlaya bir darağacı konulmuştu. Kunduracı kör terziyi orada bırakarak yoluna devam etti.

Yorgunluktan, acıdan ve açlıktan kıvranan talihsiz terzi orada bütün gece uyudu. Gün ağardığında uyandı, ama nerede olduğunu bilemedi.

Darağacında iki zavallı günahkâr asılıydı; birinin başına bir karga konmuştu.

Adamlardan biri, “Uyandın mı, kardeş?” diye sordu.

Öbürü, “Evet, uyanığım” diye cevap verdi.

“O zaman sana bir şey söyleyeceğim” dedi asılı adam. “Bu gece darağacından üzerimize düşen kırağıyla yüzünü yıkayan kimsenin eğer körse gözleri açılır. Körler bunu bir bilse, dünyaya yeniden gelmiş gibi olurlar; çünkü böyle bir şey olacağı akıllarına bile gelmez.”

Bunu duyan terzi mendilini çıkararak çimenlere bastırdı, kırağı eridi; ıslak mendiliyle göz çukurlarını siler silmez, darağacındaki adamın dediği gibi, göz çukurlarına bir çift tap-taze göz yerleşiverdi.

Ve az sonra terzi dağların ardında batmakta olan güneşi gördü; şimdi önündeki düzlükte görkemli kapıları ve yüzlerce kulesiyle koskoca bir saray vardı; altın kubbelerinin tepesindeki haçlar parlamaya başladı.

Terzi artık her ağaçtaki yaprakları tek tek seçebiliyor, başının üzerinden uçan kuşlarla havada oynayıp duran sivrisi-

nekleri görebiliyordu. Cebinden bir iplik çıkararak iğneden geçirince yüreği sevinçle çarptı. Yere diz çöktü ve kendisini bağışlayan Tanrı'ya şükrederek sabah duasını yaptı. Çan tokmağı gibi asılı ve rüzgârın etkisinde sallanarak birbirine çarpan günahkârları da unutmadı.

Sonra çıkınını sırtladı, çektiği çileleri unutarak şarkı söyleye söyleye ve de piposunu tüttüre tüttüre yola koyuldu.

Karşısına ilk çıkan şey tarlalar arasından dört nala gelen kahverengi bir tay oldu. Hemen onun yelesine yapışarak üzerine binip şehre gitmek istedi. Ama hayvan özgürlüğünü rica etti:

“Henüz çok gencim ben; senin gibi zayıf bir terzi bile belimi çökertir. Büyüyünceye kadar bırak beni gideyim. Bir zaman gelir, bunun karşılığını görürsün belki” dedi.

“Hadi git” dedi terzi. “Bakıyorum sen de haşarı bir taysın!” Ve bir ağaç dalıyla sırtına vurunca hayvan sevinçle arka bacaklarıyla havayı tekmeledi ve tarlaya daldı.

Ancak terzi dünden beri yemek yememişti. “Güneş gözlerimi doyurdu, ama midemi doyuracak ekmek nerde! Karşıma ilk çıkacak şey yenebilecek cinstense beri gelsin!” diye söylendi.

Tam o sırada bir leylek ciddi ciddi tarlada ilerlemekteydi.

“Dur, dur” diye bağırdı terzi ve hayvanı bacağından yakaladı. Etin lezzetli mi bilmem, ama başka çarem yok; karnım öyle aç ki, kafanı kopardıktan sonra seni kızartıp yiyeceğim.”

“Bunu yapma!” dedi leylek. “Ben kutsal bir kuşum, kimseye zararım olmaz, insanlara çok yardım ederim. Hayatımı bağışlarsan günün birinde karşılığını görürsün.”

“Al başını git o zaman, uzun bacak!” dedi terzi.

Leylek ayağa kalktı, uzun bacaklarını kısarken geniş kanatlarıyla yavaşça havalandı.

“Ne olacak benim halim?” diye kendi kendine söylendi terzi. “Bir taraftan durmadan acıkıyorum, öte yandan midem bomboş. Artık karşıma ne çıkarsa hapi yuttu demektir!”

Derken gölde yüzen yavru ördek sürüsüyle karşılaştı. “Sanki çağrılmış gibi geldiniz!” diyerek birkaç tanesini yakaladığı gibi boyunlarını koparmaya çalıştı. Ama sazların arasından çıkan yaşlı ördek, yani yavruların anası, bağıra çağıra, kanat çırpı çırpı terzinin yanına vararak yalvara yakara ondan yavrularına acımasını rica etti.

“Düşünsene, biri seni kaçırıp da öldürmeye kalksa, annen ne yapardı?”

“Tamam, tamam, kes sesini” dedi iyi kalpli terzi. “Al yavrularını” diyerek ördekleri yine suya bıraktı.

Sonra geri döndü ve yaşlı bir ağacın dibinde durdu; ağacın gövdesi yarı yarıya oyuktu; oraya hep yabanarıları girip çıkıyordu.

“İyiliğimin karşılığını görüyorum galiba” dedi terzi. “Bal beni canlandıracak.”

Ama arı kraliçe dışarı çıkarak, “Halkıma sataşır da yuvarımı yıkarsan cildine on bin iğne saplanır, ona göre!” diyerek onu tehdit etti. “Ama bizi rahat bırakıp da yoluna devam edersen bir gün bizler de sana yardım ederiz.”

Terzi burada da bir şey yapamayacağını anladı.

“Üç tabak boştu, dördüncüsü de işe yaramadı” diye mırıldandı.

Ve boş mideyle şehre yollandı; öğlen olunca bir lokantaya girdi, bir masanın başına çöktükten sonra karnı doyunca ya kadar yemek yedi. Sonra, “Şimdi canım çalışmak istiyor” dedi.

Şehrin merkezine indi, bir usta aradı; kendine yatacak yer de buldu.

Mesleğine çocukluğunda başladığı için çok geçmeden ünlü oluverdi; herkes ceketini küçük terziye yaptırmış olmakla övünüyordu. Her geçen gün adı daha da fazla duyuldu.

“Mesleğimde daha fazla ilerleyemem artık” dedi. “Yine de her gün daha iyi iş çıkarıyorum.”

Ve sonunda kral onu saray terzisi yaptı.

Ama işte, dünyada neler olmuyor ki! Aynı gün arkadaşı, yani kunduracı da saray kunduracısı olmuştu.

Kunduracı arkadaşını görünce ve hele onun iki gözünün de yerinde olduğunu fark edince vicdanı sızladı. Kendi kendine, o benden intikam almadan ben onun mezarını kazayım, daha iyi diye söylendi. Ama başkasının mezarını kazan o mezara kendi düşer derler ya!

O akşam iş bittikten sonra, hava kararırken gizlice kralın yanına vardı:

“Kral hazretleri, şu terzi çok cesur bir adam, ama bu kez zırvalıyor. Eskiden kaybolan altın tacı yine bulabileceğini söyleyip duruyor” dedi.

Öyle olsun bakalım diyen kral ertesi gün terziyi çağırarak altın tacı bulmasını, şayet bulamazsa şehri sonsuza dek terk etmesini emretti.

“Şu işe bak! Benden olmayacak şey istiyor. Yani şu aksi kral benden hiç kimsenin başaramadığı bir şeyi istediğine göre yarına kadar ne bekleyeyim ki! Hemen yola çıksam daha iyi” diye düşündü terzi.

Çıkınına bağladı; surların kapısından dışarı çıkar çıkmaz şansını zorladığı ve o kadar rahat ettiği bir şehre artık dışardan bakmak zorunda kalacağı için çok üzüldü.

Derken, ördeklerle karşılaştığı havuza geldi. Yavrularını suya salan yaşlı ördek ana sahilde oturmuş gagasıyla vücudunu temizliyordu. Terziyi hemen tanıdı ve neden başını eğik tuttuğunu sordu.

“Başıma gelenleri bir bilsen, şaşarsın!” diye cevap veren terzi kaderini anlattı.

“Hepsi buysa, mesele yok” dedi ördek. “Vaktiyle o taç buradaki suya düştü. Dipte yatıyor. Biz hemen dalıp onu çıkaralım. Sen su başında mendilini yere aç.”

Ve on iki yavrusuyla birlikte havuza daldı; beş dakika sonra yine suyun yüzüne çıktı. Tacın üstüne oturmuştu; kanatlarını dinlendirdi. On iki yavrusu da onun etrafında dönerken tacın taşınmasına gagalarıyla yardım ettiler. Sonra hep birlikte karaya çıkarak tacı mendilin üstüne koydular. Öyle görkemli bir taçtı ki bu, aklın almaz! Güneş ışıkları üzerine vurduğunda yüz bin kızıl yakutun saçtığı ışığı saçıyordu.

Terzi mendilinin dört köşesini bir araya getirerek bağladıktan sonra onu krala götürdü.

Kral o kadar sevindi ki, terzinin boynuna altın bir zincir astı.

Kunduracı planının boşa çıktığını görünce başka bir şey

düşünerek kralın yanına vardı.

“Kral hazretleri, bizim terzi ipin ucunu kaçırdı galiba. Şimdi de tutmuş tüm sarayı, içini dışını, tüm eşyalarıyla balmumundan yapabileceğini iddia ediyor” dedi.

Kral terziyi çağırttı ve ona tüm krallık sarayını eşyasıyla birlikte balmumundan yapmasını emretti; bunu yerine getirmediği takdirde –yani duvarda tek bir çivi eksik kalmayacak ve de çatısında tek bir kiremit eksik olmayacak şekilde– yapmadığı takdirde kendisine ömür boyu zindan cezası vereceğini söyledi.

“Yine başım belada; buna can mı dayanır” diye kendi kendine söylenen terzi çıkınıını sırtına yüklediği gibi yola çıktı.

İçi oyuk ağaca gelince, dibine çöktü ve başını öne düşürdü. Arılar hemen onun etrafına üşüştü. Arı kraliçe ona boyununu niye uzattığını ve niye başını öne düşürdüğünü sordu.

Terzi, “Benim derdim başka” diyerek kralın kendisinden istediklerini anlattı.

Arılar vızıldaşmaya başladılar, sonunda kraliçe arı, “Sen şimdi eve git, ama yarın bu saatte yine burada ol; gelirken de büyük bir bez getir. Her şey yoluna girecek, merak etme!” dedi.

Terzi yine eve döndü. Ama arılar hep birlikte uçuşarak sarayın pencerelerinden girdiler ve her köşeye yuvalanıp göz açıp kapayıncaya kadar tüm sarayı balmumuyla kapladılar.

Akşam olduğunda her şey bitmişti.

Ertesi sabah terzi karşısında balmumuyla yapılmış bir saray buldu. Duvarlarında tek bir çivisi ve çatısında tek bir ki-

remiti eksik değildi; yumuşak ve beyazdı, mis gibi bal kokuyordu. Terzi onu dikkatlice mendiline koyarak krala götürdü.

Kral buna hayran kaldı; o kadar ki, büyük salonun bir köşesine yerleştirdi. Karşılığında da terziye taştan yapılma koskoca güzel bir ev hediye etti.

Ama kunduracı yılmadı, üçüncü kez krala giderek ona şöyle dedi:

“Terzi sarayın avlusundaki havuzdan hiç su fışkırmadığını duymuş. Kendisi şimdi orada bir insan boyunda, billur gibi bir su fışkırtacağını savunuyor.”

Kral terziyi çağırttı ve “Yarın sabah avlumda insan boyunda su fışkırdığını görmezsem aynı yerde cellat bir kelle eksiltecek!” dedi.

Zavallı terzi uzun boylu düşünmedi, kendisini kapı dışına attı; çünkü bu bir ölüm kalım meselesiydi. Gözyaşları iki sıra halinde yanaklarından aktı.

Böyle üzgün üzgün yürürken, özgürlük bağışladığı tay karşısına çıkıverdi. Artık taylıktan çıkmış, yağız bir at olmuştu.

“Bana yaptığın iyiliğin karşılığını verme saati geldi şimdi. Neye ihtiyacın olduğunu biliyorum ben, onu yerine getireceğim. Bin bakalım sırtıma, iki kişiyi rahat taşıyım ben” dedi.

Terzi rahatladı, hemen atın sırtına atladı ve at dörtnala şehre koştu ve dosdoğru sarayın avlusuna girdi. Üç kez şimşek gibi etrafında dolaştı ve üçüncüsünde yere çakıldı. Aynı anda müthiş bir gürültü duyuldu: toprağın içinden adam boyunda bir su fışkırdı ve bu su billur gibiydi! Güneş ışınları hemen üzerinde oynaşp yansımaya başladı.

Kral bunu görünce hayran kaldı ve herkesin önünde terziyi kucakladı.

Ama bu şans uzun sürmedi. Kralın yeterince kızı vardı, hepsi birbirinden güzeldi, ama oğlu yoktu.

Kötü niyetli kunduracı dördüncü kez kralın huzuruna çıkarak:

“Kral hazretleri, şu terzi çok büyük laf ediyor. Şimdi söylediğine bakılırsa krala havadan bir oğlan çocuk getirecekmiş!”

Kral terziyi çağırarak şöyle dedi: “Dokuz gün içinde bana bir oğlan çocuğu getirirsen en büyük kızım ile evlenebilirsin.”

“Bu, gerçekten büyük bir ödül” diye düşündü terzi. “Hani elimden bazı şeyler gelmiyor değil, ama bu kez koparacağım kiraz ta ağacın tepesinde. Oraya çıkarsam dallar kırılır, aşağı düşerim.”

Eve döndü, bacaklarını çaprazlayarak tezgâhının başına geçti ve ne yapsam diye düşündü. Sonunda, “Olmuyor” dedi. “Buradan çekip gitsem iyi olacak, çünkü rahatça yaşayamıyorum.”

Çıkınını bağladıktan sonra şehir dışına çıktı.

Meraya vardığında, eski dostu leyleği gördü. Bilge kişiler gibi bir aşağı bir yukarı dolaşıyor, arada bir duruyor, gagasına aldığı bir kurbağayı inceledikten sonra yutuveriyordu.

Leylek yanına yaklaşarak, “Bakıyorum, çıkınını sırtlamışsın; şehri niye terk etmek istiyorsun?”

Terzi ona kralın ne istediğini, kendisinin bunu yerine getiremeyeceğini anlattı; yani talihine küsmüştü!

“Bunu kendine dert etme! Sana yardım edeceğim!” dedi

leylek. “Uzun süredir şehre hep kundaklı çocuklar getiriyorum ben. Bu seferde kuyudan küçük bir prens çıkarıp getireyim sana. Hadi şimdi evine dön ve sakın ol. Dokuz gününü sarayda geçir, ben tam zamanında gelirim.”

Terzi eve gitti ve kararlaştırılan zamanda saraya geldi. Çok geçmeden leylek de uçarak geldi ve pencereyi tıkırdattı. Terzi açtı ve uzun bacaklı leylek yavaşça içeri girdi, vakur adımlarla mermer zeminde yürüdü. Gagasında kollarını kraliçeye uzatan melek kadar güzel bir çocuk vardı. Leylek çocuğu kadının kucağına koydu.

Kraliçe çok duygulandı, sevincine diyecek yoktu; çocuğu öptü.

Leylek uçup gitmeden önce omzundaki seyahat çantasını kraliçeye verdi. İçinde kâğıda sarılmış renk renk şekerler vardı; onları küçük prenseslere paylaştırdılar. En büyüğü bir şey almadı, onun yerine kendisine eş olarak terziyi verdiler.

Annem hep haklıymış meğer; çünkü “Tanrıya inananın şansı yaver gider” derdi hep.

Kunduracıya damadın düğünde giyip dans edeceği bir çift ayakkabı yaptırttılar, sonra da sürgüne gönderdiler. Ormana giden yolu darağacının önünden geçiyordu. Öfkeden kudurmak üzereydi; derken başına güneş vurdu, uyumak istedi. Ama o iki karga bağıra bağıra ona saldırdı ve gagalarıyla her iki gözünü oydu.

Terzi deliler gibi ormana daldı.

Ölmüş olmalıydı, çünkü o günden sonra kendisini ne gören oldu ne de duyan.

GRIMM MASALLARI

CİLT 1

Çeviri: Saffet Günersel

Grimm Kardeşler olarak da bilinen Jakob Grimm (1785-1863) ve Wilhelm Grimm (1786-1859) tarafından derlenen masallar Alman edebiyatının en önemli eserlerinden biridir. Külkedisi, Parmak Çocuk ve Cesur Terzi gibi dünya çapında ün salmış ve günümüzde hemen her çocuğun dinleyerek büyüdüğü bu masallar aslında Alman halkının gelenek ve göreneklerinin temelini oluşturan hakikati içeren tarihi belge niteliği taşıdığı düşünülerek derlenmiş ve Alman halkına sunulmuştur. Başlangıçta Grimm Kardeşler'e sözel olarak anlatılan ve Kardeşler tarafından daha sonra yayıma hazırlanan Masallar ilk baskısından itibaren çeşitli değişimlere uğramıştır. Yayınevi olarak sadık kalmayı tercih ettiğimiz 1857 yılındaki 7. baskıda yer alan bu 211 masal, Kardeşler'in edebi ve ahlaki müdahalelerine rağmen şiddet ve vahşet içermeyi sürdürmektedir. Basıldığı tarihten bu yana Masallar farklı çevreler tarafından inceleme konusu olmuştur: Halkbilimciler masalları Alman halkının gelenek ve göreneklerinin anlatıldığı otantik metinler olarak ele almış ve içerdikleri hem sözel hem de edebi geleneği inceleyerek Alman masallarına özgü olan nitelikleri ortaya koymaya çalışmışlardır. Masalların barındırdıkları ahlaki öğeleri konu edinen eğitimciler ise masallardan çıkarılacak dersler üzerinden çocuklara istenilen davranışları kazandırmayı ve belirli bir toplumsal ahlaki aşılama hedeflemişlerdir. Bir yandan dönemin sosyopolitik yapısı üzerine ipuçlarını arayan sosyolog ve tarihçiler bir yandan da kullanılan üslup ve estetik öğelerle ilgilenen edebiyatçılar masallar üzerinden XIX. yüzyıla farklı bir yerden ışık tutmaya çalışmışlardır. Dil ve sembolik dünya hakkında çözümlemeler yapan psikanalistler içinse masallarda yer alan sembollerin neye dair oldukları ve ne için kullanıldıkları büyük bir önem taşır.

Grimm Masalları'nın Türkçede ilk kez yayımlanan bu eksiksiz ve sansürsüz baskısı "Bir varmış, bir yokmuş" varolmayan bir dünyaya değil, tam tersine varolan dünyaya açılan bir kapıdır ve bu kapıdan ancak bu dili okumayı öğrenerek geçilebilir.

ISBN 978-605-87703-7-9 (1c)

9 786058 770379

www.pinhanyayincilik.com